

Skonsolidowany raport roczny
Grupy Kapitałowej
TAURON Polska Energia S.A.
za 2013 rok

18 marca 2014 r.

List Prezesa Zarządu TAURON Polska Energia S.A.

Szanowni Państwo,

Z przyjemnością oddaję w Państwa ręce Raport Roczny Grupy TAURON, w którym zamieściliśmy przegląd najważniejszych wydarzeń z życia Grupy oraz wyniki finansowe osiągnięte w 2013 roku. Ubiegły rok był znacznie trudniejszy dla sektora energetycznego niż rok 2012 ze względu na wolniejszy wzrost gospodarczy oraz niesprzyjającą sytuację rynkową. Słabsza koniunktura przełożyła się przede wszystkim na niewielki, zaledwie 0,6-proc. wzrost zapotrzebowania na energię elektryczną oraz dalszy spadek jej cen.

W tej niekorzystnej sytuacji rynkowej wyniki finansowe osiągnięte przez Grupę TAURON można uznać za satysfakcjonujące i lepsze od oczekiwanych. Przychody ze sprzedaży wyniosły ponad 19,1 mld zł. Były one niższe niż raportowane za 2012 rok o ponad 20 proc., jednak spadek wynika przede wszystkim ze zmiany modelu handlu energią elektryczną wyprodukowaną w ramach Grupy. W 2012 roku większość energii sprzedawano przez giełdę, natomiast w 2013 roku nastąpiło ograniczenie sprzedaży energii poza Grupę na rzecz sprzedaży dokonywanej bezpośrednio pomiędzy spółkami Grupy, która podlega wyłączeniu konsolidacyjnemu.

Raportowana EBITDA w 2013 roku wyniosła 3,66 mld zł. Po wyłączeniu zdarzeń jednorazowych, takich jak odpisy aktualizujące wartość aktywów wytwórczych i kolorowych certyfikatów oraz rezerwa na brakujące uprawnienia do emisji CO₂, wartość porównywalna EBITDA wyniosłaby ponad 4,2 mld zł, co oznacza około 30 proc. wzrost rok do roku.

Raportowany zysk netto ukształtował się na poziomie 1,35 mld zł (spadek o 13,2 proc. rok do roku), natomiast zysk netto oczyszczony ze zdarzeń jednorazowych osiągnął poziom 1,94 mld zł, czyli o 25 proc. więcej niż w roku poprzednim.

Mimo gorszej kondycji polskiej gospodarki, nasi akcjonariusze, jak co roku, mogli liczyć na dywidendę. W 2013 roku spółka przeznaczyła na ten cel 350 mln zł, co oznacza dywidendę w wysokości 0,20 zł na jedną akcję.

Działania, które podejmowaliśmy w 2013 roku, były nakierowane przede wszystkim na perspektywiczny wzrost wartości Grupy oraz satysfakcję naszych klientów. Wśród najważniejszych działań, mających na celu wzrost wartości firmy, należy wymienić inwestycje w nowe moce wytwórcze, w tym w odnawialnych źródłach energii, oraz dalszą modernizację istniejących aktywów dystrybucyjnych i wytwórczych. Nowe projekty to także odpowiedź na regulacje związane z restrykcyjną polityką klimatyczną Unii Europejskiej oraz konieczność realizacji ambitnych celów dotyczących redukcji emisji CO₂ i zwiększenia udziału produkcji energii ze źródeł odnawialnych. W minionym roku oddaliśmy do eksploatacji farmy wiatrowe Marszewo (82 MW) i Wicko (40 MW), co oznacza, że obecnie w ramach Grupy TAURON funkcjonują cztery farmy wiatrowe o łącznej mocy 183 MW. Ponadto zakończyliśmy budowę dwóch bloków biomasowych w Tychach (40 MW) i Stalowej Woli (20 MW), co razem z oddanym w 2012 r. blokiem o mocy 50 MW w Jaworznie daje łącznie 110 MW mocy opalanych biomasą. W połowie 2013 roku oddaliśmy do użytkowania nowoczesny blok ciepłowniczy w Elektrociepłowni Bielsko-Biała o mocy 50 MW_t/86 MW_e, którego sprawność wynosi 91 proc., a emisja dwutlenku węgla jest niższa o 25 proc. w porównaniu do parametrów zastępowanej jednostki. W 2013 r. kontynuowaliśmy również prace na budowie bloku parowo-gazowego w Stalowej Woli o mocy 450 MW_e/240 MW_t, dodatkowo podjęte zostały decyzje korporacyjne w sprawie realizacji bliźniaczej jednostki opalanej gazem w Elektrowni Łagisza.

Program inwestycyjny, który w 2013 roku zamknął się kwotą ok. 3,8 mld zł, jest zakrojony na szeroką skalę, dlatego też priorytetowym elementem jest zapewnienie odpowiedniego i bezpiecznego poziomu finansowania inwestycji rozwojowych. Nasze potrzeby w zakresie finansowania zabezpieczyliśmy, podpisując z bankami umowy na emisję obligacji korporacyjnych do wartości 6 mld zł, a konserwatywne

podejście do finansowania długiem oznacza, że wskaźniki poziomu zadłużenia Grupy pozostają i pozostaną w przyszłości na bezpiecznym poziomie.

Osiągnięcie dobrych wyników finansowych w trudnym otoczeniu makroekonomicznym i rynkowym było możliwe dzięki efektywnemu zarządzaniu i elastycznemu podejściu do zmieniających się warunków, a także skutecznej realizacji strategii. Jednym z jej elementów była i jest restrykcyjna polityka dotycząca ograniczania kosztów. Zakończony sukcesem plan redukcji kosztów operacyjnych w latach 2010–2012 (miliard złotych oszczędności) zastąpiliśmy kolejnym na lata 2013–2015, który powinien przynieść blisko 900 mln zł skumulowanych oszczędności. W samym 2013 roku udało się osiągnąć 320 mln zł oszczędności z tytułu poprawy efektywności operacyjnej.

2013 rok to czas dalszego porządkowania struktury Grupy Kapitałowej w celu zapewnienia pełnej spójności organizacyjno-operacyjnej. Nastąpiło połączenie TAURON Polska Energia z PKE Broker, TAURON Obsługa Klienta z TAURON Obsługa Klienta GZE, a także TAURON Serwis GZE z Przedsiębiorstwem Usług Elektroenergetycznych. W ramach budowy obszaru Ciepło z TAURON Wytwarzanie zorganizowaną część przedsiębiorstwa w postaci Zakładu Wytwarzania Katowice przeniesiono do TAURON Ciepło. Pod koniec 2013 roku TAURON Polska Energia nabył 47 proc. pakiet akcji Południowego Koncernu Węglowego (aktualnie TAURON Wydobywanie), co obecnie daje nam 100-proc. kontrolę na tą spółką.

Działania skierowane na budowanie i utrzymanie dobrych relacji z klientami były skoncentrowane na rozwoju portfela produktów, usprawnianiu kanałów obsługi klienta oraz licznych akcjach promocyjnych i edukacyjnych. Pozwoliło nam to utrzymać pozycję lidera na coraz bardziej konkurencyjnym rynku sprzedaży energii elektrycznej. Rozbudowa kompetencji w obszarze sprzedaży pomoże Grupie TAURON skutecznie przygotować się na pełne uwolnienie rynku energii.

Warto w tym miejscu wspomnieć także o notowaniach akcji TAURON Polska Energia S.A. na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Pozytywną informacją jest włączenie akcji TAURON do RESPECT Index, w skład którego wchodzi firmy zarządzane w sposób odpowiedzialny i zrównoważony, a ich atrakcyjność inwestycyjna mierzona jest m.in. jakością raportowania, poziomem relacji inwestorskich oraz wysokimi standardami w zakresie ładu korporacyjnego i społecznej odpowiedzialności biznesu.

Wierzymy, że rok 2014 okaże się lepszy pod względem koniunktury gospodarczej niż rok 2013, a otoczenie rynkowe będzie bardziej stabilne niż dotychczas. Niemniej jednak musimy pamiętać o kolejnych wyzwaniach dla branży energetycznej – nadal czekamy na regulacje prawne dotyczące wsparcia odnawialnych źródeł energii. Ogromnym wyzwaniem, zwłaszcza dla wyników segmentu Wytwarzanie, będą niższe o ok. 20 proc. rok do roku ceny sprzedaży energii elektrycznej. Chciałbym jednak zapewnić naszych akcjonariuszy, że Zarząd TAURON Polska Energia S.A. dołoży wszelkich starań, aby nawet na trudnym rynku osiągnąć jak najlepsze wyniki.

W imieniu Zarządu chciałbym podziękować naszym akcjonariuszom, Radzie Nadzorczej oraz pracownikom za ich zaangażowanie w realizację celów strategicznych i umacnianie pozycji rynkowej Grupy TAURON.

Z wyrazami szacunku,

Dariusz Lubera
Prezes Zarządu
TAURON Polska Energia S.A.

WYBRANE DANE FINANSOWE	w tys. zł		w tys. EUR	
	2013	2012	2013	2012
	okres od 01.01.2013 do 31.12.2013	okres od 01.01.2012 do 31.12.2012 (dane przekształcone)	okres od 01.01.2013 do 31.12.2013	okres od 01.01.2012 do 31.12.2012 (dane przekształcone)
Wybrane skonsolidowane dane finansowe Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.				
Przychody ze sprzedaży	19 131 122	24 752 985	4 543 130	5 930 847
Zysk operacyjny	1 934 066	2 165 129	459 289	518 768
Zysk przed opodatkowaniem	1 683 621	1 947 577	399 815	466 642
Zysk netto	1 346 485	1 550 799	319 755	371 574
Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	1 308 318	1 476 392	310 691	353 746
Zysk netto przypadający udziałom niekontrolującym	38 167	74 407	9 064	17 828
Pozostałe całkowite dochody	43 488	(333 594)	10 327	(79 930)
Łączne całkowite dochody	1 389 973	1 217 205	330 082	291 644
Łączne całkowite dochody przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej	1 349 123	1 157 617	320 381	277 367
Łączne całkowite dochody przypadające udziałom niekontrolującym	40 850	59 588	9 701	14 277
Zysk na jedną akcję (w złotych/EUR) (podstawowy i rozwodniony)	0,75	0,84	0,18	0,20
Średnia ważona liczba akcji (w sztukach) (podstawowa i rozwodniona)	1 752 549 394	1 752 549 394	1 752 549 394	1 752 549 394
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 079 082	3 479 051	968 673	833 585
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 180 488)	(3 282 929)	(992 754)	(786 594)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(249 100)	189 716	(59 155)	45 456
Zmiana stanu środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych, netto	(350 506)	385 838	(83 236)	92 447
	Stan na 31.12.2013	Stan na 31.12.2012 (dane przekształcone)	Stan na 31.12.2013	Stan na 31.12.2012 (dane przekształcone)
Aktywa trwałe	27 567 008	25 471 230	6 647 137	6 230 427
Aktywa obrotowe	4 755 521	5 766 232	1 146 683	1 410 457
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	33 041	36 215	7 967	8 858
Aktywa razem	32 355 570	31 273 677	7 801 787	7 649 742
Kapitał podstawowy	8 762 747	8 762 747	2 112 931	2 143 424
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	17 327 165	16 306 681	4 178 039	3 988 719
Kapitał własny przypadający na udziały niekontrolujące	466 334	493 339	112 446	120 674
Kapitał własny razem	17 793 499	16 800 020	4 290 485	4 109 393
Zobowiązania długoterminowe	9 304 341	9 081 234	2 243 524	2 221 328
Zobowiązania krótkoterminowe	5 257 730	5 392 423	1 267 778	1 319 021
Zobowiązania razem	14 562 071	14 473 657	3 511 302	3 540 349

Powyższe dane finansowe za lata 2013 i 2012 zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- poszczególne pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej – według średniego kursu NBP ogłoszonego na dzień 31 grudnia 2013 roku – 4,1472 PLN/EUR (na dzień 31 grudnia 2012 roku – 4,0882 PLN/EUR)
- poszczególne pozycje sprawozdania z całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów NBP ogłoszonych na ostatni dzień każdego miesiąca roku obrotowego od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku – 4,2110 PLN/EUR (dla roku obrotowego od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku – 4,1736 PLN/EUR).

GRUPA KAPITAŁOWA TAURON POLSKA ENERGIA S.A.

**OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
I RAPORT Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
GRUPY KAPITAŁOWEJ TAURON POLSKA ENERGIA S.A.
ZA 2013 ROK**

**GRUPA KAPITAŁOWA TAURON POLSKA
ENERGIA S.A.**

**KATOWICE, ULICA KS. PIOTRA
ŚCIEGIENNEGO 3**

**SKONSOLIDOWANE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZA ROK OBROTOWY 2013**

**WRAZ
Z OPINIĄ BIEGŁEGO REWIDENTA
I
RAPORTEM Z BADANIA**

SPIS TREŚCI

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA.....	3
RAPORT Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ TAURON POLSKA ENERGIA S.A. ZA ROK OBROTOWY 2013	5
I. INFORMACJE OGÓLNE	5
1. Dane identyfikujące badaną Spółkę Dominującą.....	5
2. Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy	8
3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie.....	9
4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki.....	9
II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ	10
III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE	11
1. Informacje na temat badanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
2. Dokumentacja konsolidacyjna	11
3. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej	12
IV. UWAGI KOŃCOWE	13

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE GRUPY
KAPITAŁOWEJ TAURON POLSKA ENERGIA S.A. ZA ROK OBROTOWY
2013**

1. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej
2. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów
3. Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym
4. Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych
5. Informacje dodatkowe obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości oraz
inne informacje objaśniające

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ TAURON
POLSKA ENERGIA S.A. ZA ROK OBROTOWY 2013**

OPINIA NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA

Do Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A., dla której TAURON Polska Energia S.A. z siedzibą w Katowicach, przy ulicy ks. Piotra Ściegiennego 3 jest Spółką Dominującą, na które składa się skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2013 roku, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym, skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za rok obrotowy od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku oraz informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Za sporządzenie zgodnego z obowiązującymi przepisami skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej odpowiedzialny jest Zarząd Spółki Dominującej.

Zarząd Spółki Dominującej oraz członkowie jej Rady Nadzorczej są zobowiązani do zapewnienia, aby skonsolidowane sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej spełniały wymagania przewidziane w ustawie z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2013 r. poz. 330 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o rachunkowości”.

Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o zgodności skonsolidowanego sprawozdania finansowego z przyjętymi przez Grupę Kapitałową zasadami (polityką) rachunkowości oraz czy rzetelnie i jasno przedstawia ono, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację majątkową i finansową, jak też wynik finansowy Grupy Kapitałowej.

Badanie sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

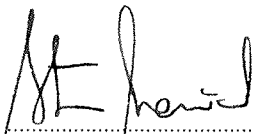
- rozdziału 7 ustawy o rachunkowości,
- krajowych standardów rewizji finansowej, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy w taki sposób, aby uzyskać racjonalną pewność pozwalającą na wyrażenie opinii o sprawozdaniu. W szczególności badanie obejmowało sprawdzenie poprawności zastosowanych przez Spółkę Dominującą oraz jednostki zależne zasad (polityki) rachunkowości i sprawdzenie – w przeważającej mierze w sposób wrywkowy – podstaw, z których wynikają liczby i informacje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, jak i całościową ocenę skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Uważamy, że badanie dostarczyło wystarczającej podstawy do wyrażenia opinii.

Naszym zdaniem, zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach:

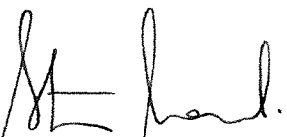
- przedstawia rzetelnie i jasno informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej Grupy Kapitałowej na dzień 31 grudnia 2013 roku, jak też jej wyniku finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku,
- zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, a w zakresie nieuregulowanym w tych standardach – stosownie do wymogów ustawy o rachunkowości i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych,
- jest zgodne z wpływającymi na treść skonsolidowanego sprawozdania finansowego przepisami prawa obowiązującymi Grupę Kapitałową.

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2013 jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, a zawarte w nim informacje, pochodzące ze zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

.....
Artur Mażiarka
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewid. 90108

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBR pod nr ewidencyjnym 73:

.....
Artur Mażiarka – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o.
- komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Warszawa, 10 marca 2014 roku

**RAPORT Z BADANIA SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA
FINANSOWEGO GRUPY KAPITAŁOWEJ TAURON POLSKA ENERGIA S.A.
ZA ROK OBROTOWY 2013**

I. INFORMACJE OGÓLNE

1. Dane identyfikujące badaną Spółkę Dominującą

Spółka Dominująca Grupy Kapitałowej działa pod firmą TAURON Polska Energia S.A. Siedzibą Spółki Dominującej są Katowice, ul. ks. Piotra Ściegiennego 3.

Spółka Dominująca prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej, związanej aktem notarialnym w dniu 6 grudnia 2006 roku przed notariuszem Pawłem Błaszczak w Warszawie (Repertorium A Nr 20813/2006). Spółka Dominująca została zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców prowadzonym przez Sąd Rejonowy Wydział Gospodarczy-Rejestrowy w Katowicach pod numerem KRS 0000271562, na podstawie postanowienia z dnia 8 stycznia 2007 roku.

Spółka Dominująca posiada numer identyfikacji podatkowej NIP: 9542583988 nadany w dniu 13 marca 2007 roku.

Urząd Statystyczny nadał Spółce Dominującej w dniu 11 grudnia 2006 roku REGON o numerze: 240524697.

Spółka Dominująca działa na podstawie przepisów Kodeksu spółek handlowych.

Według statutu Spółki Dominującej przedmiotem jej działalności jest między innymi:

- Handel energią elektryczną,
- Handel paliwami gazowymi w systemie sieciowym,
- Działalność agentów specjalizujących się w sprzedaży pozostałych określonych towarów,
- Działalność agentów zajmujących się sprzedażą towarów różnego rodzaju,
- Sprzedaż hurtowa paliw i produktów pochodnych,
- Działalność holdingów finansowych,
- Pozostała działalność wspomagająca usługi finansowe, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych,
- Działalność rachunkowo-księgowa, doradztwo podatkowe,
- Działalność firm centralnych (head offices) i holdingów, z wyłączeniem holdingów finansowych,
- Pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania.

W badanym okresie Spółka Dominująca prowadziła działalność w zakresie działalności firm centralnych i holdingów, handlu energią elektryczną, węglem, biomasą oraz paliwami gazowymi w systemie sieciowym.

Zakres działalności podmiotów zależnych i współzależnych w badanym okresie obejmował głównie: wytwarzanie energii elektrycznej i ciepłej ze źródeł konwencjonalnych, wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych, dystrybucję energii elektrycznej, sprzedaż energii i pozostałych produktów rynku energetycznego, wydobywanie węgla kamiennego oraz świadczenie innych usług związanych z realizacją zadań, o których mowa powyżej.

Kapitał zakładowy Spółki Dominującej według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosił 8.762.747 tys. zł i dzielił się na 1.752.549.394 akcji o wartości nominalnej 5 zł każda.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku wśród akcjonariuszy Spółki znajdowali się:

- Skarb Państwa – 30,06% akcji,
- KGHM Polska Miedź S.A. – 10,39% akcji,
- ING Otwarty Fundusz Emerytalny – 5,06% akcji,
- Pozostali akcjonariusze – 54,49% akcji.

W roku obrotowym nie wystąpiły zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

W badanym okresie nie wystąpiły zmiany w strukturze własności kapitału zakładowego Spółki.

Po dniu bilansowym nie nastąpiły żadne zmiany w kapitale zakładowym Spółki.

Kapitał własny Grupy Kapitałowej według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosi 17.793.499 tys. zł.

Rokiem obrotowym Grupy Kapitałowej jest rok kalendarzowy.

W skład Zarządu Spółki na dzień wydania opinii wchodził:

- Dariusz Lubera – Prezes Zarządu,
- Aleksander Grad – Wiceprezes Zarządu,
- Joanna Schmid – Wiceprezes Zarządu,
- Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Zawadzki – Wiceprezes Zarządu.

W dniu 1 lutego 2014 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o oddelegowaniu członka Rady Nadzorczej Pana Aleksandra Grada do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa Zarządu TAURON Polska Energia S.A. w okresie od 11 lutego do 11 maja 2014 roku.

Powyższe zmiany zostały zgłoszone i zarejestrowane we właściwym rejestrze sądowym.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku w skład Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. wchodzi:

- Spółka Dominująca – TAURON Polska Energia S.A. oraz
- spółki zależne:
 - TAURON Wytwarzanie S.A.,
 - TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.,
 - TAURON Dystrybucja S.A.,
 - TAURON Sprzedaż Sp. z o.o.,
 - TAURON Czech Energy s.r.o.,
 - TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.,
 - TAURON Ciepło S.A.,
 - TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o.,
 - Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.,
 - TAURON Wydobywanie S.A. (dawniej Południowy Koncern Węglowy S.A.),
 - BELS INVESTMENT Sp. z o.o.,
 - MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o.,
 - TAURON Dystrybucja Serwis S.A.,
 - Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o.

Udziały w spółce Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. oraz Elektrownia Blachownia Nowa sp. z o.o. wykazane zostały metodą praw własności w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku.

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym na dzień 31 grudnia 2013 roku objęte zostały następujące spółki:

a) Spółka Dominująca – TAURON Polska Energia S.A.

Przeprowadziliśmy badanie sprawozdania finansowego Spółki Dominującej TAURON Polska Energia S.A. za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 roku. W wyniku przeprowadzonego badania wydaliśmy w dniu 10 marca 2014 roku opinię bez zastrzeżeń.

b) Spółki objęte konsolidacją metodą pełną:

Nazwa Spółki	Udział w kapitale (w %)	Podmiot przeprowadzający badanie sprawozdania finansowego i rodzaj wydanej opinii	Dzień bilansowy konsolidowanej jednostki	Data opinii
TAURON Wytwarzanie S.A	99,77%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – opinia bez zastrzeżeń	31 grudnia 2013	19 luty 2014
TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	100%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – opinia bez zastrzeżeń	31 grudnia 2013	21 luty 2014
TAURON Dystrybucja S.A.	99,71%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – opinia bez zastrzeżeń	31 grudnia 2013	14 luty 2014
TAURON Sprzedaż Sp. z o.o.	100%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – opinia bez zastrzeżeń	31 grudnia 2013	20 luty 2014
TAURON Czech Energy s.r.o.	100%	COTAX AUDIT s.r.o.- opinia bez zastrzeżeń	31 grudnia 2013	6 marca 2014
TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.	100%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – opinia bez zastrzeżeń	31 grudnia 2013	20 luty 2014
TAURON Ciepło S.A.	96,10%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – opinia bez zastrzeżeń	31 grudnia 2013	19 luty 2014
TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o.	100%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – opinia bez zastrzeżeń	31 grudnia 2013	20 luty 2014
Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.	100%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – opinia bez zastrzeżeń	31 grudnia 2013	20 luty 2014
TAURON Wydobycie S.A. (dawniej Południowy Koncern Węglowy S.A.)	52,36%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – opinia bez zastrzeżeń	31 grudnia 2013	13 luty 2014
BELS INVESTMENT Sp. z o.o.	100%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – opinia bez zastrzeżeń ze zwróceniem uwagi	31 grudnia 2013	14 luty 2014

MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o.	100%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – opinia bez zastrzeżeń ze zwróceniem uwagi	31 grudnia 2013	14 lutego 2014
TAURON Dystrybucja Serwis S.A.	99,71%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – opinia bez zastrzeżeń	31 grudnia 2013	14 lutego 2014
Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o.	99,77%	Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – opinia bez zastrzeżeń	31 grudnia 2013	18 lutego 2014

c) Spółki objęte konsolidacją metodą praw własności:

Nazwa Spółki	Udział w kapitale (w %)	Podmiot przeprowadzający badanie sprawozdania finansowego i rodzaj wydanej opinii	Dzień bilansowy konsolidowanej jednostki	Data opinii
Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.	49,89%	Inny biegły	31 grudnia 2013	Nie wydana
Elektrownia Błachownia Nowa Sp. z o.o.	49,89%	Inny biegły	31 grudnia 2013	Nie wydana

Spółka Dominująca sporządzająca sprawozdanie skonsolidowane nie stosowała istotnych uproszczeń i odstępstw od przyjętych zasad konsolidacji w stosunku do kontrolowanych jednostek.

W roku obrotowym skład badanej Grupy Kapitałowej oraz jednostek konsolidowanych, dla których Spółka Dominująca przygotowała badane sprawozdania skonsolidowane, nie uległ zmianie.

2. Informacje o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za poprzedni rok obrotowy

Działalność Grupy Kapitałowej w 2012 roku zamknęła się zyskiem netto w wysokości 1.541.299 tys. zł zgodnie z zatwierdzonym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2012 podlegało badaniu przez biegłego rewidenta. Badanie zostało przeprowadzone przez podmiot uprawniony Ernst & Young Audit Sp. z o.o. Biegły rewident w dniu 12 marca 2013 roku wydał o tym sprawozdaniu opinię bez zastrzeżeń ze zwróceniem uwagi o następującej treści:

„Nie zgłaszając zastrzeżeń, zwracamy uwagę na fakt, że jak to zostało szerzej opisane w nocie 37 dodatkowych not objaśniających do załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, jednostka zależna Spółki TAURON Wytwarzanie S.A. posiada prawo do rekompensat z tytułu kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej wynikających z ustawy z dnia 29 czerwca 2007 roku (Dz. U. z 2007 roku, nr 130, poz. 905, „Ustawa o KDT”). W oparciu o politykę rachunkowości dotyczącą rekompensat bazującą na regulacjach Ustawy o KDT oraz własne szacunki i założenia, Grupa rozpoznaje przychody z tego tytułu począwszy od roku obrotowego zakończonego dnia 31 grudnia 2008 roku. Jak opisano w wyżej powołanej nodzie, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydał w dniu 31 lipca 2009 roku decyzję nakazującą zwrot części otrzymanej zaliczki za rok 2008 w kwocie 160 milionów złotych („Decyzja”). Zarząd TAURON Wytwarzanie S.A. nie zgodził się z Decyzją i złożył od niej odwołanie do Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie, który w dniu 26 maja 2010 roku wydał wyrok pozytywny dla TAURON Wytwarzanie S.A. Od tego wyroku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki

(„URE”) złożył odwołanie, które zostało odrzucone przez Sąd Apelacyjny w Warszawie w dniu 25 kwietnia 2012 roku. W dniu 25 października 2012 roku skarga kasacyjna została doręczona kancelarii reprezentującej TAURON Wytwarzanie S.A. Do dnia wydania niniejszej opinii Sąd Najwyższy nie wydał postanowienia w sprawie skargi kasacyjnej. Zarząd Spółki stoi na stanowisku, że postępowanie zakończy się pozytywnie dla Grupy.”

Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy zatwierdzające skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2012 odbyło się w dniu 16 maja 2013 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2012 zostało zgodnie z przepisami prawa złożone w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 23 maja 2013 roku.

3. Dane identyfikujące podmiot uprawniony oraz kluczowego biegłego rewidenta przeprowadzającego w jego imieniu badanie

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone na podstawie umowy z dnia 7 maja 2013 roku, zawartej pomiędzy TAURON Polska Energia S.A., a Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. z siedzibą w Warszawie, al. Jana Pawła II 19, wpisaną na prowadzoną przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73. W imieniu podmiotu uprawnionego badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostało przeprowadzone pod nadzorem kluczowego biegłego rewidenta Artura Maziarki (nr ewidencyjny 90108) w siedzibie Spółki Dominującej w dniach od 14 lutego do 21 lutego 2014 roku oraz poza siedzibą Spółki do dnia wydania niniejszej opinii.

Wyboru podmiotu uprawnionego dokonała Rada Nadzorcza uchwałą z dnia 13 marca 2013 roku na podstawie upoważnienia zawartego w par. 20 statutu Spółki Dominującej.

Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. oraz kluczowy biegły rewident Artur Maziarka potwierdzają, iż są uprawnieni do badania sprawozdań finansowych oraz spełniają warunki określone w art. 56 ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz nadzorze publicznym (Dz. U. z 2009 r. nr 77, poz. 649 z późn. zm.) do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.

4. Dostępność danych i oświadczenia kierownictwa Spółki

Nie wystąpiły ograniczenia zakresu naszego badania

Podmiotowi uprawnionemu i kluczowemu biegłemu rewidentowi w trakcie badania udostępniono wszystkie żądane dokumenty i dane, jak również udzielono wyczerpujących informacji i wyjaśnień, co między innymi zostało potwierdzone pisemnym oświadczeniem Zarządu Spółki Dominującej z dnia 10 marca 2014 roku.

II. SYTUACJA MAJĄTKOWA I FINANSOWA GRUPY KAPITAŁOWEJ

Poniżej zaprezentowane są podstawowe wielkości ze skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz wskaźniki finansowe opisujące wynik finansowy Grupy Kapitałowej, jej sytuację finansową i majątkową w porównaniu do analogicznych wielkości za rok ubiegły.

<u>Podstawowe wielkości ze skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów (w tys. zł)</u>	<u>2013</u>	<u>2012*</u>
Przychody ze sprzedaży	19 131 122	24 752 985
Koszty działalności operacyjnej	(17 189 369)	(22 569 099)
Pozostałe przychody operacyjne	127 436	118 901
Pozostałe koszty operacyjne	(135 123)	(137 658)
Przychody finansowe	99 257	131 306
Koszty finansowe	(346 993)	(347 124)
Udział w zysku (stracie) wspólnego przedsięwzięcia	(2 709)	(1 734)
Podatek dochodowy	(337 136)	(396 778)
Zysk (strata) netto	1 346 485	1 550 799
Całkowity dochód ogółem	1 389 973	1 217 205

<u>Wskaźniki rentowności</u>	<u>2013</u>	<u>2012</u>
– rentowność sprzedaży	10%	9%
– rentowność sprzedaży netto	7%	6%
– rentowność netto kapitału własnego	8%	10%

<u>Wskaźniki efektywności</u>		
– wskaźnik rotacji majątku	0,59	0,79
– wskaźnik rotacji należności w dniach	38	30
– wskaźnik rotacji zobowiązań w dniach	25	23
– wskaźnik rotacji zapasów w dniach	13	10

<u>Płynność/Kapitał obrotowy netto</u>		
– stopa zadłużenia	45%	46%
– stopień pokrycia majątku kapitałem własnym	55%	54%
– kapitał obrotowy netto (w tys. zł)	(502 209)	373 809
– wskaźnik płynności	0,90	1,07
– wskaźnik podwyższonej płynności	0,81	0,94

(*) dane z przekształconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, niebadanego przez Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Analiza powyższych wielkości i wskaźników wskazuje na wystąpienie w roku 2013 następujących tendencji:

- wzrost wskaźnika rentowności sprzedaży i spadek wskaźnika rentowności netto kapitału własnego,
- spadek wskaźnika rotacji majątku,
- wydłużenie okresów rotacji należności, zobowiązań i zapasów,
- spadek wskaźnika stopy zadłużenia oraz wzrost wskaźnika pokrycia majątku kapitałem własnym,
- spadek kapitału obrotowego, który na 31 grudnia 2013 roku wykazuje deficyt,
- spadek wskaźników płynności.

III. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

1. Informacje na temat badanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Badane skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 31 grudnia 2013 roku i obejmuje:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 31 grudnia 2013 roku, które po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 32.355.570 tys. zł,
- skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku wykazujące zysk netto w kwocie 1.346.485 tys. zł oraz całkowity dochód ogółem w kwocie 1.389.973 tys. zł,
- skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku wykazujące zwiększenie kapitału własnego o kwotę 993.479 tys. zł,
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku wykazujące zmniejszenie stanu środków pieniężnych o kwotę 350.506 tys. zł,
- informacje dodatkowe, obejmujące informacje o przyjętej polityce rachunkowości i inne informacje objaśniające.

Struktura aktywów i pasywów oraz pozycji kształtujących wynik finansowy została przedstawiona w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Badanie objęło okres od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku i polegało głównie na:

- badaniu prawidłowości i rzetelności przygotowanego przez Zarząd Spółki Dominującej skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- badaniu dokumentacji konsolidacyjnej,
- ocenie prawidłowości zastosowanych w trakcie konsolidacji metod i procedur konsolidacyjnych.

2. Dokumentacja konsolidacyjna

Spółka Dominująca przedstawiła dokumentację konsolidacyjną obejmującą:

- 1) sprawozdania finansowe jednostek podporządkowanych dostosowane do zasad (polityki) rachunkowości obowiązujących przy konsolidacji,
- 2) sprawozdania finansowe jednostek podporządkowanych przeliczane na walutę polską,
- 3) wszelkie korekty i wyłączenia dokonywane w celu konsolidacji, niezbędne do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego,
- 4) obliczenie udziałów niekontrolujących,
- 5) obliczenia różnic kursowych z przeliczenia sprawozdań finansowych jednostek podporządkowanych, wyrażonych w walutach obcych.

Podstawy sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2013 sporządzono zgodnie z MSSF.

Określenie jednostek Grupy Kapitałowej

Przy określaniu zakresu i metod konsolidacji, jak również stosunku zależności, stosowano kryteria określone w MSSF.

Okres obrotowy

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na ten sam dzień bilansowy i za ten sam rok obrotowy co sprawozdanie finansowe Spółki Dominującej – TAURON Polska Energia S.A. Jednostki zależne i współzależne objęte konsolidacją sporządziły sprawozdania finansowe na ten sam dzień bilansowy co Spółka Dominująca. Rok obrotowy wszystkich spółek zależnych i współzależnych objętych konsolidacją został zakończony 31 grudnia 2013 roku.

Metoda konsolidacji

Konsolidacja sprawozdań Grupy Kapitałowej, w odniesieniu do jednostek zależnych, została przeprowadzona metodą pełną przez sumowanie w pełnej wysokości wszystkich odpowiednich pozycji sprawozdań finansowych Spółki Dominującej i jednostek zależnych objętych konsolidacją.

Po dokonaniu sumowań dokonano korekt i wyłączeń konsolidacyjnych, które dotyczyły:

- wartości nabycia udziałów posiadanych przez Spółkę Dominującą w jednostkach zależnych oraz części aktywów netto jednostek zależnych odpowiadającej udziałowi Spółki Dominującej we własności tych jednostek,
- wzajemnych należności i zobowiązań jednostek objętych konsolidacją,
- istotnych przychodów i kosztów dotyczących operacji pomiędzy jednostkami objętymi konsolidacją.

W odniesieniu do jednostek współzależnych zastosowano metodę praw własności. Wartość udziału Spółki Dominującej w jednostce współzależnej skorygowano o przypadające na rzecz Spółki Dominującej zwiększenia lub zmniejszenia kapitału własnego jednostki współzależnej, które nastąpiły w ciągu okresu objętego konsolidacją oraz pomniejszono o należne od tych jednostek dywidendy.

3. Kompletność i poprawność sporządzenia dodatkowych informacji i objaśnień oraz sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej

Spółka Dominująca potwierdziła zasadność zastosowania zasady kontynuacji działalności przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Zasady wyceny aktywów i pasywów, pomiaru wyniku finansowego oraz sposobu sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały prawidłowo i kompletnie opisane w dodatkowych informacjach i objaśnieniach do skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Spółka Dominująca sporządziła dodatkowe informacje i objaśnienia w postaci not tabelarycznych do poszczególnych pozycji skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej i sprawozdania z całkowitych dochodów oraz opisów słownych zgodnie z zasadami zawartymi w MSSF.

Informacje objaśniające do pozycji: rzeczowe aktywa trwałe, aktywa niematerialne, inwestycje, zobowiązania i rezerwy prawidłowo przedstawiają zwiększenia i zmniejszenia oraz tytuły tych zmian w ciągu roku obrotowego.

Dla poszczególnych aktywów wykazanych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej przedstawiono możliwość dysponowania nimi z uwagi na zabezpieczenia poczynione na rzecz wierzycieli.

Spółka Dominująca dokonała prawidłowej prezentacji poszczególnych składników aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym. Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej, skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów, skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym oraz

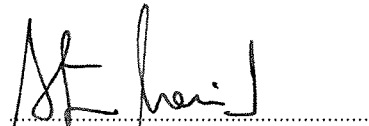
skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych wraz z dodatkowymi informacjami i objaśnieniami, stanowiącymi ich integralną część, zawierają wszystkie pozycje, których ujawnienie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest wymagane przepisami MSSF.

Zarząd sporządził i załączył do skonsolidowanego sprawozdania finansowego sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej w roku obrotowym 2013. Sprawozdanie z działalności zawiera informacje wymagane przez art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim. Dokonaliśmy sprawdzenia tego sprawozdania w zakresie ujawnionych w nim informacji, których bezpośrednim źródłem jest zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

IV. UWAGI KOŃCOWE

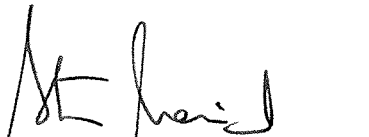
Oświadczenia Zarządu

Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. oraz kluczowy biegły rewident otrzymali od Zarządu Spółki Dominującej pisemne oświadczenie, w którym Zarząd stwierdził, iż Grupa Kapitałowa przestrzegала przepisów prawa.

Artur Mazjarka
Kluczowy biegły rewident
przeprowadzający badanie
nr ewid. 90108

W imieniu Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k. – podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wpisanego na listę podmiotów uprawnionych prowadzoną przez KRBR pod nr ewidencyjnym 73:

Artur Mazjarka – Wiceprezes Zarządu Deloitte Polska Sp. z o.o.
- komplementariusza Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. k.

Warszawa, 10 marca 2014 roku

GRUPA KAPITAŁOWA TAURON POLSKA ENERGIA S.A.

**SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE
ZGODNE Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI
SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ
ZA ROK ZAKOŃCZONY DNIA 31 GRUDNIA 2013 ROKU**

SPIS TREŚCI

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	5
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPIŃYWÓW PIENIĘŻNYCH	9
1. Informacje ogólne	10
2. Skład Grupy	10
3. Skład Zarządu Spółki dominującej	11
4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego	11
5. Kontynuacja działalności	11
6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego	12
6.1. Oświadczenie o zgodności	12
6.2. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji	12
7. Nowe standardy i interpretacje	12
8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	14
9. Istotne zasady (polityka) rachunkowości	16
9.1. Zasady konsolidacji	17
9.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach obcych	17
9.3. Rzeczowe aktywa trwałe	17
9.4. Wartość firmy	18
9.5. Aktywa niematerialne	19
9.5.1. Świadczenia pochodzenia energii	19
9.5.2. Prawa do emisji gazów cieplarnianych	19
9.6. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych	20
9.7. Koszty finansowania zewnętrznego	20
9.8. Udział we wspólnym przedsięwzięciu	21
9.9. Aktywa finansowe	21
9.10. Utrata wartości aktywów finansowych	22
9.11. Pochodne instrumenty finansowe	23
9.12. Rachunkowość zabezpieczeń	23
9.13. Pozostałe aktywa niefinansowe	23
9.14. Zapasy	24
9.15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	24
9.16. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	24
9.17. Kapitał podstawowy	24
9.18. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	25
9.19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	25
9.20. Rezerwy na świadczenia pracownicze	25
9.21. Pozostałe rezerwy	26
9.21.1. Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii	26
9.21.2. Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	26
9.21.3. Rezerwa z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości pod obiektami energetycznymi	27
9.21.4. Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych	27
9.21.5. Rezerwa na koszty likwidacji szkód górniczych	27
9.21.6. Rezerwa na koszty rekultywacji i demontażu oraz likwidację środków trwałych	27
9.22. Pozostałe zobowiązania niefinansowe	27
9.23. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	27
9.24. Leasing	27
9.25. Podatki	28
9.26. Połączenia jednostek gospodarczych	29

9.27.	Sprawozdanie z całkowitych dochodów	29
9.28.	Przychody ze sprzedaży	30
9.29.	Koszt własny sprzedaży	30
9.30.	Wynik netto na akcję	30
9.31.	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	30
10.	Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	31
11.	Informacje dotyczące segmentów działalności	34
11.1.	Segmenty operacyjne	35
11.2.	Geograficzne obszary działalności	38
12.	Przychody i koszty	38
12.1.	Przychody ze sprzedaży	38
12.2.	Koszty według rodzaju	39
12.3.	Koszty świadczeń pracowniczych	39
12.4.	Koszty amortyzacji oraz odpisy aktualizujące	40
12.5.	Pozostałe przychody operacyjne	40
12.6.	Pozostałe koszty operacyjne	40
12.7.	Przychody finansowe	41
12.8.	Koszty finansowe	41
13.	Podatek dochodowy	41
13.1.	Obciążenia podatkowe	41
13.2.	Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej	41
13.3.	Odroczony podatek dochodowy	42
13.4.	Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego	43
14.	Rzeczowe aktywa trwałe	44
15.	Wartość firmy	47
16.	Długoterminowe aktywa niematerialne	49
17.	Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach	51
18.	Pozostałe aktywa finansowe	52
19.	Pozostałe aktywa niefinansowe długoterminowe	53
20.	Krótkoterminowe aktywa niematerialne	53
21.	Zapasy	54
22.	Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	54
23.	Pozostałe aktywa niefinansowe krótkoterminowe	55
24.	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	55
25.	Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	56
26.	Prawa do emisji dwutlenku węgla	56
27.	Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały	57
27.1.	Kapitał podstawowy	57
27.2.	Prawa akcjonariuszy	58
27.3.	Kapitał zapasowy	58
27.4.	Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy	58
27.5.	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	58
27.6.	Udziały niekontrolujące	59
28.	Zysk przypadający na jedną akcję	59
29.	Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty	59
30.	Połączenia jednostek i nabycie udziałów niekontrolujących	60
31.	Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	61
31.1.	Kredyty i pożyczki	61
31.2.	Wyemitowane obligacje	62
32.	Leasing	63
32.1.	Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	63
32.2.	Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	63

33.	Rezerwy na świadczenia pracownicze	64
33.1.	Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe	64
33.2.	Rezerwy na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	66
34.	Pozostałe rezerwy	67
34.1.	Zmiana stanu pozostałych rezerw	67
34.2.	Opis istotnych tytułów rezerw	68
34.2.1.	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości	68
34.2.2.	Rezerwa na koszty rekultywacji i demontażu oraz likwidację środków trwałych	68
34.2.3.	Rezerwa na spory sądowe, roszczenia i pozostałe rezerwy	68
35.	Rozliczenia międzyokresowe	69
35.1.	Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe	69
35.2.	Bierne rozliczenia międzyokresowe – krótkoterminowe	69
36.	Pozostałe zobowiązania niefinansowe krótkoterminowe	70
37.	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych oraz Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych	70
38.	Zobowiązania inwestycyjne	71
39.	Zobowiązania warunkowe	71
40.	Zobowiązania i aktywa warunkowe związane z rozliczeniami podatkowymi	74
41.	Zabezpieczenie spłaty zobowiązań	75
42.	Informacja o podmiotach powiązanych	77
42.1.	Transakcje ze spółkami będącymi pod wspólną kontrolą	77
42.2.	Transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa	77
42.3.	Wynagrodzenie kadry kierowniczej	78
43.	Instrumenty finansowe	78
43.1.	Wartość bilansowa i wartość godziwa kategorii i klas instrumentów finansowych	78
43.2.	Hierarchia wartości godziwej	79
43.3.	Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych	80
43.4.	Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych	81
44.	Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	81
44.1.	Ryzyko kredytowe	82
44.1.1.	Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami finansowymi	83
44.1.2.	Ryzyko kredytowe związane z pozostałymi aktywami finansowymi	84
44.2.	Ryzyko związane z płynnością	84
44.3.	Ryzyko rynkowe	85
44.3.1.	Ryzyko stopy procentowej	85
44.3.2.	Ryzyko walutowe	86
44.3.3.	Ryzyko cen surowców i towarów	87
44.3.4.	Ryzyko rynkowe – analiza wrażliwości	87
44.3.4.1.	Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej	88
44.3.4.2.	Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe	88
45.	Zarządzanie finansami	89
46.	Istotne pozycje skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych	90
46.1.	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	90
46.2.	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	90
47.	Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego	91
48.	Zdarzenia następujące po dniu bilansowym	91

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	12.1	19 131 122	24 752 985
Koszt własny sprzedaży	12.2	(15 990 461)	(21 282 054)
Zysk brutto ze sprzedaży		3 140 661	3 470 931
Pozostałe przychody operacyjne	12.5	127 436	118 901
Koszty sprzedaży	12.2	(553 502)	(552 291)
Koszty ogólnego zarządu	12.2	(645 406)	(734 754)
Pozostałe koszty operacyjne	12.6	(135 123)	(137 658)
Zysk operacyjny		1 934 066	2 165 129
Przychody finansowe	12.7	99 257	131 306
Koszty finansowe	12.8	(346 993)	(347 124)
Udział w zysku (stracie) wspólnego przedsięwzięcia	17	(2 709)	(1 734)
Zysk brutto		1 683 621	1 947 577
Podatek dochodowy	13.1	(337 136)	(396 778)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		1 346 485	1 550 799
Zysk netto za rok obrotowy		1 346 485	1 550 799
Pozostałe całkowite dochody podlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy:			
		25 791	(154 160)
Zmiana wartości instrumentów zabezpieczających		33 397	(189 756)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		(1 261)	(457)
Podatek dochodowy	13.1	(6 345)	36 053
Pozostałe całkowite dochody nie podlegające przeklasyfikowaniu w wynik finansowy:			
		17 697	(179 434)
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia		21 847	(221 074)
Podatek dochodowy	13.1	(4 150)	41 640
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy, po uwzględnieniu podatku		43 488	(333 594)
Całkowite dochody za rok obrotowy		1 389 973	1 217 205
Zysk przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		1 308 318	1 476 392
Udziałom niekontrolującym		38 167	74 407
Całkowity dochód przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		1 349 123	1 157 617
Udziałom niekontrolującym		40 850	59 588
Zysk na jedną akcję (w złotych):			
	28		
– podstawowy i rozwodniony z zysku za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,75	0,84
– podstawowy i rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej		0,75	0,84

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)	Stan na 1 stycznia 2012 (dane przekształcone)
AKTYWA				
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	14	25 127 639	23 300 643	21 636 317
Wartość firmy	15	247 057	247 057	247 057
Aktywa niematerialne	16	1 160 005	1 182 256	1 152 617
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach	17	44 398	51 986	22 717
Pozostałe aktywa finansowe	18	587 166	305 444	193 067
Pozostałe aktywa niefinansowe	19	354 704	359 709	144 923
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	13.3	46 039	24 135	20 079
		27 567 008	25 471 230	23 416 777
Aktywa obrotowe				
Aktywa niematerialne	20	1 156 550	711 099	870 954
Zapasy	21	509 224	708 282	574 790
Należności z tytułu podatku dochodowego		31 890	1 434	64 266
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	22	2 134 641	3 036 695	2 743 344
Pozostałe aktywa finansowe	18	15 878	5 422	108 024
Pozostałe aktywa niefinansowe	23	270 429	272 371	234 220
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	24	636 909	1 030 929	505 670
		4 755 521	5 766 232	5 101 268
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży				
	25	33 041	36 215	8 951
SUMA AKTYWÓW		32 355 570	31 273 677	28 526 996

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ – ciąg dalszy

	Nota	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)	Stan na 1 stycznia 2012 (dane przekształcone)
PASYWA				
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej				
Kapitał podstawowy	27.1	8 762 747	8 762 747	8 762 747
Kapitał zapasowy	27.3	9 037 699	7 953 021	7 412 882
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	27.5	(126 651)	(153 703)	-
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej		(1 631)	(370)	87
Zyski zatrzymane/Niepokryte straty	27.4	(344 999)	(255 014)	(481 414)
		17 327 165	16 306 681	15 694 302
Udziały niekontrolujące	27.6	466 334	493 339	455 203
Kapitał własny ogółem		17 793 499	16 800 020	16 149 505
Zobowiązania długoterminowe				
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	31	5 500 532	5 222 882	4 251 944
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	32.2	61 643	41 796	56 232
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania finansowe		7 827	7 890	7 968
Instrumenty pochodne		87 573	150 594	-
Rezerwy na świadczenia pracownicze	33	1 497 814	1 568 219	1 203 375
Pozostałe rezerwy	34	141 408	82 523	61 200
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	35	668 487	639 643	569 562
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	13.3	1 339 057	1 367 687	1 388 424
		9 304 341	9 081 234	7 538 705
Zobowiązania krótkoterminowe				
Bieżąca część kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	31	284 633	286 990	214 169
Bieżąca część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	32.2	17 327	14 482	14 761
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania		2 023 537	2 628 449	2 349 121
Instrumenty pochodne		73 358	40 624	80
Rezerwy na świadczenia pracownicze	33	162 368	167 704	153 676
Pozostałe rezerwy	34	1 563 019	1 103 036	1 023 328
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	35	239 639	268 870	275 147
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		79 035	113 034	163 437
Pozostałe zobowiązania niefinansowe	36	814 814	769 234	645 067
		5 257 730	5 392 423	4 838 786
Zobowiązania razem		14 562 071	14 473 657	12 377 491
SUMA PASYWÓW		32 355 570	31 273 677	28 526 996

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku

Nota	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej							Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Razem			
Na dzień 1 stycznia 2013 roku (dane przekształcone)	8 762 747	7 953 021	(153 703)	(370)	(255 014)	16 306 681	493 339	16 800 020	
Wynik okresu	-	-	-	-	1 308 318	1 308 318	38 167	1 346 485	
Inne całkowite dochody	-	-	27 052	(1 261)	15 014	40 805	2 683	43 488	
Razem całkowite dochody za rok obrotowy	-	-	27 052	(1 261)	1 323 332	1 349 123	40 850	1 389 973	
Podział zysków z lat ubiegłych	27.3	1 084 678	-	-	(1 084 678)	-	-	-	
Wypłata dywidendy	27.6, 29	-	-	-	(350 510)	(350 510)	(8 328)	(358 838)	
Odkup udziałów niekontrolujących	27.6, 30	-	-	-	71	71	(2 083)	(2 012)	
Nabycie udziałów niekontrolujących	27.6, 30	-	-	-	20 772	20 772	(55 772)	(35 000)	
Zmiana udziałów niekontrolujących w wyniku połączeń	27.6, 30	-	-	-	1 672	1 672	(1 672)	-	
Rozliczenie połączenia z PKE Broker Sp. z o.o.	-	-	-	-	(644)	(644)	-	(644)	
Na dzień 31 grudnia 2013 roku	8 762 747	9 037 699	(126 651)	(1 631)	(344 999)	17 327 165	466 334	17 793 499	

Rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku

Nota	Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej							Udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	Zyski zatrzymane/ Niepokryte straty	Razem			
Na dzień 1 stycznia 2012 roku (dane przekształcone)	8 762 747	7 412 882	-	87	(543 395)	15 632 321	454 897	16 087 218	
Zmiana polityki rachunkowości odnośnie sposobu ujęcia przychodów z tytułu kolizji energetycznych i ciepłowniczych	8	-	-	-	61 981	61 981	306	62 287	
Na dzień 1 stycznia 2012 roku (dane przekształcone)	8 762 747	7 412 882	-	87	(481 414)	15 694 302	455 203	16 149 505	
Wynik okresu	-	-	-	-	1 476 392	1 476 392	74 407	1 550 799	
Inne całkowite dochody	-	-	(153 703)	(457)	(164 615)	(318 775)	(14 819)	(333 594)	
Razem całkowite dochody za rok obrotowy	-	-	(153 703)	(457)	1 311 777	1 157 617	59 588	1 217 205	
Podział zysków z lat ubiegłych	-	540 139	-	-	(540 139)	-	-	-	
Wypłata dywidendy	27.6, 29	-	-	-	(543 290)	(543 290)	(16 870)	(560 160)	
Odkup udziałów niekontrolujących	27.6	-	-	-	1 215	1 215	(6 510)	(5 295)	
Nabycie udziałów niekontrolujących	27.6	-	-	-	185	185	(1 420)	(1 235)	
Zmiana udziałów niekontrolujących w wyniku połączeń	27.6	-	-	-	(3 348)	(3 348)	3 348	-	
Na dzień 31 grudnia 2012 roku (dane przekształcone)	8 762 747	7 953 021	(153 703)	(370)	(255 014)	16 306 681	493 339	16 800 020	

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk/(strata) brutto		1 683 621	1 947 577
Korekty o pozycje:			
Udział w zyskach/stratach wspólnych przedsięwzięć		2 709	1 734
Amortyzacja		1 727 069	1 686 204
Zysk/strata z tytułu różnic kursowych		847	(391)
Odsetki i dywidendy, netto		220 283	225 526
(Zysk)/strata na działalności inwestycyjnej		317 714	35 315
Zmiana stanu należności		924 417	(291 704)
Zmiana stanu zapasów		186 768	(136 092)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek		(328 877)	70 212
Zmiana stanu pozostałych aktywów długo- i krótkoterminowych		(492 481)	74 912
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych i dotacji rządowych		(115 596)	(65 253)
Zmiana stanu rezerw		423 730	260 546
Podatek dochodowy zapłacony		(466 637)	(328 845)
Pozostałe		(4 485)	(690)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		4 079 082	3 479 051
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		29 785	50 192
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	46.1	(3 933 673)	(3 302 471)
Sprzedaż obligacji i innych dłużnych papierów wartościowych		-	102 506
Sprzedaż innych aktywów finansowych		4 237	22 011
Zaliczka na zakup akcji jednostki zależnej	46.1	(232 500)	-
Nabycie udziałów i akcji we wspólnych przedsięwzięciach		-	(32 576)
Nabycie innych aktywów finansowych		(4 920)	(10 463)
Przejęcie jednostki zależnej, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych		-	(5 613)
Dywidendy otrzymane		18 323	8 349
Odsetki otrzymane		40	136
Spłata udzielonych pożyczek		46 800	24 500
Udzielenie pożyczek	46.1	(108 800)	(139 500)
Pozostałe		220	-
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		(4 180 488)	(3 282 929)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(14 911)	(14 834)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	46.2	452 325	1 005 000
Spłata pożyczek/kredytów		(141 226)	(257 210)
Emisja dłużnych papierów wartościowych		-	150 000
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej	29	(350 510)	(543 290)
Dywidendy wypłacone udziałowcom niekontrolującym	29	(8 047)	(16 434)
Odsetki zapłacone	46.2	(229 431)	(222 089)
Nabycie udziałów niekontrolujących		(37 021)	(6 535)
Otrzymane dotacje		89 024	106 083
Pozostałe		(9 303)	(10 975)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(249 100)	189 716
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów			
		(350 506)	385 838
Różnice kursowe netto		(1 858)	(1 375)
Środki pieniężne na początek okresu	24	891 654	505 816
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	24	541 148	891 654
o ograniczonej możliwości dysponowania	24	121 129	290 063

Zasady (polityka) rachunkowości oraz dodatkowe noty objaśniające do skonsolidowanego sprawozdania finansowego stanowią jego integralną część.

ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ DODATKOWE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A. („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”, „Grupa TAURON”) składa się z TAURON Polska Energia S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”, „Spółka dominująca”) i jej spółek zależnych. TAURON Polska Energia S.A. prowadzi działalność w formie spółki akcyjnej, zawiązanej aktem notarialnym w dniu 6 grudnia 2006 roku. Do dnia 16 listopada 2007 roku Spółka działała pod firmą Energetyka Południe S.A. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, Katowice-Wschód Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000271562.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 240524697.

Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

Podstawowym przedmiotem działania Grupy jest:

1. Wydobycie węgla kamiennego.
2. Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych.
3. Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych.
4. Dystrybucja energii elektrycznej.
5. Sprzedaż energii i pozostałych produktów rynku energetycznego.
6. Wytwarzanie i dystrybucja energii cieplnej.
7. Obsługa klienta.
8. Świadczenie innych usług związanych z realizacją zadań, o których mowa powyżej.

Działalność prowadzona jest na podstawie odpowiednich koncesji przyznanych poszczególnym jednostkom wchodzącym w skład Grupy.

2. Skład Grupy

Na dzień 31 grudnia 2013 roku TAURON Polska Energia S.A. posiadała bezpośrednio udziały i akcje w następujących istotnych spółkach zależnych:

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Segment	Udział bezpośredni TAURON w kapitale spółki	Udział bezpośredni TAURON w organie stanowiącym spółki
1	TAURON Wytwarzanie S.A.	Katowice	Wytwarzanie	99,77%	99,80%
2	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o.	Jelenia Góra	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
3	TAURON Dystrybucja S.A.	Kraków	Dystrybucja	99,71%	99,71%
4	TAURON Sprzedaż Sp. z o.o.	Kraków	Sprzedaż	100,00%	100,00%
5	TAURON Czech Energy s.r.o.	Ostrawa, Republika Czeska	Sprzedaż	100,00%	100,00%
6	TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.	Gliwice	Sprzedaż	100,00%	100,00%
7	TAURON Ciepło S.A.	Katowice	Ciepło	96,10%	96,74%
8	TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. ¹	Wrocław	Obsługa Klienta	100,00%	100,00%
9	Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.	Mysłowice	Pozostałe	100,00%	100,00%

¹ W dniu 31 stycznia 2013 roku zostało zarejestrowane połączenie spółek TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. oraz TAURON Obsługa Klienta GZE Sp. z o.o., co zostało szerzej opisane w nocie 30 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku TAURON Polska Energia S.A. posiadała udział pośredni w następujących istotnych spółkach zależnych:

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Segment	Udział pośredni TAURON w kapitale spółki	Udział pośredni TAURON w organie stanowiącym spółki
1	TAURON Wydobycie S.A. ^{1, 2}	Jaworzno	Wydobycie	52,36%	67,87%
2	BELS INVESTMENT Sp. z o.o.	Jelenia Góra	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
3	MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o.	Jelenia Góra	Odnawialne źródła energii	100,00%	100,00%
4	TAURON Dystrybucja Serwis S.A. ³	Wrocław	Dystrybucja	99,71%	99,71%
5	Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. ¹	Krzyszowice	Pozostałe	99,77%	99,80%

¹ TAURON Polska Energia S.A. jest użytkownikiem udziałów/akcji będących własnością TAURON Wytwarzanie S.A. W następstwie podpisania umów użytkowania udziałów TAURON Polska Energia S.A. dysponuje 100% udziałem w kapitale zakładowym i organie stanowiącym spółki Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o. oraz 52,48% udziałem w kapitale zakładowym, dającym 68,01% głosów na Walnym Zgromadzeniu spółki TAURON Wydobycie S.A.

² W dniu 24 lutego 2014 roku została zarejestrowana zmiana nazwy spółki Południowy Koncern Węglowy S.A. na TAURON Wydobycie S.A., o czym szerzej w nocie 48 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

³ W dniu 2 kwietnia 2013 roku zostało zarejestrowane połączenie spółek TAURON Serwis GZE Sp. z o.o. (spółka przejmowana) oraz Przedsiębiorstwo Usług Elektroenergetycznych S.A. (spółka przejmująca) oraz jednocześnie zmianie uległa firma spółki przejmującej na TAURON Dystrybucja Serwis S.A.

Dodatkowo, na dzień 31 grudnia 2013 roku TAURON Polska Energia S.A. posiadała także udział pośredni w następujących istotnych spółkach współzależnych:

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Segment	Udział pośredni TAURON w kapitale spółki	Udział pośredni TAURON w organie stanowiącym spółki
1	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.	Stalowa Wola	Ciepło	49,89%	49,90%
2	Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o.	Kędzierzyn Koźle	Wytwarzanie	49,89%	49,90%

3. Skład Zarządu Spółki dominującej

W skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2013 roku wchodził:

- Dariusz Lubera – Prezes Zarządu,
- Joanna Schmid – Wiceprezes Zarządu,
- Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu,
- Krzysztof Zawadzki – Wiceprezes Zarządu.

W dniu 10 lutego 2014 roku Rada Nadzorcza Spółki podjęła uchwałę o delegowaniu członka Rady Nadzorczej Pana Aleksandra Grada do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa Zarządu TAURON Polska Energia S.A. w okresie od 11 lutego 2014 roku do 11 maja 2014 roku. W okresie delegowania następuje zawieszenie funkcji członka Rady Nadzorczej z równoczesnym zawieszeniem praw i obowiązków wynikających z członkostwa w Radzie Nadzorczej, w tym prawa do wynagrodzenia.

4. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 10 marca 2014 roku.

5. Kontynuacja działalności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

6. Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

6.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”) zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE”).

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Spółki Grupy oraz jednostka dominująca prowadzą swoje księgi rachunkowe i sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), za wyjątkiem:

- BELS INVESTMENT Sp. z o.o. oraz MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o., które prowadzą swoje księgi rachunkowe oraz sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez ustawę z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”, „PSR”). ;
- TAURON Czech Energy s.r.o, która prowadzi swoje księgi rachunkowe oraz sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w Republice Czeskiej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy wprowadzone w celu doprowadzenia niniejszego sprawozdania skonsolidowanego do zgodności z MSSF.

6.2. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną jednostki dominującej i spółek zależnych, z wyjątkiem TAURON Czech Energy s.r.o., objętych niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym oraz walutą prezentacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Walutą funkcjonalną TAURON Czech Energy s.r.o. jest korona czeska („CZK”). Pozycje sprawozdania finansowego TAURON Czech Energy s.r.o. są przeliczane przy użyciu odpowiednich kursów wymiany na walutę prezentacji Grupy TAURON.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych („PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach PLN.

7. Nowe standardy i interpretacje

Standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które zostały już opublikowane i zatwierdzone przez Unię Europejską, ale jeszcze nie weszły w życie:

- MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później. Grupa planuje wdrożyć MSSF 10 od okresu rocznego rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2014 roku;
- MSSF 11 *Wspólne przedsięwzięcia* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później. Grupa planuje wdrożyć MSSF 11 od okresu rocznego rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2014 roku;
- MSSF 12 *Ujawnianie informacji na temat udziałów w innych jednostkach* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później. Grupa planuje wdrożyć MSSF 12 od okresu rocznego rozpoczynającego się dnia 1 stycznia 2014 roku;
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 11 i MSSF 12 *Przepisy przejściowe* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później;
- MSR 27 *Jednostkowe sprawozdania finansowe* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później;
- MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólne przedsięwzięcia* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później – w UE mający zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później;

- Zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja: Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później.

Standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez Unię Europejską i nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 9 *Instrumenty finansowe* – nie została określona jeszcze data obowiązującego wejścia w życie. Został opublikowany przez RMSR w 2009 roku. Dnia 28 października 2010 roku RMSR wydała znowelizowany MSSF 9 wprowadzający nowe wymogi dotyczące rozliczania zobowiązań finansowych i przenoszący wymogi dotyczące zaprzestania ujmowania aktywów i zobowiązań finansowych z MSR 39. Dnia 19 listopada 2013 roku RMSR wydała kolejną serię zmian do rachunkowości instrumentów finansowych. Standard ustala pojedyncze podejście w celu określenia czy aktywa finansowe wyceniane są wg kosztu zamortyzowanego czy według wartości godziwej, zastępując liczne zasady określone w MSR 39. Zmiany z listopada 2013 roku wprowadzą istotne zmiany w rachunkowości zabezpieczeń, pozwalają na zastosowanie ujmowania własnego ryzyka kredytowego bez konieczności zmiany innych zasad rachunkowości instrumentów finansowych oraz usuwają obowiązującą datę wejścia w życie MSSF 9 (określoną wcześniej na 1 stycznia 2015 r.).
- Zmiany do MSSF 10, MSSF 12 oraz MSR 27 *Jednostki inwestycyjne* (opublikowane dnia 31 października 2012 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku;
- Zmiany do MSR 36 *Utrata wartości aktywów: Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych* (opublikowane dnia 29 maja 2013 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później;
- Zmiany do MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena: Nowacja instrumentów pochodnych i dalsze stosowanie rachunkowości zabezpieczeń* (opublikowane w dniu 29 maja 2013 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później;
- Interpretacja KIMSF 21 *Opłaty publiczne* (opublikowana w dniu 20 maja 2013 roku). KIMSF 21 to interpretacja MSR 37 *Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe* – mająca zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2014 roku lub później;
- Zmiany do MSR 19 *Świadczenia pracownicze – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze* – obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później;
- Zmiany do różnych standardów *Poprawki do MSSF (cykl 2010–2012)* – obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później;
- Zmiany do różnych standardów *Poprawki do MSSF (cykl 2011–2013)* – obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 lipca 2014 roku lub później.

Spółka dokonała analizy wpływu powyższych standardów i interpretacji na stosowane przez Grupę zasady rachunkowości, za wyjątkiem oceny wpływu MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, którą Spółka przeprowadzi po opublikowaniu wszystkich faz.

Za szczególnie ważne dla Grupy, Spółka uznała nowe standardy MSSF 10 *Skonsolidowane sprawozdania finansowe* i MSSF 11 *Wspólne ustalenia umowne*. Z tego względu Spółka jest w trakcie przeprowadzania szczegółowej analizy wpływu tych standardów na stosowane dotychczas zasady wyceny i prezentacji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym udziałów i akcji w spółkach współzależnych. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania zdaniem Spółki na podstawie tej analizy:

- nie zidentyfikowano czynników, które świadczyłyby o tym, że TAURON posiada samodzielnie władzę nad Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. oraz Elektrownią Blachownia Nowa Sp. z o.o. W związku z tym, że element samodzielnej władzy jest koniecznym składnikiem kontroli w rozumieniu MSSF 10 Spółka uznaje, iż TAURON nie posiada kontroli nad tymi spółkami i nie powinien ich ujmować metodą pełną w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym;
- Spółka uznaje, iż inwestycje w spółki współzależne Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. oraz Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o. stanowią wspólne ustalenie umowne zgodnie z MSSF 11 i klasyfikuje je jako wspólne przedsięwzięcia, które będą ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Tym samym wycena i prezentacja tych inwestycji nie uległaby zmianie.

W ocenie Zarządu powyższe standardy i interpretacje nie spowodują istotnego wpływu na stosowaną dotychczas politykę rachunkowości.

Grupa nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie standardu lub interpretacji, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie.

8. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku, z wyjątkiem zastosowania następujących zmian:

- **Zmiana polityki rachunkowości dotycząca ujęcia prawa wieczystego użytkowania gruntu**

W 2013 roku Grupa zdecydowała o zmianie polityki rachunkowości odnośnie sposobu ujęcia prawa wieczystego użytkowania gruntu (PWUG).

PWUG zostało w głównej mierze nabyte poprzez rozliczenie przez Grupę transakcji wniesienia aportem akcji spółek: Południowy Koncern Energetyczny S.A., ENION S.A., EnergiaPro S.A. oraz Elektrownia Stalowa Wola S.A., co miało miejsce w 2007 roku. Wartość emitowanych w zamian za aport akcji odpowiadała szacunkowej wartości godziwej akcji wnoszonych przedsiębiorstw, a rozliczenie zostało dokonane poprzez skorygowanie aktywów trwałych spółek, w tym PWUG do ich wartości godziwej wynikającej z wyceny dokonanej na dzień nabycia aportu. Wartości z wyceny PWUG ustalone na dzień otrzymania aportu zostały przyjęte jako wartość początkowa na dzień przejścia.

Dotychczas Grupa zaliczała prawo wieczystego użytkowania gruntu do rzeczowych aktywów trwałych, podobnie jak grunty. Obecnie prawo wieczystego użytkowania gruntu nabyte w ramach transakcji połączeń jednostek klasyfikowane jest jako długoterminowe aktywa niematerialne.

Dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 1 stycznia 2012 roku zostały odpowiednio przekształcone. Rzeczowe aktywa trwałe zostały zmniejszone i jednocześnie długoterminowe aktywa niematerialne zostały zwiększone w porównaniu do danych zatwierdzonych odpowiednio:

- na dzień 1 stycznia 2012 roku – o 839 330 tysięcy złotych;
- na dzień 31 grudnia 2012 roku – o 812 094 tysiące złotych.

- **Zmiana polityki rachunkowości dotycząca ujęcia przychodów z tytułu kolizji energetycznych i ciepłowniczych**

W 2013 roku Grupa zdecydowała również o zmianie polityki rachunkowości odnośnie ujęcia nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych w związku ze świadczeniem przez spółki usług tolerancji usunięcia kolizji linii energetycznych lub ciepłowniczych. Zgodnie z wcześniejszymi zasadami rachunkowości środki trwałe otrzymane nieodpłatnie z tego tytułu na moment początkowego ujęcia prezentowane były jako rozliczenia międzyokresowe przychodów, a następnie odpisy tych przychodów ujmowane były w przychodach operacyjnych równolegle do odpisów amortyzacyjnych tych środków trwałych.

Obecnie Grupa TAURON na moment początkowego ujęcia otrzymanych środków trwałych w związku ze świadczeniem przez spółki usług tolerancji usunięcia kolizji linii energetycznych lub ciepłowniczych ujmuje przychody z tego tytułu w całości w wyniku finansowym na ten dzień, w przychodach ze sprzedaży usług. Grupa zdecydowała o zmianie polityki rachunkowości we wspomnianym zakresie, ponieważ w ocenie Zarządu zmiana ta sprawi, że sprawozdania finansowe będą zawierać bardziej przydatne informacje o wpływie zdarzeń na sytuację finansową i wyniki finansowe Grupy.

Dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku i 1 stycznia 2012 roku zostały odpowiednio przekształcone. Na dzień 1 stycznia 2012 roku Grupa rozpoznała całość nierozpoznanych wcześniej przychodów, zmniejszając niepokryte straty Grupy o 61 981 tysięcy złotych oraz zwiększając udziały niekontrolujące o 306 tysięcy złotych. Wynik finansowy roku 2012 wzrósł o 9 500 tysięcy złotych i w konsekwencji niepokryte straty Grupy na dzień 31 grudnia 2012 roku zostały zmniejszone o 71 571 tysięcy złotych, a udziały niekontrolujące wzrosły o 216 tysięcy złotych w porównaniu do danych zatwierdzonych. Jednocześnie rozliczenia międzyokresowe przychodów uległy zmniejszeniu o 88 626 tysięcy złotych, a rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wzrosła o 16 839 tysięcy złotych.

Wpływ powyższych zmian polityki rachunkowości na skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz na dzień 1 stycznia 2012 roku przedstawiony został w poniższych tabelach:

	Stan na 31 grudnia 2012 (dane zatwierdzone)	Zmiana polityki rachunkowości odnośnie sposobu ujęcia		Stan na 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)
		prawa wieczystego użytkowania gruntów	przychodów z tytułu kolizji energetycznych i ciepłowniczych	
Aktywa trwałe	25 471 230	-	-	25 471 230
Rzeczowe aktywa trwałe	24 112 737	(812 094)	-	23 300 643
Aktywa niematerialne	370 162	812 094	-	1 182 256
SUMA AKTYWÓW	31 273 677	-	-	31 273 677
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	16 235 110	-	71 571	16 306 681
Zyski zatrzymane/Niepokryte straty	(326 585)	-	71 571	(255 014)
Udziały niekontrolujące	493 123	-	216	493 339
Kapitał własny ogółem	16 728 233	-	71 787	16 800 020
Zobowiązania długoterminowe	9 148 067	-	(66 833)	9 081 234
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	723 315	-	(83 672)	639 643
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 350 848	-	16 839	1 367 687
Zobowiązania krótkoterminowe	5 397 377	-	(4 954)	5 392 423
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	273 824	-	(4 954)	268 870
Zobowiązania razem	14 545 444	-	(71 787)	14 473 657
SUMA PASYWÓW	31 273 677	-	-	31 273 677

	Stan na 1 stycznia 2012 (dane przekształcone zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2012 roku)	Zmiana polityki rachunkowości odnośnie sposobu ujęcia		Stan na 1 stycznia 2012 (dane przekształcone)
		prawa wieczystego użytkowania gruntów	przychodów z tytułu kolizji energetycznych i ciepłowniczych	
Aktywa trwałe	23 416 777	-	-	23 416 777
Rzeczowe aktywa trwałe	22 475 647	(839 330)	-	21 636 317
Aktywa niematerialne	313 287	839 330	-	1 152 617
SUMA AKTYWÓW	28 526 996	-	-	28 526 996
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	15 632 321	-	61 981	15 694 302
Zyski zatrzymane/Niepokryte straty	(543 395)	-	61 981	(481 414)
Udziały niekontrolujące	454 897	-	306	455 203
Kapitał własny ogółem	16 087 218	-	62 287	16 149 505
Zobowiązania długoterminowe	7 597 081	-	(58 376)	7 538 705
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	642 549	-	(72 987)	569 562
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 373 813	-	14 611	1 388 424
Zobowiązania krótkoterminowe	4 842 697	-	(3 911)	4 838 786
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	279 058	-	(3 911)	275 147
Zobowiązania razem	12 439 778	-	(62 287)	12 377 491
SUMA PASYWÓW	28 526 996	-	-	28 526 996

Wpływ zmian polityki rachunkowości na skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku przedstawiony został w poniższej tabeli:

	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (dane zatwierdzone)	Zmiana polityki rachunkowości odnośnie sposobu ujęcia przychodów z tytułu kolizji energetycznych i ciepłowniczych	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży	24 741 257	11 728	24 752 985
Koszt własny sprzedaży	(21 282 054)	–	(21 282 054)
Zysk brutto ze sprzedaży	3 459 203	11 728	3 470 931
Zysk operacyjny	2 153 401	11 728	2 165 129
Zysk brutto	1 935 849	11 728	1 947 577
Podatek dochodowy	(394 550)	(2 228)	(396 778)
Zysk netto z działalności kontynuowanej	1 541 299	9 500	1 550 799
Zysk netto za rok obrotowy	1 541 299	9 500	1 550 799
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy, po uwzględnieniu podatku	(333 594)	–	(333 594)
Całkowite dochody za rok obrotowy	1 207 705	9 500	1 217 205
Zysk przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej	1 466 802	9 590	1 476 392
Udziałom niekontrolującym	74 497	(90)	74 407
Całkowity dochód przypadający:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej	1 148 027	9 590	1 157 617
Udziałom niekontrolującym	59 678	(90)	59 588
Zysk na jedną akcję (w złotych):			
– podstawowy i rozwodniony z zysku za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,84	0,00	0,84
– podstawowy i rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,84	0,00	0,84

Zmiany do standardów oraz nowych interpretacji

Grupa zastosowała następujące zmiany do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2013 roku:

- Zmiany do MSR 1 *Prezentacja sprawozdań finansowych: Prezentacja pozycji pozostałych całkowitych dochodów* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub później;
- Zmiany do MSR 12 *Podatek dochodowy: Realizacja podatkowa aktywów* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2012 roku lub później – w UE mające zastosowanie najpóźniej dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później;
- MSSF 13 *Wycena według wartości godziwej* – mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później;
- Zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji: Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych* – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później;
- Interpretacja KIMSF 20 *Rozliczanie kosztów usuwania odpadów na etapie produkcji w kopalniach odkrywkowych* – obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później;
- Zmiany wynikające z przeglądu MSSF (opublikowane w maju 2012 roku) – mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później.

Wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji nie wpłynęło istotnie na stosowane przez Grupę zasady (politykę) rachunkowości.

Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości wprowadziła zmiany do MSR 19 *Świadczenia pracownicze*, obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się dnia 1 stycznia 2013 roku lub później, z możliwością wcześniejszego zastosowania. Grupa zdecydowała o wcześniejszym zastosowaniu zmienionego MSR 19, od roku zakończony 31 grudnia 2012 roku.

9. Istotne zasady (polityka) rachunkowości

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem pochodnych instrumentów finansowych oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, które są wyceniane według wartości godziwej.

9.1. Zasady konsolidacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe obejmuje dane finansowe TAURON Polska Energia S.A. oraz jej jednostek zależnych sporządzone przez poszczególne jednostki za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku oraz dnia 31 grudnia 2012 roku. Sprawozdania finansowe jednostek zależnych, po uwzględnieniu korekt doprowadzających do zgodności z MSSF, sporządzane są za ten sam okres sprawozdawczy, co sprawozdanie jednostki dominującej, w oparciu o jednolite zasady rachunkowości zastosowane dla transakcji i zdarzeń gospodarczych o podobnym charakterze.

Wszystkie znaczące salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy, w tym niezrealizowane zyski wynikające z transakcji w ramach Grupy, zostały w całości wyeliminowane.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji w okresie od dnia objęcia nad nimi kontroli przez Grupę, a przestają być konsolidowane od dnia ustania kontroli. Sprawowanie kontroli przez jednostkę dominującą ma miejsce wtedy, gdy posiada ona bezpośrednio lub pośrednio, poprzez swoje jednostki zależne, więcej niż połowę głosów w danej spółce, chyba że możliwe jest do udowodnienia, że taka własność nie stanowi o sprawowaniu kontroli. Sprawowanie kontroli ma miejsce wtedy, gdy Spółka z tytułu swojego zaangażowania w inną jednostkę podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe, lub gdy ma prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz ma możliwość wywierania wpływu na wysokość tych wyników finansowych poprzez sprawowanie władzy nad tą jednostką. Sprawowanie władzy może również mieć miejsce w sytuacji, gdy jednostka dominująca nie posiada ponad połowy liczby głosów w jednostce zależnej.

9.2. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na moment początkowego ujęcia na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień bilansowy:

- pozycje pieniężne są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia (za kurs zamknięcia przyjmuje się kurs średni ustalony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień),
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji (kurs banku z którego korzysta jednostka) oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów. Aktywa i zobowiązania niepieniężne ujmowane według kosztu historycznego wyrażonego w walucie obcej są wykazywane po kursie historycznym z dnia transakcji.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
USD	3,0120	3,0996
EUR	4,1472	4,0882
CZK	0,1513	0,1630

9.3. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wyceniane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonych o umorzenie oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość początkowa środków trwałych obejmuje ich cenę nabycia lub koszt wytworzenia powiększone o wszystkie koszty bezpośrednio związane z zakupem i przystosowaniem składnika majątku do stanu zdatnego do używania. W skład kosztu wchodzi również przewidywany koszt demontażu rzeczowych aktywów trwałych, usunięcia i przywrócenia do stanu pierwotnego miejsca, w którym dany składnik aktywów się znajduje, których obowiązek poniesienia powstaje w chwili instalacji składnika aktywów lub jego używania dla celów innych niż produkcja zapasów. Koszty poniesione po dacie oddania środka trwałego do używania, takie jak koszty konserwacji i napraw, obciążają zysk lub stratę w momencie ich poniesienia.

Na dzień nabycia składnika rzeczowych aktywów trwałych są identyfikowane i wyodrębniane wszystkie istotne elementy wchodzące w skład danego składnika aktywów, mające różny okres ekonomicznej użyteczności (komponenty). Komponentem składników rzeczowych aktywów trwałych są również koszty remontów kapitałnych, przeglądów okresowych, jeśli ich wartość jest istotna, oraz koszty wymiany głównych części składowych.

Grupa ujmuje jako odrębne pozycje rzeczowych aktywów trwałych specjalistyczne części zamienne oraz sprzęt serwisujący, jeżeli ich okres użytkowania wynosi więcej niż 1 rok. Pozostałe części zamienne oraz wyposażenie

związane z serwisem wykazuje się jako zapasy i ujmuje w zysku lub stracie w momencie ich wykorzystania, za wyjątkiem kosztów wymiany części w ramach remontu kapitałnego danego składnika aktywów trwałych.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia lub koszt wytworzenia środka trwałego pomniejszone o jego wartość rezydualną. Rozpoczęcie amortyzacji następuje, gdy składnik jest dostępny do użytkowania. Amortyzacja środków trwałych następuje na podstawie planu amortyzacji określającego przewidywany okres użytkowania środka trwałego. Zastosowana metoda amortyzacji odzwierciedla tryb konsumowania korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów.

Specjalistyczne części zamienne oraz sprzęt serwisujący – ujmowane w pozycji rzeczowych aktywów trwałych – amortyzuje się przez okres użytkowania środka trwałego, którego dotyczą.

Średnie pozostałe okresy użytkowania poszczególnych grup środków trwałych są następujące:

Grupa rodzajowa	Średni pozostały okres amortyzacji w latach
Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	17 lat
Urządzenia techniczne i maszyny	13 lat
Środki transportu	5 lat
Inne środki trwałe	3 lata

Metoda amortyzacji, stawka amortyzacyjna oraz wartość rezydualna podlegają weryfikacji co najmniej na koniec każdego roku obrotowego. Wszelkie zmiany wynikające z przeprowadzonej weryfikacji ujmuje się jako zmianę szacunków. Rzeczowe aktywa trwałe są poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Odpis amortyzacyjny ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii kosztów, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów trwałych.

Dana pozycja rzeczowych aktywów trwałych może zostać usunięta ze sprawozdania z sytuacji finansowej po dokonaniu jej zbycia lub w przypadku, gdy nie są spodziewane żadne ekonomiczne korzyści wynikające z dalszego użytkowania takiego składnika aktywów. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia danego składnika aktywów ze sprawozdania z sytuacji finansowej są ujmowane w wyniku okresu, w którym dokonano takiego usunięcia.

Środki trwałe w budowie są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania. Elementem wartości środków trwałych w budowie są także koszty finansowe podlegające kapitalizacji. Kwestię ich kapitalizacji opisano szerzej w nocie 9.7.

9.4. Wartość firmy

Wartość firmy z tytułu przejęcia jednostki jest początkowo ujmowana według ceny nabycia stanowiącej kwotę nadwyżki

- sumy:
 - przekazanej zapłaty oraz
 - kwoty wszelkich niekontrolujących udziałów w jednostce przejmowanej,
- nad kwotą netto ustaloną na dzień przejęcia wartości możliwych do zidentyfikowania nabytych aktywów i przejętych zobowiązań.

Na dzień przejęcia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”), które mogą skorzystać z synergii połączenia. Każdy CGU, do którego została przypisana wartość firmy:

- odpowiada najniższemu poziomowi w Grupie TAURON, na którym Wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze oraz
- jest nie większy niż jeden segment operacyjny Grupy TAURON przed agregacją do celów sprawozdawczych określony na podstawie MSSF 8 *Segmenty operacyjne*.

Po początkowym ujęciu, wartość firmy jest wykazywana według ceny nabycia pomniejszonej o wszelkie skumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Wartość firmy nie podlega amortyzacji. Test na utratę wartości przeprowadza się raz na rok lub częściej, jeśli wystąpią ku temu przesłanki. Test polega na porównaniu wartości odzyskiwalnej ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego została alokowana wartość firmy z jego wartością bilansową.

9.5. Aktywa niematerialne

Do aktywów niematerialnych Grupa zalicza możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej, takie jak nabyte, zaliczane do aktywów trwałych, prawa majątkowe nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby własne.

Na dzień początkowego ujęcia składnik aktywów niematerialnych wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Aktywa niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są amortyzowane przez szacowany okres użytkowania oraz poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku bilansowego. Zmiany w oczekiwanym okresie użytkowania lub oczekiwanym sposobie konsumowania korzyści ekonomicznych pochodzących z danego składnika aktywów są traktowane jak zmiany wartości szacunkowych. Odpis amortyzacyjny składników aktywów niematerialnych o ograniczonym okresie użytkowania ujmuje się w zysku lub stracie w ciężar tej kategorii kosztów, która odpowiada funkcji danego składnika aktywów niematerialnych.

Aktywa niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz te, które nie są użytkowane, są corocznie poddawane testowi na utratę wartości.

Za wyjątkiem kosztów prac rozwojowych wszystkie aktywa niematerialne wytworzone przez Grupę nie podlegają aktywowaniu i ujmowane są w zysku lub stracie okresu, w którym dotyczące ich koszty zostały poniesione.

Dla poszczególnych grup aktywów niematerialnych przyjęto następujące średnie pozostałe okresy użytkowania:

Grupa rodzajowa	Średni pozostały okres amortyzacji w latach
Koszty zakończonych prac rozwojowych	4 lata
Oprogramowanie, koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	2 lata
Inne	8 lat

Do szczególnych tytułów aktywów niematerialnych Grupa zalicza świadectwa pochodzenia energii oraz prawa do emisji gazów cieplarnianych, a także nabyte prawo wieczystego użytkowania gruntów, które nie podlega amortyzacji z uwagi na wysokość wartości rezydualnej zbliżoną do wartości bilansowej.

9.5.1. Świadectwa pochodzenia energii

Do aktywów niematerialnych Grupa zalicza nabyte lub otrzymane z tytułu produkcji świadectwa pochodzenia energii wytworzonej z odnawialnych źródeł energii oraz świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w kogeneracji przeznaczone na własne potrzeby, nabyte z zamiarem umorzenia w związku ze sprzedażą energii elektrycznej odbiorcom finalnym.

Nabyte lub otrzymane z tytułu produkcji świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach energii oraz świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w kogeneracji lub źródłach zasilanych gazem ziemnym desygnowane na własne potrzeby ujmowane są jako składniki aktywów niematerialnych odpowiednio w cenie nabycia lub wartości godziwej na datę otrzymania.

Grupa klasyfikuje świadectwa pochodzenia energii jako aktywa niematerialne długoterminowe lub krótkoterminowe. W przypadku gdy Grupa ma zamiar umorzyć nabyte lub otrzymane z produkcji świadectwa pochodzenia energii w celu spełnienia obowiązku za rok bieżący, klasyfikuje je jako aktywa niematerialne w aktywach obrotowych, a jeżeli celem jest wypełnienie obowiązku przedstawienia do umorzenia za lata kolejne – w aktywach niematerialnych trwałych. O klasyfikacji decyduje intencja w dniu nabycia, Grupa nie wyklucza jednak w uzasadnionych przypadkach dokonania reklasyfikacji pomiędzy portfelami długo- i krótkoterminowych świadectw pochodzenia.

9.5.2. Prawa do emisji gazów cieplarnianych

Do aktywów niematerialnych Grupa zalicza również prawa do emisji gazów cieplarnianych nabywane z zamiarem spełnienia obowiązku wynikającego z emisji gazów cieplarnianych.

Nabyte prawa do emisji gazów cieplarnianych ujmowane są w cenie nabycia. Prawa do emisji przyznawane nieodpłatnie w ramach II Krajowego Planu Rozdziału Uprawnień (KPRU) były rozpoznawane w wartości nominalnej tzn. wartości zerowej. Z uwagi na brak przydziału uprawnień derogacyjnych do dnia 31 grudnia 2013 roku, do uzyskania których Grupa jest uprawniona, nie zostały one rozpoznane jako aktywa niematerialne w niniejszym sprawozdaniu.

Grupa klasyfikuje prawa do emisji gazów cieplarnianych jako aktywa niematerialne długoterminowe lub krótkoterminowe. W przypadku gdy Grupa ma zamiar umorzyć nabyte lub otrzymane prawa do emisji gazów cieplarnianych w celu spełnienia obowiązku za rok bieżący, klasyfikuje je jako aktywa niematerialne w aktywach obrotowych, a jeżeli celem jest wypełnienie obowiązku przedstawienia do umorzenia za lata kolejne – w aktywach niematerialnych trwałych. O klasyfikacji decyduje intencja w dniu nabycia, Grupa nie wyklucza jednak w uzasadnionych przypadkach dokonania reklasyfikacji pomiędzy portfelami długo- i krótkoterminowych praw do emisji.

9.6. Utrata wartości niefinansowych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub CGU, do którego dany składnik aktywów należy.

Wartość odzyskiwalna składnika aktywów lub CGU odpowiada wyższej z dwóch:

- wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży, lub
- wartości użytkowej.

Wartość odzyskiwalną ustala się dla poszczególnych aktywów, chyba że dany składnik aktywów nie generuje samodzielnie wpływów pieniężnych, które w większości są niezależne od tych, które są generowane przez inne aktywa lub grupy aktywów.

Jeśli wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa niż jego wartość odzyskiwalna, ma miejsce utrata wartości i dokonuje się wówczas odpisu do ustalonej wartości odzyskiwalnej.

Przy szacowaniu wartości użytkowej prognozowane przepływy pieniężne są dyskontowane do ich wartości bieżącej przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed uwzględnieniem skutków opodatkowania, która odzwierciedla bieżące rynkowe oszacowanie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko typowe dla danego składnika aktywów. Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmują się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Grupa szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów. Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. W takim przypadku, podwyższa się wartość bilansową składnika aktywów do wysokości jego wartości odzyskiwalnej. Podwyższona kwota nie może przekroczyć wartości bilansowej składnika aktywów, jaka zostałaby ustalona (po odjęciu umorzenia), gdyby w ubiegłych latach w ogóle nie ujęto odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości w odniesieniu do tego składnika aktywów. Odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości składnika aktywów ujmują się niezwłocznie jako przychód w zysku lub stracie. Po odwróceniu odpisu aktualizującego, w kolejnych okresach odpis amortyzacyjny dotyczący danego składnika jest korygowany w sposób, który pozwala w ciągu pozostałego okresu użytkowania tego składnika aktywów dokonywać systematycznego odpisania jego zweryfikowanej wartości bilansowej pomniejszonej o wartość końcową.

9.7. Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego są kapitalizowane jako część kosztu wytworzenia lub ceny nabycia środków trwałych i aktywów niematerialnych, dla tzw. dostosowywanych składników aktywów. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się przede wszystkim odsetki wyliczone przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej, obciążenia finansowe z tytułu umów leasingu finansowego. Grupa TAURON kapitalizuje także efektywną część zabezpieczenia dla kontraktów spełniających warunki rachunkowości zabezpieczeń i zawieranych w związku z budową środków trwałych lub aktywów niematerialnych.

Dostosowywany składnik aktywów to taki składnik aktywów, który wymaga znacznego czasu niezbędnego do przygotowania go do zamierzonego użytkowania lub sprzedaży. Za znaczny okres czasu przyjmuje się okres 12 miesięcy.

Koszty finansowania zewnętrznego, które można bezpośrednio przyporządkować nabyciu, budowie lub wytworzeniu dostosowywanego składnika aktywów to koszty, których można by uniknąć gdyby jednostka nie ponosiła wydatków związanych z nabyciem, budową lub dostosowywaniem składnika aktywów.

Mogą to być:

- koszty związane z finansowaniem zaciągniętym w celu nabycia, budowy konkretnego zadania inwestycyjnego (kredyty inwestycyjne, celowe) – finansowanie specyficzne,
- koszty związane z finansowaniem bez określonego celu, ale przeznaczone na sfinansowanie dostosowywanego składnika aktywów (finansowanie inne niż kredyty inwestycyjne) – finansowanie ogólne.

Finansowanie zewnętrzne inne niż finansowanie specyficzne uznawane jest do celów kalkulacji kosztów finansowania zewnętrznego podlegających kapitalizacji za finansowanie ogólne, w stopniu w jakim można by uniknąć ponoszenia kosztów finansowania zewnętrznego, gdyby środki pieniężne zostały wykorzystane do spłaty zobowiązań wynikających z finansowania zewnętrznego.

Po zakończeniu dostosowywania składnika aktywów finansowanego przez finansowanie specyficzne, finansowanie specyficzne jak i związane z nim koszty finansowania nie są brane pod uwagę przy określaniu kosztów finansowania podlegających kapitalizacji.

Kwotę kosztów ogólnego finansowania zewnętrznego podlegającą aktywowaniu określa się poprzez zastosowanie stopy kapitalizacji do nakładów poniesionych na dostosowywane składniki aktywów. Stopa kapitalizacji stanowi średnią ważoną stopę wszystkich kosztów finansowania zewnętrznego dotyczących finansowania zewnętrznego stanowiących zobowiązania w danym okresie, ale innych niż finansowanie specyficzne.

Zakończenie kapitalizacji ma miejsce, gdy zasadniczo wszystkie działania niezbędne do przygotowania danego składnika aktywów do zamierzonego użytkowania zostały zakończone.

9.8. Udział we wspólnym przedsięwzięciu

Udziały we wspólnych przedsięwzięciach, gdzie Grupa sprawuje współkontrolę są ujmowane metodą praw własności. Przed obliczeniem udziału w aktywach netto wspólnego przedsięwzięcia dokonuje się odpowiednich korekt w celu doprowadzenia danych finansowych tych jednostek do zgodności z MSSF stosowanymi przez Grupę.

Ocena inwestycji w spółki współzależne pod kątem utraty wartości ma miejsce, kiedy istnieją przesłanki wskazujące na to, że nastąpiła utrata wartości lub odpis z tytułu utraty wartości dokonany w latach poprzednich już nie jest wymagany.

9.9. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe dzielone są na następujące kategorie:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- pożyczki i należności,
- aktywa dostępne do sprzedaży,
- aktywa utrzymywane do terminu wymagalności.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnikiem aktywów finansowych wycenianym w wartości godziwej przez wynik finansowy jest składnik spełniający jeden z warunków:

- Jest kwalifikowany jako przeznaczony do obrotu. Składniki aktywów finansowych kwalifikuje się jako przeznaczone do obrotu, jeśli są:
 - nabyte głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
 - częścią portfela określonych instrumentów finansowych zarządzanych razem i co do których istnieje prawdopodobieństwo uzyskania zysku w krótkim terminie, lub
 - instrumentami pochodnymi, z wyłączeniem instrumentów pochodnych będących elementem rachunkowości zabezpieczeń i umów gwarancji finansowych,
- Został zgodnie z MSR 39 zakwalifikowany do tej kategorii w momencie początkowego ujęcia. Aktywa finansowe mogą być przy pierwotnym ujęciu zakwalifikowane do kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli spełnione są kryteria określone w MSR 39.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany wartości tych instrumentów finansowych ujmowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako przychody lub koszty finansowe.

Pożyczki i należności

Pożyczki udzielone i należności to nie zaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nie notowane na aktywnym rynku. Zalicza się je do aktywów obrotowych,

o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego. Pożyczki udzielone i należności o terminie wymagalności przekraczającym 12 miesięcy od dnia bilansowego zalicza się do aktywów trwałych. Pożyczki i należności ujmowane są według zamortyzowanego kosztu.

Aktywa dostępne do sprzedaży

Wszystkie pozostałe aktywa finansowe są aktywami dostępnymi do sprzedaży. Aktywa dostępne do sprzedaży są ujmowane według wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wartość godziwa inwestycji, dla których nie ma notowanej ceny rynkowej, jest ustalana w odniesieniu do aktualnej wartości rynkowej innego instrumentu posiadającego zasadniczo takie same cechy lub w oparciu o przewidywane przepływy pieniężne z tytułu składnika aktywów stanowiącego przedmiot inwestycji (wycena metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych). W przypadku braku notowań giełdowych na aktywnym rynku i braku możliwości wiarygodnego określenia ich wartości godziwej metodami alternatywnymi, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w cenie nabycia skorygowanej o odpis z tytułu utraty wartości.

Dodatnią i ujemną różnicę pomiędzy wartością godziwą aktywów dostępnych do sprzedaży a ich ceną nabycia, po pomniejszeniu o podatek odroczone, odnosi się na kapitał z aktualizacji wyceny, za wyjątkiem:

- strat z tytułu utraty wartości,
- zysków i strat z tytułu różnic kursowych, które powstają dla aktywów pieniężnych,
- odsetek wyliczonych przy pomocy efektywnej stopy procentowej.

Dywidendy z instrumentów kapitałowych w portfelu aktywów dostępnych do sprzedaży są rozpoznawane w zysku lub stracie w momencie, kiedy prawo Grupy do otrzymania płatności jest ustalone.

9.10. Utrata wartości aktywów finansowych

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

Aktywa finansowe ujmowane według zamortyzowanego kosztu

Jeżeli istnieją obiektywne przesłanki na to, że została poniesiona strata z tytułu utraty wartości pożyczek udzielonych i należności wycenianych według zamortyzowanego kosztu, to kwota odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości równa się różnicy pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych a wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu nieściągnięcia należności, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej (tj. ustalonej przy początkowym ujęciu) efektywnej stopy procentowej. Wartość bilansową składnika aktywów obniża się poprzez odpis aktualizujący. Kwotę straty ujmuje się w wyniku okresu.

Jeżeli w następnym okresie odpis z tytułu utraty wartości zmniejszył się, a zmniejszenie to można w obiektywny sposób powiązać ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu, to uprzednio ujęty odpis odwraca się. Późniejsze odwrócenie odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości ujmuje się w zysku lub stracie w zakresie, w jakim na dzień odwrócenia wartość bilansowa składnika aktywów nie przewyższa jego zamortyzowanego kosztu.

Aktywa finansowe ujmowane według kosztu

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wykazywany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić, albo instrumentu pochodnego, który jest powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu kapitałowego, to kwotę odpisu z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, że nastąpiła utrata wartości składnika aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, to kwota stanowiąca różnicę pomiędzy ceną nabycia tego składnika aktywów (pomniejszona o wszelkie spłaty kapitału i odsetki) i jego bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie odpisy z tytułu utraty wartości tego składnika uprzednio ujęte w zysku lub stracie, zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i przeniesiona do zysku lub straty. Nie można ujmować w zysku lub stracie odwrócenia odpisu z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych kwalifikowanych jako dostępne do sprzedaży. Jeżeli w następnym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego dostępnego do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten może być obiektywnie łączony ze zdarzeniem następującym po ujęciu odpisu z tytułu utraty wartości w zysku lub stracie, to kwotę odwracanego odpisu ujmuje się w zysku lub stracie.

9.11. Pochodne instrumenty finansowe

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami kursów walut Grupa zawiera terminowe kontrakty walutowe typu forward.

Grupa zawiera również transakcje terminowe typu forward i futures na zakup i sprzedaż uprawnień do emisji zanieczyszczeń i energii. Transakcje zawierane i utrzymywane w celu zabezpieczenia własnych potrzeb są wyłączone z zakresu MSR 39. Transakcje zawierane i utrzymywane w celach spekulacyjnych spełniają definicję instrumentu finansowego i zgodnie z MSR 39 podlegają wycenie na dzień bilansowy.

Tego rodzaju pochodne instrumenty finansowe są wyceniane w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych Grupa korzysta z finansowych instrumentów pochodnych typu swap procentowych (Interest Rate Swap), o czym szerzej w nocie 9.12.

9.12. Rachunkowość zabezpieczeń

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych Grupa korzysta z finansowych instrumentów pochodnych typu swap procentowych (Interest Rate Swap). Transakcje te są objęte rachunkowością zabezpieczeń, w ramach której stosuje się instrumenty zabezpieczające przepływy środków pieniężnych związane z wyemitowanymi obligacjami.

Rachunkowość przepływów pieniężnych polega na zabezpieczeniu ekspozycji narażonej na ryzyko zmiany przepływów pieniężnych, która jest związana z danym ryzykiem powiązaniem z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem lub wysoce prawdopodobną przyszłą prognozowaną transakcją i która mogłaby wpłynąć na zysk lub stratę.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje się w następujący sposób:

- część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, które stanowią efektywne zabezpieczenie ujmuje się bezpośrednio w pozostałych całkowitych dochodach oraz
- nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się jako zysk lub stratę bieżącego okresu.

W przypadku zabezpieczania przepływów pieniężnych postępuje się w następujący sposób:

- oddzielny składnik kapitału własnego związany z zabezpieczaną pozycją koryguje się do niższej spośród następujących kwot (w wartościach bezwzględnych):
 - skumulowane od momentu ustanowienia zabezpieczenia zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym oraz
 - skumulowane od momentu ustanowienia zabezpieczenia zmiany wartości godziwej (wartości bieżącej) oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanej pozycji;
- wszelkie pozostałe zyski lub straty na instrumencie zabezpieczającym lub wyznaczonym jego składniku (niestanowiące efektywnego zabezpieczenia), ujmuje się jako zysk lub stratę bieżącego okresu oraz
- w przypadku, gdy dokumentacja rachunkowości zabezpieczeń dla danego powiązania zabezpieczającego wyłącza z oceny efektywności określony składnik zysków lub strat, albo przepływów pieniężnych związanych z instrumentem zabezpieczającym, wtedy wyłączony składnik zysków lub strat ujmuje się jako zysk lub stratę bieżącego okresu, jeśli nie jest klasyfikowany do kategorii dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych.

Ujęte w pozostałych całkowitych dochodach zyski/straty z przeszacowania instrumentu zabezpieczającego ujmuje się bezpośrednio jako zysk lub stratę bieżącego okresu w momencie, w którym pozycja zabezpieczana wpływa na zysk lub stratę bieżącego okresu lub zalicza się do początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości bilansowej składnika aktywów lub zobowiązania, gdy pozycja zabezpieczana powoduje powstanie aktywa lub zobowiązania niefinansowego.

W momencie ustanowienia zabezpieczenia Grupa formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia.

Efektywność zabezpieczenia jest oceniana na bieżąco w celu sprawdzenia, czy jest wysoce efektywne we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione.

9.13. Pozostałe aktywa niefinansowe

Grupa ujmuje jako pozostałe aktywa niefinansowe rozliczenia międzyokresowe.

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do jednostek korzyści ekonomicznych.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia uzasadniony jest charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożności.

Grupa na koniec okresu sprawozdawczego dokonuje weryfikacji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w celu sprawdzenia, czy stopień pewności co do osiągnięcia korzyści ekonomicznych przez jednostkę po upływie bieżącego okresu obrotowego jest wystarczający, aby można było daną pozycję wykazać jako składnik aktywów.

Do rozliczeń międzyokresowych Grupa zalicza w szczególności koszty przygotowania produkcji w kopalniach węgla kamiennego, obejmujące w szczególności koszty zbrojenia ścian wydobywczych oraz koszty drażenia eksploatacyjnych wyrobisk chodnikowych nie zaliczanych do rzeczowych aktywów trwałych.

Do pozostałych aktywów niefinansowych zaliczane są w szczególności należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych (za wyjątkiem rozliczeń z tytułu podatku dochodowego, które są prezentowane w oddzielnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej), nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS oraz zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz zapasów. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

9.14. Zapasy

Zapasy są wyceniane według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i możliwej do uzyskania ceny sprzedaży netto.

Koszty poniesione na doprowadzenie każdego składnika zapasów do jego aktualnego miejsca i stanu są ujmowane w wartości zapasów. Wartość zapasów ustalana jest w następujący sposób:

- Materiały i towary – w cenie nabycia ustalonej metodą średniej ważonej,
- Produkty gotowe i produkty w toku – koszt bezpośrednich materiałów i robocizny oraz odpowiedni narzut pośrednich kosztów produkcji ustalony przy założeniu normalnego wykorzystania mocy produkcyjnych, z wyłączeniem kosztów finansowania zewnętrznego.

Wycena rozchodu zapasu dokonywana jest metodą średniej ważonej.

W ramach zapasów wykazuje się również prawa do emisji gazów cieplarnianych oraz świadectwa pochodzenia nabyte lub otrzymane z tytułu produkcji energii ze źródeł odnawialnych, gazowych oraz kogeneracji, które są przeznaczone do sprzedaży. Świadectwa pochodzenia energii otrzymane nieodpłatnie z tytułu produkcji w źródłach odnawialnych, gazowych i kogeneracji wykazywane są według wartości godziwej z dnia, w którym ich przyznanie stało się pewne.

Stosowane do wyceny na dzień bilansowy ceny nabycia nie mogą być wyższe od ceny sprzedaży netto tych składników możliwej do uzyskania.

9.15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług są ujmowane i wykazywane według kwot pierwotnie zafakturowanych, za wyjątkiem sytuacji, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, z uwzględnieniem odpisu na utratę wartości.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych – zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wartość należności jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza w czasie. Wycena należności związana z odwracaniem dyskonta w związku z upływem czasu jest ujmowana jako przychody finansowe.

9.16. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i lokaty krótkoterminowe wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej obejmują w szczególności środki pieniężne w banku i w kasie oraz lokaty krótkoterminowe o pierwotnym okresie zapadalności nieprzekraczającym trzech miesięcy.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. W przypadku występowania kredytów w rachunkach bieżących stanowiących element zarządzania gotówką, z uwzględnieniem zapisów MSR 7 *Sprawozdanie z przepływów środków pieniężnych*, saldo środków pieniężnych prezentuje się w rachunku przepływów pieniężnych po pomniejszeniu o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

9.17. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wykazuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w rejestrze sądowym jednostki dominującej.

9.18. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

W momencie początkowego ujęcia, wszystkie kredyty bankowe, pożyczki i papiery dłużne są ujmowane według wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki.

Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty, pożyczki i papiery dłużne są wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w wyniku okresu z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

9.19. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług wykazywane są w kwocie wymagającej zapłaty. Do pozostałych zobowiązań finansowych zalicza się zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i zakupu środków trwałych, które wyceniane są w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu. Do zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Grupa zalicza instrumenty pochodne, chyba że są uznane za efektywne instrumenty zabezpieczające.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy są wyceniane w wartości godziwej, uwzględniając ich wartość rynkową na dzień bilansowy bez uwzględnienia kosztów transakcji sprzedaży. Zmiany w wartości godziwej tych instrumentów są ujmowane w wyniku okresu jako koszty lub przychody finansowe.

Inne zobowiązania finansowe, niebędące instrumentami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy, są wyceniane według zamortyzowanego kosztu przy użyciu metody efektywnej stopy procentowej.

Grupa wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygaśnie – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaśnięty.

9.20. Rezerwy na świadczenia pracownicze

Zgodnie z zakładowymi regulaminami wynagradzania pracownicy spółek Grupy mają prawo do następujących świadczeń po okresie zatrudnienia:

- odpraw emerytalno-rentowych – wypłacanych jednorazowo, w momencie przejścia na emeryturę lub rentę,
- odpraw pośmiertnych,
- ekwiwalentu pieniężnego wynikającego z taryfy pracowniczej dla pracowników przemysłu energetycznego,
- deputatów węglowych wydawanych w określonej ilości w naturze lub wypłacanych w formie ekwiwalentu pieniężnego,
- świadczeń z Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Pracownicy spółek Grupy są również uprawnieni do nagród jubileuszowych, które są wypłacane po przepracowaniu określonej liczby lat.

Wartość bieżąca tych zobowiązań na każdy dzień bilansowy jest obliczana przez niezależnego aktuarium. Naliczone zobowiązania są równe zdyskontowanym płatnościom, które w przyszłości zostaną dokonane, z uwzględnieniem rotacji zatrudnienia i dotyczą okresu do dnia bilansowego. Informacje demograficzne oraz informacje o rotacji zatrudnienia oparte są o dane historyczne.

Zyski i straty aktuarialne na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia ujmowane są w całości w pozostałych całkowitych dochodach, natomiast zyski i straty aktuarialne od nagród jubileuszowych odnoszone są w koszty okresu.

Pozostałe zwiększenia i zmniejszenia stanu rezerw ujmowane są w ciężar lub na dobro kosztów operacyjnych w przypadku pracowników, pozostałych kosztów/przychodów operacyjnych w przypadku emerytów i rencistów oraz w ciężar kosztów finansowych w części dotyczącej odsetek stanowiących rozwinięcie dyskonta rezerw.

Zgodnie z MSR 19 *Świadczenia pracownicze* Grupa ujmuje rezerwy na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w następstwie programu dobrowolnych odejść. Wycena świadczeń opiera się na przewidywanej liczbie pracowników, którzy przyjmą tą propozycję oraz oszacowane wartości odprawy.

9.21. Pozostałe rezerwy

Grupa tworzy rezerwy wówczas, gdy na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu korzyści ekonomicznych oraz można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. Koszty dotyczące utworzenia rezerwy są wykazane w zysku lub stracie okresu, w kosztach zależnych od okoliczności, z którymi przyszłe zobowiązania się wiążą.

Stopę dyskontową ustala się przed opodatkowaniem, czyli odzwierciedla ona bieżącą ocenę rynku odnośnie wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane konkretnie z danym składnikiem zobowiązań. Stopy dyskontowej nie obciąża ryzyko, o które skorygowano szacunki przyszłych przepływów pieniężnych. Jeżeli zastosowana została metoda polegająca na dyskontowaniu, zwiększenie rezerwy w związku z upływem czasu jest ujmowane jako koszty finansowe.

9.21.1. Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii

Prawo Energetyczne oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki nakładają na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się obrotem energią elektryczną i jej odsprzedażą do odbiorcy finalnego obowiązek zakupu i przedstawienia do umorzenia praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii lub uiszczenia opłaty zastępczej. Jeżeli za dany rok obrotowy udział ilościowy sumy energii elektrycznej wynikającej ze świadectw pochodzenia energii w wykonanej całkowitej rocznej sprzedaży energii odbiorcom końcowym jest zgodny z limitami zawartymi w rozporządzeniach Ministra Gospodarki – obowiązek uznaje się za spełniony.

W celu wypełnienia obowiązku przedstawienia do umorzenia praw lub uiszczenia opłaty zastępczej Spółka na koniec okresów sprawozdawczych tworzy rezerwę na koszty nabycia praw majątkowych.

Rezerwę z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w źródłach odnawialnych do umorzenia ujmuje się:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia – w wartości posiadanych świadectw,
- w części niepokrytej posiadanymi na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia – w pierwszej kolejności w wartościach wynikających z zawartych transakcji terminowych na zakup świadectw z przeznaczeniem pod spełnienie obowiązku za rok bieżący, a następnie w wartości rynkowej świadectw niezbędnych do spełnienia obowiązku na dzień bilansowy lub w wysokości opłaty zastępczej – zgodnie z zamiarem odnośnie sposobu wypełnienia obowiązku.

Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów operacyjnych.

Rozliczenie kwoty rezerwy oraz umorzenie praw majątkowych następuje na dzień umorzenia tych praw przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki lub na dzień poniesienia opłaty zastępczej.

9.21.2. Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona wówczas, gdy rzeczywista emisja w danym roku jest wyższa niż wolumen nieodpłatnych uprawnień do emisji przyznanych Grupie. Spółki Grupy objęte systemem EU ETS są zobowiązane do 30 kwietnia następnego roku umorzyć uprawnienie za każdą emitowaną tonę dwutlenku węgla.

Rezerwa tworzona jest w ciężar kosztów operacyjnych (podatki i opłaty) w wysokości:

- w części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy uprawnieniami – w przypadku uprawnień otrzymanych nieodpłatnie – w wartości zerowej, a w przypadku zakupionych uprawnień w ich cenie nabycia,
- w części niepokrytej posiadanymi na dzień bilansowy uprawnieniami – w pierwszej kolejności w wartościach wynikających z zawartych transakcji terminowych na zakup uprawnień do emisji zanieczyszczeń z przeznaczeniem pod spełnienie obowiązku za rok bieżący, a następnie w wartości rynkowej uprawnień brakujących do spełnienia obowiązku na dzień bilansowy lub w wartości ewentualnej kary – zgodnie z zamiarem odnośnie sposobu wypełnienia obowiązku.

Uprawnienia do emisji, ważne w poprzednim okresie rozliczeniowym przypadającym na lata 2008–2012, znajdujące się na rachunkach poszczególnych instalacji Spółek w ramach wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami, Grupa przeznaczona do umorzenia w kolejnym okresie rozliczeniowym.

Podstawą przydziału uprawnień nieodpłatnych w latach 2013–2020 są poniesione koszty inwestycji, które są warunkiem koniecznym do uzyskania uprawnień.

W okresie obowiązywania obecnego okresu rozliczeniowego spółki Grupy dokonują w pierwszej kolejności umorzenia uprawnień do emisji otrzymanych nieodpłatnie, a w dalszej kolejności umarzane są uprawnienia pozostałe

z poprzedniego okresu rozliczeniowego i uprawnienia nabyte z zamiarem umorzenia za dany rok. Rozchód uprawnień do emisji klasyfikowanych jako aktywa niematerialne wycenia się metodą średniej ważonej.

W dacie rozliczenia emisji następuje wyksięgowanie uprawnień do emisji zakwalifikowanych jako aktywa niematerialne w korespondencji z rezerwą na zobowiązania z tytułu emisji gazów.

9.21.3. Rezerwa z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości pod obiektami energetycznymi

Grupa tworzy rezerwy na wszystkie zgłoszone roszczenia właścicieli nieruchomości, na których usytuowane są sieci dystrybucyjne oraz instalacje ciepłownicze, w kwocie prawdopodobnych kosztów odszkodowań z tego tytułu należnych właścicielom nieruchomości do dnia bilansowego. Grupa nie tworzy rezerw na potencjalne niezgłoszone roszczenia właścicieli gruntów o nieuregulowanym stanie korzystania z tych gruntów.

9.21.4. Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych

Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych ustalana jest w oparciu o szacunki przyszłych kosztów likwidacji opracowywane przez niezależnych ekspertów z uwzględnieniem dyskonta oraz salda tworzonego zgodnie z odrębnymi przepisami Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych. W odniesieniu do kopalń węgla kamiennego rezerwa ujmowana jest drugostronnie zgodnie z MSR 16 jako składnik wartości środków trwałych zakładu górniczego, a zmiany szacunków ujmowane są zgodnie z interpretacją KIMSF 1 *Zmiany istniejących zobowiązań z tytułu wycofania z eksploatacji, rekultywacji i zobowiązań o podobnym charakterze*, tj. jako korekty salda rezerwy oraz skapitalizowanych przyszłych kosztów likwidacji zakładów górniczych.

9.21.5. Rezerwa na koszty likwidacji szkód górniczych

Rezerwę na koszty likwidacji szkód górniczych ustala się na podstawie zgłoszonych i udokumentowanych roszczeń z tego tytułu. Grupie nie jest znana metoda, pozwalająca na dokonanie wiarygodnego szacunku szkód górniczych, które pojawić się mogą w przyszłości, jako skutek bieżącej działalności wydobywczej.

9.21.6. Rezerwa na koszty rekultywacji i demontażu oraz likwidację środków trwałych

Grupa tworzy rezerwę na szacunkowe koszty demontażu głównie w odniesieniu do farm wiatrowych w oparciu o szacunki przyszłych kosztów likwidacji opracowywane przez niezależnych ekspertów z uwzględnieniem dyskonta, ale także na likwidację środków trwałych i koszty przeprowadzenia rekultywacji miejsca, w którym środki trwałe się znajdowały, w przypadku, gdy istnieje zobowiązanie wynikające z nabycia lub używania składników rzeczowego majątku trwałego.

9.22. Pozostałe zobowiązania niefinansowe

Pozostałe zobowiązania niefinansowe obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług, inne zobowiązania o charakterze publiczno-prawnym (za wyjątkiem zobowiązań z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych ujmowanego w odrębnej pozycji sprawozdania z sytuacji finansowej), nadwyżkę zobowiązań nad aktywami ZFŚS oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub środków trwałych. Pozostałe zobowiązania niefinansowe ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

9.23. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych („Fundusz”) tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Jednostki wchodzące w skład Grupy tworzą taki fundusz i dokonują okresowych odpisów. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Jednostki wchodzące w skład Grupy skompensowały aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy.

9.24. Leasing

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Grupę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w ciężar wyniku okresu.

Zasady amortyzacji aktywów będących przedmiotem leasingu są spójne z zasadami stosowanymi przy amortyzacji aktywów będących własnością jednostki. Przy braku wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności

przed końcem okresu leasingu, dany składnik aktywów umarza się przez krótszy z dwóch okresów: okres leasingu lub okres użytkowania.

Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Opłaty leasingowe z tytułu leasingu operacyjnego oraz późniejsze raty leasingowe ujmowane są jako koszty metodą liniową przez okres trwania leasingu.

9.25. Podatki

Podatkowa Grupa Kapitałowa

W dniu 28 listopada 2011 roku Naczelnik Pierwszego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Sosnowcu wydał decyzję o rejestracji Podatkowej Grupy Kapitałowej na okres trzech lat podatkowych od dnia 1 stycznia 2012 roku do dnia 31 grudnia 2014 roku.

Główne spółki tworzące Podatkową Grupę Kapitałową: TAURON Polska Energia S.A., TAURON Wytwarzanie S.A., TAURON Dystrybucja S.A., TAURON Sprzedaż Sp. z o.o., TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o., TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. i Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.

TAURON Polska Energia S.A., jako Spółka Reprezentująca Podatkową Grupę Kapitałową (PGK), jest podmiotem odpowiedzialnym za wpłacanie miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy od osób prawnych Podatkowej Grupy Kapitałowej zgodnie z przepisami Ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych. Kwotę udziału każdej ze spółek tworzących PGK w miesięcznej zaliczce na podatek dochodowy od osób prawnych ustala się w oparciu o procentowy udział podstawy opodatkowania wskazanej przez daną spółkę w podstawie opodatkowania wykazanej przez PGK, bez uwzględnienia spółek wykazujących stratę podatkową. W przypadku, gdy ostateczna kwota należnego udziału danej spółki jest niższa od wstępnej kwoty przekazanej Spółce Reprezentującej przez tę spółkę, Spółka Reprezentująca zwraca tej spółce różnicę.

Podatek bieżący

Podatek dochodowy wykazany w wyniku okresu obejmuje rzeczywiste obciążenie podatkowe za dany okres sprawozdawczy poszczególnych spółek stanowiących PGK oraz pozostałych spółek Grupy nienależących do PGK, ustalone zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, ewentualne korekty rozliczeń podatkowych za lata ubiegłe oraz zmianę stanu aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwy na podatek odroczonego rozliczaną z zyskiem lub stratą okresu.

Podatek odroczonego

W związku z przejściowymi różnicami między wykazywaną w księgach rachunkowych wartością aktywów i zobowiązań a ich wartością podatkową oraz stratą podatkową możliwą do odliczenia w przyszłości, jednostka tworzy rezerwę i ustala aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego weryfikuje się na każdy dzień bilansowy. Spółka obniża wartość bilansową składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego w zakresie, w jakim nie jest prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego. Nieujęte aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego podlegają weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ujmowane są w takim zakresie, w jakim prawdopodobne staje się, że przyszły dochód do opodatkowania pozwoli na ich zrealizowanie.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w wysokości kwoty przewidzianej w przyszłości do odliczenia od podatku dochodowego, w związku z ujemnymi różnicami przejściowymi, które spowodują w przyszłości zmniejszenie podstawy obliczenia podatku dochodowego oraz straty podatkowej możliwej do odliczenia, ustalonej przy uwzględnieniu zasady ostrożności. Aktywa z tytułu podatku dochodowego wykazywane są tylko wtedy, gdy ich realizacja jest prawdopodobna.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, wymagającej w przyszłości zapłaty, w związku z występowaniem dodatnich różnic przejściowych, to jest różnic, które spowodują zwiększenie podstawy obliczenia podatku dochodowego w przyszłości.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego wycenia się z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą stosowane, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując stawki podatkowe (i przepisy podatkowe), które obowiązywały prawnie lub co do których proces legislacyjny zasadniczo się zakończył na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych poza zyskiem lub stratą, tj. pozycji ujętych w pozostałych całkowitych dochodach lub bezpośrednio w kapitale własnym, jest ujmowany odpowiednio w pozostałych całkowitych dochodach lub w kapitale własnym.

Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku oraz gdy aktywo i rezerwa na podatek odroczone dotyczy tego samego organu podatkowego.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwy na podatek odroczone spółek tworzących Podatkową Grupę Kapitałową są kompensowane ze względu na fakt, iż poczynając od dnia 1 stycznia 2012 roku spółki te składają wspólną deklarację podatkową.

Podatek od towarów i usług

Przychody, koszty, aktywa i zobowiązania są ujmowane po pomniejszeniu o wartość podatku od towarów i usług, z wyjątkiem:

- gdy podatek od towarów i usług zapłacony przy zakupie aktywów lub usług nie jest możliwy do odzyskania od organów podatkowych, wtedy jest on ujmowany odpowiednio jako część ceny nabycia składnika aktywów lub jako część pozycji kosztowej, oraz
- należności i zobowiązań, które są wykazywane z uwzględnieniem kwoty podatku od towarów i usług.

Kwota netto podatku od towarów i usług możliwa do odzyskania lub należna do zapłaty na rzecz organów podatkowych jest ujęta w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako część należności lub zobowiązań.

9.26. Połączenia jednostek gospodarczych

Transakcje połączenia jednostek gospodarczych znajdujących się pod wspólną kontrolą Grupa rozlicza metodą łączenia udziałów. U podstaw tej metody leży założenie, że podmioty łączące się były zarówno przed, jak i po transakcji kontrolowane przez tego samego akcjonariusza i w związku z tym sprawozdanie finansowe odzwierciedla fakt ciągłości wspólnej kontroli oraz nie odzwierciedla zmian wartości aktywów netto do wartości godziwych (lub też rozpoznania nowych aktywów) lub wyceny wartości firmy, ponieważ żaden z łączących się podmiotów nie jest w istocie nabywany. Zatem sprawozdanie przygotowywane jest tak, jakby łączące się podmioty były połączone ze sobą od dnia objęcia ich wspólną kontrolą.

Podmioty wniesione do Spółki w maju 2007 roku znajdowały się pod kontrolą Skarbu Państwa, co oznacza, że zarówno Spółka, jak i wnoszone podmioty były w momencie wniesienia pod wspólną kontrolą Skarbu Państwa. Transakcja wniesienia spółek spełnia więc w ocenie Spółki definicję transakcji pod wspólną kontrolą, w związku z czym jest ona wyłączona z zakresu MSSF 3.

Dla rozliczenia transakcji połączenia przedsięwzięć, innych niż połączenie jednostek lub przedsięwzięć znajdujących się pod wspólną kontrolą, Grupa stosuje metodę przejęcia, o której mowa w MSSF 3 *Połączenia przedsięwzięć*. W przypadku takich połączeń jedna z łączących się jednostek jest identyfikowana jako jednostka przejmująca. W dniu przejęcia jednostka przejmująca ujmuje, osobno od wartości firmy, możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa, przejęte zobowiązania oraz udziały niedające kontroli w jednostce przejmowanej. Jednostka przejmująca wycenia możliwe do zidentyfikowania nabyte aktywa i przejęte zobowiązania w ich wartościach godziwych na dzień przejęcia.

Najistotniejszą transakcją połączenia przedsięwzięć rozliczoną przez Grupę metodą przejęcia była transakcja nabycia akcji Górnośląskiego Zakładu Elektroenergetycznego S.A. od Vattenfall AB w dniu 13 grudnia 2011 roku.

9.27. Sprawozdanie z całkowitych dochodów

Przychody i koszty rozpoznane w danym okresie sprawozdawczym prezentuje się w Sprawozdaniu z całkowitych dochodów. Zgodnie z odpowiednimi standardami, Grupa ujmuje w sprawozdaniu przychody i koszty okresu ujęte bezpośrednio w zysku lub stracie okresu oraz zyski i straty okresu ujmowane poza zyskiem lub stratą, tj. w pozostałych całkowitych dochodach.

W pozostałych całkowitych dochodach Grupa prezentuje zmianę wartości instrumentów zabezpieczających, różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej oraz zyski i straty aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia, z uwzględnieniem wpływu podatku dochodowego.

Zysk lub strata za dany rok obrotowy powstaje z odjęcia kosztów od przychodów, z wyłączeniem tych ujętych w pozostałych całkowitych dochodach.

9.28. Przychody ze sprzedaży

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane w wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) i podatek akcyzowy i inne podatki od sprzedaży lub opłaty oraz rabaty i upusty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Przychody ze sprzedaż towarów, produktów i materiałów

Przychody są ujmowane, jeżeli znaczące ryzyko i korzyści wynikające z prawa własności do towarów i produktów zostały przekazane nabywcy oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób a koszty poniesione można wiarygodnie oszacować.

Do przychodów zalicza się kwoty należne za sprzedane towary, wyroby gotowe i materiały dotyczące działalności podstawowej ustalone w oparciu o cenę netto, po skorygowaniu o udzielone rabaty i upusty oraz o podatek akcyzowy.

Najistotniejsze przychody Grupa uzyskuje ze sprzedaży energii elektrycznej i energii cieplnej, ze sprzedaży węgla oraz z handlu prawami majątkowymi pochodzenia energii i prawami do emisji gazów cieplarnianych.

Na każdy dzień bilansowy dokonywany jest szacunek, z zachowaniem zasady ostrożności, kwoty przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej i usług dystrybucyjnych dotyczącej okresu sprawozdawczego, która z uwagi na ustalony w umowach z odbiorcami cykl rozliczeniowy dłuższy niż jeden miesiąc, zostanie zafakturowana w następnym okresie.

Przychody ze sprzedaży usług

W przychodach ze sprzedaży usług Grupa prezentuje przede wszystkim przychody związane z działalnością dystrybucyjną oraz rozliczenia opłaty przyłączeniowej. W przychodach ze sprzedaży usług Grupa prezentuje również przychody z tytułu nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych w związku ze świadczeniem przez Spółki usług tolerancji usunięcia kolizji linii energetycznych lub ciepłowniczych oraz od dnia 1 lipca 2009 roku rozliczenia z tytułu transakcji wchodzących w zakres interpretacji KIMSF 18 *Aktywa otrzymane od klientów*.

Przychody z tytułu nielegalnego pobrania energii z sieci energetycznej (elektrycznej lub cieplnej) ujmowane są w ramach podstawowej działalności operacyjnej Grupy.

9.29. Koszt własny sprzedaży

Do kosztu własnego sprzedaży zalicza się:

- koszt wytworzenia produktów i świadczonych usług poniesiony w danym okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów (wyrobów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku) oraz o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów wg cen nabycia,
- utworzenie odpisów aktualizujących wartość rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych, zapasów oraz należności,
- całość poniesionych w okresie sprawozdawczym kosztów sprzedaży i ogólnego zarządu (wykazywane odrębnie w sprawozdaniu z całkowitych dochodów).

Koszty wytworzenia, które można bezpośrednio przyporządkować przychodom osiągniętym przez Grupę, wpływają na wynik finansowy Grupy za ten okres sprawozdawczy, w którym przychody te wystąpiły.

Koszty wytworzenia, które można jedynie w sposób pośredni przyporządkować przychodom lub innym korzyściom osiąganym przez Grupę, wpływają na wynik finansowy Grupy w części, w której dotyczą danego okresu sprawozdawczego, zapewniając ich współmierność do przychodów lub innych korzyści ekonomicznych.

9.30. Wynik netto na akcję

Wynik netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie wyniku netto za dany okres, który przypada na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej, przez średnią ważoną liczbę akcji zwykłych w danym okresie sprawozdawczym.

9.31. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych sporządzane jest metodą pośrednią.

10. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w tym w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione w odpowiednich notach niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów

Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości rezerwa na zobowiązanie z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona w ciężar kosztów operacyjnych w przypadku, gdy rzeczywista emisja przekracza wolumen posiadanych przez Grupę TAURON na dzień bilansowy nieodpłatnych uprawnień do emisji. Rezerwa na koszt pokrycia deficytu tworzona jest w wartości nabytych lub zakontraktowanych w tym celu uprawnień oraz według cen rynkowych na dzień bilansowy w odniesieniu do niezabezpieczonego deficytu uprawnień (w przypadku, gdy taka sytuacja wystąpi).

Grupa TAURON jest uprawniona do uzyskania nieodpłatnych uprawnień do emisji w trybie art. 10a oraz 10c Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/29/WE z dnia 23 kwietnia 2009 roku zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE w celu usprawnienia i rozszerzenia wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych („uprawnienia derogacyjne”). Grupa TAURON złożyła wnioski o przyznanie uprawnień bezpłatnych na mocy art.10a oraz uprawnień derogacyjnych, niemniej ze względu na brak ich przydziału do dnia 31 grudnia 2013 roku, nie zostały uwzględnione w kalkulacji wysokości rezerwy z tytułu emisji dwutlenku węgla. Zgodnie ze złożonymi wnioskami Grupa ubiega się o przydział 1 275 401 uprawnień z tytułu produkcji ciepła oraz 11 925 960 uprawnień na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej.

Ze względu na realizowaną politykę zarządzania ryzykiem i zabezpieczania pozycji rynkowej w zakresie uprawnień do emisji, spółki Grupy TAURON posiadają na rejestrach uprawnień do emisji dwutlenku węgla liczbę uprawnień wystarczającą do pokrycia emisji za 2013 roku. Uprawnienia te zostały pierwotnie nabyte na poczet lat kolejnych, a związane z tym wydatki nie zostały zaliczone do kosztów roku 2013.

Wartość rezerwy na dzień 31 grudnia 2013 roku została oszacowana w wysokości 461 123 tysiące złotych i odpowiada wartości bilansowej uprawnień przeznaczonych do umorzenia z tytułu emisji w 2013 roku zaprezentowanej w krótkoterminowych aktywach niematerialnych w kwocie 461 123 tysiące złotych.

Wartość rezerwy na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiła 62 921 tysięcy złotych.

Dodatkowe informacje dotyczące uprawnień do emisji przedstawiono w nocie 26, a zmiany w stanie rezerwy w nocie 34.1 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Utrata wartości aktywów

Zgodnie z MSR 36 Grupa przeprowadziła testy z tytułu utraty wartości dla segmentów operacyjnych zawierających wartość firmy oraz testy z tytułu utraty wartości aktywów trwałych i aktywów niematerialnych według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku, a także na dzień 30 czerwca 2013 roku. Przeprowadzone testy wymagały oszacowania wartości użytkowej segmentów w oparciu o przyszłe przepływy pieniężne generowane przez te segmenty, które następnie przy zastosowaniu stopy dyskontowej zostały skorygowane do wartości bieżącej. W wyniku przeprowadzonych testów Grupa utworzyła odpis aktualizujący w kwocie 262 187 tysięcy złotych na wartość rzeczowego majątku trwałego segmentu Wytwarzanie oraz odpis na wartości niematerialne w wysokości 13 436 tysięcy złotych w tym samym segmencie. Założenia oraz istotne informacje dotyczące przeprowadzonych testów zamieszczono w notach 14, 15 oraz 16 dodatkowych not objaśniających.

Doszacowanie przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej i usług dystrybucyjnych oraz kosztów zakupu energii elektrycznej w segmencie Sprzedaż

Na każdy dzień bilansowy, z zachowaniem zasady ostrożności, dokonywany jest szacunek kwoty przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej i usług dystrybucyjnych dotyczącej roku obrotowego, która z uwagi na ustalony w umowach z odbiorcami indywidualnymi cykl rozliczeniowy dłuższy niż jeden miesiąc, zostanie zafakturowana w roku następnym. Szacunek obejmuje również zmianę kosztów zakupu energii elektrycznej wynikający z przeprowadzonego doszacowania sprzedaży oraz uzgodnienia bilansu energii. Wyliczenie dodatkowej sprzedaży i wielkości zmiany kosztu zakupu energii odbywa się z zastosowaniem odpowiednio średnioważonej ceny sprzedaży oraz średnioważonej ceny zakupu energii.

Odczyty liczników dotyczące wielkości sprzedanej energii elektrycznej w handlu detalicznym oraz jej fakturowanie są dokonywane w większości w okresach odmiennych od okresów sprawozdawczych. W związku z powyższym spółki Grupy należące do segmentu Sprzedaż dokonują odpowiednich szacunków sprzedaży na każdy dzień bilansowy.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku doszacowanie przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej i usług dystrybucyjnych w segmencie Sprzedaż wyniosło 117 832 tysiące złotych, doszacowanie kosztów zakupu energii elektrycznej 104 518 tysięcy złotych.

Stawki amortyzacyjne

Wysokość stawek oraz odpisów amortyzacyjnych jest ustalana na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznego użytkowania danego składnika rzeczowych aktywów trwałych lub aktywów niematerialnych oraz szacunków dotyczących wartości rezydualnej środków trwałych.

Spółki Grupy corocznie dokonują weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków. Przeprowadzona w 2013 roku weryfikacja okresów ekonomicznej użyteczności środków trwałych i aktywów niematerialnych wpłynęła na obniżenie kosztów amortyzacji 2013 roku w łącznej kwocie 33 560 tysięcy złotych, z czego wpływ na koszty poszczególnych segmentów był następujący:

- zmniejszenie kosztów amortyzacji w segmencie Wydobycie o kwotę około 7 543 tysiące złotych,
- zmniejszenie kosztów amortyzacji w segmencie Wytwarzanie o kwotę około 7 496 tysięcy złotych,
- zmniejszenie kosztów amortyzacji w segmencie Odnawialne źródła energii o kwotę około 513 tysięcy złotych,
- zmniejszenie kosztów amortyzacji w segmencie Dystrybucja o kwotę około 18 008 tysięcy złotych.

Weryfikacja okresów ekonomicznej użyteczności w pozostałych segmentach nie miała istotnego wpływu na koszty amortyzacji w 2013 roku.

Wycena rezerw na świadczenia pracownicze

Rezerwy na świadczenia pracownicze zostały oszacowane na podstawie metod aktuarialnych. Ponadto rozpoznane zostały rezerwy na świadczenia wynikające z wprowadzonych w Grupie programów dobrowolnych odejść. Szerszy opis powyższych rezerw został przedstawiony w nocie 33.

Główne założenia przyjęte przez aktuarusza na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	31 grudnia 2013	31 grudnia 2012
Stopa dyskontowa (%)	4,00%	4,00%
Przewidywany wskaźnik inflacji (%)	2,50%	2,52%
Wskaźnik rotacji pracowników (%)	1,03% – 11,94%	1,09% – 5,86%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń (%)	2,00% – 2,90%	2,52% – 2,92%
Przewidywana stopa wzrostu cen energii elektrycznej (%)	3,50%	3,52%
Przewidywana stopa wzrostu wartości odpisu na ZFŚS (%)	4,50%	4,00%
Pozostały średni okres zatrudnienia	7,44 – 15,30	10,52 – 13,95

Na dzień 31 grudnia 2013 roku została przeprowadzona analiza wrażliwości wyników wyceny na zmianę stopy dyskonta finansowego oraz na zmiany planowanych wzrostów podstaw w przedziale -0,5 p.p./+0,5 p.p.

Poniższa tabela prezentuje wartość bilansową poszczególnych tytułów rezerw oraz wartości rezerw wyliczone przy innych założeniach:

Tytuł rezerwy	Wartość bilansowa	Stopa dyskonta finansowego		Planowane wzrosty podstaw	
		-0,5 p.p.	+0,5 p.p.	-0,5 p.p.	+0,5 p.p.
Odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne	282 621	299 594	267 053	266 734	300 433
Taryfa pracownicza	569 140	613 851	529 602	526 664	616 771
Koszty odpisu na ZFŚS	121 571	133 707	114 111	113 522	134 298
Koszty deputatów węglowych	49 457	53 402	45 975	47 455	51 542
Nagrody jubileuszowe	582 840	607 159	559 915	559 501	608 880
Razem	1 605 629	1 707 713	1 516 656	1 513 876	1 711 924

Poniższa tabela prezentuje wartość bilansową poszczególnych tytułów rezerw oraz prezentuje jak zmieniłaby się wartość bilansowa przy innych założeniach:

Tytuł rezerwy	Wartość bilansowa	Odchylenia			
		Stopa dyskonta finansowego		Planowane wzrosty podstaw	
		-0,5 p.p.	+0,5 p.p.	-0,5 p.p.	+0,5 p.p.
Odprawy emerytalne, rentowe i pośmiertne	282 621	16 973	(15 568)	(15 887)	17 812
Taryfa pracownicza	569 140	44 711	(39 538)	(42 476)	47 631
Koszty odpisu na ZFŚS	121 571	12 136	(7 460)	(8 049)	12 727
Koszty deputatów węglowych	49 457	3 945	(3 482)	(2 002)	2 085
Nagrody jubileuszowe	582 840	24 319	(22 925)	(23 339)	26 040
Razem	1 605 629	102 084	(88 973)	(91 753)	106 295

Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii

W związku ze sprzedażą energii elektrycznej do odbiorców finalnych na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa ma obowiązek umorzenia praw pochodzenia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (OZE) i z kogeneracji metanowej oraz świadectw efektywności energetycznej.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku rezerwa krótkoterminowa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii elektrycznej została oszacowana w wysokości 905 561 tysięcy złotych, na dzień 31 grudnia 2012 roku w wysokości 873 976 tysięcy złotych.

W części pokrytej posiadanymi na dzień bilansowy świadectwami pochodzenia OZE i z kogeneracji metanowej, tj. prawami majątkowymi o wartości bilansowej 695 427 tysięcy złotych zaprezentowanymi jako krótkoterminowe aktywa niematerialne, rezerwę utworzono w wartości bilansowej tych praw. Rezerwę na obowiązek umorzenia świadectw efektywności energetycznej oszacowano w kwocie 79 812 tysięcy złotych według opłaty zastępczej. Tylko nieznaczna część oszacowanego obowiązku w zakresie umorzenia świadectw pochodzenia OZE i z kogeneracji metanowej nie miała na dzień bilansowy pokrycia w nabytych i posiadanych na ten dzień prawach.

Odpis aktualizujący zapasy

Po dniu 31 marca 2013 roku przestał obowiązywać system wsparcia wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji, bazujący na systemie certyfikacji, oraz wygasły przepisy dotyczące obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji opalanej paliwami gazowymi (tzw. „żółtych” certyfikatów), oraz z pozostałej kogeneracji (tzw. „czerwonych” certyfikatów). W związku z powyższym oraz z uwagi na brak pewności co do wprowadzenia planowych rozwiązań prawnych w zakresie wsparcia wytwarzania energii elektrycznej w kogeneracji, Grupa zdecydowała o dokonaniu odpisu aktualizującego wartość posiadanych zapasów żółtych i czerwonych certyfikatów do wartości zerowej. Powyższy odpis wpłynął na pomniejszenie wyniku operacyjnego Grupy w łącznej kwocie 42 307 tysięcy złotych, z czego kwota 32 922 tysiące złotych pomniejszyła wynik segmentu Ciepło.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment przewidywanego zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na dzień bilansowy. Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego, bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

W oparciu o sporządzone prognozy dla Podatkowej Grupy Kapitałowej (PGK), przewidujące uzyskiwanie dochodów podatkowych w 2014 roku i w latach następnych uznano, iż nie występuje ryzyko niezrealizowania aktywa z tytułu podatku odroczonego rozpoznanego w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Wycena rezerwy na koszty likwidacji zakładów górniczych

Rezerwa tworzona jest w odniesieniu do zakładów górniczych wchodzących w skład Grupy na bazie szacunku przewidywanych kosztów likwidacji obiektów i przywrócenia stanu pierwotnego terenu po zakończeniu eksploatacji. Podstawą szacowania wielkości rezerwy są opracowania sporządzone w oparciu o prognozy eksploatacji złoża (dla obiektów górniczych) oraz analizy technologiczno-ekonomiczne.

Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych została opisana w nocie 37 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, a zmiana w stanie rezerwy w nocie 34.1.

Wycena pochodnych instrumentów finansowych

Wartość godziwa forwardów walutowych ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a ceną transakcyjną. Cena terminowa kalkulowana jest w oparciu o fixing NBP i krzywą stóp procentowych implikowaną z transakcji fx swap.

Wartość godziwa transakcji terminowych na stopę procentową (Interest Rate Swaps) ustalana jest w oparciu o zdyskontowane przyszłe przepływy z tytułu zawartych transakcji kalkulowane w oparciu o różnicę między ceną terminową a ceną transakcyjną. Cena terminowa kalkulowana jest w oparciu o zerokuponową krzywą stóp procentowych.

Wartość godziwa transakcji terminowych na zakup i sprzedaż uprawnień do emisji zanieczyszczeń i energii ustalana jest w oparciu o ceny notowane na aktywnym rynku.

Ustalona w opisany powyżej sposób wartość godziwa instrumentów pochodnych zabezpieczających i objętych rachunkowością zabezpieczeń oraz instrumentów pochodnych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy została przedstawiona w nocie 43.

Odpisy aktualizujące wartość należności

Na dzień bilansowy Grupa ocenia czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości składnika należności lub grupy należności. Jeżeli wartość możliwa do odzyskania składnika aktywów jest niższa od jego wartości bilansowej dana jednostka dokonuje odpisu aktualizującego do poziomu bieżącej wartości planowanych przepływów pieniężnych.

Szczegółowe informacje dotyczące odpisów aktualizujących należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności zaprezentowano w nocie 44.1.1. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

11. Informacje dotyczące segmentów działalności

Grupa prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 *Segmenty operacyjne* za bieżący oraz porównywalne okresy sprawozdawcze.

Organizacja i zarządzanie Grupą odbywają się w podziale na segmenty, uwzględniające rodzaj oferowanych wyrobów i usług. Każdy z segmentów stanowi strategiczną jednostkę gospodarczą, oferującą inne wyroby i obsługującą inne rynki.

Grupa rozlicza transakcje między segmentami w taki sposób, jakby dotyczyły one podmiotów niepowiązanych – przy zastosowaniu bieżących cen rynkowych.

Przychody z tytułu transakcji pomiędzy segmentami są eliminowane w procesie konsolidacji.

Koszty ogólnego zarządu jednostki dominującej po wyeliminowaniu kosztów wynikających z transakcji wewnątrzgrupowych są prezentowane w kosztach nieprzypisanych. Koszty ogólnego zarządu jednostki dominującej ponoszone są na rzecz całej Grupy i nie można ich bezpośrednio przyporządkować do jednego segmentu operacyjnego.

Aktywa segmentu nie zawierają podatku odroczonego, należności z tytułu podatku dochodowego oraz aktywów finansowych, za wyjątkiem należności z tytułu dostaw i usług i innych należności finansowych oraz środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, które stanowią aktywa segmentu.

Zobowiązania segmentu nie zawierają podatku odroczonego, zobowiązania z tytułu podatku dochodowego oraz zobowiązań finansowych, za wyjątkiem zobowiązań z tytułu dostaw i usług, z tytułu nabycia środków trwałych i aktywów niematerialnych oraz zobowiązań z tytułu wynagrodzeń, które stanowią zobowiązania segmentu.

Żaden z segmentów operacyjnych Grupy nie został połączony z innym segmentem w celu stworzenia sprawozdawczych segmentów operacyjnych.

Podział sprawozdawczości Grupy w okresie od 1 stycznia 2013 roku do 31 grudnia 2013 roku oraz w okresie porównywalnym oparty był na następujących segmentach operacyjnych:

Segmenty operacyjne	Przedmiot działalności	Spółki zależne	Spółki ujmowane metodą praw własności
Wydobycie	Wydobycie węgla kamiennego	TAURON Wydobycie S.A.	
Wytwarzanie	Wytwarzanie energii elektrycznej w źródłach konwencjonalnych, w tym w kogeneracji, jak również wytwarzanie energii elektrycznej przy współspalaniu biomasy i innej termicznie pozyskiwanej energii. Podstawowe paliwa wykorzystywane przez segment Wytwarzanie to węgiel kamienny, biomasa, gaz koksowniczy i wielkopiecowy.	TAURON Wytwarzanie S.A.	Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o.
Odnawialne źródła energii	Wytwarzanie energii elektrycznej w źródłach odnawialnych, z wyłączeniem wytwarzania energii przy współspalaniu biomasy, które ze względu na specyfikę wytwarzania zostało umiejscowione w segmencie Wytwarzanie.	TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. BELS INVESTMENT Sp. z o.o. MEGAWAT MEARSZEWO Sp. z o.o.	
Dystrybucja	Dystrybucja energii elektrycznej	TAURON Dystrybucja S.A. TAURON Dystrybucja Serwis S.A.	
Sprzedaż	Handel hurtowy energią elektryczną, jak również obrót uprawnieniami do emisji i świadectwami pochodzenia oraz sprzedaż energii elektrycznej do krajowych odbiorców końcowych lub podmiotów dokonujących dalszej odsprzedaży energii elektrycznej	TAURON Polska Energia S.A. TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. TAURON Czech Energy s.r.o.	
Ciepło	Produkcja, dystrybucja i sprzedaż ciepła	TAURON Ciepło S.A.	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.
Obsługa klienta	Obsługa klienta wewnętrznego (spółki z Grupy Kapitałowej TAURON) w zakresie obsługi procesu sprzedaży, obsługi finansowo-księgowej oraz w zakresie obsługi informatycznej wybranych spółek Grupy	TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o.	

Oprócz powyższych głównych segmentów działalności, Grupa TAURON prowadzi również działalność w obszarze wydobywania kamienia, w tym kamienia wapiennego, na potrzeby energetyki, hutnictwa, budownictwa i drogownictwa oraz w obszarze produkcji sorbentów przeznaczonych do instalacji odsiarczania spalin metodą moką oraz do wykorzystania w kotłach fluidalnych (Kopalnia Wapienia Czatkowice Sp. z o.o.). Jako pozostała działalność Grupy traktowana jest również działalność spółki Polska Energia Pierwsza Kompania Handlowa Sp. z o.o.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Podstawą oceny wyników działalności jest EBITDA oraz zysk lub strata na działalności operacyjnej. Przez EBITDA Grupa rozumie zysk/(stratę) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem, przychodami i kosztami finansowymi powiększony o amortyzację. Finansowanie Grupy (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów.

Dodatkowo Grupa prezentuje obszary geograficzne swojej działalności, które nie stanowią segmentów operacyjnych.

11.1. Segmenty operacyjne

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz aktywów i zobowiązań poszczególnych segmentów operacyjnych Grupy za lata zakończone dnia 31 grudnia 2013 roku i dnia 31 grudnia 2012 roku.

TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony 31 grudnia 2013	Wydobycie	Wytwarzanie	Odnawialne źródła energii	Dystrybucja	Sprzedaż	Ciepło	Obsługa klienta	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane	Razem	Wyłączenia	Działalność ogółem
Przychody												
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	663 986	971 215	62 604	2 287 238	14 025 034	1 000 460	10 906	109 679	-	19 131 122	-	19 131 122
Sprzedaż między segmentami	733 520	3 752 240	141 891	3 710 232	3 992 559	188 072	481 677	200 533	-	13 200 724	(13 200 724)	-
Przychody segmentu ogółem	1 397 506	4 723 455	204 495	5 997 470	18 017 593	1 188 532	492 583	310 212	-	32 331 846	(13 200 724)	19 131 122
Zysk/(strata) segmentu	65 786	(475 466)	92 978	1 295 639	864 579	127 421	26 837	10 816	(1 308)	2 007 282	-	2 007 282
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	(73 216)	(73 216)	-	(73 216)
Zysk/(strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami (kosztami) finansowymi	65 786	(475 466)	92 978	1 295 639	864 579	127 421	26 837	10 816	(74 524)	1 934 066	-	1 934 066
Udział w zysku/(stracie) wspólnego przedsięwzięcia	-	(326)	-	-	-	(2 383)	-	-	-	(2 709)	-	(2 709)
Przychody/(koszty) finansowe netto	-	-	-	-	-	-	-	-	(247 736)	(247 736)	-	(247 736)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	65 786	(475 792)	92 978	1 295 639	864 579	125 038	26 837	10 816	(322 260)	1 683 621	-	1 683 621
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	(337 136)	(337 136)	-	(337 136)
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy	65 786	(475 792)	92 978	1 295 639	864 579	125 038	26 837	10 816	(659 396)	1 346 485	-	1 346 485
EBITDA	165 783	32 458	135 563	2 208 381	899 208	231 847	45 283	17 485	(74 524)	3 661 484	-	3 661 484
Aktywa i zobowiązania												
Aktywa segmentu	1 465 831	8 614 769	1 944 940	14 002 290	3 111 539	2 157 282	183 519	170 774	-	31 650 944	-	31 650 944
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach	-	32 064	-	-	-	12 334	-	-	-	44 398	-	44 398
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	660 228	660 228	-	660 228
Aktywa ogółem	1 465 831	8 646 833	1 944 940	14 002 290	3 111 539	2 169 616	183 519	170 774	660 228	32 355 570	-	32 355 570
Zobowiązania segmentu	612 791	1 481 329	112 000	2 380 849	1 786 932	345 216	214 010	42 372	-	6 975 499	-	6 975 499
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	7 586 572	7 586 572	-	7 586 572
Zobowiązania ogółem	612 791	1 481 329	112 000	2 380 849	1 786 932	345 216	214 010	42 372	7 586 572	14 562 071	-	14 562 071
Pozostałe informacje dotyczące segmentu												
Nakłady inwestycyjne*	256 524	520 926	606 915	2 080 675	21 424	202 252	82 746	8 093	-	3 779 555	-	3 779 555
Amortyzacja	(99 997)	(507 924)	(42 585)	(912 742)	(34 629)	(104 426)	(18 446)	(6 669)	-	(1 727 418)	-	(1 727 418)

* Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne, z wyłączeniem nabycia praw do emisji gazów cieplarnianych oraz praw majątkowych pochodzenia energii.

TAURON Polska Energia S.A.
Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku zgodne z MSSF
(w tysiącach złotych)

Rok zakończony 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)	Wydobycie	Wytwarzanie	Odnawialne źródła energii	Dystrybucja	Sprzedaż	Ciepło	Obsługa klienta	Pozostałe	Pozycje nieprzypisane	Razem	Wyłączenia	Działalność ogółem
Przychody												
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	639 412	5 023 695	20 062	2 171 874	15 604 929	1 035 694	20 985	236 334	-	24 752 985	-	24 752 985
Sprzedaż między segmentami	838 423	541 773	186 519	3 905 624	2 924 917	100 714	317 659	249 954	-	9 065 583	(9 065 583)	-
Przychody segmentu ogółem	1 477 835	5 565 468	206 581	6 077 498	18 529 846	1 136 408	338 644	486 288	-	33 818 568	(9 065 583)	24 752 985
Zysk/(strata) segmentu	174 945	272 294	103 879	1 077 388	452 113	169 800	12 008	34 048	(31 138)	2 265 337	-	2 265 337
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	(100 208)	(100 208)	-	(100 208)
Zysk/(strata) z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i przychodami (kosztami) finansowymi	174 945	272 294	103 879	1 077 388	452 113	169 800	12 008	34 048	(131 346)	2 165 129	-	2 165 129
Udział w zysku/(stracie) wspólnego przedsięwzięcia	-	(186)	-	-	-	(1 548)	-	-	-	(1 734)	-	(1 734)
Przychody/(koszty) finansowe netto	-	-	-	-	-	-	-	-	(215 818)	(215 818)	-	(215 818)
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	174 945	272 108	103 879	1 077 388	452 113	168 252	12 008	34 048	(347 164)	1 947 577	-	1 947 577
Podatek dochodowy	-	-	-	-	-	-	-	-	(396 778)	(396 778)	-	(396 778)
Zysk/(strata) netto za rok obrotowy	174 945	272 108	103 879	1 077 388	452 113	168 252	12 008	34 048	(743 942)	1 550 799	-	1 550 799
EBITDA	287 431	787 322	143 450	1 955 896	478 342	263 052	25 131	42 347	(131 346)	3 851 625	-	3 851 625
Aktywa i zobowiązania												
Aktywa segmentu	1 214 157	9 723 736	1 573 092	12 871 268	3 774 164	1 504 107	56 607	177 510	-	30 894 641	-	30 894 641
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach	-	32 390	-	-	-	19 596	-	-	-	51 986	-	51 986
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	327 050	327 050	-	327 050
Aktywa ogółem	1 214 157	9 756 126	1 573 092	12 871 268	3 774 164	1 523 703	56 607	177 510	327 050	31 273 677	-	31 273 677
Zobowiązania segmentu	604 152	1 252 124	361 929	2 385 558	2 123 835	276 006	107 120	42 383	-	7 153 107	-	7 153 107
Zobowiązania nieprzypisane	-	-	-	-	-	-	-	-	7 320 550	7 320 550	-	7 320 550
Zobowiązania ogółem	604 152	1 252 124	361 929	2 385 558	2 123 835	276 006	107 120	42 383	7 320 550	14 473 657	-	14 473 657
Pozostałe informacje dotyczące segmentu												
Nakłady inwestycyjne*	167 268	857 153	340 396	1 785 779	62 003	221 763	21 554	15 588	-	3 471 504	-	3 471 504
Amortyzacja	(112 486)	(515 028)	(39 571)	(878 508)	(26 229)	(93 252)	(13 123)	(8 299)	-	(1 686 496)	-	(1 686 496)

* Nakłady inwestycyjne obejmują nakłady na rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne, z wyłączeniem nabycia praw do emisji gazów cieplarnianych oraz praw majątkowych pochodzenia energii.

11.2. Geograficzne obszary działalności

Działalność Grupy w przeważającym zakresie prowadzona jest na terenie Polski. Sprzedaż na rzecz klientów zagranicznych w latach zakończonych dnia 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku wynosiła odpowiednio 542 150 tysięcy złotych oraz 757 716 tysięcy złotych.

12. Przychody i koszty

12.1. Przychody ze sprzedaży

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów bez wyłączenia akcyzy	13 413 345	19 025 982
Podatek akcyzowy	(448 585)	(518 561)
Przychody ze sprzedaży towarów, produktów i materiałów, w tym:	12 964 760	18 507 421
Energia elektryczna	11 148 161	15 881 619
Energia cieplna	657 396	632 152
Prawa majątkowe pochodzenia energii	156 791	223 797
Prawa do emisji gazów cieplarnianych	63 608	249 303
Rekompensata z tytułu rozwiązania KDT	(18 886)	567 012
Węgiel	628 091	603 249
Dmuch wielkopiecowy	147 565	146 327
Powietrze sprężone	70 322	75 155
Produkty przemiałowni	27 654	36 390
Pozostałe towary, produkty i materiały	84 058	92 417
Przychody ze sprzedaży usług, w tym	6 114 597	6 198 355
Usługi dystrybucyjne i handlowe	5 701 653	5 762 585
Opłaty za przyłączanie odbiorców	158 695	178 033
Usługi konserwacji oświetlenia drogowego	98 002	100 599
Opłaty za nielegalny pobór energii elektrycznej	8 095	14 808
Przychody z tytułu kolizji energetycznych i ciepłowniczych	31 928	11 728
Pozostałe usługi	116 224	130 602
Pozostałe przychody	51 765	47 209
Razem przychody ze sprzedaży	19 131 122	24 752 985

Spadek przychodów ze sprzedaży energii elektrycznej w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku w porównaniu do okresu porównawczego spowodowany jest w głównej mierze sprzedażą energii elektrycznej przez TAURON Wytwarzanie S.A do spółek z Grupy TAURON – co podlega wyłączeniu na poziomie Grupy, podczas gdy w 2012 roku cały wolumen był sprzedawany poprzez Towarową Giełdę Energii.

Na mocy nowelizacji ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne, która weszła w życie w sierpniu 2010 roku, przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej zobowiązane zostały do sprzedaży nie mniej niż 15% energii elektrycznej wytworzonej w danym roku na giełdach towarowych. Dodatkowo, przedsiębiorstwa wytwarzające energię elektryczną, mające prawo do otrzymania środków na pokrycie kosztów osieroconych na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (KDT), zobowiązane zostały do sprzedaży 100% wytworzonej energii elektrycznej (za wyjątkiem m.in. energii dostarczanej do odbiorców końcowych, wytworzonej w OZE i kogeneracji, zużywanej na potrzeby własne) w sposób zapewniający publiczny, równy dostęp do tej energii, w drodze otwartego przetargu, na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany lub na giełdach towarowych.

TAURON Wytwarzanie S.A., korzystająca z rekompensat KDT, w 2012 roku zobowiązana została do sprzedaży 100% wytworzonego wolumenu energii elektrycznej poprzez Towarową Giełdę Energii. W związku z zakończeniem uczestnictwa spółki TAURON Wytwarzanie S.A. w programie pokrywania kosztów osieroconych, od 2013 roku spółka jest objęta obowiązkiem sprzedaży nie mniej niż 15% energii elektrycznej wytworzonej w danym roku na giełdach towarowych, a pozostały wolumen może być sprzedawany do spółek Grupy TAURON.

Zmniejszenie przychodów z tytułu rekompensat KDT w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku w porównaniu do roku ubiegłego, wynika z faktu iż rok 2012 był ostatnim rokiem uczestnictwa spółki w programie pokrywania kosztów osieroconych. W dniu 30 sierpnia 2013 roku Prezes URE ustalił w drodze decyzji administracyjnej wysokość korekty końcowej kosztów osieroconych, co spowodowało, iż Grupa rozpoznała korektę przychodów – zmniejszenie o 18 886 tysięcy złotych.

12.2. Koszty według rodzaju

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Koszty według rodzaju		
Amortyzacja środków trwałych i aktywów niematerialnych	(1 727 418)	(1 686 496)
Odpisy aktualizujące środki trwałe i aktywa niematerialne	(280 954)	91 491
Zużycie materiałów i energii	(2 443 547)	(2 854 913)
Usługi konserwacji i remontowe	(423 395)	(287 395)
Usługi dystrybucyjne	(1 287 692)	(1 572 192)
Pozostałe usługi obce	(803 000)	(829 779)
Podatki i opłaty	(1 075 581)	(631 611)
Koszty świadczeń pracowniczych	(2 668 301)	(2 930 200)
Odpis aktualizujący zapasy	50 075	(147 716)
Odpis aktualizujący należności z tytułu dostaw i usług	(49 662)	(48 021)
Pozostałe koszty rodzajowe	(117 509)	(124 253)
Razem koszty według rodzaju	(10 826 984)	(11 021 085)
Zmiana stanu zapasów i rozliczeń międzyokresowych	82 674	(12 516)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby	508 524	487 724
Koszty sprzedaży	553 502	552 291
Koszty ogólnego zarządu	645 406	734 754
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(6 953 583)	(12 023 222)
Koszt własny sprzedaży	(15 990 461)	(21 282 054)

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku spółka zależna TAURON Wytwarzanie S.A. dokonała odpisu aktualizującego wartość nierentownych jednostek wytwórczych, o czym szerzej w notach 14 i 16 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

12.3. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Wynagrodzenia	(2 013 486)	(1 979 946)
Koszty ubezpieczeń społecznych	(400 116)	(399 196)
Nagrody jubileuszowe	(26 714)	(141 163)
Odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	(60 125)	(66 020)
Koszty świadczeń po okresie zatrudnienia, w tym:	(62 065)	(78 200)
Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	(8 810)	(3 498)
Deputaty węglowe i taryfa energetyczna	(1 829)	(6 764)
Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	3 835	(516)
Koszty pracowniczych programów emerytalnych	(55 261)	(67 422)
Program dobrowolnych odejść	(36 101)	(164 234)
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	(69 694)	(101 441)
Koszty świadczeń pracowniczych, w tym:	(2 668 301)	(2 930 200)
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	(1 673 918)	(1 901 423)
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	(242 707)	(247 095)
Zmiana stanu produktów	(184 226)	(155 751)
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	(360 811)	(435 206)
Pozycje ujęte w koszcie wytworzenia świadczeń na potrzeby własne	(206 639)	(190 725)

12.4. Koszty amortyzacji oraz odpisy aktualizujące

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	(1 912 652)	(1 507 348)
Amortyzacja środków trwałych	(1 602 453)	(1 559 568)
Odpis aktualizujący rzeczowe aktywa trwałe	(266 822)	(14 790)
Amortyzacja aktywów niematerialnych	(29 245)	(28 871)
Odpis aktualizujący aktywa niematerialne	(14 132)	95 881
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży:	(27 801)	(16 967)
Amortyzacja środków trwałych	(15 315)	(20 089)
Amortyzacja aktywów niematerialnych	(12 486)	(7 278)
Odpis aktualizujący aktywa niematerialne	-	10 400
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	(52 222)	(56 326)
Amortyzacja środków trwałych	(25 067)	(30 405)
Amortyzacja aktywów niematerialnych	(27 155)	(25 921)
Pozycje ujęte w koszcie wytworzenia świadczeń na własne potrzeby:	(15 697)	(14 364)
Amortyzacja środków trwałych	(15 388)	(13 884)
Amortyzacja aktywów niematerialnych	(309)	(480)
Razem amortyzacja i odpisy aktualizujące	(2 008 372)	(1 595 005)

12.5. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Otrzymane lub należne kary, grzywny, odszkodowania	51 517	35 640
Rozwiązanie rezerw na bezumowne korzystanie z nieruchomości	8 297	12 777
Rozwiązanie pozostałych rezerw bilansowych	6 077	16 900
Dotacje oraz przychody stanowiące równowartość odpisów amortyzacyjnych od dotacji do lub nieodpłatnie otrzymanych środków trwałych	20 998	17 762
Spadek szacunków rezerw dla obecnych emerytów i rencistów w związku ze zmianą zasad wypłaty świadczeń	17 326	-
Rozwiązanie pozostałych odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	2 107	10 912
Otrzymane lub należne zwroty kosztów sądowych, egzekucyjnych i procesowych	3 674	4 371
Przedawnione/umorzone zobowiązania	2 886	648
Pozostałe	14 554	19 891
Razem pozostałe przychody operacyjne	127 436	118 901

12.6. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Utworzenie rezerw na bezumowne korzystanie z nieruchomości	(39 263)	(43 068)
Utworzenie pozostałych rezerw bilansowych	(27 129)	(8 867)
Strata ze zbycia środków trwałych/aktywów niematerialnych	(5 274)	(14 763)
Koszty szkód elektrycznych i innych w majątku trwałym	(10 779)	(10 124)
Koszty działalności socjalnej	(2 048)	(4 647)
Koszty sądowe, egzekucyjne, procesowe	(6 602)	(7 015)
Kary, grzywny, odszkodowania	(3 998)	(4 038)
Utworzenie odpisów aktualizujących wartość pozostałych aktywów	(6 483)	(10 745)
Pracownicy oddelegowani	(4 142)	(3 508)
Darowizny	(2 131)	(4 181)
Składki na rzecz organizacji	(2 252)	(2 350)
Odpisanie zaniechanych inwestycji i produkcji oraz likwidowanych materiałów	(7 297)	(12 487)
Koszty akcji ratowniczej	(3 414)	-
Korekta podatku od nieruchomości za lata poprzednie	(1 134)	(1 116)
Pozostałe	(13 177)	(10 749)
Razem pozostałe koszty operacyjne	(135 123)	(137 658)

12.7. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Przychody z tytułu instrumentów finansowych, w tym:	96 696	127 507
Przychody odsetkowe	69 914	84 022
Przychody z tytułu dywidendy	18 323	8 367
Rozwiązanie odpisów aktualizujących	3 014	16 192
Zysk ze zbycia inwestycji	4 506	14 692
Przychody netto z tytułu zrealizowanych instrumentów pochodnych	939	4 234
Pozostałe przychody finansowe, w tym:	2 561	3 799
Rozwiązanie rezerw dotyczących odsetek	1 393	1 779
Odsetki od należności budżetowych	485	250
Inne	683	1 770
Razem przychody finansowe	99 257	131 306

12.8. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Koszty z tytułu instrumentów finansowych, w tym:	(271 402)	(261 364)
Koszty odsetkowe	(237 021)	(234 532)
Utworzenie odpisów aktualizujących	(18 304)	(19 271)
Aktualizacja wartości instrumentów finansowych	(1 049)	(76)
Różnice kursowe	(2 364)	(413)
Prowizje związane z kredytami i papierami dłużnymi	(12 664)	(7 072)
Pozostałe koszty finansowe, w tym:	(75 591)	(85 760)
Odsetki od świadczeń pracowniczych	(65 125)	(74 291)
Odsetki od zobowiązań budżetowych	(2 441)	(1 642)
Inne koszty finansowe	(8 025)	(9 827)
Razem koszty finansowe	(346 993)	(347 124)

13. Podatek dochodowy

13.1. Obciążenia podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za lata zakończone 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012 <i>(dane przekształcone)</i>
Bieżący podatek dochodowy	(397 641)	(343 950)
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	(401 918)	(340 974)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	4 277	(2 976)
Odroczone podatek dochodowy	60 505	(52 828)
Podatek dochodowy wykazywany w wyniku finansowym	(337 136)	(396 778)
Podatek dochodowy dotyczący pozostałych całkowitych dochodów	(10 495)	77 693

13.2. Uzgodnienie efektywnej stawki podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Grupy za lata zakończone 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)
Zysk/(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	1 683 621	1 947 577
Zysk/(strata) brutto przed opodatkowaniem	1 683 621	1 947 577
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	(319 888)	(370 039)
Korekty dotyczące podatku dochodowego z lat ubiegłych	4 277	(2 976)
Podatek wynikający z kosztów nie stanowiących kosztów uzyskania przychodów, w tym:	(35 284)	(30 293)
Utworzenie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	(9 829)	(3 915)
PFRON	(4 556)	(4 663)
Trwałe różnice w kosztach związanych z rzeczowymi aktywami trwałymi	(2 599)	(9 064)
Koszty reprezentacji	(1 455)	(1 501)
Pozostałe	(16 845)	(11 150)
Podatek wynikający z przychodów nie będących podstawą opodatkowania, w tym:	16 668	14 257
Dywidendy	3 480	1 487
Rozwiązanie niepodatkowych rezerw i odpisów aktualizujących	4 762	1 317
Pozostałe	8 426	11 453
Zmiany szacunku w podatku odroczonym	1 757	890
Podatek od dywidend	(69)	(4 207)
Pozostałe	(4 597)	(4 410)
Podatek według efektywnej stawki podatkowej wynoszącej 20,0% (2012 – 20,4%)	(337 136)	(396 778)
Podatek dochodowy (obciążenie) wykazany w wyniku finansowym	(337 136)	(396 778)

13.3. Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego		
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	2 092 388	1 969 174
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych	22 051	14 063
– z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania przychodu ze sprzedaży produktów i usług	36 847	57 327
– z tytułu ujęcia szacowanych przychodów ze sprzedaży usługi dystrybucyjnej energii elektrycznej	40 294	7 347
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością praw majątkowych pochodzenia energii	29 688	48 181
– z tytułu rekompensaty za rozwiązanie kontraktów długoterminowych	–	101 499
– pozostałe	16 469	24 874
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	2 237 737	2 222 465
Aktywa z tytułu podatku odroczonego		
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	69 083	47 969
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zapasów	2 748	24 101
– nieodpłatnie otrzymana infrastruktura energetyczna i otrzymane opłaty przyłączeniowe	67 401	72 319
– od rezerw bilansowych	672 754	596 808
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością aktywów finansowych	29 594	23 700
– od różnicy pomiędzy podatkową a bilansową wartością zobowiązań finansowych	6 739	3 864
– od wyceny instrumentów zabezpieczających	30 354	36 227
– z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania kosztu sprzedaży produktów i usług	35 149	20 972
– pozostałe naliczone koszty	17 647	17 763
– straty podatkowe	–	352
– z tytułu odmiennego momentu podatkowego uznania przychodów ze sprzedaży praw do emisji zanieczyszczeń	–	21 772
– pozostałe	13 250	13 066
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	944 719	878 913
Po skompensowaniu sald na poziomie spółek z Grupy Kapitałowej podatek odroczony Grupy prezentowany jest jako:		
Aktywo z tytułu podatku odroczonego	46 039	24 135
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego	(1 339 057)	(1 367 687)

Aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwy na podatek odroczoney na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku spółek tworzących Podatkową Grupę Kapitałową, która została szerzej opisana w nocie 9.25 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, zostały skompensowane ze względu na fakt, iż poczynając od dnia 1 stycznia 2012 roku spółki te składają wspólną deklarację podatkową.

Zmiana stanu rezerwy z tytułu podatku odroczonego

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Bilans otwarcia	2 222 465	2 159 916
<i>Zmiana stanu:</i>		
w korespondencji z wynikiem finansowym	15 079	62 535
pozostałe zmiany	193	14
Bilans zamknięcia	2 237 737	2 222 465

Zmiana stanu aktywów z tytułu podatku odroczonego

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012 <i>(dane przekształcone)</i>
Bilans otwarcia	878 913	806 182
korekty BO	–	(14 611)
Bilans otwarcia po korektach	878 913	791 571
<i>Zmiana stanu:</i>		
w korespondencji z wynikiem finansowym	75 584	9 707
w korespondencji z pozostałymi całkowitymi dochodami	(10 495)	77 693
pozostałe zmiany	717	(58)
Bilans zamknięcia	944 719	878 913

13.4. Rozrachunki z tytułu podatku dochodowego

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa posiada następujące rozrachunki z tytułu podatku dochodowego:

- należność z tytułu podatku dochodowego w kwocie 31 890 tysięcy złotych, z czego kwota 28 619 tysięcy złotych stanowi należność Podatkowej Grupy Kapitałowej,
- zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego w kwocie 79 035 tysięcy złotych dotyczące w całości spółek spoza Podatkowej Grupy Kapitałowej.

14. Rzeczowe aktywa trwałe

Rok zakończony 31 grudnia 2013 roku

	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
WARTOŚĆ BRUTTO								
Bilans otwarcia	72 024	15 389 230	12 633 180	382 210	259 030	28 735 674	2 034 339	30 770 013
Zakup bezpośredni	–	–	28	344	–	372	3 499 017	3 499 389
Rozliczenie środków trwałych w budowie	38 834	1 961 089	2 374 464	79 392	33 492	4 487 271	(4 487 271)	–
Sprzedaż	(62)	(3 598)	(17 135)	(9 016)	(1 198)	(31 009)	(47)	(31 056)
Likwidacja	(12)	(60 393)	(94 406)	(1 860)	(5 645)	(162 316)	–	(162 316)
Nieodpłatne otrzymanie	–	28 793	126	–	–	28 919	–	28 919
Przekazanie do aktywów przeznaczonych do zbycia	–	(4 104)	(146)	19	14	(4 217)	197	(4 020)
Przyjęte do używania na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub leasingu	–	36 169	139	–	–	36 308	–	36 308
Koszty remontów alokowane do środków trwałych	–	200	2 221	–	–	2 421	130 063	132 484
Spisanie inwestycji zaniechanych	–	–	–	–	–	–	(7 014)	(7 014)
Wytworzenie we własnym zakresie	–	–	–	–	–	–	39 408	39 408
Koszty demontażu farm wiatrowych oraz likwidacji zakładów górniczych	–	39 471	4 600	–	–	44 071	–	44 071
Pozostałe zmiany	3 328	(987)	6 730	1 845	(150)	10 766	5 256	16 022
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	–	–	(16)	(26)	(1)	(43)	–	(43)
Bilans zamknięcia	114 112	17 385 870	14 909 785	452 908	285 542	33 148 217	1 213 948	34 362 165
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)								
Bilans otwarcia	(645)	(3 596 281)	(3 558 914)	(165 856)	(141 119)	(7 462 815)	(6 555)	(7 469 370)
Amortyzacja za okres	–	(770 276)	(804 655)	(47 278)	(36 014)	(1 658 223)	–	(1 658 223)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	–	(39 191)	(227 181)	(1 000)	(473)	(267 845)	–	(267 845)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	–	94	225	8	21	348	795	1 143
Sprzedaż	–	785	14 809	6 689	1 148	23 431	–	23 431
Likwidacja	–	41 704	87 327	1 616	4 641	135 288	–	135 288
Przekazanie do aktywów przeznaczonych do zbycia	–	2 683	132	(1)	(14)	2 800	–	2 800
Pozostałe zmiany	–	423	(1 959)	(24)	(200)	(1 760)	–	(1 760)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	–	–	9	1	–	10	–	10
Bilans zamknięcia	(645)	(4 360 059)	(4 490 207)	(205 845)	(172 010)	(9 228 766)	(5 760)	(9 234 526)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	71 379	11 792 949	9 074 266	216 354	117 911	21 272 859	2 027 784	23 300 643
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	113 467	13 025 811	10 419 578	247 063	113 532	23 919 451	1 208 188	25 127 639

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku (dane przekształcone)

	Grunty	Prawo użytkowania wieczystego gruntu	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Środki trwałe razem	Środki trwałe w budowie	Rzeczowe aktywa trwałe razem
WARTOŚĆ BRUTTO									
Bilans otwarcia	64 182	840 101	14 235 511	11 276 537	335 761	237 105	26 989 197	1 628 070	28 617 267
Korekty BO	-	(840 101)	-	-	-	-	(840 101)	-	(840 101)
Bilans otwarcia po korektach	64 182	-	14 235 511	11 276 537	335 761	237 105	26 149 096	1 628 070	27 777 166
Zakup bezpośredni	-	-	140	92	443	42	717	3 207 652	3 208 369
Rozliczenie środków trwałych w budowie	9 921	-	1 206 635	1 589 503	56 161	46 045	2 908 265	(2 908 265)	-
Sprzedaż	(52)	-	(2 411)	(10 196)	(9 497)	(57)	(22 213)	(28 683)	(50 896)
Przemieszczenia pomiędzy grupami	(1)	-	28 978	(11 322)	5	(17 660)	-	-	-
Likwidacja	(9)	-	(49 494)	(187 601)	(793)	(4 919)	(242 816)	(333)	(243 149)
Nieodpłatne otrzymanie	-	-	15 660	1 000	-	8	16 668	-	16 668
Przekazanie do aktywów przeznaczonych do zbycia	(2 012)	-	(38 840)	(22 559)	(708)	(999)	(65 118)	(201)	(65 319)
Koszty remontów alokowane do środków trwałych	-	-	200	719	-	-	919	101 748	102 667
Spisanie inwestycji zaniechanych	-	-	-	-	-	-	-	(10 634)	(10 634)
Wytworzenie we własnym zakresie	-	-	-	-	-	-	-	48 917	48 917
Pozostałe zmiany	(5)	-	(7 149)	(2 983)	840	(535)	(9 832)	(3 932)	(13 764)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	(10)	(2)	-	(12)	-	(12)
Bilans zamknięcia	72 024	-	15 389 230	12 633 180	382 210	259 030	28 735 674	2 034 339	30 770 013
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)									
Bilans otwarcia	(645)	(771)	(2 905 171)	(2 987 379)	(126 895)	(115 663)	(6 136 524)	(5 096)	(6 141 620)
Korekty BO	-	771	-	-	-	-	771	-	771
Bilans otwarcia po korektach	(645)	-	(2 905 171)	(2 987 379)	(126 895)	(115 663)	(6 135 753)	(5 096)	(6 140 849)
Amortyzacja za okres	-	-	(748 705)	(787 641)	(46 662)	(40 938)	(1 623 946)	-	(1 623 946)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	(812)	-	(944)	(861)	-	(60)	(2 677)	(387)	(3 064)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	-	-	404	144	24	47	619	6	625
Sprzedaż	-	-	876	6 554	6 188	118	13 736	-	13 736
Przemieszczenia pomiędzy grupami	-	-	(12 871)	1 800	(5)	11 076	-	-	-
Likwidacja	-	-	33 750	181 786	776	4 193	220 505	333	220 838
Przekazanie do aktywów przeznaczonych do zbycia	812	-	31 297	22 391	704	930	56 134	-	56 134
Pozostałe zmiany	-	-	5 083	4 288	14	(822)	8 563	(1 411)	7 152
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	4	-	-	4	-	4
Bilans zamknięcia	(645)	-	(3 596 281)	(3 558 914)	(165 856)	(141 119)	(7 462 815)	(6 555)	(7 469 370)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	63 537	-	11 330 340	8 289 158	208 866	121 442	20 013 343	1 622 974	21 636 317
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	71 379	-	11 792 949	9 074 266	216 354	117 911	21 272 859	2 027 784	23 300 643

Utworzenie i rozwiązanie odpisów aktualizujących wartość środków trwałych dotyczą indywidualnie określonych środków trwałych.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku Grupa dokonała inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 3 499 389 tysięcy złotych. Największe zakupy dokonane zostały w związku z inwestycjami w następujących segmentach operacyjnych:

Zakup rzeczowych aktywów trwałych w segmentach	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Dystrybucja	2 031 472	1 748 571
Odnawialne źródła energii	606 915	340 179
Wytwarzanie	392 425	733 610
Wydobycie	251 268	163 806
Ciepło	154 594	184 647

Największe zadania inwestycyjne realizowane przez Grupę w roku obrotowym 2013 opisane zostały w punkcie 1.5.3. Sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej za rok 2013.

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych na dzień 31 grudnia 2013 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 51 677 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 56 550 tysięcy złotych). Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu.

Wartość bilansowa budynków i budowli użytkowanych na dzień 31 grudnia 2013 roku na mocy umów leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu wynosi 55 786 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2012 roku: 20 951 tysięcy złotych). Wzrost wynika z przejścia umowy leasingu finansowego przez jednostkę dominującą w związku z połączeniem z PKE Broker Sp. z o.o., o czym szerzej w nocie 32.2. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Na aktywach użytkowanych na mocy umów leasingowych oraz umów dzierżawy z opcją zakupu został ustanowiony zastaw pod zabezpieczenie związanych z nimi zobowiązań z tytułu leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu lub stanowią one własność leasingodawcy.

W roku 2013 Grupa dokonała kapitalizacji odsetek w wartości środków trwałych w budowie oraz aktywów niematerialnych nieoddanych do użytkowania w wysokości 73 138 tysięcy złotych (w roku 2012 – 77 559 tysięcy złotych).

Testy na utratę wartości

Uwzględniając przesłanki dotyczące utrzymywania się w ostatnim czasie wartości rynkowej aktywów netto Spółki na poziomie poniżej wartości bilansowej oraz ogólną sytuację na rynku energetycznym, na dzień 31 grudnia 2013 roku przeprowadzono testy na utratę wartości rzeczowych aktywów trwałych.

Przeprowadzone testy wymagały oszacowania wartości użytkowej jednostek generujących przepływy pieniężne, w oparciu o ich przyszłe przepływy pieniężne, które następnie przy zastosowaniu stopy dyskontowej zostały skorygowane do wartości bieżącej.

Test na utratę wartości rzeczowych składników aktywów trwałych został przeprowadzony na poziomie poszczególnych spółek, za wyjątkiem:

- TAURON Wytwarzanie S.A., gdzie identyfikacja ośrodków wypracowujących środki pieniężne („CGU”) dokonana została w oparciu o charakterystykę kosztową oraz analizę aktualnego sposobu kontraktowania i alokowania produkcji z poszczególnych jednostek wytwórczych. W efekcie tych działań test przeprowadzono dla CGU rozumianych jako jednostka lub grupa jednostek wytwórczych;
- TAURON Ekoenergia Sp. z o.o., gdzie test przeprowadzono osobno dla działalności związanej z wytwarzaniem energii elektrycznej w elektrowniach wodnych i w elektrowniach wiatrowych, oraz
- TAURON Ciepło S.A., gdzie oddzielono działalność związaną z wytwarzaniem ciepła i energii elektrycznej w elektrociepłowni zawodowej oraz w elektrociepłowni systemowej, a także związaną z wytwarzaniem, przesyłem i dystrybucją ciepła (dawne przedsiębiorstwa energetyki ciepłej).

Przyjęto następujące założenia do oszacowania wartości użytkowej rzeczowych aktywów trwałych:

- Przyjęta ścieżka ceny węgla energetycznego, pozostałych sortymentów węgla oraz paliw gazowych;
- Przyjęta ścieżka hurtowych cen energii elektrycznej na lata 2014–2023, uwzględniająca m.in. wpływ bilansu podaży i popytu energii elektrycznej na rynku, kosztów paliwa oraz kosztów zakupu uprawnień do emisji CO₂;

- Limity emisji dla produkcji energii elektrycznej zgodnie z publikacją Ministerstwa Gospodarki, skorygowane o poniesione nakłady inwestycyjne, a dla produkcji ciepła zgodnie z publikacjami Komisji Europejskiej;
- Wolumeny produkcji energii zielonej, czerwonej i żółtej wynikające ze zdolności wytwórczych wraz ze ścieżką cenową dla poszczególnych świadectw pochodzenia;
- Przychód regulowany przedsiębiorstw dystrybucyjnych zapewniający pokrycie uzasadnionych kosztów oraz osiągnięcie zwrotu z zaangażowanego kapitału na uzasadnionym poziomie. Poziom zwrotu uzależniony jest od tzw. Wartości Regulacyjnej Aktywów;
- Przyjęta ścieżka cen detalicznych energii elektrycznej na podstawie hurtowej ceny energii czarnej przy uwzględnieniu kosztu akcyzy, kosztu obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia oraz odpowiedniego poziomu marży;
- Wolumeny sprzedaży uwzględniające wzrost PKB oraz rosnącą konkurencję na rynku;
- Przychód taryfowy przedsiębiorstw ciepłowniczych zapewniający pokrycie uzasadnionych kosztów oraz osiągnięcie zwrotu z zaangażowanego kapitału na uzasadnionym poziomie;
- Utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym;
- Poziom średniego ważonego kosztu kapitału (WACC) przyjętego dla wyliczeń kształtujący się w okresie projekcji między 6,97% – 10,33% w ujęciu nominalnym przed opodatkowaniem.

Na podstawie wyników przeprowadzonych testów stwierdzono utratę wartości części jednostek wytwórczych w segmencie Wytwarzania. Przeważającą część tych jednostek stanowią bloki klasy 120, których łączna moc zainstalowana wynosi ok. 1 200 MWe. Wynik przeprowadzonych zgodnie z MSR 36 testów na utratę wartości wskazał na utratę bilansowej wartości rzeczowych aktywów trwałych w segmencie Wytwarzanie w wysokości 262 187 tysięcy złotych. Odpis aktualizujący obciążył koszt własny sprzedaży.

15. Wartość firmy

Na dzień przejścia nabyta wartość firmy jest alokowana do każdego z „CGU”, które mogą skorzystać z synergii połączenia. Za najniższy poziom w Grupie, do którego może zostać przypisana wartość firmy i na którym wartość firmy jest monitorowana na wewnętrzne potrzeby zarządcze Grupa uznała segment operacyjny określony zgodnie z MSSF 8 *Segmenty operacyjne*.

Wartość firmy w segmencie	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Wydobycie	13 973	13 973
Odnawialne źródła energii	51 902	51 902
Dystrybucja	25 602	25 602
Ciepło	155 580	155 580
Razem	247 057	247 057

Test na utratę wartości wartości firmy na dzień 31 grudnia 2013 roku przeprowadzono w odniesieniu do aktywów netto powiększonych o wartość firmy na poszczególnych segmentach działalności: Wydobycie, Odnawialne źródła energii, Dystrybucja oraz Ciepło.

Kluczowe założenia wpływające na oszacowanie wartości użytkowej testowanych segmentów to:

Wydobycie

- Przyjęta ścieżka ceny węgla energetycznego oraz pozostałych sortymentów węgla;
- Przyjęta ścieżka cen detalicznych energii elektrycznej na podstawie hurtowej ceny energii czarnej przy uwzględnieniu kosztu akcyzy, kosztu obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia oraz odpowiedniego poziomu marży;
- Utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym.

Odnawialne źródła energii

- Wolumeny produkcji zielonej energii elektrycznej wynikające ze zdolności wytwórczych wraz z przyjętą ścieżką cen energii elektrycznej na podstawie hurtowej ceny energii czarnej z roku poprzedniego, ceny certyfikatów na podstawie obecnych regulacji;
- Utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym.

Dystrybucja

- Przychód regulowany przedsiębiorstw dystrybucyjnych zapewniający pokrycie uzasadnionych kosztów oraz osiągnięcie zwrotu z zaangażowanego kapitału na uzasadnionym poziomie. Poziom zwrotu uzależniony jest od tzw. Wartości Regulacyjnej Aktywów;
- Utrzymanie zdolności dystrybucji energii elektrycznej przy wykorzystaniu istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym.

Ciepło

- Przychód taryfowy przedsiębiorstw ciepłowniczych zapewniający pokrycie uzasadnionych kosztów oraz osiągnięcie zwrotu z zaangażowanego kapitału na uzasadnionym poziomie;
- Wolumeny produkcji energii zielonej, czerwonej i żółtej wynikające ze zdolności wytwórczych wraz ze ścieżką cenową dla poszczególnych świadectw pochodzenia;
- Limity emisji dla produkcji energii elektrycznej zgodnie z publikacją Ministerstwa Gospodarki, skorygowane o poniesione nakłady inwestycyjne, a dla produkcji ciepła zgodnie z publikacjami Komisji Europejskiej;
- Utrzymanie zdolności wytwarzania, dystrybucji i sprzedaży ciepła przy wykorzystaniu istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym.

Założenia wykorzystano również do oszacowania wartości użytkowej pozostałych aktywów niematerialnych.

Test został przeprowadzony w oparciu o bieżącą wartość szacowanych przepływów pieniężnych z działalności. Wyliczeń dokonano na podstawie szczegółowych prognoz na okres od 2014 do 2023 roku oraz oszacowanej wartości rezydualnej. Podstawę do wyliczeń przepływów pieniężnych stanowi planowany wynik operacyjny (EBIT) w latach 2014–2023 oraz amortyzacja tego okresu. Wielkość EBIT-u wynika z planu długoterminowego spółek Grupy do roku 2023. Wykorzystanie prognoz dłuższych niż 5-letnie wynika w szczególności z długotrwałych procesów inwestycyjnych w branży energetycznej. Założenia makroekonomiczne i sektorowe przyjmowane do prognoz aktualizowane są tak często, jak występują obserwowane na rynku przesłanki do ich zmiany. Prognozy uwzględniają także znane na dzień przeprowadzenia testu zmiany w otoczeniu prawnym.

Stopa dyskontowa przyjęta do kalkulacji odzwierciedla średnioważony koszt kapitału (WACC) przy uwzględnieniu stopy wolnej od ryzyka odpowiadającej rentowności 10-letnich obligacji Skarbu Państwa (na poziomie 4,2%) oraz premii za ryzyko działalności właściwej dla branży energetycznej (5,0%). Stopa wzrostu zastosowana do ekstrapolacji prognoz przepływów pieniężnych wykraczających poza szczegółowy okres objęty planowaniem została przyjęta na poziomie 2,5% i odpowiada zakładanej długoterminowej stopie inflacji.

Przeprowadzone analizy wrażliwości wskazują, iż najbardziej istotnym czynnikiem wpływającym na szacunek wartości użytkowej ośrodków wypracowujących środki pieniężne są prognozowane hurtowe ceny energii elektrycznej oraz przyjęte stopy dyskontowe.

Na podstawie wyników przeprowadzonego testu nie stwierdzono konieczności dokonania odpisów wartości firmy na żadnym z CGU.

16. Długoterminowe aktywa niematerialne

Rok zakończony 31 grudnia 2013 roku

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Prawo użytkowania wieczystego gruntu	Oprogramowanie, koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Prawa majątkowe pochodzenia energii	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Inne aktywa niematerialne	Aktywa niematerialne nie oddane do użytkowania	Aktywa niematerialne razem
WARTOŚĆ BRUTTO								
Bilans otwarcia	3 898	812 667	345 194	–	95 874	91 351	39 048	1 388 032
Zakup bezpośredni	–	–	–	20 250	235 139	–	108 135	363 524
Rozliczenie aktywów nie oddanych do użytkowania	–	5 043	38 196	–	–	18 103	(61 342)	–
Sprzedaż	–	(2 286)	–	–	–	–	–	(2 286)
Likwidacja	–	(382)	(5 878)	–	–	(12)	–	(6 272)
Reklasyfikacja	–	–	–	–	(296 200)	–	–	(296 200)
Przekazanie do aktywów przeznaczonych do zbycia	–	(889)	–	–	–	–	–	(889)
Pozostałe zmiany	132	(3 441)	1 779	–	(285)	537	(1 200)	(2 478)
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	–	–	(55)	–	–	–	(8)	(63)
Bilans zamknięcia	4 030	810 712	379 236	20 250	34 528	109 979	84 633	1 443 368
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)								
Bilans otwarcia	(3 263)	(573)	(189 764)	–	–	(12 176)	–	(205 776)
Amortyzacja za okres	(155)	–	(57 711)	–	–	(11 329)	–	(69 195)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	(24)	(13 877)	(231)	–	–	–	–	(14 132)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	–	–	–	–	–	–	–	–
Sprzedaż	–	–	–	–	–	–	–	–
Likwidacja	–	–	5 539	–	–	5	–	5 544
Pozostałe zmiany	–	1	132	–	–	40	–	173
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	–	–	23	–	–	–	–	23
Bilans zamknięcia	(3 442)	(14 449)	(242 012)	–	–	(23 460)	–	(283 363)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	635	812 094	155 430	–	95 874	79 175	39 048	1 182 256
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	588	796 263	137 224	20 250	34 528	86 519	84 633	1 160 005

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku (dane przekształcone)

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Prawo użytkowania wieczystego gruntu	Oprogramowanie, koncesje, patenty, licencje i podobne wartości	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Inne aktywa niematerialne	Aktywa niematerialne nie oddane do użytkowania	Aktywa niematerialne razem
WARTOŚĆ BRUTTO							
Bilans otwarcia	4 389	–	275 852	97 495	85 475	13 831	477 042
Korekty BO	–	840 101	–	–	–	–	840 101
Bilans otwarcia po korektach	4 389	840 101	275 852	97 495	85 475	13 831	1 317 143
Zakup bezpośredni	–	–	658	–	27	109 909	110 594
Rozliczenie aktywów nie oddanych do użytkowania	–	4 711	73 217	–	8 468	(86 396)	–
Sprzedaż, zbycie	–	(1 325)	(833)	–	–	–	(2 158)
Likwidacja	(565)	(40)	(8 117)	–	(13)	–	(8 735)
Przekazanie do aktywów przeznaczonych do zbycia	–	(30 896)	–	–	–	–	(30 896)
Pozostałe zmiany	74	116	4 432	(1 621)	(2 606)	1 723	2 118
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	–	–	(15)	–	–	(19)	(34)
Bilans zamknięcia	3 898	812 667	345 194	95 874	91 351	39 048	1 388 032
SKUMULOWANA AMORTYZACJA (UMORZENIE)							
Bilans otwarcia	(3 482)	–	(142 744)	(15 166)	(2 363)	–	(163 755)
Korekty BO	–	(771)	–	–	–	–	(771)
Bilans otwarcia po korektach	(3 482)	(771)	(142 744)	(15 166)	(2 363)	–	(164 526)
Amortyzacja za okres	(289)	–	(51 413)	–	(10 848)	–	(62 550)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	–	(13 010)	–	–	–	–	(13 010)
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	–	199	–	15 166	–	–	15 365
Sprzedaż, zbycie	–	1	833	–	–	–	834
Likwidacja	565	–	4 310	–	8	–	4 883
Przekazanie do aktywów przeznaczonych do zbycia	–	13 010	–	–	–	–	13 010
Pozostałe zmiany	(57)	(2)	(752)	–	1 027	–	216
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	–	–	2	–	–	–	2
Bilans zamknięcia	(3 263)	(573)	(189 764)	–	(12 176)	–	(205 776)
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	907	839 330	133 108	82 329	83 112	13 831	1 152 617
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	635	812 094	155 430	95 874	79 175	39 048	1 182 256

Testy na utratę wartości

Uwzględniając przesłanki dotyczące utrzymywania się wartości rynkowej aktywów netto Spółki na poziomie poniżej wartości bilansowej oraz prognozowanego spowolnienia gospodarczego, na dzień 31 grudnia 2013 roku przeprowadzono testy na utratę wartości aktywów niematerialnych.

Wartość użytkową aktywów niematerialnych oszacowano przy wykorzystaniu założeń przyjętych do testów wartości firmy, opisanych w nocie 15.

Na podstawie wyników przeprowadzonego testu stwierdzono konieczność dokonania odpisów aktualizujących w segmencie Wytwarzanie w kwocie 13 436 tysięcy złotych, głównie na prawo wieczystego użytkowania gruntów.

17. Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach

Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.

Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. jest spółką celową utworzoną w 2010 roku z inicjatywy TAURON Polska Energia S.A. oraz PGNiG S.A.

Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. jako wspólne przedsięwzięcie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym została ujęta metodą praw własności. TAURON Polska Energia S.A. posiada pośredni udział w kapitale spółki w wysokości 49,89% i w organie stanowiącym na poziomie 49,90% wykonywany poprzez TAURON Wytwarzanie S.A.

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku wystąpiły następujące zmiany w zakresie zawartych w dniu 20 czerwca 2012 roku pomiędzy PGNiG S.A., TAURON Polska Energia S.A. oraz Elektrociepłownią Stalowa Wola S.A. dwóch umów pożyczki, których celem było spełnienie warunków koniecznych do udzielenia finansowania Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. przez Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Europejski Bank Inwestycyjny:

- Spółka przekazała środki z tytułu pożyczki podporządkowanej w łącznej kwocie 62 000 tysięcy złotych, przez co na dzień bilansowy łączna wartość przekazanych środków z tytułu tej pożyczki osiągnęła zgodnie z postanowieniami umownymi maksymalną możliwą wartość i wynosiła 177 000 tysięcy złotych. Spółka naliczyła odsetki należne z tytułu pożyczki w kwocie 12 310 tysięcy złotych. Całkowita spłata pożyczki wraz z odsetkami ma nastąpić nie później niż do końca 2032 roku;
- Spółka przekazała środki z tytułu pożyczki VAT w łącznej kwocie 46 800 tysięcy złotych. Do dnia bilansowego Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. spłaciła całość środków z tytułu otrzymanej pożyczki.

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa zaprezentowała przychody z tytułu odsetek od udzielonych pożyczek Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. jedynie w stopniu odzwierciedlającym udziały niepowiązanych inwestorów we wspólnym przedsięwzięciu.

Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o.

W dniu 5 września 2012 roku spółka zależna TAURON Wytwarzanie S.A. i KGHM Polska Miedź S.A. zawiązały spółkę celową pod nazwą Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie Koźlu. Spółka ta została powołana w celu kompleksowej realizacji inwestycji, która obejmować będzie przygotowanie, budowę oraz eksploatację bloku gazowo-parowego o mocy ok. 850 MWe na terenie TAURON Wytwarzanie S.A. – Oddział Elektrownia Blachownia.

TAURON Wytwarzanie S.A. i KGHM Polska Miedź S.A. objęły po 50% udziałów w kapitale zakładowym Elektrowni Blachownia Nowa Sp. z o.o., który w dniu zawiązania spółki wyniósł 65 152 tysiące złotych. Udziały w spółce są równe i niepodzielne.

Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o. jako wspólne przedsięwzięcie w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym została ujęta metodą praw własności. TAURON Polska Energia S.A. posiada pośredni udział w kapitale spółki w wysokości 49,89% i w organie stanowiącym na poziomie 49,90% wykonywany poprzez TAURON Wytwarzanie S.A.

W dniu 30 grudnia 2013 roku TAURON Polska Energia S.A., KGHM Polska Miedź S.A. oraz TAURON Wytwarzanie S.A. podpisały porozumienie, na mocy którego postanowiono o czasowym zawieszeniu realizacji projektu budowy bloku gazowo-parowego w spółce Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o. Przyczyną zawieszenia jest bieżąca sytuacja na rynku energii elektrycznej i gazu skutkująca wzrostem ryzyka inwestycyjnego i powstała w związku z tym potrzeba weryfikacji i optymalizacji projektu. Strony zobowiązały się do zapewnienia dalszego funkcjonowania spółki Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o. o., zabezpieczenia dotychczasowych rezultatów projektu, w szczególności zapewnienia aktualności posiadanej dokumentacji oraz ciągłego monitorowania rynku energii i otoczenia regulacyjnego, pod kątem możliwie szybkiego wznowienia realizacji projektu. Strony porozumienia postanowiły, że decyzja o wznowieniu realizacji projektu zapadnie w drodze odrębnego porozumienia, które zgodnie z przewidywaniami stron powinno zostać podpisane do dnia 31 grudnia 2016 roku.

Inwestycje we wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku prezentuje poniższa nota:

	Stan na 31 grudnia 2013	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.	Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o.
Aktywa trwałe (długoterminowe)	756 165	728 455	27 710
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	46 212	9 588	36 624
Zobowiązania długoterminowe (-)	(697 185)	(697 185)	-
Zobowiązania krótkoterminowe (-)	(3 267)	(3 203)	(64)
Razem aktywa netto	101 925	37 655	64 270
Udział w aktywach netto	50 850	18 786	32 064
Eliminacja transakcji ze spółkami Grupy	(6 452)	(6 452)	-
Udziały i akcje we wspólnym przedsięwzięciu	44 398	12 334	32 064
Udział w przychodach wspólnego przedsięwzięcia	650	110	540
Udział w zysku (stracie) wspólnego przedsięwzięcia	(2 709)	(2 383)	(326)

Inwestycje we wspólne przedsięwzięcia wyceniane metodą praw własności według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 roku prezentuje poniższa nota:

	Stan na 31 grudnia 2012	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A.	Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o.
Aktywa trwałe (długoterminowe)	354 710	326 993	27 717
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)	55 255	16 473	38 782
Zobowiązania długoterminowe (-)	(236 147)	(236 147)	-
Zobowiązania krótkoterminowe (-)	(66 400)	(64 862)	(1 538)
Razem aktywa netto	107 418	42 457	64 961
Udział w aktywach netto	53 559	21 169	32 390
Eliminacja transakcji ze spółkami Grupy	(1 573)	(1 573)	-
Udziały i akcje we wspólnym przedsięwzięciu	51 986	19 596	32 390
Udział w przychodach wspólnego przedsięwzięcia	447	171	276
Udział w zysku (stracie) wspólnego przedsięwzięcia	(1 734)	(1 548)	(186)

18. Pozostałe aktywa finansowe

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Udziały i akcje	125 303	153 167
Zaliczka na nabycie akcji	232 500	-
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	1 890	1 425
Lokaty i depozyty	30 831	26 219
Pożyczki udzielone	189 310	117 813
Pozostałe należności długoterminowe	20 747	9 388
Pozostałe	2 463	2 854
Razem	603 044	310 866
Długoterminowe	587 166	305 444
Krótkoterminowe	15 878	5 422

Zaliczka na nabycie akcji obejmuje zaliczkę zapłaconą Kompanii Węglowej S.A. na nabycie akcji Południowego Koncernu Węglowego S.A. (obecnie TAURON Wydobywanie S.A.) w związku z podpisaną w dniu 10 grudnia 2013 roku umową sprzedaży akcji. Transakcja została sfinalizowana w styczniu 2014 roku, o czym szerzej w nocie 48 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Wzrost pozycji pożyczki udzielone związany jest ze wzrostem salda pożyczek udzielonych przez jednostkę dominującą spółce Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A., których saldo na dzień bilansowy wynosi 189 310 tysięcy złotych, co zostało szerzej opisane w nocie 17 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

19. Pozostałe aktywa niefinansowe długoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Zaliczki na środki trwałe w budowie oraz aktywa niematerialne	109 818	205 864
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe	46 322	30 089
Koszty przygotowania produkcji w kopalniach węgla kamiennego	198 564	123 756
Razem	354 704	359 709

Spadek stanu zaliczek na środki trwałe w budowie oraz aktywa niematerialne wynika w głównej mierze z rozliczenia przez spółki BELS INVESTMENT Sp. z o.o. oraz MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o. zaliczek w łącznej kwocie 199 532 tysiące złotych, co ma związek z oddaniem do użytkowania farm wiatrowych Wicko i Marszewo.

20. Krótkoterminowe aktywa niematerialne

Rok zakończony 31 grudnia 2013 roku

	Świadectwa pochodzenia energii	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Krótkoterminowe aktywa niematerialne razem
WARTOŚĆ BRUTTO			
Bilans otwarcia	649 473	61 626	711 099
Zakup bezpośredni	613 145	173 566	786 711
Wytworzenie we własnym zakresie	168 419	–	168 419
Umorzenie	(888 413)	(70 269)	(958 682)
Sprzedaż	(8 354)	–	(8 354)
Reklasyfikacja	161 157	296 200	457 357
Bilans zamknięcia	695 427	461 123	1 156 550
ODPISY AKTUALIZUJĄCE			
Bilans otwarcia	–	–	–
Bilans zamknięcia	–	–	–
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	649 473	61 626	711 099
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	695 427	461 123	1 156 550

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku

	Świadectwa pochodzenia energii	Prawa do emisji gazów cieplarnianych	Krótkoterminowe aktywa niematerialne razem
WARTOŚĆ BRUTTO			
Bilans otwarcia	774 942	187 126	962 068
Zakup bezpośredni	817 189	94 102	911 291
Wytworzenie we własnym zakresie	116 632	–	116 632
Umorzenie	(1 058 226)	(221 208)	(1 279 434)
Pozostałe zmiany	(1 064)	1 606	542
Bilans zamknięcia	649 473	61 626	711 099
ODPISY AKTUALIZUJĄCE			
Bilans otwarcia	(91 114)	–	(91 114)
Zwiększenie odpisów aktualizujących	–	–	–
Zmniejszenie odpisów aktualizujących	91 114	–	91 114
Bilans zamknięcia	–	–	–
WARTOŚĆ NETTO NA POCZĄTEK OKRESU	683 828	187 126	870 954
WARTOŚĆ NETTO NA KONIEC OKRESU	649 473	61 626	711 099

21. Zapasy

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Koszt historyczny		
Materiały	337 940	394 098
Półprodukty i produkcja w toku	117 257	143 456
Produkty gotowe	18 509	35 773
Towary	1 479	3 300
Prawa majątkowe pochodzenia energii	84 800	222 534
Prawa do emisji zanieczyszczeń	–	2 434
Razem	559 985	801 595
Odpisy aktualizujące wartość		
Materiały	(4 829)	(2 970)
Produkty gotowe	(169)	–
Prawa majątkowe pochodzenia energii	(45 763)	(90 143)
Prawa do emisji zanieczyszczeń	–	(200)
Razem	(50 761)	(93 313)
Wartość netto możliwa do odzyskania		
Materiały	333 111	391 128
Półprodukty i produkcja w toku	117 257	143 456
Produkty gotowe	18 340	35 773
Towary	1 479	3 300
Prawa majątkowe pochodzenia energii	39 037	132 391
Prawa do emisji zanieczyszczeń	–	2 234
Razem	509 224	708 282
Zmiana stanu odpisów aktualizujących zapasy		
Bilans otwarcia	(93 313)	(5 629)
Utworzenie	(47 868)	(153 604)
Rozwiązanie	90 409	65 810
Wykorzystanie	11	110
Bilans zamknięcia	(50 761)	(93 313)

22. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku przedstawia poniższa tabela.

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Należności z tytułu dostaw i usług	1 862 717	2 199 094
Należności z tytułu sprzedaży środków trwałych i aktywów niematerialnych	8 355	733
Należności dochodzone na drodze sądowej	20 342	3 490
Pozostałe należności	243 227	833 378
Razem	2 134 641	3 036 695

Długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej prezentowane są w aktywach trwałych jako pozostałe aktywa finansowe, na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiły 20 747 tysięcy złotych, w tym długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług – 434 tysiące złotych i pozostałe należności długoterminowe – 20 313 tysięcy złotych.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności wynosiły 9 388 tysięcy złotych, w tym długoterminowe należności z tytułu dostaw i usług – 483 tysiące złotych i pozostałe należności długoterminowe – 8 905 tysięcy złotych (nota 18 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego).

Spadek pozostałych należności krótkoterminowych z 833 378 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2012 roku do 243 227 tysięcy złotych na dzień 31 grudnia 2013 roku wynika z otrzymania w 2013 roku należności z tytułu rekompensaty za rozwiązanie kontraktów długoterminowych (KDT), która na dzień 31 grudnia 2012 roku wynosiła 534 207 tysięcy złotych. Rok 2012 był ostatnim rokiem uczestnictwa Grupy w programie KDT, a w roku 2013 nastąpiło ostateczne rozliczenie wszelkich należności z tego tytułu.

23. Pozostałe aktywa niefinansowe krótkoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Koszty rozliczane w czasie, w tym:	108 103	71 728
Ubezpieczenia majątkowe i deliktowe	15 962	26 781
Usługi informatyczne, telekomunikacyjne i pocztowe	18 605	8 331
Koszty przygotowania produkcji w kopalniach węgla kamiennego	38 847	21 555
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	34 689	15 061
Pozostałe aktywa niefinansowe krótkoterminowe, w tym:	162 326	200 643
Zaliczka na aktywa niematerialne	40 475	–
Należności z tytułu podatku VAT	55 883	160 494
Należności z tytułu akcyzy	55 534	22 637
Pozostałe należności z tytułu podatków	104	8 022
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFSS	2 822	3 714
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	7 508	5 776
Razem	270 429	272 371

Spadek należności z tytułu VAT ma związek z nadpłatą podatku VAT występującą na dzień 31 grudnia 2012 roku a wynikającą w głównej mierze z powstaniem prawa do odliczenia podatku naliczonego od dokonanych w 2012 roku zakupów inwestycyjnych przez spółki zależne BELS INVESTMENT Sp. z o.o. i MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o. oraz zakupów aktywów niematerialnych w postaci licencji i oprogramowania oraz praw majątkowych pochodzenia energii elektrycznej przez jednostkę dominującą.

Wzrost zaliczek na aktywa niematerialne związany jest z przekazaniem przez spółkę zależną TAURON Ciepło S.A. zaliczki na zakup 2 225 tysięcy uprawnień do emisji CO₂ od Arcelor Mittal Poland S.A.

24. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, najczęściej od jednego dnia do jednego miesiąca, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Środki pieniężne w banku i w kasie	153 103	326 801
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	482 206	703 605
Inne	1 600	523
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym:	636 909	1 030 929
środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania	121 129	290 063
Kredyt w rachunku bieżącym	(93 645)	(129 566)
Różnice kursowe i pozostałe różnice	(2 116)	(9 709)
Razem saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów wykazanych w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	541 148	891 654

Różnica pomiędzy stanem środków pieniężnych wykazywanym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej a stanem wykazywanym w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych wynika głównie z kwoty kredytów w rachunkach bieżących oraz różnic kursowych z wyceny środków pieniężnych na rachunkach walutowych.

Spadek salda kredytu w rachunku bieżącym związany jest w głównej mierze ze zmniejszeniem przez Spółkę finansowania zewnętrznego w ramach umowy cash pool o kwotę 41 051 tysięcy złotych.

Stan środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania stanowią w głównej mierze: saldo środków pieniężnych na rachunku rozliczeniowym do obsługi obrotu energią elektryczną na Towarowej Giełdzie Energii S.A. w kwocie 68 084 tysiące złotych posiadanych przez jednostkę dominującą oraz salda środków pieniężnych na rachunkach wadliwych i kaucji w łącznej kwocie 38 000 tysięcy złotych.

25. Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Elektrownia Halemba w Rudzie Śląskiej	17 973	17 628
Ośrodki wypoczynkowo-szkoleniowe	6 929	6 929
Ciepłownia Zawodzie w Częstochowie	2 709	2 709
Nieruchomości gruntowe, prawo wieczystego użytkowania gruntów oraz budynki i budowle	4 860	8 949
Pozostałe	570	-
Razem aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, w tym:	33 041	36 215
Aktywa niematerialne	19 440	18 808
Rzeczowe aktywa trwałe	13 601	17 407

Decyzja o sprzedaży całości majątku Elektrowni Halemba w Rudzie Śląskiej została podjęta w 2012 roku w związku z zaprzestaniem produkcji w elektrowni. W zakresie sprzedaży aktywów Elektrowni Halemba został przeprowadzony przetarg. Na podstawie otrzymanych ofert dokonano wyboru nabywcy. Obecnie trwają prace związane z uzyskaniem gwarancji finansowych i decyzji o przeniesieniu zobowiązań środowiskowych na nabywcę aktywów byłej Elektrowni Halemba. Grupa przewiduje, że zakończą się one w pierwszym półroczu 2014 roku.

W roku 2013 sprzedana została nieruchomość gruntowa zabudowana budynkiem biurowo administracyjnym w Dąbrowie Górniczej o wartości bilansowej na dzień 31 grudnia 2012 roku 5 172 tysiące złotych.

26. Prawa do emisji dwutlenku węgla

W dniu 1 stycznia 2013 roku rozpoczął się w Unii Europejskiej trzeci okres rozliczeniowy europejskiego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (EU ETS).

W pierwszej i drugiej fazie rozliczeniowej przydział uprawnień oparty był o indywidualne krajowe plany alokacji – w Polsce o krajowy plan rozdziału uprawnień do emisji dwutlenku węgla, sporządzane w oparciu o kryteria ogólne, ustalone przez Komisję Europejską.

W trzecim okresie rozliczeniowym założeniem jest stworzenie jednej puli uprawnień do emisji w całej UE, która do 2020 roku będzie malała o 1,74% rocznie. Zgodnie z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/29/WE z dnia 23 kwietnia 2009 roku zmieniającą dyrektywę 2003/87/WE w celu usprawnienia i rozszerzenia wspólnotowego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych, podstawową formą pozyskiwania uprawnień EUA, w odróżnieniu od dotychczasowych zasad funkcjonowania systemu EU ETS, stały się aukcje uprawnień. Poszczególne państwa członkowskie UE sprzedadzą za pośrednictwem aukcji ponad 40% przyznanej im puli uprawnień w okresie 2013–2020. Reszta uprawnień zostanie rozdzielona bezpłatnie pomiędzy: energochłonne sektory przemysłu (narażone na zjawisko tzw. ucieczki emisji), pozostałe sektory przemysłu (wg zasady stopniowego odchodzenia od przydziałów bezpłatnych) – na mocy art. 10a Dyrektywy, a także sektor elektroenergetyki w niektórych państwach członkowskich, w tym w Polsce, kwalifikujący się do objęcia tzw. derogacjami na mocy art. 10c. („uprawnienia derogacyjne”). Podstawą przydziału uprawnień derogacyjnych w latach 2013–2020 są poniesione koszty inwestycji, które są warunkiem koniecznym do uzyskania uprawnień.

Grupa TAURON złożyła wnioski o przyznanie uprawnień bezpłatnych na mocy art. 10a oraz uprawnień derogacyjnych, niemniej do 31 grudnia 2013 roku nie zostały one przydzielone. Z tego względu nie zostały uwzględnione w kalkulacji wysokości rezerwy na poczet umorzenia z tytułu emisji dwutlenku węgla. Zgodnie ze złożonymi wnioskami Grupa ubiega się o przydział 1 275 401 uprawnień z tytułu produkcji ciepła oraz 11 925 960 uprawnień na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej.

Uprawnienia do emisji, pozostałe z poprzedniego okresu rozliczeniowego przypadającego na lata 2008–2012, znajdujące się na rachunkach poszczególnych instalacji spółek, Grupa przeznacza do umorzenia w kolejnym okresie rozliczeniowym.

Bilans praw do emisji dwutlenku węgla w latach zakończonych 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku

Bilans uprawnień do emisji CO ₂	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Uprawnienia na rejestrze na początek roku	25 646 311	26 250 837
Uprawnienia umorzone (emisja poprzedniego roku):		
w segmencie Wytwarzanie	(17 850 011)	(21 334 068)
w segmencie Ciepło	(3 977 648)	(3 278 177)
Przydział nieodpłatnych uprawnień	–	23 958 403
Uprawnienia nabyte na rynku wtórnym	45 991 345	10 103 316
Uprawnienia sprzedane na rynek wtórny	(26 243 198)	(10 054 000)
Uprawnienia na rejestrze na koniec roku	23 566 799	25 646 311
Uprawnienia przeznaczone do umorzenia za dany rok:		
w segmencie Wytwarzanie	(21 667 930)	
w segmencie Ciepło	(17 843 151)	
	(3 824 779)	

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa ogółem posiadała 23 566 799 jednostek na rachunkach w Krajowym Rejestrze Uprawnień, z czego 21 667 930 przeznaczają się na umorzenie wynikające z emisji w 2013 roku. Wartość rezerwy z tego tytułu została oszacowana na 461 123 tysiące złotych.

W celu integracji zarządzania handlem uprawnieniami do emisji CO₂, na mocy decyzji Wojewody Śląskiego IF/VI/66192/1/10 z dnia 21 grudnia 2010 roku została powołana Grupa Instalacji, która jest wynikiem dążenia Grupy TAURON do osiągnięcia najlepszych efektów biznesowych, gwarantujących dalszy rozwój Grupy na rynku CO₂.

Od stycznia 2011 roku TAURON Polska Energia S.A. świadczy usługi zarządzania portfelem uprawnień spółek Grupy, funkcjonujących jako Grupa Instalacji, a w skład której wchodzi TAURON Wytwarzanie S.A. oraz TAURON Ciepło S.A.

W kompetencjach Spółki leży działalność związana z obrotem oraz umarzeniem uprawnień na rzecz Grupy, a do obowiązków spółek z Grupy Instalacji należy ustalenie wielkości emisji z instalacji i sprawozdanie jej do właściwych organów oraz poddawanie weryfikacji sporządzonego rocznego raportu emisyjnego, dokonywanej przez uprawnionego niezależnego weryfikatora.

W nowym Okresie rozliczeniowym, obejmującym lata 2013–2020, w którym przestała funkcjonować formalna (ustawowa) Grupa Instalacji, zarządzanie uprawnieniami do emisji CO₂ wsparte zostało nowymi regulacjami umownymi, w ramach których Spółce został przypisany analogiczny, jak poprzednio zakres kompetencji.

27. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały

27.1. Kapitał podstawowy

Kapitał podstawowy na dzień 31 grudnia 2013 roku

Seria/ emisja	Rodzaj akcji	Liczba akcji	Wartość nominalna akcji (w złotych)	Wartość serii/emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału
AA	na okaziciela	1 589 438 762	5	7 947 194	gotówka/aport
BB	imiennie	163 110 632	5	815 553	aport
Razem		1 752 549 394		8 762 747	

Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość kapitału podstawowego, liczba akcji oraz wartość nominalna akcji nie uległy zmianie od dnia 31 grudnia 2012 roku.

Struktura akcjonariatu na dzień 31 grudnia 2013 roku (wg najlepszej wiedzy Spółki)

Akcjonariusz	Liczba akcji	Wartość akcji	Udział w kapitale podstawowym (%)	Udział w liczbie głosów (%)
Skarb Państwa	526 848 384	2 634 242	30,06%	30,06%
KGHM Polska Miedź S.A.	182 110 566	910 553	10,39%	10,39%
ING Otwarty Fundusz Emerytalny	88 742 929	443 715	5,06%	5,06%
Pozostali akcjonariusze	954 847 515	4 774 237	54,49%	54,49%
Razem	1 752 549 394	8 762 747	100,00%	100,00%

27.2. Prawa akcjonariuszy

Uprawnienia Skarbu Państwa

W dniu 18 sierpnia 2005 roku weszła w życie ustawa z dnia 3 czerwca 2005 roku o szczególnych uprawnieniach Skarbu Państwa oraz ich wykonywaniu w spółkach kapitałowych o istotnym znaczeniu dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa publicznego (Dz. U. Nr 132, poz. 1108). TAURON Polska Energia S.A. podlega przepisom tej ustawy na podstawie wydanych przepisów wykonawczych. Zdaniem Zarządu Spółka funkcjonuje zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie został wyznaczony obserwator.

27.3. Kapitał zapasowy

W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku nastąpił wzrost kapitału zapasowego o kwotę 1 084 678 tysięcy złotych, co wynika z podjętej w dniu 16 maja 2013 roku przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy jednostki dominującej uchwały o podziale wyniku finansowego netto za rok obrotowy 2012.

27.4. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

W zakresie kwoty zysków zatrzymanych/niepokrytych strat podziałowi podlega kwota 1 691 667 tysięcy złotych stanowiąca niepodzielony do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego wynik Spółki za rok 2013 i lata ubiegłe, co zostało szerzej opisane w nocie 29.3 jednostkowego sprawozdania finansowego Spółki za rok 2013.

Podziałowi nie podlegają kwoty wyniku z lat ubiegłych powstałe w wyniku rozliczenia połączenia z jednostkami zależnymi, jak również zyski i straty aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia ujmowane poprzez pozostałe całkowite dochody.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji nie istnieją inne ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

27.5. Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Na początek okresu	(153 703)	-
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających	30 904	(190 666)
Zmiana wyceny instrumentów zabezpieczających odniesiona do wyniku finansowego okresu	2 493	910
Podatek odroczony	(6 345)	36 053
Na koniec okresu	(126 651)	(153 703)

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających wynika z wyceny instrumentów Interest Rate Swap (IRS) zabezpieczających ryzyko stopy procentowej z tytułu wyemitowanych obligacji. Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa posiadała transakcje zabezpieczające objęte polityką zarządzania ryzykiem specyficznym w obszarze finansowym. Zgodnie z decyzją Komitetu Zarządzania Ryzykiem Finansowym z dnia 30 stycznia 2012 roku jednostka dominująca zabezpieczyła w marcu 2012 roku ryzyko stopy procentowej z tytułu wyemitowanych obligacji w ramach Programu Emisji Obligacji poprzez zawarcie transakcji zabezpieczającej Swap procentowy (IRS) na okres pięciu lat. Zawarcie transakcji podyktowane było zmiennością oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu płatności odsetkowych wynikających z wyemitowania obligacji w PLN o zmiennym oprocentowaniu opartych na stopie referencyjnej WIBOR dla okresu sześciomiesięcznego (WIBOR 6M). Spółka zabezpieczyła 80% przepływów.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku w kapitale z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających Spółka rozpoznała kwotę (126 651) tysięcy złotych. Kwota ta stanowi zobowiązanie z tytułu wyceny instrumentów IRS na dzień bilansowy w kwocie 159 762 tysiące złotych, skorygowane o część wyceny dotyczącą naliczonych na dzień bilansowy odsetek z tytułu obligacji, z uwzględnieniem podatku odroczonego.

Wynik bieżącego okresu został obciążony kwotą 50 845 tysięcy złotych, z czego kwota 48 352 tysiące złotych stanowi zapłaconą kwotę zrealizowanego zabezpieczenia dotyczącą zakończonych okresów odsetkowych, natomiast kwota 2 493 tysiące złotych stanowi zmianę wyceny instrumentów dotyczącą naliczonych na dzień bilansowy odsetek z tytułu obligacji. W sprawozdaniu z całkowitych dochodów powyższe koszty z tytułu transakcji zabezpieczających IRS powiększyły koszty finansowe wynikające z odsetek od wyemitowanych obligacji.

27.6. Udziały niekontrolujące

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)
Na początek okresu	493 339	454 897
Zmiana polityki rachunkowości	–	306
Na początek okresu (dane przekształcone)	493 339	455 203
Dywidendy wypłacone przez jednostki zależne	(8 328)	(16 870)
Udział w zyskach/(stratach) aktuarialnych dotyczących rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	2 683	(14 819)
Nabycie udziałów niekontrolujących przez Grupę Kapitałową	(55 772)	(1 420)
Odkup udziałów niekontrolujących	(2 083)	(6 510)
Udział w wyniku jednostek zależnych	38 167	74 407
Zmiana udziałów niekontrolujących w wyniku połączeń	(1 672)	3 348
Na koniec okresu	466 334	493 339

28. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk na jedną akcję (w złotych)	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)
Podstawowy i rozwodniony z zysku za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,75	0,84
Podstawowy i rozwodniony z zysku z działalności kontynuowanej za rok obrotowy przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej	0,75	0,84

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję zaprezentowanego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów.

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)
Zysk netto za rok obrotowy przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	1 308 318	1 476 392
Zysk netto z działalności kontynuowanej za rok obrotowy przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	1 308 318	1 476 392
Liczba akcji zwykłych	1 752 549 394	1 752 549 394

29. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do zapłaty

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Dywidendy wypłacone w okresie		
Dywidendy wypłacone z zysku w roku przez jednostki zależne	(8 047)	(16 434)
Dywidendy końcowe wypłacone z zysku w roku przez jednostkę dominującą	(350 510)	(543 290)
Dywidenda wypłacona łącznie	(358 557)	(559 724)

Do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, nie została podjęta decyzja odnośnie propozycji wypłaty dywidendy z zysku roku 2013 przez jednostkę dominującą.

Ograniczenia w wypłacie dywidendy zostały opisane w nocie 27.4. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W dniu 16 maja 2013 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o przeznaczeniu na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki kwoty 350 510 tysięcy złotych, co daje 0,20 zł na jedną akcję. Dywidenda została wypłacona z wypracowanego przez Spółkę w 2012 roku zysku netto, który wyniósł 1 435 188 tysięcy złotych. Dzień dywidendy został ustalony na dzień 3 czerwca 2013 roku, a dzień wypłaty dywidendy na dzień 18 czerwca 2013 roku. Do dnia bilansowego całość zobowiązania z tytułu dywidendy została spłacona.

W dniu 24 kwietnia 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o przeznaczeniu na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy Spółki kwoty 543 290 tysięcy złotych, co daje 0,31 zł na jedną akcję.

Dywidenda została wypłacona z wypracowanego przez Spółkę w 2011 roku zysku netto, który wyniósł 1 083 429 tysięcy złotych. Dzień dywidendy został ustalony na dzień 2 lipca 2012 roku, a dzień wypłaty dywidendy na dzień 20 lipca 2012 roku.

Wartość dywidendy na jedną akcję wypłaconej przez jednostkę dominującą za poszczególne lata przedstawiała się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Wypłacona dywidenda na akcję (w złotych)	0,20	0,31

30. Połączenia jednostek i nabycie udziałów niekontrolujących

Podział spółki TAURON Wytwarzanie S.A.

W dniu 2 stycznia 2013 roku został zarejestrowany w Krajowym Rejestrze Sądowym podział spółki TAURON Wytwarzanie S.A. przez wydzielenie w trybie art. 529 § 1 pkt 4 Kodeksu Spółek Handlowych, który polegał na przeniesieniu wydzielonych składników majątku, tj. zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci oddziału EC Katowice, na spółkę TAURON Ciepło S.A.

W związku z podziałem, w spółce TAURON Wytwarzanie S.A. został obniżony kapitał zakładowy z kwoty 1 658 793 tysiące złotych do kwoty 1 554 189 tysięcy złotych, natomiast w spółce TAURON Ciepło S.A. został podwyższony kapitał zakładowy z kwoty 865 937 tysięcy złotych do kwoty 1 238 077 tysięcy złotych.

W wyniku podziału zmniejszył się udział TAURON Polska Energia S.A. w spółce TAURON Wytwarzanie S.A. do 99,70% (w kapitale zakładowym) i 99,77% (w głosach na Walnym Zgromadzeniu), natomiast wzrósł udział TAURON Polska Energia S.A. w spółce TAURON Ciepło S.A. do 91,79% (w kapitale zakładowym) i 92,41% (w głosach na Walnym Zgromadzeniu).

W konsekwencji podziału spółki nastąpił spadek udziałów niekontrolujących o 1 672 tysiące złotych i jednoczesny wzrost zysków zatrzymanych o tę samą kwotę.

Połączenie spółki TAURON Polska Energia S.A. ze spółką PKE Broker Sp. z o.o.

W dniu 2 grudnia 2013 roku Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu do rejestru przedsiębiorców KRS połączenia TAURON Polska Energia S.A. (spółka przejmująca) ze spółką PKE Broker Sp. z o.o. (spółka przejmowana). Połączenie nastąpiło w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych, tj. poprzez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na spółkę przejmującą. Ze względu na fakt, iż spółka przejmująca posiadała 100% udział w kapitale zakładowym spółki przejmowanej połączenie odbyło się na podstawie art. 515 § 1 Kodeksu Spółek Handlowych bez podwyższenia kapitału zakładowego spółki przejmowanej oraz na podstawie art. 516 § 6 KSH w tzw. trybie uproszczonym, bez poddawania Planu Połączenia badaniu biegłego rewidenta.

Połączenie spółki TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. ze spółką TAURON Obsługa Klienta GZE Sp. z o.o.

W dniu 31 stycznia 2013 roku nastąpiła rejestracja połączenia spółek TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu (spółka przejmująca) i TAURON Obsługa Klienta GZE Sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach (spółka przejmowana).

W związku z połączeniem nastąpiło podwyższenie kapitału zakładowego spółki TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o. z kwoty 2 718 tysięcy złotych do kwoty 4 920 tysięcy złotych, tj. o kwotę 2 202 tysiące złotych. W konsekwencji na dzień 31 grudnia 2013 roku TAURON Polska Energia S.A. posiada jedynie udziały w przejmującej jednostce – TAURON Obsługa Klienta Sp. z o.o.

Połączenie TAURON Serwis GZE Sp. z o.o. oraz Przedsiębiorstwa Usług Elektroenergetycznych S.A.

W dniu 2 kwietnia 2013 roku zostało zarejestrowane połączenie spółek TAURON Serwis GZE Sp. z o.o. (spółka przejmowana) oraz Przedsiębiorstwo Usług Elektroenergetycznych S.A. (spółka przejmująca) oraz jednocześnie zmianie uległa firma spółki przejmującej na TAURON Dystrybucja Serwis S.A. Połączenie nastąpiło w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu Spółek Handlowych w drodze przeniesienia całego majątku spółki przejmowanej na przejmującą.

Odkup udziałów niekontrolujących

W wyniku kontynuowanych w Grupie TAURON procesów przymusowego odkupu akcji własnych w celu ich umorzenia w spółce TAURON Wytwarzanie S.A. i TAURON Dystrybucja S.A. wartość udziałów niekontrolujących uległa zmniejszeniu o 2 083 tysiące złotych, natomiast zyski zatrzymane zostały zwiększone o 71 tysięcy złotych.

Nabycie udziałów niekontrolujących

W dniu 20 grudnia 2013 roku jednostka dominująca na podstawie umowy zawartej z Gminą Dąbrowa Górnicza stała się właścicielem 5 327 271 290 akcji spółki zależnej TAURON Ciepło S.A. z siedzibą w Katowicach, stanowiących ok. 4,3% udziału w kapitale zakładowym nabywanej spółki za kwotę 35 000 tysięcy złotych. W wyniku powyższej transakcji wartość udziałów niekontrolujących uległa zmniejszeniu o 55 772 tysiące złotych, natomiast zyski zatrzymane zostały zwiększone o 20 772 tysiące złotych.

31. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Kredyty i pożyczki	1 484 643	1 208 038
Wyemitowane obligacje	4 300 522	4 301 834
Razem	5 785 165	5 509 872
Krótkoterminowe	284 633	286 990
Długoterminowe	5 500 532	5 222 882

31.1. Kredyty i pożyczki

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku przedstawiają poniższe tabele.

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku

Waluta kredytu	Stopa oprocentowania	Wartość kredytów, pożyczek na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie (od dnia bilansowego):					
		w walucie	w złotych	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
PLN	zmienna	183 124	183 124	103 249	24 622	7 763	7 532	14 642	25 316
	stała	1 286 650	1 286 650	–	132 831	132 724	132 724	265 448	622 923
Razem PLN		1 469 774	1 469 774	103 249	157 453	140 487	140 256	280 090	648 239
EUR	zmienna	636	2 639	725	1 914	–	–	–	–
	stała	1 216	5 043	5 043	–	–	–	–	–
Razem EUR		1 852	7 682	5 768	1 914	–	–	–	–
Razem			1 477 456	109 017	159 367	140 487	140 256	280 090	648 239
Odsetki zwiększające wartość bilansową			7 187						
Razem kredyty i pożyczki			1 484 643						

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku

Waluta kredytu	Stopa oprocentowania	Wartość kredytów, pożyczek na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie (od dnia bilansowego):					
		w walucie	w złotych	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
PLN	zmienna	282 840	282 840	148 359	47 348	32 738	6 236	13 576	34 583
	stała	917 765	917 765	340	72 439	93 192	93 192	186 382	472 220
Razem PLN		1 200 605	1 200 605	148 699	119 787	125 930	99 428	199 958	506 803
EUR	zmienna	1 231	5 032	629	1 887	2 516	–	–	–
	stała	–	–	–	–	–	–	–	–
Razem EUR		1 231	5 032	629	1 887	2 516	–	–	–
Razem			1 205 637	149 328	121 674	128 446	99 428	199 958	506 803
Odsetki zwiększające wartość bilansową			2 401						
Razem kredyty i pożyczki			1 208 038						

Zmianę stanu kredytów i pożyczek bez odsetek zwiększających wartość bilansową w roku zakończonym 31 grudnia 2013 roku oraz w roku zakończonym 31 grudnia 2012 roku przedstawia poniższa tabela.

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Bilans otwarcia	1 205 637	318 354
Zmiana stanu kredytów w rachunku bieżącym	(35 921)	129 566
Zmiana stanu kredytów i pożyczek (bez kredytów w rachunku bieżącym):	307 740	757 717
Zaciągnięcie	452 325	1 005 000
Spłata	(141 226)	(257 210)
Zmiana wyceny	(3 359)	9 927
Bilans zamknięcia	1 477 456	1 205 637

Zobowiązania Grupy z tytułu otrzymanych pożyczek i kredytów na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiły 1 484 643 tysiące złotych i dotyczyły głównie:

- kredytów otrzymanych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego w wysokości 1 293 749 tysięcy złotych, w tym naliczone odsetki 7 098 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2012 roku – 910 394 tysiące złotych). W roku 2013 Spółka otrzymała kolejne transze kredytów z Europejskiego Banku Inwestycyjnego w ramach umowy kredytu podpisanej w dniu 3 lipca 2012 roku: w dniu 25 stycznia 2013 roku – 200 000 tysięcy złotych oraz w dniu 22 lutego 2013 roku – 250 000 tysięcy złotych. Pierwsza transza w ramach wspomnianej umowy w wysokości 450 000 tysięcy złotych została uruchomiona w lipcu 2012 roku. W konsekwencji Spółka wykorzystwała całość dostępnego w ramach tej umowy finansowania, tj. 900 000 tysięcy złotych. Środki z kredytu są przeznaczane na inwestycje sieciowe;
- kredytu w rachunku bieżącym w wysokości 93 645 tysięcy złotych, w tym głównie w ramach finansowania dostępnego na podstawie umowy cash pool – 88 515 tysięcy złotych;
- kredytów i pożyczek zaciągniętych przez spółki Grupy na cele inwestycyjne lub refinansowanie wydatków inwestycyjnych, w tym głównie:
 - kredytu zaciągniętego przez TAURON Dystrybucja S.A. na potrzeby refinansowania poniesionych wydatków inwestycyjnych w latach 2008 oraz 2009, którego wartość na dzień bilansowy wynosiła 24 524 tysiące złotych (na dzień 31 grudnia 2012 roku – 51 331 tysięcy złotych);
 - pożyczki otrzymanej przez TAURON Wytwarzanie S.A. od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na inwestycje OZE w Elektrowni Jaworzno III. Saldo pożyczki na dzień bilansowy wynosiło 36 000 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2012 roku – 40 000 tysięcy złotych);
 - pożyczki otrzymanej przez TAURON Ciepło S.A. od Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na inwestycje proekologiczne. Saldo pożyczki na dzień bilansowy wynosiło 24 290 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2012 roku – 25 715 tysięcy złotych).

31.2. Wyemitowane obligacje

Salda zobowiązania Grupy z tytułu wyemitowanych obligacji, wraz z naliczonymi odsetkami na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku przedstawiają tabele poniżej.

Wartość wyemitowanych obligacji na dzień 31 grudnia 2013 roku

Transza	Termin wykupu	Stopa oprocentowania	Waluta kredytu	Stan na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie (od dnia bilansowego)				
				Narosłe odsetki	Wartość kapitału według zamortyzowanego kosztu	do 1 roku	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
A	29 grudzień 2015	zmienna	PLN	252	847 060	–	847 060	–	–	–
B	12 grudzień 2015	zmienna	PLN	592	299 426	–	299 426	–	–	–
B	30 styczeń 2015	zmienna	PLN	2 300	150 000	–	150 000	–	–	–
C	12 grudzień 2016	zmienna	PLN	5 918	2 994 974	–	–	2 994 974	–	–
Razem obligacje				9 062	4 291 460	–	1 296 486	2 994 974	–	–

Wartość wyemitowanych obligacji na dzień 31 grudnia 2012 roku

Transza	Termin wykupu	Stopa oprocentowania	Waluta kredytu	Stan na dzień bilansowy		Z tego o terminie spłaty przypadającym w terminie (od dnia bilansowego)				
				Narosłe odsetki	Wartość kapitału według zamortyzowanego kosztu	do 1 roku	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat
A	29 grudzień 2015	zmienna	PLN	349	846 524	-	-	846 524	-	-
B	12 grudzień 2015	zmienna	PLN	853	299 150	-	-	299 150	-	-
B	30 styczeń 2015	zmienna	PLN	3 854	150 000	-	-	150 000	-	-
C	12 grudzień 2016	zmienna	PLN	8 531	2 992 573	-	-	-	2 992 573	-
Razem obligacje				13 587	4 288 247	-	-	1 295 674	2 992 573	-

Powyższe obligacje zostały wyemitowane przez jednostkę dominującą. Wyemitowane obligacje mają formę zdematerializowaną. Są to obligacje niezabezpieczone, kuponowe o oprocentowaniu zmiennym WIBOR 6M powiększonym o stałą marżę. Odsetki z tytułu obligacji są płatne w okresach półrocznych.

Spółka zabezpieczyła część przepływów odsetkowych związanych z wyemitowanymi obligacjami zawierając kontrakty terminowe swap procentowy (IRS), co zostało szerzej opisane w notach 27.5 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Podpisane z bankami umowy nakładają na Spółkę zobowiązania natury prawno-finansowej (kovenanty), stosowane standardowo w tego rodzaju transakcjach. Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2013 roku nie wystąpił przypadek przekroczenia kovenantów, czyli naruszenia warunków umów.

W dniu 31 lipca 2013 roku pomiędzy Spółką a ING Bankiem Śląskim S.A., Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. i BRE Bankiem S.A. została podpisana umowa („Umowa”) dotycząca programu emisji obligacji TAURON Polska Energia S.A. do maksymalnej kwoty 5 000 000 tysięcy złotych. Umowa została zawarta na okres trzech lat liczony od dnia jej zawarcia. Obligacje emitowane w ramach programu będą zdematerializowane, dyskontowe lub kuponowe, niezabezpieczone. Wartość nominalna i emisyjna jednej obligacji będzie ustalana w warunkach emisji, oprocentowanie będzie ustalane indywidualnie dla każdej transzy w trakcie procesu oferowania obligacji. Okres zapadalności obligacji może wynosić od jednego miesiąca do 10 lat.

Jednocześnie w dniu 31 lipca 2013 roku pomiędzy Spółką a Bankiem Gospodarstwa Krajowego zostały podpisane umowy: gwarancyjna, agencyjna i depozytowa, składające się na program emisji obligacji długoterminowych TAURON Polska Energia S.A. o wartości 1 000 000 tysięcy złotych. Emitowane obligacje będą zdematerializowane, kuponowe i niezabezpieczone. Okres dostępności został określony na dzień 31 grudnia 2015 roku, a obligacje będą wykupowane w okresach rocznych, od dnia 20 grudnia 2019 roku do dnia 20 grudnia 2028 roku, w równych kwotach w wysokości 100 000 tysięcy złotych. Oprocentowanie wyemitowanych obligacji będzie zmienne, oparte o stopę referencyjną 6M WIBOR plus stała marża banku. Obligacje objęte będą gwarancją emisji, tj. zobowiązaniem gwaranta programu (Banku Gospodarstwa Krajowego) do nabywania obligacji emitowanych przez Spółkę.

Środki pozyskane z emisji obligacji będą przeznaczone przede wszystkim na finansowanie wydatków inwestycyjnych Grupy TAURON.

W dniu 24 lutego 2014 roku w ramach umowy z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Spółka wyemitowała obligacje o łącznej nominalnej wartości 200 000 tysięcy złotych, o czym szerzej w nocie 48 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

32. Leasing

32.1. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

Jednostka dominująca na podstawie umów najmu użytkuje nieruchomości położoną przy ul. ks. Piotra Ściegiennego 3, gdzie znajduje się siedziba Spółki. Użytkowana powierzchnia wynosi 6 100 m². Średni miesięczny czynsz najmu siedziby Spółki wraz opłatami eksploatacyjnymi w roku 2013 wyniósł 450 tysięcy złotych.

Ponadto spółka zależna TAURON Wydobycie S.A. użytkuje maszyny i urządzenia górnicze na podstawie umów dzierżawy. Roczne koszty dzierżawy w latach 2013 i 2012 wynosiły odpowiednio 39 386 tysięcy złotych i 29 386 tysięcy złotych.

32.2. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego

Na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu umów leasingu finansowego i podobnych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	Stan na 31 grudnia 2013		Stan na 31 grudnia 2012	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	20 221	17 327	17 866	14 482
W okresie od 1 do 5 lat	65 864	61 620	46 631	41 772
Powyżej 5 lat	23	23	24	24
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	86 108	78 970	64 521	56 278
Minus koszty finansowe	(7 138)	–	(8 243)	–
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	78 970	78 970	56 278	56 278
Krótkoterminowe	17 327	17 327	14 482	14 482
Długoterminowe	61 643	61 643	41 796	41 796

Na dzień 31 grudnia 2013 roku główne pozycje leasingu finansowego stanowią:

- Zobowiązanie TAURON Ciepło S.A. z tytułu leasingu maszyn i urządzeń technicznych oraz nieruchomości. Na dzień 31 grudnia 2013 roku wartość bilansowa wspomnianych zobowiązań z tytułu leasingu finansowego wynosiła 38 877 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2012 roku – 50 773 tysiące złotych);
- zobowiązanie z tytułu leasingu budynków w Katowicach w wysokości 35 946 tysięcy złotych, o czym szerzej poniżej.

Wzrost zobowiązań z tytułu leasingu finansowego związany jest w głównej mierze z wejściem przez jednostkę dominującą, w efekcie połączenia ze spółką PKE Broker Sp. z o.o. w prawa i obowiązki wynikające z umów leasingu oraz dzierżawy zawartych pomiędzy PKO Bankowy Leasing Sp. z o.o. (Finansującym i wydierżawiającym) a PKE Broker Sp. z o.o. (Korzystającym i dzierżawcą). Zgodnie z powyższą umową Spółka do dnia 30 kwietnia 2018 roku użytkuje i pobiera pożytki z przedmiotu leasingu, który stanowią budynki i budowle zlokalizowane w Katowicach Szopienicach przy ul. Lwowskiej 23 oraz dzierżawi prawo wieczystego użytkowania gruntów działek położonych w Katowicach Szopienicach przy ul. Lwowskiej 23, na których znajdują się budynki i budowle będące przedmiotem umowy leasingu.

W związku z faktem, iż na podstawie ww. umowy leasingu operacyjnego ogół ryzyka i pożytków związanych z posiadaniem aktywów został przeniesiony na korzystającego Spółka zakwalifikowała przejętą umowę jako umowę leasingu finansowego i ujęła w sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa i zobowiązania w kwocie równej wartości bieżącej opłat leasingowych ustalonej na dzień połączenia. Ustalone w ten sposób zobowiązanie Spółki z tytułu przejętych umów leasingu wyniosło 36 169 tysięcy złotych.

33. Rezerwy na świadczenia pracownicze

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Rezerwa na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe	1 605 629	1 655 767
Rezerwa na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	54 553	80 156
Razem	1 660 182	1 735 923
Krótkoterminowe	162 368	167 704
Długoterminowe	1 497 814	1 568 219

33.1. Rezerwy na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia oraz na nagrody jubileuszowe

Na podstawie wyceny dokonanej metodami aktuarialnymi Grupa ujmuje rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze, obejmujące świadczenia po okresie zatrudnienia oraz nagrody jubileuszowe.

Kwoty tych rezerw oraz uzgodnienie zmiany stanu w ciągu roku obrotowego przedstawiono w poniższych tabelach.

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze, rok zakończony 31 grudnia 2013 roku

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwa na deputaty węglowe	Nagrody jubileuszowe	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	270 722	597 726	136 224	56 735	594 360	1 655 767
Koszty bieżącego zatrudnienia	10 804	5 919	2 677	1 168	34 435	55 003
Zyski i straty aktuarialne, w tym:	11 586	(25 793)	1 600	(9 240)	1 420	(20 427)
powstałe na skutek zmian założeń finansowych	(4 474)	1 432	1 461	(7 827)	(12 082)	(21 490)
powstałe na skutek zmian założeń demograficznych	16 750	332	849	707	17 773	36 411
powstałe na skutek innych zmian	(690)	(27 557)	(710)	(2 120)	(4 271)	(35 348)
Wyłacone świadczenia	(19 411)	(23 110)	(4 589)	(1 465)	(62 104)	(110 679)
Koszty przeszłego zatrudnienia	(1 740)	(9 171)	(19 754)	–	(8 495)	(39 160)
Koszty odsetek	10 660	23 569	5 413	2 259	23 224	65 125
Bilans zamknięcia	282 621	569 140	121 571	49 457	582 840	1 605 629
Rezerwy krótkoterminowe	29 848	25 178	4 294	2 009	59 691	121 020
Rezerwy długoterminowe	252 773	543 962	117 277	47 448	523 149	1 484 609

Zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze, rok zakończony 31 grudnia 2012 roku (dane przekształcone)

	Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Rezerwa na deputaty węglowe	Nagrody jubileuszowe	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	230 814	447 984	120 000	38 338	484 643	1 321 779
Koszty bieżącego zatrudnienia	8 357	9 422	1 878	595	27 381	47 633
Zyski i straty aktuarialne, w tym:	47 110	139 418	17 469	17 077	121 661	342 735
powstałe na skutek zmian założeń finansowych	49 647	133 490	20 993	12 907	81 518	298 555
powstałe na skutek zmian założeń demograficznych	(7 019)	(18 149)	(4 695)	(368)	33 391	3 160
powstałe na skutek innych zmian	4 482	24 077	1 171	4 538	6 752	41 020
Wyłacone świadczenia	(23 560)	(22 298)	(6 538)	(1 455)	(58 412)	(112 263)
Koszty przeszłego zatrudnienia	(4 831)	(2 349)	(3 344)	–	(7 884)	(18 408)
Koszty odsetek	12 832	25 549	6 759	2 180	26 971	74 291
Bilans zamknięcia	270 722	597 726	136 224	56 735	594 360	1 655 767
Rezerwy krótkoterminowe	28 305	25 534	4 778	1 851	58 783	119 251
Rezerwy długoterminowe	242 417	572 192	131 446	54 884	535 577	1 536 516

Koszty przeszłego zatrudnienia w roku 2013 zmniejszyły rezerwę o 39 160 tysięcy złotych i związane były z następującymi zmianami warunków programów:

- Na skutek zmian reorganizacyjnych w Grupie i związaną z nimi migracją pracowników pomiędzy spółkami warunki programów dla części pracowników uległy zmianie, powodując spadek rezerwy o 14 130 tysięcy złotych;
- Na skutek zmiany regulacji dotyczących ZFŚS polegającej na zmniejszeniu odpisu na fundusz rezerwa uległa zmniejszeniu o 18 398 tysięcy złotych;
- W związku z rezygnacją z wypłaty świadczeń w latach kolejnych (taryfa pracownicza i ZFŚS) rezerwa uległa zmniejszeniu o 6 632 tysiące złotych.

Koszty przeszłego zatrudnienia w roku 2012 wynosiły 18 408 tysięcy złotych i związane były ze zmianami restrukturyzacyjnymi i migracją pracowników pomiędzy spółkami.

W ramach wypłaconych w 2013 roku świadczeń 10 318 tysięcy złotych dotyczy świadczeń wypłaconych pracownikom objętym programami dobrowolnych odejść (w roku 2012 – 12 385 tysięcy złotych).

Grupa ustala rezerwy na przyszłe świadczenia pracownicze w wysokości oszacowanej metodami aktuarialnymi, z uwzględnieniem stopy dyskonta, definiowanej na podstawie rynkowych stóp zwrotu z obligacji skarbowych. Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania zostały zaprezentowane w nocie 10.

Podziału rezerw na długo i krótkoterminowe Grupa dokonuje na podstawie szacunków dotyczących rozkładu wypłat w czasie przygotowanego przy pomocy technik aktuarialnych.

Okresy zapadalności rezerw na świadczenia pracownicze

Okres wypłaty	Odprawy emerytalne, rentowe i podobne	Taryfa pracownicza	ZFŚS	Deputat węglowy	Nagrody jubileuszowe	Razem rezerwy
2014	23 631	10 245	1 594	2 009	39 263	76 742
2015	8 645	10 278	1 702	2 094	28 591	51 310
2016	8 542	10 313	1 814	2 140	26 462	49 271
2017	7 860	10 354	1 933	2 230	25 167	47 544
2018	7 471	10 404	2 060	2 323	22 404	44 662
2019 i kolejne lata	226 472	517 546	112 468	38 661	440 953	1 336 100
Razem	282 621	569 140	121 571	49 457	582 840	1 605 629

33.2. Rezerwy na świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy

Zmiana stanu rezerw na programy dobrowolnych odejść, rok zakończony 31 grudnia 2013 roku

	Programy dobrowolnych odejść w segmentach operacyjnych				
	Wytwarzanie	Dystrybucja	Ciepło	Obsługa Klienta	Razem
Bilans otwarcia	47 396	23 211	–	9 549	80 156
Utworzenie	8 628	14 370	678	–	23 676
Rozwiązanie	–	–	–	–	–
Wykorzystanie	(27 915)	(19 997)	–	(1 367)	(49 279)
Pozostałe zmiany	–	–	–	–	–
Bilans zamknięcia	28 109	17 584	678	8 182	54 553
Rezerwy krótkoterminowe	14 904	17 584	678	8 182	41 348
Rezerwy długoterminowe	13 205	–	–	–	13 205

Zmiana stanu rezerw na programy dobrowolnych odejść, rok zakończony 31 grudnia 2012 roku (dane przekształcone)

	Programy dobrowolnych odejść w segmentach operacyjnych			
	Wytwarzanie	Dystrybucja	Obsługa Klienta	Razem
Bilans otwarcia	5 719	29 553	–	35 272
utworzenie	47 684	33 426	9 549	90 659
rozwiązanie	(545)	(1 422)	–	(1 967)
wykorzystanie	(5 462)	(38 811)	–	(44 273)
pozostałe zmiany	–	465	–	465
Bilans zamknięcia	47 396	23 211	9 549	80 156
Rezerwy krótkoterminowe	18 889	23 211	6 353	48 453
Rezerwy długoterminowe	28 507	–	3 196	31 703

W Grupie prowadzone są programy dobrowolnych odejść („PDO”):

- W segmencie Wytwarzanie kontynuowane jest Porozumienie w sprawie Obniżenia Kosztów Pracy zawarte w dniu 28 marca 2012 roku. Od początku obowiązywania Porozumienia do dnia 31 grudnia 2013 roku skorzystało z niego 990 osób. Stan rezerwy na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosi 28 109 tysięcy złotych. W ramach tej rezerwy 36 tysięcy złotych stanowi rezerwa na koszty wynikające z Porozumienia w sprawie likwidacji Elektrowni Halemba.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku utworzono rezerwę na przyszłe świadczenia z tytułu PDO dla pracowników w wysokości 8 628 tysięcy złotych. Wypłacone świadczenia wyniosły 27 915 tysięcy złotych. Dodatkowo, w roku zakończonym 31 grudnia 2013 roku spółka wypłaciła świadczenia w ramach PDO, które bezpośrednio obciążąły wynik finansowy Grupy – 12 836 tysięcy złotych.

- W segmencie Dystrybucja w roku 2013 kontynuowano programy dobrowolnych odejść wprowadzone w latach wcześniejszych.

Z tytułu programów ogłoszonych w dniu 18 grudnia 2012 roku w 2013 roku wypłacono 16 120 tysięcy złotych jednorazowych odpraw pieniężnych. W ramach tych programów rozwiązano w 2013 roku umowy o pracę z 205 pracownikami. Realizacja tych programów została zakończona w czerwcu 2013 roku. W 2013 roku realizowane były również wypłaty osobom, które odeszły w 2012 roku. Wypłaty drugiej części raty odpraw z Program Odpraw Kompensacyjnych wyniosły 108 tysięcy złotych, a dla osób, które skorzystały z zakończonych 30 grudnia 2012 roku

programów a prawo do wypłat nabyły po maksymalnie półrocznym okresie przebywania na zasiłku dla bezrobotnych (Program Odpraw Przedemerytalnych) wypłacono świadczenia w wysokości 3 048 tysięcy złotych. Dodatkowo, w 2013 roku wypłacone zostały odprawy z programów obowiązujących w ówczesnym TAURON Dystrybucja GZE S.A. dla odchodzących pracowników na łączną kwotę 130 tysięcy złotych.

W dniu 2 września 2013 roku rozpoczęła się kolejna edycja Programów Dobrowolnych Odejść. Uruchomione zostały trzy programy: Program Wcześniejszych Odejść Emerytalnych (PWOE), Program Odejść Przedemerytalnych (POP), Program Odejść Kompensacyjnych (POK). Pracownicy mogą składać wnioski o skorzystanie z programów do 17 lipca 2014 roku. Na potrzeby realizacji tej edycji zawiązana została rezerwa w kwocie 14 370 tysięcy złotych. W ramach tego programu rozwiązano umowy z 8 pracownikami, wypłacając im jednorazowe odprawy pieniężne na sumę 591 tysięcy złotych.

- W segmencie Ciepło na dzień bilansowy utworzono rezerwę w wysokości 678 tysięcy złotych. Dodatkowo, w roku 2013 wypłacono świadczenia w ramach PDO w wysokości 1 499 tysięcy złotych, które bezpośrednio obciążą koszty.
- W segmencie Obsługa Klienta w roku 2013 wypłacano świadczenia z utworzonej na dzień 31 grudnia 2012 roku rezerwy w związku uruchomieniem programu dobrowolnych odejść z okresem realizacji do 31 grudnia 2014 roku. Program obejmuje Program Odpraw Przedemerytalnych, Program Wcześniejszych Odejść Emerytalnych i Program Odpraw Kompensacyjnych. W roku 2013 z programów skorzystało 35 pracowników, którym wypłacono 1 367 tysięcy złotych.

34. Pozostałe rezerwy

34.1. Zmiana stanu pozostałych rezerw

Rok zakończony 31 grudnia 2013 roku

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości	Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych	Rezerwa na koszty rekultywacji i demontażu oraz likwidację środków trwałych	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii	Rezerwy na spory sądowe, roszczenia od kontrahentów i pozostałe rezerwy	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	74 899	26 070	68 070	62 921	873 976	79 623	1 185 559
Korekta stopy dyskontowej	-	1 129	-	-	-	-	1 129
Utworzenie	40 358	17 421	28 210	471 463	882 695	33 096	1 473 243
Rozwiązanie	(8 530)	-	-	-	(3 738)	(6 314)	(18 582)
Wykorzystanie	(1 960)	-	-	(73 261)	(847 372)	(14 322)	(936 915)
Pozostałe zmiany	60	-	-	-	-	40	100
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	-	-	(107)	(107)
Bilans zamknięcia	104 827	44 620	96 280	461 123	905 561	92 016	1 704 427
Rezerwy krótkoterminowe	104 827	-	-	461 123	905 561	91 508	1 563 019
Rezerwy długoterminowe	-	44 620	96 280	-	-	508	141 408

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości	Rezerwa na koszty likwidacji zakładów górniczych	Rezerwa na koszty rekultywacji i demontażu oraz likwidację środków trwałych	Rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów	Rezerwa z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii	Rezerwy na spory sądowe, roszczenia od kontrahentów i pozostałe rezerwy	Rezerwy razem
Bilans otwarcia	42 466	23 042	40 568	187 132	703 449	87 871	1 084 528
Korekta stopy dyskontowej	-	2 170	(2 949)	-	-	-	(779)
Utworzenie	45 119	858	29 719	96 898	1 352 022	16 565	1 541 181
Rozwiązanie	(13 037)	-	-	(14)	(8)	(17 290)	(30 349)
Wykorzystanie	(338)	-	-	(221 095)	(1 180 840)	(7 222)	(1 409 495)
Pozostałe zmiany	689	-	732	-	(647)	(253)	521
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	-	-	-	-	-	(48)	(48)
Bilans zamknięcia	74 899	26 070	68 070	62 921	873 976	79 623	1 185 559
Rezerwy krótkoterminowe	74 516	-	12 442	62 921	873 976	79 181	1 103 036
Rezerwy długoterminowe	383	26 070	55 628	-	-	442	82 523

34.2. Opis istotnych tytułów rezerw

Opis szacunku rezerwy na zobowiązania z tytułu emisji gazów oraz z tytułu obowiązku przedstawienia świadectw pochodzenia energii przedstawiono w nocie 10 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Opis szacunku rezerwy na koszty likwidacji zakładów górniczych przedstawiono w nocie 37 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

34.2.1. Rezerwa na bezumowne korzystanie z nieruchomości

Spółki Grupy tworzą rezerwy na wszystkie zgłoszone roszczenia właścicieli nieruchomości, na których usytuowane są sieci dystrybucyjne oraz instalacje ciepłownicze. Spółki nie tworzą rezerw na potencjalne niezgłoszone roszczenia właścicieli gruntów o nieuregulowanym stanie korzystania z tych gruntów. Na dzień 31 grudnia 2013 roku rezerwa z tego tytułu wynosiła 104 827 tysięcy złotych. W roku zakończonym 31 grudnia 2013 roku Grupa:

- utworzyła rezerwę w kwocie 40 358 tysięcy złotych, z czego 39 263 tysiące złotych odniosła w pozostałe koszty operacyjne, a kwotę 1 095 tysięcy złotych w koszty finansowe,
- rozwiązała rezerwę w kwocie 8 530 tysięcy złotych, z czego 8 297 tysięcy złotych odniosła w pozostałe przychody operacyjne a 233 tysiące złotych w przychody finansowe.

W 2012 roku podmiot trzeci wystąpił wobec TAURON Ciepło S.A. z roszczeniami z tytułu uregulowania stanów prawnych sieci przebiegających przez jego nieruchomości. Spółka kwestionuje zarówno samą wysokość roszczenia, jak i uznanie przez roszczonego prawa do potrącenia z bieżącymi zobowiązaniami wobec spółki z tytułu dostaw ciepła. Takie stanowisko spółki potwierdzone zostało w nieprawomocnym wyroku SOKIK-u przeciwko temu podmiotowi w zakresie prawa do wstrzymania dostaw ciepła w chwili wystąpienia zaległości w opłatach. W konsekwencji spółka wystąpiła na drogę postępowania sądowego celem dochodzenia bieżących roszczeń wobec dłużnika, gdzie w dalszym toku procesu zostanie ustalona finalna całkowita kwota roszczenia pozwanego z tytułu uregulowania korzystania z nieruchomości. Zarząd spółki szacuje, iż spór sądowy prawdopodobnie zostanie rozstrzygnięty w roku 2014. W związku z toczącym się sporem, mając na uwadze przyjętą politykę rachunkowości, rozpoznana została rezerwa na szacowane koszty powyższego roszczenia. Mając na uwadze toczący się spór sądowy, uwzględniając zapisy MSR 37.92 Grupa nie ujawnia wszystkich informacji związanych z ww. kwestią, a wymaganych przez MSR 37.

34.2.2. Rezerwa na koszty rekultywacji i demontażu oraz likwidację środków trwałych

W segmencie Wytwarzanie tworzona jest rezerwa na koszty związane z rekultywacją składowisk popiołów. Saldo rezerwy na dzień:

- 31 grudnia 2013 roku wynosi 46 546 tysięcy złotych;
- 31 grudnia 2012 roku wynosiło 46 512 tysięcy złotych.

Spółki z segmentu Odnawialne źródła energii rozpoznały na dzień bilansowy rezerwę na koszty związane z demontażem farm wiatrowych po zakończeniu ich użytkowania. Saldo rezerwy na dzień:

- 31 grudnia 2013 roku wynosi 39 693 tysiące złotych;
- 31 grudnia 2012 roku wynosiło 12 075 tysięcy złotych.

Ze względu na istnienie prawnego obowiązku likwidacji środków trwałych po ich okresie użytkowania w segmencie Wytwarzanie utworzono rezerwę na przewidywane przyszłe koszty, które będą niezbędne do poniesienia dla wypełnienia tego obowiązku. Saldo rezerwy na dzień:

- 31 grudnia 2013 roku wynosi 10 041 tysięcy złotych;
- 31 grudnia 2012 roku wynosiło 9 483 tysiące złotych.

34.2.3. Rezerwa na spory sądowe, roszczenia i pozostałe rezerwy

Rezerwa na postępowania przed UOKiK

W odniesieniu do spółki z segmentu Dystrybucja toczą się postępowania antymonopolowe prowadzone przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Postępowania dotyczą zarzutów nadużywania pozycji dominującej na rynku dystrybucji energii elektrycznej. Spółka złożyła odwołanie od decyzji Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W dniu 12 września 2013 roku zapadł wyrok Sądu Apelacyjnego utrzymujący ostatecznie w mocy treść decyzji Prezesa UOKiK. Na tej podstawie we wrześniu 2013 roku wykorzystano rezerwę na zapłatę kary pieniężnej w kwocie 4 274 tysiące złotych. Na dzień 31 grudnia 2013 roku pozostaje postępowanie dotyczące kary pieniężnej w kwocie 7 302 tysiące złotych nałożonej przez Prezesa UOKiK i tyle wynosi utworzona na dzień bilansowy rezerwa. Na dzień 31 grudnia 2012 roku rezerwa z tego tytułu wynosiła 11 576 tysięcy złotych.

Rezerwa na roszczenia od ArcelorMittal Poland S.A.

Rezerwa na roszczenia od ArcelorMittal Poland S.A. wynosi 7 200 tysięcy złotych i nie uległa zmianie w porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku.

Rezerwa na podatek od nieruchomości

W segmencie Dystrybucja w roku 2013 została utworzona rezerwa na podatek od nieruchomości w wysokości 12 000 tysięcy złotych.

W Segmencie Wydobycie rezerwa na podatek od nieruchomości od budowli usytuowanych w podziemnych wyrobiskach górniczych wraz z odsetkami wynosiła na dzień 31 grudnia 2013 roku 2 862 tysiące złotych (na dzień 31 grudnia 2012 roku – 2 410 tysięcy złotych).

35. Rozliczenia międzyokresowe

35.1. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje rządowe

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)
Rozliczenia międzyokresowe przychodów, w tym:	392 861	428 395
Darowizny, nieodpłatnie otrzymane środki trwałe	104 771	116 797
Dotacje otrzymane inne niż rządowe	250	54
Otrzymane dopłaty na nabycie środków trwałych	1 840	4 012
Opłaty przyłączeniowe	285 327	306 343
Pozostałe rozliczenia przychodów	673	1 189
Dotacje rządowe, w tym:	330 824	262 489
Otrzymane dopłaty w ramach funduszy europejskich	219 452	142 365
Umorzenie pożyczek z funduszy środowiskowych	9 400	9 880
Pozostałe rozliczenia dotacji rządowych	101 972	110 244
Razem, w tym:	723 685	690 884
Długoterminowe	668 487	639 643
Krótkoterminowe	55 198	51 241

Pozostałe rozliczenia dotacji rządowych obejmują głównie dotacje rządowe na inwestycje początkowe w kopalniach węgla kamiennego w wysokości 26 802 tysiące złotych otrzymane przez TAURON Wydobycie S.A. oraz wycenę kredytów preferencyjnych do wartości rynkowej w kwocie 39 098 tysięcy złotych otrzymanych przez TAURON Wytwarzanie S.A. i 3 856 tysięcy złotych otrzymanych przez TAURON Ciepło S.A.

Wzrost otrzymanych dopłat na nabycie środków trwałych wykazanych w ramach dotacji rządowych związany jest w głównej mierze z pozyskaniem środków w ramach programów operacyjnych Unii Europejskiej na zadania inwestycyjne realizowane w segmentach Wytwarzanie, Dystrybucja oraz Ciepło.

35.2. Bierne rozliczenia międzyokresowe – krótkoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu niewykorzystanych urlopów	41 451	32 837
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu premii	133 125	171 832
Rozliczenia międzyokresowe z tytułu kosztów badania sprawozdań finansowych	509	635
Opłaty z tytułu ochrony środowiska	2 245	1 905
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe kosztów	7 111	10 420
Razem	184 441	217 629

36. Pozostałe zobowiązania niefinansowe krótkoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych, w tym:	569 654	529 647
Podatek akcyzowy	70 783	87 519
Podatek VAT	211 588	186 269
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych	163 942	155 771
Podatek dochodowy od osób fizycznych	48 381	56 233
Opłaty za korzystanie ze środowiska	61 607	27 294
Podatek od nieruchomości	8 459	6 580
Pozostałe	4 894	9 981
Pozostałe zobowiązania niefinansowe, w tym:	245 160	239 587
Wpłaty kontrahentów dot. przyszłych okresów, w tym:	244 650	237 725
przedpłaty na poczet opłaty przyłączeniowej	34 085	57 904
nadpłaty od klientów	192 457	169 537
inne	18 108	10 284
Pozostałe	510	1 862
Razem	814 814	769 234

37. Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych oraz Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych

Tabele poniżej przedstawiają analitykę funduszy:

- Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Pożyczki udzielone pracownikom	42 161	45 745
Środki pieniężne	13 168	14 560
Pozostałe aktywa i zobowiązania Funduszu	(3 356)	(483)
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(49 151)	(56 108)
Saldo po skompensowaniu	2 822	3 714
Odpisy na Fundusz w okresie	(63 225)	(72 288)

- Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych

Zgodnie z przepisami ustawy Prawo geologiczne i górnicze oraz przepisami wykonawczymi wydanymi do tej ustawy przedsiębiorstwa górnicze wchodzące w skład Grupy tworzą Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych („FLZG”). FLZG tworzony jest w określonym stosunku procentowym do wartości podatkowych odpisów amortyzacyjnych od środków trwałych, lub w odniesieniu do opłaty eksploatacyjnej, poprzez przekazanie środków pieniężnych w wysokości równowartości odpisów na wydodrębiony rachunek bankowy. Aktywa finansowe FLZG prezentowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako długoterminowe aktywa finansowe, natomiast saldo FLZG ujmowane jest w ramach rezerwy na przyszłe koszty likwidacji obiektów zakładów górniczych. Tabele poniżej przedstawiają kwotę odpisu na FLZG, stan aktywów FLZG oraz saldo zobowiązań z tytułu przyszłych kosztów likwidacji obiektów zakładów górniczych.

Aktywa finansowe Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Stan środków na 1 stycznia	28 606	24 162
Odprowadzone środki	3 448	2 679
Odsetki	1 206	1 765
Wykorzystanie	-	-
Stan środków na 31 grudnia	33 260	28 606
Odpisy na FLZG w okresie	(3 961)	(3 444)

Zobowiązania finansowe Funduszu Likwidacji Zakładów Górniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych	37 165	31 999
Nadwyżka zdyskontowanych szacowanych kosztów likwidacji	7 455	4 322
Nadwyżka FLZG nad zdyskontowanymi szacowanymi kosztami likwidacji	–	(10 251)
Zobowiązanie netto z tytułu przyszłych kosztów likwidacji obiektów zakładów górniczych	44 620	26 070

38. Zobowiązania inwestycyjne

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa zobowiązała się ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwałe w kwocie 2 326 470 tysięcy złotych, a największe pozycje przedstawiono w poniższej tabeli:

Segment operacyjny	Przedmiot umowy/nazwa projektu inwestycyjnego	Stan na dzień 31 grudnia 2013
Ciepło	Budowa nowych mocy w kogeneracji Elektrociepłowni Tychy	503 625
	Budowa turbogeneratora 50 MW	98 150
Wytwarzanie	Dostosowanie kotła w Elektrowni Jaworzno III celem obniżenia emisji gazów cieplarnianych	100 759
Wydobycie	Wykonanie wlotu szybowego i zabudowa infrastruktury szybu Janina	89 491

39. Zobowiązania warunkowe

Szkody górnicze

Grupa w ramach przyjętej polityki tworzenia rezerw na przyszłe zobowiązania, rozpoznaje i ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym rezerwy na szkody górnicze, będące skutkiem działalności eksploatacyjnej zakładów górniczych, w wysokości wynikającej ze zgłoszonych, uznanych bądź będących przedmiotem rozpatrzenia przez sądy, udokumentowanych roszczeń z tego tytułu. Przedsiębiorstwom górniczym wchodzącym w skład Grupy nie jest znana metoda ustalenia wartości przyszłych szkód górniczych, która umożliwiłaby wiarygodne oszacowanie przyszłych kosztów likwidacji szkód górniczych powstałych w trakcie eksploatacji złóż.

Bezumowne korzystanie z nieruchomości

Spółki dystrybucyjne należące do Grupy nie posiadają tytułów prawnych do wszystkich gruntów, na których usytuowane są sieci dystrybucyjne oraz związane z nimi urządzenia. W przyszłości Grupa może być zobowiązana do ponoszenia kosztów z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości, jednak należy zaznaczyć, iż ryzyko utraty majątku jest znikome. Grupa tworzy rezerwę na wszystkie zgłoszone spory sądowe w tym zakresie. Nie jest tworzona rezerwa na potencjalne nie zgłoszone roszczenia właścicieli gruntów o nieuregulowanym statusie ze względu na brak szczegółowej ewidencji nieuregulowanych gruntów i w konsekwencji brak możliwości wiarygodnego oszacowania kwoty potencjalnych roszczeń. Biorąc jednak pod uwagę dotychczasową historię zgłoszonych roszczeń i koszty ponoszone z tego tytułu w latach ubiegłych ryzyko związane z koniecznością poniesienia istotnych kosztów z tego tytułu można uznać za niewielkie.

Rekompensaty z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych

W latach 2008–2012 Grupa uczestniczyła w programie rekompensat na pokrycie kosztów osieroconych zgodnie z Ustawą z dnia 29 czerwca 2007 roku o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Przychód z tytułu rekompensat ujmowany był sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat do końca okresu ich obowiązywania. W celu oszacowania wartości przychodu przynależnego do danego okresu Grupa dokonywała szacunków celem określenia wskaźnika szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych), korekt rocznych oraz przewidywanej korekty końcowej.

TAURON Wytwarzanie S.A. zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, w oparciu o zbudowany model finansowy, rozpoznała w latach 2008–2012 przychody z tytułu rekompensaty w łącznej wysokości 2 095 801 tysięcy złotych. Rok 2012 był ostatnim rokiem uczestnictwa w programie pokrywania kosztów osieroconych.

W dniu 30 sierpnia 2013 roku Prezes URE ustalił w drodze decyzji administracyjnej wysokość korekty końcowej kosztów osieroconych. Ustalone kwoty korekty rocznej i końcowej kosztów osieroconych spowodowały, iż Grupa

rozpoznała korektę przychodów – zmniejszenie o 18 886 tysięcy złotych. Do dnia 31 grudnia 2013 roku środki pieniężne z tytułu ustalonej korekty końcowej kosztów osieroconych zostały wypłacone spółce zgodnie z zapisami Ustawy KDT. Rok 2012 był ostatnim rokiem uczestnictwa spółki w programie pokrywania kosztów osieroconych a decyzja administracyjna Prezesa URE o wysokości korekty końcowej tych kosztów stanowiła finalne rozliczenie programu. Całość przychodów z tytułu KDT rozpoznanych przez spółkę w okresie uczestnictwa w programie wyniosła 2 076 915 tysięcy złotych.

W 2013 roku zostało zakończone postępowanie sporne pomiędzy TAURON Wytwarzanie S.A. a Prezesem Urzędu Regulacji Energetyki w sprawie korekty kosztów osieroconych za 2008 rok. Na podstawie decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31 lipca 2009 roku spółka została zobowiązana zwrócić Zarządcy Rozliczeń S.A. kwotę 159 508 tysięcy złotych w terminie do 30 września 2009 roku.

W wyniku postępowania odwoławczego w oparciu o wyroki: Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 26 maja 2010 roku oraz Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 kwietnia 2012 roku zmieniające decyzję Prezesa URE spółka otrzymała od Zarządcy Rozliczeń S.A. w Warszawie korektę kosztów osieroconych za 2008 rok w wysokości 158 842 tysiące złotych. Prezes URE korzystając z prawa odwołania, skierował skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, która w dniu 24 września 2012 roku wpłynęła do Sądu Apelacyjnego w Warszawie. W dniu 8 listopada 2012 roku TAURON Wytwarzanie S.A. za pośrednictwem Sądu Apelacyjnego w Warszawie złożyła odpowiedź na ww. skargę do Sądu Najwyższego, wnosząc o odmowę jej przyjęcia do rozpoznania, a w razie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania o jej oddalenie jako pozbawionej uzasadnionych podstaw.

W dniu 21 czerwca 2013 roku Sąd Najwyższy postanowił o odmowie przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej Prezesa URE od wyroku. Postanowienie Sądu Najwyższego w tym przedmiocie nie podlega zaskarżeniu. Tym samym, postępowanie sporne zainicjowane przez spółkę odwołaniem od decyzji Prezesa URE ustalającej korektę roczną kosztów osieroconych dla spółki za rok 2008 zostało ostatecznie zakończone zgodnie z wnioskiem spółki. Powyższa decyzja nie ma bezpośredniego wpływu na wyniki i sytuację finansową Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A., ponieważ skorygowana zgodnie z wnioskiem spółki kwota korekty rocznej za 2008 rok została wypłacona spółce po wyroku.

Aktualnie nie toczą się żadne postępowania sądowe w sprawie KDT.

Przychody oraz wpływy z tytułu rekompensat dotyczących rozwiązanych KDT

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Przychody z tytułu rekompensat dotyczących rozwiązanych KDT	(18 886)	567 012
Wpływy z tytułu rekompensat dotyczących rozwiązanych KDT	515 321	526 799
Należności z tytułu rekompensat dotyczących rozwiązanych KDT na dzień bilansowy	–	534 207

Postępowanie administracyjne wszczęte przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

Prezes URE wszczął postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia Vattenfall Sales Poland Sp. z o.o. (obecnie TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.) kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust.1 pkt 5 Prawa energetycznego. Prezes URE zarzuca spółce stosowanie w latach 2008–2012 cen i taryf, nie przestrzegając obowiązku przedstawienia ich do zatwierdzenia. Spółka stoi na stanowisku, że nie złamała przepisów prawa w powyższym zakresie. Nie chcąc narażać się na bezpośredni zarzut nie wykonania żądania Prezesa URE i tym samym podlegać pod zapisy Ustawy Prawo Energetyczne, spółka na wniosek Prezesa URE przedkładała do zatwierdzenia taryfy dla energii elektrycznej na lata 2008–2012, pomimo że spółka była zwolniona z obowiązku przedkładania taryfy dla energii elektrycznej (zwolnienie udzielone stanowiskiem Prezesa URE w dniu 28 czerwca 2001 roku). Przedłożone wnioski za lata 2008, 2009, 2011 i 2012 nie zostały zatwierdzone, a postępowanie o zatwierdzenie taryfy dla energii elektrycznej na rok 2010 zostało umorzone Decyzją Prezesa URE.

W dniu 19 marca 2010 roku Prezes URE wydał decyzję, w której postanowił cofnąć z urzędu zwolnienie z obowiązku przedkładania do zatwierdzenia taryfy dla energii elektrycznej udzielonej Vattenfall Sales Poland Sp. z o.o. (obecnie TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.) stanowiskiem Prezesa URE z dnia 28 czerwca 2001 roku. Spółka wniosła odwołanie od ww. decyzji do Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. W dniu 9 grudnia 2011 roku SOKiK wydał wyrok uchylający decyzję Prezesa. W dniu 20 września 2012 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie apelacji URE od wyroku SOKiK w sprawie cofnięcia TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. zwolnienia z obowiązku przedkładania taryfy do zatwierdzenia dla grupy taryfowej G. Sąd oddalił apelację URE. Wyrok jest prawomocny, a jego pisemne uzasadnienie doręczono 31 grudnia 2012 roku. Prezes URE w dniu 1 marca 2013 roku wniósł skargę kasacyjną od wyroku do Sądu Najwyższego. W dniu 5 grudnia 2013 roku Sąd Najwyższy wydał postanowienie o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej Prezesa URE do rozpoznania, co oznacza, że postępowanie w tej sprawie zostało zakończone.

Postępowania administracyjne wszczęte przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), Delegatura we Wrocławiu wszczął z urzędu w dniu 12 grudnia 2012 roku postępowanie przeciwko TAURON Sprzedaż Sp. z o.o., w którym zostały postawione jej zarzuty stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na bezzasadnym naliczaniu odsetek za nieterminowe płatności dotyczące prognozowanego zużycia energii elektrycznej, które są wykazywane poprzez system zautomatyzowanych procedur obsługi płatności, wskutek przyporządkowania wpłaconych przez odbiorców kwot do należności, które będą wymagalne w przyszłości, a pozostawienie najstarszych zobowiązań odbiorców jako niezapłaconych.

W odpowiedzi spółka złożyła wniosek o wydanie decyzji nakładającej na nią obowiązek wykonania zobowiązania do zaniechania działań naruszających Ustawę z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia dalszemu trwaniu zarzucanych naruszeń. UOKiK wyraził zgodę na propozycję spółki, wobec czego TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. przedstawiła propozycje zobowiązań wraz z terminami ich realizacji mających na celu zapobieżenie dalszemu trwaniu zarzucanych naruszeń. W dniu 16 kwietnia 2013 roku Prezes UOKiK delegatura we Wrocławiu wydał Decyzję zobowiązującą do zaniechania działań. Spółka realizuje postanowienia Decyzji. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego ryzyko nałożenia kary jest znikome, wobec czego spółka nie utworzyła rezerwy.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), Delegatura w Warszawie wszczął z urzędu w dniu 17 września 2013 roku postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania przez TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na podawaniu w cennikach i materiałach informacyjnych cen energii elektrycznej bez uwzględnienia wartości podatku od towarów i usług, co stanowi naruszenie ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 roku o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz.U. nr 171, poz. 1206) i w związku z tym stanowi naruszenie ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Spółka przekazała żądane dokumenty. Spółka przyjęła w całości argumentację Prezesa UOKiK, zobowiązała się do zaniechania działań naruszających przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz wniosła o prowadzenie postępowania w kierunku wydania decyzji zobowiązującej. Zarząd spółki w chwili obecnej nie tworzy rezerwy na to zdarzenie.

Wobec spółek z segmentu Sprzedaż UOKiK prowadzi następujące postępowania wyjaśniające:

- Pismem z dnia 23 kwietnia 2013 roku UOKiK wszczął przeciwko TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. i TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne wyjaśnienie, czy w zakresie warunków umów rezerwowych sprzedaży energii elektrycznej, w tym zastrzeżonych zabezpieczeń finansowych, nie doszło do naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Spółki przekazały żądane dokumenty oraz ustosunkowały się do twierdzeń zawartych w piśmie UOKiK. W dniu 3 stycznia 2014 roku spółki otrzymały pisma, wzywające do przedstawienia dalszych wyjaśnień w sprawie.
- Pismem z dnia 7 maja 2013 roku UOKiK zawiadomił spółkę TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie wstępnego ustalenia, czy w zakresie ograniczenia możliwości rozwiązania umowy sprzedaży energii elektrycznej przez kontrahentów TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. w ramach oferty produktowej „Dobra Decyzja 2014” mogło nastąpić naruszenie przez spółkę ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331 ze zm.). Postępowanie wyjaśniające ma celu wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym, czy sprawa ma charakter antymonopolowy oraz czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Spółka przekazała żądane dokumenty oraz ustosunkowała się do twierdzeń zawartych w piśmie UOKiK.
- Pismem z dnia 10 lipca 2013 roku UOKiK zawiadomił TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie wstępnego ustalenia, czy działania TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. w zakresie zawierania umów sprzedaży energii elektrycznej z klientami za pośrednictwem infolinii w ramach produktu „Gwarancja Stałej Ceny” nie naruszają ustawy z dnia 16 lutego 2007 roku o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331 ze zm.). Spółka przekazała żądane dokumenty oraz ustosunkowała się do twierdzeń zawartych w piśmie UOKiK. W dniu 16 grudnia 2013 roku spółka otrzymała wezwanie organu, dotyczące przekazania dalszych informacji w sprawie. W odpowiedzi w dniu 30 grudnia 2013 roku spółka przekazała dalsze informacje żądane w wezwaniu.
- Zawiadomieniem z dnia 28 października 2013 roku UOKiK poinformował TAURON Sprzedaż Sp. z o.o. o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie wstępnego ustalenia, czy działania spółki nie stanowią naruszenia przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz.U. z 2007, nr 50, poz. 331 ze zm.), uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w szczególności w zakresie zasad pozyskiwania od konsumentów zgody na przetwarzanie danych osobowych w związku z oferowanymi przez spółkę produktami dotyczącymi możliwości obniżenia ceny

energii elektrycznej pn.: „bezpieczny”, „Eko” i „EkoOszczędny”. Spółka przekazała żądane dokumenty oraz ustosunkowała się do twierdzeń zawartych w zawiadomieniu UOKiK.

- Pismem z dnia 26 września 2013 roku UOKiK zawiadomił TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o. o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie wstępnego ustalenia, czy działalność spółki w zakresie naliczania kar za przedterminowe rozwiązanie umowy sprzedaży energii elektrycznej nie narusza przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W odpowiedzi spółka udzieliła informacji żądanych przez Prezesa UOKiK w toczącym się postępowaniu.

Zarząd obu spółek ocenia, mając na uwadze, że wszczęte postępowania mają charakter postępowań wyjaśniających, iż prawdopodobieństwo niekorzystnego rozstrzygnięcia powyższych spraw jest niskie i w związku z tym nie tworzy rezerw na te zdarzenia.

Roszczenia od Huty Łaziska S.A.

W związku z połączeniem Spółki z Górnośląskim Zakładem Elektroenergetycznym S.A. (GZE) – TAURON Polska Energia S.A. została stroną sporu sądowego z Hutą Łaziska S.A. (Huta).

Główną przyczyną spraw z powództwa GZE było niewywiązywanie się przez Hute z obowiązku zapłaty należności z tytułu dostaw energii, co w konsekwencji spowodowało wstrzymanie przez GZE w 2001 roku dostaw energii elektrycznej do Huty Łaziska.

Prezes URE postanowieniem z dnia 12 października 2001 roku nakazał GZE wznowić dostawy energii elektrycznej do Huty na warunkach umowy z dnia 30 lipca 2001 roku po cenie 67 zł/MWh do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu, a w dniu 14 listopada 2001 roku ostatecznie rozstrzygnął spór, wydając decyzję stwierdzającą, iż wstrzymanie dostaw energii elektrycznej nie było nieuzasadnione. Huta odwołała się od tej decyzji. W dniu 25 lipca 2006 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok prawomocnie kończący spór o zasadność decyzji Prezesa URE z dnia 14 listopada 2001 roku. Od powołanego wyroku Sądu Apelacyjnego Huta wniosła skargę kasacyjną, która została przez Sąd Najwyższy oddalona wyrokiem z dnia 10 maja 2007 roku.

Z powodu wstrzymania dostaw energii, Huta wywodzi wobec GZE roszczenie o zapłatę odszkodowania w wysokości 182 060 tysięcy złotych. Aktualnie toczy się sprawa z pozwu Huty z 12 marca 2007 roku przeciwko GZE i Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezesa URE, o zapłatę 182 060 tysięcy złotych z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za rzekome szkody wywołane niewykonaniem przez GZE postanowienia Prezesa URE z dnia 12 października 2001 roku. W sprawie tej zapadły korzystne dla GZE wyroki sądu pierwszej i drugiej instancji, jednakże wyrokiem z dnia 29 grudnia 2011 roku Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania. W dniu 5 czerwca 2012 roku Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu. Począwszy od 27 listopada 2012 roku odbywają się rozprawy przed sądem pierwszej instancji. Rozprawa wyznaczona na 27 stycznia 2014 roku została zniesiona, brak jest informacji o kolejnym terminie rozpraw.

Na podstawie przeprowadzonej przez Spółkę analizy prawnej roszczeń Huty i jej głównego udziałowca – spółki GEMI Sp. z o.o. – Spółka uważa, że są one bezzasadne, a ryzyko konieczności ich zaspokojenia nikłe. W rezultacie Spółka nie utworzyła rezerwy na koszty związane z tymi roszczeniami.

40. Zobowiązania i aktywa warunkowe związane z rozliczeniami podatkowymi

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe. Zdaniem Grupy na dzień 31 grudnia 2013 roku utworzono odpowiednie rezerwy na rozpoznane i policzalne ryzyko podatkowe.

Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w spółkach Grupy Kapitałowej toczą się następujące postępowania dotyczące rozliczeń publiczno-prawnych:

Podatek akcyzowy

W związku z niezgodnością polskich przepisów dotyczących akcyzy od energii elektrycznej z przepisami wspólnotowymi, w dniu 11 lutego 2009 roku elektrownie i elektrociepłownie należące do Grupy TAURON złożyły korekty deklaracji wraz z wnioskami o stwierdzenie nadpłaty podatku akcyzowego za lata 2006–2008 oraz za miesiące styczeń i luty 2009 roku. Łączna wartość nadpłaty wykazana w przedmiotowych wnioskach (bez odsetek) wyniosła około 901 819 tysięcy złotych. W chwili obecnej postępowania dotyczące poszczególnych spółek Grupy TAURON prowadzone są przed właściwymi Izbami Celnymi i Wojewódzkimi Sądami Administracyjnymi. Na rozprawie w dniu 19 listopada 2012 roku WSA w Gliwicach wydał wyrok odmawiający stwierdzenia nadpłaty w podatku akcyzowym za rok 2008. W dniu 21 stycznia 2013 roku TAURON Wytwarzanie S.A. otrzymała odpis wyroku z uzasadnieniem. Dnia 18 lutego 2013 roku TAURON Wytwarzanie S.A. złożyła skargę kasacyjną.

W stosunku do lat poprzednich sytuacja prawna nie uległa zmianie, w związku z tym, z uwagi na istotną niepewność odnośnie ostatecznego rozstrzygnięcia powyższej kwestii Grupa nie ujęła w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym żadnych skutków związanych z ewentualnym zwrotem nadpłaconego podatku akcyzowego oraz roszczeniami i potencjalnymi roszczeniami nabywców energii elektrycznej.

Podatek od nieruchomości

W odniesieniu do urzędzeń służących do wytwarzania i przesyłu energii elektrycznej istnieją rozbieżności interpretacyjne w zakresie podejścia do opodatkowania tych obiektów podatkiem od nieruchomości. Ze względu na fakt, że organami podatkowymi w zakresie podatku od nieruchomości są władze lokalne, podejście organów podatkowych nie jest jednolite i zdarzają się przypadki kwestionowania prawidłowości ustalenia podstawy opodatkowania. W zależności od rozstrzygnięć sądowych oraz ewentualnych zmian przepisów sytuacja w zakresie opodatkowania podatkiem od nieruchomości urzędzeń energetycznych może w przyszłości ulec zmianie.

Informacje dotyczące rezerw związanych ze sporami w zakresie podatku od nieruchomości zamieszczono w nocie 34.2.3.

41. Zabezpieczenie spłaty zobowiązań

W celu zabezpieczenia spłaty zobowiązań Grupa stosuje wiele form zabezpieczeń. Do najpowszechniejszych należą hipoteki, zastawy rejestrowe, przewłaszczenia i umowy leasingowe na nieruchomościach oraz innych rzeczowych aktywach trwałych, ale również na należnościach, czy też blokady środków pieniężnych.

Wartość bilansową składników majątku stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań na poszczególne dni bilansowe przedstawia poniższa tabela.

Wartość bilansowa aktywów stanowiąca zabezpieczenie spłaty zobowiązań

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Nieruchomości	232 851	728 953
Urządzenia techniczne i maszyny	46 291	50 231
Środki transportu	450	950
Środki pieniężne	5 121	20 796
Pozostałe	–	437
Razem wartość aktywów stanowiących zabezpieczenie spłaty zobowiązań	284 713	801 367

W związku z całkowitą spłatą w grudniu 2012 roku przez TAURON Wytwarzanie S.A. pożyczki udzielonej przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w roku 2013 nastąpiło zwolnienie zabezpieczenia na nieruchomości w wysokości 528 000 tysięcy złotych.

Opis innych form zabezpieczeń spłaty zobowiązań

Grupa stosuje również inne formy zabezpieczeń spłaty zobowiązań niż zabezpieczenia na majątku wymienione powyżej, wśród których na dzień 31 grudnia 2013 roku najistotniejsze pozycje stanowią zabezpieczenia następujących umów zawartych przez jednostkę dominującą:

Programy emisji obligacji

Spółka w ramach programu emisji obligacji z dnia 16 grudnia 2010 roku wraz z późniejszymi aneksami złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji:

- do kwoty 1 560 000 tysięcy złotych do dnia 31 grudnia 2016 roku – dotyczy wyemitowanych Transz A i B;
- do kwoty 6 900 000 tysięcy złotych do dnia 31 grudnia 2018 roku – dotyczy wyemitowanej Transzy C oraz Transz D i E, które do dnia bilansowego nie zostały wyemitowane.

W celu zabezpieczenia umowy zawartej w dniu 31 lipca 2013 roku z Bankiem Gospodarstwa Krajowego na program emisji obligacji długoterminowych o wartości 1 000 000 tysięcy złotych, o czym szerzej w nocie 31.2. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, Spółka złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 1 500 000 tysięcy złotych do dnia 20 grudnia 2029 roku.

Umowa ramowa zawarta z PKO Bankiem Polskim S.A. na gwarancje bankowe

W celu zabezpieczenia umowy ramowej zawartej z PKO Bankiem Polskim S.A. na gwarancje bankowe TAURON Polska Energia S.A. złożyła oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 125 000 tysięcy złotych z maksymalnym terminem wykonalności 31 grudnia 2017 roku. Dodatkowym zabezpieczeniem tej umowy jest pełnomocnictwo do rachunku bankowego w banku PKO Bank Polski S.A. Na dzień 31 grudnia 2013 roku maksymalna kwota ustalonego limitu gwarancji wynosi 100 000 tysięcy złotych. Termin obowiązywania umowy to 31 grudnia 2016 roku.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku w ramach powyższej umowy PKO Bank Polski S.A. na zlecenie Spółki wystawił gwarancje bankowe na zabezpieczenie zobowiązań spółek zależnych od TAURON Polska Energia S.A. na łączną kwotę 4 996 tysięcy złotych oraz na zabezpieczenie realizowanych przez Spółkę transakcji:

- do kwoty 25 000 tysięcy złotych – gwarancja dla Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. z terminem obowiązywania do 30 stycznia 2014 roku. W tym dniu gwarancja wygasa;
- do kwoty 1 000 tysięcy euro (4 147 tysięcy złotych) – gwarancja dla CAO Central Allocation Office GmbH obowiązująca do 3 lutego 2015 roku.

Umowa zawarta z Bankiem Zachodnim WBK S.A. na gwarancje bankowe dla Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A.

W maju 2013 roku pomiędzy Spółką a bankiem Bank Zachodni WBK S.A. została zawarta umowa o limit na gwarancje bankowe do wysokości 150 000 tysięcy złotych, których beneficjentem jest Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. Zabezpieczeniem tej umowy jest oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 187 500 tysięcy złotych z maksymalnym terminem wykonalności 6 maja 2016 roku.

W ramach tej umowy na zlecenie Spółki bank wystawił gwarancje bankowe, których łączna wartość na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 150 000 tysięcy złotych, z terminem obowiązywania do 30 stycznia 2014 roku. Po wygaśnięciu wspomnianych gwarancji bank wystawił gwarancje na łączną wartość 125 000 tysięcy złotych z terminem obowiązywania 30 kwietnia 2014 roku.

Umowy kredytów w rachunku bieżącym

Zabezpieczeniem umów kredytu w rachunku bieżącym TAURON Polska Energia S.A. są pełnomocnictwa do rachunków bankowych, na dzień 31 grudnia 2013 roku:

- do kwoty 300 000 tysięcy złotych – kredyt w banku Polska Kasa Opieki S.A. (finansowanie w ramach umowy cash pool);
- do kwoty 26 500 tysięcy euro (109 901 tysięcy złotych) – kredyt w banku NORDEA Bank Finland plc.

Dla zabezpieczenia kredytu otrzymanego z banku Polska Kasa Opieki S.A. Spółka złożyła również oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 360 000 tysięcy złotych, z terminem obowiązywania do 31 grudnia 2017 roku.

Pozostałe zabezpieczenia spłaty zobowiązań w Grupie

Pozostałe istotne zabezpieczenia spłaty zobowiązań w Grupie TAURON na dzień 31 grudnia 2013 roku:

- Weksle in blanco wystawione przez TAURON Polska Energia S.A. celem zabezpieczenia umów pożyczek udzielonych spółkom zależnym TAURON Wytwarzanie S.A. i TAURON Ciepło S.A. przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach – na dzień 31 grudnia 2013 roku łącznie 71 180 tysięcy złotych;
- Zabezpieczenie kredytu TAURON Dystrybucja S.A. poprzez oświadczenie o poddaniu się egzekucji oraz udzielenie pełnomocnictwa do dysponowania środkami na rachunkach bankowych kredytobiorcy do wysokości niespłaconego kredytu wraz z odsetkami i innymi należnościami banku – na dzień 31 grudnia 2013 roku 24 524 tysiące złotych;
- Weksle in blanco wystawione przez TAURON Dystrybucja S.A. w celu zabezpieczenia należytego wykonania kontraktów oraz zawartych umów przez spółkę, w tym na dofinansowania prowadzonych projektów – na dzień 31 grudnia 2013 roku łącznie 120 971 tysięcy złotych;
- Weksle in blanco wystawione przez TAURON Ciepło S.A. w łącznej wysokości 61 896 tysięcy złotych wystawione w celu zabezpieczenia należytego wykonania zobowiązań wynikających z umów o dofinansowanie zawartych z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie;
- Elektrociepłownia Tychy S.A. (obecnie TAURON Ciepło S.A.) celem zabezpieczenia umowy leasingu zwrotnego zawartej w 2007 roku wystawiła weksel in blanco na kwotę 92 383 tysiące złotych. Dodatkowe zabezpieczenie

tej umowy stanowią cesja wierzytelności, cesja praw z polis ubezpieczeniowych, hipoteka na nieruchomościach i urządzeniach technicznych i maszynach oraz pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi;

- W związku z połączeniem Spółki ze spółką PKE Broker Sp. z o.o. TAURON Polska Energia S.A. jako następcą prawny PKE Broker Sp. z o.o. stała się podmiotem umowy leasingu, o którym szerzej w nocie 32.2. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Na dzień 31 grudnia 2013 roku zobowiązanie z tytułu leasingu wynosiło 35 946 tysięcy złotych. Zabezpieczeniem tej umowy są: dwa weksle in blanco, cesja wierzytelności oraz pełnomocnictwo do rachunku bankowego.
- Celem zabezpieczenia transakcji Spółki na Towarowej Giełdzie Energii S.A. spółka zależna TAURON Wytwarzanie S.A. udzieliła poręczenia na rzecz Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. (IRGIT) za zobowiązania TAURON Polska Energia S.A. na Towarowej Giełdzie Energii S.A. do wysokości 45 000 tysięcy złotych oraz dokonano blokady uprawnień do emisji EUA w Rejestrze KRUE, stanowiących własność TAURON Wytwarzanie S.A. w ilości 8 739 tysięcy ton. Termin obowiązywania poręczenia to 31 marzec 2014 rok.

W celu zabezpieczenia środków na pokrycie przyszłych kosztów likwidacji wchodzące w skład Grupy przedsiębiorstwa górnicze tworzą Fundusz Likwidacji Zakładów Górniczych. Informacje na ten temat przedstawiono w nocie 37.

42. Informacja o podmiotach powiązanych

42.1. Transakcje ze spółkami będącymi pod wspólną kontrolą

Grupa posiada dwa wspólne przedsięwzięcia: Elektrociepłownię Stalowa Wola S.A. oraz Elektrownię Blachownia Nowa Sp. z o.o., które zostały szerzej opisane w nocie 17 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

42.2. Transakcje z udziałem spółek Skarbu Państwa

Głównym akcjonariuszem Grupy jest Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej, w związku z tym spółki Skarbu Państwa są traktowane jako podmioty powiązane.

Łączna wartość transakcji ze spółkami Skarbu Państwa została przedstawiona w tabeli poniżej.

Przychody i koszty

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Przychody	2 434 500	2 440 950
Koszty*	(2 999 239)	(4 190 473)

* Pozycja obejmuje koszty ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

Należności i zobowiązania

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012
Należności	227 363	302 588
Zobowiązania	365 673	588 194

Spośród spółek Skarbu Państwa największymi klientami Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. w roku 2013 byli KGHM Polska Miedź S.A., PSE S.A., PKP Energetyka S.A., Kompania Węglowa S.A. oraz ENEA Operator Sp. z o.o. Łącznie sprzedaż do powyższych kontrahentów wyniosła 62% wielkości przychodów zrealizowanych w transakcjach ze spółkami Skarbu Państwa. Największe transakcje zakupu Grupa dokonała od PSE S.A. i Kompanii Węglowej S.A. Zakupy od powyższych kontrahentów stanowiły 74% wartości zakupów od spółek Skarbu Państwa w roku 2013.

Spośród spółek Skarbu Państwa największymi klientami Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. w roku 2012 byli KGHM Polska Miedź S.A., PKP Energetyka S.A., PSE Operator S.A. oraz Kompania Węglowa S.A. Łącznie sprzedaż do powyższych kontrahentów wyniosła 68% wielkości przychodów zrealizowanych w transakcjach ze spółkami Skarbu Państwa. Największe transakcje zakupu Grupa dokonała od PSE Operator S.A. i Kompanii Węglowej S.A. Zakupy od powyższych kontrahentów stanowiły 76% wartości zakupów od spółek Skarbu Państwa w roku 2012.

Grupa Kapitałowa dokonuje istotnych transakcji na rynkach energii za pośrednictwem Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. Z uwagi na fakt, iż jednostki te zajmują się jedynie organizacją obrotu giełdowego, zdecydowano aby nie traktować dokonywanych za ich pośrednictwem transakcji zakupu i sprzedaży jako transakcji z podmiotami powiązanymi.

Transakcje ze spółkami Skarbu Państwa dotyczą głównie działalności operacyjnej Grupy i dokonywane są na warunkach rynkowych.

42.3. Wynagrodzenie kadry kierowniczej

	Jednostka dominująca		Jednostki zależne	
	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Zarząd jednostki	7 420	8 071	25 390	21 375
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	6 710	7 267	22 348	19 522
Nagrody jubileuszowe	–	–	–	26
Świadczenia po okresie zatrudnienia	–	–	505	468
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	–	–	129	284
Inne	710	804	2 408	1 075
Rada nadzorcza jednostki	936	937	1 250	1 243
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	936	937	1 110	1 125
Inne	–	–	140	118
Pozostali członkowie głównej kadry kierowniczej	11 961	9 477	41 453	42 622
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (płace i narzuty)	10 833	8 507	40 233	40 319
Nagrody jubileuszowe	–	–	719	913
Świadczenia po okresie zatrudnienia	126	126	114	131
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	–	–	–	966
Inne	1 002	844	387	293
Razem	20 317	18 485	68 093	65 240

Inne transakcje, wynikające z umów cywilno-prawnych zawartych pomiędzy jednostką dominującą a członkami władz jednostki dotyczą wykorzystania samochodów służbowych dla celów prywatnych.

W roku objętym niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie zawierano pożyczek z ZFŚS z członkami organów zarządzających i nadzorujących spółek Grupy Kapitałowej. Na dzień 31 grudnia 2013 roku nie wystąpiły salda niespłaconych pożyczek.

43. Instrumenty finansowe

43.1. Wartość bilansowa i wartość godziwa kategorii i klas instrumentów finansowych

Kategorie i klasy aktywów finansowych	Stan na 31 grudnia 2013		Stan na 31 grudnia 2012	
	wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa
1 Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	34	34	472	472
Udziały i akcje (krótkoterminowe)	–	–	6	6
Instrumenty pochodne	34	34	466	466
2 Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	129 622	4 319	156 974	3 813
Udziały i akcje (długoterminowe)	109 459	–	148 222	–
Udziały i akcje (krótkoterminowe)	15 844	–	4 939	–
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	2 429	2 429	2 388	2 388
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	1 890	1 890	1 425	1 425
3 Pożyczki i należności	2 375 529	–	3 190 115	–
Należności z tytułu dostaw i usług	1 863 151	–	2 199 577	–
Lokaty i depozyty	30 831	–	26 219	–
Pożyczki udzielone	189 310	–	117 813	–
Inne	292 237	–	846 506	–
4 Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	276 898	–	51 986	–
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach	44 398	–	51 986	–
Zaliczka na poczet nabycia akcji	232 500	–	–	–
5 Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	636 909	–	1 030 929	–
Razem aktywa finansowe, w tym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:	3 418 992	–	4 430 476	–
Aktywa trwałe	631 564	–	357 430	–
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach	44 398	–	51 986	–
Pozostałe aktywa finansowe	587 166	–	305 444	–
Aktywa obrotowe	2 787 428	–	4 073 046	–
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	2 134 641	–	3 036 695	–
Pozostałe aktywa finansowe	15 878	–	5 422	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	636 909	–	1 030 929	–

Kategorie i klasy zobowiązań finansowych	Stan na 31 grudnia 2013		Stan na 31 grudnia 2012	
	wartość bilansowa	wartość godziwa	wartość bilansowa	wartość godziwa
1 Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	1 169	1 169	552	552
Instrumenty pochodne	1 169	1 169	552	552
2 Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	7 816 529	–	8 146 211	–
Kredyty i pożyczki preferencyjne	63 986	–	99 100	–
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	1 327 012	–	979 372	–
Kredyty w rachunku bieżącym	93 645	–	129 566	–
Wyemitowane obligacje	4 300 522	–	4 301 834	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 037 304	–	1 399 019	–
Pozostałe zobowiązania finansowe	143 413	–	82 459	–
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	665 768	–	966 768	–
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	170 706	–	161 150	–
Zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia	14 173	–	26 943	–
3 Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	78 970	–	56 278	–
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	78 970	–	56 278	–
4 Instrumenty pochodne zabezpieczające (zobowiązania)	159 762	159 762	190 666	190 666
Razem zobowiązania finansowe, w tym w sprawozdaniu z sytuacji finansowej:	8 056 430		8 393 707	
Zobowiązania długoterminowe	5 657 575		5 423 162	
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	5 500 532		5 222 882	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	61 643		41 796	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania finansowe	7 827		7 890	
Instrumenty pochodne	87 573		150 594	
Zobowiązania krótkoterminowe	2 398 855		2 970 545	
Bieżąca część kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	284 633		286 990	
Bieżąca część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	17 327		14 482	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	2 023 537		2 628 449	
Instrumenty pochodne	73 358		40 624	

Dla kategorii instrumentów finansowych, które na dzień bilansowy nie są wyceniane w wartości godziwej, Grupa nie ujawnia wartości godziwej ze względu na fakt, że wartość godziwa tych instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz na dzień 31 grudnia 2012 roku nie odbiegała istotnie od wartości prezentowanych w sprawozdaniach finansowych za poszczególne okresy z następujących powodów:

- w odniesieniu do instrumentów krótkoterminowych ewentualny efekt dyskonta nie jest istotny;
- instrumenty te dotyczą transakcji zawieranych na warunkach rynkowych.

Grupa nie ujawnia również wartości godziwej dla udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach, zaklasyfikowanych w kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz aktywów wyłączonych z zakresu MSR 39. Grupa nie jest w stanie wiarygodnie ustalić wartości godziwej posiadanych udziałów i akcji w spółkach nienotowanych na aktywnych rynkach. Na dzień bilansowy udziały i akcje w kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są wyceniane według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości, a udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach zgodnie z polityką rachunkowości są wyceniane metodą praw własności pomniejszone o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości.

43.2. Hierarchia wartości godziwej

Poziomy hierarchii wartości godziwej dla instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2013 roku oraz 31 grudnia 2012 roku prezentuje poniższa tabela.

Klasy instrumentów finansowych	Stan na 31 grudnia 2013		Stan na 31 grudnia 2012	
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 1	Poziom 2
Aktywa				
Udziały i akcje	-	-	6	-
Instrumenty pochodne – towarowe	34	-	466	-
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	2 429	-	2 388	-
Obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe	1 890	-	1 425	-
Zobowiązania				
Instrumenty pochodne – towarowe	40	-	-	-
Instrumenty pochodne – walutowe	-	1 129	-	552
Instrumenty pochodne IRS	-	159 762	-	190 666

Metoda wyceny wartości godziwej powyższych instrumentów finansowych została opisana w notce 10 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

43.3. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z całkowitych dochodów w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony 31 grudnia 2013 roku

	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg. zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania z tytułu gwarancji, faktoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	-	18 323	-	-	-	-	-	18 323
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	28 970	-	40 944	-	(185 092)	(1 084)	(50 845)	(167 107)
Różnice kursowe	(4 651)	-	1 535	-	1 000	(248)	-	(2 364)
Odpisy aktualizujące/aktualizacja wartości	122	(12 697)	(2 715)	(1 049)	-	-	-	(16 339)
Prowizje związane z kredytami i papierami dłużnymi	-	-	-	-	(12 664)	-	-	(12 664)
Zysk/(strata) ze zbycia inwestycji	-	4 506	-	-	-	-	-	4 506
Inne	2 643	-	-	(1 704)	-	-	-	939
Zysk/(strata) netto	27 084	10 132	39 764	(2 753)	(196 756)	(1 332)	(50 845)	(174 706)

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku

	Aktywa wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Pożyczki i należności	Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Zobowiązania finansowe wyceniane wg. zamortyzowanego kosztu	Zobowiązania z tytułu gwarancji, faktoringu i wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty zabezpieczające	Razem
Dywidendy i udziały w zyskach	18	8 349	-	-	-	-	-	8 367
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	39 672	-	44 350	(110)	(238 693)	(2 195)	6 466	(150 510)
Różnice kursowe	(1 821)	-	135	-	532	741	-	(413)
Odpisy aktualizujące/aktualizacja wartości	426	(833)	(2 276)	(472)	-	-	-	(3 155)
Prowizje związane z kredytami i papierami dłużnymi	-	-	-	-	(7 072)	-	-	(7 072)
Zysk/(strata) ze zbycia inwestycji	(4)	14 696	-	-	-	-	-	14 692
Inne	4 704	-	-	(470)	-	-	-	4 234
Zysk/(strata) netto	42 995	22 212	42 209	(1 052)	(245 233)	(1 454)	6 466	(133 857)

43.4. Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Na dzień 31 grudnia 2013 roku aktywa finansowe dostępne do sprzedaży obejmowały głównie udziały w następujących spółkach:

- 35 694 tysiące złotych udziałów w Spółce Ciepłowniczo-Energetycznej Jaworzno III Sp. z o.o.;
- 32 690 tysięcy złotych udziałów w spółce Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Tychach;
- 15 028 tysięcy złotych udziałów w Energetyka Cieszyńska Sp. z o.o.

Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności zostały szerzej opisane w nocie 22 oraz nocie 44.1.1 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Pożyczki długoterminowe w wysokości 189 310 tysięcy złotych obejmują pożyczkę udzieloną Elektrociepłowni Stalowa Wola S.A. wraz z należnymi odsetkami, co zostało szerzej opisane w nocie 17 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Aktywa finansowe wyłączone z zakresu MSR 39

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa posiadała wspólne przedsięwzięcia rozliczane metodą praw własności, którymi są:

- spółka celowa Elektrownia Blachownia Nowa Sp. z o.o. – 32 064 tysiące złotych. Udziałowcami w spółce są TAURON Wytwarzanie S.A. wraz z KGHM Polska Miedź S.A., które posiadają po 50% udziałów w kapitale i organie stanowiącym spółki.
- spółka celowa Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. – 12 334 tysiące złotych. Udziałowcami w spółce są TAURON Wytwarzanie S.A. wraz z PGNiG Energia S.A., które posiadają po 50% udziałów w kapitale i organie stanowiącym spółki.

Inwestycje powyższe zostały szerzej opisane w nocie 17 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

W kategorii aktywów finansowych wyłączonych z MSR 39 Grupa prezentuje zaliczkę na zakup akcji spółki zależnej Południowy Koncern Węglowy S.A. (obecnie TAURON Wydobywanie S.A.), co zostało szerzej opisane w nocie 18 i 48 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek oraz z tytułu wyemitowanych obligacji zostały szerzej opisane w nocie 31 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zobowiązania z tytułu gwarancji, factoringu i wyłączone z zakresu MSR 39

W ramach zobowiązań finansowych wyłączonych z zakresu MSR 39 Grupa wykazuje zobowiązania z tytułu leasingu. Wzrost zobowiązania wynika z połączenia jednostki dominującej z PKE Broker Sp. z o.o., o czym szerzej w notach 30 i 32.2. niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Instrumenty pochodne zabezpieczające (zobowiązania)

Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów odsetkowych związanych z wyemitowanymi obligacjami zostały szczegółowo opisane w nocie 27.5.

44. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa Kapitałowa świadomie i w sposób odpowiedzialny zarządza ryzykiem finansowym w oparciu o opracowaną i przyjętą do stosowania *Politykę zarządzania ryzykiem specyficznym w obszarze finansowym w Grupie TAURON*, będącym zbiorem zasad i standardów zgodnych z najlepszymi praktykami w tym zakresie.

Polityka zarządzania ryzykiem specyficznym w obszarze finansowym określa strategię zarządzania ryzykiem finansowym w obszarze ryzyka walutowego i ryzyka stopy procentowej. Celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczenie do poziomu akceptowalnego przez Grupę niekorzystnego wpływu zmian kursów walutowych na przepływy pieniężne Grupy. Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest ograniczenie do poziomu akceptowalnego przez Grupę niekorzystnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na przepływy pieniężne oraz minimalizacja kosztów finansowych z wykorzystaniem instrumentów pochodnych. W roku 2013 i 2012 w ramach zarządzania ryzykiem walutowym i ryzykiem stopy procentowej Grupa zawierała transakcje instrumentami pochodnymi typu forwardy walutowe (nota 44.3.2.) i swap procentowy (IRS) (nota 27.5).

Polityka zarządzania ryzykiem specyficznym w obszarze finansowym oraz zasady rachunkowości zabezpieczeń odnoszą się do ryzyka przepływów pieniężnych, nie obejmują one swoim zakresem ryzyka wartości godziwej ze względu na niską jego istotność dla Grupy. Zasady rachunkowości zabezpieczeń spółek z Grupy Kapitałowej dotyczące instrumentów pochodnych zostały omówione w nocie 9.12.

Ponadto, w Grupie TAURON została wdrożona *Polityka zarządzania płynnością finansową w Grupie TAURON*. Dzięki wdrożonej polityce, opartej m.in. na precyzyjnej cotygodniowej aktualizacji planów finansowych, analizach scenariuszowych oraz analizach porównawczych następuje optymalizacja zarządzania pozycją płynnościową Grupy TAURON i tym samym zmniejsza się ryzyko utraty płynności.

Szczegółowe informacje dotyczące zarządzania ryzykiem finansowym opisano w punkcie 3.8.2. Sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych, na które narażona jest Grupa TAURON w ramach prowadzonej działalności:

- ryzyko kredytowe;
- ryzyko płynności;
- ryzyko rynkowe, w tym głównie:
 - ryzyko zmian stóp procentowych;
 - ryzyko zmian kursów walutowych;
 - ryzyko zmian cen surowców i towarów.

44.1. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest związane z potencjalnym zdarzeniem kredytowym, które może zmaterializować się w postaci następujących czynników: niewypłacalności kontrahenta, częściowej spłaty należności, istotnego opóźnienia w spłacie należności lub innego nieprzewidzianego odstępstwa od warunków kontraktowych.

Spółki Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. narażone są na działanie czynników ryzyka kredytowego w obszarach:

- podstawowej działalności – źródłem ryzyka kredytowego są głównie transakcje zakupu i sprzedaży energii elektrycznej oraz energii cieplnej, transakcje zakupu i sprzedaży paliw kopalnych, itp.;
- działalności inwestycyjnej – ryzyko kredytowe generowane jest przez transakcje wynikające z realizacji projektów inwestycyjnych, których powodzenie jest uzależnione od pozycji finansowej dostawców Grupy;
- działalności biznesowej (zarządzanie ryzykiem rynkowym) – ryzyko kredytowe dotyczy możliwości wystąpienia sytuacji braku realizacji zobowiązań drugiej strony transakcji pochodnej w stosunku do spółek Grupy, jeżeli wartość godziwa transakcji pochodnej jest dodatnia z punktu widzenia Grupy;
- lokowania wolnych środków pieniężnych – ryzyko kredytowe powstaje na skutek lokowania wolnych środków pieniężnych przez spółki Grupy w papiery wartościowe obciążone ryzykiem kredytowym, tj. instrumenty finansowe inne niż emitowane przez Skarb Państwa.

Klasy instrumentów finansowych, w których powstaje ekspozycja na ryzyko kredytowe, mające odmienną charakterystykę ryzyka kredytowego:

- lokaty i depozyty;
- obligacje, bony skarbowe oraz inne dłużne papiery wartościowe;
- należności z tytułu dostaw i usług;
- pożyczki udzielone;
- pozostałe należności finansowe;
- pozostałe aktywa finansowe;
- środki pieniężne i ich ekwiwalenty;
- instrumenty pochodne.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego związane z działalnością podstawową poza wymienionymi w nocie 44.1.1.

44.1.1. Ryzyko kredytowe związane z należnościami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi należnościami finansowymi

Należności z tytułu dostaw i usług nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 30-dniowy termin płatności w przypadku kontrahentów instytucjonalnych. W odniesieniu do klientów indywidualnych płatności dokonywane są w cyklach miesięcznych lub dwumiesięcznych.

Za wyjątkiem sprzedaży realizowanej na rzecz klientów indywidualnych, sprzedaż jest realizowana tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym nieściągalne należności właściwym dla należności handlowych Grupy.

Grupa zarządza ryzykiem kredytowym wobec kontrahentów głównie poprzez stosowanie następujących mechanizmów oraz technik:

- ocenę standingu finansowego kontrahentów wraz z nadawaniem limitów kredytowych;
- wymaganie określonych zabezpieczeń kredytowych od klientów o słabym standingu finansowym;
- standaryzację zapisów umownych z zakresu ryzyka kredytowego i standaryzacją zabezpieczeń kredytowych;
- system bieżącego monitoringu płatności i system wczesnej windykacji;
- systematyczny pomiar ryzyka kredytowego wynikający z prowadzonej działalności handlowej;
- bieżące monitorowanie kondycji finansowej kontrahenta, współpraca z wywiadowcami gospodarczymi i firmami windykacyjnymi.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku największe saldo należności handlowych Grupa posiada od ArcelorMittal Poland S.A. w wysokości 103 781 tysięcy złotych oraz PSE S.A w wysokości 47 652 tysiące złotych.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku największe salda należności handlowych Grupa posiadała od Kompani Węglowej S.A. w wysokości 55 850 tysięcy złotych oraz PKP Energetyka S.A. w wysokości 44 120 tysięcy złotych.

Odpisy aktualizujące krótkoterminowe należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	Rok zakończony 31 grudnia 2013	Rok zakończony 31 grudnia 2012
Odpis aktualizujący na początek okresu	(197 357)	(173 864)
Utworzenie	(205 425)	(99 863)
Wykorzystanie	55 309	31 686
Rozwiązanie	73 974	44 707
Inne zmiany	-	(23)
Odpis aktualizujący na koniec okresu	(273 499)	(197 357)
Wartość pozycji przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	2 408 140	3 234 052
Wartość pozycji netto na koniec okresu	2 134 641	3 036 695

Grupa nie posiada istotnych pozycji, które na dzień bilansowy byłyby nieściągalne, lecz nie objęte odpisem aktualizującym.

Wiekowanie krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku

	Nie przeterminowane	Przeterminowane					Razem
		<30 dni	30–90 dni	90–180 dni	180–360 dni	>360 dni	
Przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	1 801 979	223 256	68 361	88 567	60 392	165 585	2 408 140
Odpisy aktualizujące	(792)	(2 596)	(5 894)	(66 233)	(43 612)	(154 372)	(273 499)
Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego	1 801 187	220 660	62 467	22 334	16 780	11 213	2 134 641

Wiekowanie krótkoterminowych należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku

	Nie przeterminowane	Przeterminowane					Razem
		<30 dni	30-90 dni	90-180 dni	180-360 dni	>360 dni	
Przed uwzględnieniem odpisu aktualizującego	2 681 539	258 838	78 612	36 011	50 508	128 544	3 234 052
Odpisy aktualizujące	(13 047)	(1 738)	(5 140)	(11 020)	(41 077)	(125 335)	(197 357)
Po uwzględnieniu odpisu aktualizującego	2 668 492	257 100	73 472	24 991	9 431	3 209	3 036 695

44.1.2. Ryzyko kredytowe związane z pozostałymi aktywami finansowymi

W odniesieniu do aktywów finansowych ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym związanym ze środkami pieniężnymi Grupa realizuje poprzez dywersyfikację banków, w których lokowane są nadwyżki środków pieniężnych. Wszystkie podmioty, z którymi Grupa zawiera transakcje depozytowe, działają w sektorze finansowym. Są to banki posiadające rating na wysokim poziomie, a także dysponujące odpowiednim kapitałem własnym oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

Udział trzech banków, w których Grupa posiada największe salda środków pieniężnych, na dzień 31 grudnia 2013 roku wyniósł 81%.

Wszystkie podmioty, z którymi Grupa zawiera transakcje pochodne w celu zabezpieczenia przed ryzykiem związanym ze zmianami stóp procentowych i kursów walutowych, działają w sektorze finansowym. Są to polskie banki posiadające wysoki rating finansowy, a także dysponujące odpowiednią wysokością kapitału własnego oraz silną i ustabilizowaną pozycją rynkową.

44.2. Ryzyko związane z płynnością

Grupa utrzymuje równowagę pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje oraz umowy leasingu finansowego. Takie wykorzystanie źródeł finansowania pozwala na zarządzanie ryzykiem płynności i skutecznie minimalizuje jego negatywne skutki materializacji.

W celu zminimalizowania możliwości wystąpienia zakłóceń przepływow środków pieniężnych oraz ryzyka utraty płynności Grupa TAURON podobnie jak w poprzednim roku stosowała mechanizm cash pooling. Cash pooling, niezależnie od środków gromadzonych przez poszczególnych uczestników, jest powiązany z elastyczną linią kredytową w postaci kredytu w rachunku bieżącym, której wysokość wynosi 300 000 tysięcy złotych.

Tabele poniżej przedstawiają zobowiązania finansowe Grupy na dzień 31 grudnia 2013 roku i 31 grudnia 2012 roku według daty zapadalności na podstawie umownych niezdyktowanych płatności.

Zobowiązania finansowe według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku

	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje	196 034	290 955	1 650 656	3 298 496	359 208	735 146	6 530 495
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 036 868	436	–	–	–	–	1 037 304
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	665 768	–	–	–	–	–	665 768
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	–	73 358	55 036	32 537	–	–	160 931
Inne zobowiązania finansowe	302 870	17 595	6 374	808	542	103	328 292
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	5 711	11 616	24 488	9 900	27 230	25	78 970
Udzielone gwarancje i podobne	3 796	–	–	–	–	–	3 796
Razem	2 211 047	393 960	1 736 554	3 341 741	386 980	735 274	8 805 556

Zobowiązania finansowe według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku

	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 2 lat	od 2 lat do 3 lat	od 3 lat do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Oprocentowane kredyty i pożyczki oraz wyemitowane obligacje	155 974	409 539	428 552	1 674 475	3 424 366	587 190	6 680 096
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	1 398 390	629	–	–	–	–	1 399 019
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	966 768	–	–	–	–	–	966 768
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	552	40 072	55 811	53 215	41 568	–	191 218
Inne zobowiązania finansowe	244 865	17 797	5 393	1 509	545	443	270 552
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	4 903	9 579	14 657	20 467	6 646	26	56 278
Udzielone gwarancje i podobne	1 898	–	–	–	–	–	1 898
Razem	2 773 350	477 616	504 413	1 749 666	3 473 125	587 659	9 565 829

44.3. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe wiąże się z możliwością negatywnego wpływu na wyniki Grupy poprzez wahania wartości godziwej instrumentów finansowych lub przyszłych przepływów pieniężnych z nimi związanych na skutek zmian cen rynkowych.

Grupa identyfikuje następujące główne rodzaje ryzyka rynkowego, na które jest narażona:

- ryzyko stopy procentowej;
- ryzyko walutowe;
- ryzyko cen surowców i towarów.

44.3.1. Ryzyko stopy procentowej

Grupa narażona jest na ryzyko zmian stóp procentowych w związku z pozyskiwaniem kapitałów oprocentowanych zmienną stopą procentową i inwestowaniem w aktywa oprocentowane zmienną i stałą stopą procentową. Spółki Grupy są również narażone na materializację ryzyka związanego z utraconymi korzyściami w związku ze spadkiem stóp procentowych, w przypadku zadłużenia o stałym oprocentowaniu.

W poniższych tabelach przedstawione zostały wartości bilansowe instrumentów finansowych Grupy narażonych na ryzyko stopy procentowej, w podziale na poszczególne kategorie wiekowe.

31 grudnia 2013 – oprocentowanie stałe

Instrumenty finansowe	<1 rok	1–2 lat	2–3 lat	3–5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania finansowe						
Kredyty w rachunku bieżącym	5 043	–	–	–	–	5 043
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	139 928	132 724	132 724	265 448	622 923	1 293 747
Wyemitowane obligacje	6 049	439 512	2 994 974	–	–	3 440 535
Instrumenty pochodne zabezpieczające (IRS)	72 229	54 996	32 537	–	–	159 762

31 grudnia 2013 – oprocentowanie zmienne

Instrumenty finansowe	<1 rok	1–2 lat	2–3 lat	3–5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa finansowe						
Lokaty i depozyty	–	–	–	–	30 831	30 831
Udzielone pożyczki	–	–	–	–	189 310	189 310
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	636 909	–	–	–	–	636 909
Zobowiązania finansowe						
Kredyty w rachunku bieżącym	88 602	–	–	–	–	88 602
Kredyty i pożyczki preferencyjne	8 733	7 763	7 532	14 642	25 316	63 986
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	33 265	–	–	–	–	33 265
Wyemitowane obligacje	3 013	856 974	–	–	–	859 987

31 grudnia 2012 – oprocentowanie stałe

Instrumenty finansowe	<1 rok	1–2 lat	2–3 lat	3–5 lat	>5 lat	Ogółem
Zobowiązania finansowe						
Kredyty i pożyczki preferencyjne	1 359	1 359	1 359	2 717	2 714	9 508
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	73 533	91 833	91 833	183 665	469 527	910 391
Wyemitowane obligacje	8 712	–	439 234	2 992 573	–	3 440 519
Instrumenty pochodne zabezpieczające (IRS)	40 071	55 811	53 215	41 569	–	190 666

31 grudnia 2012 – oprocentowanie zmienne

Instrumenty finansowe	<1 rok	1–2 lat	2–3 lat	3–5 lat	>5 lat	Ogółem
Aktywa finansowe						
Lokaty i depozyty	–	–	–	–	26 219	26 219
Udzielone pożyczki	11	–	–	–	117 802	117 813
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 030 929	–	–	–	–	1 030 929
Zobowiązania finansowe						
Kredyty w rachunku bieżącym	129 566	–	–	–	–	129 566
Kredyty i pożyczki preferencyjne	27 601	7 596	6 236	13 576	34 583	89 592
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	41 321	27 660	–	–	–	68 981
Wyemitowane obligacje	4 875	–	856 440	–	–	861 315

Pozostałe instrumenty finansowe Grupy, które nie zostały ujęte w powyższych tabelach, nie są oprocentowane i w związku z tym nie podlegają ryzyku stopy procentowej.

44.3.2. Ryzyko walutowe

Spółki z Grupy Kapitałowej narażone są na zmiany kursów walutowych EUR/PLN i CZK/PLN w związku z ich działalnością operacyjną i finansową. Poniższe tabele prezentują ekspozycję Grupy na ryzyko walutowe w podziale na poszczególne klasy instrumentów finansowych w latach 2013 oraz 2012.

Pozycja walutowa według stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku

	Łączna wartość bilansowa w PLN	EUR		CZK		
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN	
Aktywa finansowe						
Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe	2 155 388	982	4 073	49 028	7 418	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	636 909	2 252	9 339	28 130	4 256	
Instrumenty pochodne (aktywa)	34	8	34	–	–	
Razem		3 242	13 446	77 158	11 674	
Zobowiązania finansowe						
Kredyty w rachunku bieżącym	93 645	1 237	5 130	–	–	
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	1 327 012	615	2 551	–	–	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	1 180 717	4 883	20 251	5 473	828	
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	665 768	99	411	–	–	
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	78 970	1 159	4 807	–	–	
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	160 931	10	41	–	–	
Razem		8 003	33 191	5 473	828	
Pozycja walutowa netto		(4 761)	(19 745)	71 685	10 846	

Pozycja walutowa według stanu na dzień 31 grudnia 2012 roku

	Łączna wartość bilansowa w PLN	EUR		CZK	
		w walucie	w PLN	w walucie	w PLN
Aktywa finansowe					
Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe	3 046 083	4 898	20 026	29 012	4 729
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 030 929	7 925	32 397	4 908	800
Instrumenty pochodne (aktywa)	466	92	376	–	–
Razem		12 915	52 799	33 920	5 529
Zobowiązania finansowe					
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	979 372	1 231	5 032	–	–
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	1 481 478	4 694	19 192	7 669	1 250
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	966 768	95	389	–	–
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	56 278	1 849	7 559	–	–
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	191 218	135	552	–	–
Razem		8 004	32 724	7 669	1 250
Pozycja walutowa netto		4 911	20 075	26 251	4 279

W roku 2013 i 2012 jednostka dominująca zabezpieczała ryzyko zmiany kursów walutowych w związku z transakcjami zawierającymi w walucie obcej, zawierając kontrakty terminowe typu forward. Celem tych transakcji było zabezpieczenie przed zmiennością przepływów pieniężnych wynikającą z wahań kursu walutowego. Instrumenty te nie są objęte rachunkowością zabezpieczeń. Na dzień 31 grudnia 2013 roku Grupa TAURON posiadała zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych walutowych w wysokości 1 129 tysięcy złotych (na dzień 31 grudnia 2012 roku – 522 tysiące złotych).

44.3.3. Ryzyko cen surowców i towarów

Spółki Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. narażone są na działanie i niekorzystny wpływ czynników ryzyka związanego ze zmiennością przepływów pieniężnych oraz wyników finansowych wyrażonych w walucie krajowej z tytułu zmian cen towarów. Ekspozycję Grupy na ryzyko cen towarów odzwierciedla wolumen zakupów podstawowych surowców i towarów, do których zalicza się węgiel kamienny, gaz oraz energię. Wolumen oraz koszty zakupów podstawowych surowców od dostawców spoza Grupy przedstawia poniższa tabela.

Rodzaj paliwa	Jednostka miary	2013		2012	
		Wolumen	Koszty zakupu	Wolumen	Koszty zakupu
Węgiel	tona	6 265 897	1 270 338	6 847 205	1 690 366
Gaz	tys. m ³	3 187 276	200 718	2 974 790	189 965
Energia elektryczna	MWh	31 397 801	5 846 263	50 974 657	10 309 558
Energia cieplna	GJ	5 492 700	180 365	5 693 571	119 542
Razem			7 497 684		12 309 431

44.3.4. Ryzyko rynkowe – analiza wrażliwości

Obecnie Grupa Kapitałowa narażona jest głównie na działanie czynników ryzyka zmian kursów walutowych EUR/PLN oraz CZK/PLN. Ponadto Grupa narażona jest na zmiany referencyjnych stóp procentowych dla walut PLN oraz EUR.

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany czynników ryzyka rynkowego Grupa Kapitałowa wykorzystuje metodę analizy scenariuszowej. Grupa wykorzystuje scenariusze eksperckie odzwierciedlające subiektywną ocenę Grupy odnośnie kształtowania się pojedynczych czynników ryzyka rynkowego w przyszłości.

Prezentowane w niniejszym punkcie analizy scenariuszowe mają na celu analizę wpływu zmian czynników ryzyka rynkowego na wyniki finansowe Grupy. Przedmiotem analizy zostały objęte wyłącznie te pozycje, które spełniają definicję instrumentów finansowych zgodnie z MSSF.

Potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych są określone w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego i zostały obliczone na podstawie rocznych zmienności implikowanych dla opcji walutowych kwotowanych na rynku międzybankowym dla danej pary walut z daty bilansowej lub w przypadku braku dostępnych kwotowań rynkowych na podstawie zmienności historycznych za okres jednego roku przed datą bilansową.

W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Grupa stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego. Dla celów analizy wrażliwości na ryzyko zmian stóp procentowych wykorzystano średnie poziomy referencyjnych stóp procentowych w danym roku. Skala potencjalnych zmian stóp procentowych została oszacowana na podstawie zmienności implikowanych opcji na stopę procentową kwotowanych na rynku międzybankowym dla walut, dla których Grupa posiada ekspozycję na ryzyko stóp procentowych na datę bilansową.

W przypadku analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych efekt zmian czynników ryzyka został odniesiony do wartości przychodów/kosztów odsetkowych dla instrumentów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz do wartości godziwej na datę bilansową instrumentów finansowych o zmiennym oprocentowaniu wycenianych do wartości godziwej.

Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla ryzyka stopy procentowej i ryzyka walutowego, na które Grupa jest narażona na dzień bilansowy, pokazując jaki wpływ na wynik finansowy brutto oraz na pozostałe całkowite dochody brutto miałyby potencjalnie możliwe zmiany poszczególnych czynników ryzyka według klas aktywów i zobowiązań finansowych.

44.3.4.1. Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych WIBOR oraz EURIBOR. Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość wyniku finansowego brutto oraz pozostałych całkowitych dochodów brutto Grupy na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany stóp procentowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka.

Rok zakończony 31 grudnia 2013 roku

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2013		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2013 roku					
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR				EURIBOR	
			WIBOR + 95 pb		WIBOR -95 pb		EURIBOR + 23 pb	EURIBOR -23 pb
			Wynik finansowy	Pozostałe całkowite dochody	Wynik finansowy	Pozostałe całkowite dochody	Wynik finansowy	Wynik finansowy
Lokaty i depozyty	30 831	30 831	293	-	(293)	-	-	-
Pożyczki udzielone	189 310	189 310	1 798	-	(1 798)	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	636 909	636 909	5 921	-	(5 921)	-	21	(21)
Kredyty i pożyczki preferencyjne	63 986	63 986	(608)	-	608	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	1 327 012	33 265	(292)	-	292	-	(6)	6
Kredyty w rachunku bieżącym	93 645	88 602	(842)	-	842	-	-	-
Wyemitowane obligacje	4 300 522	4 300 522	(40 855)	-	40 855	-	-	-
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	160 931	159 762	-	75 397	-	(75 397)	-	-
Razem			(34 585)	75 397	34 585	(75 397)	15	(15)

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2012		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2012 roku					
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR				EURIBOR	
			WIBOR + 113 pb		WIBOR -113 pb		EURIBOR + 91 pb	EURIBOR -91 pb
			Wynik finansowy	Pozostałe całkowite dochody	Wynik finansowy	Pozostałe całkowite dochody	Wynik finansowy	Wynik finansowy
Lokaty i depozyty	26 219	26 219	296	-	(296)	-	-	-
Pożyczki udzielone	117 813	117 813	1 331	-	(1 331)	-	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 030 929	1 030 929	11 274	-	(11 274)	-	295	(295)
Kredyty i pożyczki preferencyjne	99 100	89 592	(1 012)	-	1 012	-	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	979 372	68 981	(723)	-	723	-	(46)	46
Kredyty w rachunku bieżącym	129 566	129 566	(1 464)	-	1 464	-	-	-
Wyemitowane obligacje	4 301 834	4 301 834	(48 611)	-	48 611	-	-	-
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	191 218	190 666	-	125 667	-	(125 667)	-	-
Razem			(38 909)	125 667	38 909	(125 667)	249	(249)

44.3.4.2. Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe

Grupa identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian kursów walutowych EUR/PLN oraz CZK/PLN. Poniższe tabele przedstawiają wrażliwość wyniku finansowego brutto na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany kursów walutowych w horyzoncie do daty następnego sprawozdania finansowego, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka.

Rok zakończony 31 grudnia 2013 roku

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2013		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2013 roku			
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN		CZK/PLN	
			kurs EUR/PLN +7,75%	kurs EUR/PLN -7,75%	kurs CZK/PLN +9,91%	kurs CZK/PLN -9,91%
			Wynik finansowy		Wynik finansowy	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe	2 155 388	11 491	316	(316)	735	(735)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	636 909	13 595	724	(724)	422	(422)
Instrumenty pochodne (aktywa)	34	34	3	(3)	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	1 327 012	2 551	(198)	198	-	-
Kredyty w rachunku bieżącym	93 645	5 130	(398)	398	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	1 180 717	21 079	(1 569)	1 569	(82)	82
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	78 970	4 807	(373)	373	-	-
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	665 768	411	(32)	32	-	-
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	160 931	41	(3)	3	-	-
Razem			(1 530)	1 530	1 075	(1 075)

Ekspozycja na ryzyko na dzień 31 grudnia 2013 roku jest reprezentatywna dla ekspozycji Grupy na ryzyko w trakcie poprzedzającego tą datę okresu rocznego.

Rok zakończony 31 grudnia 2012 roku

Klasy instrumentów finansowych	31 grudnia 2012		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2012 roku			
	Wartość bilansowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN		CZK/PLN	
			kurs EUR/PLN +8,65%	kurs EUR/PLN -8,65%	kurs CZK/PLN +7,35%	kurs CZK/PLN -7,35%
			Wynik finansowy		Wynik finansowy	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz inne należności finansowe	3 046 083	24 755	1 732	(1 732)	348	(348)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 030 929	33 197	2 802	(2 802)	59	(59)
Instrumenty pochodne (aktywa)	466	376	33	(33)	-	-
Kredyty i pożyczki udzielane na warunkach rynkowych	979 372	5 032	(435)	435	-	-
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	1 481 478	20 442	(1 660)	1 660	(92)	92
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	56 278	7 559	(654)	654	-	-
Zobowiązania z tytułu nabycia środków trwałych oraz aktywów niematerialnych	966 768	389	(34)	34	-	-
Instrumenty pochodne (zobowiązania)	191 218	552	(48)	48	-	-
Razem			1 736	(1 736)	315	(315)

Ekspozycja na ryzyko na dzień 31 grudnia 2012 roku jest reprezentatywna dla ekspozycji Grupy na ryzyko w trakcie poprzedzającego tą datę okresu rocznego.

45. Zarządzanie finansami

Głównymi narzędziami umożliwiającymi skuteczne zarządzanie zasobami finansowymi jest wdrożony centralny model finansowania oraz polityka zarządzania płynnością finansową w Grupie TAURON wraz z funkcjonującym w Grupie TAURON cash poolingiem. Dodatkowo, system zarządzania finansami jest wspomagany centralną polityką zarządzania ryzykiem specyficznym oraz centralną polityką ubezpieczeniową Grupy TAURON, w których to Spółka pełni funkcję zarządzającego oraz decydującego o kierunkach podejmowanych działań umożliwiając ustanawianie odpowiednich limitów ekspozycji na ryzyko.

Szczegółowe informacje dotyczące zarządzania finansami opisano w punkcie 3.11. Sprawozdania z działalności Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.

W 2013 roku Grupa TAURON posiadała pełną zdolność do regulowania swoich zobowiązań w terminie ich płatności.

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierająby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Grupa zarządza strukturą kapitałową i stosownie do zmian warunków ekonomicznych odpowiednio ją modyfikuje. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Grupa może kreować politykę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom, wyemitować nowe akcje lub odpowiednio wpływać na poziom zadłużenia zewnętrznego.

Grupa monitoruje przede wszystkim wskaźnik zadłużenia definiowany jako relacja zadłużenia finansowego netto do EBITDA.

Zadłużenie finansowe netto oznacza zadłużenie finansowe Grupy TAURON pomniejszone o środki pieniężne oraz inwestycje krótkoterminowe o okresie zapadalności do 1 roku. EBITDA oznacza zysk z działalności operacyjnej Grupy TAURON powiększony o amortyzację. Zadłużenie finansowe oznacza zobowiązanie do zapłaty lub zwrotu pieniędzy (w tym kwoty głównej i odsetek). Wartość powyższego wskaźnika jest monitorowana również przez instytucje finansujące TAURON oraz agencje ratingowe i ma wymierny wpływ na możliwość oraz koszt pozyskania finansowania, a także ocenę wiarygodności kredytowej Spółki.

Na dzień bilansowy wartość wskaźnika zadłużenia kształtowała się na poziomie 1,4, co zgodnie z obowiązującymi standardami rynkowymi jest oceniane jako poziom bezpieczny, umożliwiający dalsze zaciąganie zobowiązań finansowych.

	Stan na 31 grudnia 2013	Stan na 31 grudnia 2012 (dane przekształcone)
Zadłużenie finansowe netto:	5 211 348	4 529 799
Zadłużenie finansowe Grupy TAURON	5 864 135	5 566 150
Środki pieniężne	(636 909)	(1 030 929)
Inwestycje krótkoterminowe	(15 878)	(5 422)
EBITDA:	3 661 484	3 851 625
Zysk z działalności operacyjnej Grupy TAURON	1 934 066	2 165 129
Amortyzacja	1 727 418	1 686 496
Wskaźnik zadłużenia	1,4	1,2

46. Istotne pozycje skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

46.1. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych

Wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych w kwocie 3 933 673 tysiące złotych związane są w głównej mierze z zakupem w okresie roku zakończonym dnia 31 grudnia 2013 roku rzeczowych aktywów trwałych w kwocie 3 499 389 tysięcy złotych, co zostało szerzej opisane w nocie 14 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, skorygowanym o zmianę stanu zobowiązań inwestycyjnych z wyłączeniem podatku VAT w kwocie 243 434 tysiące złotych.

Zaliczka na zakup akcji jednostki zależnej

Wydatki z tytułu zaliczki na zakup akcji jednostki zależnej w kwocie 232 500 tysięcy złotych związane są z przekazaniem przez jednostkę dominującą środków pieniężnych na poczet nabycia akcji Południowego Koncernu Węglowego S.A. (obecnie TAURON Wydobycie S.A.) co zostało szerzej opisane w notach 18 oraz 48 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Udzielenie pożyczek

W roku zakończonym 31 grudnia 2013 roku miały miejsce wydatki inwestycyjne związane z udzieleniem pożyczek spółce Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. w łącznej kwocie 108 800 tysięcy złotych przez jednostkę dominującą, co zostało szerzej opisane w nocie 17 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

46.2. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów

Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek i kredytów wykazane w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w kwocie 452 325 tysięcy złotych wynikają w głównej mierze z zaciągnięcia kredytów z Europejskiego Banku Inwestycyjnego przez jednostkę dominującą w kwocie 450 000 tysięcy złotych, co zostało szerzej opisane w nocie 31.1 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Odsetki zapłacone

W roku zakończonym 31 grudnia 2013 roku całkowita wartość odsetek zapłaconych przez Grupę z tytułu kredytów, pożyczek, dłużnych papierów wartościowych (wraz ze zrealizowanym zabezpieczeniem z instrumentów IRS) oraz umów

leasingu finansowego wyniosła 302 552 tysiące złotych. Grupa prezentuje w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych poniesione koszty finansowania zewnętrznego aktywowane w bieżącym okresie na składniki aktywów jako wydatki na nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych w przepływach z działalności inwestycyjnej.

47. Wynagrodzenie biegłego rewidenta lub podmiotu uprawnionego

Informacja na temat wynagrodzenia biegłego rewidenta została zaprezentowana w sprawozdaniu Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku w punkcie 3.12.

48. Zdarzenia następujące po dniu bilansowym

Nabycie akcji Południowego Koncernu Węglowego S.A.

W dniu 10 grudnia 2013 roku podpisana została umowa w sprawie nabycia przez TAURON Polska Energia S.A. 16 730 525 akcji imiennych Południowego Koncernu Węglowego S.A. (PKW, obecnie TAURON Wydobycie S.A.) od Kompanii Węglowej S.A., stanowiących 47,52% kapitału zakładowego tej spółki i uprawniających do wykonywania 31,99% głosów na jej Walnym Zgromadzeniu.

Łączna cena nabycia akcji wyniosła 310 000 tysięcy złotych. Kwota w wysokości 232 500 tysięcy złotych została zapłacona w dniu podpisania umowy, natomiast strony uzgodniły, że pozostała kwota w wysokości 77 500 tysięcy złotych zostanie zapłacona po przeniesieniu własności akcji na rzecz Spółki, tj. po uzyskaniu przez Kompanię Węglową S.A. zgody jej Walnego Zgromadzenia na sprzedaż akcji i uzyskaniu przez sprzedającego zezwolenia PKW na zbycie. W dniu 19 grudnia 2013 roku Zarząd PKW wyraził zgodę na zbycie akcji PKW. W dniu 15 stycznia 2014 roku Walne Zgromadzenie Kompanii Węglowej S.A. wyraziło zgodę na sprzedaż akcji PKW, tym samym zostały spełnione warunki zawieszające przeniesienie własności akcji PKW. Po zapłaceniu pozostałej kwoty, tj. 77 500 tysięcy złotych na rzecz Kompanii Węglowej S.A. w dniu 22 stycznia 2014 roku, na Spółkę przeniesiona została własność akcji PKW należących do Kompanii Węglowej S.A.

W wyniku realizacji umowy TAURON Polska Energia S.A. dysponuje 100% akcji TAURON Wydobycie S.A. upoważniającymi do wykonywania 100% głosów na Walnym Zgromadzeniu tej spółki, przy czym 47,52% akcji upoważniających do wykonywania 31,99% głosów TAURON Polska Energia S.A. posiada w sposób bezpośredni, a dysponowanie pozostałymi 52,48% akcji upoważniającymi do 68,01% głosów na Walnym Zgromadzeniu TAURON Wydobycie S.A. wynika z umowy użytkowania przez Spółkę akcji TAURON Wydobycie S.A. będących własnością TAURON Wytwarzanie S.A.

Połączenie spółek TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. oraz MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o. i BELS INVESTMENT Sp. z o.o.

W dniu 2 stycznia 2014 roku zostało zarejestrowane połączenie spółek TAURON Ekoenergia Sp. z o.o. oraz MEGAWAT MARSZEWO Sp. z o.o. i BELS INVESTMENT Sp. z o.o.

Podział spółki TAURON Wytwarzanie S.A.

W dniu 2 stycznia 2014 roku został zarejestrowany podział spółki TAURON Wytwarzanie S.A. przez wydzielenie w trybie art. 529 § 1 pkt 4 Kodeksu Spółek Handlowych, który polegał na przeniesieniu wydzielonych składników majątku tj. zorganizowanej części przedsiębiorstwa w postaci Zespołu Elektrociepłowni Bielsko-Biała, na spółkę TAURON Ciepło S.A.

Emisja obligacji

W dniu 24 stycznia 2014 roku w ramach transzy E TAURON Polska Energia S.A. wyemitowała obligacje o wartości nominalnej 200 000 tysięcy złotych z terminem wykupu 24 lutego 2014 roku.

W dniu 24 lutego 2014 roku zostały wyemitowane dwie serie obligacji (po 100 000 tysięcy złotych każda) w łącznej nominalnej kwocie 200 000 tysięcy złotych w ramach programu emisji obligacji długoterminowych do kwoty 1 000 000 tysięcy złotych podpisanego z w Bankiem Gospodarstwa Krajowego w dniu 31 lipca 2013 roku. Emitowane obligacje są zdematerializowane, kuponowe i niezabezpieczone. Oprocentowanie wyemitowanych obligacji jest zmienne, oparte o stopę referencyjną 6M WIBOR plus stała marża banku. Termin wykupu poszczególnych serii obligacji to grudzień 2019 roku i grudzień 2020 roku.

Zmiana nazwy spółki Południowy Koncern Węglowy S.A.

W dniu 24 lutego 2014 roku została zarejestrowana zmiana nazwy spółki Południowy Koncern Węglowy S.A. na TAURON Wydobycie S.A. Zmiana nazwy wynika ze strategii Grupy TAURON, zgodnie z którą upraszczana i porządkowana jest jej struktura. W związku z nabyciem przez Spółkę akcji Południowego Koncernu Węglowego S.A., co zostało opisane powyżej, TAURON Polska Energia S.A. dysponuje 100% akcji TAURON Wydobycie S.A., co pozwala na pełną identyfikację spółki z Grupą.

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. sporządzone za rok zakończony 31 grudnia 2013 roku zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej obejmuje 92 strony.

Zarząd Spółki

Katowice, dnia 10 marca 2014 roku

Dariusz Lubera – Prezes Zarządu

Aleksander Grad – Wiceprezes Zarządu

Joanna Schmid – Wiceprezes Zarządu

Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Zawadzki – Wiceprezes Zarządu

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ
TAURON POLSKA ENERGIA S.A.
ZA ROK OBROTOWY 2013**

MARZEC 2014

SPIS TREŚCI

1. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ TAURON	4
1.1. Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej TAURON	4
1.2. Struktura Grupy Kapitałowej TAURON	4
1.2.1. Jednostki podlegające konsolidacji	4
1.2.2. Zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej TAURON	5
1.3. Koncepcja zarządzania Spółką oraz Grupą Kapitałową TAURON	9
1.3.1. Zasady zarządzania Spółką oraz Grupą Kapitałową TAURON	9
1.3.2. Zmiany w zasadach zarządzania Spółką oraz Grupą Kapitałową TAURON	12
1.4. Powiązania organizacyjne lub kapitałowe	14
1.5. Główne inwestycje krajowe i zagraniczne	15
1.5.1. Nabycie udziałowych papierów wartościowych	15
1.5.2. Nabycie dłużnych papierów wartościowych	15
1.5.3. Realizacja inwestycji strategicznych	16
2. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ TAURON	18
2.1. Kalendarium	18
2.2. Obszary Działalności	19
2.3. Wyniki finansowe Obszarów Działalności	21
2.3.1. Obszar Wydobywanie	22
2.3.2. Obszar Wytwarzanie	24
2.3.3. Obszar OZE	26
2.3.4. Obszar Ciepło	27
2.3.5. Obszar Dystrybucja	29
2.3.6. Obszar Sprzedaż	31
2.3.7. Obszar Obsługa Klienta	33
2.3.8. Obszar Pozostałe	34
2.4. Podstawowe produkty, towary i usługi	35
2.5. Rynki zbytu i źródła zaopatrzenia	36
2.5.1. Rynki zbytu	36
2.5.2. Źródła zaopatrzenia – paliwa	41
2.6. Ważniejsze zdarzenia i dokonania Grupy Kapitałowej TAURON mające znaczący wpływ na działalność	42
2.7. Informacja o umowach zawartych przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON	52
2.7.1. Umowy znaczące dla działalności Grupy Kapitałowej TAURON	52
2.7.2. Istotne transakcje z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe	53
2.7.3. Zaciągnięte i wypowiedziane umowy dotyczące kredytów i pożyczek	53
2.7.4. Udzielone pożyczki i poręczenia oraz otrzymane poręczenia i gwarancje	55
2.8. Informacja dotycząca zatrudnienia	57
2.9. Polityka rozwoju Grupy Kapitałowej TAURON	59
2.9.1. Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju	59
2.9.2. Planowana struktura Grupy Kapitałowej TAURON	60
2.9.3. Realizacja Strategii Korporacyjnej	60
2.9.4. Czynniki istotne dla rozwoju	63
2.10. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych	63
2.11. Czynniki ryzyka i zagrożeń	64
3. ANALIZA SYTUACJI FINANSOWO-MAJĄTKOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ TAURON	71
3.1. Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	71
3.2. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych ujawnionych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym	71
3.3. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego bilansu	78
3.4. Istotne pozycje pozabilansowe	79
3.5. Różnice pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok	83
3.6. Podstawowe wskaźniki finansowe i niefinansowe	83
3.7. Wpływy z emisji papierów wartościowych	84
3.8. Instrumenty finansowe	84

3.8.1.	Zastosowanie instrumentów finansowych w zakresie eliminacji zmian cen, ryzyka kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej	84
3.8.2.	Cele i metody zarządzania ryzykiem finansowym	85
3.9.	Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa	85
3.10.	Czynniki i nietypowe zdarzenia mające znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy	86
3.10.1.	Czynniki wewnętrzne i ich ocena	86
3.10.2.	Czynniki zewnętrzne i ich ocena	86
3.11.	Ocena zarządzania zasobami finansowymi	96
3.12.	Informacja o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	97
4.	AKCJE I AKCJONARIAT	98
4.1.	Struktura akcjonariatu	98
4.2.	Liczba i wartość nominalna akcji Spółki oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	98
4.3.	Umowy dotyczące potencjalnych zmian w strukturze akcjonariatu	99
4.4.	Nabycie akcji własnych	99
4.5.	Programy akcji pracowniczych	99
4.6.	Notowania akcji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW)	100
5.	OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO	104
5.1.	Wskazanie stosowanego zbioru zasad ładu korporacyjnego	104
5.2.	Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, od stosowania których odstąpiono	104
5.3.	Opis głównych cech systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych	105
5.4.	Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji	106
5.5.	Posiadacze papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne	107
5.6.	Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu	107
5.7.	Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych	108
5.8.	Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających i nadzorujących oraz ich uprawnień	108
5.8.1.	Zarząd	108
5.8.2.	Rada Nadzorcza	109
5.9.	Opis zasad zmiany Statutu Spółki	112
5.10.	Sposób działania Walnego Zgromadzenia, jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania	112
5.11.	Skład osobowy, jego zmiany oraz opis działania organów zarządzających i nadzorujących Spółki oraz ich komitetów	114
5.11.1.	Zarząd	114
5.11.2.	Rada Nadzorcza	116
5.11.3.	Komitet Audytu	120
5.11.4.	Komitet Nominacji i Wynagrodzeń	121
5.11.5.	Komitet Strategii	122
5.11.6.	Opis działania Komitetów Rady Nadzorczej	123
5.12.	Wysokość wynagrodzeń osób zarządzających i nadzorujących	123
5.13.	Umowy zawarte z osobami zarządzającymi przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu potęczenia Spółki przez przejęcie	125
6.	POZOSTAŁE ISTOTNE INFORMACJE I ZDARZENIA	126
6.1.	Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	126
6.2.	Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju	126
6.3.	Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego	126
6.4.	Polityka w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR)	127
6.5.	Nagrody i wyróżnienia	128
6.6.	Relacje inwestorskie	129
	ZAŁĄCZNIK A: SŁOWNIK POJĘĆ I WYKAZ SKRÓTÓW	132
	ZAŁĄCZNIK B: SPIS TABEL I RYSUNKÓW	136

1. ORGANIZACJA GRUPY KAPITAŁOWEJ TAURON

1.1. Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej TAURON

Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A. (Grupa Kapitałowa TAURON) jest pionowo zintegrowaną grupą energetyczną zlokalizowaną na południu Polski. Dysponuje jednostkami wytwórczymi o mocy ok. 5 448 MW_e, zasilanymi głównie węglem kamiennym. Grupa Kapitałowa TAURON prowadzi działalność we wszystkich kluczowych segmentach rynku energetycznego (z wyłączeniem przesyłu energii elektrycznej leżącego wyłącznie w gestii Operatora Systemu Przesyłowego (OSP)), tj. w obszarze wydobywania węgla kamiennego, wytwarzania, dystrybucji oraz obrotu energią elektryczną i ciepłem. Usługi dystrybucyjne jednej z wiodących spółek należących do Grupy Kapitałowej TAURON, świadczone są na obszarze ok. 57 tys. km², co stanowi 18,3% powierzchni kraju, za pośrednictwem ok. 260 tys. km linii energetycznych. W spółkach Grupy Kapitałowej TAURON na dzień 31 grudnia 2013 r. zatrudnionych było 25 953 pracowników.

Jednostka dominująca TAURON Polska Energia S.A. (zwana w dalszej części sprawozdania Spółką lub TAURON) została utworzona w dniu 6 grudnia 2006 r. w ramach realizacji *Programu dla elektroenergetyki*. Założycielami Spółki byli: Skarb Państwa reprezentowany przez Ministra Skarbu Państwa, EnergiaPro S.A. z siedzibą we Wrocławiu (EnergiaPro) (obecnie: TAURON Dystrybucja), ENION S.A. z siedzibą w Krakowie (ENION) (obecnie: TAURON Dystrybucja) oraz Elektrownia Stalowa Wola S.A. z siedzibą w Stalowej Woli (ESW) (obecnie: TAURON Wytwarzanie). Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w dniu 8 stycznia 2007 r. pod firmą Energetyka Południe S.A. Zmianę firmy Spółki na obecną, tj. TAURON Polska Energia S.A. zarejestrowano w dniu 16 listopada 2007 r. Spółka nie posiada oddziałów (zakładów).

Na dzień 31 grudnia 2013 r. do kluczowych spółek Grupy Kapitałowej TAURON, oprócz jednostki dominującej TAURON, zaliczało się 14 spółek zależnych, objętych konsolidacją, wskazanych w pkt 1.2.1. niniejszego sprawozdania. Ponadto w skład Grupy Kapitałowej TAURON wchodziło 20 pozostałych spółek zależnych, a także 7 spółek z udziałem kapitałowym pomiędzy 20%–50% oraz 25 spółek z udziałem kapitałowym poniżej 20%.

Spośród spółek Grupy Kapitałowej TAURON objętych konsolidacją do najważniejszych należą:

- 1) TAURON Dystrybucja S.A. (TAURON Dystrybucja) – zajmująca się świadczeniem usług dystrybucji energii elektrycznej,
- 2) TAURON Wytwarzanie S.A. (TAURON Wytwarzanie) – zajmująca się wytwarzaniem energii ze źródeł konwencjonalnych i ze współspalania biomasy,
- 3) TAURON EKOENERGIA sp. z o.o. (TAURON EKOENERGIA) – zajmująca się wytwarzaniem energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych,
- 4) TAURON Sprzedaż sp. z o.o. (TAURON Sprzedaż) oraz TAURON Sprzedaż GZE sp. z o.o. (TAURON Sprzedaż GZE) – zajmujące się sprzedażą energii elektrycznej klientom detalicznym,
- 5) TAURON Obsługa Klienta sp. z o.o. (TAURON Obsługa Klienta) – zajmująca się obsługą klientów,
- 6) TAURON Ciepło S.A. (TAURON Ciepło) – zajmująca się produkcją, dystrybucją i sprzedażą ciepła,
- 7) TAURON Wydobywanie S.A. (TAURON Wydobywanie) (uprzednio: Południowy Koncern Węglowy S.A.)¹ – zajmująca się wydobywaniem węgla kamiennego.

Ponadto w skład Grupy Kapitałowej TAURON wchodziło 6 innych spółek zależnych objętych konsolidacją, zajmujących się między innymi obrotem energią elektryczną, wydobywaniem skał wapiennych oraz kamienia dla potrzeb budownictwa, a także realizacją inwestycji w Obszarze Odnawialne Źródła Energii (OZE).

Szczegółowe informacje dotyczące działalności spółek Grupy Kapitałowej TAURON w poszczególnych Obszarach Biznesowych zawarto w pkt. 2.2. niniejszego sprawozdania.

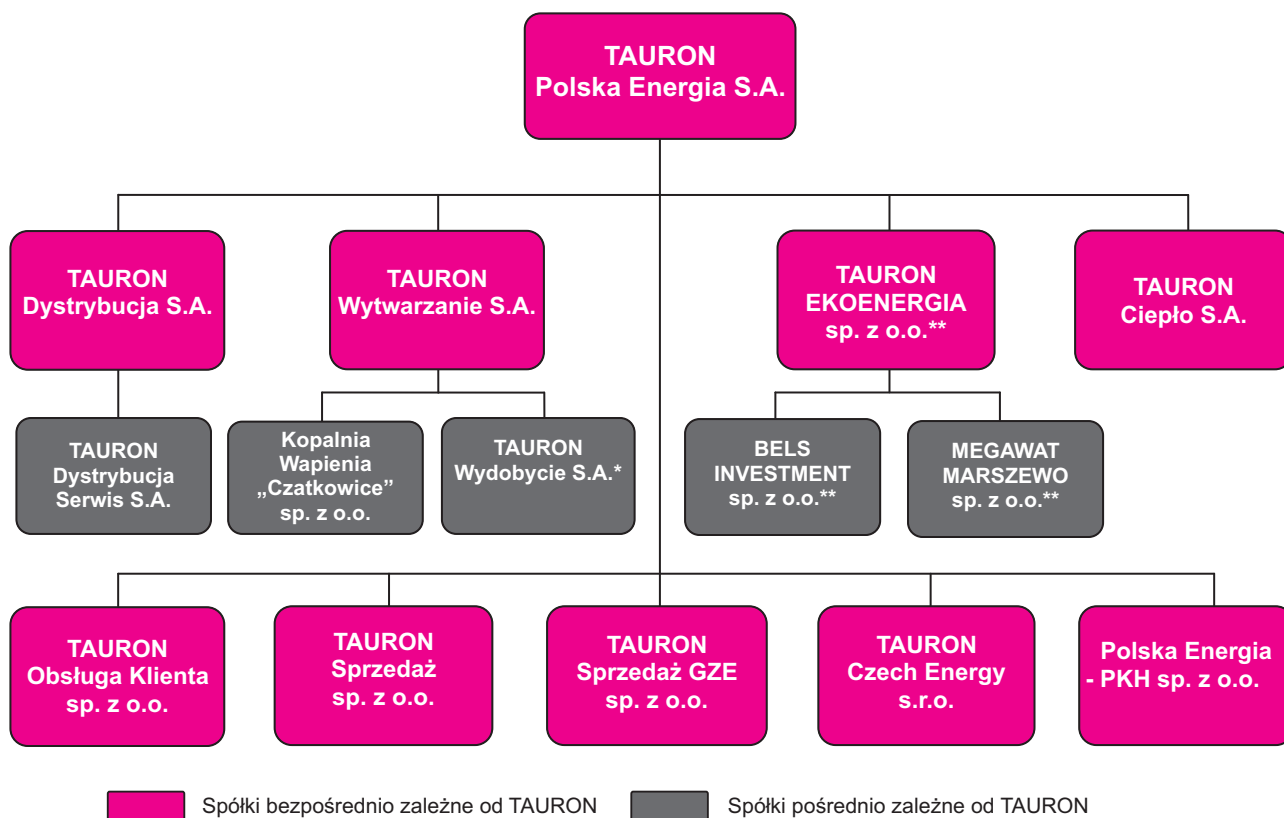
1.2. Struktura Grupy Kapitałowej TAURON

1.2.1. Jednostki podlegające konsolidacji

Poniższy rysunek przedstawia strukturę Grupy Kapitałowej TAURON, uwzględniającą spółki objęte konsolidacją, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

¹ W dniu 24 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy KRS wpisał do rejestru zmianę firmy spółki z Południowego Koncernu Węglowego S.A. na TAURON Wydobywanie S.A.

Rysunek nr 1. Struktura Grupy Kapitałowej TAURON, uwzględniająca spółki objęte konsolidacją, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

* W styczniu 2014 r. została przeniesiona na TAURON własność 16 730 525 akcji TAURON Wydobywanie (uprzednio: Południowy Koncern Węglowy S.A.) stanowiących 47,52% akcji kapitału zakładowego, na podstawie umowy nabycia powyższych akcji zawartej z Kompanią Węglową S.A. (Kompania Węglowa) w dniu 10 grudnia 2013 r.

** W dniu 2 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy KRS wydał postanowienie o wpisie do rejestru połączenia spółek: TAURON EKOENERGIA (Spółka Przejmująca) ze spółką MEGAWAT MARSZEWO sp. z o.o. (MEGAWAT MARSZEWO) i spółką BELS INVESTMENT sp. z o.o. (BELS INVESTMENT) (Spółki Przejmowane).

Grupa Kapitałowa TAURON posiada również inwestycje we wspólnych przedsięwzięciach: Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. (EC Stalowa Wola) oraz Elektrownia Blachownia Nowa sp. z o.o. (Elektrownia Blachownia Nowa), które w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym wyceniane są metodą praw własności.

Szczegółowe informacje o spółkach objętych konsolidacją oraz udział Spółki w ich kapitale zakładowym, jak również w organie stanowiącym są przedstawione w pkt 1.4. niniejszego sprawozdania.

1.2.2. Zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej TAURON

W 2013 r. miały miejsce następujące zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej TAURON:

Nabycie akcji lub udziałów innych spółek

- W dniu 6 maja 2013 r. Spółka nabyła od spółki bezpośrednio zależnej TAURON Wytwarzanie 750 udziałów spółki PKE Broker sp. z o.o. (PKE Broker), stanowiących 100% udziałów w kapitale zakładowym. Nabycie ww. udziałów było wynikiem realizacji projektu pod nazwą *Reorganizacja spółki finansowo-ubezpieczeniowej*, mającego na celu między innymi przeniesienie działalności brokerskiej z PKE Broker do spółki z Podatkowej Grupy Kapitałowej (PGK), co umożliwi optymalizację obsługi ubezpieczeniowej w ramach Grupy Kapitałowej TAURON poprzez utworzenie spółki brokerskiej mogącej świadczyć usługi na rzecz wszystkich podmiotów Grupy Kapitałowej TAURON, we współpracy z doświadczonym brokerem rynkowym. Po wydzieleniu z przedmiotu działalności PKE Broker obsługi ubezpieczeniowej, podjęto decyzję o połączeniu tej spółki z TAURON, co zostało szczegółowo opisane w pkt 2.6. niniejszego sprawozdania.
- W dniu 11 czerwca 2013 r. Spółka nabyła od spółki pośrednio zależnej TAURON Dystrybucja Serwis S.A. (TAURON Dystrybucja Serwis) 1 udział spółki TAURON Sprzedaż GZE, stanowiący 0,002% udziału w kapitale zakładowym. Nabycie ww. udziału miało na celu uzyskanie przez Spółkę 100% udziału w kapitale zakładowym

TAURON Sprzedaż GZE i uporządkowanie w ten sposób struktury podmiotów prowadzących podobną działalność biznesową w Grupie Kapitałowej TAURON.

3. W dniu 27 sierpnia 2013 r. spółka TAURON Ciepło nabyła od Fabryki Elementów Złącznych S.A. z siedzibą w Siemianowicach Śląskich 1 660 udziałów spółki Przedsiębiorstwo „Ekspar” sp. z o.o. w likwidacji z siedzibą w Siemianowicach Śląskich. W wyniku powyższej transakcji spółka TAURON Ciepło objęła 74,91% w kapitale zakładowym spółki Przedsiębiorstwo „Ekspar” sp. z o.o. w likwidacji, która stała się spółką bezpośrednio zależną od TAURON Ciepło. Przedmiotowe nabycie udziałów zostało zrealizowane w ramach projektu reorganizacji spółek ciepłowniczych Obszaru Ciepło i docelowo umożliwiło przejęcie sieci ciepłowniczych służących dystrybucji ciepła dla odbiorców w Siemianowicach Śląskich.

W dniu 17 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wykreśleniu z rejestru spółki Przedsiębiorstwo „Ekspar” sp. z o.o. w likwidacji.

4. W dniu 10 grudnia 2013 r. podpisana została umowa nabycia przez TAURON 16 730 525 akcji imiennych TAURON Wydobycie od Kompanii Węglowej S.A. (Kompania Węglowa), stanowiących 47,52% udziału w kapitale zakładowym oraz dających prawo do wykonywania 31,99% głosów na Walnym Zgromadzeniu (WZ). Łączna cena nabycia akcji wyniosła 310 000 tys. zł. Kwota w wysokości 232 500 tys. zł została zapłacona w dniu podpisania umowy, natomiast strony uzgodniły, że pozostała kwota w wysokości 77 500 tys. zł zostanie zapłacona po przeniesieniu własności akcji na rzecz Spółki, tj. po uzyskaniu przez Kompanię Węglową zgody jej WZ na sprzedaż akcji i uzyskaniu przez sprzedającego zezwolenia TAURON Wydobycie na zbycie przedmiotowych akcji. W dniu 19 grudnia 2013 r. Zarząd TAURON Wydobycie wyraził zgodę na zbycie akcji spółki. W dniu 15 stycznia 2014 r. WZ Kompanii Węglowej wyraziło zgodę na sprzedaż akcji TAURON Wydobycie, tym samym został spełniony warunek zawieszający przeniesienie własności tych akcji. Po zapłaceniu pozostałej kwoty, tj. 77 500 tys. zł na rzecz Kompanii Węglowej, na Spółkę przeniesiona została własność akcji TAURON Wydobycie należących do Kompanii Węglowej.

W wyniku tej transakcji TAURON (łącznie bezpośrednio i pośrednio) dysponuje 100% pakietem akcji TAURON Wydobycie uprawniającym do wykonywania 100% głosów na WZ. Na powyższy 100% pakiet akcji TAURON Wydobycie składa się bezpośrednio posiadanie przez Spółkę 47,52% akcji uprawniających do wykonywania 31,99% głosów na WZ oraz użytkowanie pozostałych 52,48% akcji uprawniających do 68,01% głosów na WZ, będących własnością spółki zależnej TAURON Wytwarzanie. Nabycie akcji TAURON Wydobycie miało na celu przejęcie pełnej kontroli nad spółką istotną z punktu widzenia interesu Grupy Kapitałowej TAURON, będącą elementem łańcucha wartości jako podmiot realizujący cele strategiczne w Obszarze Wydobycie. Powyższa transakcja przyczyni się do wzrostu wartości Grupy Kapitałowej TAURON. Działanie umożliwi całościowe wdrożenie w spółce TAURON Wydobycie standardów korporacyjnych obowiązujących w Grupie Kapitałowej TAURON w zakresie zarządzania Grupą Kapitałową TAURON.

5. W dniu 11 grudnia 2013 r. Spółka nabyła od spółki zależnej TAURON Ciepło 36 179 udziałów spółki Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. z siedzibą w Tychach (PEC Tychy), stanowiących 1,2% udziału w kapitale zakładowym, za kwotę 1 853 tys. zł. Powyższa transakcja miała na celu umożliwienie docelowej koncentracji udziałów spółki PEC Tychy w spółce wiodącej Obszaru Ciepło, realizowaną w ramach projektu reorganizacji spółek ciepłowniczych Obszaru Ciepło.
6. W dniu 20 grudnia 2013 r. Spółka nabyła od Gminy Dąbrowa Górnicza 5 327 271 290 akcji spółki TAURON Ciepło, stanowiących ok. 4,3% udziału w kapitale zakładowym, za kwotę 35 000 tys. zł. W wyniku przedmiotowej transakcji Spółka uzyskała powyżej 95% udziału w kapitale zakładowym tej spółki, a ponadto spółka TAURON Ciepło uzyskała możliwość wejścia do PGK.

Zbycie akcji lub udziałów innych spółek

1. W dniu 2 września 2013 r. następujące spółki zależne od TAURON: TAURON Wytwarzanie, TAURON Wydobycie oraz Spółka Ciepłowniczo-Energetyczna Jaworzno III sp. z o.o. (SCE Jaworzno III) zbyły w formie darowizny łącznie 400 akcji Agencji Rozwoju Lokalnego S.A. z siedzibą w Jaworznie na rzecz Agencji Rozwoju Lokalnego sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach.
2. W dniu 17 października 2013 r. spółka TAURON Wytwarzanie zbyła na rzecz spółki CIEPŁO-SERVICE sp. z o.o. z siedzibą w Będzinie jej 182 udziały własne w celu umorzenia. W wyniku tej transakcji spółka TAURON Wytwarzanie przestała być udziałowcem w ww. spółce.
3. W dniu 17 października 2013 r. spółka TAURON Wytwarzanie zbyła 528 udziałów spółki REM-WAR sp. z o.o. z siedzibą w Stalowej Woli na rzecz spółki Enrem-Połańiec sp. z o.o. z siedzibą w Połańcu. W wyniku tej transakcji TAURON Wytwarzanie przestał być udziałowcem w REM-WAR sp. z o.o.

4. W dniu 23 grudnia 2013 r. spółka Polska Energia – Pierwsza Kompania Handlowa sp. z o.o. (PEPKH) zbyła łącznie 600 000 udziałów spółki PEC Tychy, w tym 300 000 udziałów na rzecz TAURON Ciepło oraz 300 000 udziałów na rzecz Enpower service sp. z o.o. (Enpower service).
5. W dniu 23 grudnia 2013 r. spółka TAURON Ciepło zbyła na rzecz spółki Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej (PEC Ruda Śląska) jej 7 782 udziały własne w celu umorzenia. W wyniku tej transakcji spółka TAURON Ciepło przestała być udziałowcem w PEC Ruda Śląska.

Powyższe transakcje realizowane były w ramach prowadzonego w Grupie Kapitałowej TAURON programu reorganizacji spółek Grupy Kapitałowej TAURON i miały na celu uporządkowanie jej struktury.

Łączenie i podział spółek

1. W dniu 2 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru połączenia spółek: CECHTAR sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie (Spółka Przejmująca) ze spółką „EnergiaPro-Pomiary” sp. z o.o. z siedzibą w Świdnicy (Spółka Przejmowana), tj. spółek bezpośrednio zależnych od TAURON Dystrybucja. Połączenie nastąpiło w trybie art. 492 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 15 września 2000 r. *Kodeks spółek handlowych* (Ksh), tj. poprzez przeniesienie całego majątku Spółki Przejmowanej na Spółkę Przejmującą. Połączenie to miało na celu uporządkowanie struktury Grupy Kapitałowej TAURON w ramach realizacji projektu reorganizacji spółek Grupy Kapitałowej TAURON.
2. W dniu 2 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru podziału TAURON Wytwarzanie (Spółka Dzielona) przez wydzielenie w trybie art. 529 § 1 pkt 4 Ksh, polegającego na przeniesieniu wydzielonych składników majątku na spółkę TAURON Ciepło (Spółka Przejmująca) w zamian za akcje TAURON Ciepło, które objął jeden z akcjonariuszy TAURON Wytwarzanie, tj. TAURON, wraz z proporcjonalnym obniżeniem udziału TAURON w kapitale zakładowym TAURON Wytwarzanie. Proces podziału TAURON Wytwarzanie przez wydzielenie z jego struktur Oddziału Elektrociepłownia Katowice z siedzibą w Katowicach oraz przeniesienie aktywów tego Oddziału wraz z innymi udziałami spółek ciepłowniczych do TAURON Ciepło stanowił III etap projektu pod nazwą *Budowa Obszaru Ciepło*. Proces ten był realizowany w ramach głównego celu Obszaru Ciepło obejmującego zwiększenie wartości Grupy Kapitałowej TAURON poprzez integrację aktywów, optymalizację kosztów działalności w zakresie dystrybucji ciepła, zapewnienie odbioru ciepła dla jednostek wytwórczych Grupy Kapitałowej TAURON oraz rozwój działalności związanej z wytwarzaniem ciepła w małej kogeneracji. W wyniku podziału kapitał zakładowy TAURON Ciepło został podwyższony do kwoty 1 238 076 553,56 zł, natomiast kapitał zakładowy TAURON Wytwarzanie został obniżony do kwoty 1 554 189 560,00 zł. Udział TAURON w kapitale zakładowym TAURON Ciepło wzrósł z 88,27% do 91,79%, natomiast w TAURON Wytwarzanie spadł z 99,72% do 99,70%.
3. W dniu 31 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru połączenia spółek bezpośrednio zależnych od TAURON tj.: TAURON Obsługa Klienta (Spółka Przejmująca) ze spółką TAURON Obsługa Klienta GZE sp. z o.o. (TAURON Obsługa Klienta GZE) (Spółka Przejmowana). W związku z powyższym TAURON objął 22 021 nowoutworzonych udziałów w podwyższonym do 4 920 500,00 zł kapitale zakładowym TAURON Obsługa Klienta. Połączenie nastąpiło w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Ksh, tj. poprzez przeniesienie całego majątku Spółki Przejmowanej na Spółkę Przejmującą. Połączenie to miało na celu uporządkowanie struktury Grupy Kapitałowej TAURON po przejściu spółek Grupy Kapitałowej byłego Górnośląskiego Zakładu Elektroenergetycznego S.A. (GZE).
4. W dniu 13 marca 2013 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru połączenia spółek: TAURON Wytwarzanie (Spółka Przejmująca) ze spółką ECOCARBON sp. z o.o. z siedzibą w Łaziskach Górnych (Spółka Przejmowana), będącą spółką bezpośrednio zależną od TAURON Wytwarzanie. Połączenie nastąpiło w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Ksh, tj. poprzez przeniesienie całego majątku Spółki Przejmowanej na Spółkę Przejmującą. Połączenie to miało na celu uporządkowanie struktury Grupy Kapitałowej TAURON w ramach realizacji projektu reorganizacji spółek Grupy Kapitałowej TAURON.
5. W dniu 2 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru połączenia spółek: Przedsiębiorstwo Usług Elektroenergetycznych Wrocław S.A. (PUE) z siedzibą we Wrocławiu (Spółka Przejmująca) ze spółką TAURON Serwis GZE sp. z o.o. (TAURON Serwis GZE) (Spółka Przejmowana) oraz o zmianie nazwy Spółki Przejmującej na TAURON Dystrybucja Serwis. Połączenie nastąpiło w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Ksh, tj. poprzez przeniesienie całego majątku Spółki Przejmowanej na Spółkę Przejmującą. Połączenie to miało na celu uporządkowanie struktury Grupy Kapitałowej TAURON w ramach realizacji projektu reorganizacji spółek Grupy Kapitałowej TAURON.

6. W dniu 2 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru połączenia spółek: TAURON (Spółka Przejmująca) ze spółką PKE Broker (Spółka Przejmowana). Połączenie nastąpiło w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Ksh, tj. poprzez przeniesienie całego majątku Spółki Przejmowanej na Spółkę Przejmującą. W wyniku połączenia uległy uproszczeniu struktury organizacyjne, w tym struktury nadzoru i zarządcze, co wpłynęło na usprawnienie zarządzania Grupą TAURON i wyeliminowało część zbędnych procesów.
7. W dniu 31 grudnia 2013 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru połączenia spółek: TAURON Wytwarzanie Serwis sp. z o.o. z siedzibą w Jaworznie (TAURON Wytwarzanie Serwis) (Spółka Przejmująca) ze spółką Przedsiębiorstwo Usług Remontowych Energetyki Jaworzno III Sp. z o.o. z siedzibą w Jaworznie (Spółka Przejmowana). Połączenie nastąpiło w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Ksh, tj. poprzez przeniesienie całego majątku Spółki Przejmowanej na Spółkę Przejmującą. Połączenie zostało dokonane w ramach realizacji projektu reorganizacji spółek serwisowych Obszaru Wytwarzanie.

Inne zdarzenia

1. W dniu 5 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru obniżenia kapitału zakładowego TAURON Wytwarzanie z kwoty 1 554 189 560,00 zł do kwoty 1 553 036 160,00 zł., tj. o kwotę 1 153 400,00 zł. Ww. obniżenie kapitału zakładowego nastąpiło w związku z umorzeniem przez TAURON Wytwarzanie w dniu 21 stycznia 2013 r. akcji nabytych na podstawie art. 418¹ Ksh. Wskutek umorzenia przedmiotowych akcji udział TAURON w kapitale zakładowym TAURON Wytwarzanie wzrósł do 99,77%.
2. W dniu 18 marca 2013 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru zmiany firmy spółki Poen sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach (POEN) bezpośrednio zależnej od TAURON na TAURON Ubezpieczenia sp. z o.o. (TAURON Ubezpieczenia) Zmiana firmy spółki była związana z realizacją projektu związanego z reorganizacją obszaru ubezpieczeń w Grupie Kapitałowej TAURON.
3. W dniu 2 kwietnia 2013 r. Zarząd spółki Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy „JAGA” sp. z o.o. (OSW JAGA), bezpośrednio zależnej od TAURON Dystrybucja, złożył do Sądu Rejonowego Wydział V Gospodarczy w Nowym Sączu wniosek o ogłoszenie upadłości. W dniu 3 czerwca 2013 r. ww. Sąd Rejonowy wydał postanowienie o ogłoszeniu upadłości niniejszej spółki obejmującej likwidację majątku.
4. W dniu 23 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wykreśleniu z rejestru spółki Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy Rożnów sp. z o.o. z siedzibą w Rożnowie, bezpośrednio zależnej od TAURON Ekoserwis sp. z o.o. (TAURON Ekoserwis).
5. W dniu 30 sierpnia 2013 r. nastąpiło umorzenie udziałów spółki AUTOZET sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie, zależnej od TAURON Dystrybucja, posiadanych przez wspólników mniejszościowych. W wyniku umorzenia ww. udziałów spółka TAURON Dystrybucja stała się jedynym wspólnikiem AUTOZET sp. z o.o.
6. W dniu 2 września 2013 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru zmiany firmy spółki CECHTAR sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie na TAURON Dystrybucja Pomiary sp. z o.o. (TAURON Dystrybucja Pomiary).
7. W dniu 3 września 2013 r. nastąpiło umorzenie 230 udziałów spółki ENERGO-MARKET ZET sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie, posiadanych przez spółkę TAURON Dystrybucja, stanowiących 39,12% udziału w kapitale zakładowym ENERGO-MARKET ZET sp. z o.o., w wyniku którego TAURON Dystrybucja przestała być wspólnikiem tej spółki.
8. W dniu 4 listopada 2013 r., spółka TAURON Wytwarzanie osiągnęła 50,81% udziału w prawie głosu na Zgromadzeniu Wspólników (ZW) spółki Carbon-Bielsko sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku-Białej, wskutek umorzenia 90 udziałów, posiadanych przez wspólników mniejszościowych. W wyniku przedmiotowego umorzenia udziałów, spółka Carbon-Bielsko sp. z o.o. stała się spółką zależną od TAURON Wytwarzanie.
9. W dniu 6 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru obniżenia kapitału zakładowego TAURON Dystrybucja z kwoty 512 028 025,78 zł do kwoty 511 974 935,12 zł, tj. o kwotę 53 090,66 zł. Ww. obniżenie kapitału zakładowego nastąpiło w związku z umorzeniem przez TAURON Dystrybucja akcji nabytych na podstawie art. 418¹ Ksh. Wskutek umorzenia przedmiotowych akcji udział TAURON w kapitale zakładowym TAURON Dystrybucja wzrósł do 99,71%.

10. W dniu 27 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru zmiany firmy spółki Centrum Szkoleniowo-Konferencyjne „NOT” sp. z o.o. z siedzibą w Jaworznie na Spółka Usług Górniczych sp. z o.o. (SUG). Zmiana firmy spółki Centrum Szkoleniowo-Konferencyjne „NOT” sp. z o.o. nastąpiła w związku ze zmianą przedmiotu jej działalności.

Zdarzenia dotyczące zmian organizacyjnych w Grupie Kapitałowej TAURON po 31 grudnia 2013 r.

1. W dniu 2 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Fabrycznej we Wrocławiu, IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru połączenia spółek: TAURON EKOENERGIA (Spółka Przejmująca) ze spółką MEGAWAT MARSZEWO sp. z o.o. (MEGAWAT MARSZEWO) i spółką BELS INVESTMENT sp. z o.o. (BELS INVESTMENT) (Spółki Przejmowane). Połączenie nastąpiło w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Ksh, tj. poprzez przeniesienie całego majątku Spółek Przejmowanych na Spółkę Przejmującą.
2. W dniu 2 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru połączenia spółek: SCE Jaworzno III (Spółka Przejmująca) ze spółką EKOPEC sp. z o.o. z siedzibą w Będzinie (Spółka Przejmowana). Połączenie nastąpiło w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Ksh, tj. poprzez przeniesienie całego majątku Spółki Przejmowanej na Spółkę Przejmującą.
3. W dniu 2 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wpisie do rejestru podziału TAURON Wytwarzanie (Spółka Dzielona) przez wydzielenie w trybie art. 529 § 1 pkt 4 Ksh, polegającego na przeniesieniu wydzielonych składników majątku na spółkę TAURON Ciepło (Spółka Przejmująca) w zamian za akcje TAURON Ciepło, które objął jeden z akcjonariuszy TAURON Wytwarzanie, tj. TAURON, wraz z proporcjonalnym obniżeniem udziału TAURON w kapitale zakładowym TAURON Wytwarzanie. Proces podziału TAURON Wytwarzanie przez wydzielenie z jego struktur Oddziału Zespół Elektrociepłowni Bielsko-Biała S.A. (ZEC Bielsko-Biała) oraz przeniesienie aktywów tego Oddziału do TAURON Ciepło stanowił IV etap projektu pod nazwą *Budowa Obszaru Ciepło*. W wyniku ww. podziału TAURON Wytwarzanie kapitał zakładowy TAURON Ciepło został podwyższony do kwoty 1 409 747 374,17 zł, natomiast kapitał zakładowy TAURON Wytwarzanie został obniżony do kwoty 1 494 862 990,00 zł. Udział TAURON w kapitale zakładowym TAURON Ciepło wzrósł do 96,57%, natomiast w TAURON Wytwarzanie spadł do 99,76%.
4. W dniu 17 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie o wykreśleniu z rejestru spółki Przedsiębiorstwo „Ekspar” sp. z o.o. w likwidacji.
5. W dniu 24 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy KRS wpisał do rejestru zmianę firmy spółki z Południowego Koncernu Węglowego S.A. na TAURON Wydobywanie S.A.

1.3. Koncepcja zarządzania Spółką oraz Grupą Kapitałową TAURON

1.3.1. Zasady zarządzania Spółką oraz Grupą Kapitałową TAURON

Zasady zarządzania Spółką

Zgodnie z postanowieniami *Regulaminu Zarządu TAURON Polska Energia Spółka Akcyjna z siedzibą w Katowicach*, Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje ją we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Wszelkie sprawy związane z prowadzeniem Spółki, niezastrzeżone przepisami prawa oraz postanowieniami Statutu Spółki dla WZ lub Rady Nadzorczej, należą do kompetencji Zarządu Spółki. Do składania oświadczeń w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem.

Sprawy należące do kompetencji Zarządu, jako organu kolegialnego zostały opisane szczegółowo w pkt. 5.8.1. niniejszego sprawozdania.

Zasady zarządzania Spółką określa również *Regulamin Organizacyjny TAURON Polska Energia S.A.* (Regulamin Organizacyjny), zgodnie z którym Spółką kieruje Zarząd bezpośrednio oraz poprzez prokurentów, Dyrektorów Departamentów i pełnomocników.

Prezes Zarządu kieruje bieżącą działalnością gospodarczą Spółki i podejmuje decyzje we wszelkich sprawach dotyczących Spółki niezastrzeżonych do decyzji Zarządu lub innych organów Spółki oraz nadzoruje pracę bezpośrednio podporządkowanego pionu.

Prezes Zarządu:

- 1) prowadzi sprawy wewnętrzne Spółki i reprezentuje ją w kontaktach zewnętrznych,
- 2) koordynuje całość spraw związanych z działalnością Zarządu Spółki,
- 3) dokonuje w imieniu pracodawcy czynności z zakresu prawa pracy,
- 4) sprawuje nadzór nad działalnością podległego mu pionu,
- 5) wydaje wewnętrzne akty normatywne i wewnątrz korporacyjne akty normatywne zgodnie z obowiązującymi zasadami,
- 6) podejmuje decyzje związane z bieżącym kierowaniem Spółką,
- 7) dokonuje wszelkich czynności faktycznych i prawnych, mając na uwadze realizację celów Spółki,
- 8) podejmuje wszelkie inne czynności zapewniające sprawne funkcjonowanie Spółki.

Wiceprezesi Zarządu:

- 1) prowadzą sprawy wewnętrzne Spółki i reprezentują ją w kontaktach zewnętrznych,
- 2) kierują bieżącą działalnością gospodarczą Spółki w powierzonym zakresie oraz nadzorują pracę bezpośrednio podporządkowanych pionów,
- 3) podejmują decyzje w sprawach niezastrzeżonych do właściwości Zarządu Spółki, w zakresie funkcji powierzonych podległym jednostkom organizacyjnym, a także inne decyzje w ramach pełnomocnictw i upoważnień udzielonych im przez Zarząd Spółki lub Prezesa Zarządu,
- 4) dokonują wszelkich czynności faktycznych i prawnych, mając na uwadze realizację celów Spółki,
- 5) podejmują wszelkie inne czynności zapewniające sprawne funkcjonowanie Spółki.

Dyrektorzy Departamentów:

- 1) kierują podległymi departamentami, ponosząc odpowiedzialność za efekty ich pracy,
- 2) określają w zakresie swojej właściwości rzeczowej cele i zadania poszczególnych jednostek organizacyjnych wchodzących w skład kierowanego departamentu,
- 3) koordynują pracę podległych sobie struktur zgodnie z interesem Spółki i przepisami prawa,
- 4) realizują wytyczne i zalecenia członków Zarządu oraz na bieżąco informują ich o pracy podległego departamentu,
- 5) podejmują wszelkie niezbędne działania zapewniające skuteczne i efektywne funkcjonowanie podległego departamentu.

Relacje służbowe w Spółce opierają się na zasadzie jednoosobowego kierownictwa, co oznacza, że każdy pracownik ma jednego bezpośredniego przełożonego, od którego otrzymuje polecenia oraz zadania i przed którym jest odpowiedzialny za ich wykonanie.

Wyjątkiem od powyższej zasady jest tzw. podległość projektowa, która ma charakter tymczasowy i macierzowy. Podległość ta występuje w relacjach między pracownikami Spółki lub pracownikami Spółki i spółek Grupy Kapitałowej TAURON i dotyczy osób będących członkami zespołu projektowego.

Zasady zarządzania „Grupą TAURON”

W 2013 r. kontynuowano rozwój procesu zarządzania, powołaną przez Zarząd Spółki, spośród spółek Grupy Kapitałowej TAURON, „Grupą TAURON”, rozumianą jako jednolity organizm gospodarczy złożony z autonomicznych spółek prawa handlowego, na czele którego stoi Spółka jako jednostka dominująca.

Podstawowym aktem normatywnym „Grupy TAURON”, jest przyjęty przez Zarząd Spółki *Kodeks Grupy TAURON* (Kodeks), który reguluje jej funkcjonowanie, zapewniając realizację celów, poprzez specjalnie zaprojektowane rozwiązania w zakresie zarządzania podmiotami „Grupy TAURON”, w tym w szczególności określania celów działalności spółek, umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów.

Mając na uwadze zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej TAURON, Zarząd Spółki dokonywał w 2013 r. aktualizacji w zakresie określenia przynależności spółek do „Grupy TAURON”. Przedmiotowe aktualizacje były efektem między innymi przeprowadzonego procesu połączeniowego w Obszarze Obsługa Klienta (połączenie TAURON Obsługa Klienta GZE z TAURON Obsługa Klienta) oraz połączenia TAURON Serwis GZE z Przedsiębiorstwem Usług Elektroenergetycznych Wrocław S.A. i zmiany firmy Spółki Przejmującej na TAURON Dystrybucja Serwis, jak również przyjęciem do „Grupy TAURON” spółki TAURON Ubezpieczenia oraz innych spółek ważnych ze względu na strukturę i procesy zachodzące w Grupie Kapitałowej TAURON.

W 2013 r. następujące podmioty uzyskały status członka „Grupy TAURON”:

- 1) „BUDO - Trans” – sp. z o.o. (BUDO-TRANS),
- 2) Spółka Usług Górniczych sp. z o.o. (SUG),
- 3) SCE - Jaworzno III sp. z o.o. (SCE Jaworzno III),
- 4) TAURON Dystrybucja Pomiary sp. z o.o. (TAURON Dystrybucja Pomiary),
- 5) TAURON Dystrybucja Serwis S.A. (TAURON Dystrybucja Serwis),
- 6) TAURON Ekoserwis sp. z o.o. (TAURON Ekoserwis),
- 7) TAURON Wytwarzanie Serwis sp. z o.o. (TAURON Wytwarzanie Serwis),
- 8) TAURON Ubezpieczenia sp. z o.o. (TAURON Ubezpieczenia),
- 9) Enpower service sp. z o.o. (Enpower service).

Poniższa tabela przedstawia wykaz spółek Grupy Kapitałowej TAURON wchodzących w skład „Grupy TAURON” według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Tabela nr 1. Wykaz spółek Grupy Kapitałowej TAURON wchodzących w skład „Grupy TAURON” według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Lp.	Firma spółki
1.	TAURON Polska Energia S.A. (spółka dominująca)
2.	TAURON Dystrybucja S.A. (TAURON Dystrybucja)
3.	TAURON Wytwarzanie S.A. (TAURON Wytwarzanie)
4.	TAURON EKOENERGIA sp. z o.o. (TAURON EKOENERGIA)
5.	TAURON Ciepło S.A. (TAURON Ciepło)
6.	TAURON Obsługa Klienta sp. z o.o. (TAURON Obsługa Klienta)
7.	TAURON Sprzedaż sp. z o.o. (TAURON Sprzedaż)
8.	TAURON Sprzedaż GZE sp. z o.o. (TAURON Sprzedaż GZE)
9.	TAURON Czech Energy s.r.o. (TAURON Czech Energy)
10.	TAURON Dystrybucja Serwis S.A. (TAURON Dystrybucja Serwis)
11.	TAURON Dystrybucja Pomiary sp. z o.o. (TAURON Dystrybucja Pomiary)
12.	TAURON Wytwarzanie GZE sp. z o.o. (TAURON Wytwarzanie GZE)
13.	TAURON Wytwarzanie Serwis sp. z o.o. (TAURON Wytwarzanie Serwis)
14.	TAURON Ekoserwis sp. z o.o. (TAURON Ekoserwis)
15.	TAURON Ubezpieczenia sp. z o.o. (TAURON Ubezpieczenia)
16.	TAURON Wydobywanie S.A. (TAURON Wydobywanie)*
17.	Kopalnia Wapienia Czatkowice sp. z o.o. (KW Czatkowice)
18.	„BUDO - Trans” – sp. z o.o. (BUDO-TRANS)
19.	Enpower service sp. z o.o. (Enpower service)
20.	Polska Energia – Pierwsza Kompania Handlowa sp. z o.o. (PE PKH)
21.	SCE - Jaworzno III sp. z o.o. (SCE Jaworzno III)
22.	Spółka Usług Górniczych sp. z o.o. (SUG)

* W dniu 24 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy KRS wpisał do rejestru zmianę firmy spółki z Południowego Koncernu Węglowego S.A. na TAURON Wydobywanie S.A.

W ramach „Grupy TAURON” funkcjonują ustanowione przez Zarząd Spółki Obszary Biznesowe, w skład których wchodzi spółki „Grupy TAURON”, a także ustanowione Obszary Zarządcze, w ramach których obowiązują odpowiednie zasady współpracy. Dodatkowo w ramach „Grupy TAURON” funkcjonują stałe Komitety „Grupy TAURON”, w tym:

- 1) Komitet Oceny Projektów,
- 2) Komitet Zarządzania Grupą TAURON,
- 3) Komitet Zgodności Grupy TAURON,
- 4) Komitet Ryzyka.

W dniu 7 maja 2013 r. Zarząd Spółki aktualizując zakres zadań i kompetencji poszczególnych Komitetów Grupy TAURON, podjął decyzję o likwidacji Komitetu Wdrożenia Strategii Korporacyjnej Grupy TAURON.

Celem powołania Komitetów było urzeczywistnienie prowadzenia działalności według założeń jednolitości operacyjnej „Grupy TAURON”, zgodnie z prawem, interesem „Grupy TAURON” oraz jej interesariuszy.

Komitety pełnią następujące funkcje:

- 1) funkcję opiniotwórczą dla Zarządu TAURON,
- 2) funkcję decyzyjną,
- 3) funkcję nadzorczą dla zarządów spółek zależnych TAURON.

Podstawowym zadaniem Komitetów jest czuwanie nad realizacją przez wszystkich uczestników „Grupy TAURON” spójnych działań zgodnych Kodeksem oraz w interesie „Grupy TAURON”. Szczegółowe zadania Komitetów zostały skonkretyzowane w regulaminach ich działania uchwalonych przez Zarząd Spółki.

1.3.2. Zmiany w zasadach zarządzania Spółką oraz Grupą Kapitałową TAURON

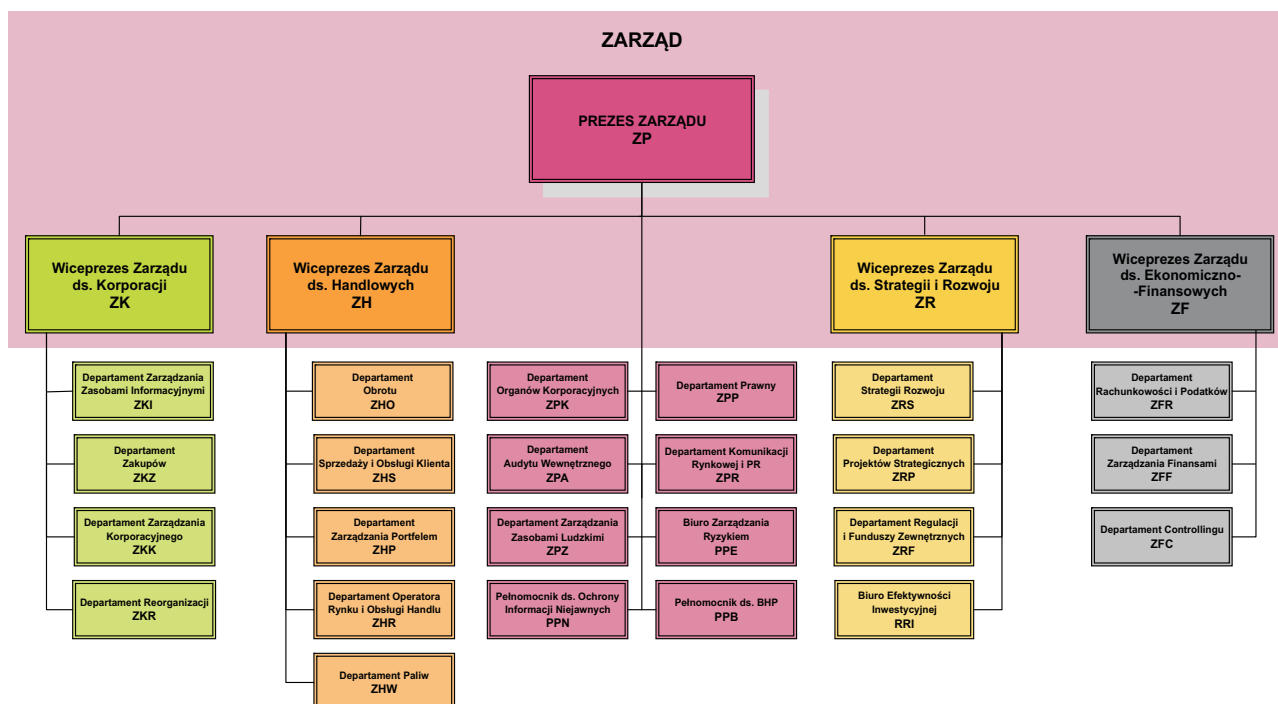
Zmiany w Zasadach zarządzania Spółką

W 2013 r. nie wprowadzono zmian w zasadach zarządzania Spółką względem zasad obowiązujących w 2012 r., natomiast wprowadzono zmiany w strukturze organizacyjnej oraz zadaniach jednostek organizacyjnych Spółki, ujętych w Regulaminie Organizacyjnym, do których należy zaliczyć:

- 1) zmiany obejmujące reorganizację procesów w Pionie Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych, związaną między innymi z prowadzeniem w Spółce działalności w obszarze handlu gazem. Zmiany struktury organizacyjnej związane były z weryfikacją i zmianą zakresów obowiązków podległych jednostek organizacyjnych, zatwierdzone przez Radę Nadzorczą w dniu 22 maja 2013 r.,
- 2) zmiany obejmujące modyfikację zadań Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacji, a także funkcji podległych jednostek organizacyjnych, związane z wdrożeniem nowego Ładu Korporacyjnego w zakresie obsługi informatycznej oraz uruchomieniem Centrum Usług Wspólnych IT w ramach spółki TAURON Obsługa Klienta, zatwierdzone zostały przez Radę Nadzorczą w dniu 16 sierpnia 2013 r.,
- 3) zmiany obejmujące modyfikację zadań Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii i Rozwoju, a także funkcji podległych jednostek organizacyjnych, wynikające z przeniesienia na poziom TAURON kwestii koordynacji podejmowanych przez Grupę Kapitałową TAURON działań w obszarze badań i rozwoju, zatwierdzone zostały przez Radę Nadzorczą w dniu 18 grudnia 2013 r.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę pionów przyporządkowanych poszczególnym członkom Zarządu Spółki, do poziomu jednostek organizacyjnych bezpośrednio podległych członkom Zarządu, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Rysunek nr 2. Schemat organizacyjny TAURON Polska Energia S.A. według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Zmiany w zasadach zarządzania Spółką po 31 grudnia 2013 r.

W dniu 18 lutego 2014 r. Rada Nadzorcza Spółki zatwierdziła zmiany do Regulaminu Organizacyjnego w związku z reorganizacją zadań w wybranych pionach organizacyjnych. Do Pionu Prezesa Zarządu został przypisany Departament Zarządzania Zasobami Informacyjnymi, który dotychczas znajdował się w Pionie Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacji. Do Pionu Wiceprezesa Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych zostały natomiast przypisane Departament Paliw oraz Departament Zarządzania Portfelem, które dotychczas znajdowały się w Pionie Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych.

Zmiany w zasadach zarządzania „Grupą TAURON”

W 2013 r. nie wprowadzono zmian w systemie zarządzania „Grupą TAURON”, dokonano natomiast zmian w zakresie przyporządkowania spółek do Obszarów Biznesowych oraz aktualizacji Zasad Współpracy w Obszarach Zarządczych.

Zmiana przynależności spółek do danego Obszaru Biznesowego

Mając na uwadze zmiany w organizacji Grupy Kapitałowej TAURON, Zarząd Spółki dokonał w 2013 r. aktualizacji w zakresie określenia przynależności spółek „Grupy TAURON” do danego Obszaru Biznesowego lub Obszarów Biznesowych. Przedmiotowa aktualizacja była efektem powyżej opisanych procesów połączeniowych.

Poniższa tabela przedstawia wykaz przynależności istotnych spółek Grupy Kapitałowej TAURON wchodzących w skład „Grupy TAURON” do danego Obszaru Biznesowego według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Tabela nr 2. Wykaz przynależności istotnych spółek Grupy Kapitałowej TAURON wchodzących w skład „Grupy TAURON” do danego Obszaru Biznesowego według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Lp.	Obszar (Segment)	Spółka
1.	Obszar Wydobycie	TAURON Wydobycie
2.	Obszar Wytwarzanie	TAURON Wytwarzanie
3.	Obszar Odnawialne Źródła Energii (OZE)	TAURON EKOENERGIA
4.	Obszar Dystrybucja	TAURON Dystrybucja TAURON Dystrybucja Serwis
5.	Obszar Sprzedaż	TAURON Sprzedaż TAURON Czech Energy TAURON Sprzedaż GZE
6.	Obszar Obsługa Klienta	TAURON Obsługa Klienta
7.	Obszar Ciepło	TAURON Ciepło
8.	Obszar Pozostałe	KW Czatkowice PE PKH
9.	Obszar Wsparcia	–

Zmiany w zakresie Zasad Współpracy w Obszarach Zarządczych

W 2013 r. w spółkach „Grupy TAURON” realizowany był proces aktualizacji opracowywanych i wdrożonych w latach poprzednich Zasad Współpracy w Obszarach Zarządczych. Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. w „Grupie TAURON” funkcjonowały Zasady Współpracy w następujących Obszarach Zarządczych:

- 1) projektowanie strategii i metod rozwoju „Grupy TAURON”,
- 2) handel paliwami, energią i produktami powiązаныmi,
- 3) nadzór właścicielski,
- 4) strategiczne projekty inwestycyjne,
- 5) zarządzanie informacją giełdową i relacjami inwestorskimi,
- 6) współpraca międzynarodowa,
- 7) prace badawczo-rozwojowe, w tym w dziedzinie nowych technologii i ochrony środowiska,
- 8) komunikacja zewnętrzna, wewnętrzna,
- 9) zarządzanie ryzykiem,
- 10) audyt i kontrola,
- 11) zarządzanie systemami teleinformatycznymi,
- 12) zarządzanie finansami,

- 13) kontroling i raportowanie zarządcze,
- 14) rachunkowość i podatki,
- 15) marketing wizerunkowy,
- 16) zarządzanie realizacją projektów,
- 17) zakupy dostaw i usług,
- 18) postępowania, doradztwo prawne oraz regulacje wewnętrzne.

1.4. Powiązania organizacyjne lub kapitałowe

Poniższa tabela przedstawia wykaz istotnych spółek bezpośrednio zależnych objętych konsolidacją, w których Spółka posiadała udziały oraz akcje według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Tabela nr 3. Wykaz spółek zależnych objętych konsolidacją, w których Spółka posiada bezpośredni udział według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Udział bezpośredni w kapitale spółki	Udział bezpośredni w organie stanowiącym spółki
1.	TAURON Wytwarzanie	Katowice	Wytwarzanie, przesyłanie i dystrybucja energii elektrycznej i ciepła	99,77%	99,80%
2.	TAURON Dystrybucja	Kraków	Dystrybucja energii elektrycznej	99,71%	99,71%
3.	TAURON Sprzedaż	Kraków	Obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%
4.	TAURON Obsługa Klienta*	Wrocław	Działalność usługowa	100,00%	100,00%
5.	TAURON EKOENERGIA	Jelenia Góra	Wytwarzanie energii elektrycznej, obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%
6.	PEPKH	Mysłowice	Obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%
7.	TAURON Ciepło	Katowice	Produkcja i dystrybucja ciepła	96,10%	96,74%
8.	TAURON Czech Energy	Ostrawa, Republika Czeska	Obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%
9.	TAURON Sprzedaż GZE	Gliwice	Obrót energią elektryczną	100,00%	100,00%

* W dniu 31 stycznia 2013 r. zostało zarejestrowane połączenie spółek TAURON Obsługa Klienta oraz TAURON Obsługa Klienta GZE.

Poniższa tabela przedstawia wykaz istotnych spółek zależnych objętych konsolidacją, w których Spółka posiadała pośrednio udziały oraz akcje według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Tabela nr 4. Wykaz spółek zależnych objętych konsolidacją, w których Spółka posiada pośredni udział według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Udział pośredni w kapitale spółki	Udział pośredni w organie stanowiącym spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na dzień 31 grudnia 2013 r.
1.	KW Czatkowice*	Krzeszowice	Wydobywanie, kruszenie i rozdrabnianie skał wapiennych oraz wydobywanie kamienia	99,77%	99,80%	TAURON Wytwarzanie
2.	TAURON Wydobywanie*	Jaworzno	Wydobywanie węgla kamiennego	52,36%	67,87%	TAURON Wytwarzanie
3.	BELS INVESTMENT	Jelenia Góra	Wytwarzanie energii elektrycznej	100,00%	100,00%	TAURON Ekoenergia
4.	MEGAWAT MARSZEWO	Jelenia Góra	Wytwarzanie energii elektrycznej	100,00%	100,00%	TAURON Ekoenergia
5.	TAURON Dystrybucja Serwis**	Wrocław	Naprawa i konserwacja urządzeń elektrycznych	99,71%	99,71%	TAURON Dystrybucja

* TAURON (łącznie bezpośrednio i pośrednio) dysponuje 100% pakietem akcji TAURON Wydobywanie uprawniającym do wykonywania 100% głosów na WZ. Na powyższy 100% pakiet akcji TAURON Wydobywanie składa się bezpośrednio posiadanie przez Spółkę 47,52% akcji uprawniających do wykonywania 31,99% głosów na WZ oraz użytkowanie pozostałych 52,48% akcji uprawniających do 68,01% głosów na WZ, będących własnością spółki zależnej TAURON Wytwarzanie.

** W dniu 2 kwietnia 2013 r. zostało zarejestrowane połączenie spółek TAURON Serwis GZE (Spółka Przejmowana) oraz Przedsiębiorstwo Usług Elektroenergetycznych (Spółka przejmująca) oraz jednocześnie zmianie uległa firma spółki przejmującej na TAURON Dystrybucja Serwis.

Poniższa tabela przedstawia wykaz istotnych spółek współzależnych, w których Spółka także dodatkowo posiadała pośredni udział oraz akcje według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Tabela nr 5. Wykaz istotnych spółek współzależnych, w których Spółka posiada pośredni udział według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Lp.	Nazwa spółki	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Udział pośredni w kapitale spółki	Udział pośredni w organie stanowiącym spółki	Jednostka posiadająca udziały/akcje na dzień 31 grudnia 2013 r.
1.	EC Stalowa Wola	Stalowa Wola	Wytwarzanie, przesyłanie, dystrybucja i handel energią elektryczną	49,89%	49,90%	TAURON Wytwarzanie
2.	Elektrownia Błachownia Nowa	Kędzierzyn Koźle	Wytwarzanie energii elektrycznej	49,89%	49,90%	TAURON Wytwarzanie

1.5. Główne inwestycje krajowe i zagraniczne

1.5.1. Nabycie udziałowych papierów wartościowych

Spośród zdarzeń opisanych w pkt 1.2.1. w zakresie nabywania akcji i udziałów w spółkach do głównych inwestycji Spółki należy zaliczyć:

Nabycie udziałów PKE Broker

W dniu 6 maja 2013 r. Spółka nabyła od spółki zależnej TAURON Wytwarzanie 750 udziałów spółki PKE Broker, stanowiących 100% udziałów w kapitale zakładowym.

Nabycie powyższych udziałów zostało szczegółowo opisane w pkt 1.2.2. niniejszego sprawozdania.

Nabycie udziałów spółki PEC Tychy

W dniu 11 grudnia 2013 r. Spółka nabyła od spółki zależnej TAURON Ciepło 36 179 udziałów spółki PEC Tychy, stanowiących ok. 1,2% udziału w kapitale zakładowym tej spółki.

Nabycie powyższych udziałów zostało szczegółowo opisane w pkt 1.2.2. niniejszego sprawozdania.

Nabycie akcji spółki TAURON Ciepło

W dniu 20 grudnia 2013 r. Spółka nabyła od Gminy Dąbrowa Górnicza 5 327 271 290 akcji spółki zależnej TAURON Ciepło stanowiących ok. 4,3% udziału w kapitale zakładowym tej spółki.

Nabycie powyższych akcji zostało szczegółowo opisane w pkt 1.2.2. niniejszego sprawozdania.

Nabycie akcji TAURON Wydobycie

W dniu 10 grudnia 2013 r. podpisano umowę sprzedaży przez Kompanię Węglową (Sprzedający) na rzecz TAURON (Kupujący) 16 730 525 akcji imiennych TAURON Wydobycie, stanowiących 47,52% kapitału zakładowego tej spółki i uprawniających do wykonywania 31,99% głosów na jej WZ.

W dniu 15 stycznia 2014 r. WZ Kompanii Węglowej wyraziło zgodę na sprzedaż akcji TAURON Wydobycie, po czym nastąpiło przeniesienie własności akcji TAURON Wydobycie na TAURON.

Nabycie powyższych akcji zostało szczegółowo opisane w pkt. 1.2.2. niniejszego sprawozdania.

1.5.2. Nabycie dłużnych papierów wartościowych

Spółka działając w oparciu o wdrożony model centralnego finansowania oraz zgodnie z warunkami funkcjonującego programu emisji obligacji wewnętrznych, nabywała w 2013 r. obligacje emitowane przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON z terminem zapadalności od roku do siedmiu lat. Zasadniczym celem emisji było pozyskanie przez spółki z Grupy Kapitałowej TAURON środków na realizację programu inwestycyjnego oraz refinansowanie dotychczasowego zadłużenia.

Poniższa tabela przedstawia wartość objętych i niewykupionych emisji w podziale na poszczególne spółki z Grupy Kapitałowej TAURON (emitentów) według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Tabela nr 6. Wartość objętych i niewykupionych emisji w podziale na poszczególne spółki z Grupy Kapitałowej TAURON (emitentów) według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Lp.	Nazwa spółki	Wartość objętych emisji (w tys. zł)
1.	TAURON Wytwarzanie	2 170 000
2.	TAURON Dystrybucja	1 510 000
3.	TAURON EKOENERGIA	200 000
4.	BELS INVESTMENT	275 000
5.	MEGAWAT MARSZEWO	680 000
6.	TAURON Ciepło	230 000
7.	TAURON Wydobywanie	100 000
Suma		5 165 000

Poza nabywaniem obligacji spółek Grupy Kapitałowej TAURON, Spółka nie dokonywała zakupów innych papierów wartościowych o charakterze dłużnym.

Dodatkowo, w 2013 r. Spółka dokonywała inwestycji wolnych środków pieniężnych, pozyskanych w ramach działającego w Grupie Kapitałowej TAURON cash pooling, wyłącznie w lokaty bankowe.

1.5.3. Realizacja inwestycji strategicznych

W Grupie Kapitałowej TAURON w 2013 r. prowadzono następujące działania związane z głównymi inwestycjami strategicznymi:

- 1) budowa bloku gazowo-parowego o mocy 449 MW_e wraz z członem ciepłowniczym o mocy cieplnej 240 MW_t w Stalowej Woli – inwestycja realizowana jest przez spółkę celową z udziałem partnera strategicznego spółki Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. (PGNIG). Generalnym wykonawcą jest Abener Energia S.A. Trwa realizacja działań technicznych, w tym prace projektowe oraz budowlane i wykonawcze w obrębie infrastruktury nowego bloku. Realizowana jest dostawa maszyn i urządzeń podstawowych oraz układów pomocniczych bloku gazowo-parowego. Zakończenie inwestycji planowane jest w 2015 r.,
- 2) budowa bloku ciepłowniczego, w kogeneracji o mocy 50 MW_e oraz 106 MW_t (182 MW_t wraz z jednostką szczytową), przystosowanego do produkcji energii elektrycznej oraz ciepła na terenie ZEC Bielsko-Biała. Inwestycja zastępuje wyeksploatowane i niskosprawne jednostki wytwórcze, wysokosprawną jednostką spełniającą wszelkie wymogi w zakresie ochrony środowiska dotyczące emisji NO_x, SO₂ oraz pyłów. Jednostka Wytwórcza została przekazana do eksploatacji w czerwcu 2013 r., stając się podstawowym źródłem ciepła dla miasta Bielsko-Biała,
- 3) budowa farmy wiatrowej o mocy 40 MW w miejscowości Wicko. W dniu 24 października 2013 r. dokonano odbioru końcowego i przekazano farmę do eksploatacji,
- 4) budowa farmy wiatrowej o mocy 82 MW w miejscowości Marszewo. W dniu 17 października 2013 r. podpisano protokół odbioru końcowego i przekazano farmę do eksploatacji,
- 5) budowa kogeneracyjnego bloku gazowo-parowego wraz z członem ciepłowniczym o mocy 135 MW_e i mocy cieplnej 90 MW_t w Katowicach (TAURON Ciepło). W dniu 1 października 2013 r. unieważniono postępowanie o udzielenie zamówienia na budowę bloku gazowo-parowego ze względu na fakt, iż ceny złożonych ofert znacząco przekraczały zaplanowany budżet projektu. W grudniu 2013 r. podjęto decyzję o rezygnacji z realizacji przedmiotowego projektu. Mając na uwadze zabezpieczenie rynku ciepła konurbacji śląsko-dąbrowskiej wykonano analizy możliwości zabezpieczenia dostaw ciepła dla odbiorców. Opracowano i wdraża się rozwiązania gwarantujące zbilansowanie rynku bez realizacji przedmiotowego projektu,
- 6) budowa nowych mocy wytwórczych w kogeneracji na poziomie 50 MW_e i 86 MW_t w Tychach (TAURON Ciepło). Inwestycja w części dotyczącej modernizacji istniejącego kotła fluidalnego i przystosowania go do spalania biomasy została zakończona, a w lutym 2013 r. uzyskano koncesję na produkcję energii kwalifikowanej jako pochodzącej z OZE. Zakończono również budowę kotła wodnego opalanego węglem (40 MW_t), dla którego w maju 2013 r. uzyskano pozwolenie na użytkowanie.

W czerwcu 2013 r. zawarto umowę z Elektrobudową S.A. (Elektrobudowa) jako generalnym wykonawcą budowy nowego bloku (50 MW_e). Trwają prace projektowe, budowlane oraz kontraktowanie maszyn i urządzeń przez wykonawcę. Zakończenie inwestycji planowane jest w 2016 r.,

- 7) budowa nowego bloku energetycznego o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne, na terenie Elektrowni Jaworzno III (TAURON Wytwarzanie). Nowy blok będzie charakteryzował się wysoką sprawnością

i dyspozycyjnością, a także niskimi poziomami emisji NO_x, SO₂, CO₂ oraz pyłów. W styczniu 2013 r., w ramach przetargu na Generalnego Wykonawcę, jako najkorzystniejszą wybrano ofertę konsorcjum Rafako S.A. (RAFAKO) (lider konsorcjum) z Mostostal Warszawa S.A. (MOSTOSTAL). W dniu 27 lutego 2014 r. ważność oferty oraz gwarancji bankowej wadialnej została przedłużona – aktualnie termin ważności upływa z dniem 30 kwietnia 2014 r. Trwają przygotowania do podpisania umowy z Generalnym Wykonawcą. Równolegle prowadzone są działania techniczne i formalno-prawne związane z przygotowaniem placu budowy i wyprowadzeniem mocy z nowej jednostki wytwórczej. Zakończenie tej inwestycji planowane jest w 2019 r.,

- 8) budowa instalacji odazotowania spalin w sześciu blokach Elektrowni Jaworzno III oraz w czterech blokach Elektrowni Łaziska należących do TAURON Wytwarzanie. Inwestycja ta pozwoli zmniejszyć emisję NO_x w jednostkach do poziomu 200 mg/Nm³, który będzie obowiązywał od 2018 r. Do końca 2013 r. zakończono prace na sześciu z dziesięciu bloków, realizacja działań modernizacyjnych zakończy się w 2016 r.,
- 9) budowa bloku gazowo parowego o mocy 413 MW_e w Elektrowni Łagisza wraz z członem ciepłowniczym o mocy 266 MW_t. Podjęto działania mające na celu rozpoczęcie realizacji projektu. Opracowano studium wykonalności budowy nowej jednostki wytwórczej. Uzyskano warunki przyłączenia do gazowego systemu przesyłowego. Trwają prace związane z uzyskaniem niezbędnych pozwoleń i zgód. Zakończenie inwestycji planowane jest w 2018 r.,
- 10) budowa nowego bloku gazowo-parowego o mocy 850 MW opalanego gazem ziemnym na terenie Elektrowni Blachownia. W dniu 30 grudnia 2013 r. TAURON, KGHM Polska Miedź S.A. (KGHM) oraz TAURON Wytwarzanie podpisały porozumienie, na mocy którego postanowiono o czasowym zawieszeniu realizacji projektu budowy bloku gazowo-parowego w spółce celowej Elektrownia Blachownia Nowa. Przyczyną zawieszenia jest bieżąca sytuacja na rynku energii elektrycznej i gazu skutkująca wzrostem ryzyka inwestycyjnego i powstała w związku z tym potrzebą weryfikacji i optymalizacji projektu. Strony porozumienia postanowiły, że decyzja o wznowieniu realizacji projektu zostanie podjęta w drodze odrębnego porozumienia, które zgodnie z ustaleniami powinno zostać podpisane do dnia 31 grudnia 2016 r.
- 11) budowa szybu „Grzegorz” (TAURON Wydobywanie) wraz z infrastrukturą (powierzchniową i dotową) oraz wyrobiskami towarzyszącymi. Przedmiotowa inwestycja będzie miała strategiczne znaczenie dla działalności TAURON Wydobywanie. Ma ona zapewnić bazę zasobową na kolejne lata i wyeliminować wydobywanie podziemne. Dla potrzeb przedmiotowej inwestycji dokonano zakupu nieruchomości na terenie Jaworzna. Rozpoczęto prace związane z przygotowaniem placu budowy oraz procesem sporządzenia kompleksowego projektu technicznego. Zakończenie projektu zaplanowano w 2022 r.,
- 12) budowa poziomu 800 m wraz z uruchomieniem czwartej ściany w Zakładzie Górniczym Janina (TAURON Wydobywanie). Inwestycja ta pozwoli uzyskać dodatkową produkcję węgla w stosunku do obecnego poziomu. Zakres projektu obejmuje wykonanie niezbędnych wyrobisk, zakup maszyn, urządzeń i instalacji, pogłębianie szybu, wykonanie robót budowlanych oraz realizację przedsięwzięć o charakterze organizacyjnym. Podpisano umowę na pogłębienie szybu „Janina VI” z wykonaniem dwustronnego wlotu szybowego i zabudową infrastruktury. Trwają prace nad opracowaniem koncepcji technologicznej dla modernizacji Zakładu Przeróbki Mechanicznej Węgla. Zakończenie projektu zaplanowane jest w 2019 r.

W 2013 r. nakłady inwestycyjne Grupy Kapitałowej TAURON (z uwzględnieniem inwestycji kapitałowych TAURON) wyniosły 3 776 751 tys. zł i były wyższe o ok. 8,8% od poniesionych w 2012 r., które wyniosły ok. 3 471 504 tys. zł. Wynika to przede wszystkim z intensyfikacji inwestycji strategicznych poszczególnych Obszarów Biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON.

Szczegółowe informacje dotyczące poniesionych nakładów inwestycyjnych w poszczególnych Obszarach Biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON, zostały zawarte w pkt. 2.3. niniejszego sprawozdania.

2. DZIAŁALNOŚĆ GRUPY KAPITAŁOWEJ TAURON

2.1. Kalendarium

Poniższa tabela przedstawia kalendarium prezentujące wybrane wydarzenia związane z działalnością Grupy Kapitałowej TAURON, jakie miały miejsce w 2013 r.

Tabela nr 7. Kalendarium

Miesiąc	Wydarzenia w 2013 r.
Styczeń	1. Przyjęcie przez Spółkę Programu poprawy efektywności kosztów operacyjnych w Grupie Kapitałowej TAURON na lata 2013–2015.
Luty	2. Połączenie spółek TAURON Obsługa Klienta z siedzibą w Wrocławiu z TAURON Obsługa Klienta GZE z siedzibą w Gliwicach. 3. Podpisanie przez TAURON Dystrybucja z BIT Huachuang Electric Vehicle Technology z siedzibą w Chinach umowy o współpracy we wdrożeniu nowoczesnych technologii dotyczących magazynowania energii. 4. Podpisanie przez Spółkę aneksu do umowy ramowej w sprawie wspólnego poszukiwania i wydobywania węglowodorów z łupków.
Marzec	1. Podpisanie przez Spółkę znaczącej umowy z Kompanią Węglową na zakup węgla kamiennego.
Kwiecień	2. Podpisanie przez Spółkę z Polską Telefonią Cyfrową S.A. (T-Mobile) listu intencyjnego o współpracy strategicznej dotyczącej wprowadzenia nowych rozwiązań produktowych i technologicznych na rynku telekomunikacyjnym i energetycznym. 3. Powstanie spółki TAURON Dystrybucja Serwis w wyniku połączenia Przedsiębiorstwa Usług Elektroenergetycznych oraz TAURON Serwis GZE. 4. Rozszerzenie członkostwa Spółki na giełdzie European Energy Exchange AG (EEX) z siedzibą w Lipsku o rynek gazu w segmencie EEX Spot Markets oraz EEX Derivatives Markets. 5. Podpisanie przez Spółkę ostatniej umowy zapewniającej finansowanie budowy, rozruchu i rozpoczęcia eksploatacji Bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli.
Maj	1. Podpisanie przez Spółkę z konsorcjum banków Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. (BH Warszawa), ING Bankiem Śląskim S.A. (ING Bank), Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. (Bank PKO), Powszechną Kasą Oszczędności Bankiem Polskim S.A. (PKO BP), BRE Bankiem S.A. (BRE Bank), Nordea Bank Polska S.A. (Nordea Bank Polska), Nordea Bank AB, BNP Paribas Bank Polska S.A. (BNP Paribas BP) oraz Bankiem Zachodnim WBK S.A. (BZ WBK) Aneksu do Umowy Gwarancyjnej z dnia 16 grudnia 2010 r. dotyczącej zapewnienia finansowania budowy bloku gazowo-parowego w EC Stalowa Wola. Przedmiotowy Aneks dotyczył zmiany stosownych oświadczeń oraz sposobu udostępniania memorandum informacyjnego.
Czerwiec	2. Powiadomienie przez agencję ratingową Fitch o podtrzymaniu ratingu dla Spółki w walucie krajowej i zagranicznej na poziomie BBB z perspektywą stabilną. 3. Podjęcie przez Spółkę decyzji o zamiarze połączenia TAURON ze spółką zależną PKE Broker. 4. Podpisanie przez Spółkę z PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. (PGE), KGHM oraz ENEA S.A. (ENEA) porozumienia w sprawie kontynuowania prac związanych z wypracowaniem projektu umowy nabycia udziałów w spółce celowej do budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej. 5. Podpisanie przez TAURON Dystrybucja z amerykańską firmą Altairmano listu Intencyjnego na współpracę w obszarze stacjonarnych systemów magazynowania energii oraz stabilizacji mocy opartych o baterie litowo-tytanowe. 6. Zakończenie modernizacji kotła bloku BC-35 w Zakładzie Wytwarzania w Tychach (ZW Tychy), opalanego węglem kamiennym na kocioł fluidalny ze złożem bąbelkowym opalany biomasą, przy podtrzymaniu dotychczasowej wydajności. 7. Oddanie do eksploatacji bloku ciepłowniczego o mocy 50 MW w ZEC Bielsko-Biała, stanowiącego jednostkę wytwórczą spełniającą wymogi w zakresie ochrony środowiska dotyczące emisji NO _x , SO ₂ oraz pyłów.
Lipiec	1. Podpisanie przez TAURON Ciepło z firmą Control Process umowy na budowę turbogenerатора o mocy 50 MW w Zakładzie Wytwarzania Nowa z siedzibą w Dąbrowie Górniczej.
Sierpień	2. Podpisanie przez Spółkę i TAURON Ciepło listu intencyjnego z ArcelorMittal Poland S.A. oraz ArcelorMittal Ostrava a.s. mającego na celu rozpoczęcie działań zmierzających do nawiązania partnerskiej współpracy w obszarze energetyki przemysłowej. 3. Podpisanie przez Spółkę z ING Bankiem, Bankiem PKO i BRE Bankiem umowy dotyczącej programu emisji obligacji do maksymalnej kwoty 5 mld zł. 4. Podpisanie przez Spółkę z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (BGK) umowy dotyczącej organizacji i gwarantowania emisji obligacji do kwoty 1 mld zł. 5. Podpisanie przez Spółkę z Nordea Bank Polska umowy o udzielenie regwarancji bankowej w wysokości 100 000,00 Euro (EUR) na rzecz Nordea Bank Finland Plc Niederlaussung Deutschland na zabezpieczenie zobowiązań z tytułu gwarancji bankowej udzielonej przez Nordea Bank Finland Plc Niederlaussung Deutschland na rzecz GASPOOL Balancing Services GmbH, na zabezpieczenie zobowiązań Spółki z tytułu transakcji handlowych na dostawę gazu.
Wrzesień	1. Parafowanie przez Spółkę, PGE, KGHM oraz ENEA umowy nabycia udziałów w spółce celowej do budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej.
Październik	2. Otwarcie farm wiatrowych o mocy 82 MW w miejscowości Marszewo oraz o mocy 40 MW w miejscowości Wicko. 3. Podpisanie przez Spółkę i TAURON Wytwarzanie z PGNiG, PGNiG Termika S.A. (PGNiG Termika) oraz EC Stalowa Wola aneksu do umowy o funkcjonowaniu EC Stalowa Wola w ramach projektu pod nazwą <i>Budowa bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli</i> , na mocy którego do tej umowy w miejsce PGNiG Energa S.A. przystąpiła spółka PGNiG Termika.

Miesiąc	Wydarzenia w 2013 r.
Listopad	1. Zarejestrowanie przez Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego połączenia Spółki ze spółką zależną PKE Broker.
Grudzień	2. Podpisanie przez Spółkę z Kompanią Węglową umowy na nabycie akcji TAURON Wydobyć. 3. Podpisanie przez Spółkę z Grupą Azoty S.A. i KGHM listu intencyjnego w zakresie współpracy dotyczącej przeanalizowania możliwości realizacji projektu budowy Elektrowni Poligeneracyjnej. 4. Podpisanie przez Spółkę i TAURON Ciepło oraz TAURON Wytwarzanie z ArcelorMittal Poland S.A. i ArcelorMittal Ostrava a.s. porozumienia dotyczącego partnerskiej współpracy w obszarze energetyki przesyłowej. 5. Włączenie Spółki do grona firm notowanych w indeksie spółek giełdowych odpowiedzialnych społecznie – RESPECT Index. 6. Podpisanie przez TAURON Dystrybucja z Polskimi Sieciami Elektroenergetycznymi S.A. (PSE) umowy na świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej, obejmujących przesyłanie energii elektrycznej w kraju oraz transgraniczną wymianę energii elektrycznej. 7. Wygaśnięcie umowy ramowej w sprawie wspólnego poszukiwania i wydobycia węglowodorów z łupków z dnia 4 lipca 2012 r. zawartej pomiędzy Spółką, PGNiG, KGHM, PGE i ENEA.

2.2. Obszary Działalności

Grupa Kapitałowa TAURON jest zintegrowanym pionowo przedsiębiorstwem energetycznym, które zajmuje wiodącą pozycję w dziedzinie wytwarzania, dystrybucji oraz sprzedaży energii elektrycznej w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej. Grupa Kapitałowa TAURON prowadzi działalność w następujących Obszarach (zwanym również w dalszej części niniejszego sprawozdania Segmentami):

Obszar Wydobyć, obejmujący głównie wydobycie, wzbogacanie i sprzedaż węgla kamiennego w Polsce, która to działalność prowadzona jest przez TAURON Wydobyć (uprzednio: Południowy Koncern Węglowy S.A.).

Obszar Wytwarzanie, obejmujący głównie wytwarzanie energii elektrycznej w źródłach konwencjonalnych, w tym także w kogeneracji, jak również wytwarzanie energii elektrycznej w procesie spalania i współspalania biomasy i innej termicznie pozyskiwanej energii. Podstawowe paliwa wykorzystywane przez Obszar Wytwarzanie to węgiel kamienny, biomasa i gaz koksowniczy oraz wysokometanowy. Działalność ta prowadzona jest przez TAURON Wytwarzanie. W dniu 2 stycznia 2013 r. nastąpił podział tej spółki poprzez wydzielenie Elektrociepłowni Katowice (EC Katowice) do spółki TAURON Ciepło należącej do Obszaru Ciepło. Z kolei w styczniu 2014 r. wydzielone zostały aktywa ciepłownicze obejmujące Oddział ZEC Bielsko-Biała ze struktur TAURON Wytwarzanie i włączone do TAURON Ciepło w drodze podziału spółki TAURON Wytwarzanie.

Obszar Odnawialne Źródła Energii (OZE), obejmujący wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych (z wyłączeniem wytwarzania energii elektrycznej przy współspalaniu biomasy przypisanego do Obszaru Wytwarzanie). Działalność prowadzona jest przez TAURON EKOENERGIA (z dniem 2 stycznia 2014 r. nastąpiła inkorporacja spółek zależnych BELS INVESTMENT i MEGAWAT MARSZEWO).

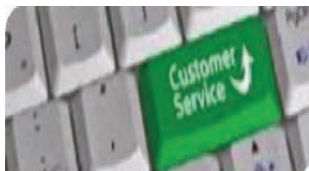
Obszar Ciepło, obejmujący wytwarzanie, dystrybucję i sprzedaż ciepła oraz w mniejszym zakresie innych produktów energetycznych (energia elektryczna, dmuch wielkopieczowy, sprężone powietrze). Działalność prowadzona jest przez Spółkę TAURON Ciepło.

Obszar Dystrybucja, obejmujący dystrybucję energii elektrycznej z wykorzystaniem sieci dystrybucyjnych położonych w południowej Polsce. Działalność prowadzona jest przez TAURON Dystrybucja. W tym Obszarze ujęta jest również spółka TAURON Dystrybucja Serwis (powstała z połączenia TAURON Serwis GZE Sp. z o.o. oraz PUE Wrocław S.A.).

Obszar Sprzedaż, obejmujący sprzedaż energii elektrycznej do klientów końcowych oraz handel hurtowy energią elektryczną, jak również obrót i zarządzanie uprawnieniami do emisji CO₂, prawami majątkowymi ze świadectw pochodzenia oraz paliwami. Działalność w tym Obszarze prowadzona jest przez spółki: TAURON, TAURON Sprzedaż, TAURON Sprzedaż GZE oraz TAURON Czech Energy.

Obszar Obsługa Klienta, obejmujący obsługę klientów Grupy Kapitałowej TAURON (zarówno w zakresie sprzedaży jak i dostarczania energii). Od 2013 r. działalność została rozszerzona o świadczenie usług wsparcia dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON w obszarze: rachunkowość oraz teleinformatyka, w wyniku centralizacji procesów przejętych ze spółek Grupy Kapitałowej TAURON. Działalność w tym obszarze prowadzona jest przez spółkę TAURON Obsługa Klienta.

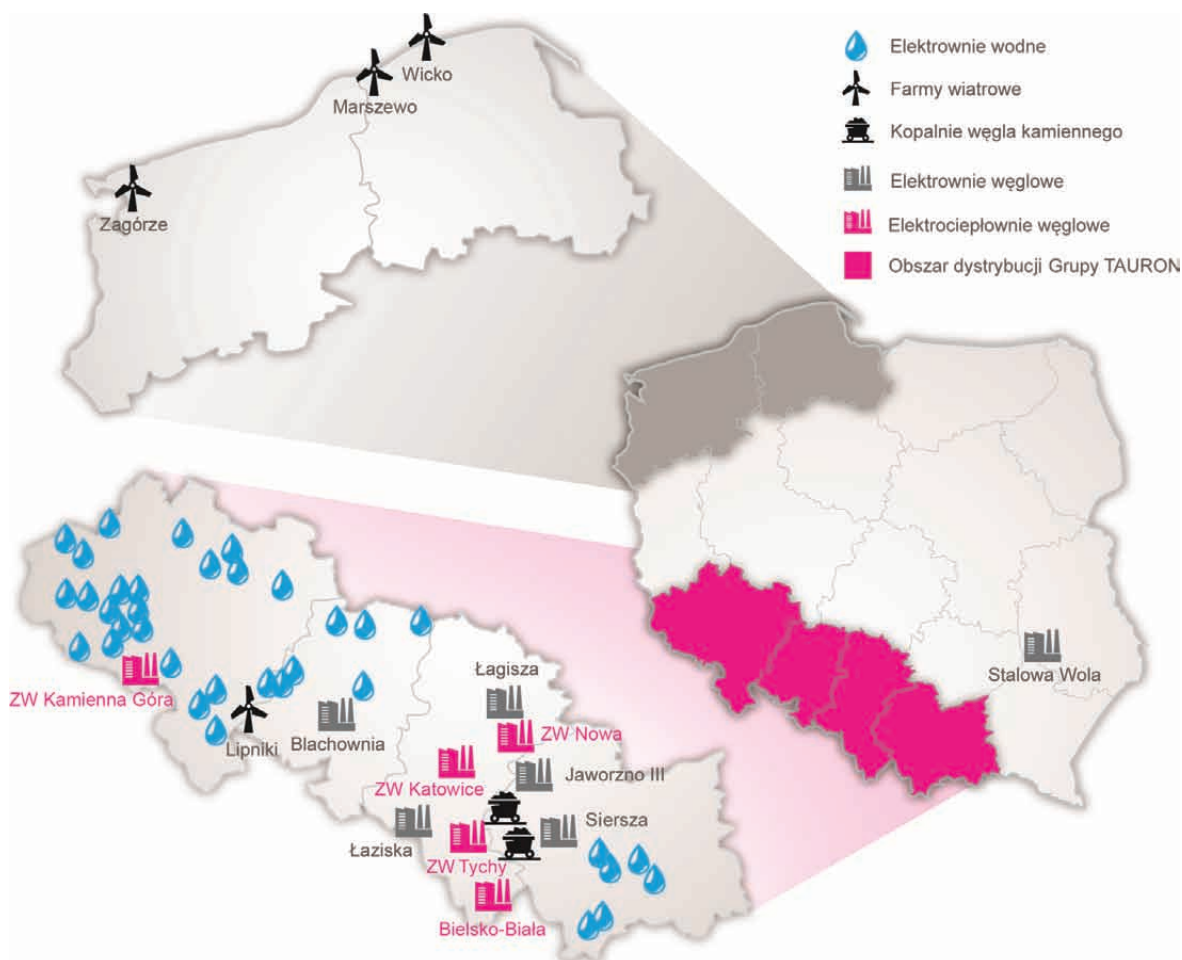

Obszar Pozostałe, obejmujący działalność w zakresie wydobycia kamienia, w tym kamienia wapiennego, na potrzeby energetyki, hutnictwa, budownictwa i drogownictwa oraz w zakresie produkcji sorbentów przeznaczonych do instalacji odsiarczania spalin metodą moką oraz do wykorzystania w kotłach fluidalnych (działalność prowadzona przez spółkę KW Czatkowice), a także działalność w zakresie obrotu energią elektryczną i produktami pochodnymi (prowadzona przez spółkę PEPKH).

Grupa Kapitałowa TAURON prowadzi działalność i uzyskuje przychody przede wszystkim ze sprzedaży i dystrybucji energii elektrycznej i ciepła, wytwarzania energii elektrycznej i ciepła oraz sprzedaży węgla kamiennego.

Poniższy rysunek przedstawia lokalizację kluczowych aktywów Grupy Kapitałowej TAURON oraz obszar dystrybucyjny, na którym działalność prowadzi TAURON Dystrybucja, jako Operator Systemu Dystrybucyjnego (OSD).

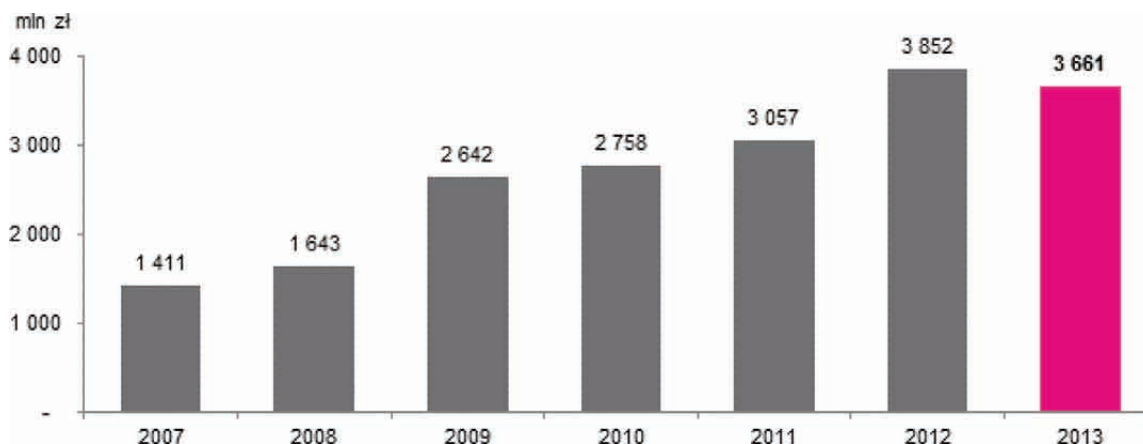
Rysunek nr 3. Lokalizacja kluczowych aktywów Grupy Kapitałowej TAURON

2.3. Wyniki finansowe Obszarów działalności

Poniższy rysunek przedstawia wyniki EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2007–2013.

Rysunek nr 4. EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2007–2013

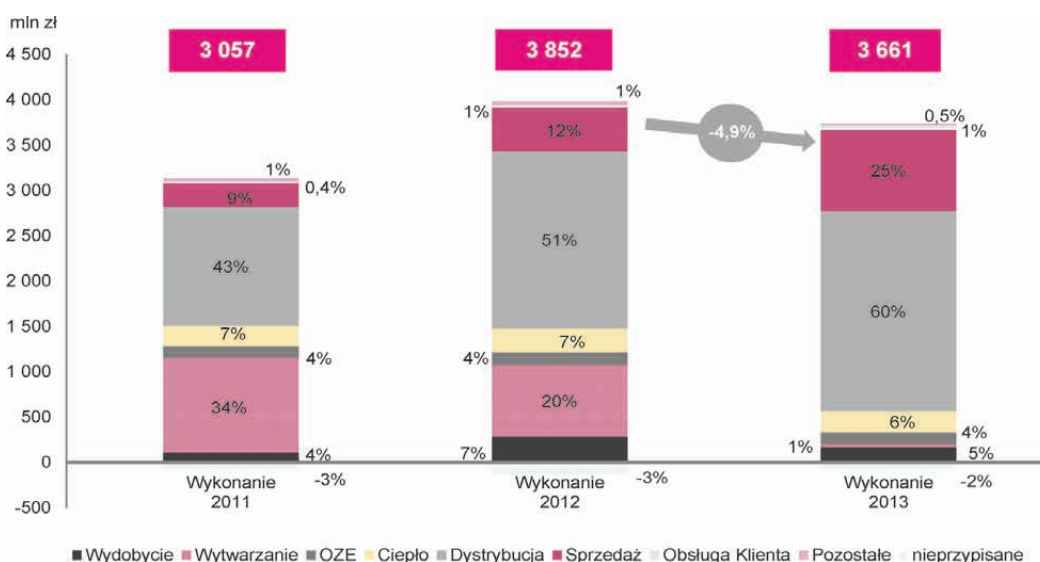
Poniższa tabela przedstawia wyniki EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w podziale na poszczególne Obszary (Segmenty) działalności za 2013 r., 2012 r. i 2011 r. Dane dla poszczególnych Obszarów nie obejmują wyłączeń konsolidacyjnych.

Tabela nr 8. Wyniki EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w podziale na Obszary Działalności

EBITDA (tys. zł)	2013	2012	2011	Dynamika (2013/2012)	Zmiana (2013–2012)
Wydobycie	165 783	287 431	111 040	57,7%	(121 648)
Wytwarzanie	32 458	787 322	1 047 145	4,1%	(754 864)
OZE	135 563	143 450	126 036	94,5%	(7 887)
Ciepło	231 847	263 052	229 030	88,1%	(31 205)
Dystrybucja	2 208 381	1 955 896	1 302 691	112,9%	252 485
Sprzedaż	899 208	478 342	270 927	188,0%	420 873
Obsługa Klienta	45 283	25 131	12 704	180,2%	20 152
Pozostałe	17 485	42 347	37 165	41,3%	(24 862)
Pozycje nieprzypisane	(74 524)	(131 346)	(79 687)	56,7%	56 822
EBITDA razem	3 661 484	3 851 625	3 057 051	95,1%	(190 141)

Poniższy rysunek przedstawia strukturę EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON.

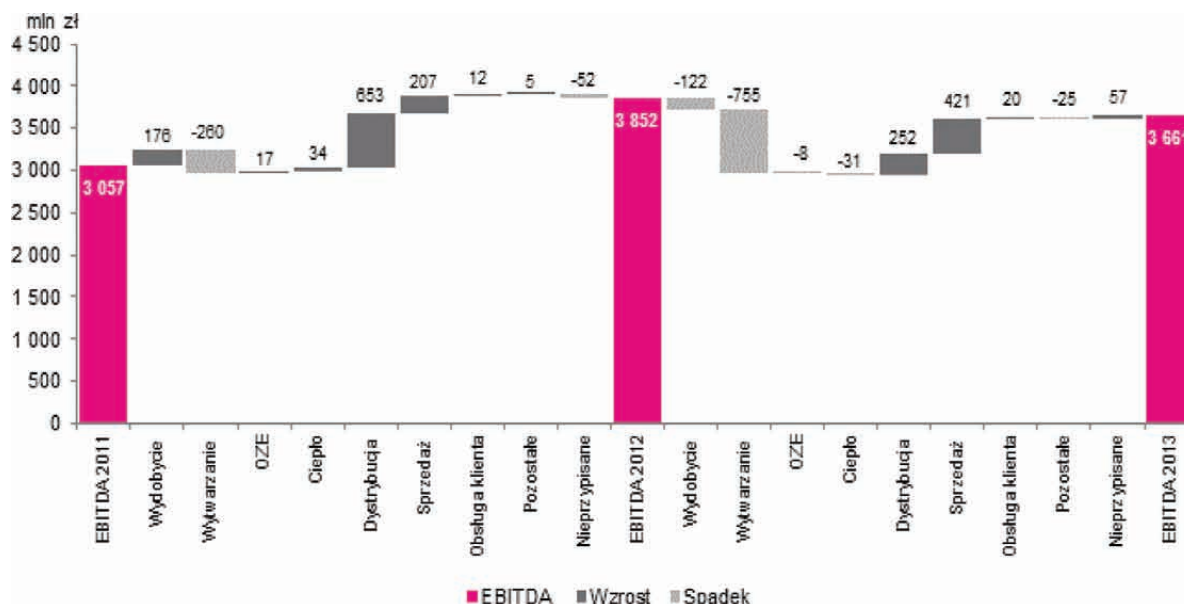
Rysunek nr 5. Struktura EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON

Największy udział w EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON ma Obszar Dystrybucja. W 2013 r., z uwagi na dokonane odpisy aktualizujące wartość aktywów wytwórczych, brak przychodów z KDT oraz zawiązanie rezerw na nieotrzymane uprawnienia CO₂, zmalał udział Obszaru Wytwarzanie. Z kolei w stosunku do 2012 r. istotnie zwiększył się udział Obszaru Sprzedaż, głównie z uwagi na korzystne warunki rynkowe w zakresie cen zakupu i sprzedaży energii elektrycznej oraz zmniejszenie kosztów obowiązku umarzania certyfikatów (brak uregulowań prawnych w zakresie umarzania certyfikatów pochodzenia energii z kogeneracji).

Poniższy rysunek przedstawia zmianę wyniku EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2011–2013.

Rysunek nr 6. Zmiana EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2011–2013

2.3.1. Obszar Wydobywanie

Poniższa tabela przedstawia wyniki Obszaru Wydobywanie.

Tabela nr 9. Wyniki Obszaru Wydobywanie

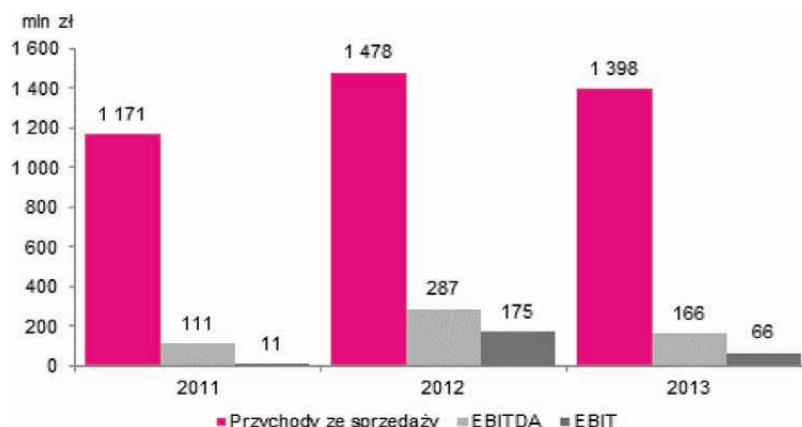
Wyszczególnienie (tys. zł)	2013	2012	2011	Dynamika (2013/2012)	Zmiana (2013–2012)
Wydobywanie					
Przychody ze sprzedaży	1 397 506	1 477 835	1 171 213	94,6%	(80 329)
węgiel – sortymenty grube i średnie	525 419	493 103	462 265	106,9%	32 316
węgiel energetyczny	835 355	948 567	676 948	88,1%	(113 212)
pozostałe przychody	36 732	36 165	32 000	101,6%	567
Zysk operacyjny	65 786	174 945	11 200	37,6%	(109 159)
Amortyzacja	99 997	112 486	99 840	88,9%	(12 489)
EBITDA	165 783	287 431	111 040	57,7%	(121 648)

W 2013 r. przychody ze sprzedaży w Segmencie Wydobywanie osiągnęły poziom niższy niż uzyskany w 2012 r., przy nieznacznym wzroście poziomu sprzedaży w ujęciu ilościowym (1,7%). Decydujące znaczenie miało obniżenie cen węgla (średnio o 7,2%), związane ze spadkiem cen węgla na rynku. Spółka Obszaru Wydobywanie osiągnęła zwiększone przychody w segmencie sortymentów grubych i średnich, realizowanych głównie na rynku zewnętrznym, dzięki wysokiej dynamice sprzedaży w tym obszarze (110% ilościowo r/r). W zakresie węgla energetycznego (miały i muły) o niższych przychodach ze sprzedaży zdecydowały obniżki cen jednostkowych, a także zmniejszone odbiory przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON oraz obniżona produkcja węgla wynikająca głównie z pogorszenia warunków geologiczno-górnictwowych wydobycia w drugiej połowie 2013 r.

Ww. spadek przychodów jest główną przyczyną spadku wyniku EBIT w analizowanym okresie z 174 945 tys. zł w 2012 r. do 65 786 tys. zł w 2013 r. W zakresie kosztu wytworzenia sprzedanego węgla zaobserwować można dynamikę zbliżoną do wolumenowego wzrostu sprzedaży (ok. 102%). Największy udział we wzroście kosztów miały koszty usług obcych (większa ilość robót zlecona firmom zewnętrznym, wyższe koszty wynajmu maszyn) oraz koszty materiałów (większy zakres prac dotyczący zbrojeń, większa ilość wykonanych metrów wyrobisk chodnikowych).

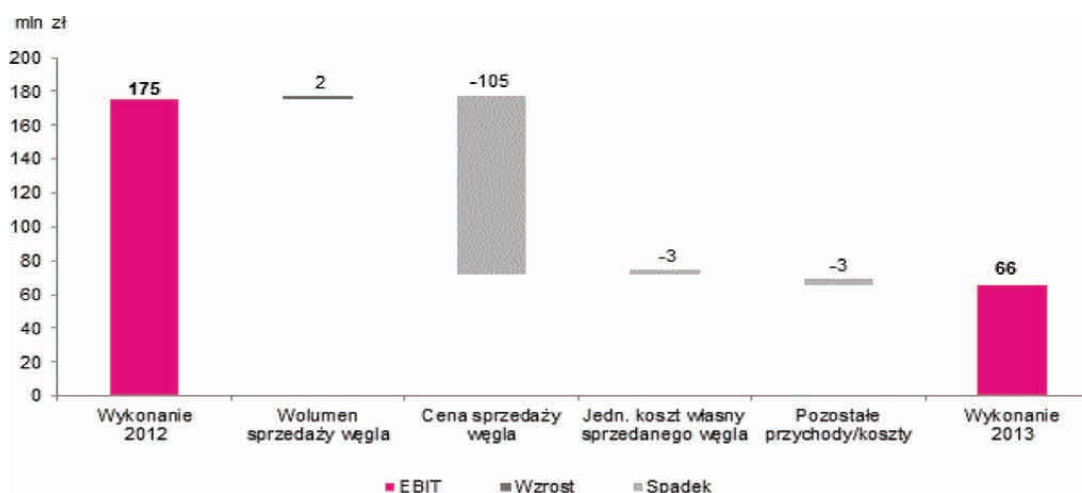
Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Obszaru Wydobywie za lata 2011–2013.

Rysunek nr 7. Dane finansowe Obszaru Wydobywie za lata 2011–2013

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBIT Bridge dla Obszaru Wydobywie.

Rysunek nr 8. EBIT Bridge dla Obszaru Wydobywie

Strategia i priorytety strategiczne

Grupa Kapitałowa TAURON jest jednym z największych odbiorców węgla kamiennego w Polsce. Strategicznym celem Obszaru Wydobywie jest zabezpieczenie dostępności tego kluczowego dla Grupy Kapitałowej TAURON paliwa po jak najniższych kosztach i przy wykorzystaniu naturalnych synergii w ramach Grupy Kapitałowej TAURON, a także maksymalizacja masy marży ze sprzedaży pozostałych produktów. Priorytetem strategicznym w najbliższych latach będzie ścisła kontrola kosztów wydobywania węgla i ciągłe podnoszenie efektywności Obszaru Wydobywie oraz poprawa jakości dostarczanych produktów.

Główne inwestycje

W Obszarze Wydobywie w 2013 r. poniesiono ogółem 253 720 tys. zł nakładów inwestycyjnych, w tym na następujące strategiczne projekty inwestycyjne:

- 1) 17 900 tys. zł na budowę szybu Grzegorz wraz z budową infrastruktury i wyrobiskami towarzyszącymi w ZG Sobieski (inwestycja będzie kontynuowana w kolejnych latach),
- 2) 42 500 tys. zł na zwiększenie zdolności produkcyjnych TAURON Wydobywie z posiadanych złóż poprzez budowę poz. 800 m i uruchomienie czwartej ściany w ZG Janina (inwestycja będzie kontynuowana w kolejnych latach),
- 3) 25 200 tys. zł na zakup obudowy zmechanizowanej do pokładu 207 w ZG Janina (inwestycja ukończona w 2013r.),
- 4) 63 600 tys. zł na zakup dodatkowego kompletu obudowy do pokładu 207 oraz 209 w ZG Sobieski (inwestycja ukończona w 2013 r.).

W 2013 r. poniesiono również kwotę 15 600 tys. zł na wykonanie głównej pochylni wentylacyjno-transportowej w ZG Sobieski.

Perspektywy rozwoju

Według dostępnych prognoz i analiz, warunki makroekonomiczne w jakich działać będą producenci węgla kamiennego będą nadal trudne i wymagające. Niezależnie od tego węgiel w dalszym ciągu będzie podstawowym paliwem wykorzystywanym w polskiej energetyce, w tym w Grupie Kapitałowej TAURON, a dzięki powyższym inwestycjom udział procentowy węgla z własnych kopalń w strukturze zakupów Grupy Kapitałowej TAURON będzie wzrastał, przy jednoczesnym wzroście wydajności.

2.3.2. Obszar Wytwarzanie

Poniższa tabela przedstawia wyniki Obszaru Wytwarzanie.

Tabela nr 10. Wyniki Obszaru Wytwarzanie

Wyszczególnienie (tys. zł)	2013	2012	2011	Dynamika (2013/2012)	Zmiana (2013–2012)
Wytwarzanie					
Przychody ze sprzedaży	4 723 455	5 565 468	5 950 464	84,9%	(842 013)
energia elektryczna	4 229 256	4 161 753	4 776 271	101,6%	67 503
ciepło	219 916	219 768	284 158	100,1%	148
prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej	197 798	410 178	250 313	48,2%	(212 380)
uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych	43 614	163 591	180 547	26,7%	(119 977)
rekompensata z tytułu rozwiązania KDT	(18 886)	567 012	414 795	–	(585 898)
pozostałe przychody	51 757	43 165	44 380	119,9%	8 592
Zysk operacyjny	(475 466)	272 294	512 959	–	(747 760)
Amortyzacja	507 924	515 028	534 186	98,6%	(7 104)
EBITDA	32 458	787 322	1 047 145	4,1%	(754 864)

W 2013 r. przychody ze sprzedaży w Segmencie Wytwarzanie były niższe o ok. 15% w porównaniu do 2012 r. Zmniejszenie przychodów z tytułu rekompensat KDT w 2013 r. w porównaniu do roku ubiegłego, wynika z faktu, iż 2012 r. był ostatnim rokiem uczestnictwa Spółki w programie pokrywania kosztów osieroconych. W dniu 30 sierpnia 2013 r. Prezes URE ustalił w drodze decyzji administracyjnej wysokość korekty końcowej kosztów osieroconych, co skutkowało rozpoznaniem korekty przychodów – zmniejszenie o ok. 18 900 tys. zł.

Niższe w stosunku do ubiegłego roku były przychody ze sprzedaży praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii elektrycznej (w 2013 r. brak przychodów z „czerwonych” i „żółtych” certyfikatów, niższy wolumen produkcji z OZE) oraz przychody ze sprzedaży uprawnień do emisji CO₂ (transakcje zamiany uprawnień do emisji EUA na jednostki poświadczonych redukcji emisji (CER)). Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej i ciepła były nieznacznie wyższe niż w 2012 r.

Wyniki operacyjne EBIT oraz EBITDA Segmentu Wytwarzanie ukształtowały się w 2013 r. na poziomie niższym niż w 2012 r. Istotny wpływ na wyniki miał odpis aktualizujący wartość aktywów, który obciążył koszt własny sprzedaży. Na podstawie przeprowadzonych testów na utratę wartości stwierdzono utratę wartości części jednostek wytwórczych – przeważającą część tych jednostek stanowią bloki klasy 120, których łączna moc zainstalowana wynosi ok. 1 200 MW_e.

Ponadto na osiągnięte wyniki niekorzystny wpływ miały: brak przychodów z tytułu rekompensaty KDT, niższa cena sprzedaży energii elektrycznej, koszty związane z utworzeniem rezerwy na zobowiązania z tytułu emisji CO₂. Zgodnie z polityką rachunkowości stosowaną w Grupie Kapitałowej TAURON rezerwa na zobowiązania z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona wówczas, gdy rzeczywista emisja w danym roku jest wyższa niż wolumen nieodpłatnych uprawnień do emisji przyznanych Grupie Kapitałowej TAURON. Podstawą przydziału derogacyjnych uprawnień w latach 2013–2020 są poniesione nakłady inwestycyjne, które są warunkiem koniecznym do uzyskania uprawnień. Na ostateczną wysokość rezerwy negatywnie wpłynął brak przydziału do końca 2013 r. uprawnień derogacyjnych dla sektora wytwórców w Polsce.

Z kolei korzystnie na wynik Segmentu Wytwarzanie, w stosunku do roku ubiegłego, wpłynęły: niższe ceny paliw, wyższa marża na obrocie energią elektryczną i niższe koszty stałe.

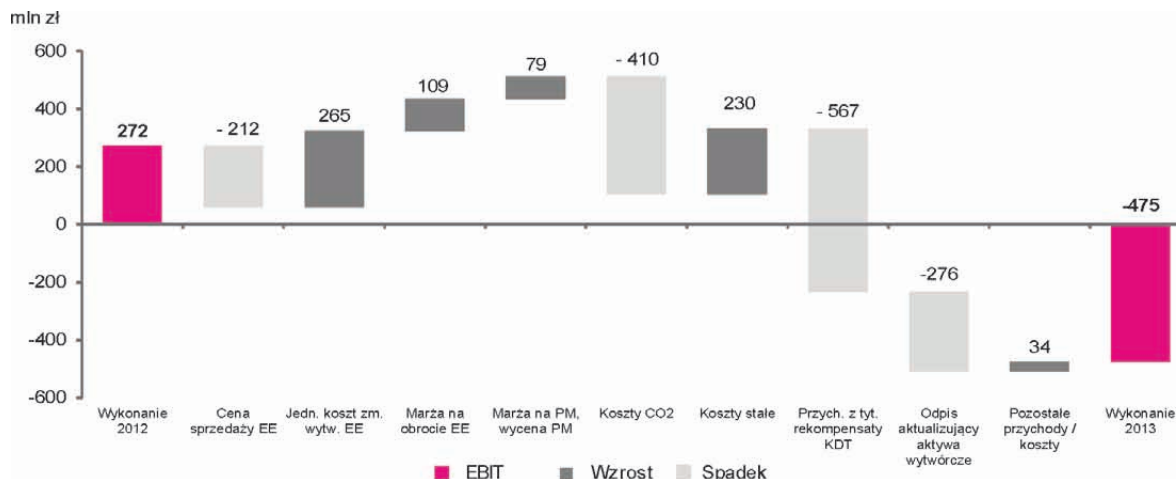
Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Obszaru Wytwarzanie za lata 2011–2013.

Rysunek nr 9. Dane finansowe Obszaru Wytwarzanie za lata 2011–2013

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBIT Bridge dla Obszaru Wytwarzanie.

Rysunek nr 10. EBIT Bridge dla Obszaru Wytwarzanie

Strategia i priorytety strategiczne

Grupa Kapitałowa TAURON jest jednym z największych wytwórców energii elektrycznej w Polsce. Strategicznym celem obszaru jest budowa optymalnego z punktu widzenia rentowności i ryzyka portfela aktywów wytwórczych oraz jego efektywna eksploatacja. Priorytetami strategicznymi w najbliższych latach będą inwestycje w nowe moce wytwórcze w zróżnicowanych technologiach (węglowej, gazowej) oraz optymalizacja kosztów.

Główne inwestycje

W Obszarze Wytwarzanie w 2013 r. poniesiono ogółem 520 926 tys. zł nakładów inwestycyjnych, w tym na następujące strategiczne projekty inwestycyjne:

- 1) 223 800 tys. zł na dwa programy budowy instalacji odazotowania spalin i modernizacji bloków 200 MW w Elektrowni Jaworzno i w Elektrowni Łaziska (inwestycje będą kontynuowane w kolejnych latach),
- 2) 67 200 tys. zł na budowę bloku węglowego o mocy 50 MW w EC Bielsko Biała (inwestycja ukończona w 2013 r.),
- 3) 27 900 tys. zł na budowę instalacji do produkcji energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii w Stalowej Woli o mocy 20 MW (inwestycja ukończona w 2013 r.).

Ponadto w 2013 r. podjęto decyzję o uruchomieniu strategicznego projektu inwestycyjnego budowy bloku gazowo-parowego klasy 413 MW_e w Elektrowni Łagisza. Realizowana jest także w Stalowej Woli inwestycja z udziałem partnera strategicznego PGNiG, obejmująca budowę bloku gazowo-parowego o mocy 449 MW_e wraz członem ciepłowniczym o mocy 240 MW_t.

Perspektywy rozwoju

Według dostępnych prognoz i analiz warunki makroekonomiczne i sektorowe w jakich działać będą producenci energii elektrycznej będą w przeciągu kilku lat zbliżone do obecnych. Pewna poprawa sytuacji może jednakże wiązać się z przewidywanymi od 2016 r. trudnościami w pokryciu zapotrzebowania na moc przez krajowe jednostki wytwórcze. Głównym tego powodem jest niewystarczający zakres budowy nowych źródeł wytwórczych niezbędnych do pokrycia krajowego zapotrzebowania na moc i energię elektryczną, w warunkach rosnącego zapotrzebowania i konieczności wycofywania z eksploatacji starych jednostek wytwórczych.

2.3.3. Obszar OZE

Poniższa tabela przedstawia wyniki Obszaru OZE.

Tabela nr 11. Wyniki Obszaru OZE

Wyszczególnienie (tys. zł)	2013	2012	2011	Dynamika (2013/2012)	Zmiana (2013–2012)
OZE					
Przychody ze sprzedaży	204 495	206 581	180 674	99,0%	(2 086)
energia elektryczna	118 330	88 730	73 731	133,4%	29 600
prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej	85 529	117 172	106 093	73,0%	(31 643)
pozostałe przychody	636	679	851	93,7%	(43)
Zysk operacyjny	92 978	103 879	100 622	89,5%	(10 901)
Amortyzacja	42 585	39 571	25 414	107,6%	3 014
EBITDA	135 563	143 450	126 036	94,5%	(7 887)

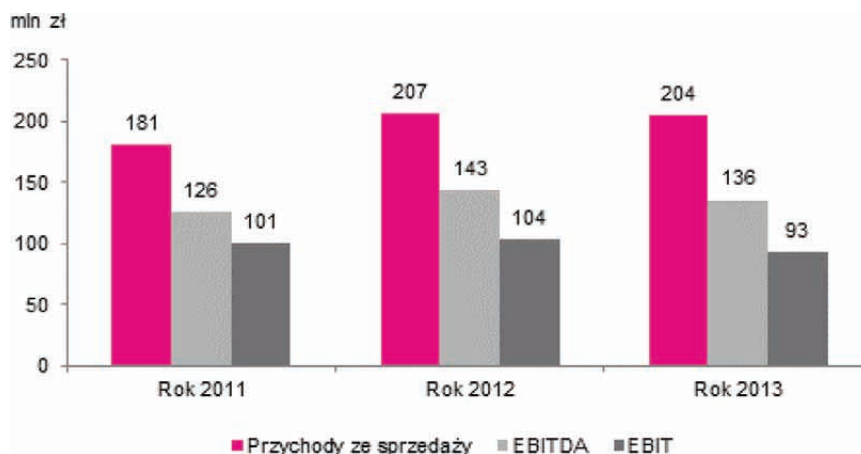
W 2013 r. przychody ze sprzedaży w Segmencie OZE osiągnęły poziom zbliżony do 2012 r.

Pozytywny efekt wzrostu wolumenu sprzedaży energii elektrycznej i praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii wyprodukowanej z OZE, związany z oddaniem do eksploatacji od IV kwartału 2013 r. nowych farm wiatrowych w miejscowościach Wicko i Marszewo, został zniwelowany spadkiem ceny praw majątkowych.

Powyższe czynniki wpłynęły na wynik operacyjny EBIT oraz wynik EBITDA Obszaru OZE, które ukształtowały się w 2013 r. na poziomie nieznacznie niższym niż w 2012 r. Z uwagi na oddanie do użytkowania w 2013 r. nowych farm wiatrowych, wyższe były też koszty stałe.

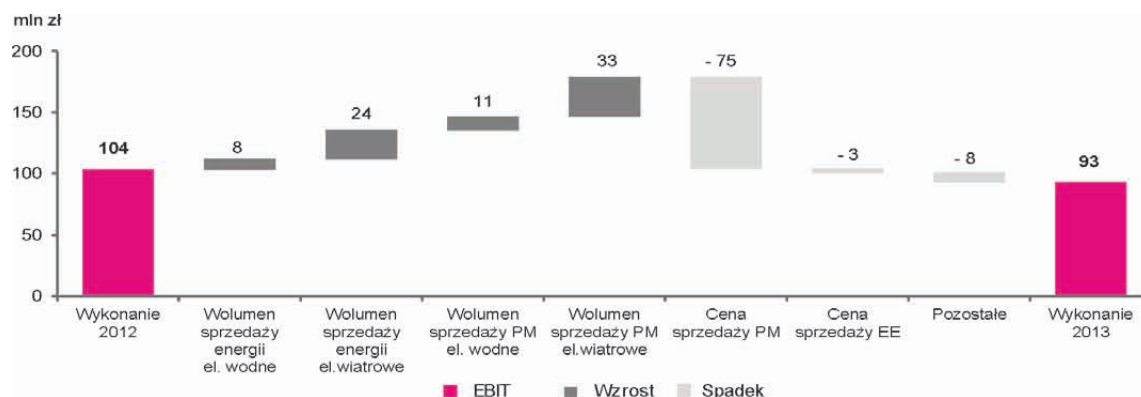
Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Obszaru OZE za lata 2011–2013.

Rysunek nr 11. Dane finansowe Obszaru OZE za lata 2011–2013

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBIT Bridge dla Obszaru OZE.

Rysunek nr 12. EBIT Bridge dla Obszaru OZE

Strategia i priorytety strategiczne

Działania Obszaru OZE Grupy Kapitałowej TAURON wpisują się w założenia polityki energetycznej Europy i kraju, a więc intensyfikacji działań mających na celu zwiększenie udziału energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej ogółem. Jednym z głównych celów strategicznych Obszaru jest wzrost zainstalowanej mocy OZE – w wyniku przeprowadzonych działań obecnie Grupa Kapitałowa TAURON jest właścicielem elektrowni wodnych i wiatrowych o łącznej mocy zainstalowanej ponad 300 MW. Realizowana jest także konsekwentna polityka poprawy efektywności operacyjnej.

Główne inwestycje

W Obszarze OZE w 2013 r. poniesiono ogółem 606 915 tys. zł nakładów inwestycyjnych, w tym na następujące strategiczne projekty inwestycyjne:

- 1) 216 600 tys. zł na budowę farmy wiatrowej Wicko o mocy 40 MW (inwestycja ukończona w 2013 r.),
- 2) 299 900 tys. zł na budowę farmy wiatrowej Marszewo o mocy 82 MW (inwestycja ukończona w 2013 r.). Rozpoczęto także drugi etap tego projektu, obejmujący budowę farmy wiatrowej o mocy 18 MW w Nosalinie (planowany termin realizacji w 2015 r.).

Ponadto w 2013 r. na modernizację elektrowni wodnych poniesiono ok. 48 000 tys. zł.

Perspektywy rozwoju

Perspektywy rozwoju dla źródeł odnawialnych uzależnione są od regulacji sektora energetycznego, w tym wymogów związanych z polityką klimatyczną Unii Europejskiej. TAURON monitoruje otoczenie rynkowe oraz analizuje jego wpływ na swoją działalność. Decyzje strategiczne dotyczące dalszej ekspansji w Obszarze OZE uzależnione będą od wyników prac nad nowelizacją krajowej ustawy OZE i zmian w zakresie systemu wsparcia instalacji OZE.

2.3.4. Obszar Ciepło

Poniższa tabela przedstawia wyniki Obszaru Ciepło.

Tabela nr 12. Wyniki Obszaru Ciepło

Wyszczególnienie (tys. zł)	2013	2012	2011	Dynamika (2013/2012)	Zmiana (2013-2012)
Ciepło					
Przychody ze sprzedaży	1 188 532	1 136 408	950 169	104,6%	52 124
energia elektryczna	273 855	250 881	99 506	109,2%	22 974
ciepło (łącznie z przesyłem)	667 954	629 691	585 943	106,1%	38 263
prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej	3 194	20 925	27 836	15,3%	(17 731)
dmuch wielkopiecowy	147 565	146 327	149 711	100,8%	1 238
powietrze sprężone	70 272	75 155	70 406	93,5%	(4 883)
pozostałe przychody	25 692	13 430	16 768	191,3%	12 262
Zysk operacyjny	127 421	169 800	160 631	75,0%	(42 379)
Amortyzacja	104 426	93 252	68 399	112,0%	11 174
EBITDA	231 847	263 052	229 030	88,1%	(31 205)

Przychody ze sprzedaży Segmentu Ciepło w 2013 r. osiągnęły poziom o ok. 5% wyższy niż w roku ubiegłym. Wzrost dotyczył przychodów ze sprzedaży ciepła i usług przesyłowych oraz energii elektrycznej, niższe natomiast były przychody ze sprzedaży praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii oraz sprężonego powietrza. Wzrost w pozycji *pozostałe usługi r/r* wynika z wystąpienia w 2013 r. przychodów z tytułu nieodpłatnie przejętych środków trwałych w związku z realizacją zadań inwestycyjnych na majątku spółki TAURON Ciepło, realizowanych przez inwestora zewnętrznego. W poprzednich latach takie przychody nie wystąpiły.

Wynik operacyjny EBIT oraz EBITDA ukształtowały się w 2013 r. na poziomie niższym niż w roku ubiegłym.

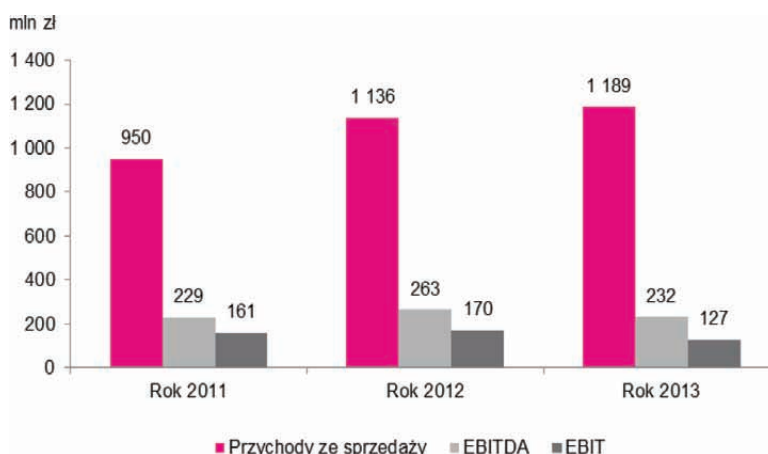
Od dnia 1 stycznia 2013 r. przestał obowiązywać system wsparcia wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji, bazujący na systemie certyfikacji oraz wygasły przepisy dotyczące obowiązku uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia z kogeneracji opalanej paliwami gazowymi (tzw. „żółtych” certyfikatów), oraz z pozostałej kogeneracji (tzw. „czerwonych” certyfikatów). W związku z powyższym oraz z uwagi na brak pewności co do wprowadzenia rozwiązań prawnych w zakresie wsparcia wytwarzania energii elektrycznej w kogeneracji, utworzono odpis aktualizujący wartość posiadanych zapasów „żółtych” i „czerwonych” certyfikatów do wartości zerowej. Nadmieniamy, iż rozliczenie obowiązku umorzenia certyfikatów za 2012 r. było realizowane przez przedsiębiorstwa sprzedające energię elektryczną do odbiorców końcowych do dnia 31 marca 2013 r.

Dodatkowo niekorzystnie na wyniki wpłynęły: niższa cena sprzedaży energii elektrycznej i koszty rezerwy na zobowiązania z tytułu emisji CO₂. Ponadto w 2012 r. miała miejsce sprzedaż nadwyżki uprawnień do emisji CO₂ (w 2013 r. w związku z niedoborem uprawnień takiej transakcji nie było).

Na osiągnięty wynik korzystnie wpłynęły: wzrost cen sprzedaży: ciepła, usług przesyłowych, dmuchu wielkopieczowego i sprężonego powietrza, wyższy wolumen sprzedaży energii elektrycznej, a także niższe ceny węgla i biomasy oraz niższe koszty stałe.

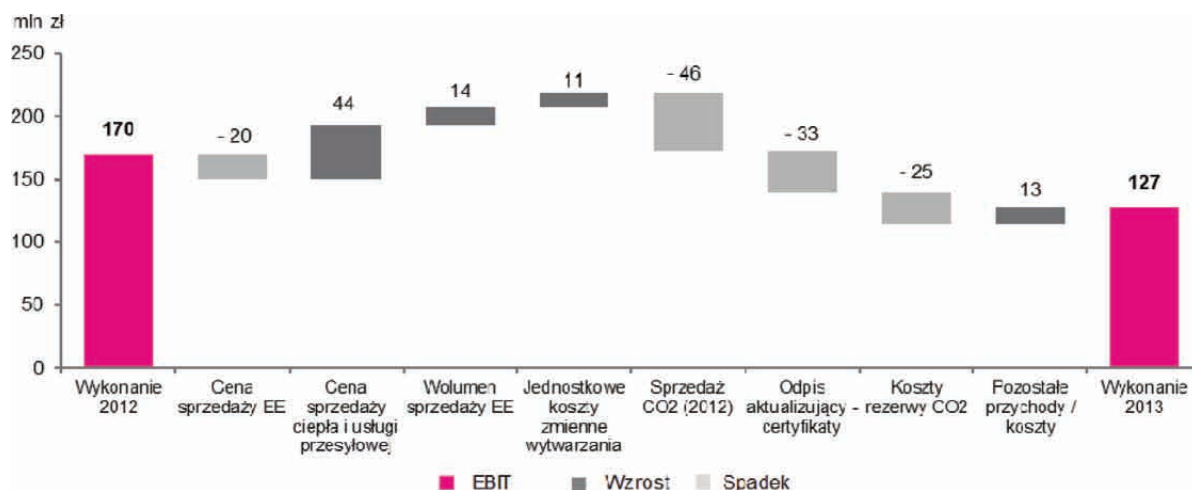
Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Obszaru Ciepło za lata 2011–2013.

Rysunek nr 13. Dane finansowe Obszaru Ciepło za lata 2011–2013

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBIT Bridge dla Obszaru Ciepło.

Rysunek nr 14. EBIT Bridge dla Obszaru Ciepło

Strategia i priorytety strategiczne

Grupa Kapitałowa TAURON jest liderem na lokalnym rynku ciepłowniczym. Strategicznym celem segmentu jest integracja aktywów i optymalizacja kosztów działalności w zakresie wytwarzania i dystrybucji ciepła oraz zapewnienie odbioru ciepła dla jednostek wytwórczych Grupy Kapitałowej TAURON. Priorytetami strategicznymi w najbliższych latach będzie poprawa efektywności operacyjnej poprzez optymalizację kosztów oraz wzrost sprzedaży ciepła systemowego poprzez aktywną akwizycję ukierunkowaną na podłączanie do sieci dystrybucyjnej obiektów nowo powstających, jak i budynków już istniejących, a do tej pory ogrzewanych alternatywnym źródłem ciepła. Istotne dla Obszaru będą także inwestycje w modernizację istniejących oraz budowę nowych jednostek wytwórczych.

Główne inwestycje

W Obszarze Ciepło w 2013 r. poniesiono ogółem 202 252 tys. zł nakładów inwestycyjnych, w tym na następujące strategiczne projekty inwestycyjne:

- 1) 34 100 tys. zł na budowę bloku BC-50 w ZW Tychy (planowane zakończenie projektu w 2016 r.),
- 2) 18 300 tys. zł na budowę turbogeneratorsa o mocy 50 MW w ZW Nowa (planowane zakończenie projektu w 2015 r.),

Ponadto w 2013 r. poniesiono ok. 106 000 tys. zł na utrzymanie i rozwój sieci ciepłowniczych.

Perspektywy rozwoju

Działalność dystrybucyjna w zakresie ciepła jest działalnością w całości regulowaną, co wpływa na stabilność sytuacji w tym obszarze. Produkcja energii elektrycznej w kogeneracji uważana jest w Unii Europejskiej za jeden z najbardziej efektywnych sposobów redukcji emisji CO₂, co rokuje dobrze dla tej działalności na przyszłość. Obecnie trwają w Polsce prace legislacyjne nad przywróceniem wsparcia dla kogeneracji do 2018 r.

2.3.5. Obszar Dystrybucja

Poniższa tabela przedstawia wyniki Obszaru Dystrybucja.

Tabela nr 13. Wyniki Obszaru Dystrybucja

Wyszczególnienie (tys. zł)	2013	2012	2011	Dynamika (2013/2012)	Zmiana (2013-2012)
Dystrybucja					
Przychody ze sprzedaży	5 997 470	6 077 498	4 668 237	98,7%	-80 028
<i>usługi dystrybucyjne</i>	<i>5 531 970</i>	<i>5 583 720</i>	<i>4 317 592</i>	<i>99,1%</i>	<i>-51 750</i>
<i>opłaty przyłączeniowe</i>	<i>160 269</i>	<i>182 632</i>	<i>147 200</i>	<i>87,8%</i>	<i>-22 363</i>
<i>konserwacja oświetlenia ulicznego</i>	<i>106 321</i>	<i>100 090</i>	<i>76 169</i>	<i>106,2%</i>	<i>6 231</i>
<i>pozostałe przychody</i>	<i>198 910</i>	<i>211 056</i>	<i>127 277</i>	<i>94,2%</i>	<i>-12 146</i>
Zysk operacyjny	1 295 639	1 077 388	637 080	120,3%	218 251
Amortyzacja	912 742	878 508	665 611	103,9%	34 234
EBITDA	2 208 381	1 955 896	1 302 691	112,9%	252 485

W 2013 r. Segment Dystrybucja w porównaniu do 2012 r. osiągnął spadek przychodów o ok. 1,3%, wzrost wyników na poziomie operacyjnym o ok. 20,3%, a wyniku EBITDA o ok. 12,9%.

Przychody ogółem osiągnięte w 2013 r. były niższe w porównaniu do 2012 r. ze względu na spadek przychodów ze sprzedaży usług dystrybucyjnych do odbiorców końcowych (spadek średniej rzeczywistej stawki za usługi dystrybucyjne przy porównywalnym wolumenie sprzedaży). Sprzedaż odbiorcom końcowym spadła wartościowo i ilościowo jedynie w grupie A. Spadek dotyczył kilku spośród największych odbiorców, jednak już od II kwartału 2013 r. obserwowane było odwrócenie trendu spadkowego wywołanego spowolnieniem gospodarczym. W przypadku odbiorców z grup taryfowych B zaobserwowano w ciągu roku powrót do wyraźnego trendu wzrostowego.

Stosowanie taryfy przyjętej na 2013 r., przy zachowaniu porównywalnej struktury sprzedaży, wpłynęło na obniżenie r/r średniej stawki za usługi dystrybucyjne o 0,6%. Tym samym struktura sprzedaży korzystnie zniwelowała efekt przewidywanego spadku średniej stawki, który kalkulowany na podstawie zatwierdzonych taryf wynosił 2,9%.

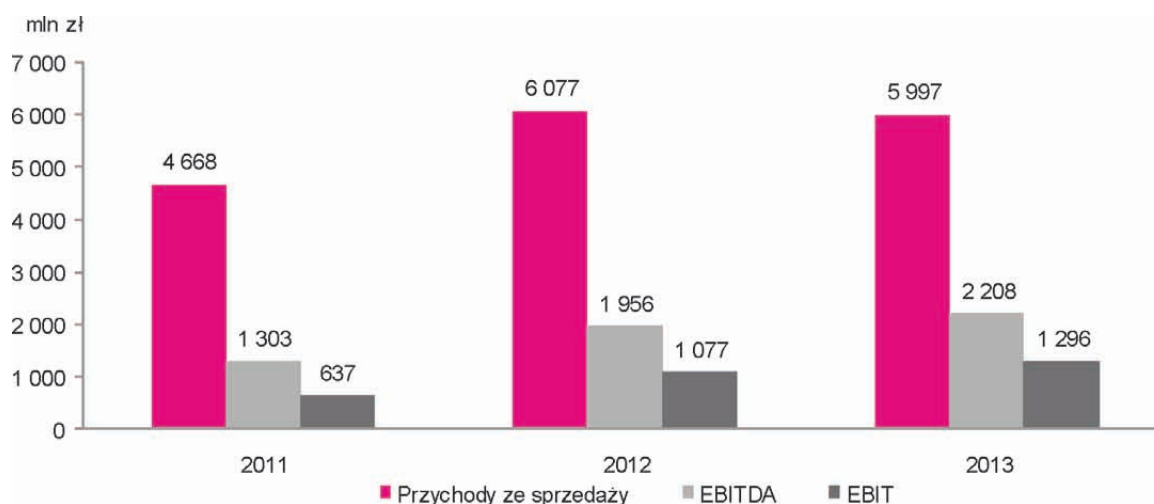
W ramach pozostałych przychodów związanych z działalnością dystrybucyjną, spadek dotyczył głównie opłat z tytułu ponadnormatywnego poboru energii biernej oraz opłat przyłączeniowych. W zakresie przyłączeń nowych odbiorców odchylenia powstałe w I półroczu 2013 r. zostały częściowo zniwelowane w IV kwartale 2013 r. W ramach sprzedaży do innych OSD, wartościowe i ilościowe saldo tranzytów energii w 2013 r. utrzymało się na dodatnim poziomie, co oznacza zysk na operacjach zakupu i sprzedaży usług dystrybucyjnych od/do innych OSD.

Pomimo niższych przychodów, wyniki operacyjne Obszaru Dystrybucja wzrosły dzięki istotnie niższym kosztom działalności w odniesieniu do 2012 r. Spadek dotyczył przede wszystkim kosztu zakupu usług przesyłowych za sprawą niższego wolumenu zakupu (dzięki wzrostowi generacji lokalnej na obszarze działania OSD) oraz za sprawą spadku opłaty przejściowej OSP. Spadek ten uwzględniony został w taryfie na 2013 r. Korzystny wpływ pozostałych elementów przychodu regulowanego w kalkulacji stawek, w głównej mierze stopnia przeniesienia kosztów operacyjnych oraz wzrostu WRA i amortyzacji w 2013 r. przełożył się na wzrost wyników finansowych Segmentu. W ramach kosztów stałych na niższym poziomie w stosunku do 2012 r. ukształtowały się koszty wynagrodzeń, na spadek których głównie wpłynęły realizowane działania z zakresu poprawy efektywności.

Dodatkowo na poziom EBIT w 2013 r. niekorzystny wpływ miał niższy wynik na pozostałej działalności operacyjnej, między innymi w związku z zawiązaniem dodatkowych rezerw na roszczenia osób trzecich, związanych z obiektami energetycznymi oraz niższy wynik na usługach świadczonych spółkom Grupy Kapitałowej TAURON (między innymi w związku z przejściem części służb do TAURON Obsługa Klienta). Wynik na usługach oświetlenia ulicznego, w wyniku optymalizacji kosztów utrzymania tegoż majątku oraz weryfikacji stawek amortyzacyjnych, zrealizowany został na poziomie wyższym niż w 2012 r.

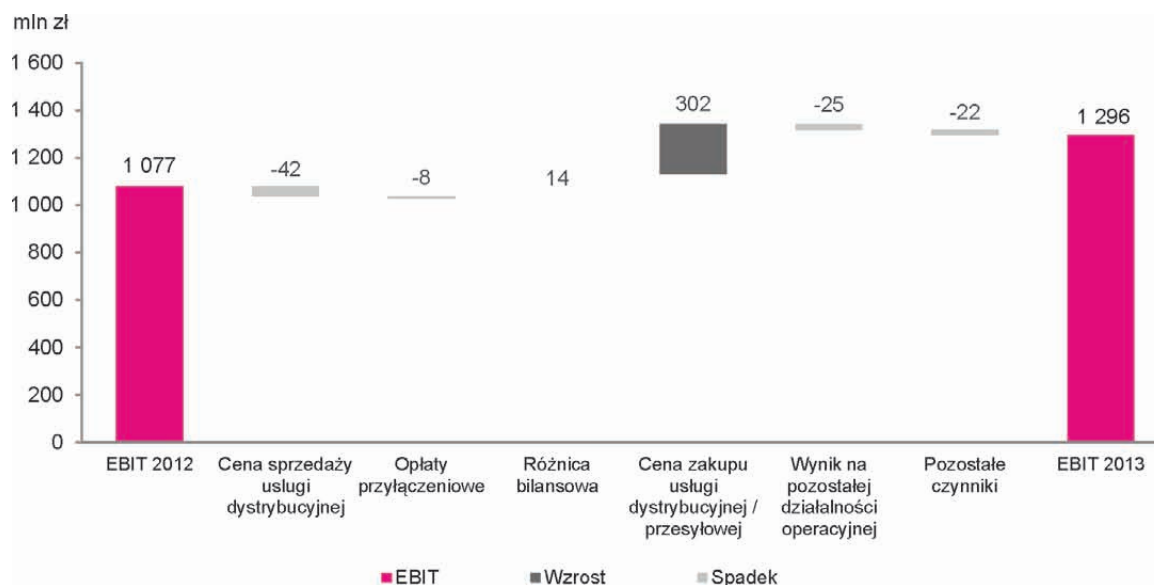
Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Obszaru Dystrybucja za lata 2011–2013.

Rysunek nr 15. Dane finansowe Obszaru Dystrybucja za lata 2011–2013

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBIT Bridge dla Obszaru Dystrybucja.

Rysunek nr 16. EBIT Bridge dla Obszaru Dystrybucja

Strategia i priorytety strategiczne

Głównym celem Obszaru Dystrybucja jest generowanie stabilnych przychodów przy jednoczesnej optymalizacji kosztów i poprawie jakości świadczonych usług.

W celu optymalizacji kosztów Obszar Dystrybucja realizuje program poprawy efektywności, którego głównymi punktami są ograniczenie etatów zatrudnienia oraz eliminowanie dublujących się funkcji, optymalizacja usług obcych i zużycia materiałów oraz optymalizacja różnicy bilansowej poprzez ograniczenie strat technicznych i handlowych.

Obszar dąży do poprawy jakości świadczonych usług poprzez zwiększenie bezpieczeństwa dostaw i efektywności funkcjonowania sieci.

Główne inwestycje

W Obszarze Dystrybucja w 2013 r. poniesiono ogółem 2 081 675 tys. zł nakładów inwestycyjnych. Główne kierunki inwestowania to:

- 1) 516 000 tys. zł na inwestycje związane z przyłączeniem nowych odbiorców,
- 2) 1 319 000 tys. zł na inwestycje związane z modernizacją i odtworzeniem sieci.

Ponadto w 2013 r. na realizację strategicznego projektu inwestycyjnego „System Zarządzania Majątkiem Sieciowym” poniesiono ok. 12 400 tys. zł.

Perspektywy rozwoju

Rozwój gospodarczy w regionie oraz postęp technologiczny w zakresie telemechaniki, automatyki zabezpieczeniowej, łączności oraz informatyki otwiera nowe możliwości dla zarządzania dystrybucją energii elektrycznej. Najnowsze osiągnięcia techniki umożliwiają szybką reakcję na zmiany w systemie dystrybucyjnym w celu zapewnienia najwyższych standardów świadczenia usług dystrybucji. Znaczenie dla dalszego rozwoju sektora energetycznego mieć będzie smart grid i/lub smart metering, czyli „inteligentne” opomiarowanie sieci. Takie rozwiązanie wprowadzi dodatkowe funkcjonalności zarówno po stronie dostawcy jak i klienta i zdecydowanie wpłynie na rozwój branży.

2.3.6. Obszar Sprzedaż

Poniższa tabela przedstawia wyniki Obszaru Sprzedaż.

Tabela nr. 14. Wyniki Obszaru Sprzedaż

Wyszczególnienie (tys. zł)	2013	2012	2011	Dynamika (2013/2012)	Zmiana (2013-2012)
Sprzedaż					
Przychody ze sprzedaży	18 017 593	18 529 846	13 557 907	97,2%	(512 253)
energia elektryczna	11 702 924	12 516 460	9 983 993	93,5%	(813 536)
uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych	367 103	376 240	436 503	97,6%	(9 137)
paliwa	2 337 073	1 727 565	0	135,3%	609 508
usługa dystrybucyjna (przeniesiona)	3 495 185	3 804 158	3 080 015	91,9%	(308 973)
pozostałe przychody, w tym usługi handlowe	115 308	105 423	57 396	109,4%	9 885
Zysk operacyjny	864 579	452 113	263 543	191,2%	412 466
Amortyzacja	34 629	26 229	7 384	132,0%	8 400
EBITDA	899 208	478 342	270 927	188,0%	420 866

Przychody ze sprzedaży w 2013 r. osiągnęły poziom niższy o 2,8% w porównaniu z 2012 r. Niższe przychody ze sprzedaży energii elektrycznej zostały w dużym stopniu skompensowane wyższym przychodem ze sprzedaży paliw. Znacząco niższe były także przychody z tytułu usługi dystrybucyjnej (bezwynikowe dla Obszaru Sprzedaż, przenoszone na Obszar Dystrybucja).

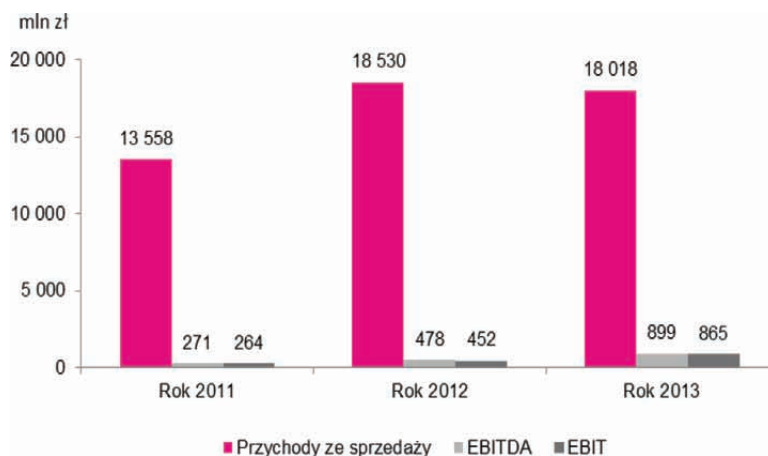
Przychody ze sprzedaży detalicznej energii elektrycznej w 2013 r. były niższe niż w 2012 r. zarówno ze względu na spadek cen (średnio o 4,6%), jak i wolumenu (o 3,4 TWh) i miały decydujący wpływ na spadek całościowych przychodów z tytułu obrotu energią elektryczną. Spadek ilości sprzedaży obserwowany był w szczególności w grupach A i B w następstwie spadku zapotrzebowania wśród klientów oraz wzmożonej aktywności spółek konkurencyjnych, przy czym jest on częściowo niwelowany wzrostem sprzedaży do odbiorców końcowych w grupie klientów strategicznych. Niższy poziom cen sprzedaży energii elektrycznej w analizowanym okresie podyktowany był obniżeniem kosztu zakupu energii konwencjonalnej oraz niższych kosztów pozyskania praw majątkowych, co przełożyło się częściowo na renegocjowane i kontraktowane poziomy cen sprzedaży klientom biznesowym.

O znaczącym wzroście wyniku EBIT i EBITDA w porównaniu z 2012 r. zdecydował niższy poziom kosztów zmiennych. Decydujące znaczenie dla uzyskania lepszego wyniku miały niższe ceny pozyskania certyfikatów „zielonych” oraz utrzymujący się brak obowiązku umarzania „żółtych” i „czerwonych” certyfikatów. Obniżki kosztów wynikające

z ww. elementów zostały częściowo zniwelowane wyższym obowiązkiem dotyczącym umarzania „zielonych” certyfikatów (wzrost z 10,4% do 12%). W stosunku do 2012 r. dodatkowym obciążeniem był obowiązek przedstawienia do umorzenia certyfikatów wynikających ze świadectw efektywności energetycznej.

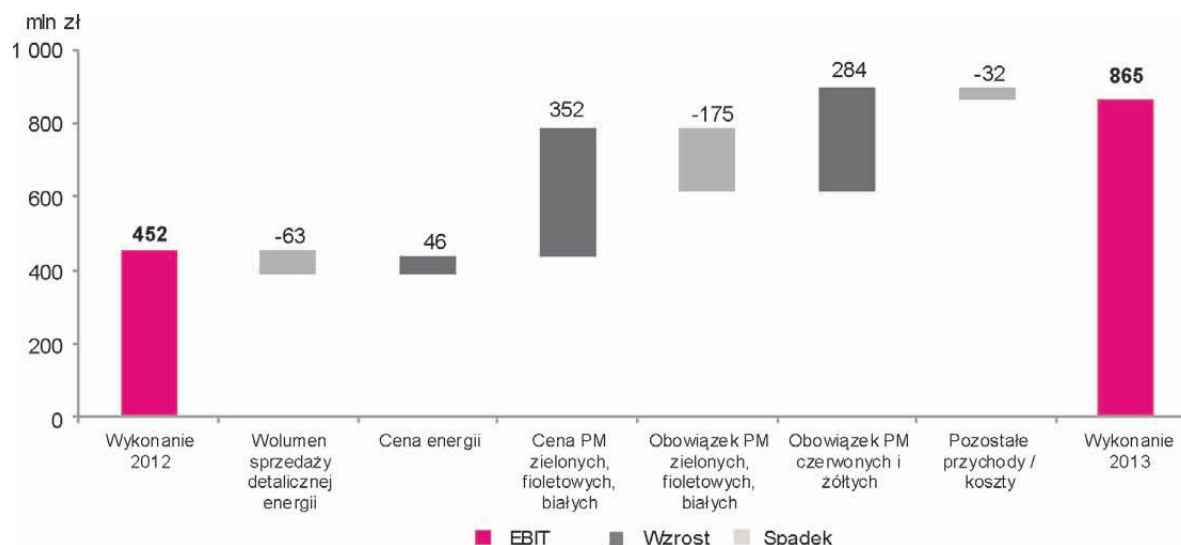
Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Obszaru Sprzedaż za lata 2011–2013.

Rysunek nr 17. Dane finansowe Obszaru Sprzedaż za lata 2011–2013

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBIT Bridge dla Obszaru Sprzedaż.

Rysunek nr 18. EBIT Bridge dla Obszaru Sprzedaż

Strategia i priorytety strategiczne

Priorytetem strategicznym Obszaru Sprzedaż jest maksymalizacja masy marży pierwszego stopnia ze sprzedaży energii elektrycznej przy optymalnym poziomie kosztów własnych. Najważniejszymi zadaniami Obszaru jest utrzymanie najbardziej rentownych klientów i stworzenie kanałów do pozyskiwania nowych klientów oraz budowa efektywnej organizacji sprzedażowej.

Podstawowym i bezpośrednim narzędziem spółki sprzedażowej służącym do generowania marży jest odpowiednie kształtowanie cen końcowych. Z wyłączeniem cen sprzedaży w taryfie G (tj. w segmencie gospodarstw domowych), dla której wciąż istnieje obowiązek zatwierdzania cen przez Prezesa URE. Spółka kształtuje ceny detaliczne na podstawie kosztów związanych ze sprzedażą energii oraz przy uwzględnieniu ryzyka związanego z odejściem klientów i brakiem możliwości pozyskania nowych.

Główne inwestycje

W Obszarze Sprzedaż w 2013 r. poniesiono ogółem 21 424 tys. zł nakładów inwestycyjnych, głównie na zakup licencji i oprogramowania.

Perspektywy rozwoju

Hurtowy rynek energii charakteryzuje się bardzo dużą zmiennością cen, co stanowi zarówno zagrożenie jak i szansę dla prowadzenia działalności sprzedażowej. Zagrożenie związane jest z ograniczonymi możliwościami wdrożenia podwyżki cen dla klientów końcowych w przypadku wzrostu cen hurtowych energii. Dodatkowo ograniczony jest wolumen, który nie może być objęty zmianą ceny ze względu na umowy zawarte z klientami na czas określony, po ustalonej z góry stałej cenie. Z kolei odpowiednie zarządzanie cenami sprzedaży, w przypadku spadku cen hurtowych, w szczególności w segmencie klientów masowych, pozwala uzyskiwać dodatkową marżę.

Odczuwalny wpływ na operacyjne działania przedsiębiorstw energetycznych związany jest z postępującą liberalizacją polskiego rynku energii. Przewidywane jest docelowo uwolnienie cen taryfy G. Zwolnienie z obowiązku przedkładania taryf do zatwierdzenia wyzwoli działania konkurencyjne w segmencie gospodarstw domowych, który docelowo posiada bardzo duży potencjał do realizacji masy marży.

Poza konkurencją stymulowaną przez organy regulacyjne, rozwija się także konkurencja pomiędzy koncernami energetycznymi w obszarze produktowym i marketingowym. Trwają prace nad przedsięwzięciami polegającymi na łączeniu ofert sprzedaży energii elektrycznej z innymi dostawcami mediów (np. gazu lub wody).

2.3.7. Obszar Obsługa Klienta

Poniższa tabela przedstawia wyniki Obszaru Obsługa Klienta.

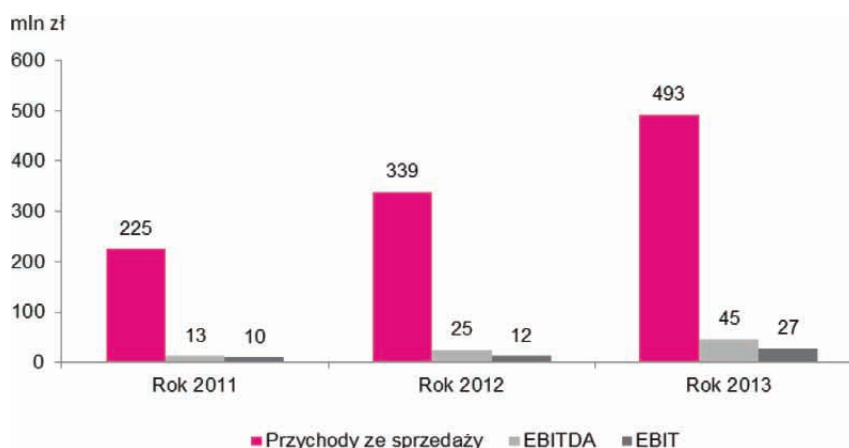
Tabela nr 15. Wyniki Obszaru Obsługa Klienta

Wyszczególnienie (tys. zł)	2013	2012	2011	Dynamika (2013/2012)	Zmiana (2013-2012)
Obsługa Klienta					
Przychody ze sprzedaży	492 583	338 644	225 261	145,5%	153 940
<i>usługi obsługi klienta, rachunkowości i IT</i>	486 247	337 312	181 614	144,2%	148 935
<i>pozostałe przychody</i>	6 336	1 332	43 647	475,7%	5 004
Zysk operacyjny	26 837	12 008	10 030	223,5%	14 829
Amortyzacja	18 446	13 123	2 674	140,6%	5 312
EBITDA	45 283	25 131	12 704	180,2%	20 141

W 2012 r. rozpoczął się proces migracji funkcji obsługi klienta, rachunkowości oraz informatyki ze spółek Grupy Kapitałowej TAURON do Segmentu Obsługa Klienta, wraz z aktywami wykorzystywanymi w spółkach do ich realizacji, co skutkuje wzrostem przychodów tego Obszaru od 2012 r. W 2013 r. miała miejsce migracja funkcji informatycznych i funkcji rachunkowości z wybranych spółek Grupy Kapitałowej TAURON. Proces migracji powyższych funkcji będzie kontynuowany w 2014 r. Poszerzenie spectrum świadczonych usług wiąże się ze wzrostem kosztów prowadzonej działalności, głównie w zakresie usług obcych. Zwiększenie zakresu świadczonych usług przełożyło się na wzrost wyników Obszaru. Wartość przejmowanych aktywów oraz prowadzone inwestycje zarówno w rzeczowym majątku trwałym oraz wartościach niematerialnych (głównie w wyniku wdrażania nowoczesnych systemów informatycznych) mają wpływ na wzrost r/r wartości amortyzacji i wartości aktywów trwałych.

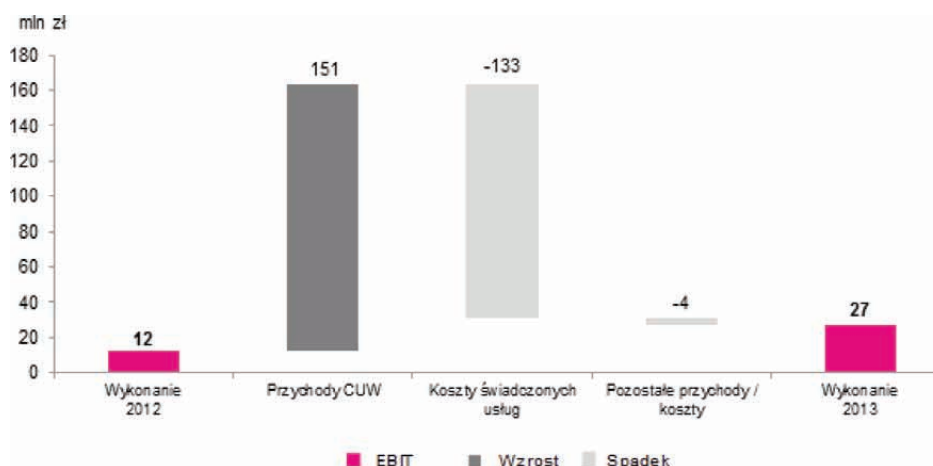
Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Obszaru Obsługa Klienta za lata 2011–2013.

Rysunek nr 19. Dane finansowe Obszaru Obsługa Klienta za lata 2011–2013

Poniższy rysunek przedstawia wynik EBIT Bridge dla Obszaru Obsługa Klienta.

Rysunek nr 20. EBIT Bridge dla Obszaru Obsługa Klienta

Strategia i priorytety strategiczne

Przeprowadzona integracja Obszaru Obsługa Klienta realizuje cele strategiczne Obszaru, które koncentrują się przede wszystkim na poprawie procesów obsługi klienta, co przekładać się będzie na stały wzrost biznesowy w Obszarze Sprzedaż. Dodatkowym priorytetem w najbliższych latach jest optymalizacja kosztów świadczonych usług oraz dalsza centralizacja funkcji wsparcia.

Główne inwestycje

W Obszarze Obsługa Klienta w 2013 r. poniesiono ogółem 82 746 tys. zł nakładów inwestycyjnych. Są to przede wszystkim nakłady na systemy informatyczne.

Perspektywy rozwoju

Rosnąca konkurencja na rynku energii wymaga podejmowania działań, które wpłyną na dalszą poprawę efektywności. Tym samym, Obszar Obsługa Klienta dalej będzie koncentrował się na zapewnieniu usług i narzędzi umożliwiających wzrost biznesowy w Obszarze Sprzedaż, a także kontynuował centralizację w jednym podmiocie funkcji wspólnych poprawiając tym samym sprawność funkcjonowania i efektywność kosztową Grupy Kapitałowej TAURON.

2.3.8. Obszar Pozostałe

Poniższa tabela przedstawia wyniki Obszaru Pozostałe.

Tabela nr 16. Wyniki Obszaru Pozostałe

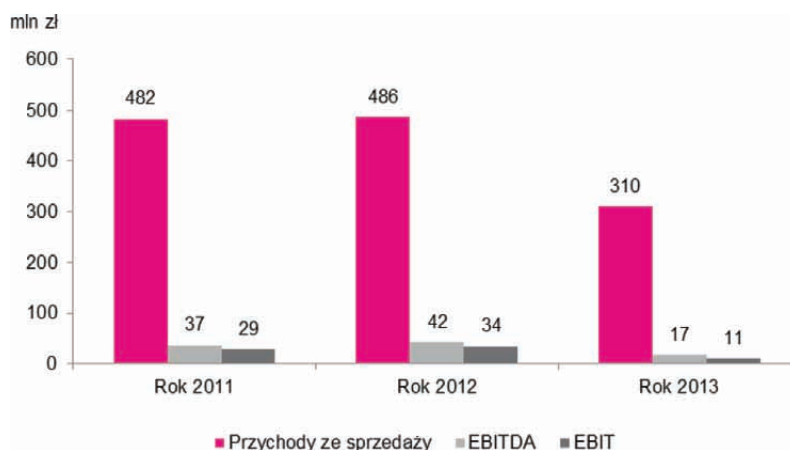
Wyszczególnienie (tys. zł)	2013	2012	2011	Dynamika (2013/2012)	Zmiana (2013-2012)
Pozostałe					
Przychody ze sprzedaży	310 212	486 288	482 403	63,8%	(176 076)
energia elektryczna	131 563	311 774	363 362	42,2%	(180 211)
prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej	86 436	72 594	22 645	119,1%	13 843
produkty przemysłowni	56 834	64 254	54 493	88,5%	(7 420)
grysy i kamień	33 739	34 893	39 638	96,7%	(1 153)
pozostałe przychody	1 640	2 773	2 265	59,1%	(1 134)
Zysk operacyjny	10 816	34 048	29 126	31,8%	(23 232)
Amortyzacja	6 669	8 299	8 039	80,4%	(1 630)
EBITDA	17 485	42 347	37 165	41,3%	(24 862)

Osiągnięte w 2013 r. przychody Obszaru Pozostałe wyniosły 63,8% wartości przychodów osiągniętych w roku poprzednim, w wyniku niższego wolumenu sprzedaży energii elektrycznej zrealizowanego przez PE PKH (przejęcie handlu hurtowego przez TAURON, w ramach porządkowania struktury Grupy Kapitałowej TAURON). Spadek

przychodów Obszaru został w niewielkim stopniu ograniczony przez zwiększony obrót prawami majątkowymi. Kolejną pozycją przychodów Obszaru Pozostałe mającą negatywny wpływ na ich dynamikę są przychody ze sprzedaży produktów przemysłowych realizowane przez spółkę KW Czatkowice. Spadek ten jest konsekwencją sytuacji na rynku kruszyw i spadku zapotrzebowania na te produkty.

Poniższy rysunek przedstawia dane finansowe Obszaru Pozostałe.

Rysunek nr 21. Dane finansowe Obszaru Pozostałe za lata 2011–2013

Główne inwestycje

W Obszarze Pozostałe wielkość nakładów inwestycyjnych poniesionych w 2013 r. wyniosła ok. 8 093 tys. zł. Inwestycje w głównej mierze były realizowane przez KW Czatkowice i mają na celu optymalizację kosztów ponoszonych przez tę spółkę.

Perspektywy rozwoju

Rosnąca konkurencja na rynku kruszyw wymaga podejmowania działań, które wpłyną na dalszą poprawę efektywności. Tym samym, spółka Obszaru (KW Czatkowice) na bieżąco monitoruje sytuację na rynkach zbytu, poszukuje nowych zastosowań dla obecnie wytwarzanych produktów, optymalizuje sposób wykorzystywania pozyskiwanych surowców, prowadzi projekty z wykorzystaniem środków preferencyjnych mających na celu podniesienie konkurencyjności zakładu.

2.4. Podstawowe produkty, towary i usługi

Poniższa tabela przedstawia wolumeny produkcji i sprzedaży w Grupie Kapitałowej TAURON za 2013 r., 2012 r. oraz 2011 r.

Tabela nr 17. Wolumeny produkcji i sprzedaży za 2013 r., 2012 r. oraz 2011 r.

Wolumeny produkcji i sprzedaży	J.m.	2013	2012	2011	Dynamika (2013/2012)
Produkcja węgla handlowego	<i>mln Mg</i>	5,45	5,57	4,58	98%
Wytwarzanie energii elektrycznej (produkcja netto Grupy), w tym:	<i>TWh</i>	19,39	19,11	21,38	101%
<i>Produkcja netto Obszaru Wytwarzanie</i>	<i>TWh</i>	17,59	17,60	20,60	100%
<i>Produkcja netto Obszaru OZE</i>	<i>TWh</i>	0,61	0,45	0,38	136%
<i>Produkcja netto Obszaru Ciepło</i>	<i>TWh</i>	1,18	1,06	0,40	111%
Wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych Grupy, w tym:	<i>TWh</i>	1,38	1,21	0,99	114%
<i>Produkcja z biomasy Obszaru Wytwarzanie i Ciepło</i>	<i>TWh</i>	0,77	0,76	0,61	101%
<i>Produkcja elektrowni wodnych i wiatrowych Obszaru OZE</i>	<i>TWh</i>	0,61	0,45	0,38	136%
Wytwarzanie ciepła przez Grupę, w tym:	<i>PJ</i>	15,62	16,36	15,96	95%
<i>Produkcja ciepła Obszaru Wytwarzanie</i>	<i>PJ</i>	7,24	7,98	10,93	91%
<i>Produkcja ciepła Obszaru Ciepło</i>	<i>PJ</i>	8,38	8,38	5,03	100%
Dystrybucja energii elektrycznej	<i>TWh</i>	47,90	47,85	38,24	100%
Sprzedaż detaliczna energii elektrycznej (łącznie przez Obszary: Sprzedaż, Wytwarzanie i Ciepło)	<i>TWh</i>	41,30	44,74	35,52	92%
Liczba klientów – Dystrybucja	<i>tys.</i>	5 334	5 302	4 143	101%

2.5. Rynki zbytu i źródła zaopatrzenia

Grupa Kapitałowa TAURON, jak wspomniano w pkt 1.1. niniejszego sprawozdania, jest pionowo zintegrowanym przedsiębiorstwem energetycznym kontrolującym pełen łańcuch wartości od wydobycia węgla kamiennego do dostarczenia energii elektrycznej do odbiorców końcowych. Podlega ona przepisom ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne*, w tym regulacjom Prezesa URE. Grupa Kapitałowa TAURON prowadzi działalność we wszystkich kluczowych segmentach rynku energetycznego (z wyłączeniem przesyłu energii elektrycznej leżącego wyłącznie w gestii OSP), tj. w obszarze wydobycia węgla kamiennego, wytwarzania, dystrybucji oraz sprzedaży i obrotu energią elektryczną i ciepłem. Pionowa integracja Grupy Kapitałowej TAURON pozwala na zmniejszenie zależności Grupy Kapitałowej TAURON od zewnętrznych dostawców węgla kamiennego, zwiększając stabilność przychodów i uzyskanych marż.

2.5.1. Rynki zbytu

Obszar Wydobycie

Działająca w Obszarze Wydobycie spółka TAURON Wydobycie jest producentem węgla oferowanego do sprzedaży na rynku w sortymentach grubych, średnich oraz miatach energetycznych. W zależności od sortymentu węgiel posiada następujące parametry handlowe:

- 1) kaloryczność od 19 MJ/kg do 23 MJ/kg,
- 2) zawartość popiołu od 6% do 16%,
- 3) zawartość siarki od 1,0% do 1,4%.

TAURON Wydobycie prowadzi sprzedaż węgla w dwóch kierunkach:

- 1) sprzedaż miatów węglowych i mułów węglowych do elektrowni i elektrociepłowni,
- 2) sprzedaż sortymentów grubych, średnich oraz niewielkiej ilości miatów za pośrednictwem zorganizowanej w całym kraju sieci handlowej.

Sprzedaż węgla z TAURON Wydobycie realizowana jest głównie w południowej i centralnej Polsce, w szczególności w województwach: śląskim, małopolskim, podkarpackim, świętokrzyskim i dolnośląskim.

W 2013 r. sprzedaż węgla kamiennego przez TAURON Wydobycie wyniosła ok. 5,5 mln Mg, w tym 3,7 mln Mg (ok. 67%) do spółek Grupy Kapitałowej TAURON z Segmentu Wytwarzanie i Ciepło. W porównaniu z 2012 r. oznacza to wzrost o 1,7%, zrealizowany głównie w obszarze sortymentów grubych i średnich sprzedawanych poza Grupę Kapitałową TAURON, przy niższym poziomie sprzedaży miatów i mułów (w głównej mierze realizowanej wewnątrz Grupy Kapitałowej TAURON).

Wyższy poziom sprzedaży związany jest ze zintensyfikowaną sprzedażą węgla składowanego na zwałach, przy produkcji na poziomie 5 450 tys. ton (niższej o ok. 2% w porównaniu z 2012 r.) Na niższy poziom produkcji węgla, gdzie decydujące znaczenie miał III i IV kwartał 2013 r., wpływ miał szereg czynników, w tym między innymi:

- 1) wydłużony okres rozruchu niektórych ścian,
- 2) mniejsza średnia ilość ścian wydobywczych w IV kwartale (2,66 w 2012 r., 2 w 2013 r.),
- 3) opóźniony postęp niektórych ścian, powodowany koniecznością przeprowadzenia dodatkowych robót oraz pogorszonymi warunkami geologiczno-górnictwymi,
- 4) pożar endogeniczny w jednym z pokładów ZG Sobieski.

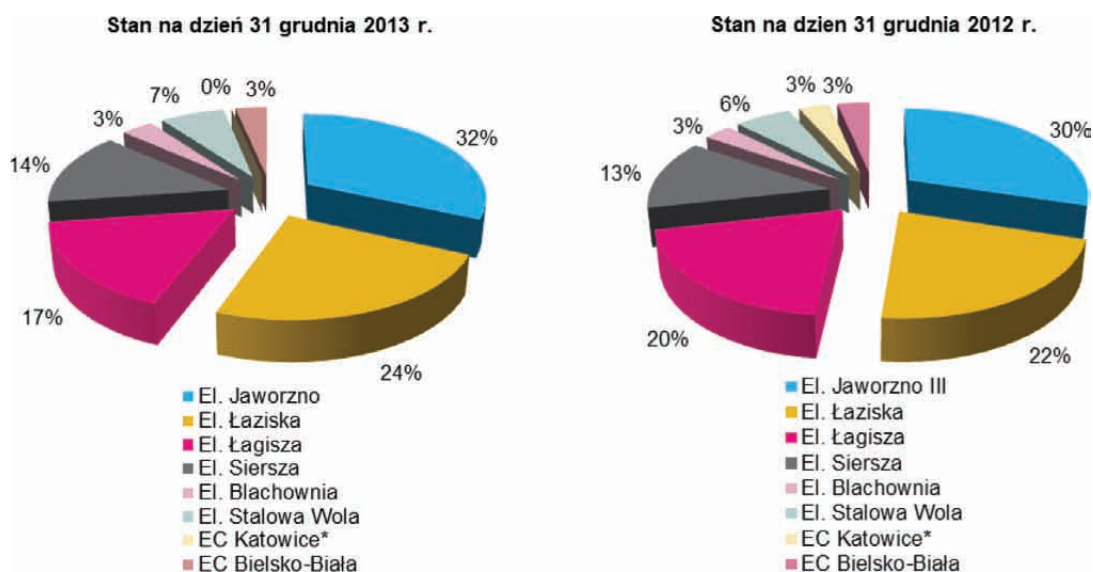
Obszar Wytwarzanie

Podstawowa działalność Obszaru Wytwarzanie w ramach Grupy Kapitałowej TAURON obejmuje wytwarzanie energii elektrycznej i ciepła realizowane w 2013 r. w 6 elektrowniach konwencjonalnych: Jaworzno III, Łaziska, Łagisza, Siersza, Blachownia i Stalowa Wola oraz w elektrociepłowni Bielsko-Biała, która od dnia 2 stycznia 2014 r. weszła w skład TAURON Ciepło.

Łączna moc elektryczna zainstalowana jednostek wytwórczych Obszaru Wytwarzanie wyniosła na koniec 2013 r. 4 832 MW_e. Główne paliwa wykorzystywane w procesie produkcji to węgiel kamienny, biomasa oraz gaz koksowniczy i gaz wysokometanowy.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę mocy elektrycznej zainstalowanej Segmentu Wytwarzanie według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. i 31 grudnia 2012 r.

Rysunek nr 22. Struktura mocy elektrycznej zainstalowanej Segmentu Wytwarzanie według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. i 31 grudnia 2012 r.

* W dniu 2 stycznia 2013 r. nastąpił podział spółki TAURON Wytwarzanie poprzez wydzielenie EC Katowice do spółki TAURON Ciepło należącej do Obszaru Ciepło.

W 2013 r. większość produkcji energii elektrycznej Obszaru Wytwarzanie została sprzedana na potrzeby Grupy Kapitałowej TAURON, co oznacza zmianę względem 2012 r., w którym zdecydowana większość produkcji energii elektrycznej została zakontraktowana poprzez transakcje zawarte na TGE. Zmiana ta wynika z realizacji wymagań art. 49a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne*, obowiązującego od dnia 9 sierpnia 2010 r. Zgodnie z tymi przepisami, przedsiębiorcy wytwarzający energię elektryczną są zobowiązani do sprzedawania nie mniej niż 15% wytworzonej energii elektrycznej na giełdach towarowych lub na rynku regulowanym. Dodatkowo wytwórcy, którzy otrzymują środki na pokrycie tzw. kosztów osieroconych w związku z rozwiązaniem kontraktów długoterminowych, są zobowiązani sprzedawać także całą pozostałą energię w sposób zapewniający kontrahentom publiczny i równy dostęp do tej energii, tj. w drodze otwartego przetargu, na internetowej platformie handlowej na rynku regulowanym lub na giełdach towarowych. Z uwagi na fakt, że od 2013 r. Grupa Kapitałowa TAURON nie otrzymuje środków na pokrycie tzw. kosztów osieroconych w związku z rozwiązaniem KDT, obowiązek realizacji ww. zapisów ograniczony jest do minimum 15% wytworzonej energii elektrycznej. Oznacza to, że sprzedaż energii elektrycznej produkowanej przez spółki wytwórcze Grupy Kapitałowej TAURON może odbywać się w znacznej mierze na potrzeby Grupy Kapitałowej TAURON. Ostatecznie wolumen energii elektrycznej pochodzącej z produkcji Obszaru Wytwarzanie w 2013 r. sprzedanej na zewnątrz Grupy Kapitałowej TAURON wyniósł ok. 3,3 TWh, tj. o 83% mniej niż to miało miejsce dla energii elektrycznej wyprodukowanej w 2012 r.

Wpływ na rentowność Obszaru Wytwarzanie mają między innymi mechanizmy Rynku Bilansującego, które w kształcie obowiązującym w 2013 r. nie przenoszą kosztów utrzymania tzw. „zimnej rezerwy”. W przypadku wykorzystania rezerw mocy z Obszaru Wytwarzanie do pracy na polecenie PSE (tzw. „pracy wymuszonej”), mechanizmy Rynku Bilansującego pokrywają głównie koszty zmienne produkcji. Takie rozwiązania obniżają rentowność Obszaru Wytwarzanie.

Zmiany, jakie ostatecznie zostały wprowadzone przez OSP w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRiESP) w 2013 r. i zatwierdzone decyzją Prezesa URE nie miały wpływu na przychody Obszaru Wytwarzanie za 2013 r.

W drugiej połowie 2013 r. rozpoczął się przetarg ogłoszony przez OSP na świadczenie usługi Interwencyjnej Rezerwy Zimnej od dnia 1 stycznia 2016 r. na okres dwóch lub czterech lat, do którego przystąpiła spółka TAURON Wytwarzanie. Zgodnie z informacją z dnia 4 marca 2014 r., trzy bloki należące do TAURON Wytwarzanie zostały wybrane jako oferta najkorzystniejsza w ramach części – jednostki wytwórcze centralnie dysponowane o sumarycznej mocy osiągalnej zawierającej się w przedziale 200–380 MW. W najbliższym czasie planowane jest podpisanie umowy na świadczenie usługi na okres dwóch lat: od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2017 r. z opcją przedłużenia na kolejne dwa lata, tj. do dnia 31 grudnia 2019 r.

Ciepło wytwarzane przez Obszar Wytwarzanie jest sprzedawane do spółki Grupy Kapitałowej TAURON zajmującej się dystrybucją i sprzedażą ciepła, jak również do odbiorców zewnętrznych.

Ponadto Obszar Wytwarzanie uzyskuje z tytułu produkcji energii elektrycznej z OZE oraz w kogeneracji świadectwa pochodzenia, które są następnie nabywane przez spółki Obszaru Sprzedaż i przedstawiane Prezesowi URE do umorzenia. W 2013 r., ze względu na brak uregulowań prawnych w zakresie systemu wsparcia dla wytwarzania

energii w instalacjach wysokosprawnej kogeneracji, spółki wytwarzające energię elektryczną w kogeneracji nie otrzymywały świadectw pochodzenia energii (tzw. „czerwonych” i „żółtych”).

Obszar OZE

Energia elektryczna wytworzona w 2013 r. przez Obszar OZE stanowiła ok. 3% całości energii wytworzonej w ramach Grupy Kapitałowej TAURON. Energia ta sprzedawana była w ramach Grupy Kapitałowej TAURON do TAURON Sprzedaż (ok. 66%) oraz do TAURON (ok. 3%), a także poza Grupę Kapitałową TAURON – do spółek ENEA i ENERGA Obrót (ok. 31%). Uzyskane z tytułu produkcji energii elektrycznej w OZE prawa majątkowe sprzedane zostały do spółek Grupy Kapitałowej TAURON w celu umorzenia oraz do ENEA.

Obszar Ciepło

Podstawową działalnością spółki TAURON Ciepło, realizowaną na podstawie udzielonych przez Prezesa URE koncesji, jest:

- 1) wytwarzanie ciepła i energii elektrycznej,
- 2) obrót ciepłem,
- 3) przesyłanie i dystrybucja ciepła.

Działalność ta wykonywana jest na obszarze województwa śląskiego, dolnośląskiego oraz małopolskiego. TAURON Ciepło dysponuje własnymi źródłami ciepła o łącznej zainstalowanej mocy cieplnej 1 475 MW. Produkcja ciepła w 2013 r. przez Obszar Ciepło wyniosła ok. 8,4 PJ, a łączna sprzedaż 14,9 PJ ciepła. Udział ciepła wytwarzanego w źródłach własnych w łącznej wielkości sprzedaży ciepła wynosił w 2013 r. ok. 56%. Wzrost mocy zainstalowanej i produkcji ciepła względem 2012 r. to przede wszystkim efekt włączenia w struktury TAURON Ciepło ZW Katowice (uprzednio: EC Katowice).

Istotnym odbiorcą ciepła i energii elektrycznej oraz pozostałych mediów (dmuchu wielkopieczowego, sprężonego powietrza, pary technologicznej i in.) jest ArcelorMittal Poland S.A. (AMP). Produkcja Zakładu Wytwarzania Nowa (elektrociepłownia przemysłowa) należącego do TAURON Ciepło S.A. skierowana jest przede wszystkim na zapewnienie AMP ww. nośników energii niezbędnych do procesu technologicznego. Wielkość zapotrzebowania AMP, i tym samym produkcji ZW Nowa, uwarunkowana jest sytuacją na rynku hutniczym.

Obszar Dystrybucja

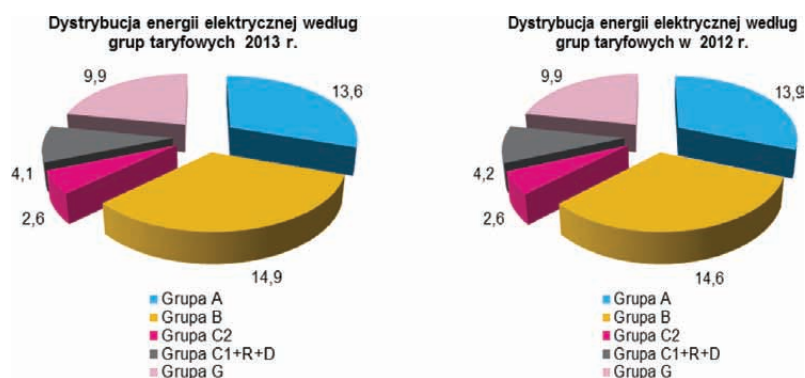
Spółka TAURON Dystrybucja pełni, na podstawie decyzji Prezesa URE, funkcję Operatora Systemu Dystrybucyjnego (OSD). Obszar Dystrybucja obsługuje ponad 5 300 tys. odbiorców końcowych.

Segment Dystrybucja obejmuje swoją działalnością obszar o powierzchni ok. 57 tys. km², położony głównie w województwach: dolnośląskim, małopolskim, opolskim i śląskim, a ponadto w województwach: łódzkim, podkarpackim i świętokrzyskim. Funkcje operacyjne realizuje jedenaście oddziałów zlokalizowanych w Bielsku-Białej, Będzinie, Częstochowie, Gliwicach, Jeleniej Górze, Krakowie, Legnicy, Opolu, Tarnowie, Wałbrzychu i Wrocławiu.

W 2013 r. TAURON Dystrybucja osiągnęła przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych energii elektrycznej w wysokości ok. 5 740 tys. zł. Wolumen sprzedaży wyniósł 47,9 TWh, co stanowi wzrost o 0,10% w stosunku do 2012 r.

W wolumenie dostawy usług dystrybucyjnych 94,35% stanowi sprzedaż odbiorcom taryfowym w zakresie poszczególnych poziomów napięć: wysokiego (grupa A), średniego (grupa B) i niskiego (C,G,R). Całkowita wielkość energii elektrycznej dostarczonej odbiorcom taryfowym w 2013 r., w ramach sprzedaży usług dystrybucyjnych, przyłączonym do sieci spółki, wynosiła 45,2 TWh (z doszacowaniem) i była wyższa w porównaniu do 2012 r. o ok. 21,2 GWh, tj. o 0,05%.

Rysunek nr 23. Dystrybucja energii elektrycznej według grup taryfowych [MWh]

Sprzedaż usług dystrybucji realizowana jest na podstawie zawartych z odbiorcami umów kompleksowych oraz umów o świadczenie usług dystrybucji. Pierwszy typ umowy obejmuje zarówno sprzedaż energii elektrycznej przez spółki Obszaru Sprzedaż jak też dostawy tej energii przez spółkę pełniącą funkcję OSD. Drugi typ umowy reguluje wyłącznie dostawy energii elektrycznej przez spółkę pełniącą funkcję OSD. W przypadku tego rodzaju umów zakup energii elektrycznej uregulowany jest w odrębnych umowach sprzedaży energii elektrycznej zawartych przez odbiorcę z wybranym przez niego sprzedawcą.

Udział wartości sprzedaży usług dystrybucji w ramach umów kompleksowych w łącznej wartości sprzedaży usług dystrybucji do odbiorców końcowych w 2013 r. wyniósł ok. 64%. Natomiast wolumen dostaw w ramach umów kompleksowych w łącznym wolumenie dostaw do odbiorców końcowych wyniósł ok. 45%.

Obszar Sprzedaż

Obszar Sprzedaż obejmuje działalność w zakresie sprzedaży energii elektrycznej oraz działalność w zakresie handlu hurtowego energią elektryczną i pozostałymi produktami rynku energetycznego. Działalność w zakresie sprzedaży obejmuje sprzedaż energii elektrycznej do klientów końcowych, w tym również do klientów kluczowych. Natomiast działalność w zakresie handlu hurtowego obejmuje głównie handel hurtowy energią elektryczną, obrót i zarządzanie uprawnieniami do emisji CO₂, prawami majątkowymi wynikającymi ze świadectw pochodzenia energii oraz paliwami.

W 2013 r. w Obszarze Sprzedaż Grupa Kapitałowa TAURON działała w otoczeniu rynkowym, gdzie poziom konkurencyjności w poszczególnych segmentach nie zmienił się znacząco w porównaniu do poprzednich lat. Rynek gospodarstw domowych (klient indywidualny) nadal, mimo zapowiedzi uwolnienia, w 2013 r. wciąż pozostawał objęty obowiązkiem zatwierdzania cen sprzedaży przez Prezesa URE. Efektem tego była niska konkurencyjność w tym obszarze rynku. W 2013 r. odnotowano ok. 59 149 gospodarstw domowych, które zmieniły sprzedawcę energii. Jednakże biorąc pod uwagę potencjał tego segmentu, czyli ogólną liczbę gospodarstw domowych w Polsce, stanowi to jedynie niewielki odsetek i jest dopiero początkiem procesu liberalizacji tej części rynku.

Odwrotną sytuację obserwuje się w segmencie instytucji i podmiotów gospodarczych (klient biznesowy), gdzie konkurencja jest duża, a firmy już od kilku lat korzystają z uwolnienia cen energii elektrycznej. Postęp liberalizacji spowodował, że coraz lepiej uświadomiony klient biznesowy oczekuje konkurencyjnych rozwiązań. Wzmocniona aktywność sprzedażowa firm energetycznych wywiera coraz większą presję cenową, pojawiły się nowe podmioty konkurujące o klienta, a przejrzystość mechanizmów rynku energii jest już koniecznością w działaniach na tym rynku. Jednakże nawet w tym segmencie można odczuć znaczące wyhamowanie dynamiki zmiany sprzedawcy. W porównaniu do 2012 r., gdzie zanotowano wzrost tego wskaźnika o ok. 309% w stosunku do 2011 r. (liczba zmian sprzedawcy w 2012 r. wyniosła 43 611, podczas gdy odbiorców TPA w 2011 r. było 14 105), w 2013 r. dynamika wzrostu wyniosła już tylko 63%.

Sprzedaż energii elektrycznej do klientów realizowana jest głównie przez trzy podmioty w ramach Grupy Kapitałowej TAURON:

- 1) TAURON Sprzedaż – prowadzącą sprzedaż odbiorcom ze wszystkich grup taryfowych, w tym gospodarstwom domowym,
- 2) TAURON Sprzedaż GZE – prowadzącą sprzedaż odbiorcom ze wszystkich grup taryfowych, w tym gospodarstwom domowym,
- 3) TAURON – prowadzącą sprzedaż strategicznym klientom Grupy Kapitałowej TAURON.

W 2013 r. łączna sprzedaż detaliczna energii elektrycznej dokonana przez te podmioty na rzecz ponad ok. 5 200 tys. klientów wyniosła ok. 41 TWh, czyli 92,3% poziomu osiągniętego w 2012 r., w którym sprzedaż wyniosła ok. 44,4 TWh. Zmniejszenie wolumenu sprzedaży jest głównie wynikiem zmniejszenia zapotrzebowania wśród klientów z grup taryfowych A i B, częściowo zniwelowanym wzrostem poziomu sprzedaży do odbiorców końcowych w grupie klientów strategicznych TAURON, a także obserwowanym spadkiem średniego zużycia w segmencie klienta masowego (G i C1x).

Stosowana przez Grupę Kapitałową TAURON segmentacja klientów (klienci strategiczni, biznesowi i masowi), uzależniona od wielkości zużywanej energii elektrycznej, ma na celu dostosowanie oferty produktowej, kanałów sprzedażowych i komunikacji marketingowej do oczekiwań występujących w danym segmencie klientów.

Poniższa tabela prezentuje kategorie klientów końcowych Grupy Kapitałowej TAURON wynikające ze stosowanej segmentacji i specyfiki prowadzonej przez nich działalności.

Tabela nr 18. Kategorie klientów końcowych Grupy Kapitałowej TAURON

Lp.	Grupa klientów	Opis klientów
1.	Klienci strategiczni	Klienci o rocznym potencjale zużycia energii nie mniejszym niż 40 GWh lub będący strategicznymi partnerami biznesowymi Grupy Kapitałowej TAURON, tj. podmioty głównie z sektora przemysłu ciężkiego, między innymi: hutniczego, chemicznego, wydobywczego, samochodowego
2.	Klienci biznesowi	Klienci o rocznym potencjale zużycia powyżej 250 MWh (nie będący konsumentami) lub dokonujący zakupu energii w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. <i>Prawo zamówień publicznych</i> , tj. podmioty z pozostałych sektorów przemysłu, wytwórcy sprzętu, odbiorcy z przemysłu spożywczego, sektora publicznego, przemysłu budowlanego oraz sektora usług komunalnych
3.	Klienci masowi – małe i średnie przedsiębiorstwa	Klienci zajmujący się działalnością sprzedażową, usługową, bankową, gastronomiczną oraz drobni przedsiębiorcy
4.	Klienci masowi – gospodarstwa domowe	Gospodarstwa domowe

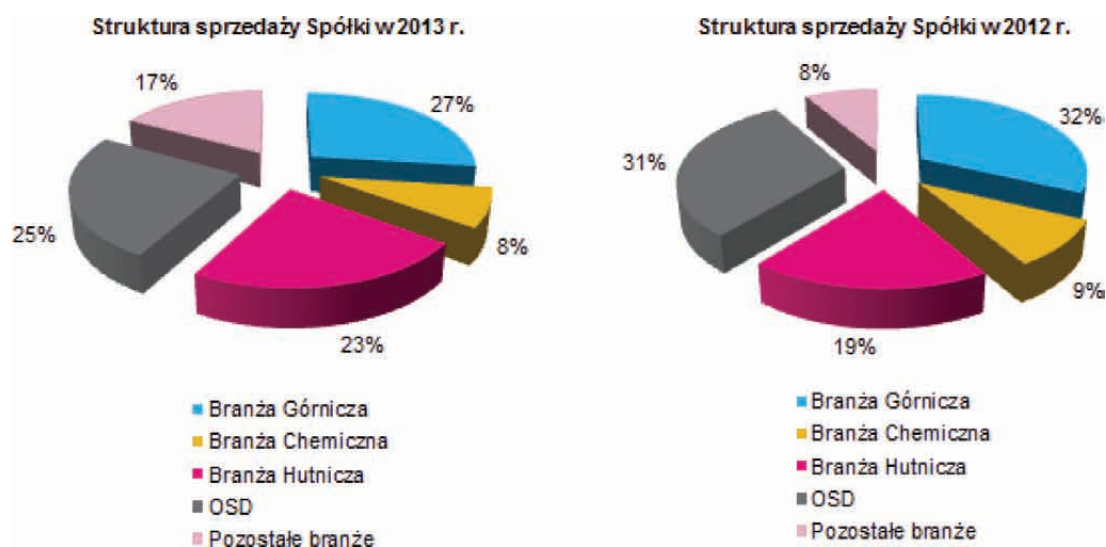
Poniższa tabela przedstawia informacje na temat ilości sprzedanej energii elektrycznej przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON prowadzące działalność w zakresie sprzedaży energii elektrycznej do klientów oraz liczby klientów, w rozbięciu na poszczególne ich segmenty w 2013 r.

Tabela nr 19. Ilość sprzedanej energii elektrycznej przez Obszar Sprzedaż oraz liczba klientów w 2013 r.

Lp.	Rodzaj klientów	Ilość sprzedanej energii elektrycznej (w TWh)	Liczba klientów (w tys.)
1.	Klienci strategiczni	10,4	0,03
2.	Klienci biznesowi	13,8	106
3.	Klienci masowi (w tym gospodarstwa domowe)	12,9 (9,7)	5 120 (4 778)
4.	Sprzedaż do TD na pokrycie różnic bilansowych	3,9	1
Łącznie Obszar Sprzedaż		41,0	5 227

W 2013 r. wartość i wolumen sprzedaży energii elektrycznej na rzecz największego klienta Grupy Kapitałowej TAURON nie przekroczyła, odpowiednio, 10% łącznej wartości sprzedaży energii elektrycznej i 10% łącznej ilości sprzedanej energii.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę sprzedaży energii elektrycznej w 2013 r. i 2012 r. do klientów strategicznych w podziale na poszczególne branże.

Rysunek nr 24. Struktura sprzedaży energii elektrycznej Spółki w 2013 r. i 2012 r. do klientów strategicznych w podziale na poszczególne branże

Proces postępującej liberalizacji i związana z tym rosnąca świadomość w zakresie mechanizmów funkcjonowania rynku energii po stronie klientów ma swoje odzwierciedlenie w stopniu lojalizacji poszczególnych segmentów nabywców. Efektem tej sytuacji są działania z zakresu ochrony własnej bazy klientów przed działaniami konkurencji, poprzez

wprowadzenie umów lojalizujących. Na najbardziej zaawansowanym poziomie tego procesu są klienci z segmentu biznesowego Grupy Kapitałowej TAURON, gdzie ponad 90% wolumenu zawartych umów jest efektem indywidualnie negocjowanych warunków handlowych.

Proces migrowania klientów segmentu masowego (klienci indywidualni oraz małe i średnie przedsiębiorstwa) z obszaru taryfowego do produktowego znajduje się obecnie w fazie rozwoju. Na koniec 2013 r. do ok. 17% klientów z tego segmentu, Grupa Kapitałowa TAURON sprzedawała energię na podstawie umów gwarantujących warunki handlowe w ustalonym okresie (umowy lojalizujące), przy 83% udziale taryfy. W ramach obranej strategii mieszczą się również przedsięwzięcia sprzedażowe realizowane poza własnym obszarem dystrybucyjnym.

Jedną z najważniejszych aktywności handlowych w 2013 r. było wdrożenie Elektronicznego Biura Obsługi Klienta, gdzie obecnie ponad 70 tys. klientów indywidualnych ma dostęp do informacji o rachunkach i elektronicznej umowie, historii odczytów licznika itp. Dodatkowo zostały rozpoczęte prace nad łączoną ofertą „energia i telekomunikacja” z T-Mobile (obecnie testowane rozwiązanie). Wszystkie działania sprzedażowe w 2013 r. były prowadzone z intencją utrzymania oczekiwanego poziomu marż sprzedażowych oraz budowania potencjału do sprzedaży innych usług i produktów dodatkowych, a tym samym zwiększania potencjału marżowego w przyszłości.

2.5.2. Źródła zaopatrzenia – paliwa

Węgiel

W 2013 r. kontynuowany był zakup węgla przez TAURON na potrzeby TAURON Wytwarzanie i TAURON Ciepło na podstawie umów wieloletnich i rocznych. W 2013 r. ok. 37% obecnego zapotrzebowania Grupy Kapitałowej TAURON na paliwo do produkcji energii elektrycznej i ciepła zostało zaspokojone węglem kamiennym z własnych zakładów górniczych. Pozostała część zapotrzebowania została pokryta ze źródeł zewnętrznych, gdzie największy udział (ok. 48% zapotrzebowania) stanowiła Kompania Węglowa.

Biomasa

Dla zapewnienia dostaw paliwa na potrzeby wytwarzania energii elektrycznej i ciepła przez jednostki wykorzystujące w procesie technologicznym biomasę jako paliwo, Spółka pozyskiwała biomasę w ramach wieloletnich i rocznych umów na zakup biomasy od krajowych producentów i dostawców. Przedmiotowe umowy uwzględniały zakup biomasy do procesu współspalania oraz na potrzeby jednostek dedykowanych zasilanych w 100% biomasą.

Do procesu współspalania zakupiono w 2013 r. łącznie 209 tys. ton, z czego 190 tys. ton stanowiła biomasa agro, resztę stanowiła biomasa drzewna. Do kotłów spalających w 100% biomasę Spółka zakupiła łącznie 537 tys. ton, z czego 117 tys. ton stanowiła biomasa agro, resztę stanowiła biomasa drzewna. Odsprzedaż biomasy Spółka realizowała do TAURON Wytwarzanie i TAURON Ciepło w ramach oddzielnych umów sprzedaży biomasy.

Gaz

TAURON w 2013 r. kontynuował dostawy gazu wysokometanowego do Elektrowni Stalowa Wola (TAURON Wytwarzanie) oraz do ZEC Bielsko-Biała EC1. Dostarczany przez Spółkę gaz kupowany był w ramach umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego oraz porozumienia z PGNiG.

W 2013 r. gaz koksowniczy był dostarczany przez TAURON do Elektrowni Blachownia (TAURON Wytwarzanie). Przedmiotowy gaz kupowany był przez TAURON od ArcelorMittal Poland S.A. Oddział w Zdzeszowicach w ramach umowy wieloletniej o dostarczenie gazu koksowniczego. Przesył gazu koksowniczego realizowany był w ramach umowy o świadczenie usług przesyłowych gazu koksowniczego zawartej z Polską Spółką Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Zabrze, Zakład w Opolu.

Sprzedaż gazu koksowniczego oraz wysokometanowego odbywała się na podstawie Taryfy dla paliw gazowych oraz zawartych z TAURON Wytwarzanie umów kompleksowych dostarczania gazu koksowniczego i wysokometanowego.

Poniższa tabela przedstawia wysokości dostaw paliw zrealizowanych przez TAURON w 2013 r. do podmiotów Grupy Kapitałowej TAURON.

Tabela nr 20. Dostawy paliw zrealizowane do podmiotów Grupy Kapitałowej TAURON

Lp.	Rodzaj paliwa	Jednostka	TAURON Wytwarzanie	TAURON Ciepło
1.	Węgiel	[Mg]	8 966 349	731 913
2.	Biomasa	[Mg]	454 899	290 314
3.	Gaz koksowniczy	[tys. m ³]	412 446	–
4.	Gaz ziemny	[tys. m ³]	5 852	–

Wartość sprzedaży na rynku krajowym i zagranicznym

Działalność Grupy Kapitałowej TAURON w przeważającym zakresie prowadzona jest na rynku polskim, gdzie wartość sprzedaży w latach 2013 i 2012, po wyłączeniach sprzedaży wewnątrzgrupowej, wyniosła odpowiednio 18 588 900 tys. zł i 23 995 300 tys. zł.

Wartość sprzedaży na rzecz klientów zagranicznych w latach 2013 i 2012, po wyłączeniach sprzedaży wewnątrzgrupowej, wyniosła odpowiednio 542 200 tys. zł i 757 700 tys. zł.

2.6. Ważniejsze zdarzenia i dokonania Grupy Kapitałowej TAURON mające znaczący wpływ na działalność

Do ważniejszych zdarzeń mających znaczący wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON, które wystąpiły w roku obrotowym 2013, jak również do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, należą:

Ważniejsze zdarzenia w 2013 r.

Przyjęcie Programu poprawy efektywności na lata 2013–2015

W dniu 15 stycznia 2013 r. Zarząd TAURON przyjął Program poprawy efektywności kosztów operacyjnych w Grupie Kapitałowej TAURON na lata 2013–2015, który został opracowany z uwzględnieniem celu jakim jest zapewnienie wzrostu wartości Grupy Kapitałowej TAURON.

Przygotowano projekty konsolidacyjne i restrukturyzacyjne, których realizacja przyniesie obniżenie kosztów w latach 2013–2015. Programy poprawy efektywności w poszczególnych obszarach działalności zostały przyjęte przez zarządy spółek zależnych i stanowią podstawę do opracowania programu na poziomie Grupy Kapitałowej TAURON. Spółka szacuje, że skala obniżenia kosztów działalności operacyjnej w ramach Programu poprawy efektywności z każdym rokiem będzie rosła, oscylując wokół kwoty 300 000 tys. zł w skali roku. Grupa Kapitałowa TAURON spodziewa się obniżenia kosztów operacyjnych w większości obszarów – największy udział przypada na Obszar Dystrybucja i Obszar Wytwarzanie. Jednym z elementów Programu jest wykorzystanie synergii powstałych po włączeniu w strukturę Grupy Kapitałowej TAURON spółek przejętego GZE.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 1/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r.

Wybór wykonawcy nowego bloku w Elektrowni Jaworzno III

W dniu 24 stycznia 2013 r. w ramach prowadzonego postępowania przetargowego Zarząd spółki zależnej TAURON Wytwarzanie dokonał wyboru oferty na budowę bloku o mocy 910 MW na parametry nadkrytyczne w Elektrowni Jaworzno III. Generalnym wykonawcą zostało konsorcjum: RAFAKO (lider konsorcjum) i MOSTOSTAL. Wartość wybranej oferty wynosi 4 399 000 tys. zł netto (5 411 000 tys. zł brutto). Przedmiot zamówienia obejmuje zaprojektowanie i wykonanie bloku energetycznego opalanego węglem kamiennym o mocy 910 MW. Projekt wpisuje się w Strategię Korporacyjną zaprezentowaną w raporcie bieżącym nr 25/2011 z dnia 28 kwietnia 2011 r., która zakłada budowę zrównoważonego portfela wytwórczego składającego się z jednostek w technologii węglowej, gazowej oraz odnawialnych źródeł energii.

W dniu 4 lutego 2013 r. Spółka powzięła wiadomość o złożeniu do Krajowej Izby Odwoławczej przez konsorcja: SNC-Lavalin Polska sp. z o.o., SNC-Lavalin Inc. i Hitachi Power Europe GmbH oraz China National Electric Engineering Co., Ltd. i China Overseas Engineering Group Co., Ltd. odwołań od decyzji TAURON Wytwarzanie w sprawie wyboru oferty złożonej przez konsorcjum RAFAKO - MOSTOSTAL w ramach prowadzonego postępowania przetargowego na wybór generalnego realizatora budowy bloku energetycznego o mocy z zakresu 800–910 MW w Elektrowni Jaworzno III. W dniu 25 marca 2013 r. Krajowa Izba Odwoławcza wydała wyrok oddalający ww. odwołania. W dniu 2 maja 2013 r. Spółka powzięła wiadomość o złożeniu do Sądu Okręgowego w Katowicach przez konsorcjum China National Electric Engineering Co., Ltd. i China Overseas Engineering Group Co., Ltd. skargi na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej. W dniu 25 czerwca 2013 r. Spółka powzięła wiadomość o cofnięciu przez konsorcjum China National Electric Engineering Co., Ltd. i China Overseas Engineering Group Co., Ltd. skargi na wyrok Krajowej Izby Odwoławczej z dnia 25 marca 2013 r.

W dniu 3 czerwca 2013 r. Spółka powzięła wiadomość o przedłużeniu do dnia 31 lipca 2013 r. terminu związania ofertą złożoną przez konsorcjum RAFAKO - MOSTOSTAL w ramach prowadzonego postępowania przetargowego na wybór generalnego realizatora budowy bloku energetycznego w Elektrowni Jaworzno III. Konsorcjum przedłożyło także aneks do gwarancji bankowej wadialnej przedłużający okres ważności wadium do dnia 31 lipca 2013 r.

W dniu 30 lipca 2013 r. Spółka powzięła wiadomość o przedłużeniu do dnia 30 września 2013 r. terminu związania ofertą złożoną przez konsorcjum RAFAKO - MOSTOSTAL w ramach prowadzonego postępowania przetargowego na wybór generalnego realizatora budowy bloku energetycznego w Elektrowni Jaworzno III. Konsorcjum przedłożyło także aneks do gwarancji bankowej wadialnej przedłużający okres ważności wadium do dnia 30 września 2013 r.

W dniu 27 września 2013 r. Spółka powzięła wiadomość o przedłużeniu do dnia 31 października terminu związania ofertą złożoną przez konsorcjum RAFAKO - MOSTOSTAL w ramach postępowania przetargowego na wybór generalnego realizatora budowy bloku energetycznego w Elektrowni Jaworzno III. Konsorcjum przedłożyło także aneks do gwarancji bankowej wadialnej przedłużający okres ważności wadium do dnia 31 października 2013 r.

W dniu 30 października 2013 r. Spółka powzięła wiadomość o przedłużeniu do dnia 31 grudnia terminu związania ofertą złożoną przez konsorcjum RAFAKO - MOSTOSTAL w ramach postępowania przetargowego na wybór generalnego realizatora budowy bloku energetycznego w Elektrowni Jaworzno III. Konsorcjum przedłożyło także aneks do gwarancji bankowej wadialnej przedłużający okres ważności wadium do dnia 31 grudnia 2013 r.

W dniu 20 grudnia 2013 r. Spółka powzięła wiadomość o przedłużeniu do dnia 28 lutego 2014 r. terminu związania ofertą złożoną przez konsorcjum RAFAKO - MOSTOSTAL w ramach postępowania przetargowego na wybór generalnego realizatora budowy bloku energetycznego w Elektrowni Jaworzno III. Konsorcjum przedłożyło także aneks do gwarancji bankowej wadialnej przedłużający okres ważności wadium do dnia 28 lutego 2014 r.

W dniu 27 lutego 2014 r. Spółka powzięła wiadomość o przedłużeniu do dnia 30 kwietnia 2014 r. terminu związania ofertą złożoną przez konsorcjum RAFAKO - MOSTOSTAL w ramach postępowania przetargowego na wybór generalnego realizatora budowy bloku energetycznego w Elektrowni Jaworzno III. Konsorcjum przedłożyło także aneks do gwarancji bankowej wadialnej przedłużający okres ważności wadium do dnia 30 kwietnia 2014 r.

O powyższych zdarzeniach Spółka informowała w raportach bieżących nr 3/2013 z dnia 24 stycznia 2013 r., 4/2013 z dnia 4 lutego 2013 r., nr 10/2013 z dnia 25 marca 2013 r., nr 19/2013 z dnia 2 maja 2013 r., nr 23/2013 z dnia 3 czerwca 2013 r., nr 30/2013 z dnia 25 czerwca 2013 r., nr 35/2013 z dnia 30 lipca 2013 r., nr 40/2013 z dnia 27 września 2013 r., nr 46/2013 z dnia 30 października 2013 r., nr 60/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r., nr 13/2014 z dnia 27 lutego 2014 r.

Wnioski Zarządu Spółki dotyczące zmiany Statutu Spółki

W 2013 r. Zarząd Spółki wystąpił do WZ TAURON z następującymi wnioskami o uchwalenie zmian do Statutu Spółki:

- 1) wniosek obejmujący zmiany mające na celu umożliwienie akcjonariuszom uczestnictwo w obradach WZ za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, o którym mowa w Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych S.A. w Warszawie (GPW). Zwyczajne WZ Spółki w dniu 16 maja 2013 r. nie podjęło uchwały w sprawie zmiany Statutu Spółki.

O powyższych zdarzeniach Spółka informowała w raportach bieżących: nr 13/2013 z dnia 11 kwietnia 2013 r., nr 16/2013 z dnia 18 kwietnia 2013 r. oraz nr 20/2013 z dnia 16 maja 2013 r.,

- 2) wniosek mający na celu zaktualizowanie zakresu działania i podziału kompetencji pomiędzy statutowymi organami korporacyjnymi Spółki tj. Rady Nadzorczej i Zarządu, jak również uporządkowanie treści Statutu oraz jego dostosowanie do bieżących potrzeb Spółki. Nadzwyczajne WZ Spółki w dniu 7 stycznia 2014r. podjęło uchwałę w sprawie zmiany Statutu Spółki.

O powyższych zdarzeniach Spółka informowała w raportach bieżących: nr 52/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r., nr 54/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. oraz nr 1/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. i nr 2/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r.

W dniu 15 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wpisał do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego zmianę Statutu Spółki, uchwaloną przez Nadzwyczajne WZ Spółki uchwałą nr 5 z dnia 7 stycznia 2014 r. W dniu 10 lutego 2014 r. Rada Nadzorcza Spółki przyjęła tekst jednolity Statutu Spółki uwzględniający ww. zmiany.

O powyższych zdarzeniach Spółka informowała w raportach bieżących: nr 5/2014 z dnia 16 stycznia 2014 r. oraz nr 11/2014 z dnia 10 lutego 2014 r.

Umowa ramowa w sprawie wspólnego poszukiwania i wydobywania węglowodorów z łupków

W dniu 4 lipca 2012 r. Spółka zawarła ramową umowę w sprawie wspólnego poszukiwania i wydobywania węglowodorów z łupków (dalej: „Umowa”), pomiędzy: TAURON, PGNiG, ENEA, KGHM oraz PGE, o czym Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 34/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. W dniu 12 listopada 2012 r. został podpisany Aneks nr 1 do ww. Umowy, o którym Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 38/2012 z dnia 12 listopada 2012 r.

W dniu 21 lutego 2013 r. podpisany został Aneks nr 2 do ww. Umowy. Strony postanowiły o przedłużeniu terminu na ustalenie szczegółowych warunków współpracy do dnia 4 maja 2013 r. zastrzegając, iż w przypadku nie uzgodnienia w tym terminie warunków współpracy, każda ze stron może Umowę wypowiedzieć. Ponadto, jeżeli w ciągu trzech miesięcy po dokonaniu tych uzgodnień Strony nie uzyskają wszystkich wymaganych zgód korporacyjnych lub jeżeli do dnia 31 grudnia 2013 r. nie zostaną uzyskane wymagane zgody na dokonanie koncentracji, Umowa wygaśnie.

W dniu 31 grudnia 2013 r. Zarząd TAURON poinformował o wygaśnięciu z dniem 31 grudnia 2013 r. umowy ramowej z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie wspólnego poszukiwania i wydobywania węglowodorów z łupków zawartej pomiędzy TAURON, PGNiG, KGHM, PGE i ENEA.

O powyższych zdarzeniach Spółka informowała w raportach bieżących: nr 6/2013 z dnia 21 lutego 2013 r., nr 63/2013 z dnia 31 grudnia 2013 r.

Wybór biegłego rewidenta

W dniu 13 marca 2013 r. Rada Nadzorcza Spółki, działając na podstawie § 20 ust. 1 pkt 6) Statutu, dokonała wyboru firmy Deloitte Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Spółka komandytowa (Deloitte), jako podmiotu uprawnionego do przeprowadzenia:

- 1) badania jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Spółki za lata obrotowe 2013, 2014 i 2015,
- 2) przeglądów półrocznych jednostkowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych TAURON sporządzonych za okresy kończące się w dniach 30 czerwca 2013 r., 30 czerwca 2014 r. oraz 30 czerwca 2015 r.

Deloitte została wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod nr 73. Dotychczas usługi świadczone na rzecz Spółki przez Deloitte obejmowały badanie sprawozdania finansowego sporządzonego zgodnie z ustawą o rachunkowości za 2007 r. oraz badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego sporządzonego zgodnie z ustawą o rachunkowości za 2007 r. Wybór biegłego rewidenta nastąpił w trybie przetargu nieograniczonego zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2010 r. nr 113 poz. 759 z późn. zm.).

O wyborze biegłego rewidenta Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 8/2013 z dnia 13 marca 2013 r.

Oddanie do eksploatacji jednostki OZE o mocy 20 MW w Elektrowni Stalowa Wola S.A.

W I kwartale 2013 r. oddano do użytku instalację do produkcji energii elektrycznej w odnawialnym źródle energii w ESW. Inwestycja ta obejmowała modernizację kotła węglowego K-10 w celu przystosowania go do spalania w 100% biomasy, budowę instalacji przygotowania biomasy oraz modernizację turbogeneratorską TG-6 w celu przystosowania go do pracy blokowej ze zmodernizowanym kotłem. Instalacja umożliwi spalenie zarówno biomasy przetworzonej (np. pelety) jak i nieprzetworzonej. W marcu 2013 r. przeprowadzono ruch próbnny oraz przekazano instalację do eksploatacji. W dniu 16 września 2013 r. uzyskano koncesję na produkcję energii elektrycznej przez ww. instalację.

Spełnienie warunków zawieszających dotyczących umów znaczących zawartych w ramach projektu pod nazwą Budowa bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli

W nawiązaniu do zawarcia umów znaczących w ramach projektu pod nazwą *Budowa bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli*, w tym umowy sprzedaży energii elektrycznej i umowy na dostawy paliwa gazowego, w dniu 25 kwietnia 2013 r. została zawarta umowa zapewniająca finansowanie budowy, rozruchu i rozpoczęcia eksploatacji bloku gazowo-parowego w ramach ww. projektu, w związku z czym spełniony został ostatni z warunków zawieszających umowy sprzedaży energii. EC Stalowa Wola dostarczyła do PGNiG oświadczenie potwierdzające uzyskanie finansowania budowy bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli, co oznacza, iż spełniony został ostatni warunek zawieszający Umowy Gazowej. W związku powyższym spełnione zostały wszystkie warunki zawieszające dotyczące Projektu.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 17/2013 z dnia 26 kwietnia 2013 r.

Dokonanie aktualizacji szacunkowej wartości umów z Electrabel NV/SA oraz GDF Suez Trading

W związku z okresową aktualizacją szacunkowej wartości umów Spółka dokonała aktualizacji szacunkowej wartości umów z Electrabel NV/SA oraz GDF Suez Trading (spółki z Grupy GDF Suez) z dnia 3 kwietnia 2012 r. Przedmiotem umów jest uregulowanie transakcji zawieranych pomiędzy stronami w związku z zakupem, sprzedażą, dostawami i odbiorem energii elektrycznej jak również opcje związane z zakupem, sprzedażą, dostawami i odbiorem energii elektrycznej. Aktualna szacunkowa łączna wartość powyższych umów na okres 5 lat, która uwzględnia obecne warunki rynkowe wynosi ok. 410 000 tys. zł.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 18/2013 z dnia 26 kwietnia 2013 r.

Wyплата dywidendy z zysku netto za 2012 r.

W dniu 16 maja 2013 r. Zwyczajne WZ Spółki podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku za rok obrotowy 2012, określenia kwoty przeznaczonej na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy oraz ustalenia dnia dywidendy i dnia wypłaty dywidendy. Zgodnie z uchwałą Zwyczajne WZ przeznaczyło na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy z zysku netto za rok obrotowy 2012 kwotę 350 509 878,80 zł, co oznacza, że kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję

wyniosła 0,20 zł. Jednocześnie WZ ustaliło termin prawa do dywidendy na dzień 3 czerwca 2013 r. (dzień dywidendy) oraz termin wypłaty dywidendy na dzień 18 czerwca 2013 r. (dzień wypłaty dywidendy).

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 21/2013 z dnia 16 maja 2013 r.

Zakończenie modernizacji kotła bloku BC-35 w Zakładzie Wytwarzania Tychy

W latach 2010–2013 w elektrociepłowni w Tychach realizowano zadanie przebudowy istniejącego kotła fluidalnego OFz 135/K7 ze złożem cyrkulacyjnym (CFB) opalanego węglem kamiennym (blok BC 35 o mocy zainstalowanej 40 MW) na kocioł fluidalny ze złożem bąbelkowym (BFB) opalany biomasą, przy założeniu zachowania dotychczasowej wydajności.

W ramach projektu w grudniu 2012 r. uzyskano pozwolenie na użytkowanie, wykonano próby koncesyjne i w dniu 15 lutego 2013 r. uzyskano koncesję URE na wytwarzanie energii elektrycznej oraz koncesję na wytwarzanie ciepła. Przeprowadzono pomiary gwarancyjne.

W ramach realizacji projektu zrealizowano również zadanie budowy kotła wodnego WR 40 opalanego węglem (40 MW_t) – w maju 2013 r. uzyskano pozwolenie na użytkowanie.

Dzięki oddaniu instalacji w Tychach oraz w Stalowej Woli, istotnie wzrósł potencjał Grupy Kapitałowej TAURON w zakresie produkcji energii ze źródeł biomasowych. Uwzględniając ww. instalacje oraz wykonanie w 2012 r. instalacji do spalania w 100% biomasy w Elektrowni Jaworzno III (Elektrownia II), aktualnie Grupa Kapitałowa TAURON posiada trzy biomasowe odnawialne źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej 110 MW.

Wybór głównego wykonawcy na budowę nowego bloku ciepłowniczego w Zakładzie Wytwarzania Tychy

W dniu 22 kwietnia 2013 r. spółka TAURON Ciepło, dla realizacji projektu budowy nowego bloku ciepłowniczego w ZW Tychy, wybrała jako najkorzystniejszą ofertę Elektrobudowy, z którą w dniu 20 czerwca 2013 r. podpisano umowę.

Zadanie ma być zrealizowane w oparciu o kontrakt i obejmuje projekt, dostawę, montaż, rozruch i przekazanie do eksploatacji nowego bloku ciepłowniczego z kotłem fluidalnym i turbiną ciepłowniczo-kondensacyjną. Odbudowa mocy wytwórczych w TAURON Ciepło w ZW Tychy wynika z konieczności dostosowania ZW Tychy do nowych zastrzonych norm emisyjnych. Celem inwestycji jest utrzymanie obecnego statusu ZW Tychy jako podstawowego i głównego wytwórcy ciepła dla odbiorców zlokalizowanych na terenie miasta Tychy.

Oddanie do eksploatacji bloku ciepłowniczego o mocy 50 MW w Zespole Elektrociepłowni Bielsko-Biała

Do końca czerwca 2013 r. wykonano i uruchomiono blok ciepłowniczy o mocy 50 MW w Zespole Elektrociepłowni Bielsko-Biała, przeprowadzono ruch próbny i przekazano do eksploatacji. Zadanie budowy bloku ciepłowniczego w kogeneracji o mocy 50 MW_e oraz 106 MW_t (182 MW_t wraz z jednostką szczytową) w ZEC Bielsko-Biała rozpoczęto pod koniec 2011 r. Celem inwestycji było zastąpienie wyeksploatowanych i niskosprawnych jednostek wytwórczych wysokosprawną jednostką spełniającą wymogi w zakresie ochrony środowiska dotyczące emisji NO_x, SO₂ oraz pyłów. W dniu 12 sierpnia 2013 r. uzyskano decyzję o pozwoleniu na użytkowanie ww. bloku ciepłowniczego. Realizacja zadania ma kluczowe znaczenie dla systemu ciepłowniczego Bielsko-Białej. Nowy blok jest głównym źródłem ciepła dla miasta Bielsko-Biała.

Zatwierdzenie przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki taryfy dla energii elektrycznej

W dniu 6 czerwca 2013 r. Spółka powzięła informację o zatwierdzeniu przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki (URE) ustalonej dla odbiorców w grupach taryfowych G (przyłączonych do sieci TAURON Dystrybucja z wyłączeniem obszaru gliwickiego) taryfy dla energii elektrycznej na okres od dnia 1 lipca do 31 grudnia 2013 r. dla spółki TAURON Sprzedaż. Zatwierdzona taryfa uwzględnia obniżkę cen sprzedaży energii dla grupy taryfowej G średnio o 4,55%, wynikającą z niższych kosztów zakupu energii elektrycznej.

W dniu 17 grudnia 2013 r. Spółka powzięła informację o zatwierdzeniu przez Prezesa URE ustalonej taryfy dla energii elektrycznej dla TAURON Dystrybucja. Zatwierdzone stawki taryfowe na 2014 r. są wyższe od stawek obowiązujących w 2013 r. średnio o 2,69%.

W dniu 17 grudnia 2013 r. Spółka powzięła informację o zatwierdzeniu przez Prezesa URE ustalonej taryfy dla energii elektrycznej w grupie taryfowej G dla odbiorców w gospodarstwach domowych (przyłączonych do sieci TAURON Dystrybucja z wyłączeniem obszaru gliwickiego) na okres od dnia 1 stycznia 2014 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. dla spółki TAURON Sprzedaż. Zatwierdzona taryfa uwzględnia obniżkę cen sprzedaży średnio o 6,19% dla grupy taryfowej G, wynikającą z obniżonych kosztów zakupu energii elektrycznej i praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii odnawialnej.

O powyższych zdarzeniach Spółka informowała w raportach bieżących: nr 25/2013 z dnia 6 czerwca 2013 r., nr 57/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., nr 58 z dnia 17 grudnia 2013 r.

Podtrzymanie ratingu agencji Fitch dla TAURON

W dniu 21 czerwca 2013 r. agencja ratingowa Fitch (Fitch) poinformowała o podtrzymaniu ratingu dla Spółki w walucie krajowej i zagranicznej na poziomie BBB z perspektywą stabilną. Według Fitch ratingi odzwierciedlają wiodącą pozycję Spółki w krajowym segmencie dystrybucji energii elektrycznej oraz silną pozycję w segmencie wytwarzania. Jednocześnie ratingi są ograniczone przez pogarszające się wyniki finansowe segmentu wytwarzania, niewielką dywersyfikację źródeł wytwarzania (flota wytwarzania oparta głównie na węglu kamiennym) oraz przewidywane przez Fitch pogorszenie wskaźników kredytowych spółki w latach 2013–2017. Wyższy poziom EBITDA pochodzący z regulowanego segmentu dystrybucji, głównie dzięki całorocznej kontrybucji nabytego w grudniu 2011 r. GZE, umożliwił Spółce zniwelowanie negatywnego wpływu niższej rentowności segmentu wytwarzania w 2012 r. Fitch oczekuje, iż dźwignia finansowa netto Grupy Kapitałowej TAURON (wskaźnik wyliczany przez Fitch jako skorygowany dług netto do sumy przepływów środków z działalności operacyjnej (FFO) i odsetek) wzrośnie do poziomu ok. 3 w 2015 r. z poziomu 1,3 na koniec 2012 r., z powodu wysokich nakładów inwestycyjnych oraz niższego poziomu FFO wynikającego ze słabszych wyników finansowych segmentu wytwarzania.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 27/2013 z dnia 21 czerwca 2013 r.

Odmowa przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej Prezesa URE od wyroku w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych

W dniu 25 kwietnia 2012 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok (dalej: Wyrok), w którym oddalił apelację Prezesa URE od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 26 maja 2010 r. w sprawie ustalenia wysokości korekty rocznej kosztów osieroconych należnych TAURON Wytwarzanie za 2008 r., w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej, o czym Spółka informowała raportem bieżącym nr 19/2012 z dnia 25 kwietnia 2012 r. Od powyższego Wyroku Prezes URE wniósł skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego. W dniu 21 czerwca 2013 r. Sąd Najwyższy postanowił o odmowie przyjęcia do rozpoznania ww. skargi kasacyjnej Prezesa URE od Wyroku, o co wносиła spółka TAURON Wytwarzanie. Postanowienie Sądu Najwyższego w tym przedmiocie nie podlega zaskarżeniu. Tym samym, postępowanie sporne zainicjowane przez TAURON Wytwarzanie odwołaniem od decyzji Prezesa URE ustalającej korektę roczną kosztów osieroconych za 2008 r. zostało ostatecznie zakończone zgodnie z wnioskiem TAURON Wytwarzanie. Powyższa decyzja nie ma bezpośredniego wpływu na wyniki i sytuację finansową TAURON, ponieważ skorygowana zgodnie z wnioskiem kwota korekty rocznej za 2008 r. została wypłacona spółce TAURON Wytwarzanie po Wyroku.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 28/2013 z dnia 21 czerwca 2013 r.

Inkorporacja spółki zależnej – PKE Broker z TAURON

W dniu 2 grudnia 2013 r. Spółka otrzymała postanowienie Sądu Rejonowego Katowice-Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego o dokonany wpis do rejestru przedsiębiorców połączenia spółek: TAURON (Spółka Przejmująca) i PKE Broker (Spółka Przejmowana). Połączenie nastąpiło w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Ksh, tj. przez przeniesienie całego majątku spółki przejmowanej na Spółkę Przejmującą.

W dniu 25 czerwca 2013 r. Zarząd Spółki podjął decyzję o zamiarze połączenia (dalej: Połączenie) Spółki, jako spółki Przejmującej, ze spółką zależną PKE Broker jako Spółką Przejmowaną, w wyniku czego przyjął Plan Połączenia.

Mając na uwadze fakt, że spółka przejmująca posiadała 100% udziału w kapitale zakładowym Spółki Przejmowanej, połączenie spółek odbyło się na podstawie art. 515 § 1 Ksh, tj. bez podwyższania kapitału zakładowego Spółki Przejmującej oraz na podstawie art. 516 § 6 Ksh, tj. w trybie uproszczonym, czyli bez poddawania Planu Połączenia badaniu przez biegłego rewidenta. Warunki połączenia zostały określone w Planie Połączenia, przyjętym przez Nadzwyczajne WZ TAURON w dniu 19 listopada 2013 r., a uchwała w sprawie połączenia przekazana została do publicznej wiadomości w raporcie bieżącym nr 48/2013 z dnia 19 listopada 2013 r.

Celem połączenia było uporządkowanie struktury Grupy Kapitałowej TAURON zgodnie z założeniami Strategii Korporacyjnej, która przewiduje konsolidację spółek Grupy Kapitałowej TAURON. Dzięki połączeniu uproszczeniu uległy struktury organizacyjne, w tym struktury nadzoru i zarządcze, co usprawniło zarządzanie i wyeliminowało znaczną część zbędnych procesów, obniżając jednocześnie koszty działalności.

O procesie połączenia TAURON ze spółką zależną PKE Broker Spółka informowała w następujących raportach bieżących: nr 29/2013 z dnia 25 czerwca 2013 r., nr 32/2013 z dnia 4 lipca 2013 r., nr 34/2013 z dnia 24 lipca 2013 r., nr 37/2013 z dnia 16 sierpnia 2013 r., nr 45/2013 z dnia 22 października 2013 r., nr 48/2013 z dnia 19 listopada 2013 r., nr 50/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r.

Kontynuowanie prac związanych z nabyciem udziałów w spółce celowej do budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej – PGE EJ1 sp. z o.o.

W dniu 25 czerwca 2013 r. PGE, KGHM, TAURON oraz ENEA zawarły Porozumienie w sprawie kontynuowania prac związanych z wypracowaniem projektu umowy nabycia udziałów w spółce celowej do budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej (Porozumienie). Porozumienie obowiązywało do dnia 30 września 2013 r. z możliwością przedłużenia okresu jego obowiązywania o jeden kwartał za zgodą wszystkich stron Porozumienia.

W dniu 23 września 2013 r. strony Porozumienia w wyniku realizacji prac związanych z wypracowaniem projektu umowy nabycia udziałów w spółce celowej do budowy i eksploatacji elektrowni jądrowej parafowały Umowę Wspólników. Parafowany dokument stanowi projekt przyszłej Umowy Wspólników, która powinna zostać podpisana po uzyskaniu niezbędnych zgód korporacyjnych każdej ze stron. Zgodnie z zapisami przedmiotowej Umowy PGE sprzeda na rzecz pozostałych stron Umowy Wspólników pakiet 438 000 udziałów stanowiących łącznie 30% w kapitale zakładowym PGE EJ1 sp. z o.o. (PGE EJ1), w wyniku czego spółka PGE będzie posiadać 70% w kapitale zakładowym spółki celowej.

Udziały zostaną nabyte w następujący sposób:

- 1) TAURON nabędzie 146 000 udziałów stanowiących 10% w kapitale zakładowym PGE EJ1,
- 2) KGHM nabędzie 146 000 udziałów stanowiących 10% w kapitale zakładowym PGE EJ1,
- 3) ENEA nabędzie 146 000 udziałów stanowiących 10% w kapitale zakładowym PGE EJ1.

W dniu 31 grudnia 2013 r. Spółka poinformowała w raporcie bieżącym, że pomimo niespełnienia się warunków zawieszających przewidzianych w parafowanym w dniu 23 września 2013 r. projekcie Umowy Wspólników, strony postanowiły o kontynuacji prac w przedmiotowym projekcie przygotowania i budowy elektrowni jądrowej w Polsce oraz wypracowaniu zaktualizowanych zapisów w powyższym projekcie Umowy Wspólników.

O powyższych zdarzeniach Spółka informowała w raportach bieżących: nr 31/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r., nr 39/2013 z dnia 23 września 2013 r. oraz nr 62/2013 z dnia 31 grudnia 2013 r.

Umowa ramowa w sprawie wspólnego poszukiwania i wydobywania węglowodorów z łupków

W dniu 4 lipca 2012 r. Spółka zawarła ramową umowę w sprawie wspólnego poszukiwania i wydobywania węglowodorów z łupków (dalej: „Umowa”), pomiędzy: TAURON, PGNiG, ENEA, KGHM oraz PGE, o czym Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 34/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. W dniu 12 listopada 2012 r. został podpisany Aneks nr 1 do ww. Umowy, o którym Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 38/2012 z dnia 12 listopada 2012 r.

W dniu 21 lutego 2013 r. podpisany został Aneks nr 2 do ww. Umowy. Strony postanowiły o przedłużeniu terminu na ustalenie szczegółowych warunków współpracy do dnia 4 maja 2013 r. zastrzegając, iż w przypadku nie uzgodnienia w tym terminie warunków współpracy, każda ze stron może Umowę wypowiedzieć. Ponadto, jeżeli w ciągu trzech miesięcy po dokonaniu tych uzgodnień Strony nie uzyskają wszystkich wymaganych zgód korporacyjnych lub jeżeli do dnia 31 grudnia 2013 r. nie zostaną uzyskane wymagane zgody na dokonanie koncentracji, Umowa wygaśnie.

W dniu 31 grudnia 2013 r. Zarząd TAURON poinformował o wygaśnięciu z dniem 31 grudnia 2013 r. umowy ramowej z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie wspólnego poszukiwania i wydobywania węglowodorów z łupków zawartej pomiędzy TAURON, PGNiG, KGHM, PGE i ENEA.

O powyższych zdarzeniach Spółka informowała w raportach bieżących: nr 6/2013 z dnia 21 lutego 2013 r., nr 63/2013 z dnia 31 grudnia 2013 r.

Odpis aktualizujący wartość jednostek wytwórczych segmentu Wytwarzanie

Spółka podała do wiadomości publicznej informację na temat przewidywanego wpływu niepieniężnego zdarzenia o charakterze jednorazowym w postaci planowanego odpisu aktualizującego dotyczącego nierentownych jednostek wytwórczych Segmentu Wytwarzanie.

W celu dokonania odpisu aktualizującego, dotyczącego nierentownych jednostek wytwórczych Segmentu Wytwarzanie, Spółka dokonała identyfikacji ośrodków generujących korzyści ekonomiczne (dalej CGU – ang. Cash Generating Unit). Identyfikacja ta została dokonana w oparciu o charakterystykę kosztową oraz analizę aktualnego sposobu kontraktowania i alokowania produkcji z poszczególnych jednostek wytwórczych.

W efekcie tych działań Spółka dokonała identyfikacji CGU rozumianych jako jednostka lub grupa jednostek wytwórczych (dotychczas cała spółka TAURON Wytwarzanie była uznawana za jedno CGU). Moc zainstalowana jednostek wytwórczych, których dotyczy odpis wynosi ok. 1 200 MW_e, z czego przeważającą część stanowią bloki klasy 120 MW_e. Wynik przeprowadzonych zgodnie z MSR 36 testów na utratę wartości wskazał na utratę bilansowej wartości rzeczowych aktywów trwałych w Segmencie Wytwarzanie w wysokości ok. 240 000 tys. zł.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 33/2013 z dnia 5 lipca 2013 r.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. odpis aktualizujący w Segmencie Wytwarzanie został oszacowany w wysokości 262 187 tys. zł na wartość rzeczowego majątku trwałego oraz 13 436 tys. zł na wartości niematerialne.

Decyzja Prezesa URE w sprawie ustalenia kwoty korekty końcowej kosztów osieroconych za okres od dnia 1 kwietnia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2012 r.

W dniu 2 września 2013 r. Spółka powzięła informację o decyzji Prezesa URE z dnia 30 sierpnia 2013 r. w sprawie ustalenia kwoty korekty końcowej kosztów osieroconych za okres od dnia 1 kwietnia 2008 r. do dnia 31 grudnia 2012 r. przypadających spółce zależnej TAURON Wytwarzanie. Wysokość korekty końcowej kosztów osieroconych wyniosła ok. 54 000 tys. zł. W dniu 31 lipca 2013 r. Prezes URE wydał decyzję w sprawie korekty rocznej kosztów osieroconych dla TAURON Wytwarzanie, która została określona na kwotę 423 100 tys. zł. Ze względu na fakt, że suma kwot ustalonych w ww. decyzjach jest niższa od przewidywanych wartości tych korekt ujętych w przychodach z lat ubiegłych, ustalone rozliczenie końcowe kosztów osieroconych skutkuje zmniejszeniem wyniku finansowego Grupy Kapitałowej TAURON za 2013 r.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 38/2013 z dnia 2 września 2013 r.

Korekta produkcji energii elektrycznej ze współspalania

W związku ze spadkiem cen praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł, w I kwartale 2013 r. zaprzestano produkcji energii ze współspalania oraz zrezygnowano z części dostaw biomasy. Produkcja ze współspalania została wznowiona w maju, po częściowej odbudowie cen certyfikatów oraz renegocjacji cen zakupu biopaliw. Na bieżąco analizowana jest opłacalność produkcji ze współspalania. Jest ona uzależniona od cen dostaw biomasy oraz poziomu cen praw majątkowych wynikających z produkcji energii w źródłach odnawialnych.

Działalność w obszarze obrotu gazem

TAURON, w związku z liberalizacją obrotu gazem w Polsce, jest aktywnym uczestnikiem na hurtowym rynku gazu. TAURON jest zarejestrowanym uczestnikiem platformy aukcyjnej PRISMA primary – The European Capacity Platform, która oferuje zdolności przesyłowe europejskich operatorów systemów przesyłowych. TAURON posiada również Taryfę dla paliw gazowych. Ponadto Spółka rozszerzyła uczestnictwo na giełdzie EEX w zakresie gazu, co stwarza możliwość zabezpieczenia potrzeb importu lub eksportu do/z krajowego systemu gazowego z rynku niemieckiego na konkurencyjnych zasadach.

Planowany udział w przetargu na interwencyjną rezerwę zimną

W dniu 6 czerwca 2013 r. PSE rozpoczęły postępowanie przetargowe na zakup usługi interwencyjnej rezerwy zimnej (jest to nowa usługa wprowadzona w 2013 r.). Usługa interwencyjnej rezerwy zimnej będzie świadczona od początku 2016 r. Dostawcami nowej usługi mogą być centralnie dysponowane jednostki wytwórcze, które ze względów technicznych, ekonomicznych i środowiskowych miały być trwale wycofane z eksploatacji po 2016 r., kiedy zgodnie z europejskimi regulacjami zaczną obowiązywać zaostrzone wymogi w zakresie emisji zanieczyszczeń. Przedłużenie żywotności starych bloków ma zapewnić bezpieczny poziom rezerw mocy do czasu, kiedy w systemie elektroenergetycznym pojawią się nowe źródła wytwórcze. Do przetargu mogły przystąpić jednostki korzystające z tzw. derogacji 17 500 godzin, określone w dyrektywie w sprawie emisji przemysłowych IED. Rozwiązanie to jest korzystne dla bloków, których dostosowanie do wymogów dyrektywy jest nieopłacalne. Usługa będzie świadczona na podstawie zasad określonych w IRiESP oraz umów o świadczenie usługi interwencyjnej rezerwy zimnej.

W związku z tym TAURON Wytwarzanie – zgodnie z formalnymi wymogami – w dniu 21 czerwca 2013 r. złożył wniosek do PSE o dopuszczenie do udziału w postępowaniu publicznym poprowadzonym w trybie negocjacji z ogłoszeniem na wybór wykonawcy zamówienia „Zakup usługi interwencyjnej rezerwy zimnej” w zakresie następujących jednostek wytwórczych:

- 1) Bloki nr 1 i 2 w Elektrowni Łaziska,
- 2) Blok nr 5 w Elektrowni Łagisza,
- 3) Bloki nr 3 i 6 w Elektrowni Siersza,
- 4) Blok nr 8 w ESW.

Spółka TAURON Wytwarzanie wzięła udział w ww. przetargu na świadczenie usługi Interwencyjnej Rezerwy Zimnej od dnia 1 stycznia 2016 r. na okres dwóch lub czterech lat. Wynik przetargu był negatywny dla spółki, jednak, ze względu na przewidywane zapotrzebowanie na moc w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym, przetarg został ponownie ogłoszony na początku 2014 r. W wyniku powyższego postępowania przetargowego została wybrana oferta złożona przez TAURON Wytwarzanie obejmująca zakup usługi interwencyjnej rezerwy zimnej w zakresie następujących jednostek wytwórczych:

- 1) Bloki nr 3 i 6 w Elektrowni Siersza,
- 2) Blok nr 8 w ESW.

Podatek akcyzowy

W dniu 12 lutego 2009 r. zapadł wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (UE) potwierdzający, iż Polska łamała unijne prawo poprzez zaniechanie dostosowania do dnia 1 stycznia 2006 r. swojego systemu opodatkowania energii elektrycznej do wymogów art. 21 ust. 5 dyrektywy Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (zmienionej dyrektywą Rady 2004/74/WE z dnia 29 kwietnia 2004 r.), jako że obowiązek podatkowy w zakresie podatku akcyzowego od energii elektrycznej w Polsce w okresie do dnia 28 lutego 2009 r. powstawał w momencie jej wydania przez producenta, a nie w momencie jej dostawy przez dystrybutora lub redystrybutora.

W świetle powyższego jest podstawa do uzyskania zwrotu akcyzy uiszczonych niezgodnie z prawem unijnym. Ministerstwo Finansów stoi jednak na stanowisku, że taki zwrot wiązałby się z bezpodstawnym wzbogaceniem przez wytwórców energii elektrycznej, stąd jest niezasadny. Dlatego proces odzyskiwania akcyzy może się przeciągnąć aż do rozstrzygnięć sądowych.

W związku z niezgodnością polskich przepisów dotyczących akcyzy od energii elektrycznej z przepisami wspólnotowymi elektrownie i elektrociepłownie należące do Grupy Kapitałowej TAURON złożyły korekty deklaracji wraz z wnioskami o stwierdzenie nadpłaty podatku akcyzowego za lata 2006–2008 oraz za miesiące styczeń i luty 2009 r. Łączna wartość nadpłaty wykazana w przedmiotowych wnioskach (bez odsetek) wyniosła ok. 901 819 tys. zł (z czego ponad 90% przypada na TAURON Wytwarzanie). Postępowania dotyczące poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej TAURON prowadzone są przed właściwymi Izdami Celnymi, Wojewódzkimi Sądami Administracyjnymi (WSA) oraz Najwyższym Sądem Administracyjnym (NSA).

W 2013 r. miały miejsce następujące zdarzenia w tej sprawie:

- 1) TAURON Wytwarzanie otrzymał pięć decyzji Dyrektora Izby Celnej w Katowicach odmawiających stwierdzenia nadpłaty w podatku akcyzowym na łączną kwotę ok. 519 000 tys. zł,
- 2) w dniu 18 lutego 2013 r. złożono skargę kasacyjną do NSA od wyroku WSA w Gliwicach z dnia 19 listopada 2012 r. (wartość przedmiotu sporu: ok. 313 000 tys. zł),
- 3) w dniu 5 czerwca 2013 r. złożono skargę do WSA w Gliwicach na trzy decyzje Dyrektora Izby Celnej w Katowicach wydane w dniu 30 kwietnia 2013 r. (łączna wartość przedmiotu sporu: ok. 209 000 tys. zł).

Z uwagi na istotną niepewność odnośnie ostatecznego rozstrzygnięcia powyższej kwestii spółki Grupy Kapitałowej TAURON nie ujmują w sprawozdaniach finansowych skutków związanych z ewentualnym zwrotem nadpłaconego podatku akcyzowego oraz roszczeniami i potencjalnymi roszczeniami nabywców energii elektrycznej.

Zawarcie aneksu do Umowy o Funkcjonowaniu EC Stalowa Wola w ramach projektu pod nazwą Budowa bloku gazowo-parowego w Stalowej Woli

W dniu 30 października 2013 r. został zawarty aneks do Umowy o Funkcjonowaniu EC Stalowa Wola (dalej: Umowa o Funkcjonowaniu). Na mocy aneksu, do Umowy o Funkcjonowaniu jako jej strona – w miejsce PGNiG – przystąpiła spółka PGNiG Termika. Tym samym od dnia 30 października 2013 r. stronami Umowy o Funkcjonowaniu są: TAURON, PGNiG, PGNiG Termika, TAURON Wytwarzanie oraz EC Stalowa Wola.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym: nr 47/2013 z dnia 30 października 2013 r.

Rezygnacja z realizacji projektu pod nazwą Budowa bloku parowo-gazowego o mocy elektrycznej brutto ok. 135 MW w TAURON Ciepło Zakład Wytwarzania Katowice

W dniu 1 października 2013 r. zarząd spółki zależnej TAURON Ciepło (Zamawiający), działając na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 4 ustawy *Prawo Zamówień Publicznych*, unieważnił postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pt.: *Budowa bloku parowo-gazowego o mocy elektrycznej brutto około 135 MW w TAURON Ciepło S.A. Zakład Wytwarzania Katowice* (dalej: Projekt). Zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie Projektu kwotę w wysokości 659 280 000,00 zł brutto. W terminie składania ofert zostały złożone trzy ważne oferty, z których najniższa miała wartość 790 296 748,86 zł brutto. Przyczyną unieważnienia postępowania był fakt, że ceny zamieszczone w złożonych ofertach znacząco przekraczały zaplanowany przez Zamawiającego budżet Projektu.

W związku z ww. unieważnieniem postępowania o udzielenie zamówienia publicznego pt. *Budowa bloku parowo-gazowego o mocy elektrycznej brutto około 135 MW w TAURON Ciepło Zakład Wytwarzania Katowice*, w dniu 11 grudnia 2013 r. Zarząd TAURON podjął decyzję o wyrażeniu zgody na zamknięcie ww. projektu.

O powyższych zdarzeniach Spółka informowała w raportach bieżących: nr 41/2013 z dnia 1 października 2013 r., nr 55/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r.

Przekroczenie progu 10% kapitałów własnych Spółki w zakresie obrotów handlowych pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej TAURON a spółkami Grupy PSE S.A.

W dniu 15 października 2013 r. Spółka otrzymała od PSE dane dotyczące usług przesyłowych świadczonych rzecz spółek Grupy Kapitałowej TAURON, umożliwiające dokonanie rozliczeń ze spółkami Grupy PSE. Wartość netto obrotów handlowych wygenerowanych od dnia 8 listopada 2012 r. do dnia 15 października 2013 r. pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej TAURON a spółkami Grupy PSE osiągnęła ok. 1 938 000 tys. zł (w tym ok. 1 593 000 tys. zł to pozycje kosztowe dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON, natomiast ok. 345 000 tys. zł to pozycje przychodowe), w związku z czym wartość obrotów osiągnęła wartość znaczącą. Obroty o największej wartości, tj. ok. 468 500 tys. zł netto zostały wygenerowane na podstawie umowy z dnia 20 września 2007 r. zawartej pomiędzy TAURON Dystrybucja a PSE. Przedmiotem umowy jest świadczenie przez PSE usług przesyłowych rozumianych jako transport energii elektrycznej za pomocą sieci przesyłowej.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 42/2013 z dnia 15 października 2013 r.

Podatkowa Grupa Kapitałowa

Rok 2013 był drugim rokiem podatkowym działalności PGK, która będzie kontynuowana w 2014 r. W dniu 28 listopada 2011 r. Naczelnik Pierwszego Śląskiego Urzędu Skarbowego w Sosnowcu wydał decyzję o rejestracji PGK na okres trzech lat podatkowych tj. od dnia 1 stycznia 2012 r. do dnia 31 grudnia 2014 r. W skład PGK weszła Spółka, jako spółka reprezentująca oraz wybrane spółki Grupy Kapitałowej TAURON tj.: TAURON Wytwarzanie, TAURON Dystrybucja, TAURON Sprzedaż, TAURON Obsługa Klienta, TAURON EKOENERGIA, PEPKH, TAURON Ubezpieczenia (uprzednio POEN sp. z o. o.), ENPOWER sp. z o.o., ENPOWER Service sp. z o.o. i ENERGOPOWER sp. z o.o. PGK została utworzona w celu optymalizacji realizacji obowiązków związanych z rozliczaniem podatku dochodowego od osób prawnych przez kluczowe spółki Grupy Kapitałowej TAURON i umożliwia między innymi:

- 1) przyspieszenie rozliczania strat podatkowych, tj. następuje kompensata straty podatkowej jednej ze spółek poprzez dochód podatkowy innej, na przestrzeni tego samego roku podatkowego,
- 2) wspólne występowanie na poziomie PGK, z wnioskiem o interpretację indywidualną przepisów prawa podatkowego w zakresie podatku dochodowego od osób prawnych, co w przypadku korzystnej interpretacji, skutkować będzie odpowiednią ochroną dla wszystkich podmiotów wchodzących w skład PGK.

Rozwój Centrum Usług Wspólnych

W 2013 r. kontynuowane były rozpoczęte w 2012 r. prace nad organizacją spółce TAURON Obsługa Klienta Centrum Usług Wspólnych w obszarze rachunkowości (CUW R) i Programu Integracja Funkcji Rachunkowość. Przejęta została obsługa finansowo-księgową spółek: TAURON, TAURON Wytwarzanie, TAURON Sprzedaż, TAURON Ubezpieczenia, ENPOWER sp. z o.o., ENERGOPOWER sp. z o. o., ENPOWER SERVICE, TAURON Ciepło.

W ramach Centrum Usług Wspólnych (CUW IT) kontynuowane były również prace związane z integracją funkcji z zakresu świadczenia usług informatycznych dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON. Scalenie przedmiotowych funkcji w ramach CUW IT, jak również wdrożenie jednolitych standardów procesów informatycznych, umożliwi efektywne wykorzystanie zasobów IT oraz zwiększenie jakości świadczonych usług informatycznych. Prowadzony program ma na celu między innymi: redukcję kosztów operacyjnych, wdrożenie jednolitych procesów zarządzania systemami informatycznymi w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON oraz prowadzenie ich wspólnego rozwoju, zwiększenie efektywności oraz jakości usług informatycznych. W 2013 r. została przejęta przez CUW IT obsługa informatyczna dla: TAURON, TAURON Dystrybucja, TAURON Wytwarzanie, TAURON EKOENERGIA, TAURON Sprzedaż, TAURON Ciepło, TAURON Wydobycie, PE PKH, KW Czatkowice.

Nabycie akcji TAURON Wydobycie S.A.

W dniu 10 grudnia 2013 r. podpisano umowę sprzedaży przez Kompanię Węglową (Sprzedający) na rzecz TAURON (Kupujący) 16 730 525 akcji imiennych TAURON Wydobycie, stanowiących 47,52% kapitału zakładowego tej spółki i uprawniających do wykonywania 31,99% głosów na jej WZ. Łączna cena nabycia akcji wyniosła 310 mln zł. W wyniku realizacji umowy TAURON będzie dysponował 100% akcji TAURON Wydobycie upoważniającymi do wykonywania 100% głosów na WZ tej spółki, przy czym 47,52% akcji upoważniających do wykonywania 31,99% głosów TAURON będzie posiadał w sposób bezpośredni, a dysponowanie pozostałymi 52,48% akcji upoważniającymi do 60,01% głosów na WZ TAURON Wydobycie wynika z umowy użytkowania przez TAURON akcji TAURON Wydobycie będących własnością TAURON Wytwarzanie.

W dniu 19 grudnia 2013 r. Zarząd TAURON Wydobycie wyraził zgodę na zbycie ww. akcji, spełniając tym samym jeden z warunków przeniesienia przedmiotowych akcji na Spółkę, tj. uzyskanie przez Kompanię Węglową zezwolenia TAURON Wydobycie na zbycie.

W dniu 15 stycznia 2014 r. WZ Kompanii Węglowej wyraziło zgodę na sprzedaż akcji TAURON Wydobyć, a następnie nastąpiło przeniesienie na Spółkę własności akcji TAURON Wydobyć.

O powyższym nabyciu akcji Spółka informowała w raportach bieżących: nr 51/2013 z dnia 10 grudnia 2013 r., nr 59/2013 z dnia 19 grudnia 2013 r. nr 6/2014 z dnia 16 stycznia 2014 r.

Podjęcie decyzji o zawieszeniu projektu budowy bloku gazowo-parowego w Elektrowni Blachownia Nowa

W dniu 30 grudnia 2013 r. TAURON, KGHM oraz TAURON Wytwarzanie podpisały porozumienie, na mocy którego postanowiono o czasowym zawieszeniu realizacji projektu budowy bloku gazowo-parowego w Elektrowni Blachownia Nowa. Przyczyną zawieszenia jest bieżąca sytuacja na rynku energii elektrycznej i gazu skutkująca wzrostem ryzyka inwestycyjnego i powstała w związku z tym potrzebą weryfikacji i optymalizacji projektu. Wyrażając wolę kontynuowania projektu Strony zobowiązały się do ciągłego monitorowania rynku energii i otoczenia regulacyjnego pod kątem możliwie szybkiego wznowienia realizacji projektu.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 61/2013 z dnia 30 grudnia 2013 r.

Ważniejsze zdarzenia po 31 grudnia 2013 r.

Rejestracja Zmiany Statutu Spółki

W dniu 15 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wpisał do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego zmianę Statutu Spółki, uchwaloną przez Nadzwyczajne WZ Spółki uchwałą nr 5 z dnia 7 stycznia 2014 r. W dniu 10 lutego 2014 r. Rada Nadzorcza Spółki przyjęła tekst jednolity Statutu TAURON Polska Energia S.A. uwzględniający ww. zmianę.

O powyższych zdarzeniach Spółka informowała w raportach bieżących: nr 1/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r., nr 2/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r., nr 5/2014 z dnia 16 stycznia 2014 r., nr 11/2014 z dnia 10 lutego 2014 r.

Powołanie Członka Rady Nadzorczej Spółki

W dniu 7 stycznia 2014 r. Nadzwyczajne WZ Spółki podjęło uchwałę nr 7 o powołaniu z dniem 1 lutego 2014 r. Pana Aleksandra Grada do składu Rady Nadzorczej III kadencji Spółki.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 3/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r.

Odwołanie i powołanie Członka Rady Nadzorczej Spółki

W dniu 22 stycznia 2014 r. Spółka powzięła informację o odwołaniu przez Skarb Państwa ze składu Rady Nadzorczej TAURON Pana Rafała Wardzińskiego, który pełnił funkcję Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej. Odwołanie nastąpiło z dniem 22 stycznia 2014 r. na podstawie § 23 ust. 1 pkt 3 Statutu Spółki.

W dniu 22 stycznia 2014 r. Spółka powzięła informację o powołaniu przez Skarb Państwa Pani Agnieszki Woś w skład Rady Nadzorczej TAURON. Powołanie nastąpiło z dniem 22 stycznia 2014 r. na podstawie § 23 ust. 1 pkt 3 Statutu Spółki.

O powyższych zdarzeniach Spółka informowała w raportach bieżących: nr 8/2014 z dnia 22 stycznia 2014 r., nr 9/2014 z dnia 22 stycznia 2014 r.

Przeniesienie własności akcji TAURON Wydobyć na TAURON

W dniu 15 stycznia 2014 r. WZ Kompanii Węglowej wyraziło zgodę na sprzedaż akcji TAURON Wydobyć, a następnie nastąpiło przeniesienie na Spółkę własności akcji TAURON Wydobyć.

Ujęcie rezerwy na nieotrzymane w 2013 r. nieodpłatne uprawnienia do emisji dwutlenku węgla w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej TAURON

W dniu 28 stycznia 2014 r. Spółka poinformowała o przewidywanym wpływie niepieniężnego zdarzenia o charakterze jednorazowym w postaci ujęcia w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej TAURON rezerwy na nieotrzymane w 2013 r. nieodpłatne uprawnienia do emisji gazów cieplarnianych w segmentach Wytwarzanie i Ciepło. Zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości rezerwa na zobowiązanie z tytułu emisji gazów objętych systemem uprawnień do emisji jest tworzona w ciężar kosztów operacyjnych (podatki i opłaty) w przypadku, gdy rzeczywista emisja przekracza wolumen posiadanych przez Grupę Kapitałową TAURON na dzień bilansowy nieodpłatnych uprawnień do emisji. Rezerwa na koszt pokrycia deficytu tworzona jest w wartości nabytych lub zakontraktowanych w tym celu uprawnień oraz według cen rynkowych na dzień bilansowy w odniesieniu do niezabezpieczonego deficytu uprawnień (w przypadku, gdy taka sytuacja wystąpi).

Zgodnie z Dyrektywą 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. *ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniającą dyrektywę Rady 96/61/WE („Dyrektywa”), Grupa Kapitałowa TAURON uprawniona jest do uzyskania nieodpłatnych uprawnień do emisji w trybie art. 10c Dyrektywy („uprawnienia derogacyjne”). Grupa Kapitałowa TAURON złożyła wnioski o przyznanie uprawnień derogacyjnych, niemniej ze względu na brak ich przydziału do dnia 31 grudnia 2013 r. (co zgodnie z obowiązującą polityką rachunkowości skutkuje brakiem możliwości uwzględnienia uprawnień derogacyjnych w kalkulacji wysokości rezerwy z tytułu emisji dwutlenku węgla), rezerwa z tytułu emisji w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy TAURON za 2013 r. będzie wyższa niż początkowo zakładana o ok. 270 000 tys. zł (w Segmencie Wytwarzanie – ok. 260 000 tys. zł i w Segmencie Ciepło – ok. 10 000 tys. zł) – co odpowiednio obniży o tę kwotę wynik EBITDA. Rozpoznanie rezerwy obniży wynik finansowy netto Grupy Kapitałowej TAURON za 2013 r. o kwotę ok. 219 000 tys. zł.*

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 10/2014 z dnia 28 stycznia 2014 r.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. Grupa Kapitałowa TAURON posiadała 23 566 799 jednostek na rachunkach w Krajowym Rejestrze Uprawnień, z czego 21 667 930 przeznaczona jest na umorzenie wynikające z emisji w 2013 r. Łączna wartość utworzonej rezerwy w roku 2013 z tego tytułu została oszacowana na 461 123 tys. zł.

Delegowanie Członka Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu Spółki

W dniu 10 lutego 2014 r. Rada Nadzorcza TAURON podjęła uchwałę o delegowaniu członka Rady Nadzorczej Pana Aleksandra Grada do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa Zarządu TAURON w okresie od dnia 11 lutego 2014 r. do dnia 11 maja 2014 r.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 12/2014 z dnia 10 lutego 2014 r.

Pozostałe ważniejsze zdarzenia

Dodatkowo do ważniejszych zdarzeń mających znaczący wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON w roku obrotowym 2013 należy zaliczyć zdarzenia wynikające z zawartych umów znaczących dla działalności, szczegółowo opisanych w pkt 2.7.1. niniejszego sprawozdania.

2.7. Informacja o umowach zawartych przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON

2.7.1. Umowy znaczące dla działalności Grupy Kapitałowej TAURON

Spółki Grupy Kapitałowej TAURON zawarły w roku obrotowym 2013 następujące umowy znaczące dla działalności Grupy Kapitałowej TAURON:

Zawarcie umowy z Kompanią Węglową

W dniu 1 marca 2013 r. pomiędzy TAURON i Kompanią Węglową została zawarta umowa, której przedmiotem jest zakup węgla kamiennego przez Spółkę (dalej: Umowa). Umowa została zawarta na okres trzech lat od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. Szacunkowa wartość Umowy w całym okresie jej obowiązywania wynosi 2,4 mld zł netto. Strony Umowy postanowiły, że kary umowne będą naliczane w przypadku niedostarczenia lub nieodebrania węgla i będą wynosiły 20% wartości netto niedostarczonego lub nieodebranego wolumenu węgla, przy czym dopuszczalne jest 5% odchylenie. Postanowienia te dotyczą wolumenu ok. 7,2 mln ton węgla w latach 2013–2015. Dla pozostałej części wolumenu poziom kar umownych zostanie odrębnie uzgodniony pomiędzy stronami i zapisany w aneksie do Umowy. Od dnia 1 stycznia 2013 r. Umowa zastąpiła umowę zawartą w dniu 1 grudnia 2010 r. pomiędzy Południowym Koncernem Energetycznym S.A. (obecnie TAURON Wytwarzanie) a Kompanią Węglową i przejętą przez TAURON w dniu 5 czerwca 2012 r. w ramach centralizacji handlu paliwami w Grupie Kapitałowej TAURON.

O zawarciu Umowy Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 7/2013 z dnia 1 marca 2013 r.

Podpisanie umów dotyczących programów emisji obligacji

W dniu 31 lipca 2013 r. pomiędzy Spółką a ING Bank, Bank PKO i BRE Bank została podpisana umowa dotycząca programu emisji obligacji TAURON do maksymalnej kwoty 5 mld zł (dalej: Umowa). Umowa została zawarta na okres trzech lat liczony od dnia jej zawarcia. Obligacje emitowane w ramach ww. programu będą zdematerializowane, dyskontowe lub kuponowe, niezabezpieczone. Wartość nominalna i emisyjna jednej obligacji będzie ustalana w warunkach emisji, oprocentowanie będzie ustalane indywidualnie dla każdej transzy w trakcie procesu oferowania obligacji. Okres zapadalności obligacji może wynosić od jednego miesiąca do 10 lat. Zgodnie z zapisami Umowy obligacje będą mogły być dematerializowane w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych S.A. (KDPW) i notowane w Alternatywnym Systemie Obrotu organizowanym przez GPW lub BondSpot S.A. (Bond Spot). Z tytułu posiadania obligacji obligatariuszowi przysługiwać będą wyłącznie świadczenia o charakterze pieniężnym. Spółka po emisji zakończonej sukcesem poniesie standardowe koszty związane z tego typu finansowaniem obejmujące prowizję

dealerską. W dniu 31 lipca 2013 r. pomiędzy Spółką a BGK zostały podpisane umowy: gwarancyjna, agencyjna i depozytowa, składające się na program emisji obligacji długoterminowych TAURON o wartości 1 mld zł. Emitowane obligacje będą zdematerializowane, kuponowe i niezabezpieczone. W 2013 r. Spółka była uprawniona do emisji obligacji, których łączna maksymalna wartość nominalna nie przekroczy 500 mln zł, natomiast w 2014 i 2015 r. łączna maksymalna wartość nominalna emitowanych obligacji nie przekroczy kwoty programu pomniejszonej o wartość nominalną obligacji wyemitowanych w 2013 r. Okres dostępności został określony na dzień 31 grudnia 2015 r., a obligacje będą wykupowane w okresach rocznych, od dnia 20 grudnia 2019 r. do dnia 20 grudnia 2028 r., w równych kwotach w wysokości 100 mln zł. Oprocentowanie wyemitowanych obligacji będzie zmienne, oparte o stopę referencyjną 6M WIBOR plus stała marża banku. Spółka poniesie również standardowe koszty związane z tego typu finansowaniem obejmujące prowizję aranżacyjną oraz prowizję za zaangażowanie. Obligacje objęte będą gwarancją emisji, tj. zobowiązaniem gwaranta programu (BGK) do nabywania obligacji emitowanych przez Spółkę. Środki pozyskane z emisji obligacji będą przeznaczone przede wszystkim na finansowanie wydatków inwestycyjnych Grupy TAURON.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym: nr 36/2013 z dnia 31 lipca 2013 r.

Zawarcie umowy z PSE S.A.

W dniu 16 grudnia 2013 r. pomiędzy spółką TAURON Dystrybucja a PSE została zawarta umowa, której przedmiotem jest świadczenie usług przesyłania energii elektrycznej, obejmujących usługi przesyłania energii w kraju i usługi transgranicznej wymiany energii elektrycznej świadczone przez PSE na rzecz TAURON Dystrybucja (dalej: Umowa). Przedmiotem Umowy jest również usługa udostępniania Krajowego Systemu Elektroenergetycznego realizowana przez PSE na rzecz TAURON Dystrybucja zgodnie z ustawą z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej. Zawarta Umowa zastępuje dotychczasowe trzy umowy zawarte przed konsolidacją Obszaru Dystrybucja tj. umowy zawarte z PSE przez EnergiaPro, ENION (odpowiednio z dnia 20 września 2007 r. i 15 stycznia 2008 r., o których mowa w Prospekcie emisyjnym Spółki zatwierdzonym przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 27 maja 2010 r., s. 217) i Vattenfall Distribution Poland S.A. oraz ujednolicona zasady uczestnictwa TAURON Dystrybucja na Rynku Bilansującym. Warunki świadczenia usług są określone w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRiESP) – dokumencie opracowywanym przez PSE określającym szczegółowe warunki korzystania z sieci przesyłowej oraz warunki i sposób prowadzenia ruchu, eksploatacji i planowania rozwoju sieci przesyłowej. Łączną wartość Umowy w okresie pięciu lat szacuje się na ok. 6 mld zł, co przekracza 10% kapitałów własnych TAURON. Rozliczenia za usługę prowadzone są zgodnie z zasadami i stawkami opłat zawartymi w taryfie PSE zatwierdzonej przez Prezesa URE z uwzględnieniem zapisów IRiESP. Umowa została zawarta na czas nieokreślony.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym: nr 56/2013 z dnia 16 grudnia 2013 r.

W nawiązaniu do treści § 91 ust. 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez Emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, Spółka niniejszym informuje, iż nie posiada wiedzy o innych zawartych umowach znaczących dla działalności Spółki, aniżeli wymienione powyżej, w tym umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami), umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji.

2.7.2. Istotne transakcje z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe

Wszystkie transakcje z podmiotami powiązаныmi są zawierane na warunkach rynkowych.

Szczegółowe informacje na temat transakcji z podmiotami powiązаныmi zostały przedstawione w nocie 42 skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 r.

2.7.3. Zaciągnięte i wypowiedziane umowy dotyczące kredytów i pożyczek

Kredyty o charakterze obrotowym

Zgodnie z przyjętym w Grupie Kapitałowej TAURON modelem finansowania, stroną kredytów i pożyczek o charakterze obrotowym zaciąganych u instytucji zewnętrznych może być wyłącznie TAURON. W dniu 10 stycznia 2013 r. na potrzeby rozliczania transakcji zakupu/wymiany uprawnień do emisji CO₂, została zawarta z Nordea Bank Finland Plc. umowa kredytu w rachunku do kwoty 26 500 tys. euro z terminem spłaty do dnia 31 stycznia 2014 r. (pierwotny termin spłaty tj. 31 grudnia 2013 r. został wydłużony do dnia 31 stycznia 2014 r. w oparciu o Aneksu nr 1 z dnia 27 grudnia 2013 r. do przedmiotowej Umowy).

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe zestawienie umów kredytowych o charakterze obrotowym obowiązujących w Grupie Kapitałowej TAURON w 2013 r.

Tabela nr 21. Zestawienie umów kredytowych o charakterze obrotowym obowiązujących w Grupie Kapitałowej TAURON (rozpoczynających swój bieg oraz kontynuowanych w 2013 r.)

Lp.	Rodzaj umowy	Rodzaj i wysokość stopy procentowej	Kwota kredytu/pożyczki (w tys.)	Termin obowiązywania	Saldo na dzień 31 grudnia 2013 r. (w tys.)
1.	Kredyt w rachunku	EONIA + stała marża	26 500 euro	od 10 stycznia 2013 r. do 31 stycznia 2014 r.	1 237 euro
2.	Kredyt w rachunku bieżącym	WIBOR O/N + stała marża	300 000 zł	od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2014 r.	88 508 zł

Funkcjonująca w Grupie Kapitałowej TAURON struktura cash pooling oparta jest o pożyczki pomiędzy uczestnikami struktury. W związku z tym, codzienny obrót środkami pieniężnymi w ramach cash pooling stanowi transakcje udzielania/spląty pożyczek. Łączna kwota pożyczek udzielonych spółce TAURON w 2013 r. przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON wynosiła 19 045 451 tys. zł, z kolei łączna kwota pożyczek udzielonych przez TAURON spółkom Grupy Kapitałowej TAURON wynosiła 1 930 090 tys. zł (należy zaznaczyć, iż zaciągane przez daną spółkę Grupy Kapitałowej TAURON pożyczki są jednocześnie pożyczkami udzielanymi przez TAURON a tym samym, zaciągane przez TAURON pożyczki są jednocześnie pożyczkami udzielanymi przez inne spółki Grupy Kapitałowej TAURON).

Poniższa tabela przedstawia saldo udzielonych pożyczek w ramach cash pooling według struktury podmiotowej, które na dzień 31 grudnia 2013 r. wynosiło 1 612 350 tys. zł.

Tabela nr 22. Saldo udzielonych Spółce przez spółki zależne pożyczek w ramach cash pooling według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Lp.	Nazwa spółki	Kwota pożyczki (w tys. zł)
1.	TAURON Sprzedaż	541 928
2.	TAURON Wytwarzanie	435 512
3.	TAURON Sprzedaż GZE	256 844
4.	TAURON Dystrybucja	173 648
5.	TAURON Dystrybucja Serwis GZE	74 268
6.	KW Czatkowice	34 931
7.	TAURON Ciepło	24 211
8.	MEGAWAT MARSZEWO	21 564
9.	TAURON Ekoenergia	15 008
10.	TAURON Obsługi Klienta	13 722
11.	PE PKH	8 853
12.	TAURON Wytwarzanie GZE	4 411
13.	TAURON Wydobycie	4 319
14.	BELS INVESTMENT	2 059
15.	TAURON Ubezpieczenia	1 073
Suma		1 612 350

Zaciągnięte w ramach cash pooling pożyczki w odniesieniu do wszystkich uczestników (za wyjątkiem TAURON) mają charakter krótkoterminowy z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności danej spółki Grupy Kapitałowej TAURON. Zgodnie z obowiązującą polityką płynnościową TAURON jako zarządzający cash poolingiem i posiadający rachunek konsolidujący ma możliwość wykorzystywania oraz deponowania środków w dłuższym okresie czasu. Poszczególne pożyczki nie mają określonej daty zapadalności, natomiast terminem nieprzekraczalnym na ich spłatę jest dzień 31 grudnia 2014 r., tj. ostatni dzień obowiązywania umowy cash pooling. Pożyczki udzielane w ramach cash pooling wyrażone są w złotych polskich i były oprocentowane w 2013 r. w oparciu o stopę WIBID O/N oraz WIBOR O/N korygowaną o ustaloną marżę.

Kredyty o charakterze inwestycyjnym

W dniu 3 lipca 2012 r. Spółka zawarła umowę kredytu z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym na łączną kwotę w wysokości 900 000 tys. zł. Pozyskane środki przeznaczone są na realizację pięcioletniego programu inwestycyjnego, mającego na celu modernizację oraz rozbudowę sieci energetycznych TAURON Dystrybucja. Całkowity koszt projektu wynosi ok. 2 000 000 tys. zł. Pierwsza transza kredytu w wysokości 450 000 tys. zł została uruchomiona w dniu 16 lipca 2012 r. Pozostała kwota kredytu została uruchomiona w dniu 25 stycznia 2013 r. w wysokości 200 000 tys. zł oraz w dniu 22 lutego 2013 r. w wysokości 250 000 tys. zł.

Wykorzystane w 2013 r. finansowanie z Europejskiego Banku Inwestycyjnego będzie spłacane w cyklu półrocznym w łącznej kwocie 20 455 tys. zł. Termin płatności rat kapitałowych przypada w dniach 15 marca i 15 września każdego roku, a całkowita spłata kapitału przypada na dzień 15 września 2024 r.

Oprocentowanie wypłaconych transz kredytu jest obliczane na podstawie stopy stałej, obowiązującej do dnia 15 marca 2018 r., w którym zostaną określone nowe warunki finansowania w zakresie wysokości oprocentowania i/lub zmiany formuły jego naliczania.

Ponadto w 2013 r. spółki Grupy Kapitałowej TAURON podpisały i zaciągnęły pożyczki preferencyjne z funduszy środowiskowych w ramach specyfikacji przedstawionej w poniższej tabeli.

Tabela nr 23. Zestawienie pożyczek preferencyjnych podpisanych i/lub zaciągniętych z funduszy środowiskowych przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON w 2013 r. (dane w tys. zł)

Lp.	Spółka	Cel	Data zawarcia	Data obowiązywania	Kwota z umowy	Saldo na dzień 31 grudnia 2013 r.
1.	TAURON Ciepło*	Zmiana sposobu regulacji pomp wody zasilającej kotła OF-135 bloku BC-35 zlokalizowanego na terenie ZW Tychy	21 grudnia 2012 r.	1 maja 2016 r.	1 180	918
2.	KW Czatkowice	Modernizacja układu odpylania	21 maja 2013 r.	30 czerwca 2018 r.	513	482
		Termomodernizacja budynku Warsztatu TEC/TMR	24 lipca 2013 r.	30 września 2018 r.	127	121
		Termomodernizacja budynku Warsztatu Elektrycznego wraz z Podstacją	24 lipca 2013 r.	30 września 2018 r.	154	149
		Termomodernizacja budynku Warsztatu Mechanicznego	24 lipca 2013 r.	30 września 2018 r.	257	243
		Termomodernizacja Budynku Utrzymania Ruchu Mechanicznego	19 listopada 2013 r.	15 grudnia 2018 r.	94	94

* Spółka podpisała umowę w 2012 r. natomiast zaciągnęła finansowanie w I kwartale 2013 r.

W 2013 r. spółka TAURON EKOENERGIA dokonała wcześniejszej spłaty kapitału w terminie raty za III kwartał 2013 r., przypadającym na dzień 30 września 2013 r. Łączna kwota kapitału spłaconego przed ustalonym harmonogramem wynosi 8 491 tys. zł.

W roku obrotowym 2013 spółki Grupy Kapitałowej TAURON nie wypowiedziały żadnych umów kredytów i pożyczek.

Podpisane z bankami umowy nakładają na Spółkę zobowiązania natury prawno-finansowej (kowenanty), stosowane standardowo w tego rodzaju transakcjach. Zgodnie ze stanem na dzień 31 grudnia 2013 r. nie wystąpił przypadek przekroczenia kowenantów, czyli naruszenia warunków umów.

2.7.4. Udzielone pożyczki i poręczenia oraz otrzymane poręczenia i gwarancje

Udzielone pożyczki

W 2013 r. kontynuowano wewnątrzgrupowe zarządzanie środkami pieniężnymi Grupy Kapitałowej TAURON poprzez wdrożony w 2010 r. cash pooling, którego struktura opiera się na pożyczkach udzielanych pomiędzy jego uczestnikami. Szczegółowy opis udzielonych pożyczek został zawarty w punkcie 2.7.3. niniejszego sprawozdania.

Niezależnie od funkcjonującego w Grupie Kapitałowej TAURON cash pooling, na mocy dwóch umów zawartych w dniu 20 czerwca 2012 r. pomiędzy Spółką, PGNiG oraz EC Stalowa Wola, TAURON udzielił EC Stalowa Wola dwóch pożyczek:

- pożyczki podporządkowanej zawartej w celu finansowania realizacji inwestycji polegającej na budowie oraz eksploatacji bloku gazowo-parowego o mocy 449 MW_e i 240 MW_t w Stalowej Woli wraz z instalacjami pomocniczymi. Umowa pożyczki podporządkowanej oznacza, że spłata pożyczki oraz odsetek zostanie odroczone i podporządkowana spłacie wierzytelności należnych EBI, Europejskiemu Bankowi Odbudowy i Rozwoju oraz Bankowi Pekao S.A. (tj. instytucjom zewnętrznym finansującym przedmiotowy projekt). W ramach kontynuacji umowy w 2013 r. zostały przekazane środki w kwocie 25 000 tys. zł. Na dzień 31 grudnia 2013 r. łączna wartość przekazanych środków z tytułu pożyczki wynosiła 177 000 tys. zł. Całkowita spłata pożyczki powinna nastąpić nie później niż do końca 2032 r.,
- pożyczki VAT, z której środki mają posłużyć sfinansowaniu podatku VAT należnego w związku z kosztami realizacji inwestycji polegającej na budowie w Stalowej Woli bloku gazowo-parowego o mocy 449 MW_e i 240 MW_t, ponoszonymi na etapie projektowania, budowy i oddania do użytku inwestycji. Na podstawie postanowień

umownych maksymalna wartość pożyczki udzielonej przez Spółkę została ustalona na 20 000 tys. zł. Pożyczka ma charakter odnawialny. Harmonogram wykorzystania jest zbieżny z planowanymi terminami regulowania płatności z tytułu realizacji inwestycji. Saldo wykorzystania pożyczki jest pomniejszane przez środki pochodzące ze zwrotu podatku VAT. Ostateczna data spłaty przypada po upływie sześciu miesięcy następujących po dacie zakończenia inwestycji. Na dzień bilansowy pożyczka nie była wykorzystywana.

Udzielone i otrzymane poręczenia i gwarancje

Udzielane w 2013 r. poręczenia, gwarancje oraz promesy wynikają z przyjętego modelu finansowania Spółek Grupy Kapitałowej TAURON i zostały udzielone w związku z prowadzeniem działalności handlowej oraz jako zabezpieczenie spłaty pożyczek udzielanych między innymi przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (WFOŚiGW Katowice) oraz Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie (WFOŚiGW Kraków).

Poniższa tabela przedstawia wyszczególnienie umów poręczeń, gwarancji oraz promes obowiązujących według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Tabela nr 24. Zestawienie umów poręczeń, gwarancji oraz promes obowiązujących według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Lp.	Beneficjent	Umowa	Strona umowy	Kwota (w tys. zł)	Data obowiązania
1.	WFOŚiGW Katowice	Umowa udzielenia zabezpieczenia	TAURON Wytwarzanie	40 000	15 grudnia 2022 r.
2.	WFOŚiGW Katowice	Umowa udzielenia zabezpieczenia wekslowego	TAURON Ciepło	30 000	15 grudnia 2022 r.
3.	Nordea Bank Polska	Umowa udzielenia zabezpieczenia	TAURON Dystrybucja Serwis	202	31 marca 2014 r.
4.	WFOŚiGW Katowice	Umowa udzielenia zabezpieczenia wekslowego	TAURON Ciepło	1 180	1 maja 2016 r.
5.	WFOŚiGW Kraków	Umowa poręczenia	KW Czatkowice	513	31 lipca 2018 r.
6.	WFOŚiGW Kraków	Umowa poręczenia	KW Czatkowice	256	31 października 2018 r.
7.	WFOŚiGW Kraków	Umowa poręczenia	KW Czatkowice	128	31 października 2018 r.
8.	WFOŚiGW Kraków	Umowa poręczenia	KW Czatkowice	154	31 października 2018 r.
9.	WFOŚiGW Kraków	Umowa poręczenia	KW Czatkowice	94	15 stycznia 2019 r.

W ramach Grupy Kapitałowej TAURON obowiązują również następujące umowy dotyczące wystawiania gwarancji bankowych:

- Umowa ramowa z dnia 22 września 2011 r., z późniejszymi aneksami, o udzielenie gwarancji bankowych, zawarta z PKO BP S.A. z terminem obowiązywania do dnia 31 grudnia 2016 r. w kwocie 100 000 000 zł do wykorzystania przez TAURON oraz spółki zależne,
- Umowa ramowa z dnia 6 maja 2013 r. o limit na gwarancje bankowe zawarta z BZ WBK S.A. z terminem obowiązywania 12 miesięcy od daty podpisania z limitem w kwocie 150 000 000 zł. do wykorzystania przez TAURON na rzecz IRGIT z siedzibą w Warszawie,
- Umowa z dnia 6 września 2013 r. o udzielenie regwarancji zawarta z Nordea Bank Polska S.A. dotycząca udzielenia regwarancji na rzecz Nordea Bank Finland Plc Niederlassung Deutschland.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie gwarancji oraz regwarancji bankowych w ramach umów obowiązujących według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.

Tabela nr 25. Zestawienie gwarancji/regwarancji bankowych udzielonych w ramach umów obowiązujących według stanu na 31 grudnia 2013 r.

Lp.	Bank	Spółka	Beneficjent	Rodzaj gwarancji	Kwota (w tys.)	Data uruchomienia	Data obowiązywania
1.	BZ WBK	TAURON	IRGiT	zapłaty	50 000 zł	1 października 2013 r.	30 stycznia 2014 r.
2.	BZ WBK	TAURON	IRGiT	zapłaty	50 000 zł	1 października 2013 r.	30 stycznia 2014 r.
3.	BZ WBK	TAURON	IRGiT	zapłaty	25 000 zł	1 października 2013 r.	30 stycznia 2014 r.
4.	BZ WBK	TAURON	IRGiT	zapłaty	25 000 zł	8 listopada 2013 r.	30 stycznia 2014 r.
5.	PKO BP	TAURON	IRGiT	zapłaty	25 000 zł	8 listopada 2013 r.	30 stycznia 2014 r.
6.	PKO BP	TAURON	CAO	zapłaty	1 000 euro	1 stycznia 2012 r.	3 lutego 2015 r.

Lp.	Bank	Spółka	Beneficjent	Rodzaj gwarancji	Kwota (w tys.)	Data uruchomienia	Data obowiązywania
7.	Nordea Bank Polski	TAURON	GASPOOL Balancing Services	zapłaty	100 euro	1 października 2013 r.	30 września 2014 r.
8.	PKO BP	TAURON Sprzedaż	Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji	dobrego wykonania	253 zł	19 października 2012 r.	31 grudnia 2013 r.
9.	PKO BP	TAURON Sprzedaż	Przedsiębiorstwo Państwowe PORTY LOTNICZE	dobrego wykonania	1 618 zł	11 lipca 2013 r.	30 października 2014 r.
10.	PKO BP	TAURON Sprzedaż GZE	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	dobrego wykonania	593 zł	1 stycznia 2013 r.	30 stycznia 2014 r.
11.	PKO BP	KW Czatkowice	PGE	wadialna	1 270 zł	20 listopada 2013 r.	20 lutego 2014 r.
12.	PKO BP	KW Czatkowice	PGNiG Termika	dobrego wykonania	55 zł	7 października 2013 r.	31 sierpnia 2015 r.
13.	PKO BP	KW Czatkowice	PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A.	dobrego wykonania	436 zł	18 grudnia 2013 r.	30 stycznia 2016 r.
14.	PKO BP	PEPKH	PSE	zapłaty	1 000 zł	19 stycznia 2012 r.	31 marca 2014 r.
15.	PKO BP	TAURON Dystrybucja Serwis	EUROVIA POLSKA S.A.	dobrego wykonania	23 zł	21 grudnia 2013 r.	4 stycznia 2016 r.

Jednocześnie, w ramach Grupy Kapitałowej TAURON, w celu zabezpieczenia realizowanych przez Spółkę transakcji na Towarowej Giełdzie Energii S.A. (TGE) na rynkach energii elektrycznej i uczestniczenia w systemie zabezpieczenia płynności rozliczania transakcji, w 2013 r. obowiązywały następujące umowy, na mocy których TAURON Wytwarzanie udzielił Spółce poręczenia na rzecz Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. (IRGIT) z tytułu rozliczenia przyszłych transakcji:

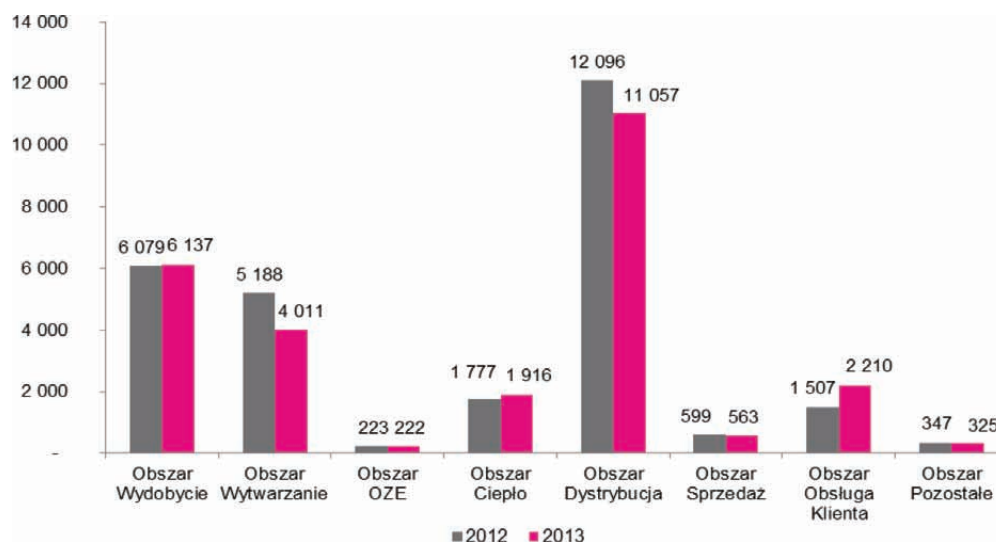
- 1) zawarta w dniu 23 lutego 2011 r. na kwotę w wysokości 145 000 tys. zł, z mocą obowiązywania do dnia 31 marca 2013 r.
- 2) zawarta w dniu 23 sierpnia 2013 r. na kwotę w wysokości 45 000 tys. zł z mocą obowiązywania do dnia 31 marca 2014 r.

2.8. Informacja dotycząca zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w etatach w Grupie Kapitałowej TAURON w 2013 r. wyniosło 26 441 etatów, co oznacza spadek względem zatrudnienia w 2012 r., w którym przeciętne zatrudnienie wyniosło 27 816 etatów.

Poniższy rysunek przedstawia poziomy przeciętne zatrudnienia w Grupie Kapitałowej TAURON, w etatach (w zaokrągleniu do pełnego etatu), w podziale na Segmenty działalności w latach 2012–2013.

Rysunek nr 25. Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej TAURON w 2012 r. i 2013 r. – etaty

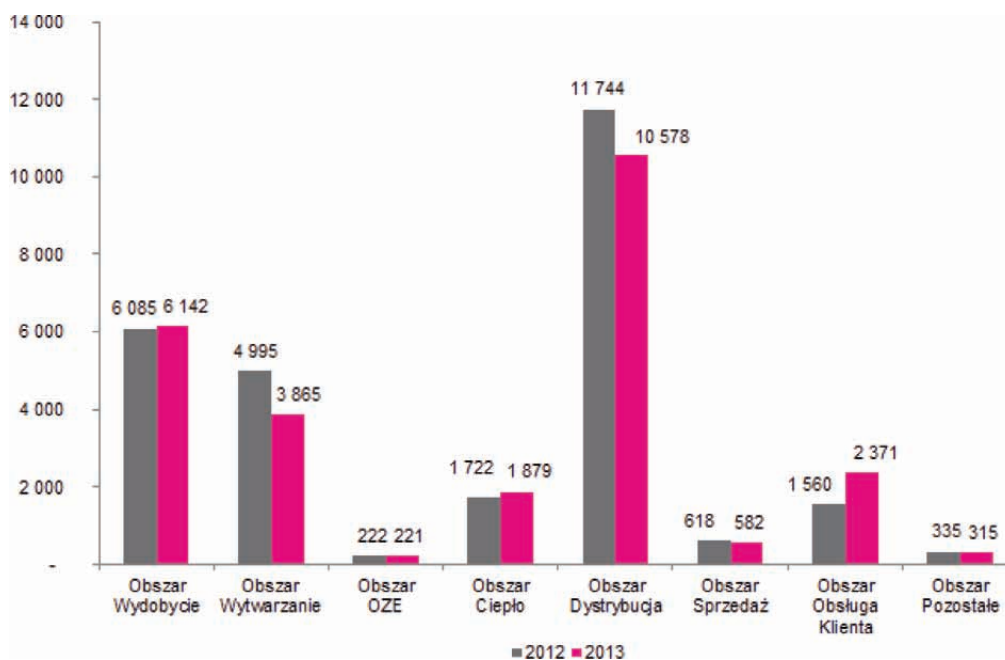

Zmiany wielkości przeciętnego zatrudnienia w poszczególnych Obszarach w 2013 r. w stosunku do przeciętnego zatrudnienia w 2012 r. wynikają między innymi z realizowanych *Programów Dobrowolnych Odejść* w Obszarach: Dystrybucja, Wytwarzanie, Ciepło, Obsługa Klienta, jak również z przemieszczania się pracowników pomiędzy poszczególnymi Obszarami (w szczególności migracje pracowników do Obszaru Obsługa Klienta oraz w wyniku procesów reorganizacyjnych, tj. wydzielenie z Obszaru Wytwarzanie EC Katowice i włączenie do Obszaru Ciepło, a także połączenie TAURON Serwis GZE z PUE i powstanie wskutek przedmiotowego połączenia TAURON Dystrybucja Serwis).

Jednocześnie, na dzień 31 grudnia 2013 r. w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON zatrudnionych było 25 953 osoby. Należy podkreślić, iż odnotowano spadek zatrudnienia o 1 328 osób w stosunku do stanu zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2012 r., który wynosił 27 281 osób.

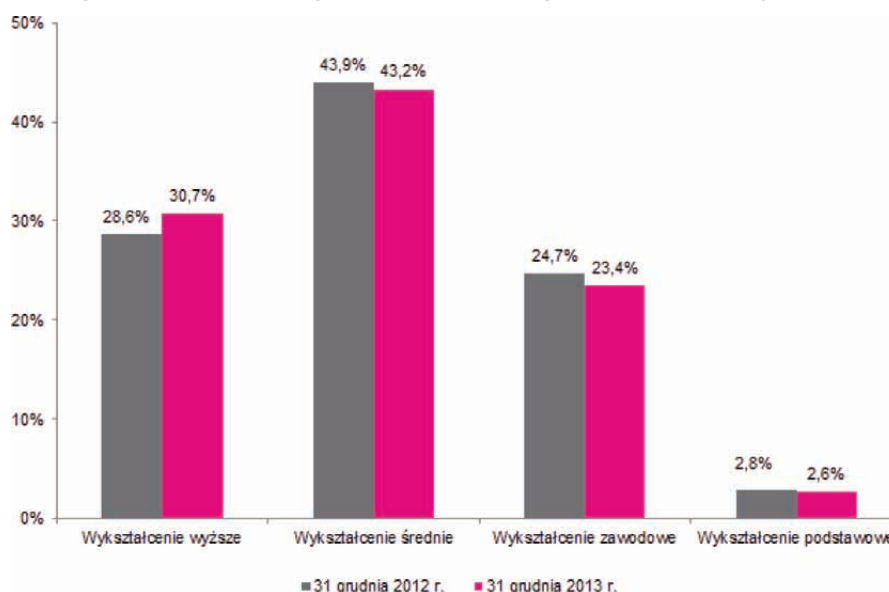
Poniższy rysunek przedstawia zatrudnienie w Grupie Kapitałowej TAURON w osobach, według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2013 r.

Rysunek nr 26. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej TAURON według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2013 r. – osoby

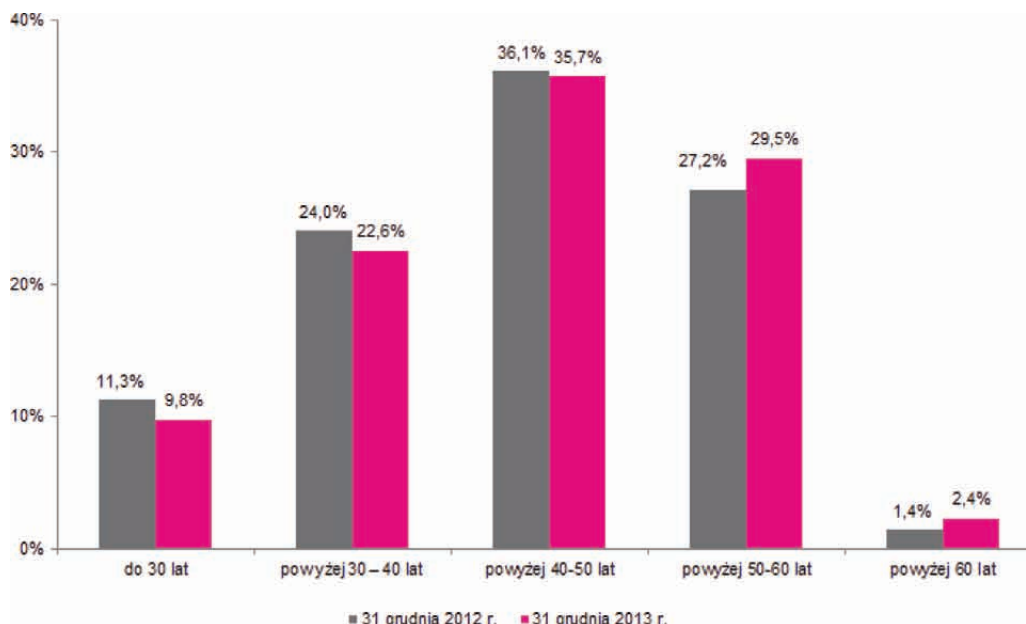
Poniższy rysunek przedstawia strukturę wykształcenia w Grupie Kapitałowej TAURON według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2013 r.

Rysunek nr 27. Struktura zatrudnienia w Grupie Kapitałowej TAURON według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2013 r. – wykształcenie

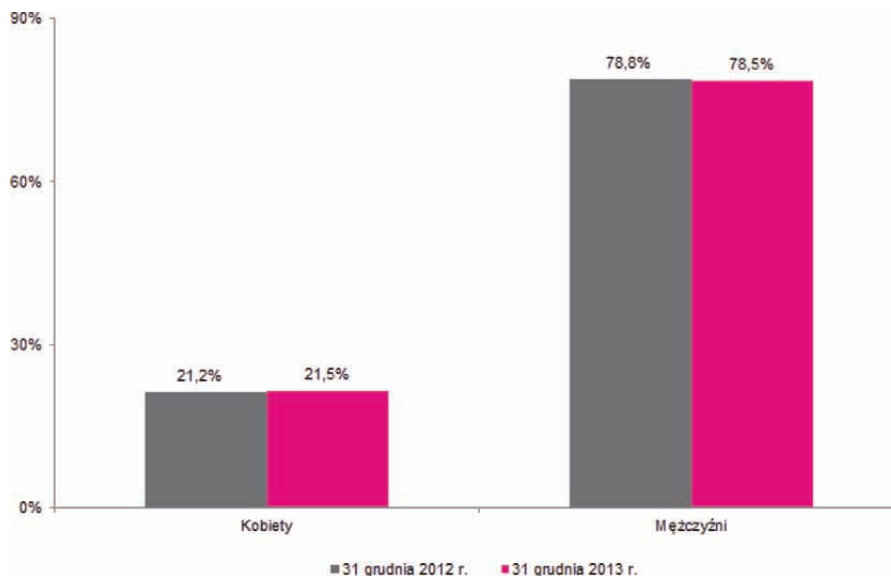
Poniższy rysunek przedstawia strukturę wiekową zatrudnienia w Grupie Kapitałowej TAURON według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2013 r.

Rysunek nr 28. Struktura zatrudnienia w Grupie Kapitałowej TAURON według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2013 r. – wiek

Poniższy rysunek przedstawia strukturę zatrudnienia, w podziale na płeć w Grupie Kapitałowej TAURON według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2013 r.

Rysunek nr 29. Struktura zatrudnienia w Grupie Kapitałowej TAURON według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2013 r. – płeć

2.9. Polityka rozwoju Grupy Kapitałowej TAURON

2.9.1. Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju

Zatwierdzona w 2011 r. i nadal obowiązująca Strategia Korporacyjna, jest aktualizacją dokumentu *Strategia Korporacyjna dla Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. na lata 2008–2012 z perspektywą do 2020 r.*, przyjętego i zatwierdzonego przez Spółkę w 2008 r.

Nadrzędnym celem strategicznym Grupy Kapitałowej TAURON jest ciągły wzrost wartości zapewniający zwrot z zainwestowanego kapitału dla akcjonariuszy. Realizacja powyższego celu mierzona jest na bazie podstawowych wskaźników budowy wartości, tj.: przyrostu EBITDA i poziomu ROIC.

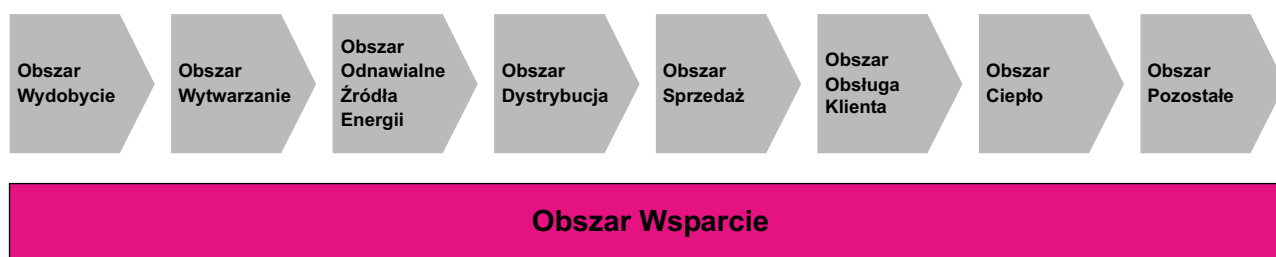
Zaktualizowana Strategia Korporacyjna obowiązywała również w 2013 r., a opis jej realizacji, jak również szczegółową informację dotyczącą kierunków rozwoju wynikających z aktualizacji Strategii Korporacyjnej zawarto w pkt 2.9.3. niniejszego sprawozdania.

Spółka na bieżąco prowadzi monitoring otoczenia makroekonomicznego oraz analizuje jego wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON. Z uwagi na istotne zmiany otoczenia prawnego sektora energetycznego oraz bieżącą sytuację na rynku energii elektrycznej, trwają prace nad przeglądem Strategii Korporacyjnej i kierunków inwestycyjnych.

2.9.2. Planowana struktura Grupy Kapitałowej TAURON

Planowany model struktury Grupy Kapitałowej TAURON określony został w Strategii Korporacyjnej, zgodnie z którą zakłada się utworzenie jednej wiodącej spółki w każdym Obszarze Biznesowym, jednocześnie umożliwiając funkcjonowanie spółek powstałych lub nabytych na potrzeby aliansów strategicznych, działalności na rynkach zagranicznych, zidentyfikowanych potrzeb biznesowych oraz realizacji projektów inwestycyjnych. Powyższe powinno pozwolić na optymalizację funkcjonowania podmiotów wzdłuż całego łańcucha wartości, wskazanego na poniższym rysunku, w celu maksymalizacji marży generowanej w całej Grupie Kapitałowej TAURON.

Rysunek nr 30. Łańcuch wartości w Grupie Kapitałowej TAURON

2.9.3. Realizacja Strategii Korporacyjnej

W ramach realizacji Strategii Korporacyjnej, której założenia zaktualizowano w 2011 r., kluczowym kierunkiem Strategii Korporacyjnej stała się koncentracja na wzroście w obszarach działalności, w których istnieje największy potencjał osiągnięcia wysokich stóp zwrotu z inwestycji oraz dywersyfikacja portfela wytwórczego. Podtrzymany został cel dalszej poprawy efektywności, rozumiany jako nieprzerwane dążenie do doskonałości operacyjnej i oraz budowania efektywnej organizacji poprzez podnoszenie efektywności działania Grupy.

Realizacja Strategii Korporacyjnej w 2013 r. pozwoliła na wykonanie założonego na ten rok wskaźnika wzrostu EBITDA do poziomu 3 661 484 tys. zł (więcej informacji w pkt. 2.3. niniejszego sprawozdania) oraz ROIC w wysokości ok. 8%.

W zakresie realizacji zadań inwestycyjnych:

- 1) zakończono budowę farm wiatrowych Wicko oraz Marszewo,
- 2) uzyskano koncesję na produkcję energii elektrycznej z OZE w jednostkach biomasowych w ESW, Jaworzno III oraz ZW Tychy,
- 3) oddano do eksploatacji i uzyskano pozwolenie na użytkowanie bloku ciepłowniczego o mocy 50 MW w ZEC Bielsko-Biała,
- 4) rozpoczęto budowę turbogeneratorskiego upustowo-kondensacyjnego w Zakładzie Wytwarzania Nowa (ZW Nowa),
- 5) trwają prace przy budowie bloku gazowo-parowego o mocy 449 MW_e w EC Stalowa Wola oraz przy budowie nowego bloku o mocy 50 MW w ZW Tychy.

Ponadto trwają działania zmierzające do rozpoczęcia realizacji projektu budowy bloku gazowo-parowego o mocy 413 MW_e w Elektrowni Łagisza. Spółka oczekuje podpisania kontraktu na budowę nowego bloku energetycznego o mocy ok. 910 MW w Elektrowni Jaworzno III. Istotnym elementem realizacji Strategii Korporacyjnej jest uczestnictwo w projekcie przygotowania i budowy elektrowni jądrowej w Polsce.

Założone cele związane z poprawą efektywności kosztowej zostały osiągnięte, głównie poprzez prowadzone programy restrukturyzacji w Obszarach: Wytwarzanie, Ciepło i Dystrybucja. Grupa Kapitałowa TAURON podejmowała działania mające na celu podniesienie efektywności organizacyjnej, kontynuując budowę docelowego modelu biznesowego i integrując jej spółki. Zintegrowano Obszar Obsługa Klienta, natomiast w Obszarze Ciepło zrealizowano ostatni etap budowy tego Obszaru, obejmujący wniesienie ZEC Bielsko-Biała.

Strategia Korporacyjna koncentruje się na czterech głównych celach, które łącznie umożliwiają wzrost wartości Grupy Kapitałowej TAURON:

I. Wzrost w najbardziej atrakcyjnych obszarach działalności

Wzrost skoncentrowany będzie w obszarach działalności, w których istnieje największy potencjał osiągnięcia wysokich stóp zwrotu z inwestycji. Ze względu na potrzeby odbudowy mocy wytwórczych i związane z tym wysokie nakłady inwestycyjne, priorytetem dla Grupy Kapitałowej TAURON są inwestycje w aktywa wytwórcze (i potencjalne okazje akwizycyjne w tym zakresie) na rynku krajowym.

W ramach portfela wytwórczego Strategia Korporacyjna zakładała uruchomienie do 2020 r. nowych mocy wytwórczych w różnych technologiach, w tym wiatrowej, na poziomie 3 200 MW_e. Nadmienia się, iż trwają prace nad przeglądem Strategii Korporacyjnej, w tym portfela inwestycyjnego, mające na celu dostosowanie go do aktualnych warunków rynkowych i regulacyjnych.

II. Efektywność operacyjna i inwestycyjna na poziomie najlepszych praktyk

Strategia Korporacyjna przewiduje dalszą realizację synergii z integracji spółek Grupy Kapitałowej TAURON. Trwa kolejny etap restrukturyzacji poprzez poprawę procesów zarządczych oraz integrację funkcji wsparcia. Obejmuje to również centralizację i, w zależności od znaczenia strategicznego poszczególnych aktywów, outsourcing obszarów niezwiązanych bezpośrednio z podstawową działalnością Grupy Kapitałowej TAURON.

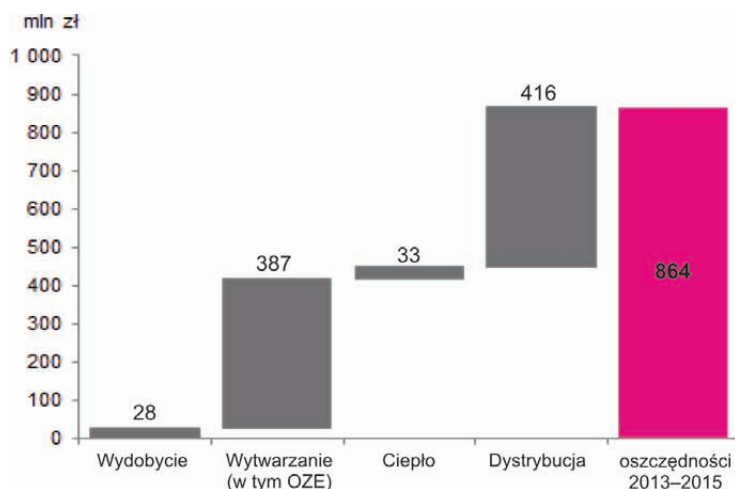
W 2013 r. Spółka kontynuowała priorytetowe podejście do dyscypliny budżetowej w każdym Obszarze Biznesowym w zakresie wydatków inwestycyjnych i kosztów operacyjnych. Realizowane działania związane z poprawą efektywności operacyjnej i inwestycyjnej pozwoliły przygotować Grupę Kapitałową TAURON do funkcjonowania przy zmiennych warunkach rynkowych, a w szczególności przy dużej zmienności cen paliw, energii, uprawnień do emisji, itp.

W dniu 15 stycznia 2013 r. Zarząd TAURON przyjął Program poprawy efektywności kosztów operacyjnych w Grupie Kapitałowej TAURON na lata 2013–2015, który został opracowany z uwzględnieniem celu jakim jest zapewnienie wzrostu wartości Grupy Kapitałowej TAURON.

Przygotowano projekty konsolidacyjne i restrukturyzacyjne, których realizacja przyniesie obniżenie kosztów na poziomie ok. 864 000 tys. zł w latach 2013–2015 (kwota ogółem w ciągu okresu trzech lat). Programy poprawy efektywności w poszczególnych obszarach działalności zostały przyjęte przez zarządy spółek zależnych i stanowiły podstawę do opracowania programu na poziomie Grupy Kapitałowej TAURON. Spółka szacuje, że skala obniżenia kosztów działalności operacyjnej w ramach Programu poprawy efektywności z każdym rokiem będzie rosła, oscylując wokół kwoty 300 000 tys. zł w skali roku, przy czym największe oszczędności zaplanowano na 2015 r. Grupa Kapitałowa TAURON spodziewa się obniżenia kosztów operacyjnych w większości obszarów – największy udział przypada na Obszar Dystrybucja i Obszar Wytwarzanie. W ocenie Spółki realizacja celu umożliwi umocnienie pozycji konkurencyjnej dzięki ograniczaniu bazy kosztowej Grupy Kapitałowej TAURON. Realizowany w Grupie Kapitałowej TAURON program ograniczania kosztów operacyjnych jest jednym z filarów utrzymania wysokiej pozycji konkurencyjnej.

Poniższy rysunek przedstawia Program poprawy efektywności w latach 2013–2015.

Rysunek nr 31. Program poprawy efektywności w latach 2013–2015

W 2013 r. zrealizowano oszczędności na poziomie ok. 320 000 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia realizację programu poprawy efektywności w poszczególnych Segmentach.

Tabela nr 26. Realizacja programu poprawy efektywności

Lp.	Segment	Oszczędności zrealizowane w 2013 r. (w tys. zł)	Oszczędności zaplanowane na lata 2013–2015 (w tys. zł)	% realizacji	Główne inicjatywy
1.	Dystrybucja	130 000	416 000	31%	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wdrożenie docelowego modelu biznesowego, eliminacja dublujących się funkcji 2. Zmiana zasad kwalifikowania wydatków do nakładów lub kosztów 3. Optymalizacja różnicy bilansowej 4. Optymalizacja procesów IT 5. Integracja funkcji biznesowych w obszarze serwisu 6. Optymalizacja usług obcych
2.	Wytwarzanie (w tym OZE)	145 000	387 000	37%	<ol style="list-style-type: none"> 1. Restrukturyzacja zatrudnienia i optymalizacja procesów 2. Ograniczenie remontów dla najmniej efektywnych jednostek 3. Optymalizacja kosztów ogólnozakładowych 4. Outsourcing części funkcji, głównie w obszarze remontów 5. Poprawa sprawności urządzeń, optymalizacja wolumenu produkcji oraz kosztów operacyjnych w elektrowniach wodnych 6. Obniżenie kosztów serwisu i utrzymania ruchu farmy wiatrowej
3.	Ciepło	20 000	33 000	60%	<ol style="list-style-type: none"> 1. Restrukturyzacja zatrudnienia 2. Ograniczenie strat sprężonego powietrza 3. Restrukturyzacja majątku 4. Optymalizacja kosztów usług obcych 5. Optymalizacja polityki zakupowej
4.	Wydobycie	15 000	28 000	54%	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa instalacji wytwarzania azotu 2. Rozbudowa stacji odwadniania mułłów 3. Uzdatnianie wody pitnej 4. Aukcje elektroniczne w zamówieniach publicznych 5. Stosowanie wykładki mechanicznej przy drążeniu wyrobisk
5.	Pozostałe Segmenty	10 000	–	–	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zaniechanie utrzymania EPOK 2. Zaniechanie utrzymania strony WWW w TAURON Sprzedaż GZE 3. Restrukturyzacja zatrudnienia 4. Ograniczenie kosztów usług obcych
Suma		320 000	864 000	37%	

III. Zarządzanie ekspozycją na ryzyka rynkowe i regulacyjne

W obliczu wielu zmiennych rynkowych i regulacyjnych, istotnym elementem Strategii Korporacyjnej jest aktywne zarządzanie ryzykami rynkowymi. W celu optymalizacji tych ryzyk i maksymalizacji stóp zwrotu Grupa Kapitałowa TAURON dywersyfikuje portfel wytwórczy odpowiednio dobierając poszczególne rodzaje technologii (ograniczenie ryzyka długoterminowego wynikającego z decyzji inwestycyjnych) oraz wypracowuje efektywną politykę zabezpieczeń, w tym zabezpieczeń dostaw energii (ograniczenie ryzyka średnio- i krótkoterminowego wynikającego z aktywności handlowej). Polityka ta umożliwi ograniczenie zmienności wyniku w Grupie Kapitałowej TAURON poprzez zarządzanie portfelem aktywów i kontrolę limitów ryzyka.

W 2013 r. odnotowano zmianę struktury mocy wytwórczych. Udział zainstalowanej w Grupie Kapitałowej TAURON mocy przypadającej na technologie węglowe zmniejszył się z 98% do 92%, na rzecz zwiększenia mocy źródeł odnawialnych (biomasa i wiatr).

Efektywna strategia zabezpieczeń obejmie całość działań w łańcuchu wartości Grupy Kapitałowej TAURON, począwszy od zabezpieczenia zakładanego wolumenu dostaw paliwa z posiadanych źródeł, a skończywszy na pokryciu określonego wolumenu energii elektrycznej sprzedawanej odbiorcom końcowym z własnych jednostek wytwórczych. Prowadzona polityka zagwarantuje bezpieczne funkcjonowanie posiadanych aktywów w Obszarze Wytwarzanie poprzez zapewnianie dostaw paliwa i utrzymywanie jego ceny na akceptowalnym poziomie.

W 2013 r. Spółka kontynuowała działalność w zakresie promowania i rozwoju strategicznych technologii energetycznych oraz przygotowania rozwoju energetyki jądrowej. W tym zakresie miały miejsce działania związane z zaangażowaniem Spółki w prace o charakterze badawczo-rozwojowym, dofinansowane zarówno ze źródeł krajowych

(np. przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBiR)) jak i międzynarodowych (np. Wspólnota Wiedzy i Innowacji KIC InnoEnergy). W ramach zadań badawczych dofinansowywanych przez NCBiR, w Spółce trwały prace mające na celu między innymi wykonanie przewoźnej instalacji pilotowej wychwytywania CO₂ oraz przeprowadzenie badań na obiektach należących do TAURON Wytwarzanie. W okresie od kwietnia do listopada partner naukowy przedsięwzięcia Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla z siedzibą w Zabrze (ICHPW) przeprowadził serię zaplanowanych badań na instalacji. Rozpoczęto również realizację Zadania Badawczego pn. „Rozwój wysokotemperaturowych reaktorów do zastosowań przemysłowych” oraz innych zadań dofinansowanych przez NCBiR, między innymi w zakresie zgazowania węgla oraz spalania tlenowego.

IV. Budowa efektywnej organizacji

W ramach realizacji tego celu Grupa Kapitałowa TAURON skupia swoje działania na całym łańcuchu wartości oraz poprawie efektywności organizacji w każdym Obszarze Biznesowym. Budowa efektywnej organizacji związana jest ze wzrostem kompetencji pracowników, wdrażaniem zarządzania przez cele oraz poprawą wydajności pracy oraz zadowolenia klientów Grupy Kapitałowej TAURON.

Działania przeprowadzone w 2013 r., obejmowały kontynuację wdrożenia docelowego modelu biznesowego, struktury organizacyjnej oraz dokończenie integracji funkcji ogólnokorporacyjnych. W Obszarach Sprzedaż i Obsługa Klienta prowadzono liczne działania zmierzające do poprawy jakości i wzrostu poziomu zadowolenia klientów. Kontynuowano ujednolicanie punktów obsługi klienta, prowadzono centralizację systemów billingowych, zakończono budowę i rozwój kanału sprzedaży e-commerce. W dalszym ciągu prowadzono centralizację obsługi procesów finansowo-księgowych oraz obsługi informatycznej. Realizowane działania przyczynią się w efekcie do wdrożenia zaktualizowanej Strategii Korporacyjnej w pełnym łańcuchu wartości oraz do wzmocnienia pozycji Grupy Kapitałowej TAURON wśród wiodących firm energetycznych w regionie.

2.9.4. Czynniki istotne dla rozwoju

Na wynik działalności Grupy Kapitałowej TAURON będą wpływać przede wszystkim, podobnie jak to miało miejsce w przeszłości, takie czynniki jak:

- 1) sytuacja makroekonomiczna, szczególnie w Polsce, jak również sytuacja ekonomiczna obszaru, na którym TAURON i Grupa Kapitałowa TAURON prowadzą działalność, Unii Europejskiej (UE) oraz gospodarki globalnej, w tym zmiany stóp procentowych, kursów walutowych itp., mających wpływ na wycenę aktywów i zobowiązań wykazywanych przez Spółkę w sprawozdaniu z sytuacji finansowej,
- 2) otoczenie polityczne, szczególnie w Polsce oraz na poziomie UE, w tym stanowiska i decyzje instytucji i urzędów administracji państwowej, np.: Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK), URE oraz Komisji Europejskiej,
- 3) sytuacja w sektorze elektroenergetycznym, w tym aktywności i działania konkurencji na rynku energetycznym,
- 4) wznowienie systemu wsparcia wytwarzania energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji („czerwone” i „żółte” certyfikaty),
- 5) warunki geologiczno-górnictwa wydobywania,
- 6) liczba uprawnień do emisji CO₂ przyznanych nieodpłatnie po 2013 r., a także ceny nabywanych uprawnień,
- 7) zmiany w regulacji sektora energetycznego, a także zmiany w otoczeniu prawnym, w tym: prawa podatkowego, handlowego, ochrony środowiska,
- 8) zapotrzebowanie na energię elektryczną i pozostałe produkty rynku energetycznego, w tym zmiany wynikające z sezonowości i warunków pogodowych,
- 9) ceny energii elektrycznej i paliw,
- 10) decyzje URE, w tym decyzje co do taryfy dla sprzedaży oraz dystrybucji energii elektrycznej i ciepła,
- 11) wymagania w zakresie ochrony środowiska,
- 12) postęp naukowo-techniczny.

2.10. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych

W 2013 r. główne nakłady na inwestycje strategiczne były realizowane w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON, natomiast ich finansowanie było zarządzane centralnie na poziomie Spółki. Na podstawie prowadzonych analiz Zarząd Spółki ocenia, że Grupa Kapitałowa TAURON jest w stanie sfinansować obecne i przyszłe zamierzenia inwestycyjne ze środków generowanych z działalności operacyjnej oraz pozyskując finansowanie dłużne.

2.11. Czynniki ryzyka i zagrożeń

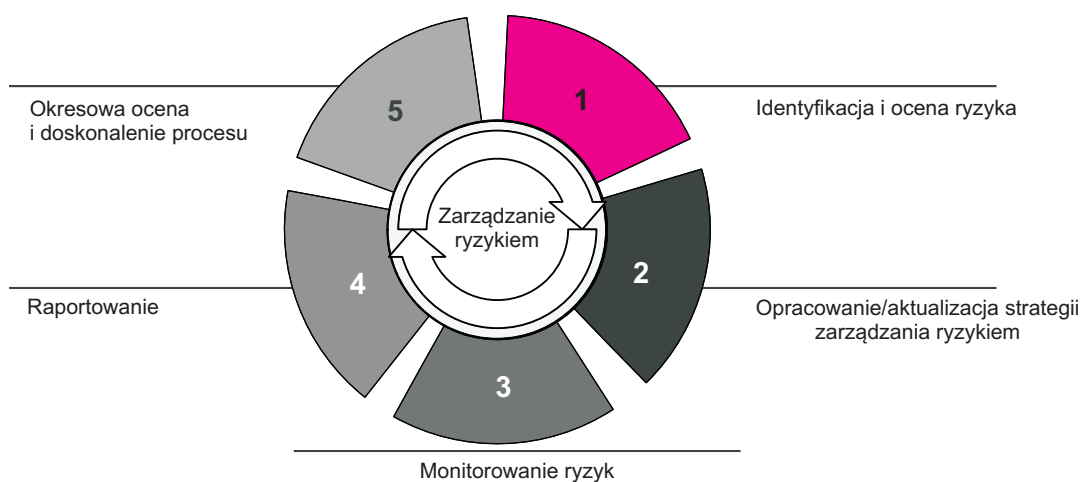
Spółka dbając o realizację Strategii Korporacyjnej zarządza ryzykami biznesowymi występującymi w działalności całej Grupy Kapitałowej TAURON. Proces zarządzania ryzykami biznesowymi ma na celu realizację założonych celów biznesowych Grupy Kapitałowej TAURON w ramach przyjętego przez Zarząd Spółki akceptowalnego poziomu ryzyka.

W 2013 r. kontynuowano proces rozwoju systemu zarządzania ryzykiem w kluczowych spółkach Grupy Kapitałowej TAURON zgodnie z *Polityką zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie TAURON*.

Kompleksowy System Zarządzania Ryzykiem (ERM) obejmuje swoim zakresem istotne ryzyka występujące w działalności Spółki i Grupy Kapitałowej TAURON. Charakter ryzyka definiuje się w szczególności poprzez określenie poziomu ich wpływu rozumianego jako rezultat materializacji ryzyka oddziałujący na realizację celów i prawdopodobieństwa tej materializacji. W tym celu system ten angażuje i porządkuje zasoby Grupy Kapitałowej TAURON, tworząc infrastrukturę zarządzania ryzykiem korporacyjnym (strategia, procesy, uprawnienia, raportowanie, metodyki i narzędzia IT). System Zarządzania Ryzykiem obejmuje wszystkie elementy łańcucha wartości Grupy Kapitałowej TAURON, a w procesie zarządzania ryzykiem uczestniczą wszyscy pracownicy Grupy Kapitałowej TAURON.

Poniższy rysunek przedstawia procesy w ramach zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej TAURON.

Rysunek nr 32. Procesy w ramach zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej TAURON

Główni uczestnicy procesu zarządzania ryzykiem, ich role o odpowiedzialności

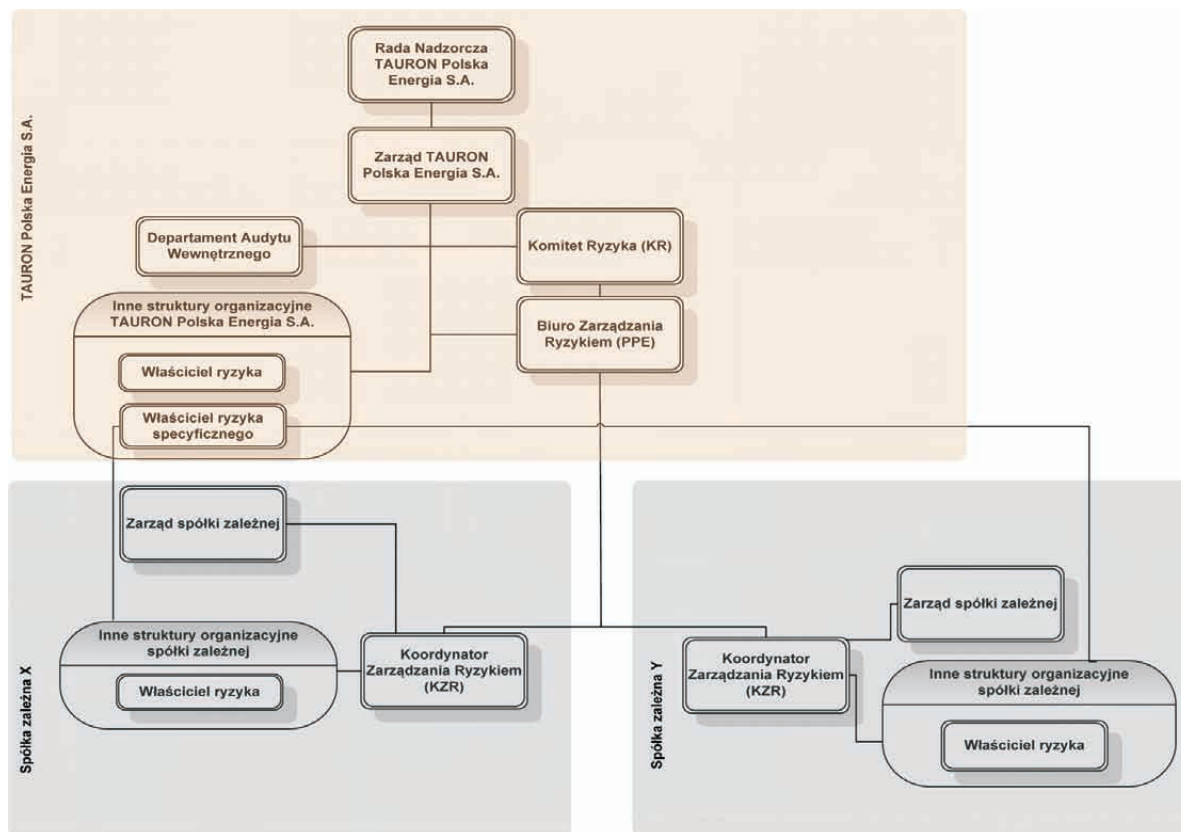
W procesie zarządzania ryzykiem korporacyjnym biorą udział następujący uczestnicy:

- 1) Rada Nadzorcza Spółki,
- 2) Zarząd Spółki,
- 3) Zarządy spółek zależnych,
- 4) Biuro Zarządzania Ryzykiem (PPE),
- 5) Komitet Ryzyka (KR),
- 6) Koordynatorzy Zarządzania Ryzykiem (KZR),
- 7) Właściciele ryzyk, właściciele ryzyk specyficznych,
- 8) Departament Audytu Wewnętrznego w TAURON,
- 9) Pozostali pracownicy struktur organizacyjnych TAURON i spółek zależnych.

W ramach procesu zarządzania ryzykiem szczególną rolę pełni Komitet Ryzyka, jako stały zespół ekspercki, w skład którego wchodzi osoby posiadające odpowiednią wiedzę o Spółce i jej otoczeniu, który w sposób stały i ciągły inicjuje, analizuje, monitoruje, kontroluje, wspiera i nadzoruje funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej TAURON.

Poniższy rysunek przedstawia uproszczoną strukturę uczestników procesu zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej TAURON.

Rysunek nr 33. Uproszczona struktura uczestników procesu ERM

Role i odpowiedzialności wybranych uczestników procesu zarządzania ryzykiem

Rada Nadzorcza TAURON:

uprawniona jest do nadzoru i kontroli, w tym, czy działania w zakresie zarządzania ryzykiem korporacyjnym podejmowane przez Spółkę są zgodne z oczekiwaniami właściciela, organów nadzorczych i regulacyjnych.

Zarząd TAURON:

- 1) dokonuje oceny infrastruktury zarządzania ryzykiem,
- 2) podejmuje formalne decyzje dotyczące kluczowych elementów infrastruktury ERM,
- 3) określa priorytety i zasady zarządzania ryzykiem (założenia, strategie),
- 4) zatwierdza rekomendowane i przyjęte przez KR priorytetyzację ryzyk, strategie dla zidentyfikowanych ryzyk kluczowych oraz zmiany tych strategii,
- 5) zatwierdza na podstawie rekomendacji KR priorytety oraz alokuje zasoby niezbędne do realizacji procesu zarządzania ryzykiem,
- 6) zatwierdza koncepcję globalnych limitów oraz maksymalnej tolerancji dla ryzyk kluczowych (apetyt na ryzyko),
- 7) decyduje w przypadkach istotnego przekroczenia limitów,
- 8) zatwierdza możliwe do zastosowania instrumenty zabezpieczające, ustala ostateczny kształt aktualnego Rejestru Ryzyk, Mapy Ryzyk oraz Wykazu wskaźników KPI/KRI,
- 9) rozstrzyga kwestie sporne/konflikty dotyczące ERM.

Zarządy spółek zależnych:

- 1) podejmują formalne decyzje co do kluczowych elementów infrastruktury ERM, w danej spółce, w tym wdrożenia odpowiedniej struktury organizacyjnej (określenie roli KZR w danej spółce oraz wdrożenie innych elementów ERM w spółce zależnej).
- 2) nadzorują działania Koordynatora Zarządzania Ryzykiem.

Komitet Ryzyka (KR):

- 1) rekomenduje Zarządowi koncepcje globalnych limitów oraz maksymalnej tolerancji dla ryzyk kluczowych (apetyty na ryzyko), strategii zarządzania ryzykiem oraz proponowanie zmian dotyczących przyjętych strategii,
- 2) rekomenduje Zarządowi możliwe do zastosowania instrumenty zabezpieczające,
- 3) rekomenduje kształt poszczególnych elementów ERM oraz zmian w polityce zarządzania ryzykiem,
- 4) rekomenduje Zarządowi w zakresie priorytetów oraz alokacji zasobów niezbędnych do realizacji procesu zarządzania ryzykiem,
- 5) zatwierdza Właścicieli ryzyk i Karty ryzyka,
- 6) analizuje, monitoruje oraz kontroluje procesu zarządzania ryzykiem,

W ramach oceny ryzyk korporacyjnych oraz strategii zarządzania ryzykami KR inicjuje cykliczny proces identyfikacji ryzyk, ustala kompletność identyfikacji i agregacji ryzyk, rekomenduje ich priorytetyzację, oraz kształt Rejestru Ryzyk, Mapę Ryzyk, Wykaz wskaźników KPI/KRI.

Biuro Zarządzania Ryzykiem (PPE):

- 1) wdraża ERM w Spółce oraz pełni nadzór nad wdrożeniem ERM w spółkach zależnych,
- 2) wspiera proces ERM w TAURON i spółkach zależnych,
- 3) dokonuje rozwoju wiedzy na temat zarządzania ryzykiem w Grupie TAURON,
- 4) stanowi wsparcie przy projektowaniu elementów infrastruktury i zmian polityki zarządzania ryzykiem.

Koordinator Zarządzania Ryzykiem (KZR):

- 1) pełni nadzór nad wdrożeniem procesu ERM w danej spółce zależnej,
- 2) realizuje ERM w danej spółce zależnej oraz współpracuje w tym zakresie z PPE,
- 3) realizuje dodatkowe zadania nie wynikające z ERM dla „Grupy TAURON” w zakresie zarządzania ryzykiem na poziomie danej spółki zależnej,
- 4) prowadzi komunikację zasad ERM i rozwój wiedzy dotyczącej zarządzania ryzykiem w spółce zależnej.

Właściciele ryzyka:

- 1) identyfikują i oceniają ryzyka,
- 2) tworzą i realizują strategię zarządzania ryzykiem,
- 3) monitorują poszczególne ryzyka oraz czynniki ryzyka,
- 4) monitorują efektywność procesu zarządzania danym ryzykiem,
- 5) raportują odpowiednio do KZR lub PPE w procesie zarządzania ryzykiem,
- 6) zarządzają ryzykiem w taki sposób, aby osiągnąć założone cele zarządzania ryzykiem oraz aby nie przekraczać założonych limitów.

W 2013 r. została zaktualizowana lista ryzyk w oparciu o bieżące decyzje Spółki oraz przeprowadzono proces cyklicznej identyfikacji ryzyk biznesowych w Grupie Kapitałowej TAURON (dokonano aktualizacji opisu ryzyk, ich wyceny oraz pomiaru, co z kolei przełożyło się na zawartość Rejestru Ryzyk, Mapy Ryzyk oraz kształt listy ryzyk kluczowych).

W ramach powyższej aktualizacji między innymi:

- 1) zaktualizowano ryzyko planowania, w wyniku połączenia ryzyka planowania strategicznego, ryzyka makroekonomicznego i ryzyka planowania operacyjnego,
- 2) zaktualizowano ryzyko związane z procesem inwestycji strategicznych, w wyniku połączenia ryzyka projektów strategicznych z ryzykiem związanym z procesem inwestycji strategicznych,
- 3) dokonano zmiany listy ryzyk kluczowych, na której zamieszczono nowe zidentyfikowane ryzyka, takie jak: ryzyko związane z obowiązkiem umorzenia świadectw pochodzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej, ryzyko danych pomiarowo-rozliczeniowych, przy jednoczesnym usunięciu z tej listy ryzyka związanego z rozwiązaniem KDT czy ryzyka utraty dofinansowania ze środków krajowych i unijnych.

Prezentowany opis ryzyk stanowi w opinii Spółki wykaz najistotniejszych aktualnie zagrożeń związanych w funkcjonowaniu Grupy Kapitałowej TAURON.

Ocena, w jakim stopniu Grupa Kapitałowa TAURON narażona jest na opisane poniżej czynniki ryzyka i zagrożenia, uwzględnia wpływ materializacji ryzyka oraz prawdopodobieństwo ich wystąpienia, a także oceny adekwatność strategii zarządzania tym ryzykiem. Kolejność, w jakiej zostały przedstawione poszczególne ryzyka, nie odzwierciedla tej oceny.

Tabela nr 27. Opis czynników ryzyk i zagrożeń

Lp.	Rodzaje ryzyk	Opis ryzyka
I. Ryzyka rynkowe		
1.	Ryzyko cenowe	Ryzyko związane ze zmiennością cen energii elektrycznej i praw majątkowych oraz uprawnień do emisji CO ₂ . Wahanie cen energii, w tym negatywna zmiana w perspektywie średnioterminowej mogą w istotny sposób wpłynąć na wynik finansowy Grupy Kapitałowej TAURON poprzez wzrost kosztów, redukcję marży i ograniczenie osiąganych przychodów.
2.	Ryzyko wolumenu	Ryzyko związane jest ze zmiennością wolumenu obrotu energią elektryczną, zmiana profilu zużycia energii elektrycznej w poszczególnych godzinach/strefach czasowych/okresach czasowych co może mieć negatywny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON poprzez obniżenie marży lub poniesienie straty finansowej w wyniku zmiany wolumenu zakupu, sprzedaży energii elektrycznej i produktów powiązanych.
3.	Ryzyko związane z obowiązkiem umorzenia świadectw pochodzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej	Ryzyko związane jest z brakiem realizacji obowiązku umorzenia świadectw pochodzenia lub uiszczenia opłaty zastępczej w wyniku ograniczonej dostępności świadectw pochodzenia na rynku, zmiany polityki wsparcia dla energii wytwarzanej w OZE i w kogeneracji lub umorzenie błędnej liczby świadectw pochodzenia/ uiszczenie błędnej wartości opłaty zastępczej czego efektem może być wzrost kosztów wypełnienia ustawowego obowiązku, kary nałożone przez Prezesa URE oraz wyższe koszty produkcji sprzedawanej energii elektrycznej.
4.	Ryzyko czynników atmosferycznych i zmian klimatycznych w Obszarze Ciepło	Ryzyko związane ze zmiennością temperatur powietrza, które mają znaczący wpływ na kształtowanie się zapotrzebowania na ciepło i energię elektryczną, w długim okresie powodując odpowiednio znaczny wzrost lub spadek tego zapotrzebowania czego efektem może być niewykonanie planu produkcji w zakładanym okresie lub ograniczeniu możliwości zaspokojenia zapotrzebowania z uwagi na ograniczenia hydrauliczne sieci przyłączy, armatury oraz zwiększoną awaryjność sprzedaży.
II Ryzyka strategiczne		
1.	Ryzyko polityczne	Skarb Państwa jako akcjonariusz większościowy w przypadku zmiany opcji rządzącej może dokonać zmian w organach korporacyjnych Spółki, wynikiem czego może być zmiana strategii Spółki, pogorszenie wyników związane z modyfikacją planów i biznesowych celów strategicznych, spowolnienie rozwoju, zmiana wysokości dywidendy wypłacanej akcjonariuszom.
2.	Ryzyko organizacji Grupy Kapitałowej TAURON i zarządzania korporacyjnego	Ryzyko związane z nieefektywną współpracą pomiędzy spółkami Grupy Kapitałowej TAURON w zakresie procesów zarządczych, sprawozdawczości oraz zarządzania informacją. Czynniki ryzyka mogą mieć negatywny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności poprzez niepełną realizację celów strategicznych Grupy Kapitałowej TAURON lub wydłużony proces ich realizacji, opóźnienia w podejmowaniu decyzji lub podejmowanie błędnych decyzji.
3.	Ryzyko niestabilnego systemu prawnego oraz regulacji unijnych związanych z funkcjonowaniem sektora energetycznego, w tym z ochroną środowiska	Ryzyko dotyczące niekorzystnych zmian przepisów prawa, regulacji polskich i unijnych oraz niepewności otoczenia legislacyjnego, które to czynniki mogą mieć istotny negatywny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON i jej sytuację finansową poprzez wzrost kosztów funkcjonowania przedsiębiorstwa, konieczność zmiany strategii Spółki lub spółek Grupy Kapitałowej TAURON, trwałe wykluczenie konkretnych technologii wynikające z konieczności implementacji regulacji unijnych ograniczające potencjał wytwórczy Spółki oraz osłabiające jej pozycję negocjacyjną względem instytucji.
4.	Ryzyko niezgodności z wymaganiami URE/wymaganiami UOKIK/Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Dystrybucyjnej (IRIESD)	Ryzyko związane jest z możliwością kwestionowania przez wskazane organy poprawności prowadzonej przez Grupę Kapitałową TAURON działalności w zakresie niezależności i równego traktowania podmiotów na rynku, przestrzegania przepisów antymonopolowych oraz nadużywania pozycji dominującej. Czynniki ryzyka mogą mieć istotny, niekorzystny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności poprzez cofnięcie lub zmianę zakresu obowiązujących koncesji, konieczność zmiany umów na dostawę energii elektrycznej, poniesienie dodatkowych kosztów zmian jak również możliwość nałożenia kar finansowych.
5.	Ryzyko związane z obowiązkiem umorzenia uprawnień do emisji CO ₂	Ryzyko związane jest z wprowadzaniem do atmosfery CO ₂ oraz koniecznością umorzenia odpowiedniej ilości uprawnień do emisji CO ₂ . Czynniki ryzyka mogą mieć negatywny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności poprzez nałożone kary za każdą jednostkę nieumorzonego uprawnienia, zmniejszenie rentowności sprzedaży energii elektrycznej oraz wzrost kosztów związany z niewydaniem darmowych uprawnień oraz z błędnym ich umorzeniem.
6.	Ryzyko pozyskania finansowania i obsługi finansowania	Ryzyko związane z brakiem możliwości pozyskania finansowania na potrzeby operacyjne i inwestycyjne bądź z wysokim kosztem pozyskania tego finansowania wynikającym z zaostrzenia polityki kredytowej banków, niesprzyjających warunków rynkowych, niestabilnej sytuacji makroekonomicznej, co może mieć niekorzystny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności poprzez brak środków na projekty ujęte w Strategii Korporacyjnej, planach inwestycyjnych oraz działalność operacyjną.
7.	Ryzyko zakupu paliw energetycznych	Ryzyko związane z istotnymi i/lub nieprzewidywanymi zmianami cen węgla i innych paliw, a także brakiem węgla, w tym o odpowiednich parametrach. Czynniki ryzyka mogą mieć negatywny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności poprzez wzrost kosztów, w tym związanych z koniecznością spełnienia wymagań procesu produkcji oraz wymagań prawnych dotyczących utrzymywania odpowiednich zapasów paliw lub nałożeniem kary w przypadku niespełniania wymogów.

Lp.	Rodzaje ryzyk	Opis ryzyka
8.	Ryzyko zarządzania majątkiem trwałym	Ryzyko związane z brakiem możliwości korzystania z majątku trwałego na skutek jego nieefektywnego zarządzania powodującego jego zły stan techniczny, nieadekwatne koszty ubezpieczenia majątku trwałego wynikające z jego niedoszacowania lub przeszacowania jak również koszty posiadania zbędnego majątku. Czynniki ryzyka mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności poprzez brak optymalnego wykorzystania majątku, jego przyspieszone zużycie wynikające ze złej eksploatacji, konieczność ponoszenia kosztów usuwania awarii będących wynikiem złego zarządzania majątkiem.
9.	Ryzyko środowiskowe, w tym związane z warunkami atmosferycznymi	Ryzyko polegające na możliwości poniesienia strat wynikających z niedostosowania się do uregulowań prawnych (w tym wynikających ze sposobu implementacji prawa europejskiego do krajowego, decyzji administracyjnych), jak i możliwości wystąpienia szkody w środowisku, czy poważnej awarii przemysłowej. Czynniki ryzyka mogą mieć negatywny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności poprzez konieczność poniesienia znaczących kosztów na spełnienie wymogów, wypłatę odszkodowań lub możliwość zagrożenia realizacji zadań produkcyjnych.
10.	Ryzyko nieuregulowanego stanu prawnego wykorzystywanych nieruchomości	Ryzyko związane z możliwością wystąpienia masowych roszczeń finansowych właścicieli gruntów w wyniku nieuregulowanego stanu prawnego posadowienia budowli na gruntach obcych, podważenia stanu prawnego oraz roszczeń osób trzecich w stosunku do niektórych składników majątku. Czynniki ryzyka mogą mieć istotny niekorzystny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki tej działalności poprzez wzrost kosztów działalności lub przerwanie ciągłości działalności operacyjnej.
11.	Ryzyko związane z procesem inwestycji strategicznych	Ryzyko związane z nieefektywnym procesem inwestycji strategicznych obejmującym planowanie, realizację, monitorowanie i zamknięcie, wynikającym z niewłaściwego wyboru inwestycji do portfela inwestycji, brakiem dostatecznej dywersyfikacji inwestycji, przyjęciem błędnych założeń, niedoszacowaniem nakładów, brakiem możliwości finansowania ze źródeł własnych, utrudnionym dostępem do finansowania zewnętrznego. Wskazane czynniki ryzyka mogą powodować straty finansowe, możliwość utraty płynności, wzrost kosztów inwestycji lub mniejsze korzyści od założonych, wydłużony okres zwrotu z inwestycji, utratę opłacalności inwestycji, opóźnienie harmonogramu realizacji, przekroczenie budżetu, konieczność poniesienia dodatkowych nakładów, obniżenie rentowności lub przerwanie projektu.
III. Ryzyka Operacyjne		
1.	Ryzyko zatwierdzania tarif przez Prezesa URE	Ryzyko związane z niezatwierdzeniem przez Prezesa URE wnioskowanych tarif dotyczących oferowanych produktów i świadczonych usług, ograniczoną możliwością wprowadzania zmian do zatwierdzonych wcześniej tarif oraz nie uznaniem nakładów inwestycyjnych w planie rozwoju lub uznaniem takich nakładów w części niepokrywającej rzeczywistych kosztów ich wytworzenia. Czynniki ryzyka mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności poprzez wzrost kosztów działalności, utratę przychodów, ograniczenie rentowności prowadzonej działalności oraz ograniczenie środków na rozwój.
2.	Ryzyko awarii majątku	Ryzyko związane z wystąpieniem poważnych i/lub trwałych awarii i uszkodzeń użytkowanych przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON urządzeń. Czynniki ryzyka mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności poprzez utratę przychodów wynikającą z przerw i zakłóceń w działalności, konieczność poniesienia dodatkowych kosztów naprawy infrastruktury sieciowej i niesieciowej, konieczność zapłaty kar.
3.	Ryzyko kosztu zmiennego wytwarzania	Ryzyko związane z ewentualnymi błędami w procesie doboru jednostek i rozdziału obciążeń w procesie grafików bloków. Dobór jednostek dokonywany jest na podstawie danych i decyzji OSP, informacji ruchowych z elektrowni, planów bloków, kosztów zmiennych oraz danych publikowanych przez OSP. Czynniki ryzyka mogą mieć negatywny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON poprzez konieczność doboru droższej jednostki wytwórczej lub zmiany optymalnego grafiku produkcji, co w efekcie prowadzi do wzrostu kosztu zmiennego produkcji energii elektrycznej.
4.	Ryzyko wystąpienia naturalnych zagrożeń lub niekorzystnych warunków geologiczno-górnictwowych	Ryzyko związane z zagrożeniem realizacji zadań produkcyjnych, zagrożenia bezpieczeństwa prowadzenia ruchu zakładu górniczego oraz bezpieczeństwa załogi w wyniku zagrożeń naturalnych w ramach rozwoju robót górniczych, trudności związane z warunkami stropowo-spałowymi, które utrudniają proces eksploatacji jak również zagrożenia naturalne występujące w zakładach górniczych (warunki wodne, pożarowe, tąpnięcia).
5.	Ryzyko planowania	Ryzyko związane z przyjmowaniem błędnych założeń będących wynikiem niepewnych lub niepełnych danych planistycznych lub zmiany otoczenia rynkowego wynikającej w szczególności ze zmiany poziomu inflacji, wahań PKB, zmiany popytu lub kryzysu gospodarczego. Czynniki te mogą mieć istotny wpływ na wyniki finansowe i pozycję rynkową Grupy Kapitałowej TAURON, w szczególności poprzez realizację strategii niedostosowanej do sytuacji rynkowej, nieoptymalne wybory w ramach działalności operacyjnej, inwestycyjnej i finansowej, niewłaściwą alokację środków, wydłużenie okresu zwrotu inwestycji lub całkowity brak zwrotu.
6.	Ryzyko utraty statusu Podatkowej Grupy Kapitałowej	Ryzyko związane jest z możliwością utraty tegoż statusu przez PGK z uwagi na niedotrzymanie wymogów ustawowych. Różne interesy poszczególnych uczestników, błąd ludzki, niepełna informacja, brak uregulowań mogą doprowadzić do materializacji ryzyka czego efektem będzie brak możliwości skorzystania z procesów optymalizacji podatkowej w ramach PGK.

Lp.	Rodzaje ryzyk	Opis ryzyka
7.	Ryzyko procesu udzielania zamówień/dokonywania zakupów dostaw/usług	Ryzyko związane jest z możliwością wystąpienia znaczącego wzrostu cen dostaw/usług świadczonych przez wykonawców lub spadkiem ich dostępności. Czynniki ryzyka mogą mieć niekorzystny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej TAURON, jej sytuację finansową lub wyniki jej działalności poprzez wzrost kosztów, wydłużenie procesu przygotowania i przeprowadzenia postępowania, udzielenie zamówienia niekorzystnego dla Spółki lub opóźnienia realizacji inwestycji.
8.	Ryzyko realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej dla odbiorców, w tym umów kompleksowych	Ryzyko związane z niekorzystnymi dla Grupy Kapitałowej TAURON zapisami w umowach sprzedaży energii elektrycznej, w tym umowach kompleksowych dla odbiorców energii, nieefektywną obsługą umów sprzedaży energii elektrycznej w tym umów kompleksowych. W przypadku niedotrzymania standardów jakościowych obsługi odbiorców i parametrów jakościowych dostarczania energii elektrycznej będących wynikiem niedotrzymania ustalonych standardów dotyczących procesów sprzedaży i obsługi klienta lub wydłużonego czasu realizacji czynności w zakresie wskazanym w umowie kompleksowej dotyczącej sprzedaży energii i świadczenia usługi dystrybucji może doprowadzić do wzrostu ilości przyznawanych bonifikat i nakładanych kar, wzrostu reklamacji, postępowań prowadzonych przez URE lub UOKiK, utraty dobrego wizerunku Spółki.
9.	Ryzyko danych pomiarowo-rozliczeniowych	Ryzyko związane jest z błędnym lub opóźnionym rozliczeniem usług dystrybucji energii elektrycznej przez OSD, wynikającym z nieprawidłowego lub braku odczytu układów pomiarowo-rozliczeniowych, błędnie zamontowanego układu pomiarowo-rozliczeniowego, błędnym wprowadzeniem danych do systemu rozliczeniowego, nieterminowym przekazaniem danych pomiarowych do systemów bilingowych, czego skutkiem mogą być błędnie wystawione faktury i wartości sprzedaży, brak możliwości wystawienia faktur, odchylenie od założonego poziomu przychodów i kosztów, problemy z prawidłowym rozliczeniem podatków, reklamacje klientów.

Spółka aktywnie zarządza wszystkimi ryzykami dążąc do maksymalnego ograniczenia lub wyeliminowania ich potencjalnego negatywnego wpływu w szczególności na wynik finansowy Grupy Kapitałowej TAURON.

Zasady zarządzania ryzykiem specyficznym

Ryzyko handlowe

Grupa Kapitałowa TAURON zarządza ryzykiem handlowym w oparciu o opracowaną i przyjętą do stosowania *Politykę zarządzania portfelem i ryzykiem handlowym w Grupie TAURON*, która określa zbiór zasad i reguł zarządzania portfelem i zarządzania ryzykiem handlowym na poziomie Grupy Kapitałowej TAURON. Powyższy dokument stanowi implementację praktyk rynkowych oraz rozwiązań stosowanych w zakresie zarządzania ryzykiem handlowym w obrocie energią elektryczną oraz produktami powiązаныmi (uprawnienia do emisji CO₂, prawa majątkowe, paliwa) wraz z ich dostosowaniem do struktury Grupy Kapitałowej TAURON, w tym specyfiki branży energetycznej.

Ryzyko handlowe w Grupie Kapitałowej TAURON rozumiane jest jako ograniczenie nieplanowanej zmienności wyniku operacyjnego Grupy Kapitałowej TAURON przy jednoczesnym wykorzystaniu efektu dywersyfikacji wynikającego z posiadanego portfela aktywów i dzielone jest na dwie główne kategorie: ryzyko cenowe oraz ryzyko wolumetryczne. W szczególności ryzyko cenowe rozumiane jest jako możliwość odchylenia się rzeczywistego wyniku na działalności handlowej Grupy Kapitałowej TAURON od wyniku planowanego, wynikającego ze zmienności rynkowych cen energii elektrycznej oraz produktów powiązanych. Ryzyko wolumetryczne z kolei rozumiane jest jako możliwość odchylenia planów handlowych w zakresie wolumenu wpływającego na wielkość pozycji otwartej dla danego towaru. System zarządzania ryzykiem rynkowym uwzględnia również ekspozycję Grupy Kapitałowej TAURON na ryzyko płynności, wynikające z możliwych trudności zabezpieczenia otwartych pozycji głównie w zakresie energii elektrycznej, szczególnie w krótkim okresie. Potencjalna, niska płynność rynku powoduje brak lub ograniczenie kwotowań niektórych produktów dostawy energii elektrycznej, co w konsekwencji ogranicza zakup lub sprzedaż odpowiedniej ilości energii (zmiany pozycji) w określonym czasie.

Ryzyko handlowe w Grupie Kapitałowej TAURON zarządzane jest centralnie z poziomu Spółki, co zapewnia właściwy nadzór nad jednym z głównych Obszarów Biznesowych prowadzonych w ramach Grupy Kapitałowej TAURON. Taki model zarządzania pozwala ponadto na uwzględnienie efektu dywersyfikacji ryzyka wynikającego z posiadanych aktywów oraz wykorzystanie efektu skali. Istniejące korelacje zarówno pomiędzy poszczególnymi czynnikami ryzyka, jak również pomiędzy różnymi obszarami działalności handlowej kompleksowo zarządzane umożliwiają stabilizację wyniku finansowego oraz ograniczenie potencjalnych strat przedsiębiorstwa. Zasadniczym elementem struktury systemu zarządzania ryzykiem handlowym jest podział działalności handlowej Grupy Kapitałowej TAURON na Front, Middle i Back Office. Podział zadań ma na celu zapewnienie niezależności funkcji operacyjnych realizowanych przez Front Office od funkcji kontroli ryzyka realizowanego przez Middle Office. Organizacja taka zapewnia bezpieczeństwo działalności handlowej oraz przejrzystość organizacji.

Zarządzanie ryzykiem handlowym odbywa się w oparciu o strukturę portfeli stanowiącą odwzorowanie aktywności poszczególnych podmiotów Grupy Kapitałowej TAURON na rynkach energii elektrycznej oraz produktów powiązanych.

Głównym narzędziem kontroli ryzyka i ograniczenia nadmiernej ekspozycji na czynniki rynkowe jest system limitów opartych o miarę wartości narażonej na ryzyko. Kontroli poddawany jest zarówno limit globalny stanowiący akceptowalny poziom ryzyka handlowego obejmujący pełną strukturę Grupy Kapitałowej TAURON (apetyt na ryzyko), jak również limity operacyjne stanowiące dekompozycję limitu globalnego na poszczególne portfele powiązane z obszarami oraz rodzajami działalności handlowej Grupy Kapitałowej TAURON. Ponadto w obrębie portfeli handlowych w celu minimalizacji ryzyka stosuje się scentralizowany system zleceń zakupu i sprzedaży energii elektrycznej oraz produktów, co pozwala na skoordynowane zarządzanie pozycją handlową Grupy Kapitałowej TAURON oraz optymalne wykorzystanie efektów dywersyfikacji.

Ryzyko finansowe

Informacja dotycząca ryzyka finansowego została przedstawiona w pkt 3.8.2. niniejszego sprawozdania.

3. ANALIZA SYTUACJI FINANSOWO-MAJĄTKOWEJ GRUPY KAPITAŁOWEJ TAURON

3.1. Zasady sporządzenia rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) zatwierdzonymi przez Unię Europejską (UE).

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej.

Spółki Grupy Kapitałowej oraz jednostka dominująca prowadzą swoje księgi rachunkowe i sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z MSSF, za wyjątkiem:

- 1) BELS INVESTMENT oraz MEGAWAT MARSZEWO, które prowadzą swoje księgi rachunkowe oraz sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z polityką (zasadami) rachunkowości określonymi przez ustawę z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości („ustawa o rachunkowości”) z późniejszymi zmianami i wydanymi na jej podstawie przepisami („polskie standardy rachunkowości”, „PSR”),
- 2) TAURON Czech Energy, która prowadzi swoje księgi rachunkowe oraz sporządza sprawozdanie finansowe zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w Republice Czeskiej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zawiera korekty nie zawarte w księgach rachunkowych jednostek Grupy Kapitałowej TAURON wprowadzone w celu doprowadzenia sprawozdania skonsolidowanego do zgodności z MSSF.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia do publikacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego zostały przedstawione w nocie 9 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 r.

3.2. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych ujawnionych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Poniższa tabela przedstawia roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – aktywa.

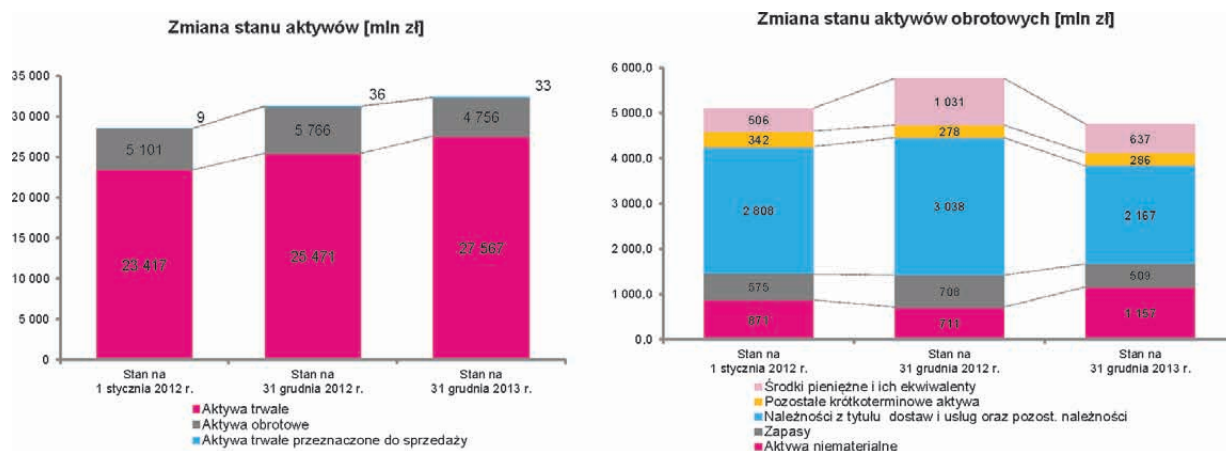
Tabela nr 28. Roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – aktywa (dane w tys. zł)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Stan na dzień 31 grudnia 2013 r.	Stan na dzień 31 grudnia 2012 r. (dane przekształcone)	Stan na dzień 1 stycznia 2012 r. (dane przekształcone)	Dynamika (2013/2012)
AKTYWA				
Aktywa trwałe	27 567 008	25 471 230	23 416 777	108,2%
Rzeczowe aktywa trwałe	25 127 639	23 300 643	21 636 317	107,8%
Aktywa niematerialne i wartość firmy	1 407 062	1 429 313	1 399 674	98,4%
Udziały i akcje we wspólnych przedsięwzięciach	44 398	51 986	22 717	85,4%
Pozostałe długoterminowe aktywa finansowe	587 166	305 444	193 067	192,2%
Pozostałe długoterminowe aktywa niefinansowe	354 704	359 709	144 923	98,6%
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	46 039	24 135	20 079	190,8%
Aktywa obrotowe	4 755 521	5 766 232	5 101 268	82,5%
Aktywa niematerialne	1 156 550	711 099	870 954	162,6%
Zapasy	509 224	708 282	574 790	71,9%
Należności z tytułu podatku dochodowego	31 890	1 434	64 266	2 223,8%
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	2 134 641	3 036 695	2 743 344	70,3%
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	15 878	5 422	108 024	292,8%
Pozostałe krótkoterminowe aktywa niefinansowe	270 429	272 371	234 220	99,3%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	636 909	1 030 929	505 670	61,8%
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	33 041	36 215	8 951	91,2%
SUMA AKTYWÓW	32 355 570	31 273 677	28 526 996	103,5%

Na dzień 31 grudnia 2013 r. sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej TAURON wykazuje wyższą o 3,5% sumę bilansową.

Poniższy rysunek przedstawia zmianę stanu aktywów i aktywów obrotowych.

Rysunek nr 34. Zmiana stanu aktywów i aktywów obrotowych

Największą pozycją aktywów Grupy Kapitałowej TAURON stanowią rzeczowe aktywa trwałe, których wartość r/r przyrosła o 7,8%, co ma związek z prowadzonymi licznymi inwestycjami. Największy udział w rzeczowych aktywach trwałych w bilansie Grupy Kapitałowej TAURON posiada Segment Dystrybucja, Wytwarzanie oraz OZE. Inwestycje prowadzone w tych Segmentach miały największy wpływ na przyrost wartości rzeczowego majątku trwałego. W 2013 r. również miała miejsce zmiana polityki rachunkowości, w wyniku której dokonano reklasyfikacji prawa wieczystego użytkowania gruntów z pozycji rzeczowych aktywów trwałych do aktywów niematerialnych w kwocie 800 tys. zł. Wzrost wartości pozostałych długoterminowych aktywów finansowych jest spowodowany wpłaconą w 2013 r. zaliczką na poczet zakupu akcji TAURON Wydobycie (uprzednio: PKW) w wysokości 232 500 tys. zł.

Głównym czynnikiem mającym wpływ na spadek wartości aktywów obrotowych o 17,5% jest spadek należności z tytułu dostaw i usług, co ma związek z uzyskaniem w 2013 r. niższych przychodów ze sprzedaży oraz ostatecznym rozliczeniem w 2013 r. programu pokrywania kosztów osieroconych. Drugim istotnym czynnikiem mającym wpływ na strukturę aktywów obrotowych jest niższy poziom środków pieniężnych, głównie w wyniku ponoszonych nakładów inwestycyjnych. Wzrost wartości aktywów niematerialnych jest skutkiem wprowadzenia regulacji prawnych w zakresie uprawnień do emisji CO₂ i co z tym związane ich zakupem na potrzeby spełnienia obowiązku umorzenia.

Poniższa tabela przedstawia roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – pasywa.

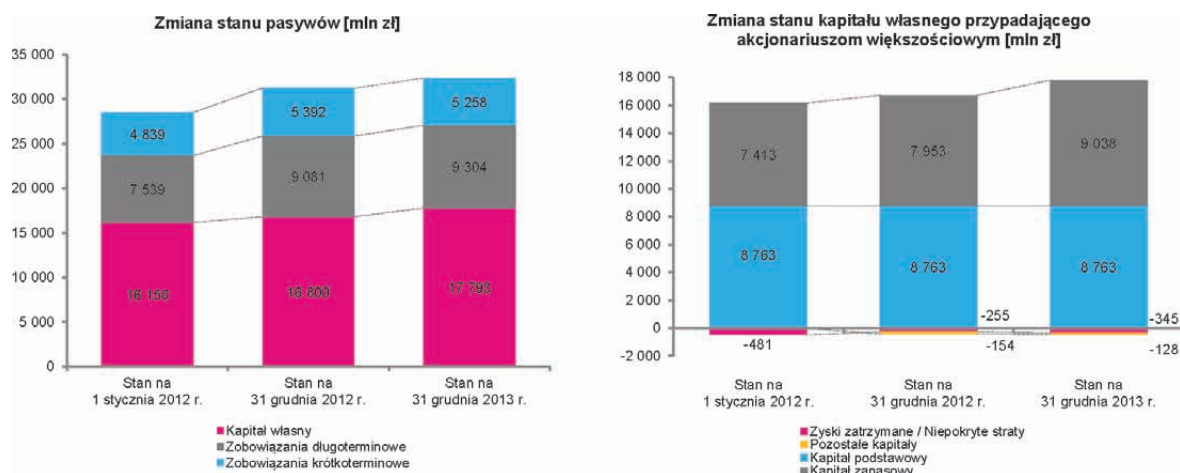
Tabela nr 29. Roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – pasywa (dane w tys. zł)

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Stan na dzień 31 grudnia 2013 r.	Stan na dzień 31 grudnia 2012 r. (dane przekształcone)	Stan na dzień 1 stycznia 2012 r. (dane przekształcone)	Dynamika (2013/2012)
PASYWA				
Kapitał własny	17 793 499	16 800 020	16 149 505	105,9%
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	17 327 165	16 306 681	15 694 302	106,3%
Kapitał podstawowy	8 762 747	8 762 747	8 762 747	100,0%
Kapitał zapasowy	9 037 699	7 953 021	7 412 882	113,6%
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	(126 651)	(153 703)	0	82,4%
Różnice kursowe z przeliczenia jednostki zagranicznej	(1 631)	(370)	87	440,8%
Zyski zatrzymane/Niepokryte straty	(344 999)	(255 014)	(481 414)	135,3%
Udziały niekontrolujące	466 334	493 339	455 203	94,5%

Sprawozdanie z sytuacji finansowej	Stan na dzień 31 grudnia 2013 r.	Stan na dzień 31 grudnia 2012 r. (dane przekształcone)	Stan na dzień 1 stycznia 2012 r. (dane przekształcone)	Dynamika (2013/2012)
Zobowiązania długoterminowe	9 304 341	9 081 234	7 538 705	102,5%
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	5 500 532	5 222 882	4 251 944	105,3%
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	61 643	41 796	56 232	147,5%
Rezerwy na świadczenia pracownicze i pozostałe rezerwy	1 639 222	1 650 742	1 264 575	99,3%
Instrumenty pochodne	87 573	150 594	0	58,2%
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	668 487	639 643	569 562	104,5%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe finans. zobow. długoterm.	7 827	7 890	7 968	99,2%
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 339 057	1 367 687	1 388 424	97,9%
Zobowiązania krótkoterminowe	5 257 730	5 392 423	4 838 786	97,5%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania	2 023 537	2 628 449	2 349 121	77,0%
Bieżąca część kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych	284 633	286 990	214 169	99,2%
Bieżąca część zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	17 327	14 482	14 761	119,6%
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	814 814	769 234	645 067	105,9%
Instrumenty pochodne	73 358	40 624	80	180,6%
Rozliczenia międzyokresowe i dotacje rządowe	239 639	268 870	275 147	89,1%
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego	79 035	113 034	163 437	69,9%
Rezerwy na świadczenia pracownicze i pozostałe rezerwy	1 725 387	1 270 740	1 177 004	135,8%
SUMA PASYWÓW	32 355 570	31 273 677	28 526 996	103,5%

Poniższy rysunek przedstawia zmianę stanu pasywów i kapitału własnego.

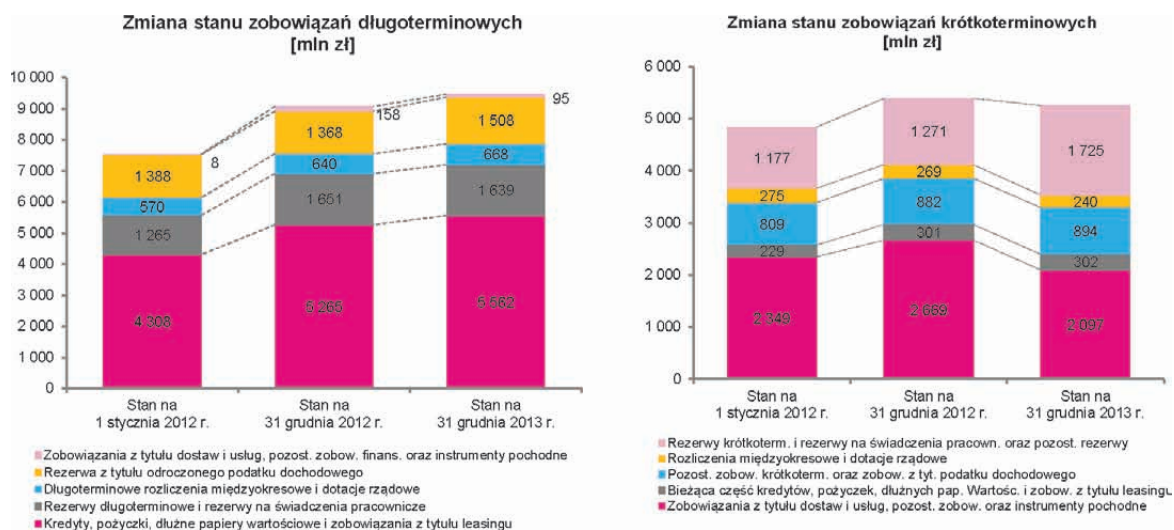
Rysunek nr 35. Zmiana stanu pasywów i kapitału własnego

Podobnie jak w latach poprzednich tak i w 2013 r. dominującym źródłem finansowania majątku był kapitał własny, którego udział w ogólnej sumie pasywów wzrósł do poziomu 55%.

Poniższy rysunek przedstawia zmianę stanu zobowiązań.

Rysunek nr 36. Zmiana stanu zobowiązań

Wielkość długoterminowego zadłużenia finansowego Grupy Kapitałowej TAURON uległa zwiększeniu jedynie o 5,3%, pomimo znacznych wydatków inwestycyjnych. Pozostałe pozycje nie miały większego wpływu na zmianę wartości zobowiązań długoterminowych, których ogólny przyrost wyniósł 2,5%.

Wartość zobowiązań krótkoterminowych uległa zmniejszeniu (o 2,5%), co miało związek z 23% spadkiem zobowiązań z tytułu dostaw i usług (głównie w wyniku niższych kosztów własnych sprzedaży) oraz 35,8% wzrostem rezerw krótkoterminowych jako efektem nowych regulacji w zakresie uprawnień do emisji CO₂, co wiąże się z niższym przydziałem darmowych uprawnień oraz koniecznością ich zakupu na rynku wtórnym.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

Poniższa tabela przedstawia roczne skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów. Ze względu na zmiany w Obszarach Biznesowych i dla zachowania porównywalności, wyniki prezentowane są za 3 lata.

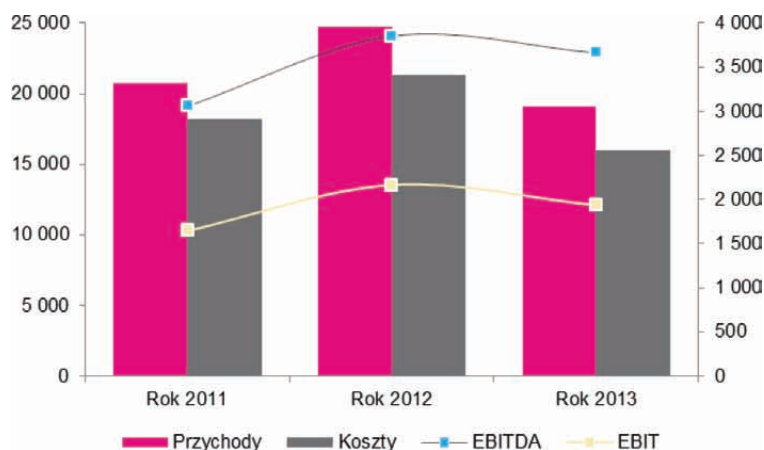
Tabela nr 30. Roczne sprawozdanie z całkowitych dochodów za lata 2011–2013

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	2013		2012		2011 (dane nieprzekształcone)		Dynamika (2013/2012)
	tys. zł	% łącznych przychodów ze sprzedaży	tys. zł	% łącznych przychodów ze sprzedaży	tys. zł	% łącznych przychodów ze sprzedaży	
Działalność kontynuowana							
Przychody ze sprzedaży	19 131 122	100%	24 752 985	100%	20 755 222	100%	77%
Koszt własny sprzedaży	(15 990 461)	84%	(21 282 054)	86%	(18 174 354)	88%	75%
Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	3 140 661	16%	3 470 931	14%	2 580 868	12%	90%
Pozostałe przychody operacyjne	127 436	1%	118 901	0%	99 446	0%	107%
Koszty sprzedaży	(553 502)	3%	(552 291)	2%	(283 382)	1%	100%
Koszty ogólnego zarządu	(645 406)	3%	(734 754)	3%	(663 970)	3%	88%
Pozostałe koszty operacyjne	(135 123)	1%	(137 658)	1%	(87 458)	0%	98%
Zysk (strata) operacyjny	1 934 066	10%	2 165 129	9%	1 645 504	8%	89%
<i>Marża zysku operacyjnego (%)</i>	<i>10,1%</i>		<i>8,7%</i>		<i>7,9%</i>		<i>116%</i>
Przychody finansowe	99 257	1%	131 306	1%	115 767	1%	76%
Koszty finansowe	(346 993)	2%	(347 124)	1%	(160 274)	1%	100%
Udział w zysku (stracie) wspólnego przedsięwzięcia	(2 709)	0,01%	(1 734)	0,01%	(1 046)	0,01%	156%
Zysk (strata) brutto	1 683 621	9%	1 947 577	8%	1 599 951	8%	86%
Marża zysku brutto (%)	8,8%		7,9%		7,7%		112%
Podatek dochodowy	(337 136)	2%	(396 778)	2%	(333 017)	2%	85%

Sprawozdanie z całkowitych dochodów	2013		2012		2011 (dane nieprzekształcone)		Dynamika (2013/2012)
	tys. zł	% łącznych przychodów ze sprzedaży	tys. zł	% łącznych przychodów ze sprzedaży	tys. zł	% łącznych przychodów ze sprzedaży	
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej	1 346 485	7%	1 550 799	6%	1 266 934	6%	87%
Marża zysku netto (%)	7,0%		0		0		112%
Zysk (strata) z działalności zaniechanej							
Zysk (strata) netto za rok obrotowy	1 346 485	7%	1 550 799	6%	1 266 934	6%	87%
Pozostałe całkowite dochody za rok obrotowy, po uwzględnieniu podatku	43 488	0,2%	(333 594)	1,3%	30 449	0,1%	–
Całkowite dochody za rok obrotowy	1 389 973	7%	1 217 205	5%	1 297 383	6%	114%
Zysk przypadający:							
Akcjonariuszom jednostki dominującej	1 308 318	7%	1 476 392	6%	1 247 585	6%	89%
Udziałom niekontrolującym	38 167	0,2%	74 407	0,3%	19 349	0,1%	51%
Całkowity dochód przypadający:							
Akcjonariuszom jednostki dominującej	1 349 123	7%	1 157 617	5%	1 273 637	6%	117%
Udziałom niekontrolującym	40 850	0,2%	59 588	0,2%	23 746	0,1%	69%
EBIT i EBITDA							
EBIT	1 934 066	10%	2 165 129	9%	1 645 504	8%	89%
EBITDA	3 661 484	19%	3 851 625	16%	3 057 051	15%	95%

Poniższy rysunek przedstawia wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON za lata 2011–2013.

Rysunek nr 37. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON za lata 2011–2013

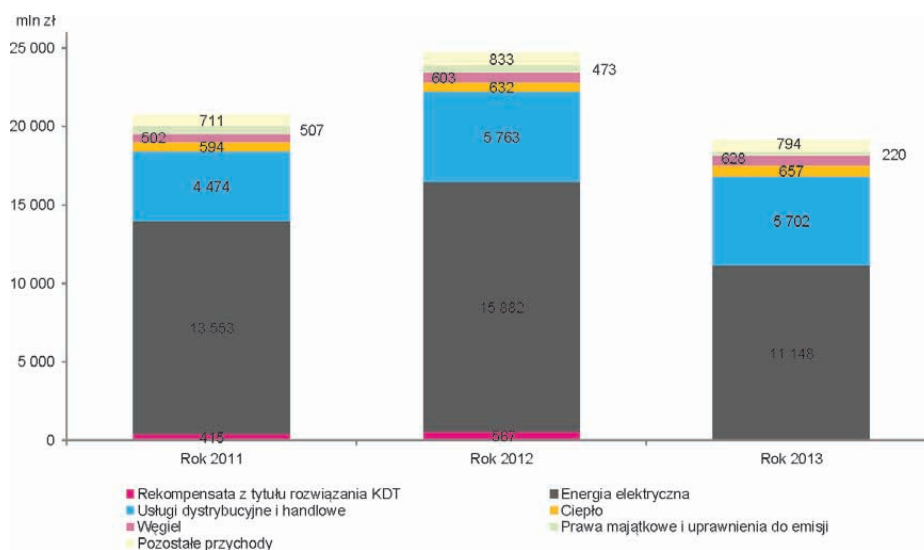

Grupa Kapitałowa TAURON w 2013 r. uzyskała przychody ze sprzedaży na poziomie 77,3% przychodów z 2012 r., na co istotny wpływ miał fakt zmiany wielkości obowiązkowej sprzedaży poprzez giełdy towarowe (wynikający z zapisów ustawy Prawo energetyczne) wytworzonej energii elektrycznej ze 100% do 15%, w związku z zakończeniem uczestnictwa spółki TAURON Wytwarzanie w programie pokrywania kosztów osieroconych. Wpłynęło to na zwiększenie w 2013 r. poziomu sprzedaży wytworzonej przez TAURON Wytwarzanie energii elektrycznej do Grupy Kapitałowej TAURON i konieczność wyłączenia przychodów z tej sprzedaży na poziomie Grupy Kapitałowej TAURON, co nie miało miejsca w 2012 r. Dodatkowo na spadek przychodów miały wpływ:

- 1) brak w 2013 r. przychodów z rekompensaty z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych (KDT),
- 2) niższe przychody z tytułu praw majątkowych jako konsekwencja spadku cen praw majątkowych z odnawialnych źródeł energii i braku regulacji w zakresie praw majątkowych z wysokosprawnej kogeneracji,
- 3) niższe przychody z tytułu sprzedaży uprawnień CO₂.

Poniższy rysunek przedstawia strukturę przychodów Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2011–2013.

Rysunek nr 38. Struktura przychodów Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2011–2013

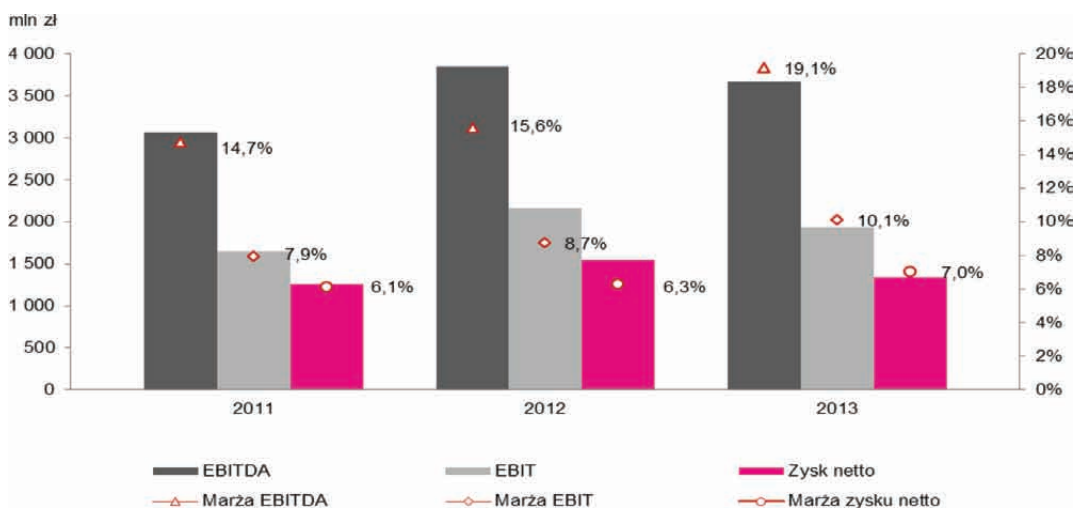

W porównaniu do 2012 r. największą dynamikę wzrostu przychodów (bez uwzględnienia przychodów wewnątrz Grupy Kapitałowej TAURON) odnotował Segment OZE (312%), Dystrybucja (105,3%) i Wydobywanie (103,8%). Największy spadek przychodów miał miejsce w Segmencie Wytwarzanie (19,3%, w związku ze sprzedażą produkowanej energii elektrycznej wewnątrz Grupy Kapitałowej TAURON), Segmencie Sprzedaż (89,9%, w związku z niższymi cenami sprzedaży) i Ciepło (96,6%, w związku z brakiem regulacji prawnych w zakresie praw majątkowych).

Niższe koszty operacyjne, wynikają głównie z niższych kosztów zakupu energii elektrycznej oraz niższych kosztów umorzenia praw majątkowych, w wyniku spadku cen praw majątkowych z odnawialnych źródeł energii oraz braku regulacji prawnych w zakresie praw majątkowych z wysokosprawnej kogeneracji. Dodatkowo w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON realizowane są działania w zakresie optymalizacji kosztów stałych, co pozwoliło ograniczyć negatywny wpływ spadku przychodów na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON.

Poniższy rysunek przedstawia wynik finansowy Grupy Kapitałowej TAURON i poziom realizowanych marż.

Rysunek nr 39. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON i poziom realizowanych marż

Wyższa dynamika spadku kosztów operacyjnych pozwoliła osiągnąć w 2013 r. wyższą niż w 2012 r. marżę EBITDA i EBIT, która wynosiła odpowiednio 19,1% oraz 10,1% dla 2013 r. i 15,6% oraz 8,7% dla 2012 r. Zysk netto przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej był o 11,4% niższy w 2013 r. niż w 2012 r.

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

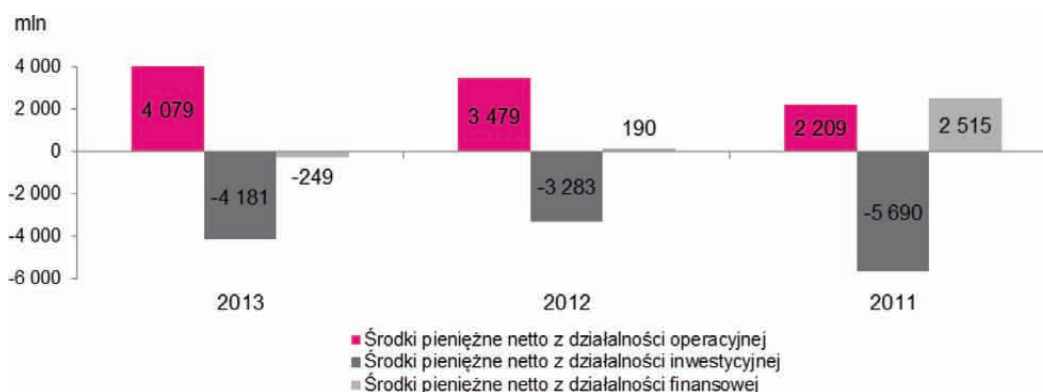
Poniższa tabela przedstawia sprawozdanie z przepływów pieniężnych.

Tabela nr 31. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (dane w tys. zł)

Sprawozdanie z przepływów pieniężnych	Rok zakończony 31 grudnia 2013 r.	Rok zakończony 31 grudnia 2012 r. (dane przekształcone)	Rok zakończony 31 grudnia 2011 r. (dane nieprzekształcone)	Dynamika (2013/2012)
Przeptywy środków pieniężnych z działalności operacyjnej				
Zysk/(strata) brutto	1 683 621	1 947 577	1 599 951	86%
Korekty	2 395 461	1 531 474	608 975	156%
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	4 079 082	3 479 051	2 208 926	117%
Przeptywy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej				
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	29 785	50 192	39 957	59%
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych	(3 933 673)	(3 302 471)	(2 302 270)	119%
Sprzedaż obligacji i innych dłużnych papierów wartościowych	–	102 506	1 493	–
Sprzedaż pozostałych aktywów finansowych	4 237	22 011	112 811	19%
Nabycie pozostałych aktywów finansowych	(4 920)	(10 463)	(147 989)	2222%
Nabycie udziałów i akcji we wspólnych przedsięwzięciach	–	(32 576)	(23 000)	–
Zaliczka na zakup akcji jednostki zależnej	(232 500)	–	(3 379 615)	–
Przejęcie jednostki zależnej, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych	–	(5 613)	–	–
Dywidendy otrzymane	18 323	8 349	8 173	219%
Odsetki otrzymane	40	136	666	29%
Spłata udzielonych pożyczek	46 800	24 500	240	191%
Udzielenie pożyczek	(108 800)	(139 500)	–	78%
Pozostałe	220	–	–	–
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(4 180 488)	(3 282 929)	(5 689 534)	127%
Przeptywy środków pieniężnych z działalności finansowej				
Spłata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(14 911)	(14 834)	(25 603)	101%
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	452 325	1 005 000	87 254	45%
Spłata pożyczek/kredytów	(141 226)	(257 210)	(467 183)	55%
Emisja dłużnych papierów wartościowych	–	150 000	3 300 000	–
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej	(350 510)	(543 290)	(262 882)	65%
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom mniejszościowym	(8 047)	(16 434)	(13 676)	49%
Odsetki zapłacone	(229 431)	(222 089)	(52 292)	103%
Nabycie udziałów niekontrolujących	(37 021)	(6 535)	(37 800)	567%
Otrzymane dotacje	89 024	106 083	4 725	84%
Pozostałe	(9 303)	(10 975)	(17 779)	85%
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	(249 100)	189 716	2 514 764	–
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(350 506)	385 838	(965 844)	–
Różnice kursowe netto	(1 858)	(1 375)	(3)	135,1%
Środki pieniężne na początek okresu	891 654	505 816	1 471 660	176%
Środki pieniężne na koniec okresu	541 148	891 654	505 816	61%

Poniższy rysunek przedstawia przepływy pieniężne w latach 2013–2011.

Rysunek nr 40. Przepływy pieniężne w latach 2013–2011

Zrealizowana dodatnia wartość przepływów z działalności operacyjnej w 2013 r. była o 17% wyższa od strumienia środków pieniężnych zrealizowanych w roku poprzednim. Największy wpływ na zmianę tej pozycji rachunku przepływów pieniężnych miało zmniejszenie stanu należności oraz zapasów w Grupie Kapitałowej TAURON.

Ze względu na prowadzone inwestycje w majątku trwałym w większości Segmentów Grupy Kapitałowej TAURON, wartość przepływów z działalności inwestycyjnej miała charakter ujemny. Największe wydatki zostały poniesione przez Segment Dystrybucji (wzrost r/r o 17%), OZE (wzrost r/r o 136,6%), Wytwarzanie (spadek r/r o 36,4%) oraz Ciepło (wzrost r/r o 61,9%).

W 2013 r. Grupa Kapitałowa TAURON w mniejszym stopniu aniżeli w 2012 r. korzystała z zewnętrznych źródeł finansowania. Saldo przepływów z tytułu zaciągniętych i spłaconych zobowiązań finansowych w 2013 r. stanowiło 41,6% analogicznych pozycji w 2012 r. W 2013 r. Grupa Kapitałowa TAURON dokonała wypłaty dywidendy w kwocie niższej w stosunku do 2012 r. o 35,5%, natomiast pozostały zysk w Grupie Kapitałowej TAURON został przeznaczony na prowadzone inwestycje. Grupa Kapitałowa TAURON poniosła również wydatki odsetkowe z tytułu zaciągniętych zobowiązań finansowych, których wielkość była porównywalna z wydatkami poniesionymi w 2012 r.

Charakter poszczególnych strumieni pieniężnych wykazywanych w każdym segmencie rachunku przepływów pieniężnych wskazuje na wzmacnianie pozycji firmy na rynku poprzez jej dalszy rozwój. Struktura rachunku przepływów pieniężnych pokazuje, że ponoszone wydatki inwestycyjne są finansowane ze środków operacyjnych oraz zaciąganych zewnętrznych źródeł finansowania.

Grupa Kapitałowa TAURON skutecznie zarządza płynnością finansową, wykorzystując wdrożony centralny model finansowania oraz centralną politykę zarządzania ryzykiem finansowym. W celu zminimalizowania możliwości wystąpienia zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz ryzyka utraty płynności stosowano mechanizm cash pooling. Grupa Kapitałowa TAURON korzysta z różnych źródeł finansowania, jak np. kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, pożyczki z funduszy środowiskowych, emisje obligacji, umowy leasingu finansowego oraz umowy dzierżawy z opcją zakupu.

3.3. Charakterystyka struktury aktywów i pasywów skonsolidowanego bilansu

Struktura rocznego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

Poniższa tabela przedstawia strukturę rocznego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej.

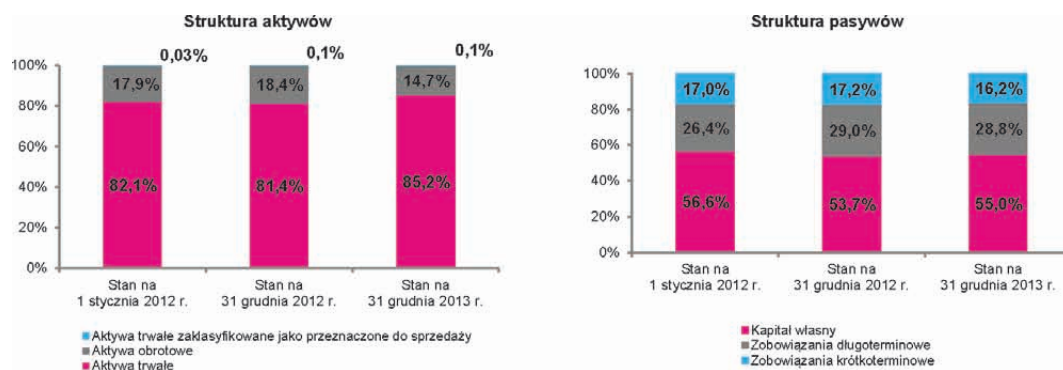
Tabela nr 32. Struktura rocznego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	Stan na dzień 31 grudnia 2013 r.	Stan na dzień 31 grudnia 2012 r. (dane przekształcone)	Stan na dzień 1 stycznia 2012 r. (dane przekształcone)
AKTYWA			
Aktywa trwałe	85,2%	81,4%	82,1%
Aktywa obrotowe	14,7%	18,4%	17,9%
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	0,1%	0,1%	0,03%
SUMA AKTYWÓW	100,0%	100,0%	100,0%

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	Stan na dzień 31 grudnia 2013 r.	Stan na dzień 31 grudnia 2012 r. (dane przekształcone)	Stan na dzień 1 stycznia 2012 r. (dane przekształcone)
PASYWA			
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	53,6%	52,1%	55,0%
Udziały niekontrolujące	1,4%	1,6%	1,6%
Kapitał własny ogółem	55,0%	53,7%	56,6%
Zobowiązania długoterminowe	28,8%	29,0%	26,4%
Zobowiązania krótkoterminowe	16,2%	17,2%	17,0%
Zobowiązania razem	45,0%	46,3%	43,4%
SUMA PASYWÓW	100,0%	100,0%	100,0%
Zobowiązania finansowe	5 864 135	5 566 150	4 537 106
Zobowiązania finansowe netto	5 227 226	4 535 221	4 031 436
Wskaźnik dług netto/EBITDA	1,43	1,18	1,32
Wskaźnik płynności bieżącej	0,90	1,07	1,05

Poniższy rysunek przedstawia strukturę aktywów i pasywów.

Rysunek nr 41. Struktura aktywów i pasywów

W strukturze aktywów według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. podobnie jak w roku ubiegłym największy udział ma wartość aktywów trwałych. Największy udział w strukturze majątku trwałego stanowią rzeczowe aktywa trwałe Segmentu Dystrybucja (52,5%), Wytwarzanie (29,0%), OZE (6,9%) oraz Ciepło (6,1%).

W strukturze pasywów na dzień 31 grudnia 2013 r. największy udział mają kapitały własne oraz zobowiązania finansowe. Wskaźnik zadłużenia netto do EBITDA na koniec 2013 r. uzyskał poziom 1,43 i był wyższy w stosunku do stanu na koniec 2012 r., głównie w wyniku wzrostu zobowiązań finansowych oraz spadku wyniku EBITDA. Stosunkowo niski poziom zadłużenia wyrażony tym wskaźnikiem w porównaniu do europejskich wskaźników branżowych i wysoki poziom przepływów środków z działalności operacyjnej w dalszym ciągu umożliwiają będą finansowanie programu inwestycyjnego.

Wskaźnik płynności bieżącej utrzymywał się na bezpiecznym poziomie.

3.4. Istotne pozycje pozabilansowe

Istotne zobowiązania warunkowe Grupy Kapitałowej TAURON związane są z następującymi kwestiami:

- 1) szkody górnicze,
- 2) bezumowne korzystanie z nieruchomości,
- 3) rekompensaty z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych,
- 4) postępowanie Prezesa URE,
- 5) postępowania Prezesa UOKiK,
- 6) roszczenia od Huty Łaziska S.A.,
- 7) podatek akcyzowy.

Szkody górnicze

Grupa Kapitałowa TAURON w ramach przyjętej polityki tworzenia rezerw na przyszłe zobowiązania, rozpoznaje i ujmuje w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym rezerwy na szkody górnicze, będące skutkiem działalności eksploatacyjnej zakładów górniczych, w wysokości wynikającej ze zgłoszonych, uznanych bądź będących przedmiotem rozpatrzenia przez sądy, udokumentowanych roszczeń z tego tytułu. Przedsiębiorstwom górniczym wchodzącym w skład Grupy Kapitałowej TAURON nie jest znana metoda ustalenia wartości przyszłych szkód górniczych, która umożliwiłaby wiarygodne oszacowanie przyszłych kosztów likwidacji szkód górniczych powstałych w trakcie eksploatacji złóż.

Bezumowne korzystanie z nieruchomości

Spółka dystrybucyjna należąca do Grupy Kapitałowej TAURON nie posiadają tytułów prawnych do wszystkich gruntów, na których usytuowane są sieci dystrybucyjne oraz związane z nimi urządzenia. W przyszłości Grupa Kapitałowa TAURON może być zobowiązana do ponoszenia kosztów z tytułu bezumownego korzystania z nieruchomości, jednak należy zaznaczyć, iż ryzyko utraty majątku jest znikome. W związku z powyższym tworzy się rezerwę na wszystkie zgłoszone spory sądowe w tym zakresie. Nie jest tworzona rezerwa na potencjalne nie zgłoszone roszczenia właścicieli gruntów o nieuregulowanym statusie ze względu na brak szczegółowej ewidencji nieuregulowanych gruntów i w konsekwencji brak możliwości wiarygodnego oszacowania kwoty potencjalnych roszczeń. Biorąc jednak pod uwagę dotychczasową historię zgłoszonych roszczeń i koszty ponoszone z tego tytułu w latach ubiegłych ryzyko związane z koniecznością poniesienia istotnych kosztów z tego tytułu można uznać za niewielkie.

Rekompensaty z tytułu rozwiązania kontraktów długoterminowych

W latach 2008–2012 Grupa Kapitałowa TAURON uczestniczyła w programie rekompensat na pokrycie kosztów osieroconych (KDT) zgodnie z Ustawą z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Ustawa). Przychód z tytułu rekompensat ujmowany był sukcesywnie do wypracowanych praw do rekompensat do końca okresu ich obowiązywania. W celu oszacowania wartości przychodu przynależnego do danego okresu Grupa Kapitałowa TAURON dokonywała szacunków celem określenia wskaźnika szacowanych kosztów osieroconych do łącznej sumy otrzymanych, zwróconych i oczekiwanych zdyskontowanych zaliczek rocznych (w tym dotychczas otrzymanych zaliczek rocznych), korekt rocznych oraz przewidywanej korekty końcowej.

TAURON Wytwarzanie zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości, w oparciu o zbudowany model finansowy, rozpoznała w latach 2008–2012 przychody z tytułu rekompensaty w łącznej wysokości 2 095 801 tys. zł. Rok 2012 był ostatnim rokiem uczestnictwa w programie pokrywania kosztów osieroconych.

W 2013 r. w związku z ustaleniem przez Prezesa URE korekty końcowej kosztów osieroconych spółka rozpoznała korektę przychodu – zmniejszenie o ok. 18 900 tys. zł. Całość przychodów z tytułu KDT rozpoznanych przez spółkę w okresie uczestnictwa w programie wyniosła 2 076 914 tys. zł.

Informację o zakończeniu w 2013 r. postępowania spornego pomiędzy TAURON Wytwarzanie a Prezesem URE w sprawie korekty kosztów osieroconych za 2008 r., przedstawiono w pkt. 2.6. niniejszego sprawozdania.

Postępowanie administracyjne wszczęte przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki

Prezes URE wszczął postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia Vattenfall Sales Poland Sp. z o.o. (obecnie TAURON Sprzedaż GZE) kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 5 *Prawa energetycznego*. Prezes URE zarzuca spółce stosowanie w latach 2008–2012 cen i taryf, nie przestrzegając obowiązku przedstawienia ich do zatwierdzenia. Spółka stoi na stanowisku, że nie złamała przepisów prawa w powyższym zakresie. Nie chcąc narażać się na bezpośredni zarzut nie wykonania żądania Prezesa URE i tym samym podlegać pod zapisy ustawy *Prawo energetyczne*, spółka na wniosek Prezesa URE przedkładała do zatwierdzania taryfy dla energii elektrycznej na lata 2008–2012, pomimo że spółka była zwolniona z obowiązku przedkładania taryfy dla energii elektrycznej (zwolnienie udzielone stanowiskiem Prezesa URE w dniu 28 czerwca 2001 r.). Przedłożone wnioski za lata 2008, 2009, 2011 i 2012 nie zostały zatwierdzone, a postępowanie o zatwierdzenie taryfy dla energii elektrycznej na 2010 r. zostało umorzone Decyzją Prezesa URE.

W dniu 19 marca 2010 r. Prezes URE wydał decyzję, w której postanowił cofnąć z urzędu zwolnienie z obowiązku przedkładania do zatwierdzania taryfy dla energii elektrycznej udzielonej Vattenfall Sales Poland Sp. z o.o. W dniu 28 czerwca 2011 r. spółka wniosła odwołanie od ww. decyzji do Sądu Okręgowego w Warszawie Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK). W dniu 9 grudnia 2011 r. SOKiK wydał wyrok uchylający decyzję Prezesa. W dniu 20 września 2012 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie ogłosił wyrok w sprawie apelacji Prezesa URE od wyroku SOKiK w sprawie cofnięcia TAURON Sprzedaż GZE zwolnienia z obowiązku przedkładania taryfy do zatwierdzenia dla grupy taryfowej G, oddalając apelację Prezesa URE. Wyrok jest prawomocny, a jego pisemne uzasadnienie

doręczono w dniu 31 grudnia 2012 r. Prezes URE w dniu 1 marca 2013 r. wniósł skargę kasacyjną od wyroku do Sądu Najwyższego. W dniu 5 grudnia 2013 r. Sąd Najwyższy wydał postanowienie o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej Prezesa URE do rozpoznania, co oznacza, że postępowanie w tej sprawie zostało zakończone.

Postępowania administracyjne wszczęte przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Prezes Urzędu Ochrony Konsumentów i Konkurencji, Delegatura we Wrocławiu (Prezes UOKiK), wszczął z urzędu w dniu 12 grudnia 2012 r. postępowanie przeciwko TAURON Sprzedaż, w którym zostały postawione jej zarzuty stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, polegających na bezzasadnym naliczaniu odsetek za nieterminowe płatności dotyczące prognozowanego zużycia energii elektrycznej, które są wykazywane poprzez system zautomatyzowanych procedur obsługi płatności, wskutek przyporządkowania wpłaconych przez odbiorców kwot do należności, które będą wymagalne w przyszłości, a pozostawienie najstarszych zobowiązań odbiorców jako niezapłaconych.

W odpowiedzi spółka złożyła wniosek o wydanie decyzji nakładającej na nią obowiązek wykonania zobowiązania do zaniechania działań naruszających Ustawę z dnia 16 lutego 2007 r. o *ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz podjęcia działań zmierzających do zapobieżenia dalszemu trwaniu zarzucanych naruszeń. Prezes UOKiK wyraził zgodę na propozycję spółki, wobec czego TAURON Sprzedaż przedstawiła propozycje zobowiązań wraz z terminami ich realizacji mającymi na celu zapobieżenie dalszemu trwaniu zarzucanych naruszeń. W dniu 16 kwietnia 2013 r. Prezes UOKiK wydał decyzję zobowiązującą do zaniechania działań (Decyzja). TAURON Sprzedaż realizuje postanowienia powyższej Decyzji. Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego ryzyko nałożenia kary jest znikome, wobec czego spółka nie utworzyła rezerwy.

Prezes UOKiK, Delegatura w Warszawie w dniu 17 września 2013 r. wszczął z urzędu postępowanie w związku z podejrzeniem stosowania przez TAURON Sprzedaż praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na podawaniu w cennikach i materiałach informacyjnych cen energii elektrycznej bez uwzględnienia wartości podatku od towarów i usług, co stanowi naruszenie ustawy z dnia 23 sierpnia 2007 r. o *przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym* (Dz.U. Nr 171, poz. 1206). TAURON Sprzedaż przyjęła w całości argumentację Prezesa UOKiK, zobowiązała się do zaniechania działań naruszających przepisy ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. TAURON Sprzedaż w chwili obecnej nie tworzy rezerwy na powyżej opisane zdarzenie.

Wobec spółek z segmentu Sprzedaż Prezes UOKiK prowadzi następujące postępowania wyjaśniające:

1. Pismem z dnia 23 kwietnia 2013 r. Prezes UOKiK wszczął przeciwko TAURON Sprzedaż i TAURON Sprzedaż GZE postępowanie wyjaśniające mające na celu wstępne wyjaśnienie, czy w zakresie warunków umów rezerwowych sprzedaży energii elektrycznej, w tym zastrzeganych zabezpieczeń finansowych, nie doszło do naruszenia przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Ww. spółki przekazały żądane dokumenty oraz ustosunkowały się do twierdzeń zawartych w piśmie Prezesa UOKiK. W dniu 3 stycznia 2014 r. spółki otrzymały pisma wzywające do przedstawienia dalszych wyjaśnień w sprawie.
2. Pismem z dnia 7 maja 2013 r. Prezes UOKiK zawiadomił spółkę TAURON Sprzedaż o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie wstępnego ustalenia, czy w zakresie ograniczenia możliwości rozwiązania umowy sprzedaży energii elektrycznej przez kontrahentów TAURON Sprzedaż w ramach oferty produktowej „Dobra Decyzja 2014” mogło nastąpić naruszenie przez spółkę ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o *ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331 ze zm.). Postępowanie wyjaśniające ma celu wstępne ustalenie, czy nastąpiło naruszenie przepisów ustawy uzasadniające wszczęcie postępowania antymonopolowego, w tym, czy sprawa ma charakter antymonopolowy oraz czy nastąpiło naruszenie uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów. Spółka przekazała żądane dokumenty oraz ustosunkowała się do twierdzeń zawartych w piśmie Prezesa UOKiK.
3. Pismem z dnia 10 lipca 2013 r. Prezes UOKiK zawiadomił TAURON Sprzedaż o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie wstępnego ustalenia, czy działania TAURON Sprzedaż w zakresie zawierania umów sprzedaży energii elektrycznej z klientami za pośrednictwem infolinii w ramach produktu „Gwarancja Stałej Ceny” nie naruszają ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o *ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331 ze zm.). TAURON Sprzedaż przekazała żądane dokumenty oraz ustosunkowała się do twierdzeń zawartych w piśmie Prezesa UOKiK. W dniu 16 grudnia 2013 r. spółka otrzymała wezwanie organu, dotyczące przekazania dalszych informacji w sprawie. W odpowiedzi w dniu 30 grudnia 2013 r. spółka przekazała dalsze informacje żądane w wezwaniu.
4. Zawiadomieniem z dnia 28 października 2013 r. Prezes UOKiK poinformował TAURON Sprzedaż o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie wstępnego ustalenia, czy działania spółki nie stanowią naruszenia przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o *ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz.U. z 2007, nr 50, poz. 331 ze zm.), uzasadniające wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, w szczególności w zakresie zasad pozyskiwania od konsumentów zgody na przetwarzanie danych osobowych w związku z oferowanymi przez spółkę produktami dotyczącymi możliwości obniżenia ceny

energii elektrycznej pn.: „bezpieczny”, „Eko” i „EkoOszczędny”. TAURON Sprzedaż przekazała żądane dokumenty oraz ustosunkowała się do twierdzeń zawartych w zawiadomieniu Prezesa UOKiK.

5. Pismem z dnia 26 września 2013 r. Prezes UOKiK zawiadomił TAURON Sprzedaż GZE o wszczęciu postępowania wyjaśniającego w sprawie wstępnego ustalenia, czy działalność spółki w zakresie naliczania kar za przedterminowe rozwiązanie umowy sprzedaży energii elektrycznej nie narusza przepisów ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. W odpowiedzi spółka udzieliła informacji żądanych przez Prezesa UOKiK w toczącym się postępowaniu.

TAURON Sprzedaż i TAURON Sprzedaż GZE, mając na uwadze, że wszczęte postępowania mają charakter postępowań wyjaśniających, a prawdopodobieństwo niekorzystnego rozstrzygnięcia powyższych spraw jest niskie nie tworzą rezerw na te zdarzenia.

Roszczenia od Huty Łaziska S.A.

W związku z połączeniem Spółki z Górnośląskim Zakładem Elektroenergetycznym S.A. (GZE), spółka TAURON została stroną sporu sądowego z Hutą Łaziska S.A. (Huta).

Główną przyczyną spraw z powództwa GZE było niewywiązywanie się przez Hutę z obowiązku zapłaty należności z tytułu dostaw energii, co w konsekwencji spowodowało wstrzymanie przez GZE w 2001 r. dostaw energii elektrycznej do Huty.

Prezes URE postanowieniem z dnia 12 października 2001 r. nakazał GZE wznowić dostawy energii elektrycznej do Huty na warunkach umowy z dnia 30 lipca 2001 r. po cenie 67 zł/MWh do czasu ostatecznego rozstrzygnięcia sporu, a w dniu 14 listopada 2001 r. ostatecznie rozstrzygnął spór, wydając decyzję stwierdzającą, iż wstrzymanie dostaw energii elektrycznej nie było nieuzasadnione. Huta odwołała się od tej decyzji. W dniu 25 lipca 2006 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał wyrok prawomocnie kończący spór o zasadność decyzji Prezesa URE z dnia 14 listopada 2001 r. Od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego Huta wniosła skargę kasacyjną, która została przez Sąd Najwyższy oddalona wyrokiem z dnia 10 maja 2007 r.

Z powodu wstrzymania dostaw energii, Huta wywodzi wobec GZE roszczenie o zapłatę odszkodowania w wysokości 182 060 tys. zł. Aktualnie toczy się sprawa z pozwu Huty z dnia 12 marca 2007 r. przeciwko GZE i Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezesa URE, o zapłatę 182 060 tys. zł z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty tytułem odszkodowania za rzekome szkody wywołane niewykonaniem przez GZE postanowienia Prezesa URE z dnia 12 października 2001 r. W tej sprawie zapadły korzystne dla GZE wyroki sądu pierwszej i drugiej instancji, jednakże wyrokiem z dnia 29 grudnia 2011 r. Sąd Najwyższy uchylił wyrok Sądu Apelacyjnego i przekazał sprawę temuż Sądowi do ponownego rozpoznania. W dniu 5 czerwca 2012 r. Sąd Apelacyjny uchylił wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu. Począwszy od dnia 27 listopada 2012 r. odbywają się rozprawy przed sądem pierwszej instancji. Rozprawa wyznaczona na dzień 27 stycznia 2014 r. została zniesiona, brak jest informacji o kolejnym terminie rozpraw.

Na podstawie przeprowadzonej analizy prawnej roszczeń Huty i jej głównego udziałowca – spółki GEMI sp. z o.o. – Spółka uważa, że są one bezzasadne, a ryzyko konieczności ich zaspokojenia nikłe. W rezultacie Spółka nie utworzyła rezerwy na koszty związane z tymi roszczeniami.

Podatek akcyzowy

W związku z niezgodnością polskich przepisów dotyczących akcyzy od energii elektrycznej z przepisami wspólnotowymi, w dniu 11 lutego 2009 r. elektrownie i elektrociepłownie należące do Grupy Kapitałowej TAURON złożyły korekty deklaracji wraz z wnioskami o stwierdzenie nadpłaty podatku akcyzowego za lata 2006–2008 oraz za miesiące styczeń i luty 2009 r. Łączna wartość nadpłaty wykazana w przedmiotowych wnioskach (bez odsetek) wyniosła ok. 901 819 tys. zł. W chwili obecnej postępowania dotyczące poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej TAURON prowadzone są przed właściwymi Izdami Celnymi i Wojewódzkimi Sądami Administracyjnymi.

W stosunku do lat poprzednich sytuacja prawna nie uległa zmianie, w związku z tym, z uwagi na istotną niepewność odnośnie ostatecznego rozstrzygnięcia powyższej kwestii Grupa Kapitałowa TAURON nie ujęła w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym żadnych skutków związanych z ewentualnym zwrotem nadpłaconego podatku akcyzowego oraz roszczeniami i potencjalnymi roszczeniami nabywców energii elektrycznej.

Szczegółowe informacje na temat pozycji pozabilansowych zastały przedstawione w notach 39 i 40 Skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 r.

3.5. Różnice pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok

Zarząd Spółki nie publikował prognoz wyników Grupy Kapitałowej TAURON na 2012 r. Decyzja ta wynikała z dużej zmienności rynku i znacznej ilości czynników wpływających na jego przewidywalność.

3.6. Podstawowe wskaźniki finansowe i niefinansowe

Wskaźniki finansowe

Poniższa tabela przedstawia podstawowe wskaźniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON.

Tabela nr 33. Podstawowe wskaźniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON

Wskaźniki	Definicja	2013	2012	2011
RENTOWNOŚĆ				
Marża EBIT	Wynik z działalności operacyjnej / Przychody ze sprzedaży	10,11%	8,75%	7,93%
Marża EBITDA	EBITDA / Przychody ze sprzedaży	19,14%	15,56%	14,73%
Rentowność netto	Wynik netto / Przychody ze sprzedaży	7,04%	6,27%	6,10%
Rentowność kapitałów własnych ROE	Wynik netto / Kapitał własny na koniec okresu	7,57%	9,23%	7,85%
PLYNNOŚĆ				
Wskaźnik płynności bieżącej	Aktywa obrotowe / Zobowiązania krótkoterminowe	0,90	1,07	1,05
ZADŁUŻENIE				
Wskaźnik ogólnego zadłużenia	Zobowiązania ogółem / Pasywa razem	0,45	0,46	0,43
Dług netto / EBITDA	(Zobowiązania finansowe - Środki pieniężne) / EBITDA	1,43	1,18	1,32
INNE WSKAŹNIKI				
Zysk na akcję (EPS)	Wynik netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej / Liczba akcji zwykłych	0,75	0,84	0,72

Pomimo realizacji niższych przychodów ze sprzedaży wskaźnik rentowności netto wykazał tendencję wzrostową w stosunku do danych uzyskanych w 2012 r. głównie dzięki wyższej dynamice spadku kosztów aniżeli przychodów.

Wskaźnik płynności bieżącej osiągnął wartość niższą niż w roku ubiegłym, utrzymując się na bezpiecznym poziomie. Jego spadek jest wynikiem przede wszystkim niższego poziomu należności z tytułu dostaw i usług co jest spowodowane zakończeniem i ostatecznym rozliczeniem w 2013 r. programu rekompensat na pokrycie kosztów osieroconych. Pomimo powyższego Grupa Kapitałowa TAURON utrzymała zdolność do pokrycia krótkoterminowych zobowiązań posiadanymi środkami pieniężnymi i możliwymi do upłynnienia w krótkim czasie aktywami obrotowymi.

Wskaźnik ogólnego zadłużenia oraz wskaźnik dług netto/EBITDA obrazują udział zobowiązań w finansowaniu Grupy Kapitałowej TAURON. Aktualny poziom tych wskaźników umożliwia Grupie Kapitałowej TAURON pozyskanie finansowania zewnętrznego niezbędnego do zrealizowania planowanych inwestycji. Zmiana w 2013 r. wielkości wskaźników jest spowodowana niewielkim wzrostem zobowiązań finansowych przy jednoczesnym obniżeniu wyników Grupy Kapitałowej TAURON.

Wskaźnik EPS (liczony w stosunku do zysku netto przypadającego akcjonariuszom jednostki dominującej) osiągnięty za 2013 r. w wysokości 0,75 obniżył się o 10,8% w stosunku do 2012 r. Na poziom tego wskaźnika istotny wpływ ma wysokość zysku netto przypadającego na akcjonariuszy jednostki dominującej, który był niższy w 2013 r. o 168 074 tys. zł.

Wskaźniki niefinansowe

Wskaźniki niefinansowe w Spółce są ściśle związane ze specyfiką działalności, posiadanymi zasobami oraz przyjętą Strategią Korporacyjną, w tym:

- 1) metodami zarządzania zasobami ludzkimi,
- 2) działaniami marketingowymi i obsługą kluczowych klientów,
- 3) oceną możliwości inwestycyjnych,
- 4) centralizacją funkcji zarządczych w Grupie Kapitałowej TAURON, ograniczaniem działalności niepodstawowej,
- 5) rozwojem struktur organizacyjnych i procedur zarządzania.

3.7. Wpływy z emisji papierów wartościowych

Zgodnie z przyjętym modelem finansowania TAURON posiada następujące zewnętrzne programy emisji obligacji:

- 1) program emisji obligacji do łącznej kwoty 7 050 000 tys. zł zawarty pomiędzy Spółką a BH Warszawa, ING Bankiem, Bankiem PKO, BRE Bankiem, PKO BP, Nordea Bank Polska, Nordea Bank AB oraz BNP Paribas BP i BZ WBK. Na dzień 31 grudnia 2013 r. Spółka posiada niewykorzystany limit w kwocie 2 750 000 tys. zł, w tym niewykorzystana część przypada na transzę D i transzę E o wartościach odpowiednio: 2 475 000 tys. zł i 275 000 tys. zł. Środki, które zostaną pozyskane z emisji obligacji w ramach przedmiotowych transz, będą przeznaczone odpowiednio na finansowanie zadań inwestycyjnych w Grupie TAURON oraz na finansowanie ogólnych potrzeb korporacyjnych w Grupie Kapitałowej TAURON,
- 2) program emisji obligacji do maksymalnej kwoty 5 000 000 tys. zł zawarty w dniu 31 lipca 2013 r. pomiędzy Spółką a ING Bankiem, Bankiem PKO i BRE Bankiem na okres trzech lat liczony od dnia jego zawarcia. Obligacje emitowane w ramach ww. programu będą zdematerializowane, dyskontowe lub kuponowe, niezabezpieczone. Wartość nominalna i emisyjna jednej obligacji będzie ustalana w warunkach emisji, oprocentowanie będzie ustalane indywidualnie dla każdej transzy w trakcie procesu oferowania obligacji. Okres zapadalności obligacji może wynosić od jednego miesiąca do 10 lat. Zgodnie z zapisami Umowy obligacje będą mogły być dematerializowane w KDPW i notowane w Alternatywnym Systemie Obrotu organizowanym przez GPW lub BondSpot. Z tytułu posiadania obligacji obligatariuszowi przysługiwać będą wyłącznie świadczenia o charakterze pieniężnym. Spółka po emisji zakończonej sukcesem poniesie standardowe koszty związane z tego typu finansowaniem obejmujące prowizję dealerską. Na dzień 31 grudnia 2013 r. środki z przedmiotowego programu nie zostały wykorzystane,
- 3) program emisji obligacji długoterminowych TAURON o wartości 1 000 000 tys. zł zawarty w dniu 31 lipca 2013 r., pomiędzy Spółką a BGK, obejmujący następujące umowy: gwarancyjną, agencyjną i depozytową. Emitowane obligacje będą zdematerializowane, kuponowe i niezabezpieczone. Okres dostępności został określony na dzień 31 grudnia 2015 r., a obligacje będą wykupowane w okresach rocznych, od dnia 20 grudnia 2019 r. do dnia 20 grudnia 2028 r., w równych kwotach w wysokości 100 000 tys. zł. Oprocentowanie wyemitowanych obligacji będzie zmienne, oparte o stopę referencyjną 6M WIBOR plus stała marża banku. Spółka poniesie również standardowe koszty związane z tego typu finansowaniem obejmujące prowizję aranżacyjną oraz prowizję za zaangażowanie. Obligacje objęte będą gwarancją emisji, tj. zobowiązaniem gwaranta programu (BGK) do nabywania obligacji emitowanych przez Spółkę. Środki pozyskane z emisji obligacji będą przeznaczone przede wszystkim na finansowanie wydatków inwestycyjnych Grupy Kapitałowej TAURON. Na dzień 31 grudnia 2013 r. środki z przedmiotowej umowy nie zostały wykorzystane.

W 2013 r. nie dokonywano zewnętrznych emisji papierów wartościowych.

W ramach Grupy Kapitałowej TAURON funkcjonuje wewnętrzny program emisji obligacji, w ramach którego spółki pozyskują od TAURON środki na realizację przedsięwzięć inwestycyjnych. Szczegółowe informacje dotyczące przeprowadzonych w 2013 r. emisji zostały przedstawione w pkt. 1.5.2. niniejszego sprawozdania.

3.8. Instrumenty finansowe

3.8.1. Zastosowanie instrumentów finansowych w zakresie eliminacji zmian cen, ryzyka kredytowego, istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej

Grupa Kapitałowa TAURON na bieżąco monitoruje ryzyko kredytowe generowane w ramach prowadzonej działalności. W 2013 r. Grupa Kapitałowa TAURON była wyeksponowana na ryzyko kredytowe kontrahenta wynikające z zawieranych umów handlowych. Celem jego redukcji, w wyniku przeprowadzanej regularnie analizy wiarygodności i standingu finansowego kontrahentów Grupy Kapitałowej TAURON oraz przyznanych na tej podstawie limitów kredytowych, w uzasadnionych przypadkach, wymaga się przedstawienia przez kontrahenta stosownych zabezpieczeń w formie gwarancji bankowych, ubezpieczeniowych bądź korporacyjnych oraz zapisów umownych umożliwiających wstrzymanie sprzedaży w przypadku nieterminowego regulowania zobowiązań.

W ramach zarządzania ryzykiem finansowym, Grupa Kapitałowa TAURON w 2013 r. zabezpieczała ryzyko zmienności przepływów pieniężnych wynikające z posiadanego zadłużenia opartego o stopę referencyjną WIBOR, minimalizując je częściowo poprzez zawieranie transakcji zamiany zmiennej stopy procentowej na stałą (IRS). Ponadto w 2013 r. Grupa Kapitałowa TAURON w ramach zarządzania ryzykiem finansowym zabezpieczała ekspozycję walutową powstałą w toku działalności handlowej (przede wszystkim z handlu uprawnieniami do emisji CO₂), zawierając kontrakty terminowe typu forward. Celem tych transakcji było zabezpieczenie Grupy Kapitałowej TAURON przed zmiennością przepływów pieniężnych wynikających z wahań kursu walutowego.

Poniższa tabela przedstawia aktywne terminowe transakcje pochodne, które występowały na dzień 31 grudnia 2013 r. (ze względu na przyjęty scentralizowany model zarządzania ryzykiem finansowym dotyczy wyłącznie TAURON).

Tabela nr 34. Informacja o transakcjach terminowych i pochodnych według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. (dane w tys.)

Lp.	Rodzaj zawartych transakcji	Łączny nominal danego rodzaju transakcji	Waluta			Termin zapadalności transakcji danego rodzaju		Wycena transakcji danego rodzaju na dzień 31 grudnia 2013 r.
			PLN	EUR	inna	do roku	powyżej roku	
1.	Forward	5 942		X		X		- 1 129
2.	IRS	3 440 000	X				X	- 159 762

3.8.2. Cele i metody zarządzania ryzykiem finansowym

Grupa Kapitałowa TAURON zarządza ryzykiem finansowym, rozumianym jako ryzyko walutowe i ryzyko stopy procentowej, w oparciu o opracowaną i przyjętą do stosowania *Politykę zarządzania ryzykiem specyficznym w obszarze finansowym w Grupie TAURON*, będącą zbiorem zasad i standardów zgodnych z najlepszymi praktykami w tym zakresie.

Ze względu na korelację pomiędzy ponoszonym ryzykiem, a poziomem możliwego do osiągnięcia dochodu, zasady te stosuje się po to, aby utrzymać zagrożenia na wcześniej ustalonym, uznanym za akceptowalny, poziomie. Głównym celem zarządzania ryzykiem finansowym jest minimalizacja wrażliwości przepływów pieniężnych Grupy Kapitałowej TAURON na czynniki ryzyka finansowego oraz minimalizacja kosztów finansowych i kosztów zabezpieczenia poprzez wykorzystanie instrumentów pochodnych, o których mowa powyżej, a także uwzględnienie korelacji wysokości przychodu taryfowego TAURON Dystrybucja i kosztów finansowania Grupy Kapitałowej TAURON opartego o zmienną stopę procentową.

Polityka równocześnie wprowadza zasady rachunkowości zabezpieczeń, które określają zasady i rodzaj rachunkowości zabezpieczeń oraz ujęcie księgowe instrumentów zabezpieczających i pozycji zabezpieczanych w ramach rachunkowości zabezpieczeń zgodnie z MSSF. W oparciu o przedmiotową politykę Grupa Kapitałowa TAURON wykorzystuje instrumenty pochodne, których charakterystyka umożliwia stosowanie rachunkowości zabezpieczeń.

3.9. Aktualna i przewidywana sytuacja finansowa

Sytuacja finansowa Grupy Kapitałowej TAURON jest stabilna i nie wystąpiły żadne negatywne zdarzenia powodujące zagrożenie kontynuacji jej działalności, ani też istotne pogorszenie sytuacji finansowej. Szczegółowy opis dotyczący sytuacji finansowej rozumianej jako zapewnienie środków finansowych na działalność zarówno operacyjną jak i inwestycyjną został zawarty w punktach 3.7 i 3.8. niniejszego sprawozdania.

Uwzględniając bieżącą sytuację rynkową przewiduje się, że na wyniki Grupy Kapitałowej TAURON w kolejnych latach wpływ będą miały zarówno czynniki wewnętrzne, jak również zewnętrzne.

Wyniki **Obszaru Wydobyć** w perspektywie najbliższych lat powinny utrzymywać się na stabilnym poziomie. W celu poprawy/optimalizacji wyników, Obszar Wydobyć realizować będzie działania inwestycyjne oraz techniczno-organizacyjne zmierzające do podniesienia własnych mocy produkcyjnych z posiadanych złóż w sposób efektywny kosztowo.

Na wyniki **Obszaru Wytwarzanie** w perspektywie długoterminowej wpływ będą miały przewidywania, że od 2016 r. mogą zaistnieć trudności w pokryciu zapotrzebowania na moc przez krajowe jednostki wytwórcze, co może skutkować wzrostem cen energii elektrycznej na rynku hurtowym. Korzystny wpływ na wyniki będą miały także oddawane do użytkowania nowe jednostki wytwórcze w segmencie oraz prowadzone procesy restrukturyzacyjne. Wpływ na wyniki Obszaru może mieć ewentualny wzrost cen uprawnień do emisji CO₂ spowodowany administracyjnymi działaniami Komisji Europejskiej (zmierzającej w swoich działaniach do wywołania wzrostu tych cen).

Z uwagi na to, że produkcja energii elektrycznej z OZE podlega regulacjom ustawowym, wyniki **Obszaru OZE** w kolejnych latach będą w dużej mierze uzależnione od efektów prac nad nową regulacją aktualizującą między innymi mechanizmy i instrumenty wspierające wytwarzanie energii w tego typu źródłach. Wpłyne to w największym stopniu na rentowność przedsięwzięć w zakresie produkcji energii elektrycznej Obszaru. Na poprawę wyników wpływ będą miały prowadzone działania w zakresie poprawy efektywności kosztów.

W **Obszarze Ciepło** działalność dystrybucyjna jest działalnością w całości regulowaną co wpływa na stabilizację przychodów w tym obszarze w długiej perspektywie. Przywrócenie wsparcia dla produkcji energii elektrycznej i ciepła w skojarzeniu będzie skutkowało poprawą wyników. W zakresie działalności wytwórczej opisany przy Obszarze

Wytwarzania przewidywany wzrost cen energii elektrycznej w hurcie od 2016 r. będzie miał także wpływ na przychody Obszaru Ciepło. Korzystny efekt na wyniki będą miały również prowadzone modernizacje oraz oddawane do użytkowania nowe jednostki wytwórcze.

W **Obszarze Dystrybucja** kluczową rolę w kształtowaniu wyników odegrają: szacowany stabilny poziom wynagrodzenia z zainwestowanego kapitału oraz prowadzone działania w zakresie poprawy efektywności kosztów. W związku z tym przewiduje się, że sytuacja finansowa w tym obszarze będzie się polepszać.

Obszar Sprzedaż przewiduje osiągnięcie w kolejnych latach zysku operacyjnego na niższym poziomie niż w 2013 r., głównie na skutek zmniejszenia marży na sprzedaży. Istotny wpływ na obniżenie marży na sprzedaży będą miały wyższe koszty zmienne sprzedaży energii do odbiorcy końcowego związane z obowiązkiem umorzenia świadectw przy zwiększającej się konkurencji na rynku energii oraz obniżenie cen w taryfie G na 2014 r.

Obszar Obsługa Klienta w kolejnych latach realizować będzie dalszą centralizację usług wspólnych w jednym podmiocie, co pozwoli na osiągnięcie efektów synergii w skali Grupy Kapitałowej TAURON oraz poprawę efektywności kosztowej.

3.10. Czynniki i nietypowe zdarzenia mające znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy

3.10.1. Czynniki wewnętrzne i ich ocena

Na działalność i wyniki Grupy Kapitałowej TAURON w 2013 r. wpłynęły między innymi następujące czynniki wewnętrzne:

- 1) realizacja Programu poprawy efektywności kosztów operacyjnych w Grupie Kapitałowej TAURON, w tym projektów konsolidacyjnych i restrukturyzacyjnych, programów dobrowolnych odejść pracowników,
- 2) proces integracji aktywów ciepłowniczych, w tym poprzez przejęcie przez TAURON Ciepło od TAURON Wytwarzanie Elektrociepłowni Katowice oraz udziałów w spółkach SCE Jaworzno III, Therma Bielsko-Biała Sp. z o.o., Energetyka Cieszyńska Sp. z o.o., PEC Ruda Śląska oraz PEC Tychy,
- 3) realizacja kluczowych projektów inwestycyjnych, zwłaszcza w zakresie budowy nowych oraz modernizacji istniejących mocy wytwórczych, budowy nowych przyłączy oraz modernizacji istniejących sieci dystrybucyjnych, sieci ciepłowniczych, budowy podziemnych wyrobisk,
- 4) zwiększenie produkcji z odnawialnych źródeł energii (głównie dzięki uruchomionym w IV kwartale 2013 r. nowym farmom wiatrowym – w Obszarze OZE),
- 5) działania marketingowe w zakresie pozyskiwania nowych klientów oraz działania lojalnościowe w zakresie utrzymania obecnych klientów,
- 6) zarządzanie przez Spółkę zakupami paliw na potrzeby podmiotów wytwórczych wchodzących w skład Grupy Kapitałowej TAURON.

Wpływ powyższych czynników na osiągnięty w 2013 r. wynik finansowy został opisany w niniejszym sprawozdaniu, a efekt ich realizacji będzie widoczny zarówno w krótkiej, jak i długiej perspektywie.

3.10.2. Czynniki zewnętrzne i ich ocena

Na wyniki Grupy Kapitałowej TAURON w 2013 r. miały wpływ między innymi następujące czynniki zewnętrzne:

Otoczenie regulacyjne i rynek

Zgodnie z danymi OSP, średnioważona cena energii na Rynku Bilansującym w 2013 r. była o ponad 22 zł/MWh niższa od ceny w 2012 r., na co między innymi wpływ miały następujące przyczyny:

- 1) spadek ceny uprawnień do emisji CO₂ będący elementem cenotwórczym dla wyznaczania ceny rozliczeniowej (CRO) na Rynku Bilansującym (średnio o ponad 12 zł/Mg),
- 2) spadek cen węgla, które mają wpływ na ceny rozliczeń produkcji wymuszonej na Rynku Bilansującym,
- 3) dalszy rozwój źródeł OZE szczególnie wiatrowych.

Według danych OSP za 2013 r. w stosunku do 2012 r. nastąpił:

- 1) wyraźny spadek produkcji energii elektrycznej w źródłach opalanych gazem (ok. 30%),
- 2) wzrost produkcji energii elektrycznej w oparciu o węgiel brunatny (ok. 2,5%),
- 3) wzrost produkcji energii elektrycznej z farm wiatrowych (ok. 47,2%),
- 4) wzrost eksportu energii elektrycznej (o ok. 59,2%),

- 5) wzrost produkcji energii elektrycznej w kraju (o ok. 1,7%),
- 6) wzrost krajowego zużycia energii elektrycznej (o ok. 0,6%)
- 7) stabilna produkcja energii elektrycznej na węglu kamiennym (wzrost o ok. 0,1%).

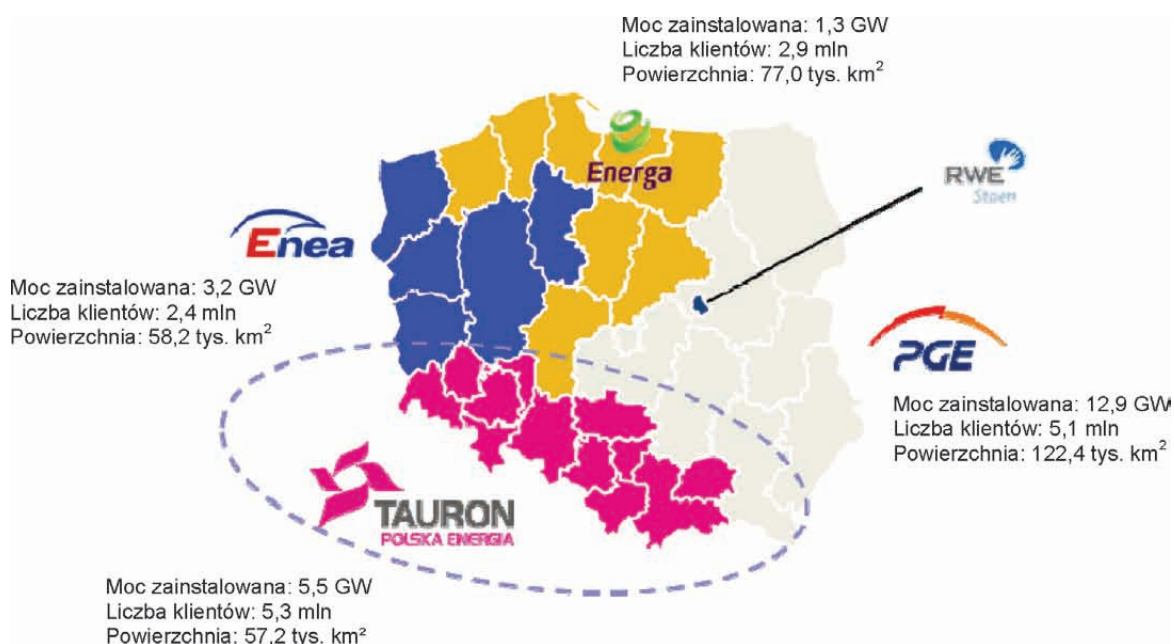
W grudniu 2013 r. decyzją Prezesa URE zostały wprowadzone przez OSP zmiany w Instrukcji Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej (IRiESP) z datą obowiązywania od dnia 1 stycznia 2014 r. Aktualizacja ta dotyczy zmiany sposobu płatności za świadczenie usługi rezerwy operacyjnej w ramach Rynku Bilansującego. W związku z datą obowiązywania, wzrost przychodów ze świadczenia tej usługi dla Obszaru Wytwarzanie przewiduje się dopiero w 2014 r.

Konkurencja i otoczenie konkurencyjne

W wyniku przeprowadzonej w Polsce w ostatnich latach, reorganizacji i konsolidacji przedsiębiorstw energetycznych, obecnie oprócz Grupy Kapitałowej TAURON, działają trzy duże, zintegrowane pionowo grupy energetyczne: PGE, ENEA oraz ENERGA.

Poniższy rysunek przedstawia otoczenie konkurencyjne Grupy Kapitałowej TAURON.

Rysunek nr 42. Otoczenie konkurencyjne Grupy Kapitałowej TAURON*

* Dane za 2012 r.

Dzięki pionowo zintegrowanej strukturze, powyższe podmioty mają silną pozycję na rynku krajowym. Ponadto, w wyniku prowadzonej prywatyzacji niektórych przedsiębiorstw energetycznych, na polskim rynku obecne są również zagraniczne grupy energetyczne.

Według danych za 2012 r. w podsektorze wytwarzania skonsolidowane grupy energetyczne (TAURON, PGE, ENEA, ENERGA) posiadały ponad 60% udział w rynku. Do mniejszych, aczkolwiek liczących się podmiotów na polskim rynku energii elektrycznej należały ponadto: EDF Polska (10%), Grupa ZE PAK (7%) oraz GDF SUEZ Energia Polska S.A. (4%).

W sektorze dystrybucji energii elektrycznej grupy energetyczne (TAURON, PGE, ENEA, ENERGA) posiadały ponad 90% udział w rynku dystrybucji energii elektrycznej.

Grupa Kapitałowa TAURON jest największym dystrybutorem i sprzedawcą energii elektrycznej w kraju. Udział Grupy Kapitałowej TAURON w dystrybucji energii elektrycznej do klientów końcowych w 2012 r. wyniósł ok. 38%, sieci dystrybucyjne spółki należącej do Grupy Kapitałowej TAURON obejmują ponad 18% powierzchni kraju. Z kolei udział w rynku sprzedaży do odbiorców końcowych wyniósł ok. 30%.

Grupa Kapitałowa TAURON jest drugim co do wielkości producentem energii elektrycznej w Polsce. Według danych za 2012 r. zarówno pod względem mocy zainstalowanej, jak i produkcji energii elektrycznej ustępowała jedynie PGE. Udział w krajowym rynku produkcji energii elektrycznej wyniósł dla PGE ok. 38%, natomiast dla TAURON ok. 13%.

Natomiast udział PGE w polskim rynku dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej wyniósł odpowiednio po ok. 26%.

Trzecim co do wielkości przedsiębiorstwem energetycznym w Polsce jest ENEA (dane za 2012 r.), z udziałem w rynku produkcji energii wynoszącym ok. 8%, w rynku dystrybucji wynoszącym ok. 14% oraz w rynku sprzedaży wynoszącym ok. 12%.

ENERGA natomiast posiada udział w polskim rynku produkcji energii elektrycznej wynoszący ok. 3%, a także odpowiednio po ok. 17% dla dystrybucji oraz sprzedaży.

Poniższa tabela przedstawia informacje o mocy zainstalowanej na dzień 31 grudnia 2012 r. oraz energii elektrycznej wytworzonej w 2012 r.

Tabela nr 35. Moc zainstalowana oraz produkcja energii elektrycznej według grup energetycznych

Lp.	Grupa	Moc zainstalowana		Wytwarzanie*	
		Ilość (GW)	Udział (%)	Ilość (TWh)	Udział (%)
1.	PGE	13	34,9%	63,2	37,8%
2.	TAURON	5,5	14,7%	22,1	13,2%
3.	ENEA	3,1	8,3%	11,8	7,8%
4.	EDF	3,2	8,6%	14,7	9,5%
5.	PAK	2,5	6,7%	11,3	7,0%
6.	GDF Suez	1,5	4,0%	8,5	5,5%
7.	ENERGA	1,2	3,2%	4,6	2,7%
8.	CEZ	0,6	1,6%	2,6	1,7%
9.	Pozostali	6,7	18,0%	23,0	14,8%
Suma		37,3	100,0%	161,9	100,0%

* Ilość wytworzonej energii elektrycznej brutto w 2012 r.

Źródło: ARE, informacje spółek opublikowane na stronach internetowych

Poniższa tabela przedstawia podstawowe informacje na temat udziału poszczególnych spółek (grup) energetycznych w zakresie dystrybucji energii elektrycznej według danych za 2012 r.

Tabela nr 36. Dystrybucja energii elektrycznej według grup energetycznych

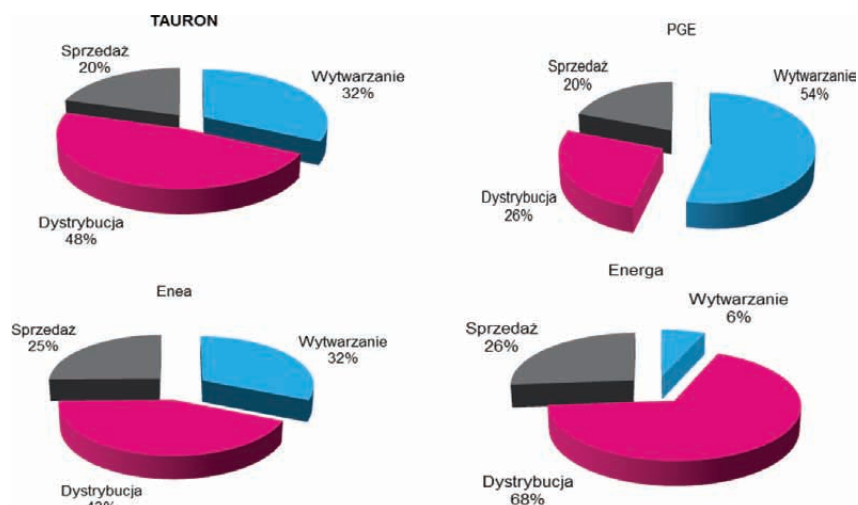
Lp.	Grupa	Dystrybucja	
		Ilość (TWh)	Udział (%)
1.	TAURON	47,8	38%
2.	PGE	31,3	25%
3.	ENERGA	20,1	16%
4.	ENEA	17,2	14%
5.	Pozostali	8,0	6%
Suma*		124,4	100,00%

* Wielkość dostawy energii elektrycznej bez strat w sieci i różnic bilansowych

Źródło: ARE, informacje spółek opublikowane na stronach internetowych

Poniższe rysunki przedstawiają informacje o EBIT w strukturze według głównych segmentów TAURON i PGE.

Rysunek nr 43. EBIT – szacunkowa struktura według głównych segmentów* w 2012 r.

Źródło: Raporty roczne Spółek

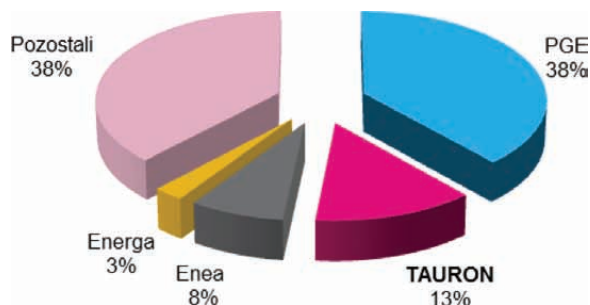
* Dla zachowania porównywalności prezentowanych segmentów, w Segmencie Wytwarzanie zaprezentowano także Wydobywanie, OZE i Ciepło; w Segmencie Sprzedaż: sprzedaż hurtową i detaliczną.

Struktura posiadanych przez Grupę Kapitałową TAURON aktywów, z dużym udziałem działalności dystrybucyjnej, wpływa na stabilizację przychodów i wyników, co pozytywnie wyróżnia Grupę Kapitałową TAURON na tle innych grup energetycznych.

Wytwarzanie

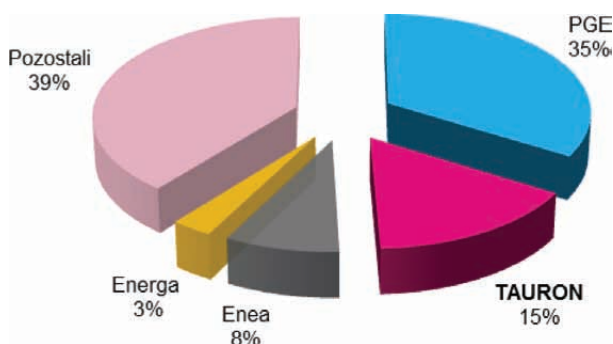
Poniższe rysunki przedstawiają informacje o energii elektrycznej wytworzonej w 2012 r. i mocy zainstalowanej na dzień 31 grudnia 2012 r.

Rysunek nr 44. Produkcja energii elektrycznej brutto – szacunkowe udziały w rynku 2012 r. (%)

Źródło: ARE, informacje spółek opublikowane na stronach internetowych

Rysunek nr 45. Moc zainstalowana – szacunkowe udziały w rynku 2012 r. (%)

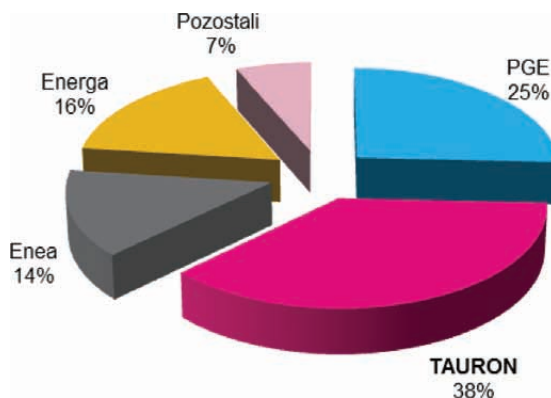

Źródło: ARE, informacje spółek opublikowane na stronach internetowych

Dystrybucja

Poniższy wykres przedstawia podstawowe informacje na temat udziału poszczególnych spółek (grup) energetycznych w zakresie dystrybucji energii elektrycznej według danych za 2012 r.

Rysunek nr 46. Dystrybucja energii elektrycznej – szacunkowe udziały w rynku 2012 r. (%)

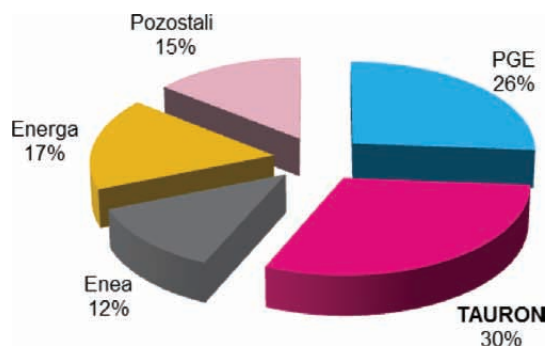

Źródło: ARE, informacje spółek opublikowane na stronach internetowych

Sprzedaż

Poniższy wykres przedstawia podstawowe informacje na temat udziału poszczególnych spółek (grup) energetycznych w zakresie sprzedaży energii elektrycznej do odbiorców końcowych według danych za 2012 r.

Rysunek nr 47. Sprzedaż energii elektrycznej do odbiorców końcowych – szacunkowe udziały w rynku 2012 r. (%)

Źródło: ARE, informacje spółek opublikowane na stronach internetowych

Grupa Kapitałowa TAURON jest największym dystrybutorem i największym sprzedawcą energii elektrycznej w Polsce

Według danych za lata 2012, 2011 i 2010 Grupa Kapitałowa TAURON z wolumenem dostarczonej energii elektrycznej do klientów końcowych na poziomie odpowiednio, 45,2 TWh, 33,6 TWh i 32,9 TWh, zajmowała pierwszą pozycję pod względem ilości dostarczonej energii elektrycznej. Grupa Kapitałowa TAURON jest największym dystrybutorem energii w Polsce także pod względem przychodów z działalności dystrybucyjnej. Przychody Obszaru Dystrybucja Grupy Kapitałowej TAURON wyniosły 6 077 498 tys. zł w 2012 r., 4 668 237 tys. zł w 2011 r. i 4 509 033 tys. zł w 2010 r. Wpływ na umocnienie w 2012 r. powyższej pozycji miała całoroczna działalność spółek GZE przejętych z końcem 2011 r.

Należy podkreślić, iż działalność dystrybucyjna Grupy Kapitałowej TAURON, ze względu na naturalny monopol na wyznaczonym obszarze, jest źródłem stabilnych i przewidywalnych przychodów, stanowiących istotną część skonsolidowanych przychodów całej Grupy Kapitałowej TAURON. Obszar geograficzny dystrybucji energii elektrycznej, na którym historycznie działają spółki z Obszaru Dystrybucja i Obszaru Sprzedaż, to obszar charakteryzujący się dużym uprzemysłowieniem i gęstym zaludnieniem, co wpływa na popyt na energię elektryczną zarówno wśród gospodarstw domowych, jak i przedsiębiorców.

Grupa Kapitałowa TAURON, z wolumenem sprzedaży detalicznej energii elektrycznej na poziomie 44,7 TWh w 2012 r., 35,5 TWh w 2011 r. i 34,3 TWh w 2010 r., jest największym sprzedawcą energii elektrycznej w tym segmencie w Polsce. TAURON obsługuje ponad 5,3 mln klientów końcowych.

Grupa Kapitałowa TAURON jest drugim największym producentem energii elektrycznej w Polsce, posiadającym aktywa wytwórcze położone w atrakcyjnym regionie Polski, co umożliwia jej aktywne uczestnictwo w budowie nowych mocy wytwórczych

Udział Grupy Kapitałowej TAURON w krajowym rynku wytwarzania energii elektrycznej, mierzony produkcją energii elektrycznej brutto, na podstawie danych ARE za 2012 r., wyniósł ok. 13%, co plasowało Grupę Kapitałową TAURON na drugiej pozycji w Polsce. Aktywa wytwórcze Grupy Kapitałowej TAURON skoncentrowane są w południowej Polsce. W tym też regionie znajdują się złoża węgla kamiennego, którym opalane są elektrownie i elektrociepłownie Grupy Kapitałowej TAURON. Położenie aktywów wytwórczych Grupy Kapitałowej TAURON w pobliżu złóż węgla kamiennego pozwala na optymalizację kosztów związanych z transportem tego surowca.

Aktywa wytwórcze Grupy Kapitałowej TAURON, z racji położenia w południowej Polsce, posiadają również dostęp do najbardziej rozwiniętej w kraju części systemu przesyłowego, co jest czynnikiem wpływającym korzystnie między innymi na zwiększenie niezawodności prowadzonej działalności oraz realizację planowanych inwestycji w zakresie budowy nowych mocy wytwórczych. Zatem lokalizacja aktywów Grupy Kapitałowej TAURON w pobliżu dobrze rozwiniętej sieci przesyłowej oraz zasobnych złóż węgla wpływa również na utrzymanie przewagi konkurencyjnej Grupy Kapitałowej TAURON względem innych przedsiębiorstw energetycznych na rynku polskim.

Grupa Kapitałowa TAURON jest w pełni zintegrowanym pionowo przedsiębiorstwem energetycznym, które wykorzystuje synergie płynące z rozmiaru i zakresu prowadzonej działalności

Grupa Kapitałowa TAURON jest pionowo zintegrowanym przedsiębiorstwem energetycznym kontrolującym łańcuch wartości od wydobycia węgla kamiennego do dostarczenia energii elektrycznej do klientów końcowych. Prowadzi działalność we wszystkich kluczowych segmentach rynku energetycznego (z wyłączeniem przesyłu energii elektrycznej), tj. obszarze wydobycia węgla kamiennego, wytwarzania, dystrybucji oraz obrotu energią elektryczną

i ciepłem. Dostęp do własnych zasobów węgla kamiennego oraz kontrola własnych aktywów wytwórczych zwiększają stabilność przychodów i marż Grupy Kapitałowej TAURON.

Sytuacja makroekonomiczna i system elektroenergetyczny

W całym 2013 r. według wstępnych szacunków GUS PKB Polski wzrósł o 1,6% w porównaniu do 2012 r. Był to najlepszy wynik od 2009 r. Do wzrostu PKB przyczynił się głównie pozytywny wpływ eksportu netto i krajowego popytu konsumpcyjnego, przy bliskim neutralnym, wpływie popytu inwestycyjnego i silnym spadku wartości dodanej w budownictwie. Inflacja w tym okresie według GUS wyniosła 0,9% i była najniższa od 2003 r.

W takim otoczeniu makroekonomicznym sytuacja w KSE również nie wykazywała istotnych zmian. Według danych PSE S.A. za 2013 r. w stosunku do analogicznego okresu 2012 r. nastąpił nieznaczny, bo o ok. 0,6% wzrost krajowego zużycia energii elektrycznej. O ok. 1,76% wzrosła z kolei produkcja energii w Polsce, a bilans wyrównany był eksportem energii do krajów ościennych o prawie 60% większym w 2013 r. niż w 2012 r. Niskie koszty wytworzenia spowodowały przesunięcie produkcji w kierunku źródeł na węgiel brunatny (wzrost o ok. 2,5%), kosztem elektrowni gazowych (spadek o ok. 30%). W miarę neutralna pozostała sytuacja wytwórców na węglu kamiennym (wzrost o ok. 0,1%). Dzięki stabilnej sytuacji hydrologicznej odnotowano aż 22% wzrost generacji energii z elektrowni wodnych. Rok 2013 był kolejnym, w którym rosła zainstalowana moc w elektrowniach wiatrowych – na koniec grudnia wyniosła ona 3 462 MW w stosunku do 2 580 MW rok wcześniej. Dlatego też produkcja energii z wiatru była w Polsce licząc r/r o 47,2% wyższa i wyniosła 5,82 TWh.

Ceny energii elektrycznej i produktów powiązanych

W 2013 r. obserwowaliśmy silne spadki cen energii elektrycznej na rynkach hurtowych. Głównymi przyczynami takiego stanu były:

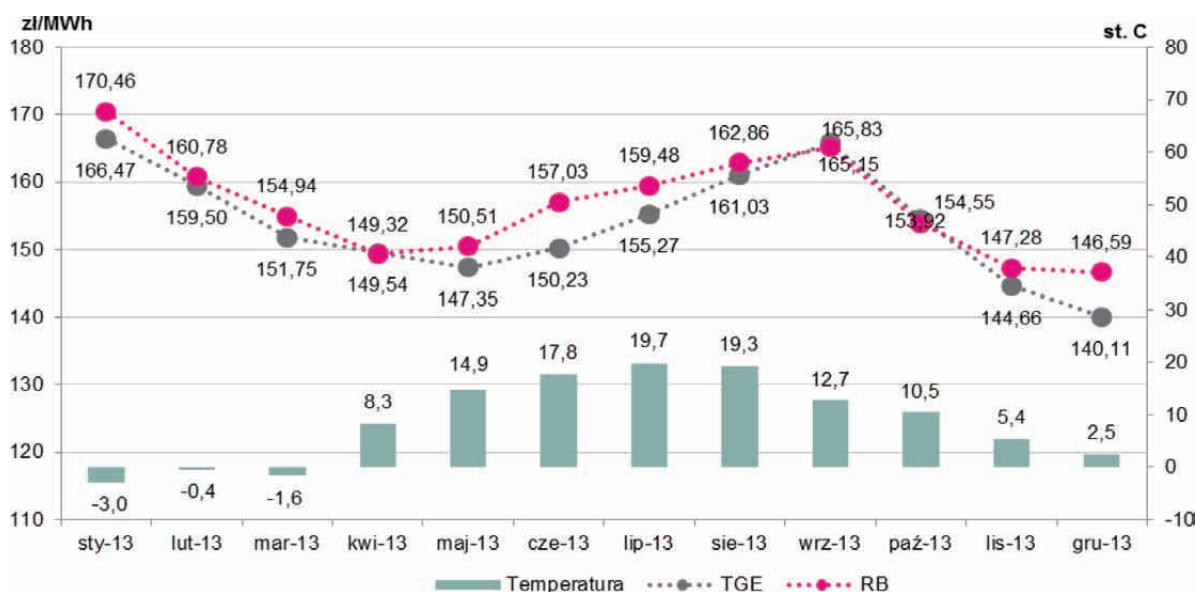
- 1) spadek cen uprawnień do emisji CO₂ w Europejskim Systemie Handlu (EU ETS),
- 2) spadek cen węgla energetycznego na rynku polskim,
- 3) wzrost produkcji energii ze źródeł odnawialnych, które w wyniku uprzywilejowania w odbiorze energii wypierają produkcję ze źródeł konwencjonalnych.

Średnia cena rynku dnia następnego za cały 2013 r. ustaliła się na poziomie 153,82 zł/MWh, podczas gdy jej odpowiednik na rynku bilansującym cena CRO średniorocznie wyniosła 156,51 zł/MWh. Były to poziomy odpowiednio o 19,76 i 22,21 zł/MWh niższe niż w 2012 r.

Na rynkach krajów ościennych również obserwowano w 2013 r. znacznie niższe ceny energii niż w 2012 r. Na niemieckim rynku EPEX spot spadły one r/r z 42,60 do 37,78 EUR/MWh. Podobnie na czeskim rynku OTE, gdzie średnia cena r/r obniżyła się o 5,64 EUR do 36,74 EUR/MWh – głównie ze względu na utrzymujące się niskie ceny uprawnień do emisji CO₂ oraz surowców energetycznych. Z kolei na rynku skandynawskim NordPool spot ceny w 2013 r. dzięki nieco gorszej dostępności mocy z bloków jądrowych i sytuacji hydrologicznej w pierwszej połowie roku były średnio o 6,91 EUR wyższe niż w 2012 r. i wyniosły za cały 2013 r. 38,10 EUR/MWh.

Poniższy rysunek przedstawia średnie miesięczne ceny energii na rynkach SPOT i RB oraz średnia temperatura.

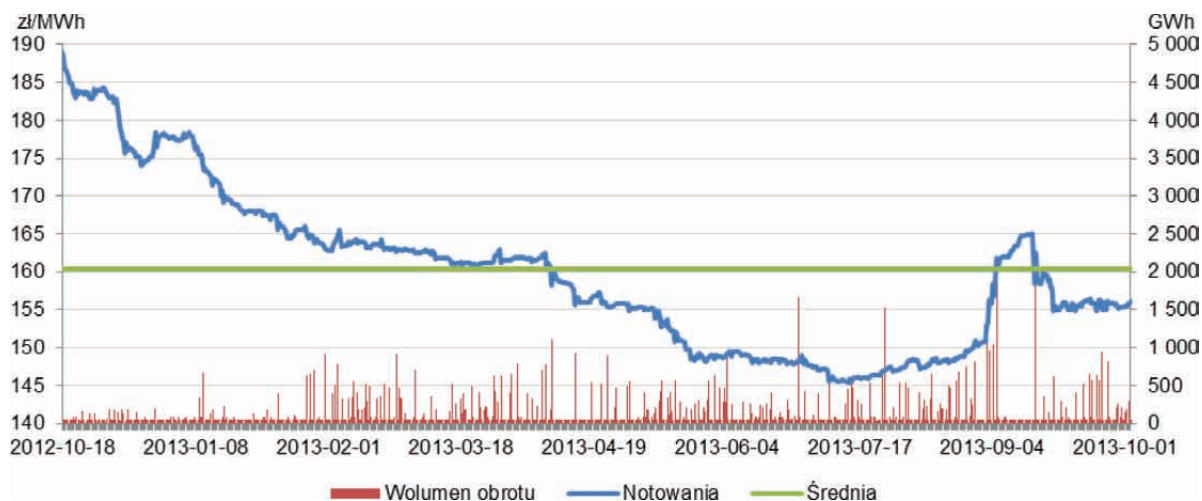
Rysunek nr 48. Średnie miesięczne ceny energii na rynkach SPOT i RB oraz średnia temperatura

Na rynku terminowym energii elektrycznej wszystkie kontrakty od początku roku traciły na wartości. Kontrakt handlowany o największej płynności w 2013 r., czyli BASE Y-14 od początku roku taniał ze 178,00 zł/MWh do poziomu 145,00 zł/MWh (osiągniętego w połowie lipca). W kolejnych miesiącach mimo chwilowej korekty do 165,00 zł/MWh przez większość czasu transakcje zawierane były w przedziale cen od 150,00 do 155,00 zł/MWh. Średnia cena dla tych kontraktów wyniosła 160,40 zł/MWh. Dla porównania średnia cena kontraktów BASE Y-13 wyniosła 191,60 zł/MWh. Porównując kontrakty PEAK zawierane na 2014 r. i 2013 r. również obserwowano spadki cen ze średnio 209,09 do 180,54 zł/MWh. Również porównując kontrakty bazowe kwartalne i miesięczne z dostawą w 2013 r. możemy stwierdzić, że były one znacznie tańsze od tych z dostawą w 2012 r. Ceny dla kontraktów kwartalnych wyniosły w latach 2013 i 2012 odpowiednio 165,23 i 195,95 zł/MWh. Kontrakty miesięczne z dostawą w 2012 r. kosztowały średnio 188,14 zł/MWh, a w 2013 r. 154,49 zł/MWh.

Poniższy rysunek przedstawia wyniki obrotu kontraktami Base Y-14.

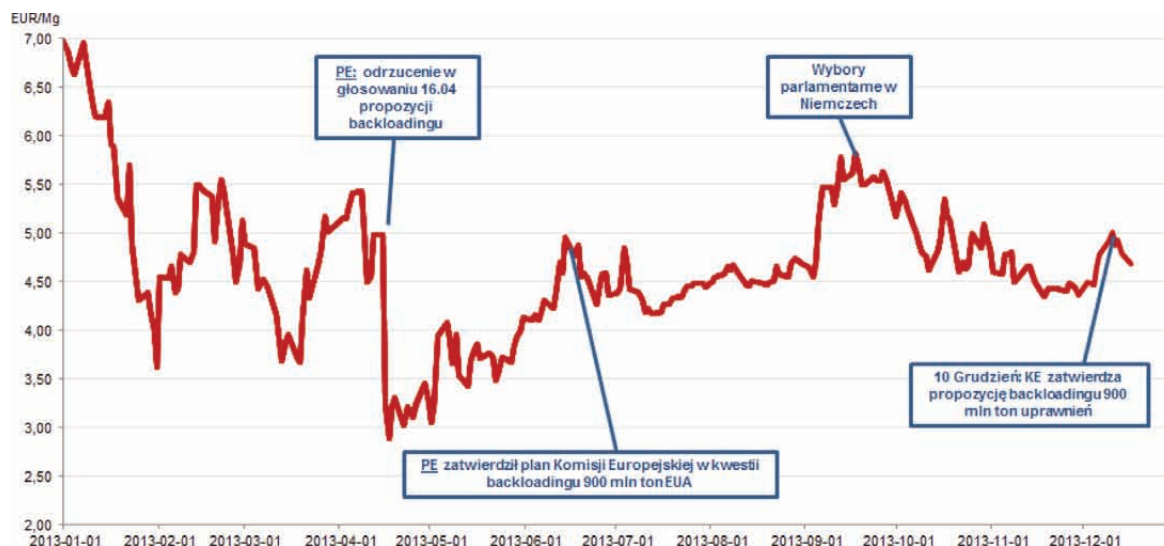
Rysunek nr 49. Obrót kontraktami Base Y-14

Ceny uprawnień do emisji CO₂ w 2013 r. były najniższe od lat. Spowolnienie gospodarcze i dynamiczny rozwój źródeł OZE wygenerowały do końca II fazy EU ETS ponad 2 000 000 tys. Mg nadwyżki uprawnień. Spowodowało to silne spadki cen uprawnień już w pierwszym kwartale roku z poziomów nieznacznie poniżej 7 EUR/Mg do ok 3,50 EUR/Mg. W kwietniu 2013 r. Parlament Europejski odrzucił propozycję tymczasowego wycofania 900 000 tys. Mg uprawnień z systemu (backloading), co spowodowało spadek cen CO₂ do historycznych minimów fazy II i III, czyli ok. 2,70 EUR/Mg. W kolejnych miesiącach brak fundamentalnych czynników spowodował, że notowania kontraktów EUA wahały się głównie pod wpływem decyzji politycznych związanych z próbami przeformowania backloadingu. Nawet ostateczna decyzja z dnia 10 grudnia 2013 r. zatwierdzająca ostatecznie ten plan nie spowodowała dużego wzrostu cen. Średnia cena dla kontraktów EUA DEC-13 zawieranych w 2013 r. wyniosła 4,51 EUR/Mg i mniej więcej na podobnym poziomie zakończyły notowania. Średnia cena aukcji uprawnień zorganizowanych na giełdzie EEX wyniosła 4,39 EUR/Mg.

Poniższy rysunek przedstawia notowania uprawnień do emisji CO₂ (kontrakty EUA DEC-13 na giełdzie ICE/ECX).

Rysunek nr 50. Notowania uprawnień do emisji CO₂ (kontrakty EUA DEC-13 na giełdzie ICE/ECX)

W 2013 r. sytuacja na rynku praw majątkowych była zdeterminowana niestabilnością uregulowań prawnych, bądź ich całkowitym brakiem (dla jednostek kogeneracyjnych opalanych węglem i gazem).

Prawa majątkowe związane z energią wyprodukowaną w źródłach odnawialnych (OZE) od początku 2013 r. bardzo silnie traciły na wartości osiągając poziomy cen nawet 100 zł/MWh, przy poziomie opłaty zastępczej ustalonej na 2013 r. na poziomie 297,35 zł/MWh. W kolejnych miesiącach 2013 r. ceny praw utrzymywały się w okolicach 130–145 zł/MWh, by do końca roku zdrożeć do prawie 194 zł/MWh, okresowo kosztując nawet powyżej 210 zł/MWh. Zmiany te spowodowane były głównie przez pojawiające się kolejne projekty nowelizacji *Prawa energetycznego*, które znacznie ograniczały podaż praw majątkowych, głównie poprzez silne restrykcje dla współspalania biomasy. Przed ostatecznym terminem umorzenia za 2012 r., czyli w lutym 2013 r. nadpodaż praw majątkowych osiągnęła 10,9 TWh, po czym spadła do 5,0 TWh. Jednakże do końca roku osiągnęła poziom 11,2 TWh.

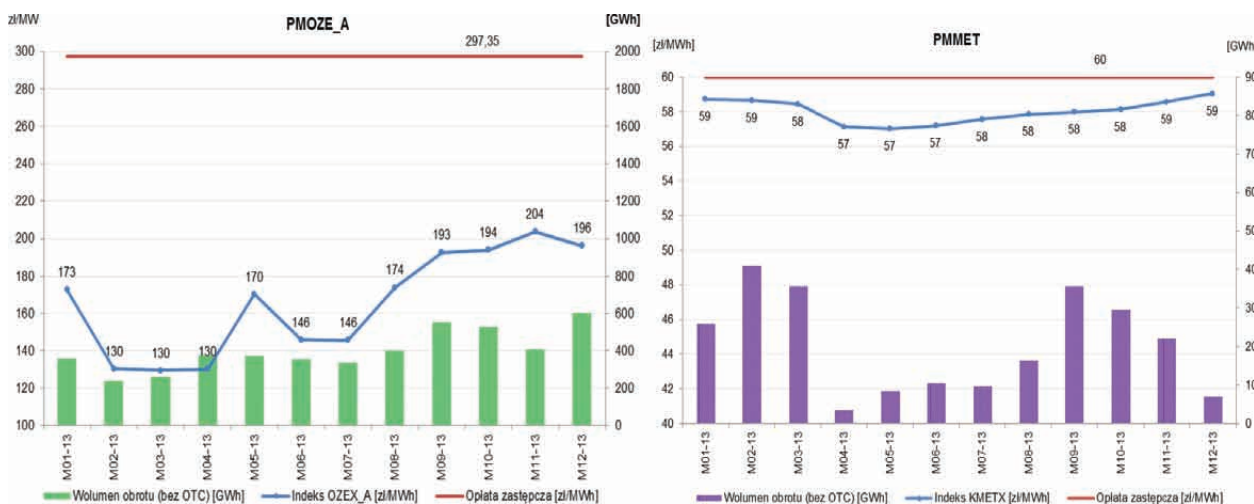
Brak obowiązków umarzania praw majątkowych potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji (zarówno węglowej, jak i gazowej) spowodowały znaczne spadki cen związanych z nimi praw. Ceny „czerwonych” certyfikatów spadły do ok. 0,85 zł/MWh, a „żółtych” do 44,44 zł/MWh. Począwszy od kwietnia 2013 r. handel tymi certyfikatami praktycznie nie występował.

Na w miarę stabilnych poziomach pozostały ceny praw majątkowych potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej z gazu pozyskanego podczas odmetanowania kopani (tzw. fioletowych certyfikatów). Ceny te w pierwszym półroczu kształtowały się na poziomach 56–58 zł/MWh, by do końca roku wrócić w okolice 59 zł/MWh, a więc w okolice opłaty zastępczej wyznaczonej na 2013 r. na poziomie 60,00 zł/MWh.

Kolejnym czynnikiem wpływającym na rynek praw majątkowych były zmiany w ustawie *Prawo energetyczne*. Zapisy ustawy zostały rozszerzone o odbiorcę przemysłowego, który w roku kalendarzowym poprzedzający rok realizacji obowiązku zużył nie mniej niż 100 GWh energii elektrycznej i dla którego koszt pozyskania energii elektrycznej wyniesie nie mniej niż 3% wartości jego produkcji. W związku z tym zmniejszył się planowany obowiązek umarzania praw majątkowych przez TAURON, a obowiązek został przeniesiony na klienta końcowego.

Poniższy rysunek przedstawia indeksy praw majątkowych tzw. „zielonych” certyfikatów i „fioletowych” certyfikatów.

Rysunek nr 51. Indeksy praw majątkowych tzw. zielonych certyfikatów i fioletowych certyfikatów

Zmiany w regulacji sektora energetycznego

W 2013 r. Prezes URE utrzymał obowiązek przedkładania taryf dla gospodarstw domowych. Na skutek powyższego przedsiębiorstwa obrotu miały ograniczony wpływ na wypracowywane marże w tym segmencie sprzedaży (taryfa G).

Brak ostatecznych rozstrzygnięć w zakresie zmian Prawa energetycznego

Do końca 2013 r. nie zostały zakończone prace nad tzw. „dużym trójpakiem” energetycznym (projekt zmian prawa energetycznego, prawa gazowego oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii). Do najistotniejszych zmian otoczenia regulacyjno-legislacyjnego należy zaliczyć uchwaloną przez Sejm ustawę z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – *Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw*, czyli tzw. „mały trójpak” energetyczny. Ustawa wdrożyła w pełniejszy od dotychczasowego sposób przepisy unijne promujące wykorzystywanie energii ze źródeł odnawialnych oraz regulujące wspólne zasady rynku wewnętrznego energii elektrycznej i gazu ziemnego. Celem nowelizacji było między innymi rozdzielenie nadzoru nad przesyłem i obrotem gazu. Nowe przepisy wprowadziły także ochronę tzw. odbiorców wrażliwych energii elektrycznej. Wprowadzony został również obowiązek sprzedaży przez firmy

gazowe części surowca na giełdach towarowych – tzw. obligo gazowe. Od wejścia w życie nowelizacji do końca 2013 r. założono sprzedaż na giełdzie 30% gazu wprowadzonego do sieci przesyłowej, w 2014 r. 40%, a od dnia 1 stycznia 2015 r. 55%. Pomimo otwarcia rynku gazu, wciąż brakuje na nim oczekiwanej płynności.

Ponadto wprowadzono postulowane od dłuższego czasu zmiany w zakresie obciążeń odbiorców energochłonnych. W przypadku odbiorców przemysłowych, którzy zużywają rocznie powyżej 100 GWh energii, w zależności od udziału energii w globalnych kosztach produkcji obniżono ilości obligatoryjnego zakupu energii ze źródeł odnawialnych.

Należy podkreślić, że prace nad zasadniczymi ustawami „dużego trójpaku” energetycznego wciąż trwają, co implikuje problemy dla rynku oraz jego uczestników, w tym inwestorów.

Ustalenia w zakresie uprawnień do emisji CO₂

Z początkiem 2013 r. rozpoczęła się III faza Europejskiego Systemu handlu uprawnieniami do emisji CO₂ (EU ETS), która w przeciwieństwie do fazy II umożliwiła przeniesienie nadwyżki uprawnień z fazy poprzedniej. Według danych na koniec 2012 r. nadwyżka niewykorzystanych uprawnień w systemie EU ETS osiągnęła poziom ok. 2 000 000 tys. Mg CO₂, co było rezultatem spowolnienia gospodarczego w krajach Unii Europejskiej. Zdaniem Komisji Europejskiej powstała różnica pomiędzy popytem i podażą jednostek spowodowała spadek cen uprawnień do emisji CO₂, (w kwietniu 2013 r. odnotowano cenę 2,70 EUR/Mg).

W 2013 r. zmieniły się też dotychczasowe zasady funkcjonowania systemu EU ETS. Podstawową formą pozyskiwania uprawnień EUA stały się aukcje uprawnień. Założono jeden, ogólnoeuropejski pułap wielkości emisji, zamiast 27 krajowych planów (KPRU). Pułap ten co roku będzie zmniejszany. W puli początkowo miało znaleźć się ok. 2 039 000 tys. uprawnień, z czego ponad 1 000 000 tys. z przeznaczeniem na aukcje poszczególnych państw członkowskich. Tak więc poszczególne państwa członkowskie UE sprzedadzą za pośrednictwem aukcji ponad 40% przyznanej im puli uprawnień w okresie od 2013 r. do 2020 r. Reszta uprawnień zostanie rozdzielona bezpłatnie pomiędzy: energochłonne sektory przemysłu (narażone na zjawisko tzw. ucieczki emisji), pozostałe sektory przemysłu (według zasady stopniowego odchodzenia od przydziałów bezpłatnych), a także sektor elektroenergetyki w niektórych państwach członkowskich, w tym w Polsce, kwalifikujący się do objęcia tzw. derogacjami na mocy art. 10c dyrektywy 2009/29/WE. Docelowo aukcje uprawnień do emisji w okresie od 2013 r. do 2020 r. odbywać się mają w ramach jednej ogólnoeuropejskiej platformy aukcyjnej oraz trzech platform krajowych: polskiej, niemieckiej oraz brytyjskiej. W 2013 r. sprzedaż uprawnień realizowana była za pośrednictwem giełdy EEX z siedzibą w Lipsku, pełniącej rolę tymczasowej platformy wspólnotowej i platformy niemieckiej oraz giełdy ICE ECX z siedzibą w Londynie, pełniącej rolę platformy Wielkiej Brytanii. Polska do czasu wyłonienia docelowej platformy realizuje sprzedaż uprawnień za pośrednictwem giełdy EEX.

W związku z niskimi cenami uprawnień do emisji, po kilku próbach, dnia 10 grudnia 2013 r. decyzją Parlamentu Europejskiego, został wprowadzony tzw. backloading uprawnień, czyli możliwość wycofania przez Komisję Europejską puli 900 000 tys. uprawnień w okresie od 2013 r. do 2015 r., celem jej ponownego przywrócenia w kolejnych latach do 2020 r.

Brak obowiązku umarzania praw majątkowych dla kogeneracji

W 2013 r. wygasł obowiązek umarzania tzw. „żółtych” i „czerwonych” certyfikatów, czyli praw majątkowych potwierdzających produkcję energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji oraz związane z tym rozwiązania prawne w zakresie wsparcia produkcji energii elektrycznej w kogeneracji zarówno węglowej, jak i gazowej. Niekorzystnie wpłynęło to na osiągnięte przez Obszar Wytwarzanie i Ciepło przychody z produkcji energii elektrycznej w skojarzeniu. Pozytywny wpływ natomiast miało to na Obszar Sprzedaż, z uwagi na zmniejszenie obowiązku umarzania tych świadectw w związku ze sprzedażą energii elektrycznej do odbiorców końcowych.

Należy jednak zaznaczyć, iż niepewność co do przedłużenia, bądź nie uregulowań prawnych w zakresie wsparcia kogeneracji oraz obowiązku umarzania ww. świadectw pochodzenia niekorzystnie wpływa na cały rynek począwszy od wytwórców i inwestorów, a skończywszy na sprzedawcach energii, którzy stają przed ryzykiem związanym z szacowaniem kosztów praw majątkowych podczas konstruowania ofert dla odbiorców końcowych.

Obowiązek publicznej sprzedaży energii elektrycznej przez wytwórców

W 2013 r. obowiązywał tzw. „obowiązek giełdowy”, zgodnie z którym przedsiębiorstwa wytwórcze zobligowane były do sprzedaży podlegającego obowiązkowi wolumenu na TGE. W 2013 r. spółki z Grupy Kapitałowej TAURON objęte są, zgodnie z zapisami art. 49a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. *Prawo energetyczne*, obowiązkiem sprzedaży na giełdach towarowych (w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. o giełdach towarowych) lub na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany, nie mniej niż 15% energii elektrycznej wytworzonej w danym roku. Oznacza to, że na rynku pozagiełdowym OTC (ang. OTC – over the counter

market) możliwa jest sprzedaż energii elektrycznej produkowanej przez spółki wytwórcze z Grupy Kapitałowej TAURON, na potrzeby zabezpieczenia pozycji sprzedażowej Grupy Kapitałowej TAURON.

Obowiązek wdrożenia technologii AMI

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/32/WE w sprawie efektywności wykorzystania energii i usług energetycznych zakłada, że rachunki powinny być oparte na rzeczywistym zużyciu, co zmobilizuje system do poważnych oszczędności energii. W 2009 r. Komisja Europejska przyjęła założenie, że do 2020 r. 80% sieci elektroenergetycznej oraz innych mediów będzie zaopatrzonych w inteligentne systemy zdalnego pomiaru. Polska nie odstąpiła od wprowadzenia technologii AMI (ang. Advanced Metering Infrastructure) (do końca września 2012 r. kraje członkowskie mogły wykonać analizę uzasadniającą brak ekonomicznych korzyści z wprowadzenia takiego rozwiązania), w związku z czym jest zobowiązania do wypełnienia wymagań UE w tym zakresie.

Wprowadzanie regulacji EMIR

Transakcje na rynkach towarowych (np. energii elektrycznej, CO₂) podlegają regulacjom rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Nr 648/2012 z dnia 4 lipca 2012 r. w sprawie instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (rozporządzenie EMIR), które weszło w życie w dniu 16 sierpnia 2012 r. Rozporządzenie EMIR jest bezpośrednio stosowane w Polsce, bez konieczności jego implementacji do polskiego porządku prawnego w drodze ustawy. Celem rozporządzenia EMIR jest zwiększenie transparentności rynku instrumentów pochodnych, ograniczenie ryzyka kredytowego i systemowego związanego z zawieraniem i rozliczaniem transakcji mających za przedmiot instrumenty pochodne rynku OTC oraz zwiększenie stabilności na rynku finansowym. Rozporządzenie EMIR określa zasady:

- 1) centralnego rozliczania transakcji mających za przedmiot kontrakty pochodne będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym;
- 2) raportowania transakcji mających za przedmiot wskazane powyżej kontrakty pochodne do repozytorium transakcji;
- 3) zarządzania ryzykiem dotyczącym kontraktów pochodnych.

W 2013 r. Grupa Kapitałowa TAURON prowadziła działania przygotowawcze umożliwiające dostosowanie się do przedmiotowych wymogów, zgodnie z którymi z dniem 12 lutego 2014 r. wszedł w życie obowiązek raportowania transakcji.

Wprowadzenie do stosowania Regulaminów REMIT

W związku z wprowadzeniem w dniu 28 grudnia 2011 r. rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1227/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie integralności i przejrzystości hurtowego rynku energii (REMIT), TAURON wprowadził i rozwija rozwiązania umożliwiające wywiązywanie się z obowiązków wynikających z REMIT w Spółce oraz w Grupie Kapitałowej TAURON.

Warunki pogodowe

Działalność Grupy Kapitałowej TAURON cechuje się sezonowością, która dotyczy w szczególności produkcji, dystrybucji i sprzedaży ciepła, dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom indywidualnym oraz sprzedaży węgla odbiorcom indywidualnym dla celów grzewczych.

W 2013 r. warunki pogodowe miały istotny wpływ na działalność Segmentu OZE oraz Segmentu Ciepło, z uwagi na uzależnienie od nich poziomu produkcji energii elektrycznej (z elektrowni wodnych i wiatrowych) oraz produkcji i sprzedaży ciepła. Rok 2013 pod względem temperatur otoczenia i warunków hydrologicznych znacznie różnił się od roku poprzedniego, zwłaszcza pod względem warunków meteorologicznych: początek roku to mroźna i dość długa zima, która częściowo unieruchomiła farmy wiatrowe (oblodzenie łopat wiatraków), w drugiej połowie roku zaś ciepła jesień, wpłynęła na przesunięcie okresu grzewczego i znaczny spadek zapotrzebowania na ciepło, w stosunku do podobnego okresu 2012 r.

Czego możemy oczekiwać w 2014 r.

Otoczenie makroekonomiczne

W 2014 r. oczekiwane jest przyspieszenie wzrostu gospodarczego, a jego głównymi czynnikami powinien być zarówno eksport, jak i popyt wewnętrzny, który przejawiać się będzie nie tylko w postaci zwiększonej konsumpcji, ale również zwiększonych inwestycji. Wyższe tempo wzrostu gospodarczego prawdopodobnie w niewielkim zakresie przełoży się na trendy cenowe. Inflacja będzie wprawdzie rosła, jednak nie powinna przekroczyć celu Rady Polityki Pieniężnej. W związku z zakładanym w dłuższym okresie ożywieniem gospodarczym i potencjalnym wzrostem inflacji wynikającym

ze wzrostu PKB oczekuje się, że pod koniec 2014 r. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) może rozpocząć cykl wzrostu stóp procentowych.

Sytuacja w branży energetycznej

Ceny na rynku SPOT, czyli na TGE na rynku dnia następnego wzrosły w bieżącym roku w stosunku do stanu z roku poprzedniego. Podobnie wzrosły ceny rynku bilansującego.

Stało się tak pomimo wysokich temperatur wpływających na niskie zapotrzebowanie na energię elektryczną, a także pomimo wzrostu mocy (produkcji) ze źródeł wiatrowych, a tym samym niższej generacji JWCD. Na początku 2014 r. ceny (szczególnie RDN) utrzymywały się na wyższym poziomie w stosunku do 2013 r.

Ceny na rynku terminowym reagują powoli wzrostem. W okresie od początku 2014 r. ceny kontraktów terminowych na okresy miesięczne i kwartalne z terminami dostawy w okresie do połowy 2014 r. wzrosły o 5 do 10 zł/MWh.

Priorytety Grupy w 2014 r.

W świetle wymagającej sytuacji makroekonomicznej i związanymi z nią wyzwaniami dla branży energetycznej Grupa Kapitałowa TAURON skupi się na:

- 1) konsekwentnej realizacji strategii redukcji kosztów operacyjnych i utrzymaniu wysokiej dyscypliny kosztowej we wszystkich Obszarach Biznesowych,
- 2) rozwoju dochodowych projektów, w szczególności w Segmencie Dystrybucja, przy jednoczesnej dbałości o długoterminową efektywność i rozbudowę mocy Segmentu Wytarzanie, jak i wykorzystanie szans w pozostałych Segmentach,
- 3) umocnieniu pozycji konkurencyjnej w najważniejszych obszarach działalności.

3.11. Ocena zarządzania zasobami finansowymi

Dzięki przeprowadzonym w latach ubiegłych oraz kontynuowanym w 2013 r. działaniom, których wynikiem było scentralizowanie obszaru zarządzania finansami w Grupie Kapitałowej TAURON, efektywnie zarządzano zasobami finansowymi. Głównymi narzędziami umożliwiającymi skuteczne zarządzanie zasobami finansowymi jest wdrożony centralny model finansowania oraz *Polityka Zarządzania Płynnością Finansową w Grupie Kapitałowej TAURON* wraz z funkcjonującym w Grupie Kapitałowej TAURON cash poolingiem. Dodatkowo, system zarządzania finansami jest wspomagany centralną *Polityką zarządzania ryzykiem specyficznym w obszarze finansowym w Grupie TAURON* oraz centralną *Polityką ubezpieczeniową Grupy TAURON*, w których Spółka pełni funkcję zarządzającego oraz decydującego o kierunkach podejmowanych działań umożliwiając ustanawianie odpowiednich limitów ekspozycji na ryzyko.

Zgodnie z przyjętym centralnym modelem finansowania, Spółka jest odpowiedzialna za pozyskanie finansowania dla spółek Grupy Kapitałowej TAURON. Środki pozyskane zarówno wewnątrz (ze spółek Grupy Kapitałowej TAURON generujących nadwyżki finansowe), jak również zewnątrz (z rynku finansowego) transferowane są następnie do spółek z Grupy Kapitałowej TAURON zgłaszających zapotrzebowanie na finansowanie (w tym celu wdrożony został w Grupie Kapitałowej TAURON program emisji obligacji wewnątrzgrupowych).

Taka forma pozyskiwania źródeł finansowania umożliwia przede wszystkim obniżenie kosztu kapitału, zwiększa możliwości otrzymania finansowania, redukuje ilość i formy zabezpieczeń ustanowionych na majątku Grupy Kapitałowej TAURON oraz kowenantów wymaganych przez instytucje finansowe, a także wpływa na zmniejszenie kosztów administracyjnych. Centralny model finansowania umożliwia również pozyskanie źródeł finansowania niedostępnych dla pojedynczych spółek, takich jak np. emisja euroobligacji. Wdrożenie centralnego modelu finansowania efektywnie wpłynęło na zmianę podejścia do finansowania inwestycji w Grupie Kapitałowej TAURON. Finansowanie jest pozyskiwane w oparciu o skonsolidowany bilans całej Grupy Kapitałowej TAURON, a źródła finansowania nie są przypisane do konkretnych projektów inwestycyjnych, ale są zaciągane na pokrycie luki finansowej na poziomie Grupy Kapitałowej TAURON. Struktura finansowania projektów inwestycyjnych w danym okresie jest tożsama ze strukturą finansowania całokształtu działalności Grupy Kapitałowej TAURON. Przyjęty model pozwala na realizację planów inwestycyjnych zgodnie z przyjętą Strategią Korporacyjną.

Drugim istotnym elementem wpływającym na efektywność zarządzania finansami jest polityka zarządzania płynnością. Poprzez wdrożenie odpowiednich standardów prognozowania możliwe staje się ustalenie precyzyjnej pozycji płynnościowej pozwalającej na optymalizację doboru momentu pozyskania finansowania oraz terminu zapadalności i rodzajów instrumentów lokacyjnych, a także odpowiedniego poziomu rezerwy płynnościowej. Powyższe wpływa zarówno na zmniejszenie kosztów, jak i zwiększenie bezpieczeństwa. Bieżące zarządzanie płynnością jest wspomagane przez wdrożony mechanizm cash poolingiu. Jego zasadniczym celem jest zapewnienie bieżącej płynności finansowej w Grupie Kapitałowej TAURON przy jednoczesnym ograniczeniu kosztów zewnętrznego finansowania krótkoterminowego i maksymalizowaniu przychodów finansowych z tytułu inwestowania nadwyżek pieniężnych.

Dzięki funkcjonowaniu struktury cash pooling, spółki Grupy Kapitałowej TAURON posiadające krótkotrwałe niedobory środków mogą w pierwszej kolejności korzystać ze środków spółek wykazujących nadwyżki finansowe bez konieczności pozyskiwania finansowania zewnętrznego.

Ponadto, Grupa Kapitałowa TAURON wdrożyła jednolity program gwarancji bankowych. W ramach jednej umowy, zawartej pomiędzy TAURON i PKO BP, a następnie między TAURON a spółkami z Grupy Kapitałowej TAURON istnieje możliwość wystawiania gwarancji na rzecz dowolnej spółki z Grupy Kapitałowej TAURON w ramach scentralizowanego limitu. Powyższe działanie ograniczyło koszt pozyskiwanych gwarancji, uniezależniło ich pozyskanie od kondycji indywidualnej Spółki oraz ograniczyło łączną ilość czynności niezbędnych do pozyskania gwarancji. Dodatkowo, TAURON zawarł umowę ramową z BZ WBK na gwarancje bankowe wystawiane na rzecz IRGIT, która obniża istotnie koszt zabezpieczeń wymaganych w związku z giełdowym obrotem energią elektryczną.

W 2013 r. Grupa Kapitałowa TAURON posiadała pełną zdolność do regulowania swoich zobowiązań w terminie ich płatności.

3.12. Informacja o podmiocie uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

Podmiotem uprawnionym, badającym skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej TAURON jest Deloitte Polska Sp. z o.o. Spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie, Al. Jana Pawła II 19, 00-854 (Deloitte Polska). Umowa pomiędzy TAURON a Deloitte Polska została zawarta w dniu 7 maja 2013 r. dotyczy badania sprawozdań finansowych Spółki i skonsolidowanych sprawozdań finansowych za lata 2013–2015.

Wysokość wynagrodzenia biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz spółek Grupy Kapitałowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 37. Wysokość wynagrodzenia biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz spółek Grupy Kapitałowej TAURON (dane w tys. zł)

Lp.		Rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 r.	Rok zakończony dnia 1 grudnia 2012 r.
1.	Obowiązkowe badanie, w tym:	606	987
2.	<i>skonsolidowanego sprawozdania finansowego</i>	25	36
3.	<i>jednostkowego sprawozdania finansowego jednostki dominującej</i>	80	34
4.	<i>jednostkowych sprawozdań finansowych jednostek zależnych</i>	501	917
5.	Inne usługi poświadczające świadczone dla Grupy, w tym przegląd sprawozdań finansowych	260	193
6.	Usługi doradztwa podatkowego	0	0
7.	Pozostałe usługi (w tym szkolenia) świadczone dla Grupy	195	410
Suma		1 061	1 590

W 2012 r. obowiązywała umowa na przeprowadzenie badania sprawozdań finansowych Spółki i skonsolidowanych sprawozdań finansowych zawarta w dniu 19 listopada 2010 r. przez TAURON z Ernst & Young Audit sp. z o.o. W związku z tym kwoty wykazane w powyższej tabeli za rok zakończony dnia 31 grudnia 2012 r. dotyczą usług świadczonych przez Ernst & Young Audit sp. z o.o.

4. AKCJE I AKCJONARIAT

4.1. Struktura akcjonariatu

Na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania kapitał zakładowy Spółki, zgodnie z wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego, wynosił 8 762 746 970,00 zł i dzielił się na 1 752 549 394 akcje o wartości nominalnej 5,00 zł każda, w tym 1 589 438 762 akcje zwykłe na okaziciela serii AA oraz 163 110 632 akcje zwykłe imienne serii BB.

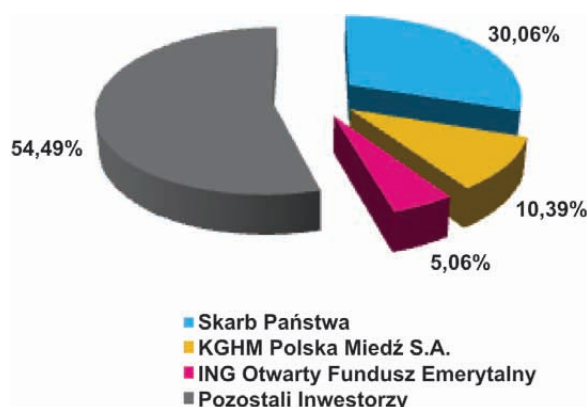
Poniższa tabela przedstawia strukturę akcjonariatu Spółki według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 38. Struktura akcjonariatu Spółki według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Lp.	Akcjonariusz	Liczba akcji/ liczba głosów na WZ	Udział w kapitale zakładowym/ udział w ogólnej liczbie głosów
1.	Skarb Państwa	526 848 384	30,06%
2.	KGHM Polska Miedź S.A.	182 110 566	10,39%
3.	ING Otwarty Fundusz Emerytalny	88 742 929	5,06%
4.	Pozostali inwestorzy indywidualni i instytucjonalni	954 847 515	54,49%

Poniższy rysunek przedstawia strukturę akcjonariatu według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Rysunek nr 52. Struktura akcjonariatu według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

Poniższa tabela przedstawia wysokość dywidendy wypłaconej w latach 2010–2012.

Tabela nr 39. Wysokość dywidendy wypłaconej w latach 2010–2012

Dywidenda wypłacona za lata 2010–2012					
Lp.	Rok obrotowy, za który wypłacono dywidendę	Kwota wypłaconej dywidendy	Wartość wypłaconej dywidendy na jedną akcję	Dzień dywidendy	Dzień wypłaty dywidendy
1.	2010	262 882 409,10	0,15	30 czerwca 2011 r.	20 lipca 2011 r.
2.	2011	543 290 312,14	0,31	2 lipca 2012 r.	20 lipca 2012 r.
3.	2012	350 509 878,80	0,20	3 czerwca 2013 r.	18 czerwca 2013 r.

4.2. Liczba i wartość nominalna akcji Spółki oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Spółki będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Stan posiadania akcji Spółki oraz akcji/udziałów w jednostkach powiązanych ze spółką, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących spółkę na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, przedstawia się następująco:

Tabela nr 40. Stan posiadania akcji Spółki oraz akcji/udziałów w jednostkach powiązanych – osoby zarządzające

Lp.	Imię i nazwisko	Akcje TAURON		Akcje/udziały w jednostkach powiązanych z TAURON	
		Liczba	Wartość nominalna (zł)	Liczba	Wartość nominalna (zł)
według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.					
1.	Dariusz Lubera	6 576	32 880	0	0
2.	Joanna Schmid	0	0	0	0
3.	Dariusz Stolarczyk	42 611	213 055	0	0
4.	Krzysztof Zawadzki	27 337	136 685	0	0
według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania					
1.	Dariusz Lubera	6 576	32 880	0	0
2.	Joanna Schmid	0	0	0	0
3.	Dariusz Stolarczyk	42 611	213 055	0	0
4.	Krzysztof Zawadzki	27 337	136 685	0	0
5.	Aleksander Grad*	0	0	0	0

* W dniu 10 lutego 2014 r. Rada Nadzorcza Spółki delegowała Członka Rady Nadzorczej Aleksandra Grada do czasowego wykonywania czynności Członka Zarządu TAURON na okres od dnia 11 lutego 2014 r. do dnia 11 maja 2014 r.

Tabela nr 41. Stan posiadania akcji Spółki oraz akcji/udziałów w jednostkach powiązanych – osoby nadzorujące

Lp.	Imię i nazwisko	Akcje TAURON		Akcje/udziały w jednostkach powiązanych z TAURON	
		Liczba	Wartość nominalna (zł)	Liczba	Wartość nominalna (zł)
według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.					
1.	Antoni Tajduś	0	0	0	0
2.	Rafał Wardziński*	0	0	0	0
3.	Leszek Koziorowski	0	0	0	0
4.	Jacek Kuciński	935	4 675	0	0
5.	Marcin Majeranowski	0	0	0	0
6.	Jacek Szyke	0	0	0	0
7.	Marek Ściążko	0	0	0	0
8.	Agnieszka Trzaskalska	0	0	0	0
według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania					
1.	Antoni Tajduś	0	0	0	0
2.	Leszek Koziorowski	0	0	0	0
3.	Aleksander Grad**	0	0	0	0
4.	Jacek Kuciński	935	4 675	0	0
5.	Marcin Majeranowski	0	0	0	0
6.	Jacek Szyke	0	0	0	0
7.	Marek Ściążko	0	0	0	0
8.	Agnieszka Trzaskalska	0	0	0	0
9.	Agnieszka Woś***	0	0	0	0

* Rafał Wardziński został odwołany ze składu Rady Nadzorczej z dniem 22 stycznia 2014 r.

** Aleksander Grad został powołany w skład Rady Nadzorczej z dniem 1 lutego 2014 r.

*** Agnieszka Woś została powołana w skład Rady Nadzorczej z dniem 22 stycznia 2014 r.

4.3. Umowy dotyczące potencjalnych zmian w strukturze akcjonariatu

Zarząd nie posiada informacji o istnieniu umów (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy.

4.4. Nabycie akcji własnych

W 2013 r. Spółka nie nabywała akcji własnych.

4.5. Programy akcji pracowniczych

W 2013 r. w Spółce nie funkcjonowały programy akcji pracowniczych.

4.6. Notowania akcji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW)

Akcje TAURON są notowane na Rynku Głównym GPW od dnia 30 czerwca 2010 r. W 2013 r. kurs akcji TAURON kształtował się w przedziale od 3,85 zł do 5,39 zł. Kurs akcji podczas ostatniej sesji w 2012 r. osiągnął poziom 4,75 zł. Rok później cena wyniosła 4,37 zł. Stopa zwrotu* z inwestycji w akcje spółki w 2013 r. wyniosła -3,64%. Wynik ten należy rozpatrywać w kontekście kondycji całego rynku w 2013 r., który nie był udany dla spółek z indeksu WIG20. Indeks WIG20 obniżył się w tym czasie o 8,58%, a wprowadzony w 2013r. indeks największych firm WIG30 stracił 3,31%. Jedną z głównych przyczyn była bessa w IV kwartale 2013 r., spowodowana przede wszystkim brakiem pewności co do przyszłego kształtu części kapitałowej systemu emerytalnego.

Dodatkowo nadal panowała niekorzystna sytuacja dla inwestycji w spółki sektora energetycznego, którego efektem był spadek w ciągu 2013 r. indeksu WIG-Energia o ponad 10%. Było to spowodowane przede wszystkim spadkiem rynkowych cen energii oraz niepewnością związaną z ostatecznym kształtem ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz ze wsparciem dla źródeł kogeneracyjnych.

Na dzień 31 grudnia 2013 r. akcje Spółki wchodziły w skład następujących indeksów giełdowych:

- 1) **WIG** – indeks obejmujący wszystkie spółki notowane na Rynku Głównym GPW, które spełniają bazowe kryteria uczestnictwa w indeksach. Udział TAURON w indeksie WIG: 1,713%.
- 2) **WIG-Poland** – indeks narodowy, w którego skład wchodzi wyłącznie akcje krajowych spółek notowanych na Rynku Głównym GPW, które spełniają bazowe kryteria uczestnictwa w indeksach. Udział TAURON w indeksie WIG-Poland: 1,824%.
- 3) **WIG20** – indeks obliczany na podstawie wartości portfela akcji 20 największych i najbardziej płynnych spółek z Rynku Głównego GPW. Udział TAURON w indeksie WIG20: 2,718%.
- 4) **WIG30** – indeks obejmujący 30 największych i najbardziej płynnych spółek notowanych na Rynku Głównym GPW. Udział TAURON w indeksie WIG30: 2,551%.
- 5) **WIG-Energia** – indeks sektorowy, w którego skład wchodzi spółki uczestniczące w indeksie WIG i jednocześnie zakwalifikowane do sektora energetyki. Udział TAURON w indeksie WIG-Energia: 18,132%.
- 6) **Respect Index** – indeks grupuje w swoim portfelu spółki działające zgodnie z najwyższymi standardami społecznej odpowiedzialności biznesu. Udział TAURON w Respect Index: 5,364%.
- 7) **MSCI Poland Standard Index** – indeks obejmujący ponad 20 kluczowych spółek notowanych na GPW. Udział TAURON w indeksie MSCI Poland Standard Index: 2,4%.
- 8) **CECE Index** – indeks Giełdy Wiedeńskiej, obejmujący największe spółki Europy Środkowo-Wschodniej. Udział TAURON w indeksie CECE: 2,33%.

Poniższa tabela przedstawia kluczowe dane dotyczące akcji Spółki w latach 2011–2013.

Tabela nr 42. Kluczowe dane dotyczące akcji TAURON

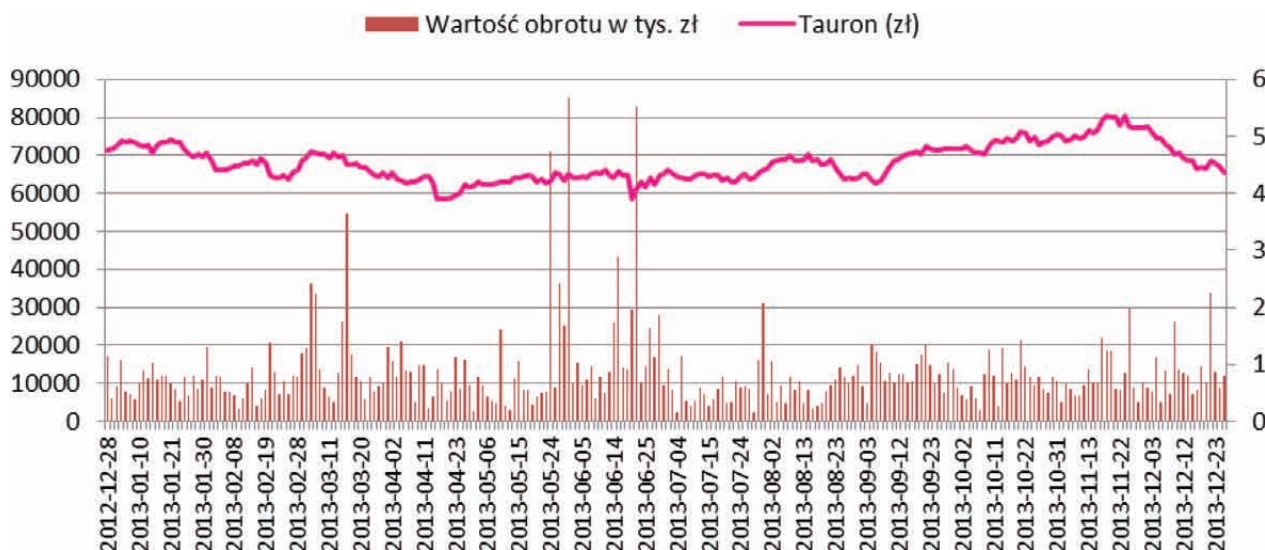
Lp.	Kluczowe dane dotyczące akcji	2011	2012	2013
1.	Kurs maksymalny (zł)	6,81	5,61	5,39
2.	Kurs minimalny (zł)	4,65	4,08	3,85
3.	Kurs ostatni (zł)	5,35	4,75	4,37
4.	Kapitalizacja na koniec okresu (zł)	9 376	8 325	7 659
5.	Kapitalizacja na koniec okresu (%)	2,10	1,59	1,29
6.	Wartość księgową (mln zł)	15 922,47	16 839,41	17 675,34
7.	C/Z	8,10	5,50	5,50
8.	C/WK	0,59	0,49	0,43
9.	Stopa zwrotu na koniec okresu* (%)	-16,73	-5,03	-3,64
10.	Stopa dywidendy (%)	2,8	6,5	4,6
11.	Wartość obrotów (mln zł)	5 574,82	3 198,94	3 103,56
12.	Udział w obrotach (%)	2,21	1,7	1,41
13.	Wskaźnik obrotu (%)	58,80	41,80	43,90
14.	Średni wolumen na sesję	3 721 539	2 667 725	2 793 020
15.	Średnia liczba transakcji na sesję	1 373	960	1 022

* Stopa zwrotu liczona z uwzględnieniem dochodu inwestora z tytułu dywidendy i przy założeniu, że osiągnięty dochód dodatkowy jest reinwestowany. Metodologia zgodna z Biuletynem Statystycznym GPW.

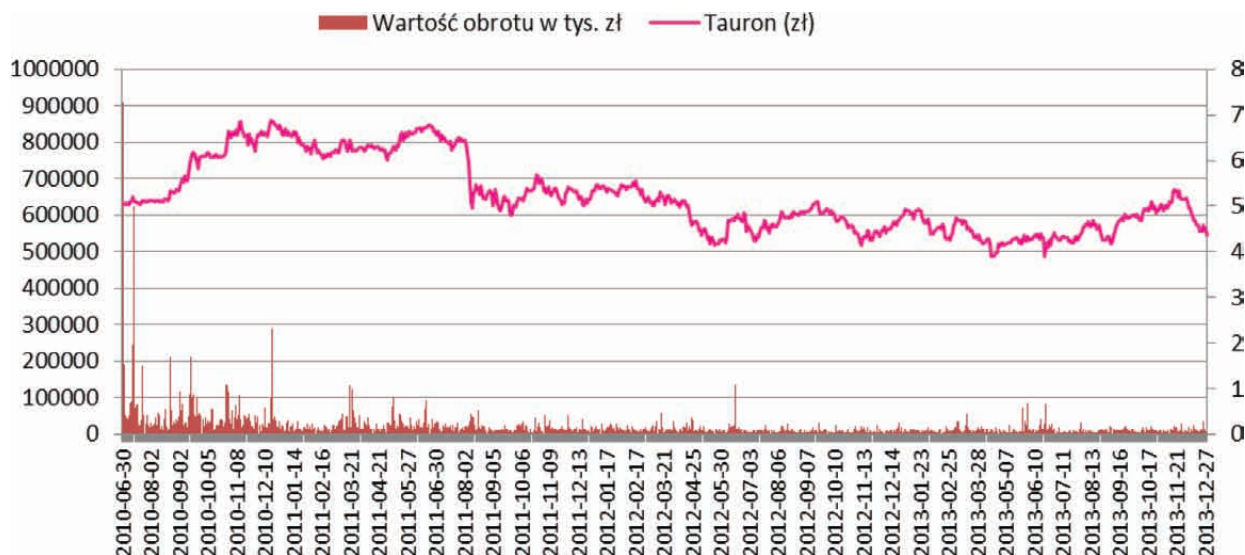
Źródło: Biuletyn Statystyczny GPW

Poniższe rysunki przedstawiają historyczne dane dotyczące kształtowania się kursu akcji Spółki oraz wartości obrotów, a także kształtowanie się kursu akcji Spółki na tle indeksów WIG20 i WIG-Energia.

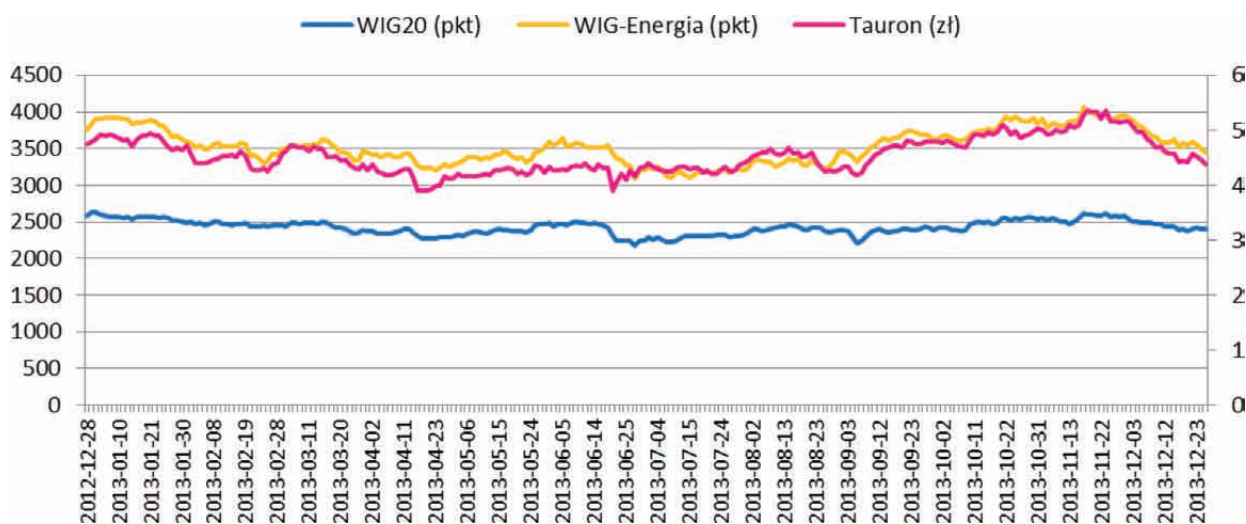
Rysunek nr 53. Kurs akcji Spółki oraz wartość obrotów w 2013 r.

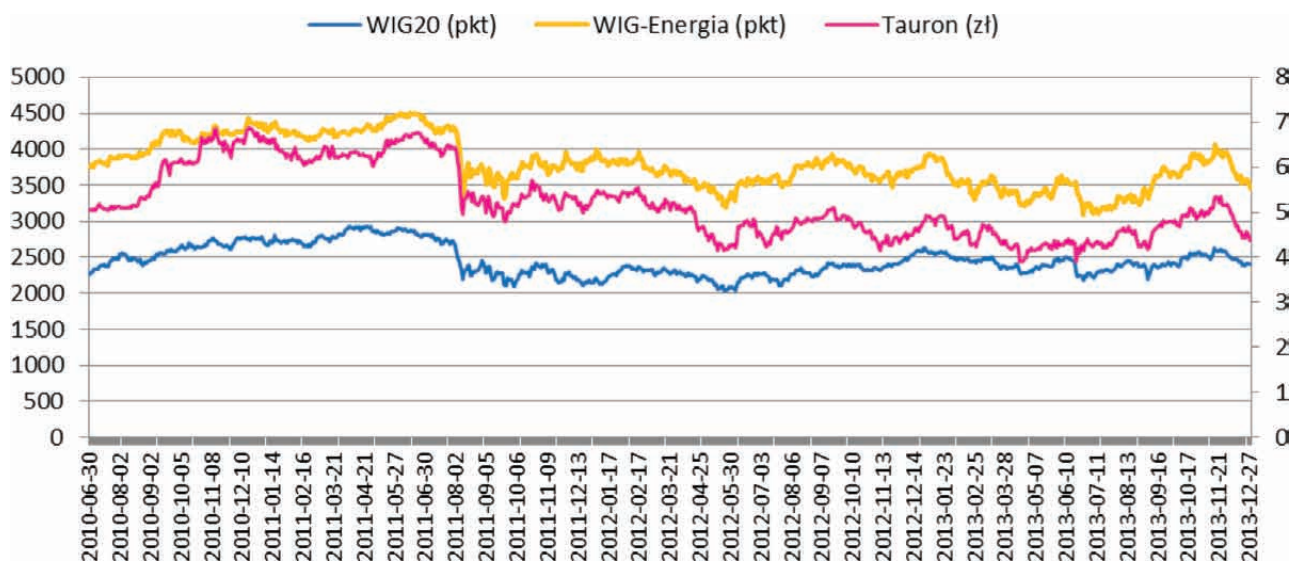
Rysunek nr 54. Kurs akcji Spółki oraz wartość obrotów od debiutu giełdowego (30 czerwca 2010 r.) oraz w 2013 r.

Rysunek nr 55. Kurs akcji Spółki na tle indeksu WIG20 i WIG-Energia w 2013 r.

Rysunek nr 56. Kurs akcji Spółki na tle indeksu WIG20 i WIG-Energia od debiutu giełdowego (30 czerwca 2010 r.) oraz w 2013 r.

Rekomendacje dla akcji TAURON Polska Energia S.A.

W 2013 r. analitycy domów maklerskich i banków inwestycyjnych wydali łącznie 38 rekomendacji (poza aktualizacjami cen docelowych) dla akcji TAURON, w tym:

- 1) dziewięć rekomendacji „kupuj”,
- 2) trzynaście rekomendacji „trzymaj”,
- 3) dwanaście rekomendacji „sprzedaj”.

Rekomendacje wydane w 2013 r.

Poniższa tabela przedstawia wykaz rekomendacji wydanych w 2013 r.

Tabela nr 43. Rekomendacje wydane w 2013 r.

Lp.	Data wydania rekomendacji	Rekomendacja/Cena docelowa	Instytucja rekomendująca
1.	9 stycznia 2013 r.	Sprzedaj / 4,10 zł	IPOPEMA Securities
2.	15 stycznia 2013 r.	Kupuj / 5,90 zł	Credit Suisse
3.	18 stycznia 2013 r.	Redukuj / 4,50 zł	Raiffeisen Centrobank
4.	28 stycznia 2013 r.	Sprzedaj / 4,20 zł	ING Securities
5.	30 stycznia 2013 r.	Trzymaj / 4,60 zł	Deutsche Bank
6.	31 stycznia 2013 r.	Sprzedaj / 4,40 zł	Wood & Company
7.	13 lutego 2013 r.	Niedoważaj / 4,20 zł	HSBC
8.	25 lutego 2013 r.	Sprzedaj / 3,80 zł	Goldman Sachs
9.	6 marca 2013 r.	Trzymaj / 4,80 zł	Espirito Santo
10.	21 marca 2013 r.	Sprzedaj / 3,90 zł	Goldman Sachs
11.	2 kwietnia 2013 r.	Redukuj / 4,20 zł	Raiffeisen Centrobank
12.	22 kwietnia 2013 r.	Trzymaj / 4,30 zł	DM BZ WBK
13.	24 kwietnia 2013 r.	Trzymaj / 4,40 zł	Deutsche Bank
14.	26 kwietnia 2013 r.	Trzymaj / 4,65 zł	Goldman Sachs
15.	14 maja 2013 r.	Kupuj / 4,60 zł	DM PKO BP
16.	14 maja 2013 r.	Trzymaj / 4,80 zł	Goldman Sachs
17.	12 czerwca 2013 r.	Kupuj / 5,94 zł	DI BRE
18.	26 czerwca 2013 r.	Kupuj / 5,10 zł	Societe Generale
19.	5 lipca 2013 r.	Trzymaj / 4,85 zł	Goldman Sachs
20.	10 lipca 2013 r.	Kupuj / 5,00 zł	DM BPS
21.	22 lipca 2013 r.	Trzymaj / 3,90 zł	ING Securities
22.	23 lipca 2013 r.	Trzymaj / 4,40 zł	DM BZ WBK

Lp.	Data wydania rekomendacji	Rekomendacja/Cena docelowa	Institucja rekomendująca
23.	12 sierpnia 2013 r.	Trzymaj / 5,05 zł	Goldman Sachs
24.	23 sierpnia 2013 r.	Sprzedaj / 3,70 zł	Espirito Santo
25.	23 sierpnia 2013 r.	Trzymaj / 4,40 zł	DM BZ WBK
26.	11 września 2013 r.	Kupuj / 5,00 zł	Societe Generale
27.	17 września 2013 r.	Kupuj / 5,40 zł	Deutsche Bank
28.	15 października 2013 r.	Redukuj / 4,60 zł	Raiffeisen Centrobank
29.	15 października 2013 r.	Sprzedaj / 4,40 zł	Goldman Sachs
30.	23 października 2013 r.	Kupuj / 5,20 zł	Societe Generale
31.	24 października 2013 r.	Sprzedaj / 4,70 zł	DM BZ WBK
32.	24 października 2013 r.	Sprzedaj / 4,04 zł	UniCredit
33.	25 października 2013 r.	Kupuj / 5,80 zł	Citi
34.	25 października 2013 r.	Sprzedaj / 4,00 zł	ING Securities
35.	26 listopada 2013 r.	Sprzedaj / 5,00 zł	DM IDMSA
36.	9 grudnia 2013 r.	Sprzedaj / 4,33 zł	Ipopema Securities
37.	18 grudnia 2013 r.	Trzymaj / 5,50 zł	Goldman Sachs
38.	19 grudnia 2013 r.	Trzymaj / 5,00 zł	DM IDMSA

Rekomendacje wydane po 31 grudnia 2013 r.

Poniższa tabela przedstawia wykaz rekomendacji wydanych po 31 grudnia 2013 r. do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 44. Rekomendacje wydane po 31 grudnia 2013 r.

Lp.	Data wydania rekomendacji	Rekomendacja/Cena docelowa	Institucja rekomendująca
1.	30 stycznia 2014 r.	Kupuj / 5,65 zł	Goldman Sachs
2.	30 stycznia 2014 r.	Trzymaj / 4,70 zł	DM BZ WBK
3.	7 lutego 2014 r.	Neutralnie / 4,60 zł	Citi
4.	7 lutego 2014 r.	Kupuj / 5,00 zł	Societe Generale
5.	7 lutego 2014 r.	Trzymaj / 4,20 zł	ING Securities
6.	13 lutego 2014 r.	Kupuj / 5,80 zł	J.P. Morgan

5. OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO

Działając zgodnie z § 91 ust. 5 pkt 4) Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259, ze zm.), Zarząd Spółki przedstawia Oświadczenie o stosowaniu zasad ładu korporacyjnego w 2013 r.

5.1. Wskazanie stosowanego zbioru zasad ładu korporacyjnego

W 2013 r. Spółka podlegała zasadom ładu korporacyjnego opisanym w dokumencie *Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW* (Dobre Praktyki), stanowiącym Załącznik do Uchwały Rady GPW Nr 12/1170/2007 z dnia 4 lipca 2007 r., zmienionym następującymi uchwałami Rady GPW: Nr 17/1249/2010 z dnia 19 maja 2010 r., Nr 15/1282/2011 z dnia 31 sierpnia 2011 r., Nr 20/1287/2011 z dnia 19 października 2011 r. oraz Nr 19/1307/2012 z dnia 21 listopada 2012 r., które weszły w życie w dniu 1 stycznia 2013 r. Dokument ten zawiera również zasady ładu korporacyjnego, na których stosowanie Spółka zdecydowała się dobrowolnie.

Dobre Praktyki zostały przyjęte do stosowania przez Zarząd Spółki. W 2013 r. Spółka nie stosowała jedynie zasady zawartej w Rozdziale IV pkt 10 Dobrych Praktyk. Pozostałe zasady wyszczególnione w ww. dokumencie w Rozdziale II, III i IV były przez Spółkę stosowane.

Tekst zbioru Dobrych Praktyk, którym podlega Spółka oraz na których stosowanie Spółka mogła się zdecydować dobrowolnie, jest opublikowany na stronie internetowej GPW pod adresem (<http://www.corp-gov.gpw.pl>).

5.2. Wskazanie zasad ładu korporacyjnego, od stosowania których odstąpiono

W 2013 r. Spółka nie stosowała jedynie zasady zawartej w Rozdziale IV pkt 10 Dobrych Praktyk (w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 stycznia 2013 r.), dotyczącej zapewnienia akcjonariuszom możliwości udziału w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, polegającego na:

- 1) transmisji obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym,
- 2) dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad.

W dniu 2 stycznia 2013 r. Spółka przekazała za pośrednictwem systemu EBI (Elektroniczna Baza informacji) raport bieżący nr 1/2013, zawierający informację o niestosowaniu ww. zasady ładu korporacyjnego, z uwagi na fakt, iż treść Statutu Spółki nie zawierała postanowień umożliwiających udział w WZ przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej w myśl postanowień Ksh.

Aby umożliwić stosowanie ww. zasady Zarząd Spółki wystąpił z wnioskiem do Zwyczajnego WZ Spółki o podjęcie uchwały w sprawie zmiany Statutu TAURON, proponując zapisy umożliwiające udział akcjonariuszy w walnym zgromadzeniu przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej, obejmujący w szczególności: transmisję obrad walnego zgromadzenia w czasie rzeczywistym, dwustronną komunikację w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad walnego zgromadzenia, przebywając w miejscu innym, niż miejsce obrad WZ, wykonywanie osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu przed lub w toku WZ.

Obradujące w dniu 16 maja 2013 r. Zwyczajne WZ Spółki nie podjęło ww. uchwały.

W związku z powyższym w 2013 r. Spółka nie stosowała zasady zawartej w Rozdziale IV pkt 10 Dobrych Praktyk oraz rekomendacji zawartej w Rozdziale I pkt 12 Dobrych Praktyk.

Pozostałe zasady wyszczególnione w Rozdziale II, III i IV Dobrych Praktyk były przez Spółkę stosowane. W okresie od dnia dopuszczenia akcji Spółki do publicznego obrotu do dnia 31 grudnia 2013 r. nie stwierdzono przypadków naruszenia przyjętych zasad ładu korporacyjnego.

Spółka stara się również realizować rekomendacje zawarte w części I Dobrych Praktyk. Na szczególną uwagę zasługują kwestie opisane poniżej.

Rekomendacja dotycząca polityki wynagrodzeń

Dążąc do realizacji rekomendacji I.5 Dobrych Praktyk, w Spółce jest stosowana *Polityka wynagrodzeń Członków organów nadzorujących i zarządzających wraz z opisem zasad jej ustalania w TAURON Polska Energia S.A.* (Polityka Wynagrodzeń), uwzględniająca zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie Komisji Europejskiej z dnia 30 kwietnia 2009 r. (2009/385/WE). Polityka ta określa cele i zasady

wynagradzania członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Spółce, z zachowaniem ogólnie obowiązujących przepisów, jak również stosownych uchwał WZ i Rady Nadzorczej Spółki. Polityka Wynagrodzeń ma na celu między innymi:

- 1) zapewnienie motywacyjnego i spójnego systemu wynagradzania członków Zarządu i Rady Nadzorczej,
- 2) powiązanie zasad wynagradzania z monitorowaniem wdrażania przyjętych planów strategicznych i realizowaniem planów finansowych,
- 3) kształtowanie wysokości wynagradzania członków organów korporacyjnych Spółki w powiązaniu z realizowaniem postawionych zadań.

Jednocześnie realizując obowiązki informacyjne określone przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez Emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim, Spółka publikuje corocznie w raporcie rocznym informacje o wynagrodzeniu członków Zarządu i członków Rady Nadzorczej.

Rekomendacja dotycząca zrównoważonego udziału kobiet w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru

Zgodnie z rekomendacją I.9 Dobrych Praktyk, GPW rekomenduje spółkom publicznym i ich akcjonariuszom, żeby zapewniali zrównoważony udział kobiet i mężczyzn w wykonywaniu funkcji zarządu i nadzoru w przedsiębiorstwach. W Spółce członkowie Rady Nadzorczej są powoływani, zgodnie z postanowieniami Statutu, przez WZ i Skarb Państwa – w ramach uprawnień osobistych, członkowie Zarządu natomiast przez Radę Nadzorczą. Obowiązujące w Spółce w tym zakresie zasady nie wprowadzają ograniczeń co do możliwości udziału w organach Spółki lub postępowaniach kwalifikacyjnych ze względu na płeć. Jednocześnie realizując wymóg określony w Rozdziale II pkt 1 ppkt 2a) Dobrych Praktyk, Spółka w IV kwartale 2013 r. zamieściła na korporacyjnej stronie internetowej informację o udziale kobiet i mężczyzn odpowiednio w Zarządzie i w Radzie Nadzorczej TAURON w okresie ostatnich dwóch lat.

5.3. Opis głównych cech systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych

System kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych realizowany jest poprzez:

Nadzór nad stosowaniem jednolitych zasad rachunkowości przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON przy sporządzaniu pakietów sprawozdawczych dla celów sporządzania skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy TAURON.

W celu zapewnienia jednolitych zasad rachunkowości, w oparciu o Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzone przez Unię Europejską, w Grupie Kapitałowej TAURON została opracowana i wdrożona *Polityka Rachunkowości Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.* Dokument ten jest odpowiednio aktualizowany w przypadku wystąpienia zmian w regulacjach. Zasady zawarte w Polityce Rachunkowości mają zastosowanie do jednostkowych sprawozdań finansowych TAURON i skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej TAURON. Spółki Grupy Kapitałowej TAURON są zobowiązane do stosowania *Polityki Rachunkowości Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.* przy sporządzaniu pakietów sprawozdawczych, które są podstawą sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON. Pakiety sprawozdawcze są weryfikowane przez Biuro Konsolidacji i Sprawozdawczości w jednostce dominującej oraz przez niezależnego biegłego rewidenta w trakcie przeprowadzania badania lub przeglądu skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej TAURON.

Procedury autoryzacji i opiniowania sprawozdań finansowych Spółki oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej TAURON

W Spółce wdrożone zostały procedury autoryzacji sprawozdań finansowych. Kwartalne, półroczne oraz roczne sprawozdania finansowe Spółki oraz skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej TAURON przed publikacją są zatwierdzane przez Zarząd Spółki. Roczne sprawozdania finansowe TAURON oraz skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej TAURON są dodatkowo przed publikacją przedstawiane do oceny Radzie Nadzorczej Spółki. Nadzór nad przygotowaniem sprawozdań finansowych pełni Wiceprezes Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych Spółki, natomiast za sporządzenie pakietów sprawozdawczych do skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON odpowiedzialność ponoszą Zarządy spółek objętych konsolidacją.

W strukturach Rady Nadzorczej Spółki funkcjonuje Komitet Audytu Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. (Komitet Audytu), którego skład, kompetencje i opis działania zawarto w pkt 5.11.3 niniejszego sprawozdania.

Systemy informatyczne oraz procesy finansowo-księgowe

Spółki Grupy Kapitałowej TAURON prowadzą księgi rachunkowe stanowiące podstawę przygotowania sprawozdań finansowych w komputerowych systemach finansowo-księgowych klasy ERP. Przygotowanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego następuje przy wykorzystaniu narzędzia informatycznego dla celów konsolidacji sprawozdań finansowych.

W spółkach Grupy Kapitałowej TAURON funkcjonują rozwiązania informatyczne i organizacyjne zabezpieczające kontrolę dostępu do systemu finansowo-księgowego oraz zapewniające należytą ochronę i archiwizację ksiąg rachunkowych. Dostęp do systemów informatycznych ograniczony jest odpowiednimi uprawnieniami dla upoważnionych pracowników.

Spółki Grupy Kapitałowej TAURON stosują własne procedury regulujące przebieg procesów finansowo-księgowych. Spółka jest w trakcie prac mających na celu ujednoczenie procesów finansowo-księgowych w Grupie Kapitałowej TAURON. Od 2013 r. następuje stopniowe wydzielanie funkcji rachunkowości z poszczególnych spółek Grupy Kapitałowej TAURON i wcielanie ich do jednego podmiotu zajmującego się obsługą finansowo-księgową Grupy Kapitałowej TAURON.

Audyt wewnętrzny

W Spółce funkcjonuje Departament Audytu Wewnętrznego, którego celem jest planowanie i realizacja zadań audytowych między innymi o charakterze doradczym, a także wykonywanie zleconych kontroli doraźnych. Sposoby i zasady jego realizowania określa *Regulamin Audytu Wewnętrznego w Grupie TAURON* oraz zasady współpracy obowiązujące w poszczególnych spółkach Grupy Kapitałowej TAURON. Realizując funkcję audytu wewnętrznego Spółka kieruje się Kodeksem Etyki i Międzynarodowymi Standardami Praktyki Zawodowej Audytu Wewnętrznego.

Poddawanie sprawozdań finansowych Spółki oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy TAURON badaniu lub przeglądowi przez niezależnego biegłego rewidenta

Roczne sprawozdania finansowe Spółki oraz roczne skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej TAURON podlegają badaniu przez niezależnego biegłego rewidenta. Półroczne sprawozdania finansowe Spółki oraz półroczne skonsolidowane sprawozdania finansowe Grupy Kapitałowej TAURON podlegają przeglądowi przez biegłego rewidenta. W 2013 r. Spółka wybrała jeden podmiot uprawniony do badania i przeglądu sprawozdań finansowych dla istotnych spółek Grupy Kapitałowej TAURON oraz skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Umowa z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych została zawarta na przeprowadzenie badania sprawozdań finansowych za lata 2013–2015.

Reguła dotycząca zmieniania podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Spółki oraz Grupy TAURON

Uchwałą Rady Nadzorczej Spółki nr 343/II/2010 przyjęto zasadę zmieniania podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Spółki oraz Grupy Kapitałowej TAURON przynajmniej raz na 5 lat obrotowych. Podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych Spółki i Grupy Kapitałowej TAURON może ponownie wykonać te czynności po upływie 2 lat obrotowych.

5.4. Akcjonariusze posiadający znaczne pakiety akcji

Poniższa tabela przedstawia akcjonariuszy posiadających, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r., oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji Spółki.

Tabela nr 45. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji

Lp.	Akcjonariusze	Liczba posiadanych akcji	Procentowy udział w kapitale zakładowym	Liczba posiadanych głosów	Procentowy udział w ogólnej liczbie głosów
1.	Skarb Państwa*	526 848 384	30,06%	526 848 384	30,06%
2.	KGHM**	182 110 566	10,39%	182 110 566	10,39%
3.	ING Otwarty Fundusz Emerytalny***	88 742 929	5,06%	88 742 929	5,06%

* Zgodnie z zawiadomieniem akcjonariusza z dnia 28 lutego 2013 r.

** Zgodnie z zawiadomieniem akcjonariusza z dnia 23 marca 2011 r.

*** Zgodnie z zawiadomieniem akcjonariusza z dnia 28 grudnia 2011 r.

5.5. Posiadacze papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne

W roku obrotowym 2013 Spółka nie emitowała papierów wartościowych, które dawałyby specjalne uprawnienia kontrolne wobec Spółki.

5.6. Ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu

Ograniczenia dotyczące wykonywania prawa głosu zostały zawarte w § 10 Statutu Spółki, który jest dostępny na stronie internetowej Spółki <http://www.tauron-pe.pl/>.

Powyższe ograniczenia co do wykonywania prawa głosu zostały sformułowane w następujący sposób:

1. Prawo głosu akcjonariuszy dysponujących powyżej 10% ogółu głosów w Spółce zostaje ograniczone w ten sposób, że żaden z nich nie może wykonywać na WZ więcej niż 10% ogółu głosów w Spółce.
2. Ograniczenie prawa głosu, o którym mowa w pkt 1 powyżej nie dotyczy Skarbu Państwa i podmiotów zależnych od Skarbu Państwa w okresie, w którym Skarb Państwa wraz z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa posiada liczbę akcji Spółki uprawniającą do wykonywania co najmniej 25% ogółu głosów w Spółce.
3. Głosy należące do akcjonariuszy, między którymi istnieje stosunek dominacji lub zależności w rozumieniu § 10 Statutu (Zgrupowanie Akcjonariuszy) kumuluje się; w przypadku, gdy skumulowana liczba głosów przekracza 10% ogółu głosów w Spółce, podlega ona redukcji. Zasady kumulacji i redukcji głosów zostały określone w pkt 6 i 7 poniżej.
4. Akcjonariuszem w rozumieniu § 10 Statutu Spółki jest każda osoba, w tym jej podmiot dominujący i zależny, której przysługuje bezpośrednio lub pośrednio prawo głosu na WZ na podstawie dowolnego tytułu prawnego; dotyczy to także osoby, która nie posiada akcji Spółki, a w szczególności użytkownika, zastawnika, osoby uprawnionej z kwitu depozytowego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. *o obrocie instrumentami finansowymi*, a także osoby uprawnionej do udziału w WZ mimo zbycia posiadanych akcji po dniu ustalenia prawa do uczestnictwa w WZ.
5. Przez podmiot dominujący oraz podmiot zależny na potrzeby § 10 Statutu Spółki rozumie się odpowiednio osobę:
 - 1) mającą status przedsiębiorcy dominującego, przedsiębiorcy zależnego albo jednocześnie status przedsiębiorcy dominującego i zależnego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów*, lub
 - 2) mającą status jednostki dominującej, jednostki dominującej wyższego szczebla, jednostki zależnej, jednostki zależnej niższego szczebla, jednostki współzależnej albo mającą jednocześnie status jednostki dominującej (w tym dominującej wyższego szczebla) i zależnej (w tym zależnej niższego szczebla i współzależnej) w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. *o rachunkowości*, lub
 - 3) która wywiera (podmiot dominujący) lub, na którą jest wywierany (podmiot zależny) decydujący wpływ w rozumieniu ustawy z dnia 22 września 2006 r. *o przejrzystości stosunków finansowych pomiędzy organami publicznymi a przedsiębiorcami publicznymi oraz o przejrzystości finansowej niektórych przedsiębiorców*, lub
 - 4) której głosy wynikające z posiadanych bezpośrednio lub pośrednio akcji Spółki podlegają kumulacji z głosami innej osoby lub innych osób na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. *o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego systemu obrotu oraz o spółkach publicznych w związku z posiadaniem, zbywaniem lub nabywaniem znacznych pakietów akcji Spółki*.
6. Kumulacja głosów polega na zsumowaniu liczby głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania Akcjonariuszy.
7. Redukcja głosów polega na pomniejszeniu ogólnej liczby głosów w Spółce przysługujących na WZ akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania Akcjonariuszy do progu 10% ogółu głosów w Spółce. Redukcja głosów jest dokonywana według następujących zasad:
 - 1) liczba głosów akcjonariusza, który dysponuje największą liczbą głosów w Spółce spośród wszystkich akcjonariuszy wchodzących w skład Zgrupowania Akcjonariuszy, ulega pomniejszeniu o liczbę głosów równą nadwyżce ponad 10% ogółu głosów w Spółce przysługujących łącznie wszystkim akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania Akcjonariuszy,
 - 2) jeżeli mimo redukcji, o której mowa powyżej, łączna liczba głosów przysługujących na WZ akcjonariuszom wchodzącym w skład Zgrupowania Akcjonariuszy przekracza 10% ogółu głosów w Spółce, dokonuje się dalszej redukcji głosów należących do pozostałych akcjonariuszy wchodzących w skład Zgrupowania Akcjonariuszy. Dalsza redukcja głosów poszczególnych akcjonariuszy następuje w kolejności ustalonej

na podstawie liczby głosów, którymi dysponują poszczególni akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania Akcjonariuszy (od największej do najmniejszej). Dalsza redukcja jest dokonywana aż do osiągnięcia stanu, w którym łączna liczba głosów, którymi dysponują akcjonariusze wchodzący w skład Zgrupowania Akcjonariuszy nie będzie przekraczać 10% ogółu głosów w Spółce,

- 3) w każdym przypadku akcjonariusz, któremu ograniczono wykonywanie prawa głosu, zachowuje prawo wykonywania co najmniej jednego głosu,
 - 4) ograniczenie wykonywania prawa głosu dotyczy także akcjonariusza nieobecnego na WZ.
8. Każdy akcjonariusz, który zamierza wziąć udział w WZ, bezpośrednio lub przez pełnomocnika, ma obowiązek, bez odrębnego wezwania, o którym mowa w pkt 9 poniżej, zawiadomić Zarząd lub Przewodniczącego WZ o tym, że dysponuje bezpośrednio lub pośrednio więcej niż 10% ogółu głosów w Spółce.
 9. Niezależnie od postanowienia pkt 8 powyżej, w celu ustalenia podstawy do kumulacji i redukcji głosów, akcjonariusz Spółki, Zarząd, Rada Nadzorcza oraz poszczególni członkowie tych organów mogą żądać, aby akcjonariusz Spółki udzielił informacji czy jest osobą mającą status podmiotu dominującego lub zależnego wobec innego akcjonariusza w rozumieniu § 10 Statutu Spółki. Uprawnienie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym obejmuje także prawo żądania ujawnienia liczby głosów, którymi akcjonariusz Spółki dysponuje samodzielnie lub łącznie z innymi akcjonariuszami Spółki.
 10. Osoba, która nie wykonała lub wykonała w sposób nienależyty obowiązek informacyjny, o którym mowa w pkt 8 i 9 powyżej, do chwili usunięcia uchybienia obowiązkowi informacyjnemu może wykonywać prawo głosu wyłącznie z jednej akcji; wykonywanie przez taką osobę prawa głosu z pozostałych akcji jest bezskuteczne.

5.7. Ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych

W Spółce na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie występują ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Spółki.

5.8. Zasady dotyczące powoływania i odwoływania osób zarządzających i nadzorujących oraz ich uprawnień

5.8.1. Zarząd

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania członków Zarządu

Zarząd Spółki składa się z jednej do sześciu osób, w tym Prezesa i Wiceprezesów. Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata, za wyjątkiem pierwszej kadencji, która trwa dwa lata.

Członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, powierzając funkcje Prezesa i Wiceprezesów. Każdy z członków Zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach przez Radę Nadzorczą lub WZ.

Kompetencje Zarządu

Zarząd prowadzi sprawy Spółki i reprezentuje Spółkę we wszystkich czynnościach sądowych i pozasądowych. Wszelkie sprawy związane z prowadzeniem spraw Spółki, nie zastrzeżone przepisami prawa lub postanowieniami Statutu dla WZ lub Rady Nadzorczej, należą do kompetencji Zarządu.

W dniu 7 stycznia 2014 r. Nadzwyczajne WZ TAURON dokonało zmian Statutu Spółki mających na celu zaktualizowanie zakresu działania i podziału kompetencji pomiędzy statutowymi organami korporacyjnymi Spółki, tj. Radą Nadzorczą i Zarządem, jak również uporządkowanie treści Statutu oraz jego dostosowanie do bieżących potrzeb Spółki.

Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu ww. zmian Statutu Spółki do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

Zgodnie ze Statutem Spółki uchwały Zarządu wymagają wszystkie sprawy przekraczające zakres zwykłych czynności Spółki, a w szczególności sprawy wymienione w poniższej tabeli:

Tabela nr 46. Kompetencje Zarządu

Lp.	Sprawy wymagające uchwały Zarządu	według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.	według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania*
1.	regulamin Zarządu,	regulamin Zarządu,	regulamin Zarządu,
2.	regulamin organizacyjny przedsiębiorstwa Spółki,	regulamin organizacyjny przedsiębiorstwa Spółki,	regulamin organizacyjny przedsiębiorstwa Spółki,
3.	tworzenie i likwidacja oddziałów,	tworzenie i likwidacja oddziałów,	tworzenie i likwidacja oddziałów,
4.	powołanie prokurenta,	powołanie prokurenta,	powołanie prokurenta,
5.	zaciąganie kredytów i pożyczek,	zaciąganie kredytów i pożyczek,	zaciąganie kredytów i pożyczek,
6.	przyjęcie rocznych planów rzeczowo-finansowych oraz planów wieloletnich i strategii Spółki,	przyjęcie rocznych planów rzeczowo-finansowych Spółki i Grupy Kapitałowej oraz Strategii Korporacyjnej Grupy Kapitałowej,	przyjęcie rocznych planów rzeczowo-finansowych Spółki i Grupy Kapitałowej oraz Strategii Korporacyjnej Grupy Kapitałowej,
7.	zaciąganie zobowiązań warunkowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w tym udzielania przez Spółkę gwarancji, poręczeń oraz wystawiania weksli, z zastrzeżeniem § 20 ust. 2 pkt 4 i 5 Statutu Spółki,	zaciąganie zobowiązań warunkowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w tym udzielania przez Spółkę gwarancji, poręczeń oraz wystawiania weksli, z zastrzeżeniem § 20 ust. 2 pkt 4 i 5 Statutu Spółki,	zaciąganie zobowiązań warunkowych w rozumieniu ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w tym udzielania przez Spółkę gwarancji, poręczeń oraz wystawiania weksli, z zastrzeżeniem § 20 ust. 2 pkt 4 i 5 Statutu Spółki,
8.	udzielanie darowizn, umorzenie odsetek lub zwolnienie z długu, z zastrzeżeniem § 43 ust. 3 pkt 1 i 2 Statutu Spółki,	udzielanie darowizn, umorzenie odsetek lub zwolnienie z długu, z zastrzeżeniem § 43 ust. 3 pkt 1 i 2 Statutu Spółki,	udzielanie darowizn, umorzenie odsetek lub zwolnienie z długu, z zastrzeżeniem § 43 ust. 3 pkt 1 i 2 Statutu Spółki,
9.	nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 2 pkt 1 Statutu Spółki,	nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 2 pkt 1 Statutu Spółki,	nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 2 pkt 1 Statutu Spółki,
10.	nabycie składników aktywów trwałych z wyjątkiem nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 EUR w złotych, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 2 pkt 2 Statutu Spółki,	nabycie składników aktywów trwałych z wyjątkiem nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 EUR w złotych, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 2 pkt 2 Statutu Spółki,	nabycie składników aktywów trwałych z wyjątkiem nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 EUR w złotych, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 2 pkt 2 Statutu Spółki,
11.	rozporządzanie składnikami aktywów trwałych, w tym nieruchomością, użytkowaniem wieczystym lub udziałem w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, o wartości równej lub przekraczającej 10 000 EUR w złotych, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 2 pkt 3 Statutu Spółki,	rozporządzanie składnikami aktywów trwałych, w tym nieruchomością, użytkowaniem wieczystym lub udziałem w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, o wartości równej lub przekraczającej 10 000 EUR w złotych, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 2 pkt 3 Statutu Spółki,	rozporządzanie składnikami aktywów trwałych, w tym nieruchomością, użytkowaniem wieczystym lub udziałem w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, o wartości równej lub przekraczającej 10 000 EUR w złotych, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 2 pkt 3 Statutu Spółki,
12.	określenie wykonywania prawa głosu na WZ lub na ZW spółek, w których Spółka posiada akcje lub udziały, w sprawach należących do kompetencji WZ lub ZW tych spółek, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 3 pkt 9 Statutu Spółki,	określenie wykonywania prawa głosu na WZ lub na ZW spółek, w których Spółka posiada akcje lub udziały, w sprawach należących do kompetencji WZ lub ZW tych spółek, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 3 pkt 9 Statutu Spółki,	określenie wykonywania prawa głosu na WZ lub na ZW spółek, w których Spółka posiada akcje lub udziały, w sprawach należących do kompetencji WZ lub ZW tych spółek, z zastrzeżeniem postanowień § 20 ust. 3 pkt 9 Statutu Spółki,
13.	zasady prowadzenia działalności sponsoringowej,	zasady prowadzenia działalności sponsoringowej,	zasady prowadzenia działalności sponsoringowej,
14.	przyjęcie rocznego planu działalności sponsoringowej,	przyjęcie rocznego planu działalności sponsoringowej,	przyjęcie rocznego planu działalności sponsoringowej,
15.	sprawy, o których rozpatrzenie Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej albo do WZ.	sprawy, o których rozpatrzenie Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej albo do WZ.	sprawy, o których rozpatrzenie Zarząd zwraca się do Rady Nadzorczej albo do WZ.

* Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego zmian Statutu Spółki uchwalonych przez Nadzwyczajną WZ Spółki uchwałą nr 5 z dnia 7 stycznia 2014r. w sprawie zmiany Statutu Spółki.

5.8.2. Rada Nadzorcza

Zasady dotyczące powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza składa się z pięciu do dziesięciu osób powoływanych na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata, za wyjątkiem pierwszej kadencji, która trwa jeden rok. Zgodnie ze Statutem Spółki członkowie Rady Nadzorczej są powoływani i odwoływani przez WZ, z zastrzeżeniem, że:

- 1) w okresie, w którym Skarb Państwa, w tym wraz z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa w rozumieniu § 10 ust. 5 Statutu, posiada liczbę akcji Spółki uprawniającą do wykonywania co najmniej 25% ogółu głosów w Spółce, Skarb Państwa, reprezentowany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, jest uprawniony do powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej, w liczbie równej połowie maksymalnej liczby składu Rady Nadzorczej określonej w statucie (w razie, gdyby liczba ta okazała się niecałkowita ulega ona zaokrągleniu do liczby całkowitej w dół np. 4,5 ulega zaokrągleniu do 4 powiększonej o 1 z zastrzeżeniem, że Skarb Państwa:
 - jest zobowiązany głosować na WZ w sprawie ustalenia liczby członków Rady Nadzorczej odpowiadającej maksymalnej liczbie członków Rady Nadzorczej określonej w statucie w razie zgłoszenia takiego wniosku do Zarządu przez akcjonariusza lub akcjonariuszy posiadających liczbę akcji uprawniającą do wykonywania co najmniej 5% ogółu głosów w Spółce,

- jest wyłączony od prawa głosowania na WZ w sprawie powołania i odwołania pozostałych członków Rady Nadzorczej, w tym niezależnych członków Rady Nadzorczej; nie dotyczy to jednak przypadku, gdy Rada Nadzorcza nie może działać z powodu składu mniejszego od wymaganego Statutem, a obecni na WZ akcjonariusze inni niż Skarb Państwa nie dokonają uzupełnienia składu Rady Nadzorczej zgodnie z podziałem miejsc w Radzie Nadzorczej, opisanym w niniejszym rozdziale;
- 2) w okresie, w którym Skarb Państwa, w tym wraz z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa w rozumieniu § 10 ust. 5 Statutu, posiada liczbę akcji Spółki uprawniającą do wykonywania poniżej 25% ogółu głosów w Spółce, Skarb Państwa, reprezentowany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej.
- 3) powołanie i odwołanie członków Rady Nadzorczej przez Skarb Państwa w trybie określonym w pkt 1) lub pkt 2) powyżej, następuje w drodze oświadczenia składanego Spółce.

Co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej powinno spełniać kryteria niezależności od Spółki i podmiotów pozostających w istotnym powiązaniu ze Spółką (niezależni członkowie Rady Nadzorczej). Określenie „niezależny członek rady nadzorczej” oznacza niezależnego członka rady nadzorczej w rozumieniu Zalecenia Komisji Europejskiej z dnia 15 lutego 2005 r. dotyczącego roli dyrektorów niewykonawczych lub będących członkami rady nadzorczej spółek giełdowych i komisji rady (nadzorczej) (2005/162/WE) z uwzględnieniem Dobrych Praktyk.

Niezależni członkowie Rady Nadzorczej składają Spółce, przed ich powołaniem do składu Rady Nadzorczej, pisemne oświadczenie o spełnieniu przesłanek niezależności. W przypadku zaistnienia sytuacji powodującej niespełnienie przesłanek niezależności, członek Rady Nadzorczej zobowiązany jest niezwłocznie poinformować o tym fakcie Spółkę. Spółka informuje akcjonariuszy o aktualnej liczbie niezależnych członków Rady Nadzorczej.

Kompetencje Rady Nadzorczej

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności.

W dniu 7 stycznia 2014 r. Nadzwyczajne WZ TAURON dokonało zmian Statutu Spółki mających na celu zaktualizowanie zakresu działania i podziału kompetencji pomiędzy statutowymi organami korporacyjnymi TAURON, tj. Radą Nadzorczą i Zarządem, jak również uporządkowanie treści Statutu oraz jego dostosowanie do bieżących potrzeb Spółki.

Postanowieniem z dnia 15 stycznia 2014 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach, Wydział VIII Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał wpisu ww. zmian Statutu Spółki do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego.

Zgodnie ze Statutem Spółki do zadań i kompetencji Rady Nadzorczej należą w szczególności sprawy wymienione w poniższej tabeli.

Tabela nr 47. Kompetencje Rady Nadzorczej

Lp.	Sprawy wymagające uchwały Rady Nadzorczej	
	według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.	według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania*
Kompetencje opiniodawcze		
1.	ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami, jak i ze stanem faktycznym. Dotyczy to także skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, o ile jest ono sporządzane,	ocena sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy w zakresie ich zgodności z księgami, dokumentami, jak i ze stanem faktycznym. Dotyczy to także skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej, o ile jest ono sporządzane,
2.	ocena wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty,	ocena wniosków Zarządu co do podziału zysku lub pokrycia straty,
3.	składanie WZ pisemnego sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w pkt 1 i 2,	składanie WZ pisemnego sprawozdania z wyników czynności, o których mowa w pkt 1 i 2,
4.	sporządzanie, wraz ze sprawozdaniem z wyników oceny rocznego sprawozdania finansowego Spółki, opinii Rady Nadzorczej w kwestii ekonomicznej zasadności zaangażowania kapitałowego Spółki dokonanego w danym roku obrotowym w innych podmiotach prawa handlowego,	sporządzanie, wraz ze sprawozdaniem z wyników oceny rocznego sprawozdania finansowego Spółki, opinii Rady Nadzorczej w kwestii ekonomicznej zasadności zaangażowania kapitałowego Spółki dokonanego w danym roku obrotowym w innych podmiotach prawa handlowego,
5.	opiniowanie planów wieloletnich oraz strategii Spółki i Grupy Kapitałowej,	opiniowanie Strategii Korporacyjnej Grupy Kapitałowej,
6.	opiniowanie i zatwierdzanie zasad prowadzenia działalności sponsoringowej,	opiniowanie i zatwierdzanie zasad prowadzenia działalności sponsoringowej,
7.	opiniowanie rocznego planu prowadzenia działalności sponsoringowej oraz kwartalnych raportów z jego realizacji,	opiniowanie rocznego planu prowadzenia działalności sponsoringowej oraz rocznego raportu z jego realizacji,

Lp. Sprawy wymagające uchwały Rady Nadzorczej	
według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.	według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania*
Kompetencje stanowiące	
1. wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej,	wybór biegłego rewidenta do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego Spółki i skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej,
2. określanie zakresu i terminów przedkładania przez Zarząd rocznych planów rzeczowo-finansowych oraz strategicznych planów wieloletnich,	określanie zakresu i terminów przedkładania przez Zarząd rocznego planu rzeczowo-finansowego Spółki i Grupy Kapitałowej,
3. przyjmowanie jednolitego tekstu Statutu Spółki, przygotowanego przez Zarząd Spółki,	przyjmowanie jednolitego tekstu Statutu Spółki, przygotowanego przez Zarząd Spółki,
4. zatwierdzanie regulaminu Zarządu,	zatwierdzanie regulaminu Zarządu,
5. zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki,	Zatwierdzanie regulaminu organizacyjnego przedsiębiorstwa Spółki,
6. nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym o wartości przekraczającej równowartość 5 000 000 EUR w złotych,	nabycie nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym o wartości przekraczającej równowartość 5 000 000 EUR w złotych, za wyjątkiem nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym nabywanych od Spółek Grupy Kapitałowej,
7. nabycie składników aktywów trwałych, za wyjątkiem nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, obligacji emitowanych przez Spółki Grupy Kapitałowej, o wartości przekraczającej równowartość 5 000 000 EUR,	nabycie składników aktywów trwałych, za wyjątkiem nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziału w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, obligacji emitowanych przez Spółki Grupy Kapitałowej oraz innych składników aktywów trwałych nabywanych od Spółek Grupy Kapitałowej, o wartości przekraczającej równowartość 5 000 000 EUR,
8. rozporządzanie składnikami aktywów trwałych, w tym nieruchomością, użytkowaniem wieczystym lub udziałem w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym o wartości przekraczającej równowartość 5 000 000 EUR złotych,	rozporządzanie składnikami aktywów trwałych, w tym nieruchomością, użytkowaniem wieczystym lub udziałem w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym o wartości przekraczającej równowartość 5 000 000 EUR złotych, za wyjątkiem nieruchomości, użytkowania wieczystego lub udziałów w nieruchomości lub w użytkowaniu wieczystym, a także innych składników aktywów trwałych, które w wyniku rozporządzenia zostaną zbyte lub obciążone na rzecz Spółek Grupy Kapitałowej,
9. zaciąganie zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji i poręczeń majątkowych o wartości przekraczającej równowartość 5 000 000 EUR w złotych,	zaciąganie zobowiązań warunkowych, w tym udzielanie przez Spółkę gwarancji i poręczeń majątkowych o wartości przekraczającej równowartość 5 000 000 EUR w złotych,
10. wystawianie weksli o wartości przekraczającej równowartość 5 000 000 EUR w złotych,	wystawianie weksli o wartości przekraczającej równowartość 5 000 000 EUR w złotych,
11. wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy,	wypłatę zaliczki na poczet przewidywanej dywidendy,
12. objęcie albo nabycie akcji lub udziałów w innych spółkach, o wartości przekraczającej równowartość 5 000 000 EUR w złotych, z wyjątkiem sytuacji, gdy objęcie akcji lub udziałów tych spółek następuje za wierzycelności Spółki w ramach postępowań ugodowych lub upadłościowych,	objęcie albo nabycie akcji lub udziałów w innych niż Spółki Grupy Kapitałowej spółkach, o wartości przekraczającej równowartość 5 000 000 EUR w złotych, z wyjątkiem sytuacji, gdy objęcie akcji lub udziałów tych spółek następuje za wierzycelności Spółki w ramach postępowań ugodowych lub upadłościowych,
13. zbycie akcji lub udziałów, o wartości przekraczającej równowartość 5 000 000 EUR w złotych, z określeniem warunków i trybu ich zbywania, za wyjątkiem: a) zbywania akcji będących w obrocie na rynku regulowanym, b) zbywania akcji lub udziałów, które Spółka posiada w ilości nie przekraczającej 10% udziału w kapitale zakładowym poszczególnych spółek,	zbycie akcji lub udziałów, o wartości przekraczającej równowartość 5 000 000 EUR w złotych, z określeniem warunków i trybu ich zbywania, za wyjątkiem: a) zbywania akcji będących w obrocie na rynku regulowanym, b) zbywania akcji lub udziałów, które Spółka posiada w ilości nie przekraczającej 10% udziału w kapitale zakładowym poszczególnych spółek, c) zbywania akcji lub udziałów na rzecz Spółek Grupy Kapitałowej,
14. udzielanie zgody na tworzenie oddziałów Spółki za granicą,	udzielanie zgody na tworzenie oddziałów Spółki za granicą,
15. określanie sposobu wykonywania prawa głosu na WZ lub na ZW spółek, w których Spółka posiada ponad 50% akcji lub udziałów, w następujących sprawach: a) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego, jeżeli ich wartość przekracza równowartość kwoty 5 000 000 EUR w złotych, b) rozwiązań i likwidacji spółki.	określanie sposobu wykonywania prawa głosu na WZ lub na ZW spółek, w których Spółka posiada ponad 50% akcji lub udziałów, w następujących sprawach: a) zbycia i wydzierżawienia przedsiębiorstwa spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienia na nich ograniczonego prawa rzeczowego, jeżeli ich wartość przekracza równowartość kwoty 5 000 000 EUR w złotych, b) rozwiązań i likwidacji spółki.

Lp. Sprawy wymagające uchwały Rady Nadzorczej	
według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.	według stanu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania*
Kompetencje Rady Nadzorczej Spółki dotyczące Zarządu	
1. powoływanie i odwoływanie Członków Zarządu,	powoływanie i odwoływanie Członków Zarządu,
2. ustalanie zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzenia dla Członków Zarządu, z zastrzeżeniem § 43 ust. 2 pkt 1 Statutu Spółki,	ustalanie zasad wynagradzania i wysokości wynagrodzenia dla Członków Zarządu, z zastrzeżeniem § 43 ust. 2 pkt 1 Statutu Spółki,
3. zawieszanie w czynnościach Członków Zarządu, z ważnych powodów,	zawieszanie w czynnościach Członków Zarządu, z ważnych powodów,
4. delegowanie Członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członków Zarządu, którzy nie mogą sprawować swoich czynności i ustalanie im wynagrodzenia, z zastrzeżeniem, iż łączne wynagrodzenie pobierane przez oddelegowanego jako Członka Rady Nadzorczej oraz z tytułu oddelegowania do czasowego sprawowania czynności Członka Zarządu, nie może przekroczyć wynagrodzenia ustalonego dla Członka Zarządu, w miejsce którego Członek Rady Nadzorczej został oddelegowany,	delegowanie Członków Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członków Zarządu, którzy nie mogą sprawować swoich czynności i ustalanie im wynagrodzenia, z zastrzeżeniem, iż łączne wynagrodzenie pobierane przez oddelegowanego jako Członka Rady Nadzorczej oraz z tytułu oddelegowania do czasowego sprawowania czynności Członka Zarządu, nie może przekroczyć wynagrodzenia ustalonego dla Członka Zarządu, w miejsce którego Członek Rady Nadzorczej został oddelegowany,
5. przeprowadzanie postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Członka Zarządu,	przeprowadzanie postępowania kwalifikacyjnego na stanowisko Członka Zarządu,
6. przeprowadzanie konkursu celem wyłonienia osoby, z którą zostanie zawarta umowa o sprawowanie zarządu w Spółce i zawieranie umowy o sprawowanie zarządu w Spółce,	przeprowadzanie konkursu celem wyłonienia osoby, z którą zostanie zawarta umowa o sprawowanie zarządu w Spółce i zawieranie umowy o sprawowanie zarządu w Spółce,
7. udzielanie zgody Członkom Zarządu na zajmowanie stanowisk w organach innych spółek.	udzielanie zgody Członkom Zarządu na zajmowanie stanowisk w organach innych spółek.
Pozostałe kompetencje Rady Nadzorczej Spółki	
1. sporządzanie sprawozdań z nadzoru realizacji przez Zarząd inwestycji, w tym zakupu aktywów trwałych, a w szczególności opiniowanie prawidłowości i efektywności wydatkowania środków pieniężnych z tym związanych,	sporządzanie sprawozdań z nadzoru realizacji przez Zarząd inwestycji, w tym zakupu aktywów trwałych, a w szczególności opiniowanie prawidłowości i efektywności wydatkowania środków pieniężnych z tym związanych,
2. uchwalanie regulaminu szczegółowo określającego tryb działania Rady Nadzorczej.	uchwalanie regulaminu szczegółowo określającego tryb działania Rady Nadzorczej.

5.9. Opis zasad zmiany Statutu Spółki

Zmiany Statutu Spółki dokonywane są zgodnie z postanowieniami Ksh, w szczególności: zmiana Statutu Spółki następuje w drodze uchwały WZ powziętej większością trzech czwartych głosów, a następnie wymaga wydania przez właściwy sąd postanowienia o wpisie zmiany do rejestru przedsiębiorców. Tekst jednolity Statutu Spółki, obejmujący zmiany uchwalone przez WZ, przyjmuje Rada Nadzorcza w drodze uchwały.

Zgodnie ze Statutem Spółki, istotna zmiana przedmiotu działalności Spółki wymaga dwóch trzecich głosów w obecności osób reprezentujących co najmniej połowę kapitału zakładowego.

5.10. Sposób działania Walnego Zgromadzenia, jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonywania

Sposób funkcjonowania WZ Spółki oraz jego uprawnienia zawarte są w Statucie Spółki oraz w *Regulaminie Walnego Zgromadzenia TAURON Polska Energia S.A.*, który jest dostępny na stronie internetowej Spółki <http://www.tauron-pe.pl/>.

Sposób działania Walnego Zgromadzenia

WZ zwoływane jest przez ogłoszenie na stronie internetowej Spółki oraz w sposób określony dla przekazywania informacji bieżących przez spółki publiczne. W przypadku, gdy WZ jest zwoływane przez podmiot lub organ inny niż Zarząd na podstawie przepisów Ksh, a zwołanie WZ wymaga współpracy ze strony Zarządu, Zarząd ma obowiązek dokonać wszelkich czynności określonych prawem w celu zwołania, organizacji i przeprowadzenia WZ, które odbywają się w siedzibie Spółki albo w Warszawie.

WZ otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w razie jego nieobecności do otwarcia WZ upoważnieni są w kolejności: Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej, Prezes Zarządu, osoba wyznaczona przez Zarząd albo akcjonariusz, który zarejestrował na WZ akcje uprawniające do wykonywania największej liczby głosów. Następnie, spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w WZ wybiera się Przewodniczącego Zgromadzenia.

WZ podejmuje uchwały bez względu na liczbę reprezentowanych na nim akcji, o ile przepisy Ksh oraz postanowienia Statutu Spółki nie stanowią inaczej. WZ może zarządzić przerwę w obradach większością dwóch trzecich głosów. Łącznie przerwy nie mogą trwać dłużej niż 13 dni.

Kompetencje Walnego Zgromadzenia

Zgodnie ze Statutem Spółki uchwały WZ wymagają sprawy wymienionej w poniższej tabeli.

Tabela nr 48. Kompetencje Walnego Zgromadzenia

Lp.	Sprawy wymagające uchwały Walnego Zgromadzenia
według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania	
1.	rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy oraz sprawozdania Zarządu z działalności Spółki,
2.	udzielenie absolutorium Członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
3.	podział zysku lub pokrycie straty,
4.	powołanie i odwołanie Członków Rady Nadzorczej,
5.	zawieszanie Członków Zarządu w czynnościach,
6.	ustalenie wysokości wynagrodzenia dla Członków Rady Nadzorczej, z zastrzeżeniem § 29 ust. 4 Statutu Spółki,
7.	zbycie i wydzierżawienie przedsiębiorstwa Spółki lub jego zorganizowanej części oraz ustanowienie na nich ograniczonego prawa rzeczowego,
8.	zawarcie przez Spółkę umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z Członkiem Zarządu, Rady Nadzorczej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób. Zawarcie przez spółkę zależną umowy kredytu, pożyczki, poręczenia lub innej podobnej umowy z Członkiem Zarządu, Rady Nadzorczej, prokurentem, likwidatorem albo na rzecz którejkolwiek z tych osób,
9.	podwyższanie i obniżenie kapitału zakładowego Spółki,
10.	emisja obligacji zamiennych lub z prawem pierwszeństwa i papierów wartościowych imiennych lub na okaziciela uprawniających ich posiadacza do zapisu lub objęcia akcji,
11.	nabycie akcji własnych w przypadku, gdy wymagają tego przepisy Ksh,
12.	przymusowy wykup akcji stosownie do postanowień art. 418 Ksh,
13.	tworzenie, użycie i likwidacja kapitałów rezerwowych,
14.	użycie kapitału zapasowego,
15.	postanowienia dotyczące roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej przy zawiązaniu Spółki lub sprawowaniu zarządu albo nadzoru,
16.	połączenie, przekształcenie oraz podział Spółki,
17.	umorzenie akcji,
18.	zmiana Statutu i zmiana przedmiotu działalności Spółki,
19.	rozwiązanie i likwidacja Spółki.

Zgodnie z przepisami Ksh decyzja o emisji i wykupie akcji należy do kompetencji WZ.

Opis praw akcjonariuszy i sposób ich wykonywania

Poniższa tabela przedstawia opis praw akcjonariuszy Spółki związanych z WZ zgodnie ze Statutem Spółki, Ksh, i *Regulaminem Walnego Zgromadzenia TAURON Polska Energia S.A.*

Tabela nr 49. Opis praw akcjonariuszy związanych z Walnym Zgromadzeniem

Lp.	Prawa akcjonariuszy	Opis praw akcjonariuszy
1.	Zwołanie WZ	Akcjonariusze reprezentujący, co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego, mogą żądać zwołań Nadzwyczajnego WZ. Żądanie to powinno zawierać zwięzłe uzasadnienie. Może ono zostać złożone Zarządowi na piśmie lub w postaci elektronicznej, na adres e-mailowy Spółki, wskazany przez Spółkę na stronie internetowej w zakładce „Relacje inwestorskie”. Akcjonariusze reprezentujący, co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce mogą zwołać Nadzwyczajne WZ i wyznaczyć przewodniczącego tego WZ.
2.	Umieszczenie spraw w porządku obrad WZ	Akcjonariusze reprezentujący, co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego WZ. Żądanie, zawierające uzasadnienie lub projekt uchwały dotyczącej proponowanego punktu porządku obrad, powinno być złożone Zarządowi nie później niż na 21 dni przed wyznaczonym terminem WZ w postaci elektronicznej na adres e-mailowy Spółki, bądź w formie pisemnej na adres Spółki.

Lp.	Prawa akcjonariuszy	Opis praw akcjonariuszy
3.	Zapoznanie się z listą akcjonariuszy	Akcjonariusze mogą zapoznać się z listą akcjonariuszy w siedzibie Zarządu Spółki przez trzy dni powszednie bezpośrednio poprzedzające odbycie WZ. Akcjonariusze mogą również żądać przesłania listy akcjonariuszy nieodpłatnie pocztą elektroniczną, podając adres, na który lista powinna być wysłana.
4.	Uczestnictwo w WZ	Prawo uczestniczenia w WZ mają tylko osoby będące akcjonariuszami na szesnaście dni przed datą WZ (dzień rejestracji w WZ). W celu uczestniczenia w WZ akcjonariusze powinni zgłosić firmie inwestycyjnej prowadzącej ich rachunek papierów wartościowych żądanie wystawienia imiennego zaświadczenia o prawie uczestnictwa w WZ. Żądanie to powinno być zgłoszone nie wcześniej niż po ogłoszeniu o zwołaniu WZ oraz nie później niż w pierwszym dniu powszednim po dniu rejestracji uczestnictwa w WZ.
5.	Reprezentowanie akcjonariusza przez pełnomocnika	Akcjonariusze mogą uczestniczyć w WZ oraz wykonywać prawo głosu osobiście lub przez pełnomocnika. Współuprawnieni z akcją mogą uczestniczyć w WZ oraz wykonywać prawo głosu jedynie poprzez wspólnego przedstawiciela (pełnomocnika). Pełnomocnik może reprezentować więcej niż jednego akcjonariusza i głosować odmiennie z akcji każdego akcjonariusza.
6.	Wybór Przewodniczącego WZ	Akcjonariusze wybierają przewodniczącego spośród osób uprawnionych do uczestnictwa w WZ. Każdy z uczestników WZ ma prawo zgłosić jedną kandydaturę. Wybór Przewodniczącego dokonuje się w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów. W przypadku, gdy zgłoszono tylko jednego kandydata, wybór może odbyć się przez aklamację.
7.	Wybór Komisji Skrutacyjnej	Każdy akcjonariusz może zgłosić nie więcej niż trzech kandydatów na członka Komisji Skrutacyjnej, wybieranej przez WZ, oraz głosować maksymalnie na trzech kandydatów.
8.	Zgłoszenie projektu uchwały	Do czasu zamknięcia dyskusji nad danym punktem porządku obrad WZ akcjonariusze mają prawo do wniesienia propozycji zmian do treści projektu uchwały proponowanego do przyjęcia przez WZ w ramach danego punktu porządku obrad lub do zgłoszenia własnego projektu takiej uchwały. Propozycje zmian lub projekty uchwał wraz z uzasadnieniem można składać pisemnie na ręce Przewodniczącego albo ustnie do protokołu obrad.
9.	Zgłoszenie sprzeciwu	Akcjonariusze, którzy głosowali przeciwko uchwale, a po jej podjęciu przez WZ chcą zgłosić swój sprzeciw, powinni bezpośrednio po ogłoszeniu wyników głosowania wyrazić sprzeciw i zażądać jego zaprotokołowania przed przystąpieniem do następnego punktu porządku obrad. W razie późniejszego zgłoszenia sprzeciwu, jednak nie później niż do zamknięcia obrad WZ, akcjonariusze powinni wskazać, przeciwko której uchwale podjętej przez WZ zgłaszają sprzeciw. Akcjonariusze zgłaszający swój sprzeciw przeciwko uchwale WZ mogą zgłosić do protokołu obrad jego zwięzłe uzasadnienie.

5.11. Skład osobowy, jego zmiany oraz opis działania organów zarządzających i nadzorujących Spółki oraz ich komitetów

5.11.1. Zarząd

Obecna, III kadencja Zarządu, rozpoczęła swój bieg w dniu 6 maja 2011 r., tj. w dniu odbycia Zwyczajnego WZ Spółki zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członków Zarządu II kadencji, tj. za rok obrotowy 2010. Zgodnie ze Statutem Spółki jest to kadencja wspólna i wynosi 3 lata.

Skład osobowy Zarządu w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

1. Dariusz Lubera – Prezes Zarządu odpowiedzialny za Pion Prezesa Zarządu,
2. Joanna Schmid – Wiceprezes Zarządu odpowiedzialna za Pion Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii i Rozwoju,
3. Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu odpowiedzialny za Pion Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacji,
4. Krzysztof Zawadzki – Wiceprezes Zarządu odpowiedzialny za Pion Wiceprezesa Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych.

Zmiany w składzie osobowym Zarządu

W roku obrotowym 2013 nie dokonano zmian w składzie Zarządu Spółki.

Skład osobowy Zarządu na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

1. Dariusz Lubera – Prezes Zarządu odpowiedzialny za Pion Prezesa Zarządu,
2. Joanna Schmid – Wiceprezes Zarządu odpowiedzialna za Pion Wiceprezesa Zarządu ds. Strategii i Rozwoju,
3. Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu odpowiedzialny za Pion Wiceprezesa Zarządu ds. Handlowych,
4. Krzysztof Zawadzki – Wiceprezes Zarządu odpowiedzialny za Pion Wiceprezesa Zarządu ds. Ekonomiczno-Finansowych,
5. Aleksander Grad – Członek Rady Nadzorczej, delegowany do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa Zarządu odpowiedzialnego za Pion Wiceprezesa Zarządu ds. Korporacji.

Doświadczenie i kompetencje członków Zarządu

Dariusz Lubera – Prezes Zarządu

Z wykształcenia magister inżynier elektryk. Absolwent Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie oraz Akademii Ekonomicznej w Krakowie.

Funkcję Prezesa Zarządu TAURON Polska Energia S.A. pełni od dnia 8 marca 2008 r. Obecnie nadzoruje pracę następujących jednostek organizacyjnych: organów korporacyjnych, prawnego, zarządzania zasobami ludzkimi, zarządzania zasobami informacyjnymi, audytu wewnętrznego, komunikacji rynkowej i PR, zarządzania ryzykiem, spraw dotyczących BHP oraz Ochrony Informacji Niejawnych.

Joanna Schmid – Wiceprezes Zarządu

Z wykształcenia prawnik i finansista. Absolwentka Wydziału Prawa Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Ukończyła wiele studiów podyplomowych, między innymi studia menedżerskie MBA w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie.

Funkcję Wiceprezesa Zarządu TAURON Polska Energia S.A. pełni od dnia 1 października 2010 r. Obecnie nadzoruje pracę następujących jednostek organizacyjnych: strategii rozwoju, projektów strategicznych, regulacji i funduszy zewnętrznych, efektywności inwestycyjnej.

Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu

Absolwent Wydziału Elektrycznego Politechniki Wrocławskiej o specjalności elektroenergetyka przemysłowa oraz Menedżerskich Studiów Magisterskich MBA na Akademii Ekonomicznej we Wrocławiu. Ukończył ponadto między innymi studia podyplomowe w zakresie Zarządzania na Wirtschaftsordnungsinstitut Wirtschaftskammer w Wiedniu oraz Studia Menedżerskie MBA w Szkole Głównej Administracji i Zarządzania w Warszawie.

Funkcję Wiceprezesa Zarządu TAURON Polska Energia S.A. pełni od dnia 8 marca 2008 r. Obecnie nadzoruje pracę następujących jednostek organizacyjnych: obrotu, sprzedaży i obsługi klienta, operatora rynku i obsługi handlu.

Krzysztof Zawadzki – Wiceprezes Zarządu

Z wykształcenia ekonomista. Absolwent Akademii Ekonomicznej w Katowicach oraz studiów doktoranckich na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie. Ukończył między innymi podyplomowe studia w zakresie międzynarodowych standardów sprawozdawczości finansowej, standardów europejskich w rachunkowości i finansach oraz podatków. Posiada uprawnienia biegłego rewidenta.

Funkcję Wiceprezesa Zarządu TAURON Polska Energia S.A. pełni od dnia 21 sierpnia 2009 r. Obecnie nadzoruje pracę następujących jednostek organizacyjnych: rachunkowości i podatków, zarządzania finansami, controllingu, zarządzania portfelem, paliw.

Aleksander Grad – Członek Rady Nadzorczej delegowany do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa Zarządu

Absolwent Wydziału Geodezji Przemysłowej Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Pełnił funkcję Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia oraz Ministra Skarbu Państwa. Poseł na Sejm IV, V, VI i VII kadencji. Pełnił między innymi funkcję Wiceprzewodniczącego Komisji ds. Unii Europejskiej, Wiceprzewodniczącego i Przewodniczącego Komisji Skarbu Państwa.

Delegowany do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa Zarządu Spółki w okresie od dnia 11 lutego 2014 r. do dnia 11 maja 2014 r.

Obecnie nadzoruje pracę następujących jednostek organizacyjnych: zakupów, zarządzania korporacyjnego oraz reorganizacji.

Szczegółowy opis doświadczenia i kompetencji członków Zarządu został opublikowany na stronie internetowej Spółki <http://www.tauron-pe.pl/>.

Opis działania

Zarząd Spółki, działa na podstawie Ksh i innych przepisów prawa, postanowień Statutu Spółki oraz postanowień *Regulaminu Zarządu TAURON Polska Energia Spółka Akcyjna z siedzibą w Katowicach*, który jest dostępny na stronie internetowej Spółki <http://www.tauron-pe.pl/>. Przy wykonywaniu swoich obowiązków członkowie Zarządu kierują się zasadami zawartymi w Dobrych Praktykach.

Do składania oświadczeń w imieniu Spółki wymagane jest współdziałanie dwóch członków Zarządu albo jednego członka Zarządu łącznie z prokurentem. Jeżeli Zarząd jest jednoosobowy, do składania oświadczeń w imieniu Spółki uprawniony jest jeden członek Zarządu albo prokurent.

Posiedzenia Zarządu zwołuje Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego Wiceprezes Zarządu. Posiedzenia Zarządu zwoływane są również na wniosek większości Wiceprezesów Zarządu, jak również Przewodniczącego Rady Nadzorczej. Posiedzenia odbywają się w siedzibie Spółki, w terminie ustalonym przez zwołującego posiedzenie. W uzasadnionych przypadkach posiedzenia Zarządu mogą odbywać się poza siedzibą Spółki. Posiedzeniom Zarządu przewodniczy Prezes Zarządu lub wyznaczony przez niego Wiceprezes Zarządu.

Zarząd głosuje w sposób jawny. Wynik głosowania odnotowywany jest w protokole posiedzenia. Prezes Zarządu zarządza głosowanie tajne na wniosek któregokolwiek z Wiceprezesów Zarządu.

Uchwały Zarządu zapadają bezwzględną większością głosów w obecności 3/5 składu członków Zarządu. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos Prezesa Zarządu. Zarząd może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Głosowanie w powyższych trybach zarządza Prezes Zarządu lub wskazany przez niego Wiceprezes Zarządu, określając termin końcowy dla oddania głosu przez członków Zarządu. Dopuszczalne jest złożenie zdania odrębnego. Odnotowywane jest ono w protokole wraz z uzasadnieniem. Decyzje Zarządu, będące postanowieniami w sprawach bieżących, nie wymagających podjęcia uchwały, są odnotowywane wyłącznie w protokole.

W sytuacji, gdy Wiceprezesów Zarządu jest mniej niż przewidzianych Pionów, Wiceprezesi Zarządu mogą łączyć pełnienie obowiązków w zakresie dwóch Pionów, bądź dokonać innego podziału kompetencji, niesprzecznego z przyporządkowaniem kompetencji dokonany przez Radę Nadzorczą.

Do zakresu działania Prezesa Zarządu należą kompetencje w zakresie obszarów działania jednostek organizacyjnych należących do Pionu Prezesa Zarządu, odpowiednio do schematu struktury organizacyjnej Spółki.

Do zakresu działania Wiceprezesów Zarządu należą kompetencje w zakresie obszarów działania jednostek organizacyjnych należących do Pionów Wiceprezesów Zarządu, odpowiednio do schematu struktury organizacyjnej Spółki.

Struktura pionów podległych poszczególnym członkom Zarządu określona jest w schemacie struktury organizacyjnej Spółki, omówionym w pkt 1.3.2 niniejszego sprawozdania.

5.11.2. Rada Nadzorcza

Obecna, III kadencja Rady Nadzorczej rozpoczęła się w dniu 6 maja 2011 r. tj. w dniu odbycia Zwyczajnego WZ Spółki zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członków Rady Nadzorczej II kadencji, tj. za rok obrotowy 2010. Zgodnie ze Statutem Spółki jest to kadencja wspólna i wynosi trzy lata.

Skład osobowy Rady Nadzorczej w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

1. Antoni Tajduś – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
2. Rafał Wardziński – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
3. Leszek Koziorowski – Sekretarz Rady Nadzorczej,
4. Jacek Kuciński – Członek Rady Nadzorczej,
5. Marcin Majeranowski – Członek Rady Nadzorczej,
6. Jacek Szyke – Członek Rady Nadzorczej,
7. Marek Ściążko – Członek Rady Nadzorczej,
8. Agnieszka Trzaskalska – Członek Rady Nadzorczej.

W roku obrotowym 2013 nie dokonano zmian w składzie Rady Nadzorczej.

Zmiany w składzie osobowym Rady Nadzorczej po 31 grudnia 2013 r.

W dniu 7 stycznia 2014 r. Nadzwyczajne WZ uchwałą nr 7 powołało z dniem 1 lutego 2014 r. Aleksandra Grada do składu Rady Nadzorczej III kadencji Spółki.

O powyższym powołaniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 3/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r.

W dniu 22 stycznia 2014 r. Skarb Państwa działając w ramach uprawnień osobistych określonych w § 23 ust. 1 pkt 3 Statutu Spółki odwołał ze składu Rady Nadzorczej TAURON Rafała Wardzińskiego, który pełnił funkcję Wiceprzewodniczącego Rady Nadzorczej.

O powyższym odwołaniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 8/2014 z dnia 22 stycznia 2014 r.

W dniu 22 stycznia 2014 r. Skarb Państwa działając w ramach uprawnień osobistych określonych w § 23 ust. 1 pkt 3 Statutu Spółki powołał w skład Rady Nadzorczej TAURON Agnieszkę Woś, której Rada Nadzorcza w dniu 10 lutego 2014 r. powierzyła pełnienie funkcji Wiceprzewodniczącej Rady Nadzorczej.

O powyższym powołaniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 9/2014 z dnia 22 stycznia 2014 r.

W dniu 10 lutego 2014 r. Rada Nadzorcza TAURON podjęła uchwałę o delegowaniu członka Rady Nadzorczej Aleksandra Grada do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa Zarządu TAURON w okresie od dnia 11 lutego 2014 r. do dnia 11 maja 2014 r.

O powyższym zdarzeniu Spółka informowała w raporcie bieżącym nr 12/2014 z dnia 10 lutego 2014 r.

Skład osobowy Rady Nadzorczej na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

1. Antoni Tajduś – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
2. Agnieszka Woś – Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej,
3. Leszek Koziorowski – Sekretarz Rady Nadzorczej,
4. Aleksander Grad – Członek Rady Nadzorczej, delegowany do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa Zarządu,
5. Jacek Kuciński – Członek Rady Nadzorczej,
6. Marcin Majeranowski – Członek Rady Nadzorczej,
7. Jacek Szyke – Członek Rady Nadzorczej,
8. Marek Ściążko – Członek Rady Nadzorczej,
9. Agnieszka Trzaskalska – Członek Rady Nadzorczej.

Doświadczenie i kompetencje członków Rady Nadzorczej

Antoni Tajduś – Przewodniczący Rady Nadzorczej

Pracownik naukowo-dydaktyczny Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Podczas swojej pracy na AGH uzyskał następujące stopnie naukowe: doktor nauk technicznych (1977), doktor habilitowany nauk technicznych (1990) i profesor nauk technicznych (1998). W latach od 2005 do 2012 sprawował urząd Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej.

Został powołany w skład Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. z dniem 31 stycznia 2008 r. Obecnie pełni funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej, a także Przewodniczącego Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń.

Agnieszka Woś – Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej

Absolwentka Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie (specjalność: rachunkowość i finanse) oraz Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie (specjalność: funkcjonowanie i rozwój przedsiębiorstw). W 2010 r. nadano jej tytuł doktora nauk ekonomicznych w zakresie nauk o zarządzaniu na Uniwersytecie Ekonomicznym w Krakowie.

Została powołana w skład Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. z dniem 22 stycznia 2014 r. Obecnie pełni funkcję Wiceprzewodniczącej Rady Nadzorczej.

Leszek Koziarowski – Sekretarz Rady Nadzorczej

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, radca prawny w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie.

Został powołany w skład Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. z dniem 14 września 2010 r. Obecnie pełni funkcję Sekretarza Rady Nadzorczej, jest również członkiem Komitetu Audytu.

Aleksander Grad – Członek Rady Nadzorczej

Absolwent Wydziału Geodezji Przemysłowej Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie. Pełnił funkcję Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Zdrowia oraz Ministra Skarbu Państwa. Poseł na Sejm IV, V, VI i VII kadencji. Pełnił między innymi funkcję Wiceprzewodniczącego Komisji ds. Unii Europejskiej, Wiceprzewodniczącego i Przewodniczącego Komisji Skarbu Państwa.

Został powołany w skład Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. z dniem 1 lutego 2014 r.

Delegowany do czasowego wykonywania czynności Wiceprezesa Zarządu Spółki w okresie od dnia 11 lutego 2014 r. do dnia 11 maja 2014 r.

W okresie delegowania nastąpiło zawieszenie funkcji Członka Rady Nadzorczej z równoczesnym zawieszeniem praw i obowiązków wynikających z członkostwa w Radzie Nadzorczej.

Jacek Kuciński – Członek Rady Nadzorczej

Absolwent Wydziału Fizyki Uniwersytetu Jagiellońskiego. Uzyskał tytuł doktora nauk technicznych na Wydziale Elektrycznym Politechniki Warszawskiej.

Został powołany w skład Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. z dniem 14 września 2010 r. W ramach Rady Nadzorczej Spółki jest również członkiem Komitetu Audytu, Komitetu Strategii oraz Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń.

Marcin Majeranowski – Członek Rady Nadzorczej

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Od 2003 r. wpisany na listę radców prawnych prowadzoną przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Warszawie.

Został powołany w skład Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. z dniem 12 grudnia 2012 r. W ramach Rady Nadzorczej Spółki jest również Przewodniczącym Komitetu Audytu.

Jacek Szyke – Członek Rady Nadzorczej

Absolwent ekonomii na Uniwersytecie w Łodzi oraz Wydziału Elektrycznego Politechniki w Poznaniu, na której uzyskał również tytuł doktora nauk technicznych.

Został powołany w skład Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. z dniem 14 września 2010 r. W ramach Rady Nadzorczej Spółki jest również Przewodniczącym Komitetu Strategii oraz członkiem Komitetu Audytu.

Marek Ściążko – Członek Rady Nadzorczej

Absolwent Wydziału Technologii i Inżynierii Chemicznej Politechniki Śląskiej w Gliwicach – specjalizacja: inżynieria chemiczna, na którym to Wydziale uzyskał stopień naukowy doktora.

Ponadto Pan Marek Ściążko posiada tytuł naukowy doktora habilitowanego, Profesora Nadzwyczajnego.

Został powołany w skład Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. z dniem 31 stycznia 2008 r. W ramach Rady Nadzorczej Spółki jest również członkiem Komitetu Strategii oraz członkiem Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń.

Agnieszka Trzaskalska – Członek Rady Nadzorczej

Absolwentka studiów doktoranckich na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego, gdzie studiowała na kierunku prawo.

Została powołana w skład Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. z dniem 11 grudnia 2007 r. W ramach Rady Nadzorczej Spółki jest również członkiem Komitetu Strategii oraz Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń.

Szczegółowy opis doświadczenia i kompetencji członków Rady Nadzorczej został opublikowany na stronie internetowej Spółki <http://www.tauron-pe.pl/>.

Opis działania

Szczegółowy opis działania Rady Nadzorczej zawarty jest w Ksh, Statucie Spółki, który jest dostępny na stronie internetowej Spółki <http://www.tauron-pe.pl/> oraz w *Regulaminie Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. z siedzibą w Katowicach*.

Główną formą wykonywania przez Radę Nadzorczą nadzoru nad działalnością Spółki są posiedzenia Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza wykonuje swoje obowiązki kolegalnie. Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje Przewodniczący Rady Nadzorczej lub Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej przedstawiając szczegółowy porządek obrad:

- 1) zgodnie z przyjętymi przez Radę Nadzorczą ustaleniami,
- 2) z własnej inicjatywy,
- 3) na pisemny wniosek każdego z członków Rady Nadzorczej,
- 4) na pisemny wniosek Zarządu.

Posiedzenia Rady Nadzorczej odbywają się w siedzibie Spółki. W uzasadnionych przypadkach posiedzenie może zostać zwołane w innym miejscu.

Do zwołania posiedzenia wymagane jest pisemne zaproszenie wszystkich członków Rady Nadzorczej na co najmniej 7 dni przed terminem posiedzenia Rady Nadzorczej. Z ważnych powodów Przewodniczący Rady Nadzorczej może skrócić ten termin do 2 dni, określając sposób przekazania zaproszenia. Zawiadomienia o posiedzeniu Rady Nadzorczej przekazywane są za pomocą faksu lub poczty elektronicznej i potwierdzane telefonicznie. W zawiadomieniu o posiedzeniu Rady Nadzorczej Przewodniczący określa termin posiedzenia, miejsce obrad oraz szczegółowy projekt porządku obrad. Rada Nadzorcza odbywa posiedzenia w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż raz na dwa miesiące. Rada Nadzorcza może odbywać posiedzenia bez formalnego zwołania, jeżeli wszyscy członkowie Rady Nadzorczej są obecni i nikt nie wniesie sprzeciwu do faktu odbycia posiedzenia lub do porządku obrad.

Zmiana zaproponowanego porządku obrad może nastąpić, gdy na posiedzeniu obecni są wszyscy członkowie Rady Nadzorczej i nikt nie wniesie sprzeciwu do porządku obrad. Sprawa nieuwzględniona w porządku obrad powinna być włączona do porządku obrad następnego posiedzenia.

Udział w posiedzeniu Rady Nadzorczej jest obowiązkiem członka Rady Nadzorczej. Członek Rady Nadzorczej podaje przyczyny swojej nieobecności na piśmie. Usprawiedliwienie nieobecności członka Rady Nadzorczej wymaga uchwały Rady Nadzorczej. W posiedzeniach Rady Nadzorczej mogą uczestniczyć członkowie Zarządu Spółki, o ile Rada nie wyrazi sprzeciwu. Udział członków Zarządu w posiedzeniach Rady Nadzorczej jest obowiązkowy, jeżeli zostali zaproszeni przez Przewodniczącego Rady Nadzorczej. W posiedzeniach mogą uczestniczyć także inne osoby, jeżeli zostaną one zaproszone w powyższy sposób.

Rada Nadzorcza może zasięgać opinii radców prawnych świadczących stałą pomoc prawną na rzecz Spółki oraz, w uzasadnionych przypadkach, powoływać i zapraszać na posiedzenia Rady Nadzorczej odpowiednich ekspertów w celu zasięgnięcia opinii i podjęcia właściwej decyzji. W przypadkach, o których mowa powyżej, Rada Nadzorcza podejmuje uchwałę o zleceniu pracy wybranemu ekspertowi (firmie audytorskiej, konsultingowej) zobowiązując Zarząd Spółki do zawarcia odpowiedniej umowy.

Posiedzenia Rady Nadzorczej prowadzi Przewodniczący Rady Nadzorczej, a w przypadku jego nieobecności – Wiceprzewodniczący. Z ważnych powodów, za zgodą większości członków Rady Nadzorczej obecnych na posiedzeniu, prowadzący posiedzenie ma obowiązek poddać pod głosowanie wnioski o przerwaniu obrad i ustalić termin wznowienia obrad Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza podejmuje postanowienia w formie uchwał. Uchwały Rady Nadzorczej podejmowane są głównie na posiedzeniach. Rada Nadzorcza podejmuje uchwały, jeżeli na posiedzeniu obecna jest co najmniej połowa jej członków, a wszyscy jej członkowie zostali zaproszeni we właściwy sposób określony w Regulaminie. Z zastrzeżeniem bezwzględnie obowiązujących przepisów prawa, w tym Ksh, oraz postanowień Statutu Spółki, Rada Nadzorcza podejmuje uchwały bezwzględną większością głosów obecnych na posiedzeniu, przy czym przez bezwzględną większość głosów rozumie się więcej głosów oddanych „za” niż „przeciw” i „wstrzymujących się”. W sprawach nieobjętych porządkiem obrad uchwał podjąć nie można, chyba że obecni są wszyscy członkowie Rady Nadzorczej i nikt nie wyrazi sprzeciwu. Nie dotyczy to uchwał w sprawie usprawiedliwienia nieobecności członka Rady Nadzorczej na posiedzeniu. Głosowanie nad uchwałami jest jawne. Tajne głosowanie zarządza się:

- 1) na żądanie choćby jednego z członków Rady Nadzorczej,
- 2) w sprawach osobowych.

Rada Nadzorcza, zgodnie ze Statutem Spółki, może podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość. Podjęcie uchwały w tym trybie wymaga uprzedniego powiadomienia wszystkich członków Rady o treści projektu uchwały. Podejmowanie uchwał w tym trybie nie dotyczy

wyboru Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Sekretarza Rady Nadzorczej, powołania lub zawieszenia w czynnościach członka Zarządu oraz odwołania tych osób, jak również innych spraw, których rozstrzygnięcie wymaga głosowania tajnego. Głosując nad uchwałą podejmowaną w powyższym trybie, członek Rady Nadzorczej wskazuje jak głosował, tj. „za”, „przeciw” lub „wstrzymał się”. W przypadku niewypowiedzenia się przez członka Rady Nadzorczej w terminie określonym przez Przewodniczącego uchwała nie zostaje podjęta. Uchwałę z zaznaczeniem, że została podjęta w trybie pisemnym lub w trybie głosowania przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumienia się na odległość, podpisuje Przewodniczący Rady Nadzorczej. Podjęte w tym trybie uchwały zostają przedstawione na najbliższym posiedzeniu Rady Nadzorczej z podaniem wyniku głosowania.

Dopuszcza się możliwość uczestnictwa członków Rady Nadzorczej w posiedzeniu oraz głosowania nad podejmowanymi uchwałami w ramach tego posiedzenia przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, tj. tele- lub wideokonferencji, z zastrzeżeniem, że w miejscu obrad wskazanym w zawiadomieniu o posiedzeniu, obecnych jest co najmniej połowa jej członków i istnieje techniczna możliwość zapewnienia bezpiecznego połączenia.

Członkowie Rady Nadzorczej uczestniczą w posiedzeniach oraz wykonują swoje prawa i obowiązki osobiście, a przy wykonywaniu swoich obowiązków zobowiązani są do dokładania należytej staranności. Członkowie Rady Nadzorczej obowiązani są do zachowania tajemnicy wiadomości związanych z działalnością Spółki, które powzięli w związku ze sprawowaniem mandatu lub przy innej sposobności. Rada Nadzorcza wykonuje swoje czynności kolegialnie.

Rada Nadzorcza może z ważnych powodów delegować poszczególnych członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych na czas oznaczony. Rada Nadzorcza może delegować swoich członków, na okres nie dłuższy niż trzy miesiące, do czasowego wykonywania czynności członków Zarządu, którzy zostali odwołani, złożyli rezygnację albo z innych przyczyn nie mogą sprawować swoich czynności. Delegowanie, o którym mowa powyżej, wymaga uzyskania zgody członka Rady Nadzorczej, który ma być delegowany.

Szczegółowy opis działalności Rady Nadzorczej w minionym roku obrotowym zawiera Sprawozdanie z działalności Rady Nadzorczej, składane corocznie WZ, a następnie publikowane na stronie internetowej Spółki <http://www.tauron-pe.pl/>.

Rada Nadzorcza może powoływać spośród swoich członków stałe lub doraźne zespoły robocze, komitety dla wykonywania określonych czynności. Stałymi komitetami Rady Nadzorczej są:

- 1) Komitet Audytu Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. (Komitet Audytu),
- 2) Komitet Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. (Komitet Nominacji i Wynagrodzeń),
- 3) Komitet Strategii Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A. (Komitet Strategii).

Skład, zadania oraz zasady funkcjonowania komitetów, o których mowa powyżej, określają ich regulaminy uchwalone przez Radę Nadzorczą.

5.11.3. Komitet Audytu

Komitet Audytu został powołany w dniu 13 maja 2010 r. przez Radę Nadzorczą spośród jej członków. W 2013 r. Komitet Audytu funkcjonował w składzie czteroosobowym.

Skład osobowy Komitetu Audytu na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

1. Marcin Majeranowski – Przewodniczący Komitetu Audytu,
2. Leszek Koziorowski – Członek Komitetu Audytu,
3. Jacek Kuciński – Członek Komitetu Audytu,
4. Jacek Szyke – Członek Komitetu Audytu.

W dniu 16 stycznia 2013 r. Członkowie Komitetu Audytu wybrali ze swego grona Przewodniczącego Komitetu Audytu w osobie Marcina Majeranowskiego.

W 2013 r. nie dokonano zmian w składzie Komitetu Audytu.

Poniższa tabela przedstawia zadania i kompetencje Komitetu Audytu według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 50. Kompetencje Komitetu Audytu

Lp.	Sprawy wymagające uchwały Komitetu Audytu
według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania	
1.	monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej,
2.	monitorowanie rzetelności informacji finansowych przedstawianych przez Spółkę,
3.	monitorowanie skuteczności istniejących w Spółce systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem,
4.	monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej,
5.	monitorowanie niezależności i obiektywizmu biegłego rewidenta i podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych, w tym w przypadku świadczenia przez nich usług innych niż rewizja finansowa,
6.	rekomendowanie Radzie Nadzorczej podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych do przeprowadzenia czynności rewizji finansowej.

Szczegółowy opis działalności Komitetu Audytu w minionym roku obrotowym zamieszczany jest w Sprawozdaniu z działalności Komitetu Audytu, stanowiącym załącznik do Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej składanego corocznie WZ, oraz publikowanym na stronie internetowej Spółki <http://www.tauron-pe.pl/>.

5.11.4. Komitet Nominacji i Wynagrodzeń

Komitet Nominacji i Wynagrodzeń został powołany w dniu 27 sierpnia 2010 r. przez Radę Nadzorczą spośród jej członków. Na dzień 1 stycznia 2013 r. Komitet Nominacji i Wynagrodzeń funkcjonował w składzie trzyosobowym.

Skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń na dzień 1 stycznia 2013 r.

1. Antoni Tajduś – Przewodniczący Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń,
2. Jacek Kuciński – Członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń,
3. Agnieszka Trzaskalska – Członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń.

Zmiany w składzie osobowym Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń

Rada Nadzorcza podczas posiedzenia w dniu 13 marca 2013 r. powołała do składu Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń Marka Ściążko.

Skład osobowy Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

1. Antoni Tajduś – Przewodniczący Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń,
2. Jacek Kuciński – Członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń,
3. Marek Ściążko – Członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń,
4. Agnieszka Trzaskalska – Członek Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń.

Poniższa tabela przedstawia zadania i kompetencje Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 51. Kompetencje Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń

Lp.	Sprawy wymagające uchwały Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń
według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania	
1.	rekomendowanie Radzie Nadzorczej procedury przeprowadzania postępowań kwalifikacyjnych na stanowiska Członków Zarządu Spółki,
2.	ocena kandydatur na Członków Zarządu oraz przedstawianie Radzie Nadzorczej opinii w tym zakresie,
3.	rekomendowanie Radzie Nadzorczej formy oraz treści umów zawieranych z Członkami Zarządu,
4.	rekomendowanie Radzie Nadzorczej systemu wynagradzania i premiowania Członków Zarządu,

Lp. Sprawy wymagające uchwały Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń

według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

5. rekomendowanie Radzie Nadzorczej konieczności zawieszenia Członka Zarządu z ważnych powodów,
6. rekomendowanie Radzie Nadzorczej konieczności delegowania Członka Rady Nadzorczej do czasowego wykonywania czynności Członków Zarządu, którzy nie mogą sprawować swoich czynności wraz z propozycją wynagrodzenia.

Szczegółowy opis działalności Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń w minionym roku obrotowym zamieszczony jest w Sprawozdaniu z działalności Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń, stanowiącym załącznik do Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej składanego corocznie WZ, oraz publikowanym na stronie internetowej Spółki <http://www.tauron-pe.pl/>.

5.11.5. Komitet Strategii

Komitet Strategii został powołany w dniu 8 maja 2012 r. przez Radę Nadzorczą spośród jej członków. W 2013 r. Komitet Strategii funkcjonował w pięcioosobowym składzie.

Skład osobowy Komitetu Strategii w okresie od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 grudnia 2013 r.

1. Jacek Szyke – Przewodniczący Komitetu Strategii,
2. Jacek Kuciński – Członek Komitetu Strategii,
3. Marek Ściążko – Członek Komitetu Strategii,
4. Agnieszka Trzaskalska – Członek Komitetu Strategii,
5. Rafał Wardziński – Członek Komitetu Strategii.

W roku obrotowym 2013 nie dokonano zmian w składzie Komitetu Strategii.

Zmiany w składzie osobowym Komitetu Strategii po 31 grudnia 2013 r.

W związku z odwołaniem przez Skarb Państwa w dniu 22 stycznia 2014 r. Rafała Wardzińskiego ze składu Rady Nadzorczej skład osobowy Komitetu Strategii uległ zmniejszeniu do czterech osób.

Skład osobowy Komitetu Strategii na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

1. Jacek Szyke – Przewodniczący Komitetu Strategii,
2. Jacek Kuciński – Członek Komitetu Strategii,
3. Marek Ściążko – Członek Komitetu Strategii,
4. Agnieszka Trzaskalska – Członek Komitetu Strategii.

Poniższa tabela przedstawia zadania i kompetencje Komitetu Strategii według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 52. Kompetencje Komitetu Strategii

Lp. Sprawy wymagające uchwały Komitetu Strategii

według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania

1. ocena Strategii Korporacyjnej oraz przedstawianie Radzie Nadzorczej wyników tej z tej oceny,
2. rekomendowanie Radzie Nadzorczej zakresu i terminów przedkładania przez Zarząd strategicznych planów wieloletnich,
3. ocena wpływu planowanych i podejmowanych inwestycji strategicznych na kształt aktywów Spółki,
4. monitorowanie realizacji strategicznych zadań inwestycyjnych,
5. ocena działań dotyczących dysponowania istotnymi aktywami Spółki,
6. opiniowanie dokumentów o charakterze strategicznym przedkładanych Radzie Nadzorczej przez Zarząd.

Szczegółowy opis działalności Komitetu Strategii w minionym roku obrotowym zamieszczany jest w Sprawozdaniu z działalności Komitetu Strategii, stanowiącym załącznik do Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej składanego corocznie WZ oraz publikowanym na stronie internetowej Spółki <http://www.tauron-pe.pl/>.

5.11.6. Opis działania Komitetów Rady Nadzorczej

Szczegółowy opis działania Komitetów Rady Nadzorczej zawarty jest w Regulaminach poszczególnych Komitetów Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A.

Komitety Rady Nadzorcze są organami doradczymi i opiniotwórczymi działającymi kolegialnie w ramach struktury Rady Nadzorczej i pełnią funkcje pomocnicze oraz doradcze wobec Rady Nadzorczej. Zadania Komitetów Rady Nadzorczej są realizowane poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej wniosków, rekomendacji, opinii i sprawozdań dotyczących zakresu ich zadań, w formie podjętych uchwał. Komitety Rady Nadzorczej są niezależne od Zarządu Spółki. Zarząd nie może wydawać Komitetom Rady Nadzorczej wiążących poleceń dotyczących wykonywania ich zadań.

W skład Komitetów Rady Nadzorczej wchodzi od trzech do pięciu członków. Pracami poszczególnych Komitetów kieruje ich Przewodniczący.

Posiedzenia są zwoływane przez Przewodniczącego danego Komitetu z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Komitetu lub Przewodniczącego Rady Nadzorczej i odbywają się w miarę potrzeb. W przypadku Komitetu Audytu posiedzenia odbywają się nie rzadziej niż raz na kwartał. Do udziału w posiedzeniach Przewodniczący danego Komitetu może zaprosić członków Rady Nadzorczej niebędących członkami Komitetu, członków Zarządu i pracowników Spółki oraz inne osoby pracujące bądź też współpracujące ze Spółką. Przewodniczący danego Komitetu lub osoba przez niego wskazana przedkłada Radzie Nadzorczej wnioski, rekomendacje i sprawozdania.

Komitety Rady Nadzorczej podejmują uchwały, jeżeli na posiedzeniu obecna jest co najmniej połowa ich członków, a wszyscy członkowie zostali właściwie zaproszeni. Uchwały Komitetów Rady Nadzorczej są przyjmowane bezwzględną większością głosów obecnych na posiedzeniu, przy czym przez bezwzględną większość głosów rozumie się więcej głosów oddanych „za” niż „przeciw” i „wstrzymujących się”. Komitety Rady Nadzorczej mogą podejmować uchwały w trybie pisemnym lub przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość.

Członkowie Komitetów Rady Nadzorczej mogą również brać udział w posiedzeniach Komitetów oraz głosować nad podejmowanymi uchwałami przy wykorzystaniu środków bezpośredniego porozumiewania się na odległość, tj. telekonferencji lub wideokonferencji.

O przedkładanych Radzie Nadzorczej przez dany Komitet rekomendacjach i ocenach informowany jest Zarząd Spółki. Komitety Rady Nadzorczej co roku podają do wiadomości publicznej, za pośrednictwem Spółki, informacje o ich składzie, liczbie odbytych posiedzeń i uczestnictwie w posiedzeniach w ciągu roku oraz głównych działaniach. Dodatkowo Komitet Audytu potwierdza swoją pozytywną ocenę niezależności procesu rewizji finansowej i przedstawia krótki opis kroków podjętych w celu sformułowania takiego wniosku.

Zarząd Spółki zapewnia poszczególnym Komitetom możliwość korzystania z usług doradców zewnętrznych w zakresie niezbędnym do wypełniania obowiązków Komitetu.

5.12. Wysokość wynagrodzeń osób zarządzających i nadzorujących

Wynagrodzenie osób zarządzających

Łączna kwota wynagrodzeń, rozumiana jako wartość wynagrodzeń, nagród i korzyści otrzymanych w pieniądzu, w naturze lub jakiegokolwiek innej formie, wypłaconych przez Spółkę członkom Zarządu za 2013 r. wyniosła 7 113 tys. zł. Jako łączną kwotę wypłaconych lub należnych wynagrodzeń i nagród za 2013 r. podano wartość brutto wynagrodzeń wypłaconych lub należnych w okresie od stycznia do grudnia 2013 r.

Model wynagradzania członków Zarządu obejmuje dwuskładnikowy system określania wynagrodzenia, składający się z części stałej (miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego) oraz z części zmiennej zależnej od spełnienia określonych kryteriów wynikowych (realizacji stawianych do wykonania zadań).

Członkowie Zarządu Spółki nie są objęci programem premiowym opartym na kapitale Spółki, jak również nie otrzymują wynagrodzenia ani nagród z tytułu pełnienia funkcji we władzach spółek zależnych Grupy Kapitałowej TAURON.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie członków Zarządu Spółki za 2013 r. w podziale na składniki.

Tabela nr 53. Wynagrodzenie członków Zarządu Spółki za 2013 r. w podziale na składniki (dane w tys. zł)

Lp.	Nazwisko i Imię	Okres pełnienia funkcji w 2013 r.	Wynagrodzenie*	Wynagrodzenie premiiowe*	Pozostałe korzyści*	Razem
1.	Dariusz Lubera	od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.	1 190	525	204	1 919
2.	Joanna Schmid	od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.	900	428	135	1 463
3.	Dariusz Stolarczyk	od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.	1 076	495	194	1 765
5.	Krzysztof Zawadzki	od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.	1 080	495	150	1 725
Suma			4 246	1 943	683	6 872

* Bez narzutów.

Dodatkowo w 2013 r. zostało wypłacone należne wynagrodzenie Krzysztofowi Zamaszowi w wysokości 241 tys. zł z tytułu prawa do premii rocznej oraz innych świadczeń pracowniczych. Krzysztof Zamasz pełnił w 2012 r. funkcję Wiceprezesa Zarządu Spółki i złożył rezygnację z dniem 31 grudnia 2012 r.

Wynagrodzenie osób nadzorujących

Model wynagradzania członków Rady Nadzorczej obejmuje jednoskładnikowy system ustalania wynagrodzenia, składający się z części stałej.

Poniższa tabela przedstawia wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Spółki za 2013 r.

Tabela nr 54. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Spółki za 2013 r. (dane w tys. zł)

Lp.	Nazwisko i Imię	Okres pełnienia funkcji w 2013 r.	Wynagrodzenia i nagrody	Pozostałe korzyści	Razem
1.	Antoni Tajduś	od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.	144	0	144
2.	Rafał Wardziński	od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.	132	0	132
3.	Leszek Koziorowski	od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.	120	0	120
4.	Jacek Kuciński	od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.	108	0	108
5.	Marcin Majeranowski	od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.	108	0	108
6.	Marek Ściążko	od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.	108	0	108
7.	Jacek Szyke	od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.	108	0	108
8.	Agnieszka Trzaskalska	od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r.	108	0	108
Suma			936	0	936

5.13. Umowy zawarte z osobami zarządzającymi przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Spółki przez przejęcie

Pomiędzy Spółką a osobami zarządzającymi nie zawarto umów przewidujących rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Spółki przez przejęcie.

6. POZOSTAŁE ISTOTNE INFORMACJE I ZDARZENIA

6.1. Postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

W okresie sprawozdawczym zarówno Spółka, jak i spółki zależne Grupy Kapitałowej TAURON nie prowadziły postępowań przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, których pojedyncza lub łączna wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki.

6.2. Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

W 2013 r. Spółka kontynuowała prace realizowane w ramach Wspólnoty Wiedzy i Innowacji KIC InnoEnergy, w szczególności polskiego węzła CC Poland Plus (jednego z sześciu w UE). W strukturach KIC InnoEnergy Spółka ma status Partnera Stowarzyszonego. Głównym obszarem zainteresowań Spółki są tzw. czyste technologie węglowe. Jednocześnie prowadzenie badań i koordynacja działań w tym obszarze są głównymi zadaniami spółki CC Poland Plus sp. z o.o. (CC Poland Plus), której Spółka jest jednym z udziałowców.

W 2013 r. przedstawiciele Spółki byli zaangażowani w prace KIC InnoEnergy, związane z ewaluacją projektów/inicjatyw proponowanych do realizacji przez innych partnerów działających w strukturach KIC InnoEnergy.

W 2013 r. w Spółce kontynuowane były również prace związane z zadaniami badawczymi realizowanymi w ramach strategicznego programu badań naukowych i prac rozwojowych „Zaawansowane technologie pozyskiwania energii”, dofinansowywanego przez NCBiR. Spółka, jako członek dwóch zwycięskich konsorcjów, bierze udział w realizacji zadań badawczych – pierwszego (Opracowanie technologii dla wysokosprawnych „zero-emisyjnych” bloków węglowych zintegrowanych z wychwytem CO₂ ze spalin) i trzeciego (Opracowanie technologii zgazowania węgla dla wysokoefektywnej produkcji paliw i energii elektrycznej). W ramach pierwszego zadania trwają prace badawcze z wykorzystaniem wytworzonej w roku poprzednim mobilnej instalacji pilotowej wychwytywania CO₂. W 2013 r. instalacja została przewieziona i zainstalowana przy bloku 200 MW Elektrowni Łaziska. Partner naukowy przedsięwzięcia (Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla) przeprowadził serię badań na instalacji. Aktualnie instalacja oczekuje na przewiezienie i zainstalowanie w Elektrowni Jaworzno III – Elektrownia II.

W Spółce kontynuowano również zainicjowane w 2012 r. działania wynikające z podpisanej Umowy Konsorcjum HTRPL Wysokotemperaturowy Reaktor Jądrowy w Polsce. Udział Spółki związany jest z realizacją etapu pt. *Analiza doświadczeń operatora energetycznego w wykorzystaniu systemów kogeneracyjnych widziana z perspektywy możliwości potencjalnego wdrożenia technologii reaktorów wysokotemperaturowych* w ramach projektu badawczego pt. *Technologie wspomagające rozwój bezpiecznej energetyki jądrowej*, w zakresie obejmującym realizację Zadania Badawczego nr 1 pt. *Rozwój wysokotemperaturowych reaktorów do zastosowań przemysłowych*. Liderem Konsorcjum jest Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie.

Celem lepszej koordynacji aktywności badawczo rozwojowej w Grupie Kapitałowej TAURON w 2013 r. w Spółce utworzono w Departamencie Regulacji i Funduszy Zewnętrznych nową jednostkę organizacyjną Biuro Badań i Rozwoju, które między innymi będzie koordynować działania w zakresie prac badawczo-rozwojowych w Grupie Kapitałowej TAURON, w tym w zakresie wykorzystania nowych technologii oraz prowadzić współpracę z uczelniami wyższymi i ośrodkami naukowo-badawczymi w kraju i zagranicą.

Zgodnie z założeniami przeprowadzona zmiana w strukturze organizacyjnej Spółki przełoży się na lepsze dopasowanie prowadzonych programów badawczo-rozwojowych do wyzwań stojących przed Grupą Kapitałową TAURON, zmniejszenie własnych wydatków na nie ponoszonych dzięki bardziej efektywnemu wykorzystaniu funduszy zewnętrznych, przy równoczesnym wykorzystaniu wsparcia ze strony najlepszych specjalistów zatrudnionych na uczelniach i w instytutach badawczych oraz partnerów przemysłowych z Polski i z zagranicy.

6.3. Zagadnienia dotyczące środowiska naturalnego

Najważniejsze działania w dziedzinie ochrony środowiska

Do najważniejszych działań w dziedzinie ochrony środowiska w 2013 r. prowadzonych w Grupie Kapitałowej TAURON należały:

- 1) budowa instalacji odazotowania spalin na blokach klasy 200 MW w Elektrowni Łaziska oraz Elektrowni Jaworzno III: w 2013 r. wykonano instalacje na blokach nr 10 i 11 w Elektrowni Łaziska oraz bloku nr 4 i 6 w Elektrowni Jaworzno III, trwają prace przy kolejnych blokach,
- 2) wyłączenie z eksploatacji starych jednostek wytwórczych w ZEC Bielsko-Biała EC I oraz jednoczesne oddanie do eksploatacji nowej, niskoemisyjnej i wysokosprawnej jednostki o mocy 50 MW,

- 3) pozyskanie koncesji na produkcję energii elektrycznej z OZE w jednostkach biomasowych w Elektrowniach Jaworzno III, Stalowa Wola oraz Zakładzie Wytwarzania Tychy; dzięki zakończonym inwestycjom w zakresie bloków na biomasę, Grupa Kapitałowa TAURON posiada 3 biomasowe odnawialne źródła energii o łącznej mocy zainstalowanej 110 MW.
- 4) modernizacje elektrowni wodnych, mające na celu między innymi zmniejszenie zagrożenia skażenia środowiska naturalnego olejami.

Spółki Grupy Kapitałowej TAURON prowadzą odpowiedzialną politykę w dziedzinie ochrony środowiska oraz dokładają należytej staranności, aby zarówno prowadzona działalność, jak i realizowane inwestycje były zgodne z wymogami i uwzględniały osiągnięcia technologiczne w dziedzinie ochrony środowiska.

Opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska naturalnego

Z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska w 2013 r. Spółkom Grupy Kapitałowej TAURON naliczono opłaty w łącznej kwocie ok. 63 364,8 tys. zł.

Poniższa tabela przedstawia wysokość opłat z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska należnych za 2013 r. w poszczególnych spółkach.

Tabela nr 55. Wysokość opłat z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska należnych za 2013 r.

Lp.	Nazwa spółki	Opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska w 2013 r. (w tys. zł)
1.	TAURON Wytwarzanie	41 968,6
2.	TAURON Wydobycie	15 123,6
3.	TAURON Dystrybucja	116,2
4.	TAURON Ciepło	6 084,5
5.	KW Czatkowice	70,9
6.	TAURON EKOENERGIA	1,0
Suma		63 364,8

Sankcje karne za naruszenie wymagań w zakresie ochrony środowiska

W dniu 23 września 2013 r. otrzymano Decyzję WIOŚ w Katowicach w zakresie orzeczenia kary za przekroczenie dopuszczalnej normy emisji pyłu w ZW Nowa. Kara wyniosła 1 902 788,60 zł. Złożono wniosek do WIOŚ o odroczenie terminu płatności, uzasadniony podjętymi działaniami, których realizacja zapewni usunięcie przyczyn wymierzenia kary. W dniu 18 listopada 2013 r. otrzymano Decyzję Śląskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska orzekającą odroczenie terminu płatności ww. kary do dnia 30 czerwca 2014 r.

6.4. Polityka w zakresie społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR)

W 2011 r., uznając, że komunikacja działań CSR jest szczególnie istotna w przypadku spółek giełdowych, w Strategii Korporacyjnej określona została potrzeba opracowania i wdrożenia (w ramach integracji funkcji PR) strategii CSR na poziomie spółki i „Grupy TAURON”. W związku z tym w 2012 r. została opracowana *Strategia Społecznej Odpowiedzialności Biznesu czyli Strategia zrównoważonego rozwoju Grupy TAURON na lata 2012–2015 z perspektywą do roku 2020*.

U podstaw jej zapisów leżą cele strategiczne wyznaczone przez Strategię Korporacyjną oraz strategię Obszarów Biznesowych. Strategia zrównoważonego rozwoju wskazuje dwa kierunki wiodące: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz zorientowanie na klienta, jak również trzy kierunki wspierające: zaangażowanie pracowników w rozwój organizacji, ochrona środowiska w łańcuchu wartości oraz zarządzanie wpływem ekonomiczno-społecznym. W realizacji strategii zrównoważonego rozwoju zostały zaangażowane wszystkie kluczowe spółki Grupy Kapitałowej TAURON, wyznaczając w swoich strukturach koordynatorów, odpowiedzialnych za nadzorowanie realizacji strategii i raportowanie rezultatów do centrum korporacyjnego. Z kolei w TAURON został wyznaczony koordynator ds. zrównoważonego rozwoju, odpowiedzialny między innymi za sporządzanie raportów CSR.

Strategia zrównoważonego rozwoju jest bezpośrednio związana ze wszystkimi obszarami działalności Grupy Kapitałowej TAURON, systematyzuje zarówno podejście do CSR, jak i metodologię oceny efektywności podejmowanych działań w oparciu o wskaźniki Global Reporting Initiative (Światowa Inicjatywa Sprawozdawcza). W 2013 r. wydano pierwszy raport zrównoważonego rozwoju, w którym przedstawione zostały zobowiązania Grupy Kapitałowej TAURON wynikające ze strategii zrównoważonego rozwoju oraz dane podsumowujące 2012 r. Raport został poddany zewnętrznej weryfikacji przez niezależnego audytora. Spółka przeszła także audyt w związku z przystąpieniem do RESPECT Index – indeksu, w którym notowane są spółki giełdowe działające zgodnie z zasadami

zrównoważonego rozwoju. TAURON Polska Energia znalazł się w gronie spółek notowanych w RESPECT Index w ramach VII edycji projektu (od grudnia 2013 r.).

Jednym z kierunków strategii zrównoważonego rozwoju jest zarządzanie wpływem ekonomiczno-społecznym. Cele z niego wynikające są realizowane między innymi poprzez działalność Fundacji TAURON, która pozwala na jeszcze bardziej efektywną realizację celów CSR w zakresie troski o bezpieczeństwo społeczności lokalnych i działań na rzecz dobra publicznego.

W 2013 r. Fundacja TAURON i Spółka zrealizowały, w oparciu o wolontariat pracowniczy, kolejną edycję akcji „Domy Pozytywnej Energii”, skierowanej do całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych, a której głównym celem jest poprawienie warunków życia dzieci z domów dziecka. Akcja objęła swym zasięgiem wszystkie placówki na terenie działania Grupy Kapitałowej TAURON. Przedsięwzięcie cieszyło się dużym zainteresowaniem – wzięło w nim udział 87 placówek, mających w sumie niemal 3 000 podopiecznych. W 2013 r. Fundacja kontynuowała także projekt „Bohaterowie z dnia na dzień”, którego celem jest budowanie świadomości na temat dawstwa szpiku kostnego oraz zwiększanie liczby potencjalnych dawców szpiku kostnego. Wolontariusze Fundacji TAURON zorganizowali kilkanaście akcji informacyjnych oraz dni dawcy szpiku kostnego w spółkach Grupy Kapitałowej TAURON i podczas wydarzeń sponsorowanych przez TAURON, w wyniku których zarejestrowanych zostało ponad 2 300 potencjalnych dawców szpiku kostnego.

Grupa Kapitałowa TAURON, działając na obszarze południowej Polski, ma wiodącą pozycję w sprzedaży energii i jej wytwarzaniu. Uwarunkowania te sprawiają, że zakres działań prowadzonych na rzecz społeczności, w których funkcjonują spółki Grupy, jest bardzo szeroki. Wspieranych jest wiele projektów ważnych dla mieszkańców regionów Górnego i Dolnego Śląska, Opolszczyzny, Małopolski i Podkarpacia. TAURON między innymi prowadzi współpracę z Górskim Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym, której celem jest wzrost bezpieczeństwa w górach. Spółka jest partnerem strategicznym projektu, aktywnie uczestnicząc zarówno w jego letniej, jak i zimowej edycji. Na uwagę zasługują także działania spółek Grupy Kapitałowej TAURON. W 2013 r. była kontynuowana kampania „Bezpieczniki TAURONA”. Jej odsłona realizowana przez spółkę TAURON Sprzedaż była poświęcona podnoszeniu świadomości klientów na temat rynku energii, szczególnie celem ochrony przed działaniami nieuczciwych sprzedawców. Z kolei część projektu poświęcona edukacji dzieci i młodzieży prowadziła spółka TAURON Dystrybucja, ucząc zasad bezpiecznego użytkowania energii elektrycznej.

Spółka jest również sygnatariuszem deklaracji podpisanej w dniu 17 czerwca 2009 r. podczas ogólnopolskiej konferencji z cyklu „Odpowiedzialna Energia”, zawierającej zasady zrównoważonego rozwoju w branży energetycznej w Polsce. W 2013 r. Spółka dołączyła także do sygnatariuszy „Deklaracji biznesu na rzecz zrównoważonego rozwoju”, zobowiązując się tym samym do zaangażowania w realizację celów strategicznych „Wizji zrównoważonego rozwoju dla polskiego biznesu 2050”.

6.5. Nagrody i wyróżnienia

Marzec 2013 r.

„Grupa TAURON” została nagrodzona Diamentami Forbesa w corocznym rankingu, wyróżniającym działalność najlepszych firm. Nagrodzona została również strona internetowa Spółki, która została uznana za najlepszą stronę internetową w województwie śląskim, wygrywając w rankingu e-Diamenty Forbesa & Biznes.pl 2013. Spółka TAURON Dystrybucja podczas gali Diamenty Forbesa 2013 otrzymała pierwszą nagrodę w kategorii przedsiębiorstw o przychodach powyżej 250 000 tys. zł w Małopolsce.

Kwiecień 2013 r.

Spółka uplasowała się na pierwszym miejscu wśród podmiotów debiutujących w rankingu odpowiedzialnych firm, opublikowanym przez Dziennik Gazetę Prawną. W generalnej klasyfikacji spółka znalazła się na 23. pozycji, a w branży paliwowo-energetycznej na czwartym miejscu.

Maj 2013 r.

Spółka zajęła 6 miejsce na Liście 500 „Polityki” utrzymując pozycję z przed roku, a wśród najbardziej zyskowych przedsiębiorstw awansowała o jedną pozycję – na piąte miejsce. „Grupa TAURON” znalazła się także na 13 pozycji w rankingu dwudziestka liderów na XX-lecie Listy 500. W XV edycji Listy 500 „Rzeczpospolitej” Spółka zajęła siódma pozycję, podobnie jak przed rokiem. Tę samą lokatę zdobyła w towarzyszącym Liście 500 rankingu firm, które najbardziej poprawiły wynik netto. „Grupa TAURON” została również uznana 5 największym inwestorem i 9 pracodawcą w Polsce.

Czerwiec 2013 r.

TAURON Wytwarzanie została laureatem Nagrody Zespołowej Śląskiej Nagrody Jakości, przyznanej przez Regionalną Izbę Gospodarczą w Katowicach w kategorii Wielkie organizacje produkcyjne. Jury konkursu doceniło współdziałanie

spółki ze środowiskami naukowymi i badawczymi z całego kraju oraz inwestycje proekologiczne. TAURON Ekoenergia otrzymała wyróżnienie Filary Polskiej Gospodarki dziennika „Puls Biznesu” jako jedno z pięciu najbardziej znaczących przedsiębiorstw na Dolnym Śląsku. Jury wzięło pod uwagę skalę działania przedsiębiorstw oraz ich znaczenie dla lokalnej społeczności.

Wrzesień 2013 r.

Spółka awansowała o jedną pozycję – na 17 miejsce – na Liście 500 największych firm Europy Środkowo-Wschodniej opracowanej przez dziennik „Rzeczpospolita” i Deloitte. Spółka znalazła się również wśród TOP 25 największych spółek giełdowych.

Październik 2013 r.

Spółka otrzymała od kapituły konkursu *The Best Annual Report*, organizowanego przez Instytut Rachunkowości i Podatków drugą nagrodę główną w kategorii przedsiębiorstw za raport roczny za 2012 r. oraz dwa wyróżnienia: za najlepszą wartość użytkową raportu rocznego oraz za najlepsze sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej TAURON.

Listopad 2013 r.

W III edycji konkursu im. Stanisława Staszica na najlepsze produkty innowacyjne Spółka otrzymała „Laur Innowacyjności 2013”, przyznawany przez Naczelną Organizację Techniczną. Jednym z flagowych przedsięwzięć, branych pod uwagę były działające w Grupie Kapitałowej TAURON pilotowe instalacje CCS, służące do wychwytywania dwutlenku węgla ze spalin.

Grudzień 2013 r.

Raport zrównoważonego rozwoju Grupy Kapitałowej TAURON zdobył nagrodę internautów w siódmej edycji konkursu Raporty Społeczne, organizowanego przez Forum Odpowiedzialnego Biznesu. Raport to przegląd praktyk i projektów kierowanych między innymi do klientów oraz społeczności lokalnych, realizowanych zarówno przez spółki Grupy TAURON, jak i Fundację TAURON.

6.6. Relacje inwestorskie

Skutecznie i transparentnie prowadzona polityka informacyjna to motto, które przyświeca Spółce od początku jej giełdowej historii. Dlatego też Grupa Kapitałowa TAURON przykłada dużą wagę do komunikacji ze środowiskiem inwestorskim. Jest ona prowadzona nie tylko na poziomie działań obligatoryjnych wymaganych prawem (raporty bieżące i okresowe), ale również poprzez wiele dodatkowych działań skierowanych bezpośrednio do inwestorów instytucjonalnych i indywidualnych. Spółka sama organizuje lub uczestniczy w szeregu konferencji inwestorskich, road show w Polsce i za granicą, na których uczestnicy rynku kapitałowego mogą zapoznać się z sytuacją Grupy Kapitałowej TAURON oraz kondycją sektora energetycznego i jego perspektywami.

Każda publikacja raportów okresowych w 2013 r. wiązała się z organizacją konferencji dla analityków i zarządzających, podczas których członkowie Zarządu Spółki omawiali opublikowane w raportach wyniki finansowe oraz prezentowali kluczowe dokonania w raportowanych okresach, a po prezentacjach Zarząd odpowiadał wyczerpująco na liczne pytania. Konferencje były transmitowane za pośrednictwem internetu w języku polskim i angielskim, istniała również możliwość ich odsłuchania przez telefon. Dzięki temu inwestorzy zainteresowani Spółką mogli bezpośrednio śledzić te wydarzenia i pozyskać informacje w tym samym czasie, co obecni na konferencjach.

W 2013 r. Członkowie Zarządu wzięli udział w ośmiu konferencjach i road show, podczas których odbyło się ok. 100 spotkań z ponad 120 zarządzającymi aktywami i analitykami. Spotkania z inwestorami instytucjonalnymi miały miejsce nie tylko w Polsce, ale także w centrach finansowych Europy i Ameryki Północnej, między innymi w Nowym Jorku, Londynie, Paryżu, Wiedniu.

W maju 2013 r. spółka zorganizowała drugą edycję wydarzenia kierowanego do uczestników rynku kapitałowego – Dzień Analityka i Inwestora Instytucjonalnego. Tego dnia zaproszeni goście mieli okazję spotkać się z Zarządem i kadrą menedżerską TAURON oraz wziąć udział w sesji prezentacyjnej obejmującej trzy główne zagadnienia:

- 1) kierunki zmian na rynkach energii elektrycznej w Polsce i Unii Europejskiej,
- 2) podejście do prognozowania w energetyce,
- 3) projekt budowy bloku węglowego o mocy 910 MW w Elektrowni Jaworzno III.

W 2013 r. spółka kontynuowała działania skierowane do innej, niezwykle ważnej grupy akcjonariuszy – inwestorów indywidualnych. TAURON od lat jest partnerem strategicznym zainicjowanego przez Ministerstwo Skarbu Państwa programu pod nazwą „Akcjonariat Obywatelski”. Jego celem jest zachęcenie Polaków do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu gospodarczym kraju poprzez aktywne zarządzanie oszczędnościami oraz inwestowanie w akcje

prywatyzowanych spółek i inne instrumenty giełdowe. W ramach programu „Akcjonariat Obywatelski” przedstawiciele Spółki brali udział w spotkaniach z inwestorami indywidualnymi, podczas których prowadzili prezentacje i odpowiadali na pytania inwestorów związane z działalnością Grupy Kapitałowej TAURON.

Duży nacisk położono również na promowanie inicjatywy „Akcjonariatu Obywatelskiego” podczas konferencji i wydarzeń, w których uczestniczyła Spółka. TAURON wzięła także udział w produkcji filmu edukacyjnego „Wszystko, co chcielibyście wiedzieć o giełdzie” oraz prowadziła działania wizerunkowo-reklamowe na internetowej stronie korporacyjnej i na łamach wydawnictwa Grupy Kapitałowej TAURON – magazynu „Polska Energia”.

Spółka uczestniczyła też w innych wydarzeniach skierowanych do drobnych inwestorów, między innymi była partnerem „Capital Market Games” oraz wspierała konferencję dla inwestorów indywidualnych „WallStreet” w Karpaczu.

TAURON dba o zawartość i aktualność treści zamieszczonych na stronie internetowej dotyczącej relacji inwestorskich, która dla wielu inwestorów jest pierwszym kontaktem z Grupą Kapitałową TAURON. Sekcja Relacji Inwestorskich jest na bieżąco aktualizowana i zawiera wiele przydatnych informacji o istotnych wydarzeniach, wynikach finansowych, walnych zgromadzeniach, rekomendacjach dla akcji Spółki wydawanych przez analityków giełdowych oraz relacje wideo z konferencji podsumowujących wyniki finansowe.

Poniższa tabela przedstawia kalendarium prezentujące wydarzenia oraz działania w ramach relacji inwestorskich, jakie miały miejsce w 2013 r.

Tabela nr 56. Kalendarium wydarzeń oraz działań realizowanych w ramach relacji inwestorskich w 2013 r.

Lp.	Data	Wydarzenie
1.	21 stycznia 2013 r.	Udział w konferencji organizowanej przez Citi/DM Banku Handlowego
2.	15 marca 2013 r.	Publikacja jednostkowego i skonsolidowanego raportu rocznego za 2012 r.
3.	15 marca 2013 r.	Spotkanie Zarządu z analitykami i zarządzającymi funduszami związane z publikacją wyników finansowych za 2012 r.
4.	5 kwietnia 2013 r.	Udział w konferencji KBC, Warszawa
5.	9 kwietnia 2013 r.	Udział w konferencji DM PKO BP, Warszawa
6.	11 kwietnia 2013 r.	Publikacja rekomendacji Zarządu dotyczącej wypłaty dywidendy za 2012 r.
7.	od 11 kwietnia 2013 r. do 12 kwietnia 2013 r.	Udział w konferencji Raiffeisen Institutional Investors' Conference, Zürs, Austria
8.	16 maja 2013 r.	Zwyczajne Walne Zgromadzenie TAURON Polska Energia S.A.
9.	9 maja 2013 r.	Publikacja rozszerzonego skonsolidowanego raportu kwartalnego za I kwartał 2013 r.
10.	9 maja 2013 r.	Spotkanie Zarządu z analitykami i zarządzającymi funduszami związane z publikacją wyników finansowych za I kwartał 2013 r.
11.	3 czerwca 2013 r.	Dzień ustalenia prawa do dywidendy za 2012 r.
12.	18 czerwca 2013 r.	Termin wypłaty dywidendy za 2012 r.
13.	18 czerwca 2013 r.	Udział w konferencji UniCredit/Kepler Cheuvreux Polish Day in Paris
14.	24 czerwca 2013 r.	Dzień Analityka i Inwestora Indywidualnego w TAURON Polska Energia
15.	22 sierpnia 2013 r.	Publikacja skonsolidowanego raportu za I półrocze 2013 r.
16.	22 sierpnia 2013 r.	Spotkanie Zarządu z analitykami i zarządzającymi funduszami związane z publikacją wyników finansowych za I półrocze 2013 r.
17.	9 września 2013 r.	Spotkania Zarządu z inwestorami w DM PKO BP
18.	od 16 września 2013 r. do 17 września 2013 r.	Udział w konferencji 10 th Annual Emerging Europe Investment Conference UniCredit/Kepler Cheuvreux, Warszawa
19.	28 października 2013 r.	Roadshow z DI BRE, Wiedeń
20.	14 listopada 2013 r.	Publikacja rozszerzonego skonsolidowanego raportu kwartalnego za III kwartał 2013 r.
21.	14 listopada 2013 r.	Spotkanie Zarządu z analitykami i zarządzającymi funduszami związane z publikacją wyników finansowych za III kwartał 2013 r.
22.	od 3 grudnia 2013 r. do 5 grudnia 2013 r.	Udział w konferencji UBS, Global Emerging Markets, Nowy Jork

Zarząd Spółki

Katowice, dnia 10 marca 2014 r.

Dariusz Lubera – Prezes Zarządu

Aleksander Grad – Wiceprezes Zarządu

Joanna Schmid – Wiceprezes Zarządu

Dariusz Stolarczyk – Wiceprezes Zarządu

Krzysztof Zawadzki – Wiceprezes Zarządu

Załącznik A: Słownik pojęć i wykaz skrótów

Poniżej zamieszczono słownik pojęć branżowych i wykaz skrótów najczęściej używanych w treści niniejszego sprawozdania.

Tabela nr 57. Objaśnienie skrótów i pojęć branżowych zastosowanych w treści sprawozdania

Lp.	Skrót i pojęcie branżowe	Pełna nazwa/wyjaśnienie
1.	ARE	Agencja Rynku Energii S.A. z siedzibą w Warszawie
2.	Bank PKO	Bank Polska Kasa Opieki S.A. z siedzibą w Warszawie
3.	BELS INVESTMENT	BELS INVESTMENT sp. z o.o. z siedzibą w Jeleniej Górze
4.	BGK	Bank Gospodarstwa Krajowego z siedzibą w Warszawie
5.	BH Warszawa	Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. z siedzibą w Warszawie
6.	BNP Paribas BP	BNP Paribas Bank Polska S.A. z siedzibą w Warszawie.
7.	BondSpot	BondSpot S.A. z siedzibą w Warszawie
8.	BRE Bank	BRE Bank S.A. z siedzibą w Warszawie
9.	BUDO-TRANS	„BUDO-Trans” – spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Stalowej Woli
10.	BZ WBK	Bank Zachodni WBK S.A. z siedzibą we Wrocławiu
11.	CAO	Central Allocation Office GmbH z siedzibą we Freising, Niemcy
12.	Cash pooling	Cash pooling funkcjonujący w Spółce – konsolidacja sald rachunków bankowych poprzez fizyczne przeksięgowanie środków pieniężnych z rachunków spółek Grupy Kapitałowej TAURON w banku w którym funkcjonuje cash pooling na rachunek pool leadera, którego funkcję pełni Spółka. Na koniec każdego dnia roboczego z rachunków bankowych spółek Grupy Kapitałowej TAURON, które wykazują saldo dodatnie przeksięgowywane są środki pieniężne na rachunek bankowy pool leadera. Na początku każdego dnia roboczego rachunki bankowe spółek Grupy Kapitałowej TAURON zasilane są z rachunku bankowego pool leadera kwotą zapotrzebowania, niezbędną do utrzymania płynności finansowej spółki Grupy Kapitałowej TAURON w danym dniu roboczym
13.	CC Poland Plus	CC Poland Plus sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie
14.	CER	(ang. Certified Emission Reduction) – jednostka poświadczonej redukcji emisji – wyrażona w ekwiwalencie emisja zredukowana gazów cieplarnianych lub emisja uniknięta gazów cieplarnianych, otrzymana w wyniku realizacji projektu mechanizmu czystego rozwoju
15.	Certyfikaty kolorowe	Prawa majątkowe wynikające ze świadectw pochodzenia energii elektrycznej wytworzonej w sposób podlegający wsparciu, tzw. kolorowe certyfikaty: <ul style="list-style-type: none"> – zielone – świadectwa pochodzenia energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, – czerwone – świadectwa pochodzenia energii z kogeneracji (świadectwa CHP – ang. Combined Heat and Power), – żółte – świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w kogeneracji ze źródeł o łącznej mocy zainstalowanej poniżej 1MW lub opalanych paliwami gazowymi, – fioletowe – świadectwa pochodzenia energii wytworzonej w kogeneracji opalanej metanem uwalnianym i ujmowanym przy dołowych robotach górniczych w czynnych, likwidowanych lub zlikwidowanych kopalniach węgla kamiennego lub gazem uzyskiwanym z przetwarzania biomasy, – białe – certyfikaty potwierdzające uzyskanie oszczędności energii w rozumieniu ustawy o efektywności energetycznej, – brązowe – certyfikaty potwierdzające wtłoczenie biogazu rolniczego do sieci
16.	CSR	(ang. Corporate Social Responsibility) społeczna odpowiedzialność biznesu
17.	Deloitte	Deloitte Polska Sp. z o. o. Spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie
18.	Dobre Praktyki	Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW
19.	EBI	Elektroniczna Baza informacji
20.	EBIT	(z ang. Earnings Before Interest and Taxes) wynik na działalności operacyjnej przed opodatkowaniem
21.	EBITDA	(ang. Earnings before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization) wynik na działalności operacyjnej przed opodatkowaniem powiększony o amortyzację
22.	EC Kamienna Góra	Energetyka Ciepła w Kamiennej Górze sp. z o.o. z siedzibą w Kamiennej Górze (obecnie: TAURON Ciepło)
23.	EC Nowa	Elektrociepłownia EC Nowa sp. z o.o. z siedzibą w Dąbrowie Górniczej (obecnie: TAURON Ciepło)
24.	EC Stalowa Wola	Elektrociepłownia Stalowa Wola S.A. z siedzibą w Stalowej Woli
25.	EC Tychy	Elektrociepłownia Tychy S.A. z siedzibą w Tychach (obecnie: TAURON Ciepło)
26.	EDF	EDF Polska Centrala sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
27.	EEX	(ang. European Energy Exchange – EEX) Europejska Giełda Energii z siedzibą w Lipsku
28.	Elektrobudowa	Elektrobudową S.A. z siedzibą w Katowicach

Lp.	Skrót i pojęcie branżowe	Pełna nazwa/wyjaśnienie
29.	Elektrownia Blachownia Nowa	Elektrownia Blachownia Nowa sp. z o.o. z siedzibą w Kędzierzynie Koźlu
30.	ENEA	ENEA S.A. z siedzibą w Poznaniu
31.	ENERGA	ENERGA S.A. z siedzibą w Gdańsku
32.	EnergiaPro	EnergiaPro S.A. z siedzibą we Wrocławiu (obecnie: TAURON Dystrybucja)
33.	Enpower service	Enpower service sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach
34.	ENION	ENION S.A. z siedzibą Krakowie (obecnie: TAURON Dystrybucja)
35.	EPEX	EpeX Spot SE z siedzibą w Paryżu
36.	ERM	Kompleksowy system zarządzania ryzykiem
37.	ERU	(ang. Emission Reduction Unit) – jednostka redukcji emisji – wyrażona w ekwiwalencie emisja zredukowana gazów cieplarnianych lub emisja uniknięta gazów cieplarnianych lub jeden megagram (1 Mg) pochłoniętego dwutlenku węgla (CO ₂), otrzymane w wyniku realizacji projektu wspólnych wdrożeń
38.	ESW	Elektrownia Stalowa Wola S.A. z siedzibą w Stalowej Woli (obecnie: TAURON Wytwarzanie)
39.	EU ETS	(ang. European Union Emission Trading System) Europejski System Handlu Uprawnieniami do Emisji CO ₂
40.	EUA	(ang. European Union Allowances) – uprawnienie do wprowadzania do powietrza ekwiwalentu, w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji, dwutlenku węgla (CO ₂), które służy do rozliczenia wielkości emisji w ramach systemu i którym można rozporządzać na zasadach określonych w ustawie z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (Dz. U. Nr 122, poz. 695)
41.	EUR	Euro – wspólna waluta europejska wprowadzona w niektórych krajach UE
42.	FITCH	agencja ratingowa
43.	GDF SUEZ	GDF SUEZ Energia Polska S.A. z siedzibą w Połańcu
44.	GPW	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z siedzibą w Warszawie
45.	Grupa Kapitałowa TAURON	Grupa Kapitałowa TAURON Polska Energia S.A.
46.	„Grupa TAURON”	Grupa TAURON powołana przez Zarząd Spółki w oparciu o Kodeks, w skład której wchodzi Spółka oraz wybrane spółki Grupy Kapitałowej TAURON
47.	GUS	Główny Urząd Statystyczny
48.	GZE	Górnośląski Zakład Elektroenergetyczny S.A. z siedzibą w Gliwicach
49.	Huta	Huta Łaziska S.A. z siedzibą w Łaziskach Górnych
50.	ICHPW	Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla z siedzibą w Zabrze
51.	ING Bank	ING Bank Śląski S.A. z siedzibą w Katowicach
52.	IRGIT	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. z siedzibą w Warszawie
53.	IRIESP	Instrukcja Ruchu i Eksploatacji Sieci Przesyłowej
54.	KDPW	Krajowym Depozyt Papierów Wartościowych S.A. z siedzibą w Warszawie
55.	KDT	Kontrakty długoterminowe – umowy długoterminowe sprzedaży mocy i energii elektrycznej, wymienione w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej (Dz. U. Nr 130, poz. 905, z późn. zm.)
56.	KGHM	KGHM Polska Miedź S.A. z siedzibą w Lubinie
57.	Kodeks	Dokument o tytule <i>Kodeks Grupy TAURON</i> , uchwalony przez Zarząd Spółki
58.	Komitet Audytu	Komitet Audytu Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A.
59.	Komitet Nominacji i Wynagrodzeń	Komitet Nominacji i Wynagrodzeń Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A.
60.	Komitet Strategii	Komitet Strategii Rady Nadzorczej TAURON Polska Energia S.A.
61.	Kompania Węglowa	Kompania Węglowa S.A. z siedzibą w Katowicach
62.	KPI/KRI	Wykaz wskaźników ryzyka
63.	KSE	Krajowy System Elektroenergetyczny
64.	KR	Komitet Ryzyka
65.	KW Czatkowice	Kopalnia Wapienia Czatkowice sp. z o.o. z siedzibą w Krzeszowicach
66.	KZR	Koordynatorzy Zarządzania Ryzykiem
67.	Lipniki	Lipniki sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu
68.	MEGAWAT MARSZEWO	MEGAWAT MARSZEWO sp. z o.o. z siedzibą w Jeleniej Górze
69.	Mg	Megagram – milion gramów (1 000 000 g) tj. tona
70.	MSSF	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej
71.	MOSTOSTAL	Mostostal Warszawa S.A. z siedzibą w Warszawie

Lp.	Skrót i pojęcie branżowe	Pełna nazwa/wyjaśnienie
72.	NSA	Naczelny Sąd Administracyjny
73.	NCBiR	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
74.	NFOŚiGW	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie
75.	Nordea Bank Polska	Nordea Bank Polska S.A. z siedzibą w Gdyni
76.	Obszar Biznesowy	Wyodrębniony przez Spółkę obszar działania spółek zależnych wchodzących w skład Grupy TAURON, będący segmentem biznesowym Grupy TAURON
77.	Obszar Zarządczy	Obszar zarządczy wskazany w Wykazie Obszarów Zarządczych tj. dokumencie wydanym przez Zarząd Spółki na podstawie Kodeksu, ustalonym w oparciu o Strategię Korporacyjną i mieszczącym się w biznesowym modelu Grupy TAURON
78.	OSD	Operator Systemu Dystrybucyjnego
79.	OSP	Operator Systemu Przesyłowego
80.	OSW JAGA	Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy „JAGA” sp. z o.o. z siedzibą w Muszynie
81.	OTC (rynek OTC)	(ang. OTC – over the counter market) rynek pozagiełdowy
82.	OZE	Odnawialne Źródła Energii
83.	PEC Ruda Śląska	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. z siedzibą w Rudzie Śląskiej
84.	PEC TYCHY	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o. z siedzibą w Tychach
85.	PEPKH	Polska Energia – Pierwsza Kompania Handlowa sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach
86.	PGE	PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. z siedzibą w Warszawie
87.	PGE EJ1	PGE EJ1 sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie
88.	PGK	Podatkowa Grupa Kapitałowa
89.	PGNiG	Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. z siedzibą w Warszawie
90.	PGNiG Termika	PGNiG Termika S.A. z siedzibą w Warszawie
91.	PKB	Produkt Krajowy Brutto
92.	PKE Broker	PKE Broker sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach
93.	PKO BP	Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.
94.	PKW	Południowy Koncern Węglowy S.A. z siedzibą w Jaworznie (obecnie TAURON Wydobycie S.A.)
95.	PLN	Symbol walutowy złotego – zł
96.	PMEC	Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w pozostałych źródłach kogeneracyjnych
97.	PMOZE	Prawa Majątkowe do świadectw pochodzenia będących potwierdzeniem wytworzenia energii elektrycznej w OZE w okresie do 28 lutego 2009 r.
98.	POEN	POEN spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Katowicach
99.	PSE	Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. z siedzibą w Konstancinie-Jeziorna (do 10 stycznia 2013 r. Polskie Sieci Elektroenergetyczne Operator S.A.)
100.	PSR	Polskie standardy rachunkowości
101.	PUE	Przedsiębiorstwo Usług Elektroenergetycznych Wrocław S.A.
102.	RAFAKO	RAFAKO S.A. z siedzibą w Raciborzu
103.	Regulamin Organizacyjny	Dokument o tytule <i>Regulamin Organizacyjny TAURON Polska Energia S.A.</i>
104.	RMSR	Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości
105.	ROIC	(ang. Return On Invested Capital) zwrot na zainwestowanym kapitale
106.	RUS	Regulacyjne Usługi Systemowe – usługi świadczone przez podmioty na rzecz operatora systemu przesyłowego, niezbędne do prawidłowego funkcjonowania krajowego systemu elektroenergetycznego, zapewniające zachowanie określonych wartości parametrów niezawodnościowych i jakościowych
107.	SCE Jaworzno III	Spółka Ciepłowniczo-Energetyczna Jaworzno III sp. z o.o. z siedzibą w Jaworznie
108.	SPOT (rynek SPOT)	W odniesieniu do energii elektrycznej jest to miejsce zawierania transakcji handlowych dla energii elektrycznej, dla których okres dostawy przypada nie później niż trzy dni od daty zawarcia transakcji (najczęściej jest to jeden dzień przed datą dostawy). Funkcjonowanie rynku SPOT dla energii elektrycznej jest silnie powiązane z funkcjonowaniem Rynku Bilansującego prowadzonego przez Operatora Sieci Przesyłowej
109.	Spółka	TAURON Polska Energia S.A. z siedzibą w Katowicach
110.	SOKIK	Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w Warszawie
111.	Strategia Korporacyjna	Dokument o tytule <i>Strategia Korporacyjna Grupy TAURON na lata 2011–2015 z perspektywą do roku 2020</i> , będący aktualizacją dokumentu <i>Strategia Korporacyjna dla Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. na lata 2008–2012 z perspektywą do 2020 r.</i>
112.	SUG	Spółka Usług Górniczych Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Jaworznie
113.	TAURON	TAURON Polska Energia S.A. z siedzibą w Katowicach
114.	TAURON Ciepło	TAURON Ciepło S.A. z siedzibą w Katowicach

Lp.	Skrót i pojęcie branżowe	Pełna nazwa/wyjaśnienie
115.	TAURON Czech Energy	TAURON Czech Energy s.r.o. z siedzibą w Ostrawie, Republika Czeska
116.	TAURON Dystrybucja	TAURON Dystrybucja S.A. z siedzibą w Krakowie
117.	TAURON Dystrybucja Pomiary	TAURON Dystrybucja Pomiary sp. z o.o. z siedzibą w Tarnowie
118.	TAURON Dystrybucja Serwis	TAURON Dystrybucja Serwis S.A. z siedzibą we Wrocławiu
119.	TAURON Dystrybucja GZE	TAURON Dystrybucja GZE S.A. z siedzibą w Gliwicach przejęta przez TAURON Dystrybucja S.A.
120.	TAURON EKOENERGIA	TAURON EKOENERGIA sp. z o.o. z siedzibą w Jeleniej Górze
121.	TAURON Ekoenergia GZE	TAURON Ekoenergia GZE sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach przejęta przez TAURON EKOENERGIA sp. z o.o.
122.	TAURON Ekoserwis	TAURON Ekoserwis sp. z o.o. z siedzibą w Rożnowie
123.	TAURON Obsługa Klienta	TAURON Obsługa Klienta sp. z o.o. z siedzibą we Wrocławiu
124.	TAURON Obsługa Klienta GZE	TAURON Obsługa Klienta GZE sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach przejęta przez TAURON Obsługa Klienta sp. z o.o.
125.	TAURON Serwis GZE	TAURON Serwis GZE sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach
126.	TAURON Sprzedaż	TAURON Sprzedaż sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie
127.	TAURON Sprzedaż GZE	TAURON Sprzedaż GZE sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach
128.	TAURON Ubezpieczenia	TAURON Ubezpieczenia sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach
129.	TAURON Wydobywanie	TAURON Wydobywanie S.A. z siedzibą w Jaworznie
130.	TAURON Wytwarzanie	TAURON Wytwarzanie S.A. z siedzibą w Katowicach
131.	TAURON Wytwarzanie GZE	TAURON Wytwarzanie GZE sp. z o.o. z siedzibą w Gliwicach
132.	TAURON Wytwarzanie Serwis	TAURON Wytwarzanie Serwis sp. z o.o. z siedzibą w Jaworznie
133.	TGE	Towarowa Giełda Energii S.A. z siedzibą w Warszawie
134.	TPA	(ang. Third - Party Access) Dostęp Osób Trzecich – zasada polegająca na udostępnieniu przez właściciela bądź operatora, infrastruktury sieciowej osobom trzecim w celu dostarczenia towarów/usług klientom strony trzeciej (dotyczyć to może przesyłu lub sprzedaży energii elektrycznej, usług telekomunikacyjnych czy usług kolejowych)
135.	UE	Unia Europejska
136.	UOKiK	Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
	URE	Urząd Regulacji Energetyki
	WIOS	Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska
	WFOŚiGW Katowice	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach
	WFOŚiGW Kraków	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie
137.	WSA	Wojewódzki Sąd Administracyjny
138.	WZ/ZW	Walne Zgromadzenie/Zgromadzenie Wspólników
139.	ZEC Bielsko-Biała	Zespół Elektrociepłowni Bielsko-Biała
140.	ZW Katowice	Zakład Wytwarzania Katowice

Załącznik B: Spis tabel i rysunków

Poniżej zamieszczono spis tabel i rysunków występujących w niniejszym sprawozdaniu.

Spis tabel

Tabela nr 1.	Wykaz spółek Grupy Kapitałowej TAURON, wchodzących w skład „Grupy TAURON”, według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.
Tabela nr 2.	Wykaz przynależności istotnych spółek Grupy Kapitałowej TAURON wchodzących w skład „Grupy TAURON” do danego Obszaru Biznesowego według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.
Tabela nr 3.	Wykaz spółek zależnych objętych konsolidacją, w których Spółka posiada bezpośredni udział według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.
Tabela nr 4.	Wykaz spółek zależnych objętych konsolidacją, w których Spółka posiada pośredni udział według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.
Tabela nr 5.	Wykaz istotnych spółek współzależnych, w których Spółka posiada pośredni udział według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.
Tabela nr 6.	Wartość objętych i niewykupionych emisji w podziale na poszczególne spółki z Grupy Kapitałowej TAURON (emitentów) według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.
Tabela nr 7.	Kalendarium
Tabela nr 8.	Wyniki EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w podziale na Obszary Działalności
Tabela nr 9.	Wyniki Obszaru Wydobywanie
Tabela nr 10.	Wyniki Obszaru Wytwarzanie
Tabela nr 11.	Wyniki Obszaru OZE
Tabela nr 12.	Wyniki Obszaru Ciepło
Tabela nr 13.	Wyniki Obszaru Dystrybucja
Tabela nr 14.	Wyniki Obszaru Sprzedaż
Tabela nr 15.	Wyniki Obszaru Obsługa Klienta
Tabela nr 16.	Wyniki Obszaru Pozostałe
Tabela nr 17.	Wolumeny produkcji i sprzedaży za 2013 r., 2012 r. oraz 2011 r.
Tabela nr 18.	Kategorie klientów końcowych Grupy Kapitałowej TAURON
Tabela nr 19.	Ilość sprzedanej energii elektrycznej przez Obszar Sprzedaż oraz liczba klientów w 2013 r.
Tabela nr 20.	Dostawy paliw zrealizowane do podmiotów Grupy Kapitałowej TAURON
Tabela nr 21.	Zestawienie umów kredytowych o charakterze obrotowym obowiązujących w Grupie Kapitałowej TAURON (rozpoczynających swój bieg oraz kontynuowanych w 2013 r.)
Tabela nr 22.	Saldo udzielonych Spółce przez spółki zależne pożyczek w ramach cash pooling w według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.
Tabela nr 23.	Zestawienie pożyczek preferencyjnych podpisanych i/lub zaciągniętych z funduszy środowiskowych przez spółki Grupy Kapitałowej TAURON w 2013 r. (dane w tys. zł)
Tabela nr 24.	Zestawienie umów poręczeń, gwarancji oraz promes obowiązujących według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.
Tabela nr 25.	Zestawienie gwarancji/regwarancji bankowych udzielonych w ramach obowiązujących umów według stanu na 31 grudnia 2013 r.
Tabela nr 26.	Relizacja programu poprawy efektywności
Tabela nr 27.	Opis czynników ryzyk i zagrożeń
Tabela nr 28.	Roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – aktywa (dane w tys. zł)
Tabela nr 29.	Roczne skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej – pasywa (dane w tys. zł)
Tabela nr 30.	Roczne sprawozdanie z całkowitych dochodów za lata 2011–2013
Tabela nr 31.	Sprawozdanie z przepływów pieniężnych (dane w tys. zł)
Tabela nr 32.	Struktura rocznego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

Tabela nr 33.	Podstawowe wskaźniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON
Tabela nr 34.	Informacja o transakcjach terminowych i pochodnych według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. (dane w tys. zł)
Tabela nr 35.	Moc zainstalowana oraz produkcja energii elektrycznej według grup energetycznych
Tabela nr 36.	Dystrybucja energii elektrycznej według grup energetycznych
Tabela nr 37.	Wysokość wynagrodzenia biegłego rewidenta za usługi świadczone na rzecz spółek Grupy Kapitałowej TAURON (dane w tys. zł)
Tabela nr 38.	Struktura akcjonariatu Spółki na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania.
Tabela nr 39.	Wysokość dywidendy wypłaconej w latach 2010–2012
Tabela nr 40.	Stan posiadania akcji Spółki oraz akcji/udziałów w jednostkach powiązanych – osoby zarządzające
Tabela nr 41.	Stan posiadania akcji Spółki oraz akcji/udziałów w jednostkach powiązanych – osoby nadzorujące
Tabela nr 42.	Kluczowe dane dotyczące akcji TAURON
Tabela nr 43.	Rekomendacje wydane w 2013 r.
Tabela nr 44.	Rekomendacje wydane po 31 grudnia 2013 r.
Tabela nr 45.	Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji
Tabela nr 46.	Kompetencje Zarządu
Tabela nr 47.	Kompetencje Rady Nadzorczej
Tabela nr 48.	Kompetencje Walnego Zgromadzenia
Tabela nr 49.	Opis praw akcjonariuszy związanych z Walnym Zgromadzeniem
Tabela nr 50.	Kompetencje Komitetu Audytu
Tabela nr 51.	Kompetencje Komitetu Nominacji i Wynagrodzeń
Tabela nr 52.	Kompetencje Komitetu Strategii
Tabela nr 53.	Wynagrodzenie członków Zarządu Spółki za 2013 r. w podziale na składniki (dane w tys. zł)
Tabela nr 54.	Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Spółki za 2013 r. (dane w tys. zł)
Tabela nr 55.	Wysokość opłat z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska należnych za 2013 r.
Tabela nr 56.	Kalendarium wydarzeń oraz działań realizowanych w ramach w ramach relacji inwestorskich w 2013 r.
Tabela nr 57.	Objaśnienie skrótów i pojęć branżowych zastosowanych w treści sprawozdania

Spis rysunków

- Rysunek nr 1. Struktura Grupy Kapitałowej TAURON, uwzględniająca spółki objęte konsolidacją według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.
- Rysunek nr 2. Schemat organizacyjny TAURON Polska Energia S.A. według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r.
- Rysunek nr 3. Lokalizacja kluczowych aktywów Grupy Kapitałowej TAURON
- Rysunek nr 4. EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2007–2013
- Rysunek nr 5. Struktura EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON
- Rysunek nr 6. Zmiana EBITDA Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2011–2013
- Rysunek nr 7. Dane finansowe Obszaru Wydobycie za lata 2011–2013
- Rysunek nr 8. EBIT Bridge dla Obszaru Wydobycie
- Rysunek nr 9. Dane finansowe Obszaru Wytwarzanie za lata 2011–2013
- Rysunek nr 10. EBIT Bridge dla Obszaru Wytwarzanie
- Rysunek nr 11. Dane finansowe Obszaru OZE za lata 2011–2013
- Rysunek nr 12. EBIT Bridge dla Obszaru OZE
- Rysunek nr 13. Dane finansowe Obszaru Ciepło za lata 2011–2013
- Rysunek nr 14. EBIT Bridge dla Obszaru Ciepło
- Rysunek nr 15. Dane finansowe Obszaru Dystrybucja za lata 2011–2013
- Rysunek nr 16. EBIT Bridge dla Obszaru Dystrybucja
- Rysunek nr 17. Dane finansowe Obszaru Sprzedaż za lata 2011–2013
- Rysunek nr 18. EBIT Bridge dla Obszaru Sprzedaż
- Rysunek nr 19. Dane finansowe Obszaru Obsługa Klienta za lata 2011–2013
- Rysunek nr 20. EBIT Bridge dla Obszaru Obsługa Klienta
- Rysunek nr 21. Dane finansowe Obszaru Pozostałe za lata 2011–2013
- Rysunek nr 22. Struktura mocy elektrycznej zainstalowanej Segmentu Wytwarzanie według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. i 31 grudnia 2013 r.
- Rysunek nr 23. Dystrybucja energii elektrycznej według grup taryfowych [MWh]
- Rysunek nr 24. Struktura sprzedaży energii elektrycznej Spółki w 2013 r. i 2012 r. do klientów strategicznych w podziale na poszczególne branże
- Rysunek nr 25. Przeciętne zatrudnienie w Grupie Kapitałowej TAURON w 2012 r. i 2013 r. – etaty
- Rysunek nr 26. Zatrudnienie w Grupie Kapitałowej TAURON według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2013 r. – osoby
- Rysunek nr 27. Struktura zatrudnienia w Grupie Kapitałowej TAURON według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2013 r. – wykształcenie
- Rysunek nr 28. Struktura zatrudnienia w Grupie Kapitałowej TAURON według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2013 r. – wiek
- Rysunek nr 29. Struktura zatrudnienia w Grupie Kapitałowej TAURON według stanu na dzień 31 grudnia 2012 r. i 31 grudnia 2013 r. – płeć
- Rysunek nr 30. Łańcuch wartości w Grupie Kapitałowej TAURON
- Rysunek nr 31. Program poprawy efektywności w latach 2013–2015
- Rysunek nr 32. Procesy w ramach zarządzania ryzykiem korporacyjnym w Grupie Kapitałowej TAURON
- Rysunek nr 33. Uproszczona struktura uczestników procesu ERM
- Rysunek nr 34. Zmiana stanu aktywów i aktywów obrotowych
- Rysunek nr 35. Zmiana stanu pasywów i kapitału własnego
- Rysunek nr 36. Zmiana stanu zobowiązań
- Rysunek nr 37. Wyniki finansowe Grupy Kapitałowej TAURON za lata 2011–2013
- Rysunek nr 38. Struktura przychodów Grupy Kapitałowej TAURON w latach 2011–2013

- Rysunek nr 39. Wynik finansowe Grupy Kapitałowej TAURON i poziom realizowanych marż
- Rysunek nr 40. Przepływy pieniężne w latach 2013–2011
- Rysunek nr 41. Struktura aktywów i pasywów
- Rysunek nr 42. Otoczenie konkurencyjne Grupy Kapitałowej TAURON
- Rysunek nr 43. EBIT – szacunkowa struktura według głównych segmentów* w 2012 r.
- Rysunek nr 44. Produkcja energii elektrycznej brutto – szacunkowe udziały w rynku 2012 r. (%)
- Rysunek nr 45. Moc zainstalowana – szacunkowe udziały w rynku 2012 r. (%)
- Rysunek nr 46. Dystrybucja energii elektrycznej – szacunkowe udziały w rynku 2012 r. (%)
- Rysunek nr 47. Sprzedaż energii elektrycznej do odbiorców końcowych – szacunkowe udziały w rynku 2012 r. (%)
- Rysunek nr 48. Średnie miesięczne ceny energii na rynkach SPOT i RB oraz średnia temperatura
- Rysunek nr 49. Obrót kontraktami Base Y-14
- Rysunek nr 50. Notowania uprawnień do emisji CO₂ (kontrakty EUA DEC-13 na giełdzie ICE/ECX)
- Rysunek nr 51. Indeksy praw majątkowych tzw. zielonych certyfikatów i fioletowych certyfikatów
- Rysunek nr 52. Struktura akcjonariatu według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. oraz na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania
- Rysunek nr 53. Kurs akcji Spółki oraz wartość obrotów w 2013 r.
- Rysunek nr 54. Kurs akcji Spółki oraz wartość obrotów od debiutu giełdowego (30 czerwca 2010 r.) oraz w 2013 r.
- Rysunek nr 55. Kurs akcji Spółki na tle indeksu WIG20 i WIG-Energia w 2013 r.
- Rysunek nr 56. Kurs akcji Spółki na tle indeksu WIG20 i WIG-Energia od debiutu giełdowego (30 czerwca 2010 r.) oraz w 2013 r.
-

**OŚWIADCZENIA ZARZĄDU
TAURON POLSKA ENERGIA S.A.**

OŚWIADCZENIE

**Zarządu TAURON Polska Energia S.A.
w sprawie zgodności Skonsolidowanego sprawozdania finansowego
Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.
zgodnego z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 r.
oraz sprawozdania Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.
za rok obrotowy 2013**

Ja niżej podpisany oświadczam, że wedle mojej najlepszej wiedzy, Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. zgodne z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 r. i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy Grupy Kapitałowej TAURON.

Oświadczam ponadto, iż sprawozdanie Zarządu z działalności Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. za rok obrotowy 2013 zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji Grupy Kapitałowej TAURON, w tym opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

Członkowie Zarządu:

Prezes Zarządu	– Dariusz Lubera
Wiceprezes Zarządu	– Aleksander Grad
Wiceprezes Zarządu	– Joanna Schmid
Wiceprezes Zarządu	– Dariusz Stolarczyk
Wiceprezes Zarządu	– Krzysztof Zawadzki

10 marca 2014 r.

Data

OŚWIADCZENIE

**Zarządu TAURON Polska Energia S.A.
w sprawie wyboru podmiotu uprawnionego
do badania Skonsolidowanego sprawozdania finansowego
Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A.
zgodnego z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej
za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 r.**

Ja niżej podpisany oświadczam, że podmiot uprawniony do badania Skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej TAURON Polska Energia S.A. zgodnego z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2013 r. został wybrany zgodnie z przepisami prawa oraz że podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący badania tego sprawozdania spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

Członkowie Zarządu:

Prezes Zarządu	– Dariusz Lubera
Wiceprezes Zarządu	– Aleksander Grad
Wiceprezes Zarządu	– Joanna Schmid
Wiceprezes Zarządu	– Dariusz Stolarczyk
Wiceprezes Zarządu	– Krzysztof Zawadzki

10 marca 2014 r.

Data